

Wniosek

Posłów Ks. Brzuski i Towarzyszy w sprawie zniesienia obecnej granicy zabezpieczeniowej.

Ponieważ waluta niemiecka traci stale na wartości, co powoduje podwyższenie poborów urzędników prywatnych i ponieważ do zabezpieczenia dla urzędników prywatnych należyć mogą tylko urzędnicy, których pobory nieprzekraczają 300 000,— mk. rocznie, jest wielka liczba urzędników prywatnych narażona na skreślenie z list osób zabezpieczonych.

Pod względem formalnym wnosimy odesłanie niniejszego wniosku do komisji spraw socjalnych.

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Komitet do spraw socjalnych przedłoży w możliwie krótkim czasie projekt ustawy, którą ureguluje się przynależność urzędników prywatnych do zabezpieczenia poborów, przekraczających 300 000,— mk. rocznie.

Katowice, dnia 13. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

Ks. Brzuska

Korfały, Lubos, Mateja, Dr. Rakowski, Rybarz, Łukaszek,
Oniankowski, Fojkis, Kempka, Palarczyk, Wydra, Kaldonek, Kędzior,
Janicki, Sobota i Wolny.

Wniosek

posłów Ks. Brzuski i Towarzyszy w sprawie utworzenia kasy emerytalnej.

Ponieważ robotnicy pracujący w hutnictwie oraz w innych przedsiębiorstwach wielkiego przemysłu korzystają tylko z małych i finansowo słabych kas emerytalnych, poszczególnych zakładów przemysłowych, zaleca się utworzenie wielkiej kasy emerytalnej na wzór Górniczej Spółki Brackiej.

Pod względem formalnym wnosimy o odesłanie niniejszego wniosku do komisji spraw socjalnych.

Ze względu na to Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Komisja ta opracuje w możliwie najkrótszym czasie projekt ustawy w przedmiocie utworzenia kasy emerytalnej dla tych robotników, którzy nie są członkami Spółki Brackiej.

Katowice, dnia 13. października 1922 r.

Wniosekodawcy:

Ks. Brzuska

Korfanty, Lubos, Ks. Mateja, Dr. Rakowski, Rybarz, Łukaszek,
Omańkowska, Fojkis, Kędzior, Kempka, Palarezyk, Wydra, Kałdonek,
Janicki, Sobota i Wolny.

Wniosek

posłów Ks. Brzuski i Towarzyszy w sprawie zmiany ustawy o zabezpieczeniu górników i urzędników prywatnych z dnia 20. grudnia 1911.

Zważywszy, że na mocy obecnie obowiązujących ustaw zatrudnieni w wielkim przemyśle dozorczy nie należą do osób zabezpieczonych na mocy niemieckiej ustawy, o zabezpieczeniu osób prywatnych z dnia 20. grudnia 1911 r. i że z tego powodu znaczne powstają szkody dozorcóm.

Pod względem formalnym wnosimy o odesłanie niniejszego wniosku do komisji prawniczej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
Niżej załączoną ustawę.

Katowice, dnia 13. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:
Ks. Brzuska

Lubos, Korfanty, Ks. Mateja, Rybarz, Łukaszek, Omańkowska,
Janicki, Kędzior, Palarczyk, Kempka, Wydra Kaldonek, Fojkis,
Sobota, Wolny, Szymkowiakówna, Dr. Rakowski.

Ustawa

z dnia

1922 r.

W przedmiocie zmiany ustawy z dnia 20. grudnia 1911 r.

Art. 1.

W § 1 ustępie 1 niemieckiej ustawy o zabezpieczeniu urzędników prywatnych z dnia 20 grudnia 1911 r. dodaje się za słowami „urzędnicy techniczni“ słowa „dozorcy zatrudnieni w wielkim przemyśle“.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu.

Wniosek

Posłów Ks. Brzuski i Towarzyszków w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 10. lipca 1922 r. (Dziennik Ust. Śl. Nr. 6 pozycja 26).

Ponieważ powstańcy nie byli wyszkoleni w używaniu broni, wymaga sprawiedliwość, by szkody które z tej przyczyny powstały na zdrowiu i życiu zapłacono ze środków publicznych.

Przyznane renty powinny tyle wynosić, by inwalida który nie może zarabiać na chleb z renty wyżył.

Termin trzymiesięczny, do ubiegania się o rentę, jest za krótki, ponieważ ludność bardzo często przepisów prawnych nie zna i Dziennika Ustaw Śląskich nie otrzymuje.

Ponieważ po zlikwidowaniu powstania akta wywieziono, byli komendanci się rozjechali i trudno ich odszukać, trzeba raz jeszcze wnioski układać.

Zapomoga pogrzebowa wynosząca rentę miesięczną jest przy obecnych stosunkach za niską. Pod względem formalnym wnosimy o odesłanie niniejszego wniosku do komisji dla spraw uchodźców i powstańców.

Wysoki Sejm raczy uchwalic niżej załączoną ustawę.

Katowice, dnia 13. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

Ks. Brzuska

Fojkis, Janicki, Kędzior, Kempka, Kałdonek, Wydra, Korfanty, Lubos, Szymkowiakówna, Ks. Mateja, Dr. Rakowski, Rybarz, Omańkowska, Łukaszek, Sobota, Wolny.

Ustawa

z dnia

1922 r.

W przedmiocie uzupełnienia i zmian w ustawie rozporządzeniu Wojewody Śląskiego z dnia 10. lipca 1922 r. (Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 6, pozycja 26.) zmienia się jak następuje:

Art. 1.

Ustęp 2. art. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

Osoby, które w jednym z trzech powstań wskutek nieostróżnego obchodzenia się powstańców z bronią doznały ciężkiego uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia otrzymują te same renty, które są przyznane powstańcom. Te same prawa przysługują rodzinom po osobach, które straciły życie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią przez powstańców.

O ile osoby wymienione w ustępie 1, uzyskały odszkodowanie, nie stosuje się do nich powyższego przepisu.

Art. 2.

Do wyznaczonej w art. 3. renty dopłaca się dodatek drożyzniany według przepisów wydanych na rzecz pracowników państwowych.

Art. 3.

Termin do wniesienia o rentę przedłuża się o 6 miesięcy.

Art. 4.

Urząd Wojewódzki zbada raz jeszcze wszelkie wnioski o przyznanie rent, czy są rzeczywiście uzasadnione.

Art. 5.

Na wypadek śmierci inwalidy wypłaci się pełną rentę za 3 miesiące żonie, o ile żona umarła, lub też małżeństwo jest prawnomocnie rozwiązane, krewni zastępcy, o ile krewnych takich nie ma, krewni wstępcy.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu.

Wniosek

Posłów Ks. Brzuski i Tow. w sprawie uchodźców z niemieckiej części Górnego Śląska:

Sejm Śląski, pamiętając o tem, że usunięci siłą lub groźbą z rodzinnych swych siedzib uchodźcy z niemieckiej części Śląska są ofiarą swego przywiązania dla Polski.

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Uchodźcom, których niezamożność zostanie stwierdzona, zostają zwrócone koszty przeprowadzki w sumie do 3-ch tysięcy mk. niem. na rodzinę, w sumie ogólnej aż do 30 milionów marek.

2. Uchodźcom, rzemieślnikom, którzy do swego zawodowego sposobu zajęcia wrócić nie mogą z powodu braku środków do nabycia narzędzi pracy, wyasygnować na ten cel pożyczki bezprocentowe w ogólnej sumie do 30 milionów

3. Dla zapewnienia bytu uchodźców rolników, którzy pozostawili rolę i gospodarstwo swe po stronie niemieckiej Śląska, powołać do życia instytucję osadniczą, która

a) w imieniu interesowanych i z ich polecenia i na ich rachunek zlikwiduje ich własność w niemieckiej części Śląska,

b) porozumienie się z rządem co do rozparcelowania domen państwowych na Śląsku pomiędzy tych uchodźców i dopomoże im do zagospodarowania się.

Na cele tej instytucji wyznaczy Sejm odpowiednie kredyty.

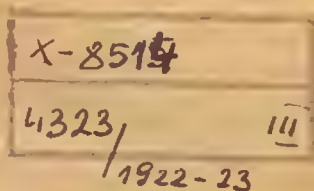
4. Szczegółowe opracowanie powyższego wniosku powierza się komisji dla spraw uchodźców i powstańców.

Katowice, dnia 13. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

Ks. Brzuska

Ks. Mateja, Kempka, Kędzior, Dr. Rakowski, Wolny, Omańkowska, Szymkowiakówna, Korfanty, Rybarz, Lubos, Fojkis.

Wniosek

**posła Brzusk i towarzyszy w sprawie przesilenia walutowego
w Niemczech.**

Mając na względzie, że Śląsk, związany z walutą niemiecką, ponosi fatalne skutki przesilenia walutowego w Niemczech, zwłaszcza zaś ciągłą podwyżkę cen i skali zarobków co prowadzi do wstrząśnięć życia społecznego, a w rezultacie do zubożenia najszer-
szych warstw zarobkujących,

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- a) wybrać Komisję z pięciu osób złożoną dla szczegółowego zbadania kwestji walutowej na Śląsku i przedstawienia Sejmowi odpowiednich wniosków,
- b) zaważać Rząd, aby przez swego przedstawiciela Minister-
stwa Skarbu uczestniczył w pracach Komisji.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

Wnioskodawcy:
poseł ks. Brzuska.

Fojkis, Szymkowiakówna, Rakowski, Korfanty, Rybarz, Omańkow-
ska, Lubos, Mathea, Kędzior, Kempka, Janicki, Sobota, Łukaszek,
Palarczyk, Wydra, Kałdonek.

Wniosek

posła Grajka i towarzyszy w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy państwowej o urlopach dla pracobiorców w przemyśle i handlu z dnia 16. maja 1922 r. na Województwo Śląskie.

Uzasadnienie.

Dotychczasowe przepisy o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu w Województwie Śląskiem nie są tak ustalone, aby mogły zadowolnić pracowników. Wiadomo, że urlopy w tych przedsiębiorstwach uzależnione są od umów taryfowych w największej części zaś od liczby lat zatrudnienia w odnośnem przedsiębiorstwie przemysłowem. I tak liczy się od pierwszego do 25 roku zatrudnienia.

Wobec tak niedogodnych warunków urlopu dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu, koniecznem jest ujednostajnienie sprawy urlopów dla tych kategorii, którą gwarantuje Dziennik Ustaw Państwowych pozycja 334 z dnia 16. maja 1922 r., obowiązująca w Rzeczypospolitej Polskiej.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski wzywa p. Wojewodę Śląskiego do przedłożenia projektu ustawy w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy państwowej o urlopach dla pracobiorców w przemyśle i handlu z dnia 16. maja 1922 r. na Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

Wnioskodawcy:
poseł Grajek.

Sikora, Pronobis, Obrzut, Gwoźdź, Węgrzyk, Mędlewski, Szuścik.

Wniosek

posła Adamka i towarzyszy w sprawie przydziału węgla dla Śląskiej Centrali Zakupów.

Ustawiczny spadek marki niemieckiej wywołuje z dnia na dzień coraz to większą drożyznę która jest powodem coraz to większego niezadowolenia wśród ludności pracującej. Organizacje robotnicze, współdzielcze i zawodowe G. Śląska zwróciły się przed kilku tygodniami do Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z żądaniem przydziału 100 000 ton węgla dla Śląskiej Centrali Zakupu w celu zamiany węgla na środki spożywcze i artykuły pierwszej potrzeby, oraz potaniania tychże. Pomimo ustawicznych zabiegów ze strony organizacji robotniczych, żądanie to nie zostało dotychczas załatwione.

Wobec tego

W y s o k i S e j m r a c z y u c h w a l i ć :

Wzywa się Województwo Śląskie, żeby zechciało poczynić jak najspieszniej odpowiednie kroki celem przydziału dla Śląskiej Centrali Zakupu 100 000 ton węgla, który służyć będzie częściowo na wymianę na środki spożywcze, częściowo zaś zużyty zostanie dla nabycia obcych walut, potrzebnych na potanianie żywności oraz artykułów codziennego użytku.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y :

J. Adamek.

Biniszkiewicz, Wiechula, Mokry, Machej, Czajor, Boryś, Rumpfelt.

Wniosek

**posła ks. Brzuski i towarzyszy w sprawie przeprowadzenia
ustawy o osadnictwie.**

Wzywa się Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do wykonania ustawy osadniczej z dnia 11. sierpnia 1919 roku na terenie Górnego Śląska, Województwa Śląskiego. W tym celu stworzyć należy organy przez te ustawy przewidziane do przeprowadzenia parcelacji a mianowicie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Ogólno-użyteczne przedsiębiorstwo osadnicze lub zamiast tegoż Urząd kultury ziemskiej, który mógł by być wcielony do Wydziału Rolnictwa Województwa Śląskiego, nieprzesądzając jednakże ustawy o ustroju władz administracyjnych, którą Sejm ma uchwalić w myśl Art. 4 L: 2 Statutu Organicznego.
2. Związki dla dostarczenia ziemi we wszystkich powiatach górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:
poseł ks. Brzuska.

Szymkowiakówna, Wydra, Kałdonek, Kempka, Lubos, Mathea,
Korfanty, Rakowski, Fojkis, Łukaszek, Janicki, Kędzior, Rybarz,
Omańkowska.

Wniosek

**posła Brzusk i towarzyszy w sprawie przesilenia walutowego
w Niemczech.**

Mając na względzie, że Śląsk, związany z walutą niemiecką, ponosi fatalne skutki przesilenia walutowego w Niemczech, zwłaszcza zaś ciągłą podwyżkę cen i skali zarobków co prowadzi do wstrząśnięć życia społecznego, a w rezultacie do zubożenia najszer-
szych warstw zarobkujących,

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- a) wybrać Komisję z pięciu osób złożoną dla szczegółowego zbadania kwestji walutowej na Śląsku i przedstawienia Sejmowi odpowiednich wniosków,
- b) zaważać Rząd, aby przez swego przedstawiciela Ministerstwa Skarbu uczestniczył w pracach Komisji.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

Wnioskodawcy:
poseł ks. Brzuska.

Fojkis, Szymkowiakówna, Rakowski, Korfanty, Rybarz, Omańkow-
ska, Lubos, Mathea, Kędzior, Kempka, Janicki, Sobota, Łukaszek,
Palarczyk, Wydra, Kałdonek.

Wniosek

**posła ks. Brzuski i towarzyszy w sprawie budowy kolei
Ustroń—Wisła—Istebna—Milówka.**

Wskutek rozstrzygnięcia Rady Ambasadorów z dnia 28. lipca 1920 r., dotyczącego rozgraniczenia Śląska Cieszyńskiego znalazły się 3 gminy górskie Istebna, Jaworzynka i Koniaków w nader trudnym położeniu. Aż do rozstrzygnięcia sprawy śląskiej miały te gminy połączenie z resztą Śląska przez Jabłonków. Obecnie to połączenie istnieje przez Ustroń, co wymaga 5—6 godzin drogi. To nastręcza szczególne trudności przy dowozie żywności. Wobec tego te trzy gminy słusznie domagają się by im w zmienionych warunkach umożliwiono łatwiejszą komunikację z resztą Śląska. Wymienione gminy stały zawsze na stanowisku polskim, tak w czasie plebiscytu, w czasie najazdu czeskiego i z bronią w ręku broniły praw Polskiego Śląska.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwraca się do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą, by tenże przystąpił w jaknajkrótszym czasie do budowy kolei Ustroń—Wisła—Istebna—Milówka.

Katowice, dnia 18. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

poseł ks. Brzuska.

Mathea, Kempka, Kędzior, Sobota, Łukaszek, Palarczyk, Kałdonek, Fojkis, Korfanty, Rakowski, Rybarz, Wydra, Lubos, Szymkowiakówna, Omańkowska.

Wniosek

**posła ks. Brzusk i i towarzyszy w sprawie ustawy o spółkach
pastwiskowych na Śląsku Cieszyńskim.**

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o spółkach pastwiskowych (szafasach) na Śląsku Cieszyńskim, przez którą miało naprawić krzywdę, która spotkała ludność górska przy likwidacji serwitutów na dobrach Komory cieszyńskiej. Ustawa powyższa nie została dotąd wprowadzona w życie, ze szkodą dla ludności górskiej, dla której chów bydła jest głównym źródłem dochodu.

Wobec tego

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Sejm Śląski zwraca się do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą, by tenże w jaknajkrótszym czasie wprowadził w życie ustawę o spółkach pastwiskowych na Śląsku Cieszyńskim z dnia 12. lipca 1921 r. Dziennik Ustaw Rzpltej. Polskiej Nr. 59 pozycja 373.

Katowice, dnia 18. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:
poseł ks. Brzuska.

Mathea, Kędzior, Kempka, Sobota, Łukaszek, Palarczyk, Kaldonek,
Korfanty, Rakowski, Rybarz, Wydra, Fojkis, Szymkowiakówna,
Omańkowska.

Wniosek nagły.

Posłów Korfanteo, v. Reitzensteina, Sikory, Biniszkiewicza w przedmiocie ustawy o sposobie wyboru członków Rady Wojewódzkiej.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:
niżej załączoną ustawę:

Artykuł 1.

Sejm Śląski wybiera na plenarnem posiedzeniu członków Rady Wojewódzkiej.

Do ważności wyborów jest konieczna obecność w sali posiedzeń przynajmniej 30 posłów.

Artykuł 2.

Wybory zarządza Marszałek. Głosowanie jest tajne na kartki.

Artykuł 3.

Każdy poseł zapisuje na kartce nazwiska najmniej 5 kandydatów.

Artykuł 4.

Kartki zbiera dwóch przez Marszałka wyznaczonych posłów.

Artykuł 5.

Wynik wyborów stwierdzają Marszałek i Wice-Marszałkowie, którzy brali udział w głosowaniu.

• Na wypadek równości głosów decyduje Sejm większością głosów, a na wypadek równości głosów uważa się wybory za nieważne. Marszałek zarządza wtedy ponowne wybory.

Artykuł 6.

Ustawa wchodzi w życie z chwilą jej uchwalenia.

Sejm zechce powyższy projekt przekazać Komisji Prawniczej z tem, żeby ukończyła swe obrady w czwartek, dnia 19. b. m.

Katowice, dnia 18. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y

Korfanty, v. Reitzenstein, Sabass, Biniszkiewicz, Sikora, Rybarz
Dr. Rakowski.

Wniosek

posła Grajka i Tow. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej państwowej ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu na Województwo Śląskie.

Uzasadnienie.

Dotychczasowy czas pracy w przemyśle i handlu w Województwie Śląskiem wynosi 8 godzin na dobę, czyli 48 godzin na tydzień, w handlu zaś poniekąd i więcej.

W Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje ustawa z dnia 18. grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, który wynosi 8 godzin na dobę, w sobotę zaś 6 godzin na dobę i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień. Art. 16 ustawy opiewa, że praca w godzinach nadliczbowych przewidziana w art. 6 i 8 ustawy ma być wynagrodzona conajmniej 50 proc. dodatkiem do pracy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad 7 godziny dziennie, oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na noc lub niedzielę i święta, dodatek ten ma wynosić co najmniej 100 proc. Przy pracy akordowej dodatki powyższe będą obliczane na podstawie płacy za czas, o ile ich umową w danym zakładzie inaczej nie unormowano.

Aby ujednolicić ustawodawstwo socjalne na terenie całej Polski i aby pracującym w przemyśle i handlu dać możliwość korzystania z tej korzystnej ustawy

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wojewodę Śląskiego do przedłożenia projektu ustawy w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej państwowej ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu także na Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

Grajek

Sikora, Pronobis, Obrzut, Gwoźdź, Węgrzyk, Mędlewski, Szuścik.

Wniosek

**posła Grajka i Tow. w sprawie dopuszczenia członków Rad
Załogowych do Rad Nadzorczych.**

Uzasadnienie.

W ogólnych postanowieniach Polsko-Niemieckiej Konwencji Górniczej przyjętych w Genewie dnia 15. maja 1922 r. pod tytułem I. Ustawodawstwo w art. I. Polska obowiązuje się, przepisy prawa materialnego, obowiązujące w dniu zmiany suwerenności na polskiej części obszaru plebiscytowego pozostawić tam — ze zmianami, które mogłyby wynikać z przejścia suwerenności — w mocy na okres lat 15-u.

Ust. 2-gi opiewa, że postanowienia art. 1-go odnoszą się w szczególności do przepisów z dziedziny górniczej, przemysłowej lub handlowej, lub z dziedziny ustawodawstwa w przedmiocie pracy, włączając w to system inspekcji.

W art. 2-gim, ust. 2-gi daje Polsce **prawo, wprowadzić na Górn. Śląsku polskim zmiany, które Niemcy uznają za właściwe zastosować na niem. części obszaru plebiscytowego.**

W Niemczech istnieje prawo o Radach Załogowych z dnia 4-go lutego 1920 r. które przez aprobatę Kom. Międzysojuszniczej wprowadzono na całym terenie obszaru plebiscytowego — a zatem obowiązuje i na terenie przyznanym Polsce.

Dnia 15-go lutego 22 r. parlament Rzeszy Niem. przyjął ustawę o dopuszczeniu członków Rad Załogowych do Rad Nadzorczych. Odnosny art. tej ustawy, art. 70-ty opiewa:

że w przedsiębiorstwach, dla których istnieje Rada Nadzorcza na mocy innych praw zastępstwa równego rodzaju pracobiorców w Radzie Nadzorczej nie jest przewidziane, zostaną stosownie do osobnego jeszcze być mającego uchwalonego prawa, wydelegowani jeden albo dwóch członków Rady Załogowej dla zastępowania interesów i żądań pracobiorców, oraz dla zastępowanych życzeń w sprawie organizacji w przedsiębiorstwie. Zastępcy ci mają na wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej miejsce i głos, nie otrzymają ale żadnego wynagrodzenia, oprócz zwrócenia wydatków są oni zobowiązani, wszystkie im poufne zrobione doniesienia zachować w ścisłym milczeniu.

Szczegółowe objaśnienie art. 70. znajdujemy w art. 1 do 11-tego. W myśl art. 67-go niem. ustawy o Radach Załogowych (B. R. G.) wy-

łączone są zobowiązania powołania Radców Załóg. do Rad Nadzorczych przedsiębiorstwa lub zakłady o charakterze politycznym, zawodowym, wojskowym, religijnym, z dziedziny wiedzy, sztuki mający charakter idealny.

Wobec tego, że ustawa ta zobowiązuje na niem. terenie plebiscytowym, w imieniu tysięcy robotników górnośląskich ciężkiego przemysłu, którym ta ustawa daje szerokie prawa, jakie zażywają robotnicy w ciężkim przemyśle na niem. terenie plebiscytowym.

Wysoki Sejm raczy uchwalić, wezwać Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, by zaprowadzono tę ustawę w ciężkim przemyśle i w Województwie Śląskiem i to w jaknajkrótszym czasie.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y :

Grajek

Sikora, Pronobis, Gwóźdź, Mędlewski, Węgrzyk.

Wniosek nagły

Posła Brzuski i Tow.

Wysoki Sejm raczy uchwaleć.

Wobec tego, że Urzednicy Wojewodztwa nie są do dziś dnia posiadaniu prawidłowych dekretów nominacyjnych, względnie posiadają nominacje tymczasowe z 14-to, dniowem wypowiedzeniem,

Sejm Śląski postanawia wyzwać Wojewodę aby

1. W tych wypadkach, gdy nominacja na mocy art. 26 statutu organicznego należy do właściwości Wojewody, dekrety nominacyjne zostały niezwłocznie doręczone odnośnym urzędnikom, zaś

2. W tych wypadkach, gdy nominacja na mocy Art. 33 statutu organicznego należy do poszczególnych ministrów, względnie Naczelnika Państwa aby Wojewoda zwrócił się do Rządu Centralnego o przyspieszenie podpisania nominacji:

W myśl powyższego mam zaszczyt przedstawić poniżej **Wysokiemu Sejmowi** projekt wniosku w tej sprawie, zalecając w imieniu Komisji Prawniczej przyjęcie go bez zmian.

Katowice, dnia 18. października 1922 r.

W i o s k o d a w c y:

Ks. Brzuska

Kempka, Rybarz, Lubos, Ks. Mathea, Szymkowiakówna, Omańkowska,
Fojkis, Korfanty, Dr. Rakowski, Wydra, Kaldonek, Łukaszek,
Palarczyk, Kędzior, Sobota.

.Wniosek nagły

**Ks. Brzuski i Tow. w sprawie uregulowania poborów nauczycielskich
w Województwie Śląskiem**

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Rada wojewódzka zwróci się w jak najkrótszym czasie do Wydziału oświecenia publicznego o natychmiastowe uregulowanie poborów nauczycieli wszelkich kategorii w Województwie Śląskiem

Uzasadnienie wniosku i nagłości:

Nauczyciele, przychodzący z reszty części Polski na Górny Śląsk otrzymują od Wydziału oświecenia publicznego pozwolenie, by stawili się osobiście na miejsca w sprawie proponowanej im posady. Nauczyciele wyszukawszy sobie posady, zgłaszają się do inspektora, który im wyznacza zaliczkę. Życie zaliczek jest w obecnych czasach wprost niemożliwe, wskutek czego wielu nauczycieli ma zamiar opuścić Górny Śląsk. Władze asygnujące pobory zaskaniają się tem, że min. W. R. i O. P. zezwoliło nauczycielom przychodzącym na Górny Śląsk, iż mogą bez przeszkody wrócić w ciągu trzech miesięcy na dawne stanowisko, o ile by w Województwie Śląskiem niechęcieli pozostać, i dlatego można im przyznawać pensję tylko w formie zaliczek. Stanowiska władz asygnujących nie jest słuszne, gdyż nauczyciele i tak pozostają w kraju, a zatem skarb państwa w niczem nie jest narażony na szwank.

Także nauczyciele wszelkich kategorii w cieszyńskiej części Województwa nie pobierają wszystkich poborów. Nie wypłacono im dotąd podwyżki za godziny nadliczbowe za rok ubiegły, 50 proc. dodatku za październik również dodatku ekonomicznego i innych, co w obecnych ciężkich warunkach wywołuje wielkie niezadowolenie.

Katowice, dnia 17. października 1922 r.

W i o s k o d a w c y.

Ks. Brzuska

**Dr. Rakowski, Szymkowiakówna, Wydra, Łukaszek, Janicki, Kenipka,
Kędzior, Korfanty, Rybarz, Omańkowska, Fojkis, Kaldonek,
Palarczyk, Sobota, Lubos, Ks. Mathea.**

Wniosek nagły.

Sejm Śląski zechce uchwalić:

Uprasza się Województwo, aby wdrożyło starania wobec Rzecznika Polity z wszelką nagłością w tym kierunku, iżby w art. 148 umowy genewskiej z dnia 15-go maja przewidziany urząd mniejszości natychmiast urządzony został.

Katowice, dnia 18. października 1922 r.

W i o s k o d a w c y:

Meyer

Kaczmarczyk, Pawlas, Kowoll, Ulitz, Sabass, Buchwald, Szczepónik,
Reitzenstein.

Do

komisji dla spraw mniejszości.

Katowice, dnia 19. października 1922 r.

(—) Wolny.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

Komisja Prawnicza, w której reprezentowane są wszystkie Kluby, na posiedzeniu swem dnia 19. października 1922 r. rozpatrzyła projekt ustawy w sprawie wyboru Rady Wojewódzkiej przekazany jej uchwałą Sejmu dnia 19. października b. r. do rozpatrzenia.

Uchwały Komisji zawarte w poniższym wniosku zapadły jednomyślnie.

Okres urzędowania Rady Wojewódzkiej oznaczono na jeden rok. Okres ten, stosunkowo krótki, wydawał się członkom Komisji niezbędnym dlatego, aby wobec proporcjonalnego systemu głosowania na członków Rady Wojewódzkiej, nie wiązać Klubów listą kandydatów na cały okres legislacyjny, lecz pozostawić im możliwość po upływie roku zaprezentować kandydatów, którymi dziś może nie rozporządzają w wystarczającej liczbie.

Prawo wybieralności przyznano osobom również z poza grona posłów, bez ograniczenia płci. Granicę wieku ustalono na 35 lat.

Sposób wybierania członków Rady Wojewódzkiej Komisja ustaliła zgodnie z procedurą przyjętą przy wyborach do Sejmu, t. j. zapomocą głosowania na listy numerowane. W ten sposób każdy Klub rozporządzać będzie w Radzie Wojewódzkiej przypadającą mu liczbą miejsc, a w razie ustąpienia, czy odwołania, lub śmierci jednego ze swoich kandydatów dany Klub ma zapewnione obsadzenie tegoż mandatu przez następnego swego kandydata.

Do przedstawienia niniejszego sprawozdania Komisja Prawnicza wyznaczyła dra Rakowskiego.

Zgodnie z powyższem, Wysoki Sejm raczy uchwalić niżej załączoną ustawę oraz rezolucję w tymże przedmiocie.

Przewodniczący Komisji: Sprawozdawca:

(—) Korfanty.

(—) Dr. Rakowski.

Ustawa

z dnia

1922 r.

w sprawie wyboru Rady Wojewódzkiej.

Artykuł 1.

Sejm Śląski wybiera na plenarnem posiedzeniu członków Rady Wojewódzkiej na jeden rok.

Mandaty wybranych członków gasną dopiero po wyborze następnej Rady Wojewódzkiej.

Artykuł 2.

Wybieralną do Rady Wojewódzkiej jest każda bez różnicy płci osoba zamieszkała w dniu wyborów w Województwie Śląskiem i licząca ponad 35 lat.

Prawo wybieralności nie przysługuje osobom wymienionym w ustawie Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28. lipca 1922 (Ordynacja wyborcza do Sejmu, Dz. Ust. Rzpłt. P. nr. 66 poz. 590) w art 3 i 4.

Artykuł 3.

Przed wyborami Marszałek wzywa Sejm do złożenia list kandydatów na swoje ręce najpóźniej przed zarządzeniem wyboru. Listy kandydatów muszą być proponowane na piśmie przez najmniej 5 posłów.

Artykuł 4.

Marszałek oznacza listy liczbami i podaje liczby do wiadomości Sejmu. Potem Marszałek zarządza wybory.

Artykuł 5.

Głosowanie jest tajne, kartkami. Każdy poseł oddaje kartkę, na której napisał liczbę, jednemu z czterech skrutatorów, których Marszałek mianuje pośród posłów.

Artykuł 6.

Ustaliwszy wynik głosowania Marszałek uskutecznia podział mandatów między poszczególne listy w sposób następujący:

Liczba głosów ważnych złożonych na poszczególne listy dzieli się kolejno przez 1, 2, 3 i t. d., aż do tej chwili, gdy otrzymanych w ten sposób ilorazów da się uszeregować tyle kolejno największych liczb, ile jest mandatów.

Każdej liście kandydatów przyznaje się tyle mandatów, ile przypada jej liczb z pośród ustalonego w powyżej przepisany sposób szeregu liczb kolejno największych.

Jeżeli kilka liczb wykazało ilorazy równe, rozstrzyga los, który ciągnie jeden z sekretarzy.

Rezolucja.

Komisja Prawnicza postanowiła jednogłośnie zwrócić się do Sejmu o uchwalenie poniższej rezolucji:

Sejm Śląski wzywa Wojewodę, aby polecił w ciągu dni 14 przygotować zestawienie wszelkich przepisów ustawodawstwa pruskiego, austriackiego, względnie krajowego cieszyńskiego, zawierających kompetencję Rady Wojewódzkiej.

Artykuł 7.

Następnie Marszałek ogłasza wynik wyboru.

Artykuł 8.

Ogłaszając wynik wyborów Marszałek ogłosi osoby umieszczone po wybranych kandydatach na dalszych miejscach na liście zastępcami członków Rady Wojewódzkiej, a to w kolejności, jakiej na liście są uwidocznieni.

Zastępcy członków Rady Wojewódzkiej zostają członkami tejże Rady na wypadek wygaśnięcia mandatu z tej samej listy.

Artykuł 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich.

Po krótkiej dyskusji Komisja Prawnicza postanowiła jednogłośnie zalecić Sejmowi przyjęcie projektu ustawy w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich.

Wysoki Sejm racy uchwalić niżej załączoną ustawę.

Ustawa

z dnia

1922 r.

w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich.

Artykuł 1.

Zatwierdza się rozporządzenia Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Ustaw Śląskich (Dz. Ust. Nr. 1, poz. 1.) z następującymi zmianami.

Artykuł 2.

Uchwalone przez **Sejm Śląski** ustawy podpisuje Marszałek Sejmu Śląskiego i przesyła Wojewodzie do opublikowania.

Artykuł 3.

Każdy poseł na **Sejm Śląski** i **biuro Sejmu** otrzymują bezpłatnie każdy numer Dziennika Ustaw Śląskich.

Artykuł 4.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Artykuł 5.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu z dnia 19. października 1922 poddała szczegółowemu rozpatrzeniu wniosek nagły w kwestji wydania dekretów nominacyjnych urzędnikom **Województwa Śląskiego**, przekazany Komisji przez Sejm na posiedzeniu z dnia 18. października 1922 r.

Do przedstawienia niniejszego sprawozdania Sejmowi Komisja Prawnicza wybrała posła Adamka.

Wobec tego, że urzędnicy Województwa nie są do dziś dnia w posiadaniu prawidłowych dekretów nominacyjnych, względnie posiadają nominacje tymczasowe z czternastodniowym wypowiedzeniem, komisja Prawnicza jednogłośnie uznała, że stan ten, trwający już od kilku miesięcy w wysokim stopniu naraża prawidłowe funkcjonowanie administracji śląskiej. Urzędnicy, nie posiadając definitywnych nominacji, nie mogą czuć się dostatecznie zespoleni z administracją śląską, — mogą być bardzo łatwo zwalniani, a tem samem nie mogą czuć się na trwałych posadach, — rozmaite ich czynności urzędowe mogą być kwestjonowane pod względem prawnym, — a w razie popełnienia jakichkolwiek nadużyć, urzędnicy ci nie mogą być podciągnięci pod odpowiednie przepisy karne, które przewidują zwiększoną odpowiedzialność osób urzędowych w razie przekroczeń.

Katowice, dnia 19. października 1922 r.

Sprawozdawca: Przewodniczący Komisji:

J. Adamek.

W. Korfanty.

Ustawa

z dnia

1922 r.

w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Konserwatorium Muzycznego.

Artykuł 1.

Subwencionowaną przez Województwo na podstawie uchwały Tymczasowej Rady Wojewódzkiej „Śląską Akademię i Szkołę Muzyczną” przejmuje w zarząd Wojewódzki i tworzy z niej „Wojewódzkie Konserwatorium Muzyczne”.

Artykuł 2.

Majątek Śląskiej Akademii i Szkoły Muzycznej przejmuje Województwo.

Artykuł 3.

Personel nauczycielski i pomocniczy tej szkoły nabywa charakter urzędników kontraktowych Województwa.

Artykuł 4.

Budżet Wojewódzkiego Konserwatorium Muzycznego będzie stanowił część składową budżetu Urzędu Wojewódzkiego.

Artykuł 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Artykuł 6.

Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewodzie.

12

Katowice, dnia 19. października 1922 r.

Województwo Śląskie

Wydział Prezydjalny.

L. 911 7a.

Na podstawie pisma p. Wojewody z dnia 15. b. m. L. Prez. 911/7a mam zaszczyt przesłać projekt ustawy o utworzeniu Wojewódzkiego Konserwatorjum Muzycznego z prośbą o przedłożenie Sejmowi.

Co do umotywowania powołuję się na wspomniane pismo p. Wojewody.

Naczelnik Wydziału Prezydjalnego.

(—) Cyrus Sobolewski.

Do Pana

Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Wniosek nagły

**posła Brzuski i towarzyszy w przedmiocie bezprawnie więzionych
przez Niemców więźniów politycznych z G. Śląska.**

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Ponieważ według informacji, które posiada Województwo Śląskie, w więzieniach niemieckich w Bytomiu, Gliwicach i Strzelcach przebywa dotychczas około 100 politycznych więźniów z Śląska, którzy dawno już powinni być uwolnieni.

Sejm Śląski wzywa Rząd, aby przyspieszył mianowanie członków ze strony polskiej do trybunału rozjemczego przewidzianego w polsko-niemieckiej umowie amnestyjnej, jak również zwraca się do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, aby niezwłocznie przedsięwzięło kroki w celu uwolnienia więzionych.

Katowice, dnia 18. października 1922.

Ks. Brzuska, Rakowski, Luboś, Mathea. Łukaszek, Kałdonek,
Szymkowiakówna, Korfanty, Rybarz, Kędzior, Sobota, Palarczyk,
Omańkowska, Fojkis.

Wniosek nagły

posła Macheja i towarzyszy w sprawie rozciągnięcia ustawy Rzeszy niemieckiej z dnia 4. lutego 1920 o Radach załogowych obowiązującej na polskiej części Śląska Górnego, na Śląsk Cieszyński.

Uzasadnienie.

Stosunki gospodarcze w Polsce, które ze względu na stałe obniżanie się wartości waluty długo jeszcze będą ulegały zmianom powodują, że robotnicy bezustannie muszą domagać się wyższych zarobków dostosowanych do wzrostu drożyzny artykułów pierwszej potrzeby.

Większość pracodawców niechce zrozumieć konieczności i odrzuca bezwzględnie żądania swych pracowników. Jeżeli zaś mężowie zaufania stają w obronie słuszných żądań robotników, wtedy pracodawca zwalnia mężów zaufania z pracy.

Częstokroć ze względów czysto politycznych pracodawcy pozbawiają pracownika pracy w swych przedsiębiorstwach. Wydalenie niewygodnych pracodawcom robotników ułatwia napływ bezrobotnych z pod zaboru czeskiego. Wydaleni z pracy robotnicy nie są w stanie zająć pracy w innych przedsiębiorstwach w Polsce, gdyż ogromny brak mieszkań nie pozwala robotnikowi przenosić się ze swoją rodziną tam, gdzie stosunki gospodarcze pozwalałyby mu na dalsze możliwe życie.

Taksamo warunki higieniczne w poszczególnych pracowniach wymagają, aby robotnicy sami mogli użyć swego, ustawą zagwarantowanego wpływu na urządzenie pracowni, aby nie musieli narażać swego zdrowia a nieraz i życia w imię niezrozumiałej i za daleko idącej oszczędności pracodawców.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić nagłość wniosku i odesłanie go do Komisji Prawniczej, celem dostosowania wymienionej ustawy do istniejących przepisów ustaw polskich i austriackich obowiązujących obecnie w polskiej części Śląska Cieszyńskiego.

K. Buchwald, J. Machej, Mokry, J. Wiechuła, J. Biniszkiwicz, Adamek
A. Czajor, W. Rumpfelt, K. Borys, Joh. Kowoll.

Wniosek nagły

Posła Grajka i Towarzyszy w sprawie wypłacenia dodatków drożyżnianych dla inwalidów knapszaftowych, którzy pobierają swe renty ze spółki Brackiej Bochum.

Uzasadnienie.

Inwalidom zamieszkałym na terenie Województwa Śląskiego a pobierających renty inwalidzkie i dodatki drożyżniane z Spółki Brackiej w Bochum zostały dodatki drożyżniane wstrzymane. Spółka Bracka w Bochum mot. wuje wstrzymanie wypłaty dodatków drożyżnianych tem, że owi inwalidzi przeszli z chwilą objęcia Górnego Śląska przez Władze Polskie pod suwerenność Polski, wobec czego państwo polskie jest zobowiązane dodatki drożyżniane tym inwalidom, którzy pobierali takowe dotychczas z Spółki Brackiej w Bochum, dalej płacić.

Wobec tego znaleźli się inwalidzi w bardzo trudnem położeniu, ponieważ z renty inwalidzkiej trudno zaspokoić im potrzeby codzienne, będąc niezdolnymi do zarobkowania.

Wobec tego **Wysoki Sejm** raczy uchwalić:

Sejm Śląski wzywa p. Wojewodę Śląskiego, żeby wydał nakaz Wydziałowi pracy i opieki społecznej do wyasygnowania pewnej większej kwoty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, lub Urzędowi Rent, z której by zostały dodatki drożyżniane dla owych inwalidów wypłacane. —

Katowice, dnia 20. października 1922.

Gwóźdz, Węgrzyk, Pronobis, Sikora, Mędlewski, Grajek, Szuścik,
Obrzut.

Wniosek

Lesła Szuścika i Towarzyszy w sprawie ustawy o ochronie gospodarki szalaszniczej na terenie Śląska Cieszyńskiego w myśl ust. R. P. z dnia 12. 7. 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 373.

Do przeprowadzenia powyższej ustawy z dnia 12. 7. 1921 r. potrzebne jest uregulowanie kompetencji Sejmu Śląskiego w powyższym przedmiocie, oraz przygotowanie statutu dla Spółek szalaszniczych, co wniosek niniejszy uzupełnia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W uzupełnieniu wniosku druk Nr. 12 posła ks. Brzuski i Towarzyszy przedkłada Sejmowi Śląski Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt tymczasowej ustawy o ochronie i organizacji gospodarki szalaszniczej regulujący kompetencję Województwa Śląskiego w powyższym przedmiocie.

(Projekt załącza się).

Katowice, dnia 24. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Jan Szuścik.

Ignacy Sikora. Grajek. Pronobis. Węgrzyk. Obrzut. Gwóźdź.
Mędlewski.

Ustawa tymczasowa

z dnia 1922 roku

o organizacji i ochronie gospodarki szałaszniczej (pastwiskowej) na Śląsku Cieszyńskim.

Artykuł 1.

Gospodarstwo szałasnicze na pastwiskach górskich Śląska Cieszyńskiego, używanego przeważnie do wolnego wypasania bydła i owiec z ograniczeniami wynikającymi z niniejszej ustawy podlegają nadzorowi Rady Województwa Śląskiego.

Artykuł 2.

Obszarów, zajętych pod gospodarstwa szałasnicze nie wolno załesiać, ani w żaden inny sposób odejmować im gospodarczego charakteru pastwisk. W wyjątkowych wypadkach, gdy wymaga tego ważny interes publiczny, Rada Wojewódzka udzielić może zezwolenia.

Artykuł 3.

Użytkowanie obszarów, zajętych pod gospodarstwa szałasnicze odbywać się może jedynie na podstawie planu gospodarczego, zatwierdzonego przez Radę Wojewódzką.

Artykuł 4.

Gospodarstwa szałasnicze, stanowiące własność gminy, lub spółki, posiadać winne regulamin użytkowania, o ile są własnością gminy, lub statut użytkowania, o ile są własnością spółki.

Artykuł 5.

Regulamin i statut podlegają zatwierdzeniu Radzie Województwa.

Artykuł 6.

Przepisy szczegółowe o planie gospodarczym, regulaminie użytkowania i statutach spółek wyda Rada Wojewódzka w drodze rozporządzenia na podstawie wniosku Rady szałasniczej.

Artykuł 7.

Jako organ doradczy i rzeczoznawczy do spraw gospodarstwa szałasniczego na Śląsku Cieszyńskim, ustanawia się dla Śląska Cieszyńskiego Radę szałasniczą.

W skład Rady wejdą:

- a) Referent szalaśniczy, mianowany przez Wojewodę Śląskiego, jako przewodniczący.
- b) Jeden członek, mianowany przez Radę Wojewódzką dla Śląska Cieszyńskiego,
- c) 2-ch delegatów Towarzystwa Rolniczego na Śląsku Cieszyńskim,
- d) 3-ch delegatów spółek szalaśniczych (pastwiskowych) wybranych przez ogół spółek szalaśniczych,

Artykuł 8.

Do kompetencji Rady szalaśniczej należy wydawanie opinii i stawianie wniosków w przedmiocie gospodarki szalaśniczej. Regulamin Rady opracuje i zatwierdzi Rada Wojewódzka.

Artykuł 9.

Władze administracyjne I. i II. instancji obowiązane są przed każdym rozstrzygnięciem w sprawach uregulowanych niniejszą ustawą zasięgnąć opinii Rady szalaśniczej.

Artykuł 10.

Spółki szalaśnicze (pastwiskowe) przymusowo powstałe w myśl art. ustawy z dnia 12. VII. 1921 roku o rewizji regulacji serwitutów pastwiskowych na Śląsku Cieszyńskim (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 95. poz. 373 z 1921 r. p. zorganizowane będą na podstawie statutu opracowanego przez Radę Wojewódzką na podstawie wniosku Rady szalaśniczej.

Do spółek tych mogą przyłączyć się także członkowie, nienależący do uprawnionych w myśl Art. ustawy o rewizji likwidacji serwitutów pastwiskowych ks. Cieszyńskiego na warunkach statutu przepisanych.

Artykuł 11.

Statut ten zawierać winien postanowienia w przedmiocie.

- a) nazwy, siedziby i celu spółki,
- b) praw i obowiązków członków spółki, oraz przyjęcia nowych członków,
- c) zarządu spółki i jego uprawnień,
- d) używanie majątku spółki,
- e) pokrywanie wydatków spółki,
- f) rozwiązania i likwidacji spółki.

Artykuł 12.

Spółka szalaśnicza, utworzona w myśl art. 10 niniejszej ustawy jest osobą prawną. Zaległe opłaty członków na rzecz spółki mają pierwszeństwo przed innemi zobowiązaniami członków i następują bezpośrednio po podatkach państwowych i gminnych i mogą być ściągnięte w drodze egzekucji administracyjnej.

Artykuł 13.

Rozwiązanie i likwidacja spółki szalaśniczej przymusowej nastąpić może jedynie za zezwoleniem Rady Wojewódzkiej.

Artykuł 14.

Przekroczenie przepisów niniejszej ustawy, jak i przepisów rozporządzeń wykonawczych, wydanych na podstawie niniejszej

ustawy karane będzie w drodze administracyjnej grzywną od mkp. 10 000 do mkp. 200 000, względnie w razie niemożności uiszczenia grzywny, karą aresztu, licząc jeden dzień aresztu za 10 000 mkp. grzywny.

Artykuł 15.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Artykuł 16.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i nie narusza w niczem na przyszłość prawa uregulowanie spraw objętych niniejszą ustawą, zastrzeżonego Sejmowi Śląskiemu na mocy art. 4 p. 9 ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 roku zawierającej statut organizacyjny Województwa Śląskiego (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 73 z roku 1920 p. 497).

Artykuł 17.

Opracowanie statutu dla spółek szlacheznych poleca się referentowi szlachezniczemu w porozumieniu z Radą szlachezną. Rada Wojewódzka zatwierdza statut przedłożony lub poleci dokonania stosownych zmian statutu.

Wniosek

**posła Szuścika i towarzyszy w sprawie budowy kolei Ustroń —
Wisła — Istebna Milówka kosztem Województwa Śląskiego.**

Wniosek posła ks. Brzuski i Towarzyszy druk Nr. 11 zwraca się do Rządu Rzplitej Polskiej z prośbą o budowę kolei wyżej wymienionych.

Ponieważ Rzplita Polska — nie posiada dostatecznych środków do przeprowadzenia niniejszego wniosku i sprawę tę już raz odrzucono dla braku pokrycia, na posiedzeniu Państwowej Rady Kolejowej (Sekcja nowo budujących się kolei), zaś budowa tej kolei jest konieczną, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W myśl art. 4, al. 13. statutu Województwa Śląskiego z dn. 15. VII. 1920 r. postanawia Sejm Śląski budowę powyższej kolei jako pierwszej kolei krajowej i asygnuje na robotę przygotowawczą, która bezzwłocznie ma być rozpoczęta pięćdziesiąt milionów marek polskich.

Katowice, dnia 24. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

**Jan Szuścik, Sikora, Grajek, Mędlewski, Węgrzyk, Gwóźdź,
Pronobis, Obrzut.**

Wniosek

**Ks. Brzuski i Tow. w sprawie urzędników i niższych funkcjonariuszy
Biura Sejmu Śląskiego:**

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
załączoną ustawę:

K a t o w i c e , dnia 24 .października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Poseł Ks. B r z u s k a.

P. Omańkowska, Szymkowiakówna, Jan Lubos, Kempka, Sobota,
Ed. Rybarz, Ks. Matheja, R. Wydra, Jan Kędzior.

Ustawa

z dnia 1922 roku

o urzędnikach i niższych funkcjonarjuszach Biura Sejmu Śląskiego.

Art. 1.

Urzędników etatowych Biura Sejmowego mianuje Marszałek z których działania odpowiada przed Sejmem.

Art. 2.

Pod względem obowiązków i praw urzędnicy ci są zrównani z urzędnikami Biura Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Dotyczy to również i uposażenia z tą jednak różnicą, że zamiast dodatku stołecznego otrzymywać będą dodatek ekonomiczny.

Art. 3.

Uposażenie urzędnicy Biura Sejmowego otrzymują w markach polskich, lub też na życzenie w markach niemieckich po kursie urzędowym w dniu wypłaty.

Art. 4.

Niższych funkcjonarjuszów Biura Sejmowego mianuje Dyrektor Biura. Przepisy art. 2. i 3. mają do nich analogiczne zastosowanie.

Art. 5.

Oprócz urzędników etatowych i niższych funkcjonarjuszów mogą być zatrudnieni urzędnicy kontraktowi. Obowiązki i ich prawa a w szczególności wymiar uposażenia określa każdorazowa umowa, którą zawiera i podpisuje za zgodą Marszałka Dyrektor Biura.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 7.

Wykonanie tej ustawy porucza się Marszałkowi Sejmu Śląskiego.

Wniosek

posła Grajka i towarzyszy w sprawie poprawy pensji dla wdów i sierot po nauczycielach i urzędnikach państwowych, jakoteż płac emerytów powyżej wspomnianych.

Wdowy i sieroty po nauczycielach i funkcjonariuszach państwowych pobierają tak niską pensję, że ta pensja nie pokrywa im nawet 3-ej części niezbędnych wydatków życiowych. Do tych biedaków należą także emeryci, dawni funkcjonariusze państwowi, którzy swoje zdrowie zsterali w służbie państwowej. Podwyżki płac tak tych pierwszych, jak i tych drugich szły zawsze w tyle za podwyżkami czynnych w służbie funkcjonariuszy państwowych. Obecna z dnia na dzień wzrastająca drożyzna stawia przed nimi widmo głodowej śmierci. Szybkie uregulowanie płacy tych ludzi jest z powyższych względów nagłą koniecznością.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się p. Wojewodę do przedstawienia ustawy w sprawie natychmiastowej regulacji pensji wdów i sierot po nauczycielach i innych funkcjonariuszach państwowych, jakoteż znacznej podwyżki pensji emerytów naucz. wzgl. funkcjonariuszy państwowych.

Katowice, dnia 24. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Grajek, Obrzut, Sikora, Węgrzyk, Pronobis, Gwóźdź,
Mędlewski, Szuścik.

Wniosek nagły

posła Grajka i tow. w sprawie jaknajszybszego uchwalenia ustawy mieszkaniowej dla Województwa Śląskiego.

Setki rodzin, tak w Cieszyńskim, jak i na Górnym Śląsku znajduje się bez dachu nad głową, a wiele rodzin mieszka wprost w strasznych warunkach, po norach i piwnicach, urągających przepisom higienicznym. Wielu urzędników, nauczycieli i profesorów, którzy zostali zamianowani na swe posady w Bielsku i Katowicach, czekają beznadziejnie na mieszkanie dla swych rodzin i żyją w opłakanych warunkach. Niedostarczenie im w najbliższym czasie mieszkań, zmusi ich do rezygnacji z posad i powrotu na dawne stanowiska, co pociągnie za sobą ruinę wojewódzkiego aparatu administracyjnego i niedomaganie w szkolnictwie. Tylko uchwalona przez wysoki Sejm rewizja dotychczasowej ustawy mieszkaniowej i wydłużona pomoc państwowa w sprawie budowy nowych domów mieszkaniowych może sprawę mieszkaniową uzdrowić.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się pana Wojewodę do przedstawienia zastosowanej do miejscowych warunków ustawy mieszkaniowej, mocą której obecna nędza mieszkaniowa zostałaby usunięta; nadto, łącznie z tą ustawą projektu ustawy budowlanej umożliwiającej budowę nowych domów mieszkalnych.

Katowice, dnia 24-go października 1922.

Wnioskodawcy:

Grajek.
Węgrzyk.

Prónobis.
Gwóźdź.

Obrzut.
Mądlewski.

Sikora.
Szuścik.

Wniosek nagły

posłów przewodniczących klubów.

Uzasadnienie.

Rada Wojewódzka powinna zaraz rozpocząć urzędowanie, gdyż tego wymaga sprawność administracji.

Wnosimy o uchwalenie ustawy w wszelkich trzech czytaniach na dzisiejszem posiedzeniu.

**Wysoki Sejm raczy uchwalić,
załączoną ustawę**

K a t o w i c e, dnia 25. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Biniszkiewicz, Adamek, Meyer, Mokry, Czajor, Wiechula, Rumpfeld, Borys.

Ustawa

z dnia 1922 r,

w sprawie urzędowania Rady **Wojewódzkiej**.

Artykuł 1.

Rota przysięgi dla wybranych członków Rady Wojewódzkiej opiewa: Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że obowiązki członka Rady Wojewódzkiej będę pełnił sumiennie, zgodnie z prawem i w zamiarze służenia Rzeczypospolitej Polskiej. Tak mi dopomóż Bóg!

Członkowie, którzy nie chcą przysięgać z powołaniem się na Boga, mogą w Rocie przysięgę opuścić wyrazy „Panu Bogu Wszechmogącemu“ i „Tak mi dopomóż Bóg!“

Artykuł 2.

Przysięgę składa się przez odczytanie Roty. Członkowie, którzy chcą przysięgać w języku nienieckim, odczytają Rotę w przekładzie. Za zgodność przekładu z brzmieniem polskim jest odpowiedzialny Wojewoda.

Artykuł 3.

Przysięgę odbiera Wojewoda.

Artykuł 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Artykuł 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Wniosek nagły

posła Grajka i towarzyszy w sprawie doraźnej pomocy dla wszystkich inwalidów wdów i sierot, wzgl. biednych.

Uzasadnienie.

Inwalidzi, wdowy i sieroty, jak wogóle wszyscy biedni w Województwie przy obecnie szalejącej drożyznie znajdują się w okropnej biedzie. Huta Bismarka np. dawała każdego roku wdowom po zmarłych robotnikach i inwalidach małą zapomogę, obecnie zaś i tej dac nie chce. Tak samo dzieje się ze strony innych przedsiębiorstw przemysłowych.

Wobec tego, że inwalidzi, wdowy i sieroty, wogóle wszyscy biedni w Województwie znajdują się przy obecnie szalejącej drożyznie w okropnej biedzie, a na czas zimowy czeka ich głód i zimno i wobec tego, że nasz kraj bogaty nie powinien tego znieść, aby bogactwem tuczyły się jednostki podczas, gdy lud szarej pracy cierpi nędzę.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wyasygnowanie jaknajprędzej poważnej kwoty, jako doraźnej pomocy dla wszystkich inwalidów, wdów i sierot, wzgl. wszystkich biednych w Województwie.

Katowice, dnia 25-go października 1922 r.

W n i o s k o d a w c y :

P. Grajek.

Pronobis.

Węgrzyk.

Gwóźdź.

Mędlewski.

Obrzut.

Szuścik.

Sikora.

Wniosek nagły

p. Dr. Rakowskiego i Tow. w sprawie utworzenia Komisji z 5-ciu, któraby uzgodniła Ustawę Śląskiej Centrali Zakupów.

a) Wzywa się Wojewodę Śląskiego i Radę Wojewódzką, aby poczyniły jaknajśpieszniej przygotowania, celem przydziału węgla dla mającej być zreformowaną kooperatywną Hurtowni zakupów, a to w celu obniżenia cen żywności, oraz artykułów codziennego użytku.

b) Wybiera się Komisję z 5-ciu, celem najszybszego uzgodnienia ustawy Śląskiej Centrali Zakupów z ustawami kooperatyw i zapewnienia jej w ten sposób istotnych cech kooperatyw.

Katowice, dnia 25. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Posel Rakowski.

Rybarz, Grajek, Sikora, Obrzut, Brzuska, Szymkowiakówna, Sobota.

Województwo Śląskie
Wydział Apropowizacyjny.

Katowice, dnia 23. października 1922 r.

Załączając projekt ustawy, celem przeprowadzenia ustawy z dnia 20. października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26. IX. 1922 r. Dz. Ust. Śl. Nr. 27 L. 111.

Mam zaszczyt prosić o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu do zatwierdzenia, jako wniosku nagłego, rządowego.

Wojewoda Śląski:

(—) R y m e r.

1. zał.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w miejscu.

Ustawa

z dnia _____ 1922 r

Artykuł 1.

Art. 3. ustawy z dnia 20-go października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26-go IX. otrzymuje brzmienie:

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1-go grudnia.

Artykuł 2.

W celu sfinansowania niedoboru z racji odstępowania ludności mąki i cukru po cenach niższych od cen własnego zakupu, upowaznia się Wojewodę do zaciągnięcia w skarbie państwa pożyczki w wysokości 3 miliardów Mkp. ubezpieczonej na dochodach Województwa Śląskiego zwrotnej w terminie półrocznym i zarazem upowaznia się Wojewodę do określenia w porozumieniu z Radą Wojewódzką cen mąki i cukru.

Artykuł 3.

Ustawa z dnia 20-go października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26. 9. 1922 r. Dz. U. Śl. Nr. 27. L. 111. niema mocy obowiązującej na terytorjum Śląska Cieszyńskiego.

Celem przyjscia z doraźnią pomocą ubogiej ludności całego Województwa Śląskiego wyznacza się dwieście milionów Mkn. do dyspozycji Wojewody i Rady Wojewódzkiej.

Uzasadnienie.

Ustawą z dnia 20. 10. rb. zmieniono rozporządzenie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z dnia 26. 9. rb. w tym kierunku, że podnosi się granice dochodu z 18 000 Mkn. na 36 000 Mkn. zaś rezolucją p. posła Machaja z tego samego dnia rozszerzono zakres działania tejże ustawy i na Śląsk Cieszyński z dodatkiem, i przy obliczeniu dochodu należy przyjąć stosunek marki niemieckiej do marki polskiej jak 1-4.

Obydwie motyfikacje rozporządzenia T. R. W. są ze względów administracyjno-technicznych nie do przeprowadzenia w terminie zakreślonym rozp. T. R. W. zaś ze względów skarbowych na podstawie opinii Wydz. Skarbowego na razie nie do wykonania, o ile wnioski postanowione przez Urząd Województwa nie zostaną uwzględnione.

Na podstawie rozp. Rady Wojewódzkiej z dnia 26. 9. rb. nowy system aprowizacyjny miał wejść w życie z dniem 1. 11. rb. Odpowiednio do tego Wydz. Aprow. przygotował potrzebne formularze i kwestjonariusze dla braku wszelkich podkładów dla fasji zarobkowych — rozesłał je Starostwom i Magistratom z poleceniem wypracowania całego aparatu mającego na celu wynalezienie określonego minimum egzystencji tj. uprawnionych i nieuprawnionych do tańszej aprowizacji, w terminie prekluzyjnym do 25. 10. rb. Starostwa i Magistraty zorganizowały potrzebny aparat i były na ukończeniu swej pracy — gdy w międzyczasie Wysoki Sejm zmienił rozp. T. R. W. podwyższając minimum egzystencji z 18 na 36 mk. i dodatek na dzieci z 500 na 1000 mk. niem.

Wobec tego należy przygotować wydrukowanie nowej serii formularzy i kwestjonariuszy dla zgłoszenia, rozesłanie starostwom dla powtórnego nowego wypośrodkowania dochodu ludności — co potrwa najmniej 4 tygodnie. W ten sposób wprowadzenie w życie zainicjowanego rozp. może mieć miejsce najwcześniej z 1. 12. rb. —

Pomijając stronę techniczną wprowadzenia ustawy z 20. 10. rb. względy skarbowe nakazują powtórnie zastanowić się, w jaki sposób wykonać ustawę sejmową z 20. 10. rb.

T. R. W. mając na względzie olbrzymie dopłaty skarbowe do aprowizacji wydała swe rozporządzenie z 26. 9. rb. w przedmiocie zmiany planu aprowizacyjnego i przyjęła za stałą podstawę obliczenia dochodu ludności jej zarobki w miesiącu wrześniu, przyczem przyjęto za granicę płacę robotników średnio płatnych. W miesiącu wrześniu dochód miesięczny 18 000 Mkn. był zastosowany do zwiększonych w ówczesnym czasie zarobków.

Na podstawie ogólnych obliczeń odpadłoby przy dochodzie 18 000 mkn. mniej więcej połowa ludności od tańszej aprowizacji, zaś druga połowa ludności górnośląskiej części Województwa t. j. robotnicy o niskich płacach, uchodźcy, inwalidzi, i tp. pobieraliby dalej mąkę i cukier po niższej cenie. Zastosowując obecnie uchwaloną normę — granicę dochodu 36 000 Mkn. w miesiącu wrześniu — to należy wątpić, czy odpadnie wogóle 1 proc. ludności, gdyż w miesiącu wrześniu dochód 36 000 Mk. stanowił wyposażenie znikomej garstki wyższych urzędników i tp. i tych osób, którym wyższego dochodu nie będzie można udowodnić. Zaoszczędzona kwota nie pokrywałaby ewtl. kosztów połączonych z przeprowadzeniem tejże ustawy. W takich warunkach lepiej wogóle nie zmieniać dotychczasowego systemu. —

Według opinii tut. Wydziału Skarbowego należałoby z wprowadzeniem tejże ustawy w życie podnieść odpowiednio ceny mąki i cukru dla utrzymania równowagi budżetowej. Dotychczasowy system aprowizacyjny pochłaniał blisko 50 proc. ogólnych dochodów Województwa. Przyjęto bowiem ze względów gospodarczych system aprowizacyjny praktykowany w Niemczech jednak bez równoczesnego zasekwestrowania zboża i jego przetworów w Polsce, co miało miejsce w Niemczech. Musiano zakupywać mąkę po cenach rynkowych w walucie polskiej a sprzedawać na kartki w walucie niemieckiej, przyczem tak się mniej więcej te dwie ceny układały, iż przeszło poniżej połowy ceny zakupna sprzedawano mąkę i cukier ludności — czyli prawie dwie trzecie ceny zakupna Województwo musiało dokładać a jedna trzecia wpływała do kasy tytułem ich sprzedaży. Stosunki te o tyle jeszcze przedstawiały się gorzej, że gotówka wpływała do kasy z 2—3-tygodniowym opóźnieniem — tak że przy ciągłym spadku waluty niem. wpłaty te nie dorównywały poprzedniej swej nominalnej wartości. Dzięki tym właśnie wahaniom walutowym — a nato stałej tendencji wzrostowej żyta w Polsce, dopłaty Województwa wynosiły w miesiącu lipcu 60 milionów marek niem., sierpniu 215 milj. mkn., we wrześniu 294 milionów, zaś w październiku według zestawienia z dnia 18. t. m. przy kursie marki 3,65 miał wynosić niedobór 408 milj. mkn., już jednak 21. 10. przy kursie marki niem. 2,60 deficyt wynosi 800 milion. mkn., a w razie dalszej deprecjacji marki niem. deficyt w tymże stosunku wnośnie. —

Tego rodzaju operacjom przy obecnych wpływach skarb wojewodzki według opinii Wydziału Skarbowego poddać nie może. Jedy-nem poważnem źródłem dochodowem jest podatek węglowy. Ope-rowanie jednak tym podatkiem węglowym jest nierealne, gdyż podatek ten nawet w dobrze zorganizowanem państwie niem. wpływa do kas skarb. w najlepszym razie 2—3 od czasu inkasowania tegoż przez sprzedawcę węgla. Mimo że urzędy skarbowe wymierzając podatek nie zalegają z pracami wymiarowemi, wpłynęły opłaty dopiero za miesiąc czerwiec w wysokości 400 milj. mkn., za lipiec 700 milj. mkn., a nakazy płatnicze za sierpień zostały doręczone.

Wskutek tego, że podatek wpływa 2—3 miesiące później otrzymuje się go w gorszej walucie w czasie, gdy potrzeby administracyjne i aprowizacyjne muszą być pokrywane z uwzględnieniem spadku waluty a nie w powiększonej ilości znaków pieniężnych. Gdyby chciało się oprzeć pokrycie deficytów aprowizacyjnych na dochodach podatku węglowego, tak by Województwo ze spadku kursu marki niem. nie poniosło straty, musiano by zmienić niemiecką ustawę o podatku węglowym, nad czem zastanawia się Wydział Skarbowy w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu. Atoli wprowadzenie tego rodzaju ustawy w życie wymaga czasu i przygotowania, tak że efekt ustawy mógłby się ujawnić dopiero za miesiąc a pokrycie deficytów nie może ulegać zwłoce.

Zobowiązaniem jest nadto Województwo, do zwrotu kredytu aprowizacyjnego w wysokości 5-ciu miliardów mkn. do końca grudnia, 250 milj. marek niem. wyasygnowane tytułem zaliczki na budowę gmachu Województwa, 100 milj. na fundusz budowlany i t. p.

Cheąc zatem wykonać ustawę z dnia 20. 10. br., to należałoby dla ulżenia skarbowi podnieść znacznie ceny mąki i cukru. Przy obecnym kursie marki niem. 2,65 i przy obecnych cenach mąki 40 mk. za kg. i cukru 80 mkn. za kg. niedobór aprowizacyjny wynosi 800 milj. mkn. Ponieważ cena mąki i cukru jest daleko w tyle za ceną ryn-

kową tych artykułów i tak 1 kg. mąki kosztuje dzisiaj 115 mkn., zaś cukru 400 mkn., należałoby dla zmniejszenia dalszych deficytów podnieść podwójnie ceny mąki i cukru, t. j. do 80 mk. za mąkę i 200 mk. za cukier, przy których to cenach i przy dzisiejszym kursie deficyt wynosiłby jeszcze olbrzymią kwotę przeszło 400 000 000 mkn.

Tą samą ustawą z 20. 10. rozciągnięto moc jej i na Śląsk Cieszyński mylnie interpretując rozporządzenie T. R. W. z 26. 9. br., iż odnosi się ono do Śląska Cieszyńskiego. T. R. W. wydając powyż. ze rozporządzenie miała na oku jedynie odbudowę systemu aprowizacyjnego w górnośląskiej części Województwa. Na Śląsku Cieszyńskim nie było co odbudowywać, gdyż tam żadnego systemu wogóle nie było. Zresztą gdyby intencją ustawodawcy, t. j. T. R. W. było rozciągnięcie ważności tego rozporządzenia i na Śląsk Cieszyński, nie omieszkaby dochodu przewidzianego w tym rozporządzeniu podać w markach polskich i to w innej wysokości, gdyż stosunki gospodarcze a specjalnie zarobki i płace dawne zostały tam dostosowane do rynkowych cen mąki i cukru. Na Śląsku Cieszyńskim jeszcze przed 2 laty zniecono rządową aprowizację, urząd obecnie już zlikwidowano a urzędników przeniesiono. Z pozostałych zapasów zlikwidowanego urzędu Krajowego otrzymanych po zniesieniu cenie od Rządu Centralnego wydawano do września br. inwalidom, niezdolnym, emerytom, wdowom i sierotom a dalej urzędnikom państwowym, którzy w owym czasie byli bardzo lichy płatni mąkę po niższych cenach, przyczem budżet cieszyński zupełnie nie był tem obciążony. Poza tem wolny handel pokrywał potrzeby ludności. — Cukier wogóle w rachubę nie wchodził. Z wyczerpaniem się starych zapasów znikło wogóle państwowe zaopatrywanie ludności. —

Gdyby w myśl ustawy sejmowej z 20. 10. miało się znowu aprowizować i Śląsk Cieszyński, należałoby powtórnie kreować zwinęte gminne i powiatowe Urzędy, powołać nowych urzędników, sporządzić nowe aparaty jak za czasów powojennych, co potrwałoby dłuższy czas a sprzeciwiałoby się ogólnym powojennym zasadom, t. j. nieograniczać wolnego handlu. Zresztą są zupełnie inne stosunki prawne na Górnym Śląsku. Tu konwencja genewska i konieczności gospodarcze zmuszały nas do równomiernego traktowania Górnego Śląska Polsce przyznanego z pozostałą częścią Górnego Śląska. Na Śląsku Cieszyńskim miało się do czynienia ze stanem faktycznym.

Wykonanie tejże ustawy byłoby najodpowiedniejsze, żeby wyasygnować gminom subwencje w wysokości 60 milj. mkp. miesięcznie, które pod kontrolą Starostw w dalszym ciągu wydawałyby mąkę osobom niezdolnym.

Wydział Aprowizacyjny ze względu na przedstawione przez Wydział Skarbowy stosunki, brak gotówki i funduszu obrotowego na zakupno mąki i cukru na miesiące listopad i grudzień stawia następujące wnioski:

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwalić Nowelę do ustawy z dnia 20-go października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26. 9. 1922 Dz. U. Śl. Nr. 27. L. 111.

Wniosek nagły

posła Korfantego i tow. w sprawie wypłacenia zaliczek
urzędnikom wojewódzkim i nauczycielom na zakup zimowy.

Różni urzędnicy wojewódzcy, jak nauczyciele, zamierzają, nie mając nominacji, opuścić Województwo, ponieważ pobory ich wskutek zniżki marki niemieckiej, są o wiele niższe, niż pobory odpowiednich urzędników w Polsce i nie wystarczają na utrzymanie rodzin.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wojewodę, aby bezwłocznie z dniem 1. września
rb. opłacał urzędników Województwa według ustawy Rzplitej
Polskiej z dnia 13. lipca 1920 r. Dz.Ust. 65, poz. 429.,
oraz aby wypłacił na zakupy zimowe te same zaliczki, jakie
otrzymali polscy urzędnicy państwowi.

Katowice, dnia 27. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Korfanty,

Brzuska, Sobota, Omańkowska, Szynkowiakówna, Kędzior,
Rybarz, Wydra.

W n i o s e k n a g ł y

posła Grajka i tow. dotyczący sposobu ^{podatków/}ściągnięcia od koncernów węglowych na G. Śląsku.

Z Memorjału Wojewody, względnie Wydziału skarbowego z dnia 23.X.1922r. dowiadujemy się, że podatek węglowy najgłówniejsze źródło dochodu Województwa Śląskiego wpłynął dopiero za miesiąc czerwiec i lipiec rb. i na sierpień został dopiero doręczony. Jestto opieszałość nie do darowania wychodząca na szkodę skarbu, jeżeli się zważy następujące okoliczności.

- 1/ że koncerny biorą pieniądze za węgiel cały miesiąc naprzód łącznie z podatkiem,
- 2/ że biorąc naprzód a płacąc w trzy miesiące później temsamem użytkują przez cztery miesiące bezprocentowe pieniądze skarbowe wynoszące cztery miljardy mk.niem. miesięcznie, czyli 16 ^{miljar} ~~xx~~ użytkują bezprocentowo przez cztery miesiące,
- 3/ że skarb wojewódzki traci nie tylko czteromiesięczne odsetki ale także różnice kursu wobec tego, że marka niem. leci gwałtownie na dół,
- 4/ że skarb wojewódzki jest pusty wobec tej gospodarki, gdy setki urzędników i nauczycieli głoduje i niema gdzie mieszkać.

Wobec tego W y s o k i S e j m raczy uchwalić: by

- a/ zmienić ustawę o podatku węglowym, w tym sensie, ażeby mógł ściągnąć od koncernów węglowych natychmiast zalogie podatki,
- b/ zażądać od zalogłości tych 10% odsetek za cztery miesiące, oraz dyferencję walutową za czas ubiegły,
- c/ ściągać poczynszy od 1 listopada rb. podatki węglowe przypadające na poszczególne koncerny według przecięcia miesiąca poprzedniego w formie zaliczki na podatki, które powinny wpłynąć najpóźniej do 15 każdego miesiąca za cały miesiąc bieżący.

Katowice, dnia 27. października 1922 r. Wnioskodawcy:

Sikora, Mędlewski, Pronobis, Szuścik, Obrzut, Węgrzyk, Gwóźdź

Grajek.

W n i o s e k M a g ł y.

posła Jankowskiego i tow. w sprawie podwyższenia płac zasadniczych w razie
pieczeniu na wypadek choroby.

Stan majątkowy kas zabezpieczeniowych jest tego rodzaju, że kasy nie
są w stanie płacić dalej, o ile się nie podwyższy ich dochodów.

Wobec tego

W y s o k i S e j m R a c z y u c h w a l i ć :

Ze względu na deprecjację marki w rozporządzeniu z dnia 16-go sierpnia
1922 r. art. I, powinno zastąpić się słowo „~~sz~~terdzieci” przez słowo
„Stoosiemdziesiąt” a słowo „stoosiemdziesiąt” przez słowo „pięćset”

⁻⁻⁻
k atowice, dnia 27 października 1922 r.

Wnioskodawcy:

/-/ Jankowski.

Goldmann, Kaczmarczyk, Kowoll, Szczepońnik, Dr. Pent, Michatz, Mayer, Buch-
wald.

Wniosek nagły

posła Jankowskiego i tow. w sprawie darowania podatku od węgla 40 %, mającego być dostarczonem dla ubogich.

Wszystkie gminy Województwa Śląskiego dotąd dostarczały bezpłatnie węgle dla ubogich. Podczas, gdy w zeszłym roku można było dostarczyć jeszcze do 2 ton, to w roku bieżącym niektóre gminy z powodu wysokich cen za węgle nie były w stanie, dostarczyć węgla dla ubogich.

Zważywszy, że nędza ubogich jest nadmiar wielka a gminy nie rozporządzają odpowiednimi środkami, aby mogły urzielać znaczne zapomogi.

Wobec tego

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Darować podatek węglowy 40 % od węgla, mającego być dostarczonego dla ubogich.

Katowice, dnia 27. października 1922 r.

Wnioskodawcy:

Jankowski,

Kaczmarezyk, Kwołl, Szczepanik, Dr. Pant. Michatz, Mayer,
Goldmann, Buchwald.

Dr. Komizji Izby Sejmowej

Do Kom. Socjalnej
z. X. 22.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu Niemieckiego w sprawie emerytów państwowych i wdów po urzędnikach państwowych.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Ze względu na to, że obecne renty nie wystarczają:

Aby w byłej części austriackiej Polskiego Śląska natychmiast wypłacone zostały zaległe od października 1921 r. podwyższone pobory emerytalne.

Katowice, dnia 2. listopada 1922 r.

Wnioskodawcy:

Dr. P a n t ,

Buchwald, Michatz, Pawlas, Goldman, Fuchs,
Jankowski, Kaczmarczyk, Kowoll.

Wniosek nagły.

posłowie G r a j k a i tow. w sprawie zniewolenia pracodawców do zwołania ponownej konferencji, celem unormowania zarobków za miesiąc październik 1922 r.

Wobec ciężkiego położenia, w którem robotnik dzisiaj się znajduje, nie może on pogodzić się z ostatnią podwyżką zarobków 100% otrzymuje od 1 listopada, a rzeczywiście korzyści z tego ciągnąć będzie dopiero w drugiej połowie grudnia.-

Ponieważ propozycje Związków Zawodowych, ażeby robotnikom poprawiono zarobek za październik o 75% zostało przez pracodawców odrzucone, z powodu tego

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

bezzwłocznie na Rząd ażeby tenże wpłynął na pracodawców do ponownych pertraktacji.-

Katowice, dnia 3 listopada 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

/-/ G r a j e k.

Sikora, Węgrzyk, Ironobis, Obrzut, Szusćcik, Wędlewski, Adamek, Biniszkiewicz.

Wniosek nagły

posła **M i c h a t z a** i tow. w sprawie dodatku drożyznianego
dla urzędników i pracowników.

Ze względu na nędzę gospodarczą gmin

W y s o k i S e j m uchwalić raczy:

Dodatek drożyzniany, który wypłacony został urzędnikom i
pracownikom, jako zaliczka ze strony gmin powinien także być
zwrócony ze strony **Ś**ządu Wojewódzkiego.

Katowice, dnia 3. listopada 1922 r.

Wnioskodawcy:

Michatz,

Szczepońnik, Jankowski, Ulitz, Dr. Pant, Kowoll, Goldmann,
Pawlas.

Wniosek

posłów Szuszeika i tow. w sprawie przyjęcia z powołą gminom Śląska Cieszyńskiego, dotkniętym gradobiciem.

W dniach 12. do 13. lipca 1922 r. zalała na Śląsku Cieszyńskim wielka burza, połączona z gradobiciem. Szczególnie ucierpiały gminy w powiecie Bielskim: Fruchna, Baków, Zabłocie, Landek i Iłownica, oraz w powiecie śląskim Cieszyńskim: Gmina Konczyce Małe, Pierściec, Limoradz, Wisław, Wiślica i Zamaraki.

Największe straty jednak poniosły gminy: Fruchna, Baków i Konczyce Małe, gdzie szkody wyrządzone przez grad w plonach, wynoszą przeciętnie 80 do 90%.

Poszkodowani gmin wymienionych zwrócili się zaraz po klęsce elementarnej do władz politycznych i instancji w Bielsku i Cieszynie z prośbą o pomoc, a władze te po zarządzaniu dochodzeń na miejscu odezwały odniedź akta do urzędów podatkowych, celem odpisu podatków w myśl austriackiej ustawy z roku 1898 r. Ciężiej poszkodowane gminy zwróciły się również do władz wojewódzkich z prośbą o pomoc pieniężną lub w naturze /zboże na zasiew/ której jednak nie uzyskały. Tak nprz. Konczyce Małe otrzymały odpowiedź /9 września br./ że Województwo nie posiada na ten cel żadnych funduszy.

Uwzględniając, że klęska gradobicia szczególnie w gminach Fruchna, Baków, i Konczyce Małe wyrządziła rolnikom niepowetowane szkody, doprowadzając niektóre gospodarstwa wprost do ruiny i do takiego stanu, że bez wydawniejszej pomocy nie będą mogli dokonać zasiewów.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Urząd W o j e w ó d z k i. poleca:

1./ Urzędowi podatkowemu w Bielsku i Cieszynie odpisanie należnych podatków rolnikom, dotkniętym klęską gradobicia.

2./ Wyasygnuje na za-pomogi dla poszkodowanych kwotę w wysokości 30 miljonów mk.p. /słownie: trzydzieści milionów marek polskich./

Katowice, dnia 3. listopada 1922 r.

W n i o s k o d a w c y:

Łęgrzyk, Obrzut, Bronobis, Grajek,
Mędlowski, Palarczyk.

W n i o s e k n a g ł y

posłów A d a m k a i t o w. w sprawie bezrobocia w fabryce zapalek w Czechowicach /Śląsk Cieszyński./

U z a s a d n i e n i e :

Od przeszło miesiąca świątuje przeszło 600 robotników w fabryce zapalek "SILESIA" w Czechowicach.

O ile objawiające się bezrobocie w różnych gałęziach przemysłu w kraju lub zagranicą, może być uważane jako rezultat ciętkich wstrząśnień życia gospodarczego, spowodowanych wojną światową, o tyle w konkretnym wypadku winą spada na Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Do wyrobu zapalek zdolnych do konkurencji na rynkach zagranicznych potrzebuje fabryka zapalek w Polsce — drzewa osikowego. Tymczasem drzewo osikowe z Polski wywożą na zezwolenie Rządu handlarze całemi masami do fabryk zapalek zagranicą, zaś fabryki i robotnicy w Polsce zmuszeni są do świątowania z powodu braku surowca. Zaznaczyć należy, że fabryka zapalek "SILESIA" w Czechowicach, która jest w stanie produkować 20 milionów pudełek zapalek miesięcznie, zdobyła sobie rynki zbytu na swoje wyroby zagranicą, jak w Szwajcarii, Anglii, Rumunii a nawet i w Turcji, może obecnie rynki te utracić z powodu braku surowca. Ponieważ dobrobyt Województwa Śląskiego zależy w wielkiej mierze od rozwoju naszego przemysłu, przeto podpisani wnoszą:

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd Centralny, aby zakazał wywóz drzewa osikowego zagranicą, w ten sposób zabezpieczył rozwój przemysłowi krajowemu i ułatwił dowóz drzewa do fabryk zapalek, a mianowicie do fabryki w Czechowicach.—

W n i o s k o d a w c y :

J. A d a m e k ,

Biniśzkiewicz, Józef Maciej, F. Pumpfeld, Johann Kowoll,
Borys. Mokry, Czajor, F. Buchwald.

Katowice, dnia 7. listopada 1922 r.

Sprawozdanie

Druck N:43

Komisji Budżetowej z uchwał zapadłych na posiedzeniach w dniu 24. października, 27. października, 31. października i 2. listopada 1922 r.

Komisja ukonstytuowała się, jak następuje:

Przewodniczący: p. Kędzior, Wiceprezes: p. Machaj, Sekretarz Dr. Rakowski, Na sprawozdawcę do plenum wybrano Dre Kazimierza Rakowskiego.

Wniosek w sprawie podwyższenia pborów urzędniczych.

Po rozpatrzeniu wniosku nagłego pp. Korfantego i towarzyszy w sprawie podwyższenia pborów urzędniczych, Komisja Budżetowa przyszła do wniosku, że na razie nie byłoby wskazaniem rozciągnięcia na Śląsk obecnie istniejącej w Polsce pragmatyki skarbowej, ponieważ to opóźniłoby o szereg miesięcy udzielenie pomocy urzędnikom i polepszenie się bytu.

Wobec tego postanowiono, - idąc zresztą w tem po myśli samych że urzędników - aby od 1. września podwyższono urzędnikom wojewódzkim dodatek ekonomiczny do 40 %, oraz aby im wypłacono tytułem zaliczki na zakupy zimowe trzymiesięczną pensję / według norm obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej/. W ten sposób odnośne rozporządzenie /Nr. 32/ Wojewody Komisja proponuje zatwierdzić w formie następującej:

S e j m postanawia:

Art. 1.

Aż do nowego uregulowania pborów urzędników Województwa Śląski Śląskiego przysznaje się bezpośrednim i bezpośrednim urzędnikom i funkcyjnarjuszom władz i urzędów podległych Województwu Śląskiemu a mającym swą siedzibę w części górnośląskiej Województwa na czas panujących nadzwyczajnych stosunków drożyznianych dodatek ekonomiczny w wysokości 40 % ogólnych miesięcznych pborów z dodatkami, z wyłączeniem dodatku wypłacanego za prowadzenie podwójnego gospodarstwa domowego i dodatku ekonomicznego dla obszarów okupowanych wraz ze 100% zapomogą, które się równocześnie znosi.

Art. 2.

Tytułem zaliczki na zakupy zimowe wypłaca się urzędnikom wymienionym w art. 1. trzymiesięczną pensję.

Art. 3.

Wypłacony urzędnikom i funkcyjnarjuszom w części Cieszyńskiej Województwa Śląskiego od 1. stycznia 1922 r. 25% tymczasowy dodatek kresowy skreśla się, a w jego miejsce wprowadza się dodatek ekonomiczny w wysokości 40%, wypłacony na dotychczasowych zasadach.

Komisji Budżetowej w sprawie rozporządzenia Nr. 33.

Z przekazanych jej przez Sejm rozporządzeń Wojewody wydanych w porozumieniu z T.R.W. Komisja rozpatrzyła rozporządzenie Nr.33. w przedmiocie gwarancji przyjętej przez Skarb Śląski w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej za spłatą krótko, terminowych pożyczek miast i wsi części górnośląskiej Województwa Śląskiego

Po wysłuchaniu referatu Dr. Rakowskiego Komisja postanowiła przedstawić Wysokiej Izbie rozp. Nr.33. do zatwierdzenia, z zastrzeżeniem jednak zmian następujących:

Po pierwsze: Rozciągnąć ostateczne działanie przedłożonej ustawy i na Śląsk Cieszyński, a w myśl tego z art. 1-go wykreślić słowa "części górnośląskiej".

Powtóre: Ściśle określić termin spłaty tych pożyczek, ponieważ brzmienie obecnej ustawy, co do tego punktu dawało pole do nieporozumień. Postanowiono więc w art. 1 słowa "2 lat" zastąpić słowami "31 grudnia 1925."

Po trzecie: Komisja była zdania, że Sejm winien być stale informowany o wysokości ciężarów przejmowanych z tytułu niniejszej ustawy przez Skarb Śląski, postanowiła przeto zaproponować Sejmowi dodanie po art. 2-im słów: "Wojewoda winien podawać do wiadomości Sejmu Śląskiego rozmiar gwarancji w myśl tego artykułu przez Skarb Śląski przyjętych."

Po czwarte: Mając na względzie rozmiary obecnych potrzeb miasta i wsi śląskich, Komisja przyszła do zdania, że wydanie im pożyczek w sumie dwustu milionów nie odpowiada już rozmiarom ich potrzeb, postanowiła przeto podwyższyć tę sumę do 1 miljarda, a zatem słowa "200 milionów" w § 3-im zastąpić słowami: "Jednego miljarda".

Po piąte: Postanowiono dodać § 3 A w następującem brzmieniu: "Ustawa ta obowiązuje do 30. czerwca 1926 r."

Po uskutecznieniu powyższych zmian ustawa miałaby zatem brzmienie następujące:

U s t a w a

w przedmiocie gwarancji spłat krótkoterminowych pożyczek miast i ~~gł~~ gmin Województwa Śląskiego w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie.

Na mocy ustępu 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Rz.P. z 1920 r. Nr. 73. poz.497./ uzupełnionej ustawą z dnia 30 lipca 1921 r. /Dz.Ust.Rz.P. z 1921 r. Nr. 69. poz.449/ oraz na mocy art.4. ustęp 16. tejże Ustawy Konstytucyjnej postanawiam w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką, co następuje:

Art. 1.

W razie koniecznej potrzeby dla celów sanacji swych budżetów mogą miasta i gminy Województwa Śląskiego za każdorazowym zezwoleniem Wojewody zaciągać krótkoterminowe pożyczki w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie, spłacalne najdalej do 31. grudnia 1925 r.

Art. 2.

Za należyłą spłatę pożyczek wymienionych w art.1. przyjmie Skarb Województwa Śląskiego gwarancję w każdym poszczególnym wypadku. Skarb zaś będzie miał prawo zastawy na całym nieruchomym i ruchomym majątku dłużnika, w szczególności na dodatkach gminnych do podatków bezpośrednich. Wojewoda winien podawać do wiadomości, Sejmu Śląskiego rozmiar gwarancji w myśl niniejszego artykułu przez Skarb Śląski przyjętych.

Art. 3.

Ogólna suma pożyczek, których spłatę zagwarantuje Skarb Województwa Śląskiego nie może przekroczyć jednego miljarda marek niemieckich.

Art. 3. A.

Ustawa niniejsza obowiązuje do 30. czerwca 1926 r.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Po rozpatrzeniu rozporządzeń Nr. 83., 84., oraz Nr. 98. / w przedmiocie opłacania podatków przy nabywaniu nieruchomości / Komisja Budżetowa po wysłuchaniu referatu Dra Rakowskiego, oraz wyjaśnien przedstawicieli Rządu /PP. nadradca Pawlita i Bielck / przysłała do wniosku, że pobierany obecnie podatek od nabycia nieruchomości należy podwyższyć w tych mianowicie wypadkach, gdy nieruchomość zmienia właściciela w okresie krótszym niż rok jeden. Do pobieranych obecnie 6 % postanowiono zatem w tych wypadkach dodać dalsze 4 % i pobierać w ten sposób 10 % o ile nieruchomość ulega sprzedaży w okresie krótszym niż rok jeden.

Komisja proponuje zatem Wysokiemu Sejmowi, aby połączywszy rozporządzenia NN. 83., 84., 98. w jedno zechciał przyjąć ustawę w przedmiocie podatku od nabycia nieruchomości w następującem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia 3. listopada 1922r.
w przedmiocie podatku od nabycia nieruchomości.

S e j m postanawia:

Art. 1. Ustawę niemiecką o podatku od nabycia nieruchomości z 12. września 1919 r. /R.G.B. str. 1617/ zmienia się w następujący sposób:

§: 1.

Przepis §: 17. zdanie pierwsze brzmi: "podatek wynosi sześć od sta w tych wszystkich wypadkach gdy zmiana właściciela nastąpiła w okresie dłuższym niż rok jeden, zaś dziesięć od sta w tych wypadkach, gdy zmiana ta nastąpiła w okresie krótszym niż rok jeden / 365 dni. /

§: 2.

§ 29. ust. 2. niem. ustawy od przyrostu wartości z dnia 14. lutego 1911 r. /R.S.B. Str. 33/ zmienia się w następujący sposób:

"Za podatek od przyrostu wartości odpowiada nabywca jako dłużnik łączny/solidarny/ na równi z sprzedającym.

§: 3.

Rzeczpospolita Polska i Województwo Śląskie nie płacą żadnych podatków z okazji nabycia nieruchomości ani podatku od przyrostu wartości. Tak samo nie płaci podatków takich osoba od której Rzeczpospolita Polska lub Województwo nieruchomości ~~ku~~ kupią. Odnosi się to również do już zawartych umów.

§: 4.

Przepisy §§ 32, 33 i 34 obowiązujące dotąd w brzmieniu §§ 37 do 40. niem. ustawy o podatku krajowym /Landessteuergesetz/ z 30. marca 1920 r. /R.G. Bl. str. 402/ tudzież pruską ustawę z 7. maja 1920 r. /G. S. str. 278/ o poborze dodatków do podatku od nabycia nieruchomości znosi się.

§: 5.

Z podatku pobranego na mocy §1, przekazuje Skarb Śląski gminie, w której obwodzi nieruchomość jest położona 25 %.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.
Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wniosek rządowy o przyznanie kredytu w wysokości

3 miliardów na cele aprowizacyjne /druk sejmowy N 34/

Rząd przedstawił Komisji Budżetowej konieczność zaciągnięcia pożyczki w Polskiej Kraj. Kasie Pożyczkowej w wysokości 3 miliard w marek polskich. Motywując żądanie swe tem, że uchwała Sejmu w przedmiocie zaopatrywania ludności w artykuły spożywcze po tańszych cenach wymaga nadzwyczajnych wydatków, które nie mogą być pokryte w ramach normalnych dochodów skarbowych.

Przedłożenie rządowe uzyskało aprobatę Komisji w brzmieniu poniżej podanem. Freztem dodać należy, że Komisja musiała się zgodzić na to, aby projektowana ustawa obowiązywała od 15 listopada r.b. ponieważ jej przeprowadzenie wymaga przygotowań, które przed tą datą nie mogłyby być ukończone.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

Artykuł 1.

Art. 3 ustawy z dnia 20-go października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26-go XI. otrzymuje brzmienie:

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia.

Artykuł 2.

W celu sfinansowania niedoboru z racji odstępowania ludności mąki i cukru po cenach niższych od cen własnego zakupu, upoważnia się Wojewodę do zaciągnięcia w skarbie państwa pożyczki w wysokości 3 miliardów marek polskich ubezpieczonej na dochodach Województwa Śląskiego zwrotnej w terminie półrocznym. Ustanawia się w ramach ustawowego minimum trzydziestu sześciu tysięcy marek ustawy z dnia 20.X.1922 r. trzy klasy, a mianowicie z zasadniczym dochodem 6.000 marek, 18.000 mk. i 36.000 mk. Zarazem upoważnia się Wojewodę do określenia w porozumieniu z Radą Wojewódzką cen mąki i cukru dla poszczególnych klas.

Artykuł 3.

Ustawa z dnia 20 października 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody z dnia 26. 9. 1922 r. Dz.U.Śl. Nr.27. L. 111. nie ma mocy obowiązującej na terytorjum Śląska Cieszyńskiego.

Celem przyjsścia z doraźną pomocą ludności Śląska Cieszyńskiego, mającej dochodu miesięcznego we wrześniu do 20.000 mk.pol. przyznaje się prawo do pobierania mąki i cukru po cenach niższych, które ustalone zostaną w myśl art. 2-go.

W n i o s k i w s p r a w i e p o d a t k u
w ę g ł o w e g o .

Już przy obradach nad zatwierdzeniem kredytów aprowizacyjnych okazało się, że głównym filarem dochodów skarbowych jest obecnie podatek od węgla, który jednak nie wpływa dostatecznie szybko. Rząd motywował to brakami w ustawodawstwie. Wezwany przez Kom. Komisję do opracowania i przedłożenia swych życzeń w tej tak ważnej sprawie, Rząd złożył projekt "ustawy" zaopatrzony obszernymi motywami. Komisja Budżetowa w następstwie zajęła się szczegółowym zbadaniem sprawy i zawiadzała ekspertów dla wszechstronnego oświetlenia kwestji. W międzyczasie rząd swój projekt wycofał i złożył dziś nowy projekt, którego jednak Komisja zbadać nie może tak dalece, aby dziś przedstawić go Sejmowi, jako rzecz dojrzałą do uchwał. zaznajamiwszy się jednak szczegółowo z całą sprawą, Komisja zaleca Sejmowi, aby powziął dziś następującą rezolucję, nie przesadzając dalszych kroków w tej mierze:

"Po stwierdzeniu, że producenci węgla zalegają obecnie z podatkiem węglowym na sumę przeszło 2-uch miliardów Sejm Śląski, wzywa Rząd do poczynienia energicznych zarządzeń, celem zupełnego i szybkiego wyekzekwowania tych zaległości przy użyciu wszelkich ustawowych środków przymusowych."

Sprawozdawca komisji czuje się w obowiązku stwierdzić, że członkowie komisji dotychczasowej informacji przedstawicielei Rządu otrzymali bardzo niewesoły obraz śląskiej organizacji skarbowej.

O ileśny dotychczas mogli sobie zrobić ~~strach~~ pogląd, to cała skarbowość śląska oparta jest na dwóch źródłach: na zapożyczaniu się u centralnych władz skarbowych polskich, oraz na podatku węglowym. Są to podstawy tak kruche, że opierać na nich skarbowość śląskiej nie podobna. Zapóżywanie się u władz centralnych kosztuje nas niesłychanie wiele, bo przeprowadzane jest po części na podstawie kursów przewalutowania jednostronne dyktowanych przez Polską Kasę Pożyczkową, co naraża skarb nasz i gminy na wielomilionowy straty, a co do podatku węglowego - to i na tem polu Rząd nie zdobył się na należyte sprężystość i depuścił do tego, że zaległości z podatku węglowego wynoszą dziś przeszło 2 miliardy marek niemieckich. Gdy się zważy, że te 2 miliardy przed dwoma miesiącami i przed miesiącem posiadały zupełnie inną wartość, niż dziś, ospałość władz skarbowych ten cięższe spowoduje następstwa dla całego życia gospodarczego. Gdy się zważy dalej, że w najbliższym czasie trzeba będzie zacząć redukować podatek węglowy, aby jaknajprędzej wrócić do normalnych warunków produkcji węglowej, to staje się zupełnie niezrozumiałem, na czem zamierzają władze skarbowe oprzeć normalny budżet Śląska.

Normalne źródła podatkowe są tak dziś maniećbane, że z tak poważnego źródła, jak 6 % podatek od nabycia nieruchomości wedle informacji Rządu wpłynęło w lipcu brutto 1.365.000 mk / co odpowiada zaledwie dwudziestutrzeć milionom mk. dokonanych transakcji/ a w sierpniu wpłynęło brutto 4.603.519 mk., co odpowiada zaledwie wartości osiemdziesięciu milionów transakcji. Pamiętając, że w tym właśnie czasie dokonywały się na obszarze Śląska miliardowe transakcje, otrzymamy niepokojący obraz olbrzymich zaległości.

Dodajmy do tego jeszcze jedną nader niepomysłną okoliczność. Otoż z podatków od nabywania nieruchomości otrzymują jedną czwartą część gminy. Dawniej otrzymywały one od razu, dziś przelewa się podatek w całości do kasy skarbu śląskiego, która winna uskutecznić obraachunek z gminami. Według projektu, który wydaje się nam dla gmin szkodliwy, pieniądze winny być oddane gminom w ciągu trzech miesięcy. Opieszałość tych władz centralnych jest tak wielka, że do dzisiejszego dnia, po czterech i pół miesiąca ani jedna gmina na leżnej części nie otrzymała, co wywiera wpływ ujemny na gospodarkę gminną. Wobec tego komisja postanowiła zaproponować Sejmowi, aby przyjął rezolucję następującą:

"Sejm województwa, aby kwoty przypadające gminom z tytułu podatku od nabywania nieruchomości zostały im przekazywane w ciągu miesiąca".

Jeśli te parę uwag wystarczy dla scharakteryzowania sposobów gospodarki skarbowej po stronie przychodu, to niemniej niepojęszające horoskopy otwierają się przed nami, gdy zapytamy o drugą stronę bilansu, o rozchody. Pan Wojewoda jako przedstawiciel Rządu zobowiązał się nam dnia 15. października w swym programowym przemówieniu, że przedłoży budżet "za miesiąc". Jakkolwiek Sejmowi wolno się było spodziewać, że projekt budżetu będzie mu przedłożony pierwszego dnia po zebraniu się, gdyż termin zwołania Sejmu był oddawna znany, to jednak Sejm bez szemrania zaakceptował proponowaną przez Rząd datę. Gdy jednak obecnie w komisji budżetowej zapytano Rząd, kiedy budżet zostanie przedłożony, przedstawiciel Rządu odrzekł, że "za miesiąc". W imieniu komisji budżetowej z całym naścisaniem muszę zwrócić uwagę Wysokiej Izby, jak na nabieżpieczeństwa wynikające z takiego stawiania rzeczy. O ile Rząd swego przyrzeczenia nie wykona i w dniu 15. listopada nie przedstawi budżetu, znajdziemy się w położeniu nieznośnem. Ze wszystkich stron wylazają gwałtowne potrzeby społeczne domagające się zaspokojenia i przyznania funduszy, a komisja budżetowa, jeśli ma poważnie pracować, nie może zatwierdzać wydatków, nie zając sobie sprawę z dochodów i z tego kardynalnego pytania, czy mamy należyte pokrycie. Nie odpowiadam to ani powadze tego Wysokiego Sejmu, ani koniecznością chwili, gdyby uchwały asygnujące miliardowe sumy miały zapadać na ślepo, bez świadomości, czy i jakie istnieje dla tych uchwał pokrycie budżetowe. Wobec tego komisja budżetowa wyraża, aby Wysoki Sejm zechciał przyjąć następującą rezolucję:

"Sejm przywołując do wiadomości oświadczenie Rządu z dnia 8. października, że budżet śląski będzie Sejmowi przedłożony w terminie miesięcznem, oczekuje przedstawienia projektu budżetu najpóźniej 18. listopada."

H-1 Dr. Rakowski.

W n i o s e k

posłów F u c h s a i tow. w sprawie zasilenia finansowego gmin i Wydz. dróg powiatowych na Śląsku Cieszyńskim i stworzenia nowych źródeł dochodowych dla nich.

U z a s a d n i e n i e :

Gminy i Wydziały dróg powiatowych na Śląsku Cieszyńskim pokrywały swe potrzeby aż do roku 1921. przeważnie przez pobieranie dodatków do podatku domowo - czynszowego i zarobkowego.

Dodatki do podatku domowo - czynszowego wskutek ustawy o ochronie lokatorów nie uległy podwyższeniu. Natomiast podwyższono austr. podatek zarobkowy odpowiednio do zmniejszającej się wartości pieniądza, gminom zaś i Wydziałom dróg powiatowych umożliwiono zatrzymanie równowagi w gospodarce, przez zezwolenie na pobieranie odpowiednich dodatków w nieograniczonej wysokości.

Rozporządzeniem Ministra z dnia 12 kwietnia 1922 L.45 uzyskała ustawa o podatku przemysłowym moc obowiązującą i na terenie Śląska Cieszyńskiego i austriacka ustawa o podatku zarobkowym została zniesioną.

Wprowadzenie tego podatku przemysłowego okazało się dla gmin i Wydziałów dróg powiatowych w skutku katastrofalnym, gdyż art. 157 ogranicza dodatki do tego podatku na 75 względnie 100 i 200 %.

Dodatki te, podzielone pomiędzy gminy i Wydziały dróg powiatowych w stosunku 70 do 30, wynosiły w roku 1922 tylko ułankową część dodatków do podatku zarobkowego na rok 1921, mimo że potrzeby gmin i Wydziałów dróg powiatowych w międzyczasie wzrosły kilkakrotnie. Wskutek tego, tak gminy jak i Wydziały dróg powiatowych popadły w ciężkie kłopoty gospodarcze i zachodzi niebezpieczeństwo zupełnej ruiny finansowej u tychże. By temu zapobiedz, koniecznem jest jaknajrychlejsze ustalenie nowych źródeł dochodów.

W y s t a w i e n i e : Proszę o uwzględnienie i uchwalenie:

Uprasza się o uwzględnienie i uchwalenie projektu ustawy o zasileniu finansów gmin i Wydziałów dróg powiatowych na Śląsku Cieszyńskim i o stworzeniu nowych źródeł dochodów dla tychże.

Meyer, Jankowski, Dr. Pant,
Kaczmarczyk, Pawlas, Ulitz.

W n i o s k o d a w c y :
F u c h s ,

W n i o s e k

posła ks. Brzuski i tow. w sprawie języka urzędowego w Województwie Śląskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Wyłącznie język polski jest językiem urzędowym władz urzędników ciał samorządowych i urzędów publiczno-prawnych instytucji.

Art. 2.

Dokumenty publiczne wystawia się wyłącznie w języku polskim. Wygotowania i wierzytelne odpisy dokumentów publicznych spisanych przez wejściem w życie niniejszej ustawy w języku niemieckim wydaje się w tłumaczeniu polskim z zaznaczeniem, że oryginał jest spisany w języku niemieckim.

Art. 3.

Ulice mogą mieć tylko polskie nazwy. Nazwy ulic zatwierdza starosta wzgl. dyrektor policji. W razie sporu decyduje ostatecznie Rada Wojewódzka. Podanie miejscowości w nazwie nieurzędowej w dokumencie publicznym ma w następstwie nieważność dokumentu.

Art. 4.

Każde oświadczenie władz w języku polskim jest ważne. O ile władze, urzędy, urzędnicy załączają do oświadczenia w języku polskim tłumaczenie, jest miarodajnym oświadczeniem polskie.

Art. 5.

Każdej osobie prywatnej lub prawnej prawa cywilnego, znajdującej się na obszarze Województwa Śląskiego lub też na obszarze tym zamieszkałej wolno przez 15 lat, licząc od 15. lipca 1922 r. zwracać się ustnie lub na piśmie do władz w języku niemieckim. Odpowiedź może być udzielana w języku polskim, lub niemieckim. O ile będzie udzielana w języku polskim, należy do niej dołączyć tłumaczenie, jeżeli pismo było sporządzone w języku niemieckim, i jeżeli wnoszący je prosił o załączenie tłumaczenia.

Art. 6.

W Sejmie Województwa Śląskiego wolno przemawiać posłom należącym do mniejszości niemieckiej tak na plenarnem posiedzeniu, jak w komisjach do dnia 15. lipca 1926 r. w języku niemieckim. Protokoły, sprawozdania, wnioski, interpelacje mogą być spisane tylko w języku polskim. Taksamo urzędują posłowie w wykonaniu praw i obowiązków powierzonych im przez Sejm lub komisje tylko po polsku.

Art. 7.

W sejmikach powiatowych, w wydziałach powiatowych, w radach miejskich i w radach gminnych wolno przemawiać członkom instytucji, których należą do mniejszości niemieckiej przez lat 15 licząc od 15 lipca 1922. w języku niemieckim. Protokoły, sprawozdania, wnioski i interpelacje winne być spisywane w języku polskim. Dokumenty takie, spisane w języku niemieckim są nieważne.

Przewodnictwa i biura sejmików powiatowych, rad miejskich i rad gminnych urzędują wyłącznie w języku polskim.

Art. 8.

Urzędnikom, którzy nie władają językiem polskim, wolno w służbie wewnętrznej władz posługiwać się językiem niemieckim aż do dnia 15. lipca 1926 r. Artykuł ten nie narusza w niczem postanowień zawartych w art. 2. Do władz urzędujących w Polsce poza Województwem Śląskiem wolno pisać tylko w języku urzędowym, o ile nie stanowią inaczej ustawy Sejmu Polskiego lub rozporządzenia kompetentnych władz polskich.

Art. 9.

Ustawa niniejsza obowiązuje władze, urzędników, ciała samorządowe urzędy i instytucje publiczno - prawne, o ile podlegają Województwu Śląskiemu lub też Ustawodawstwu Sejmu Śląskiego.

Art. 10.

Ustawa niniejsza nie zmienia postanowień polsko - niemieckiej konwencji, zawartej w Genewie w dniu 15 maja 1922 r.

Art. 11.

Rada Wojewódzka jest władną do uregulowania sprawy zawartej w art. 137 powołanej w art. 10. Konwencji.

Art. 12.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 13.

Ustawa wchodzi w życie w miesiąc po jej ogłoszeniu z wyjątkiem art. 3. wchodzi w życie w dzień wyłączenia ustawy.

Katowice, dnia 7. listopada 1922 r.

Wnioskodawcy: Korfanty, Ks. Brzuska, Kędzior, Wydra, Łukaszek, Lubos, Palarczyk, Mathea, Omańkowska, Szymkowiakówna,

U S T A W A

z dnia 16. stycznia 1923 r.

w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa
Śląskiego.

Art. 1.

Język polski wyłącznie jest językiem urzędowym władz, urzędów, ciał samorządowych i publicznie - prawnych instytucyj, o ile podlegają Województwu Śląskiemu lub też ustawodawstwu Sejmu Śląskiego.

Art. 2.

Władze itd., podpadające pod art. 1., wystawiają dokumenty publicznie wyłącznie w języku polskim. Wygotowania i wierzytelne odpisy dokumentów publicznych spisanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy w języku niemieckim, wydaje się w tłumaczeniu polskim z zaznaczeniem, że oryginał jest pisany w języku niemieckim. W wypadkach wątpliwych miarodajne jest brzmienie oryginału.

Art. 3.

Miejscowości i ulice muszą mieć polskie nazwy. Podanie miejscowości w nazwie niourzędowej w dokumencie publicznym ma w następstwie nieważność dokumentu.

Art. 4.

Pisma do władz cywilnych Województwa Śląskiego mogą być wnoszone w języku polskim lub niemieckim. Odpowiedź może być udzieloną w jednym z obu języków. O ile będzie udzielona w języku polskim, należy do niej dołączyć tłumaczenie, jeżeli pismo nie było sporządzone w języku polskim i jeżeli wnoszący je prosił o załączenie tłumaczenia.

Każdemu wolno na obszarze Województwa Śląskiego zwracać się ustnie do władz cywilnych w języku polskim lub niemieckim.

Art. 5.

W sejmikach powiatowych, w wydziałach powiatowych, radach miejskich i w radach gminnych, wolno przemawiać członkom instytucyj tych, należących do mniejszości niemieckiej przez lat 15, licząc od 15. lipca 1922 r. w języku niemieckim. Protokoły, sprawozdania, wnioski, interpelacje winno być spisywane w języku polskim. Dokumenty takie, spisane w języku niemieckim, są nieważne.

Przewodnictwa i biura sojmików powiatowych, rad miejskich i rad gmin-
nych urządzają wyłącznie w języku polskim.

Art. 6.

Urzędnikom, którzy nie władają językiem polskim, wolno służbie
wewnętrznej władz posługiwać się językiem niemieckim aż do dnia 15. lipca
1926 r.

Art. 7.

Raździe Wojewódzkiej poleca się wydanie przepisów wykonawczych do artyku-
ku 137 Konwencji Genewskiej.

Art. 8.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek.

Art. 10.

Ustawa niniejsza nie zmienia postanowień polsko-niemieckiej konwencji, zawartej w Genewie w dniu 15 maja 1922 r.

Art. 11.

Wada sejmowa jest włączona do uregulowania sprawy zawartej w art. 137 powołanej w art. 10 konwencji.

Art. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Sejmowi.

Art. 13.

Ustawa wchodzi w życie w miesiąc po jej ogłoszeniu z wyjątkiem art. 3, który wchodzi w życie w dzień ogłoszenia ustawy.

Łódź, dnia 7 listopada 1922 r.

Pracownicy: Korfanty, Ła. Druska, Łędzior, Rydra, Łukaszek, Łopusz, Palarczyk, Wathen, Owanowska, Czynkowiakówna.

Wniosek rządowy.

F y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1922 r.
w przedmiocie podwyższenia podatku od spirytusu.

Art. 1.

Rozporządzenie z dnia 26. wrzeźnia 1922. w przedmiocie zmiany rozporządzenia o opodatkowaniu wódki /Dz. Ust. Śl. Nr. 26. poz. 92/ znosi się.

Art. 2.

Ustęp trzeci artykułu 2 rozporządzenia z dnia 25. lipca 1922 w przedmiocie opodatkowania wódki /Dz. Ust. Śl. Nr. 10. poz. 38,/ którem zniesiono brzmienie § 2 niemieckiej ustawy o opodatkowaniu wódki z dnia 15 lipca 1909 /R. G. Bl. str. 661/ zmienia się w następujący sposób.

"Podatek spotywczy od ilości alkoholu wyrobionego w gorzelniach rolniczych i owocowych wynosi 750 Mk. a wyrobionego w gorzelniach przemysłowych 800 Mk. za jeden litr alkoholu.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e :

Obecny podatek od wódki w Polsce wynosi 2000 i 2100 Mk. polskich to jest / po kursie 100 Mk. niem. - 250 Mk. pol. / 800 - 850 Mk. niem. Na Górnym Śląsku wynosi podatek 310 i 320 Mk. niem., a zatem prawie jedną trzecią podatku polskiego. Stosunek ten zmienia się jeszcze na gorsze, gdy kurs marki niemieckiej spada jeszcze niżej.

Na tej niższej stawce podatku traci Skarb Śląski, gdyż dochód z tego podatku jest o połowę niższy niż w Rzeczypospolitej, gdyż wyroby wódcze znacznie niżej na Śląsku opodatkowane napływają do Rzeczypospolitej bez możności dodatkowego opodatkowania, i wytwarzają konkurencję wyrobom polskim droższymi o różnicę podatkową, przynosząc tym sposobem szkodę przemysłowi wódczanemu polskiemu.

Zysk jedynie mają przedsiębiorcy górnośląscy, wykorzystujący spadek marki niemieckiej.

Ponieważ polskie ustawy i polskie stawki podatkowe obowiązują na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, przeto przedsiębiorcy Cieszyńskiego Śląska opłacają wyższe podatki niż tacy sami przedsiębiorcy Górnego Śląska.

Tak samo konsumenci w Rzeczypospolitej i Cieszyńskim Śląsku płacą ceny wyższe za wyroby wódczane i spirytus;

Nie ma więc żadnej ani prawnej, ani społecznej przeszkody przeciw zniesieniu uprzywilejowania Górnośląskiej części Województwa Śląskiego, zwłaszcza, że społeczeństwo Górnośląskie jest pod każdym względem najbiedniejsze,

Produkcja spirytusu w Województwie Śląskiem pokrywa zaledwie szóstą część zapotrzebowania, reszta sprowadzana być musi z Polski.

W tych warunkach związek producentów spirytusu wpływa na Rząd, aby zakazał przywozu na G. Śląsk spirytusu nieopodatkowanego, wobec tego przedsiębiorcy będą musieli sprowadzać spirytus w Polsce opodatkowany, wedle stawek podatkowych polskich. Ciężar zaś tego kroku padnie Skarb Śląski, tracąc dochód wcale pokątny bo wynoszący przy obecnej stawce podatkowej 320 Mk. przeszło półtora miliarda marek.

W tych warunkach podwyższenie podatku jest koniecznością.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Wniosek Rządu jest na ogół sympatyczny. Z powodu braku mieszkań cierpi cały ogół, wśród niego cierpią pod tym względem bardzo urzędnicy państwowi. Daleki jest czas, by brakowi mieszkań ~~zaspokoić~~ prywatna przedsiębiorczość i prędzej czy później władza musza zrobić początek i budować domy z mieszkaniem dla urzędników.

Mimo to Komisja Budżetowa nie mogła się przydzielić do wniosku. Jak wiadomo Województwu nabyło od miasta Katowic domy mieszkalne które wykończyć. Następnie przystąpić musi do budowy gmachu Wojewódzkiego i. Sejm, bardzo poważnych budowli. Budowle te pochuną wielkie sumy i póki nie będą wykończono, nie można myśleć dla braku funduszy o dalszych budowlach.

Pozatem parcele wymienione w wniosku nie należą do Województwa ale do Rządu Centralnego i nie jest ustalone, czy Rząd Centralny parcele to Województwu odstąpić gotów.

Z tych powodów Komisja Budżetowa proponuje odrzucenie wniosku.

Sprawozdawca Komisji

Kę d z i o r Jan.

W n i o s e k rządowy.

w sprawie budowy domów urzędniczych.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą ustawę:

Ustawa z

w przedmiocie budowy domów urzędniczych na parcelach Skarbu Śląskiego własnych w Katowicach.

Art.1./ Na parcelach w mieście Katowicach

1/ Ks.gr.1.1510	o powierzchni	553 m ²
2/ " " " 1333	" "	1393 m ²
3/ " " " 1494	" "	1431 m ²
4/ " " " 1413	" "	1 1 m ²

Skarbu Śląskiego własnych, należy wybudować domy na mieszkanie urzędnicze.

Art.2./ Domy mają być murowane, jak najpojemniejsze, nie mają mieć lokali sklepowych, lecz samo mieszkanie urzędnicze, o 2, 3 i 4 pokojach z przynależnościami.

Art.3./ Celem pokrycia kosztów budowy należy wstawić w budżet Województwa na rok 1923 potrzebne kredyty.

Art.4./ Budowa domów ma być równocześnie rozpoczęta z wiosną na wszystkich czterech placach i z jesienią 1923 ukończona.

Art.5./ Co do przydziału mieszkań urzędnikom administracji wojewódzkiej wyda Wojewoda właściwe zarządzenie. O ile przepisy ustawowe podówczas obowiązujące nie postanowią co innego czynsz za mieszkania należy wypośrodkować w ten sposób, by kapitał włożony w budynki był oprocentowany na 5 od sta.

Art.6./ Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewodzie.

Motywy:

- 1./ Notoryczny brak mieszkań.
- 2./ Zastój w prywatnej przedsiębiorczości budowlanej.
- 3./ Korzystna lokata majątku śląskiego.
- 4./ Konieczność sprokurowania mieszkań dla urzędników wojewódzkich, sądowych, administracji centralnej etc.
- 5./ Potrzeba ustawowego upoważnienia do tego rodzaju obciążenia budżetu.

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005

Projekt

na Fede Ministrów

1908 roku o miarach.

Rada Ministrów postanawia wydać następujące rozporządzenie:

z dnia 1922 r.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 16.czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemię górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie, na tych ziemiach obowiązującym /Dz.Ust. R.P. Nr. 46 poz. 388/, zarządza się co następuje:

§ 1.

3. Rozporządzenia Cesarskiego z dnia 9. lipca 1912 r. /H M xxx. Bl. str. 401/, przechodzą na Główny Urząd Miar.

§. 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu. -

3.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

/ v e r t e ! /

U z a s a d n i e n i e

**wniosku Ministra Przemysłu i Handlu
na Radę Ministrów**

**w sprawie zmiany ustawy Rzeszy Niemiec z dnia 30 maja 1908 r.
o miarach.**

Czynności legalizacji narzędzi mierniczych na całym obszarze Górnego Śląska przez władze niemieckie były sprawowane przez 5 urzędów miar, znajdujących się na tym obszarze / w Bytomiu, Gliwicach, Katowicach, Opolu i Raciborzu, i podległych bezpośrednio Dyrekcji Urzędów Miar / Eichungs - Direktion / w Wrocławiu, pozostającej pod zwierzchnim zarządem Głównego Urzędu Miar / Reichsamt für Mass und Gewicht / w Berlinie. Wszystkie wymienione urzędy obsługiwały części tych terenów, które obecnie należą do Państwa Polskiego. Z urzędów tych jednakże na terytorjum polskiem pozostał jedynie Urząd Miar w Katowicach. Wskutek tego Polska część Górnego Śląska z b. rozwiniętym ruchem przemysłowym i handlowym pozostała bez wystarczającego aparatu służby legalizacji narzędzi mierniczych, gdyż jeden Urząd w Katowicach nie jest w możności wykonać tej pracy, jaka dawniej była podzielona pomiędzy większą ilość urzędów.

Wobec powyższego naglącą się staje potrzeba zorganizowania służby legalizacji narzędzi mierniczych na obszarach naszego Górnego Śląska oraz utrzymania jej na tym poziomie, na jakim postawiona była przez władze niemieckie.

Zadanie to może być we właściwy sposób wykonane przez okręgową instytucję nadzorczą / Okręgowy Urząd Miar /, która by pełniła czynności, spełniane dotychczas przez Dyrekcję Urzędów Miar we Wrocławiu, oraz przez instytucję Centralną, której podlegałyby wspomniany okręgowy urząd miar i która górnośląskim urzędom miar zastąpi tę władzę, jaka dla nich była Reichsamt für Mass und Gewicht / dawniej Kais. Normal - Eichnung - Kommission / w Berlinie i jaka w Rzeczypospolitej Polskiej jest Główny Urząd Miar w Warszawie.

Wobec powyższego uważa się za konieczne przeniesienie uprawnień Rady Związkowej i Pruskiego Ministra Przemysłu i Handlu na Ministra Przemysłu i Handlu w zakresie, w którym uprawnienia te przysługują Ministrowi Przemysłu i Handlu na podstawie dekretu o miarach / Dz. Praw P.P. 1919 No. 15 poz. 211 / i przekazanie spraw służby legalizacji narzędzi mierniczych na Górnym Śląsku pod zarząd Głównego Urzędu Miar w Warszawie. W ogólnie do tego, jak dla pozostałej części Rzeczypospolitej Polskiej przepisuje dekret o miarach oraz Statut Urzędów Miar / Dz. P.P. r. 1919 No. 74 poz. 429. /

Niniejszy projekt rozporządzenia w sprawie zmian ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 30 maja 1908 r. o miarach, obowiązującej na górnoszląskim Województwie Śląskim, obejmuje wyżej wspomniane zmiany mając na celu ujednolicienie organizacji urzędów miar na Górnym Śląsku z organizacją takichże urzędów na pozostałym terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej.

Co do poszczególnych punktów § 1. projektowanego rozporządzenia nadmieniam się, co następuje:

- 1. Takież uprawnienia przysługują Ministrowi Przemysłu i Handlu na podstawie art. 11, 15 i 17 Dekretu o miarach.
- ad 2/ Takież uprawnienia przysługują Głównemu Urzędowi Miar na podstawie art. 11, 13 i 16 Dekretu o miarach.

S p r a w o z d a n i e K o m i s j i B u d ż e t o w e j.

Referat poka Dra Kazimierza KALCZYŃSKIEGO.

Stojąc przed Wysokim Sejmem ze sprawozdaniem z dotychczasowych swych prac, Komisja Budżetowa zdaje sobie dobrze sprawę z tego, że nie przedstawia Wysokiej Izbie całokształtu, lecz tylko ułamki, nie dające pojęcia o pełnym obrazie finansów naszego kraju. Ze się tak stało, winien temu brak preliminarza budżetowego. I a on być Sejmowi przedstawiony 18 listopada. Tej daty Komisja energicznie trzymać się zamierza i z przyrzeczenia rządu nie zwolni, nie chcąc brać na siebie odpowiedzialności za następstwa.

Ponieważ sytuacja obecna stawia Sejm, a temsamem i Komisję Budżetową wobec konieczności zatwierdzenia coraz to nowych kredytów i to w rozmiarach dawniej nieprzewidywanych, staraliśmy się prace nasze równomiernie podzielić pomiędzy pozycje przychodowe i rozchodowe, aby nie zatwierdzać wydatków, zanim się nie przekonamy, czy i są jakie źródła dochodów i zanim się z nimi bodaj pobieżnie nie zapoznamy.

Jak już z tego miejsca poprzednio zaznaczyłem, Skarb Śląski dotychczas tyje niemal wyłącznie dochodami z dwóch źródeł: z zaciągania pożyczek w skarbie państwowym, oraz z podatku węglowego. Obawiam się, że piorasze to źródło - zadkuśnięcie się, którego rozmiarów i warunków szczegółowo jeszcześmy nie sprawdzili - rezerwuje Sejmowi różne przykre niespodzianki, a w każdym razie niespodziankę nieuniknąłą dla niegospodarnych jednostek - wyschnięcie kredytu. Co do drugiego źródła - podatku węglowego, to korzystamy z chwilowej dogodnej konjunktury, która nam daje miliardowe dochody, rozpraszane na kratki i karteczki aprowizacyjne, ale biada nam, jeśli byśmy mieli uważać to za dochód stały, normalny i na nim opierać budżet; jest bowiem prawie pewnem, że wczesną wiosną karta się odwróci i zamiast obecnej dogodnej konjunktury dla zbytu węgla, staniony wobec trudności zbytu, a więc wobec groźnego przesilenia.

W kwestji podatku węglowego Komisja Budżetowa przeprowadziła wraz z przedstawicielami rządu oraz sfer producentów węglowych i eksportów źródłowe badania, których pierwszym wynikiem była rezolucja uchwalona przez Sejm w tym przedmiocie, a wzywająca rząd do zastosowania najenergiczniejszych środków w celu ściągnięcia zaległości podatkowych, wynoszących dziś przeszło dwa miljarde. W dalszym ciągu naszych obrad przysłaliśmy do wniosku, że wszelkie projekty zmian obowiązującego prawodawstwa w tym zakresie byłyby albo przedwczesne, wobec wspomnianych zaległości, albo wywołałyby brak środków obrotowych przez kumulację olbrzymich wpłat na krótki przeciąg czasu, albo nie dałyby się po prostu wcale urzeczywistnić, albo oznaczałyby w obrocie gotówkowym skarbu śląskiego przyspieszenie jednorazowe wpływów o 14 dni. Wynikiem tych mozolnych obliczeń i rozważań Komisji był więc jedynie projekt ustawy /załącznik Nr.1./, którą przy niniejszym przedkładam. Mowa tej ustawy dotyczy skarbowi śląskiemu bardzo ostre, bardzo bezwzględne zarządzenie do ściągania zaległości, a raczej dla zapobieżenia tworzeniu się zaległości podatkowych, które ubożą nasz skarb wskutek deprecjacji waluty. Za opóźnieniem zapłaty dłużnik zapłaci skarbowi podatek w podwójnej wysokości, a prócz tego jeszcze i procent za zwłokę, - sądowny, że pod tym rygiem płatnicy podatku węglowego /a jest ich wszak niemiędu/ zapłacą podatek w terminie, choćby władze skarbowe nie okazywały nawet należytą sprężystości. Projektem ustawy powyższej Komisja Budżetowa załatwiła w ten sposób wszystkie inne przedłożone jej projekty, a więc oba rządowe, oraz wniosek posła Grajka i Towarzyszy.

Zalocując wprowadzenie tak wyjątkowych rygorów, Komisja rządziła się i tem spostrzeżeniem, że płatnicy podatku węglowego, ktoromi są, jak wiadomo wielkie koncerny i przedsiębiorstwa węglowe połączyły się z pełną bezceremonialnością, obchodzić z naszą młodą administracją skarbową. Komisja widziała pewien list jednego z płatników, skierowany do władz skarbowych, w którym w odpowiedzi na wezwanie do zapłacenia zaległego podatku płatnik odpowiedział, że jeśliby wrócił pieniądze na podatek, toby musiał nim wypłacić robotnikowi, a tem samem wywołać niemiłe następstwa z tej strony dla władz skarbowych. I na ten list, wyobraźcie sobie szanowni koledzy posłowie otrzymał grzeczną odpowiedź w języku niemieckim, zamiast być wezwany przed prokuratora!

Otóż najwyższy czas, aby - jeśli nasza młoda administracja skarbowa wykazuje jeszcze zanęło energii i stanowczości, - aby Sejm użył jej swego autorytetu i pokazał w tych i podobnych wypadkach, że on jest tu panem i nie cierpi, aby w podobnym tonie i w podobny sposób uchylano się od obowiązków płacenia swa należnych skarbowi.

Co za podatkiem węglowym zajęła się Komisja rozpatrywaniem podatków od alkoholu i od piwa.

W obu tych podatkach Komisja rzuciła się łącznie do zrównania skali podatkowej na Śląsku i w Polsce. Tem się tłumaczy zarówno podwyższenie normy podatkowej, która na Śląsku była dotychczas o wiele niższa, niż w pozostałej Polsce, jak niemożność i pozostawienie Województwa prawa uregulowania wysokości podatku w zależności od wahań kursu marki niemieckiej w ten sposób, aby utrzymywać podatek na stopie odpowiadającej jego wysokości w całym państwie. Uniknąć się w ten sposób nie-normalnych objawów, które widzimy obecnie w postaci wywożenia spirytusu ze Śląska do dalszej Polski /załącznik Nr.2, załącznik Nr.3./.

Zalocując przyjęcie proponowanych ustaw, Komisja Budżetowa motywuje pewne dość znane podwyższenie skali podatkowej nie tylko względami unifikacyjnymi lecz i koniecznością zapewnienia skarbowi śląskiemu stałych normalnych źródeł podatkowych. Źródeł tych - zważywszy, że podatek tytoniowy wobec wprowadzenia monopolu niestety, stał się dla naszych dochodów niuchwytny - jest bardzo niewiele.

Jednym ze źródeł, które winny być stałym zasilkim skarbu wojewódzkiego, jest podatek od sprzedaży nieruchomości. W tym przedmiocie Wojewoda wydał już szereg rozporządzeń /Lk. 83, 84, 98/, które Komisja proponuje zatwierdzić z pewną zmianą. Uważamy mianowicie, że gdy mamy do czynienia z transakcjami, które nie znoszą cech stałego posiadania, lecz jedynie lokaty kapitału w celu uchronienia go od spadku waluty, w tym razie może nastąpić silniejsze opodatkowanie. Proponujemy zatem /załącznik Nr.4/ w tych wypadkach, gdy sprzedaż następuje po upływie okresu posiadania krótszego, niż rok jeden, aby podwyższyć stawkę podatkową z 6% na 10%, rezerwując jednak wszelkie przywileje w wypadkach, gdy sprzedaż następuje w drodze spadku, lub ma związek z parcelacją i przekształcaniem drobnych gospodarstw rolnych.

Rozporządzenia NN 84 i 98 proponujemy zatwierdzić bez zmian.
/załączniki NN 5 i 6/.

Przechodząc z kolei do drugiej kategorii prac naszych, - do kategorii wydatków, jako sprawozdawca Komisji Budżetowej nie taję, że z prawdziwym lękiem przystępujemy zawsze do rozpatrywania proponowanych nam wydatków, zanim nie będziemy w stanie zrobić sobie pojęcia o dochodach skarbu śląskiego. Tam też tłumaczy się powna rezerwa, którą Komisja sobie nakłada w decydowaniu o wydatkach nawet najkonieczniejszych.

Po załatwieniu na poprzednich posiedzeniach Sejmu ze sprawą aprowizacji i poprawy bytu urzędników, Komisja rozpatrzyła jeszcze dodatkowo kwestję podwyższenia diet i kosztów podróży urzędnikom, nadając w tym wypadku Wojewodzie prawo automatycznego ich podwyższenia w tych samych rozmiarach, w jakich przyznawano ono będą w niemieckiej części Śląska. Takie rozwiązanie sprawy jest tylko logicznym zastosowaniem zasady, że do czasu wprowadzenia w Polsce nowej pragnętych służbowej, musimy się stosować do systemu niemieckiego /załącznik N 7/

Komisja Budżetowa rozpatrzyła wnioski p. Brzusi i tow. w sprawie budowy kolei Ustron - Wisła - Istebna - Milówka i pokrowny z nim wniosek p. Szuścika i tow. oraz Macheja i tow. w sprawie kolei Cieszyn - Zebrzydowice - Mielgrzymowice.

Komisja, uznając pierwszorzędną doniosłość tych projektów, nie czuła się uprawniona do zaakceptowania jakichkolwiek wydatków, zanim nie stanie się zupełnie jasnym położenie i zdolność płatnicza skarbu śląskiego i czy pokryła ona kosztom budowy choćby drugorzędnej kolejki w proponowanej linii. Tymczasem zaś Komisja proponuje jedynie wystosowanie w tym przedmiocie petycji do władz centralnych w formie poniżej podanej /załącznik Nr. 8/

W toku prac swych Komisja Budżetowa napotkała sprawę, która poniekąd tylko pośrednio się łączy z budżetem skarbu śląskiego, posiada jednak pierwszorzędną doniosłość dla rozwoju gospodarczego naszego kraju. Jest to sprawa gospodarki finansowej naszych miast. Trudności chwili bieżącej okazały się dla miast śląskich równie wielkie, jak dla całości Województwa - a wskutek tego prawie wszystkie gminy musiały się /w mniejszej mierze co prawda, niż skarb śląski/ uciec do tego samego środka, co i Śląsk - do robienia długów.

Ponieważ zaś Polska Kasa Pożyczkowa żądała przy udzieleniu pożyczek poręczenia Województwa, wynika stąd konieczność przyjęcia pewnej gwarancji za długi zaciągnięto przez miasta śląskie. O tem traktuje rozporządzenie Wojewody N 33.

Komisja Budżetowa zdaje sobie sprawę z nienormalności samego faktu udzielania poręki za długi gmin, jest zdania, że z czasem musi powstać odpowiednia instytucja kredytowa dla sfinansowania ich potrzeb uznaje jednak w obecnych warunkach potrzebę udzielenia tej pomocy gminom i wnosi o zatwierdzenie rozporządzenia Wojewody z pewnemi zmianami, które się streszczają, mianowicie w tem, że Komisja, uznając porękę za przejściową konieczność chwili, nakłada na wójtów termin spłaty zaciągniętych pożyczek oraz zastrzega stałe informowanie Sejmu o zmianach sum udzielonych. Sumę ogólną pożyczek Komisja proponuje podwyższyć do wysokości jednego miliona. /Sejmowicki Nr.9./

Potatem Komisja proponuje, aby Sejm raczył zatwierdzić rozporządzenia N 34, 79, 81 i 95 bez zmian /sejmowicki NN 10, 11, 12/.

Starając się stoczyć jak najdalej posuniętą ostrążność i oględność w zaleceniu Sejmowi wydatków niepożądanych dotychczas żądanymi aktywami, Komisja Budżetowa nie mogła jednak pozostać głucha na błagalne głosy, dochodzące zewsząd ze strony ubogich i najuboższych warstw ludności, które cierpią niezastępowalną głód i potrzebę węgla w obecnego przesilenia gospodarczego. Niepodobna było pozostać głuchym na skargi wdów i inwalidów utrzymujących rent, -- niepodobna było nie pomyśleć o zaskłaniu dla ubogich. Rozjawił się nawet widerek nagły posła Jaikowskiego i tow., w myśl którego miało być zwolnienie od podatku węglowego tej ilości węgla, która zostaje przez gminy rozdzielana między ubogich. Uznając szlachetne intencje wniosku, Komisja nie była jednak w możności wniosku zalecić Sejmowi, ponieważ zachodzi wątpliwość, czy wobec zobowiązań międzynarodowych wszystkie gminy po stronie niemieckiej nie miałyby prawa żądać tego samego i dla siebie, -- powtóre zaś Komisja miała uzasadnione wątpliwości, czy pod pretekstem rozdawania ubogim zwolniony od podatku węgiel nie stałby się przedmiotem zwykłego handlu w ilościach dowolnych i trudnych dla skontrolowania warunkach.

Komisja natomiast zainteresowała się wielce losami 18 milionów marek, które w sierpniu były asygnowane przez Radę Wojewódzką na zakup kartofli i węgla dla ubogich i inwalidów. W myśl postanowień Rady Wojewódzkiej Wydział Pracy i Opieki Społecznej miał opracować

plan podziału tej sumy pomiędzy gminy śląskie. Przy badaniu tej sprawy okazało się, że szef tego wydziału, pomimo przypominania Wydziału Skarbowego zupełnie zignorował rozporządzenie Rady Wojewódzkiej i poprzestał na żądaniu asygnowania niezwłocznego tej sumy, rezerwując do swej kompetencji zarządzenie sposobu jej rozdania; co gorsza okazało się, że na wszelkie asygnowane Wydziałowi Pracy i Opieki Społecznej wielomiljonowe sumy Wydział ten władzom skarbowym nie składał żadnych rachunków i dowodów kasowych; że wielokrotne upominania Wydziału Skarbowego pomijał milczeniem; że jednym słowem dał wszelkie podstawy do umiędowienia, że w Wydziale tym brak należytej kontroli i księzkowości. Po wysłuchaniu odpowiedzialnego szefa tego Wydziału Komisja Budżetowa wezwała niezwłocznie Wojewodę, aby tego szefa zawiesił w czynnościach, zabezpieczył księgi i dowody kasowe, jak niemniej aby natychmiast wydelegował przedstawiciela Wydziału Skarbowego w celu przeprowadzenia dokładnej rewizji.

Ponieważ wedle uwag poczynionych w toku rozpraw przez członków Komisji Budżetowej, reprezentujących w niej mniejsze kluby parlamentarne, podobny nieład w prowadzeniu aktów i kas panuje w innych wydziałach, Komisja Budżetowa, podając fakty te do wiadomości Sejmu, wyraża przekonanie, że Sejm uczyni wszystko, co należy, aby dalszemu trwaniu tego stanu rzeczy zapobiedz, winnych, czy odpowiedzialnych pociągnąć do obrachunku i przez dokonanie gruntownej rewizji naszej administracji wszelkie braki i niedołężstwa uczynić.

Katowice, dnia 15. listopada 1922 r.

/-/ Dr. K. R a k o w s k i.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

zmieniająca niemiecką ustawę o opodatkowaniu węgla
z 8.kwietnia 1917 R.G.Bl. Str. 340 w brzmieniu ustawy
z 8 kwietnia 1922 R.G.Bl.Str. 378.

Art.1.

W § 23 ustawy niem. o opodatkowaniu węgla z 8. 4. 1917.
R.G. Bl.Str. 340 skreśla się słowa " conajmniej atoli we wysokości
1000 Marek."

Art. 2.

§ 23 powołanej ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

"Wykroczenia przeciw przepisom niniejszej ustawy i wydanym do
niej oraz publicznie ogłoszonym, albo interesowanym stronom specjal-
nie do wiadomości podanym zarządzeniom administracyjnym podlegają
karze porządkowej od 10 000 M. do 300 000 Mk., o ile w myśl
§ 23 i 24 nie są zagrożone specjalną karą.

Kto w ustawowym terminie płatności nie wysłał do właściwej
Kasy Skarbowej względnie nie przekazał przez Polską Krajową
Kasę Pożyczkową w Katowicach na rachunek Głównej Kasy Skarbowej
w Katowicach wymierzonego mu podatku węglowego, zapłaci zaległy
podatek w dwukrotnej wysokości.

Niezależnie od tego winien uiścić tytułem odsetek zwłoki 1/2
od sta dziennie od zaległej kwoty aż do dnia zapłacenia wzgl.
przekazania podatku.

Art. 3.

Karę przewidzianą w § 28 ustawy podwyższa się z 500 M.
na 500 000 Mk.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie w piątym dniu po jej ogłoszeniu.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

Rozporządzenia NN. 38, 80, 92, 87.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z tem, że wysokość podatku spożywczego od alkoholu pędzonego w gorzelniach rolniczych i owocowych okrośla się na 1100 Mk., a od pędzonego w gorzelniach na 1150 Mk. za jeden liter alkoholu.

Zarazem upoważnia się Wojewodę do dalszego regulowania podatku od spirytusu w porozumieniu z Radą Wojewódzką, w ten sposób, aby bez względu na wahania kursu marki niemieckiej wysokość podatku na Śląsku odpowiadała wysokości tegoż w Rzeczypospolitej Polskiej. Za podstawę uzgodnienia wymiaru przyjąć należy przeciętny kurs z ostatniego tygodnia w miesiącu poprzedzającym wydanie rozporządzenia.

Załącznik Nr. 4.. do sprawozdania Komisji Budżetowej
z dnia 15. listopada 1922 roku.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w przedmiocie podatku od nabycia nieruchomości.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 19. września 1922 r. /Dz.Ust.Sl.Nr. 24 L. 83./ z następującymi zmianami:

§ 1. Artykuł 1. § 1. zatwierdzonego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

Pierwsze 6 słów § 17 niemieckiej ustawy o podarku od nabycia nieruchomości z dnia 12 września 1919 r. /R.G.Bl.Str. 1617 / zastępuje się słowami: "Podatek wynosi 6 od sta, gdy zaś zmiana własności nastąpi w okresie krótszym, aniżeli rok, 10 od sta na wypadek zaś śmierci nabywcy i nabycia nieruchomości przez jednego ze spadkobierców 6 od sta."

§ 2. W § 19 powyżej powołanej ustawy niemieckiej zastępuje się wyrazy pierwszego zdania po średniku do kropki słowami:

"O ile pierwszy nabywca dalej odsprzedaną część nabył, celem utworzenia gospodarstwa małoroźnego /najwyżej 20 ha/ lub celem zaokrąglenia takiego gospodarstwa, płaci tylko 4 od sta podatku, a w wypadkach przewidzianych w § 10 tylko 2 od sta."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.-

Załącznik Nr. 5. do sprawozdania Komisji Budżetowej
z dnia 15. listopada 1922 r.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 19. września 1922 r. w przedmiocie zabezpieczenia płacenia podatku od przyrostu wartości/Dz.Ust.Sl.Nr. 84.L. 84./

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Załącznik Nr. 6. do sprawozdania Komisji Budżetowej
z dnia 15 listopada 1922 r.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w przedmiocie podatków przy nabyciu nieruchomości
przez Państwo lub Województwo.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 26. września 1922 r. N. 98 w przedmiocie opłacania podatków przy nabyciu nieruchomości.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia"

Art. 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej

o wnioskach poselskich druk Nr. 4 i 31 oraz o rozporządzeniu
Wojewody z dnia 22 września 1922 r. /Dz.U.Śl.Nr. 26, poz. 94./

Do druku Nr. 4.

Komisja prawnicza na posiedzeniu w dniu 10 listopada 1922 r. na podstawie wyczerpującej dyskusji uznała za stosowne odesłanie sprawy poruszonej w druku Nr. 4. do Komisji dla spraw uchodźców i powstańców z prośbą, by po badaniu odstąpiła znowu komisji socjalnej, której plenum poruciło sprawę rozpatrzenia rozporządzenia Wojewody z dnia 10 lipca 1922 r. / Dz.Ust.Śl.Nr. 6, poz. 26/.

Druk Nr. 31.

Statut Organiczny Województwa Śląskiego żąda w art. 34 od członków Rady Wojewódzkiej przysięgi. W zgodzie z tym artykułem wpłynął od posłów przewodniczących Klubów nagły wniosek druk Nr. 31., który przedkłada rotę przysięgi, opiewającą: "Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu . . . itd." Na posiedzeniu z dnia 10 listopada Komisja Prawnicza zakwestjonowała drugi ustęp art. 1. tegoż wniosku i większością głosów uchwaliła zaproponować plenum skreślenie drugiego ustępu. Drugi ustęp miał umożliwić ateuszom składanie przysięgi bez powołania się na Boga. Komisja jednak była zdania, że bez powołania się na Boga przysięga traci swój charakter i wówczas nie spełnia się żądania art. 34. Statutu Organicznego. Przyczyniły się do uchwały Komisji i te argumenty, że, skreślając drugi ustęp nie wyklucza się bynajmniej jakiejś partji, czyli wyznania religijnego od przynależności do Rady Wojewódzkiej. Może katolik, protestant i żyd, może nawet każda partja nie wykluczając socjalistów na Boga przysięgać. Bo socjaliści chyba nie kłamią, głosząc hasło, że wiara jest rzeczą prywatną. Znajdą, spodziewam się, zawsze człowieka między sobą, który choć iskierkę wiary w Boga posiada i przed nim się będzie czuł odpowiedzialnym. Skreślenie drugiego ustępu jest jedynie skierowane przeciw prawdziwym ateuszom, których w naszych urzędach mieć nie chcemy. Nie mamy zaufania do nich, żeby sumiennie, jak przysięga żąda, obowiązki swoje wypełniali, bo sumienie swoje zagłuszyli w tej chwili, w której się od Boga odwrócili. O ile wiadomo, w sądach niemieckich i polskich uznaje się tylko przysięgę, powołującą się na Boga. Inne artykuły wniosku w Komisji przyjęto.

Co się tyczy rozporządzenia z dnia 22 września 1922 r. /Dz. Ust.Śl. Nr. 26, poz. 94/ w przedmiocie wymijania i wyprzedzania na drogach publicznych komisja wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia 1922 r.
w przedmiocie wymijania i wyprzedzania na drogach publicznych.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 22 września 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 26, L. 94/.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Przewodniczący: Mathea.

Sprawozdawca: Obrzut.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Wydział Prezydyjalny

L. 1096 a

Katowice, dnia 16 listopada 1922 r.

Na podstawie art. 23. ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego z upoważnienia Rady Wojewódzkiej pozwalam sobie w załączeniu wnieść wniosek w sprawie przyznania urzędnikom i funkcjonariuszom Województwa Śląskiego dodatków wyrównawczych z prośbą o traktowanie sprawy jako wniosku nagłego.

Uzasadnienie załączam.

W i c e w o j e w o d a :

/-/ Żurawski.

2 załączniki.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego.

w Katowicach.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w sprawie doraźnej pomocy dla urzędników i funkcjonariuszów
Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Urzędnikom i funkcjonariuszom w górnośląskiej części Województwa Śląskiego przyznaje się dodatki wyrównawcze poczynając od 1. listopada 1922 płatne miesięcznie równocześnie z poborami służbowymi.

Art. 2.

Wysokość dodatku wyrównawczego ustala Wojewoda na podstawie różnic zachodzących między poborami, wypłacanymi według ustaw niemieckich po przeliczeniu ich na walutę polską według przeciętnego kursu marki polskiej do marki niemieckiej w czasie od 1. do 20. każdego poprzedzającego miesiąca a poborami, jakiego dany funkcjonariusz otrzymał wedle norm ustaw polskich, przy czem uwzględnić należy, czy dany funkcjonariusz jest samotny, czy też żonaty z rodziną.

Art. 3.

Przy obliczaniu dodatku wyrównawczego przy poborach według ustaw niemieckich 40 % dodatku ekonomicznego przyznanego na mocy ustawy śląskiej z dnia 3. listopada 1922 Dz.U.Śl. nr.31 poz. 114 nie uwzględnia się.

Art. 4.

Znosi się dotychczasowe klasy miejscowe A - E wedle ustawy niemieckiej z dnia 13. stycznia 1922 r. zmienionej rozporządzeniem z dnia 3. marca 1922 wprowadzając tylko 2 klasy. Do I klasy należą dotychczasowe miejscowości zaliczone do klasy A i B, wszystkie inne miejscowości pozostają w klasie drugiej

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 6.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e

do projektu ustawy w sprawie dodatków wyrównawczych dla
urzędników Województwa Śląskiego.

Wskutek spadku kursu marki niemieckiej między poborami urzędników w górnośląskiej części Województwa Śląskiego opłacanych w walucie niemieckiej według norm ustaw pruskich a poborami urzędników w reszcie Rzeczypospolitej płaconych według polskich przepisów okazują się poważne różnice na niekorzyść urzędników śląskich. Drożyzna natomiast wcale nie jest na Górnym Śląsku mniejszą, niż w reszcie Polski, przeciwnie nawet pewne artykuły kosztują tu tyle w markach niemieckich, ile gdzieindziej w markach polskich.

Z powodu rosnącej z dnia na dzień drożyzny przemysł znacznie podwyższa swoim pracownikom płace.

Z końcem listopada zniesiony zostanie system aprowizacyjny kartkowy, co pociągnie za sobą podniesienie się cen chleba i cukru, gdyż artykuły te będą sprzedawane w wolnym handlu po cenach pełnych.

Z tych to powodów konieczną jest rzeczą przyjąć pracownikom wojewódzkim z pomocą i to szybką, by ich słuszne żądania w skromnej mierze zaspokoić.

Nie osiągnięto by pożądanego celu, gdyby miało obliczać dla każdego urzędnika osobno różnice między jego poborami pruskimi i polskimi, gdyż obliczenia takie trwałyby całe tygodnie, jeżeli nie parę miesięcy. Przeto musiano odstąpić od zasady przyznania dodatku wyrównawczego obliczonego dla każdego funkcjonariusza indywidualnie na podstawie jego poborów i pozostawić ustalenie dodatku tego Wojewódzie.

Wojna Śląski

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Wydz. XI. - 1939/19

Katowice, dnia 13 listopada 1923 r.

Na zezwolenie ministra Pana ministra Skarbu mam
szczęść przedłożyć projekt ustawy z ciotkami dotyczące
cy gwarancji Wojnowej na uzielenie przez Rząd Central-
ny 3 miljardy marek polskich na cele aprowizacyjne z p
prośbą o przedłożenie Wojnowi.

W o j e w o d a :

W. K.

/-/ Z u r a w a k i.

z załącznikami

Do

Pana Marszałka Wojewu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

U s t a w a

z dnia1922 r.

w przedmiocie udzielenie zabezpieczenia pożyczki w wysokości 3 miliardów marek polskich na dochodach wpływów podatkowych Województwa pruskiego w miesiącu wrześniu, b.r. przez Ministerstwo Skarbu w Warszawie na cele aprowizacyjne.

Art. 1.

Dla pożyczki przez Ministerstwo Skarbu w Warszawie w miesiącu wrześniu 1922 r. pożyczki 3 miliardów m.p. na cele aprowizacyjne udziela się zabezpieczenie na wpływach podatkowych Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Z a s a d n i e n i e :

Na zakupy maki w ilości 600 wagonów miesięcznie i cukru w ilości 115 wagonów, które następnie w drodze systemu kartkowego odsprzedawano ludności po niższej cenie zaciągnęła Naczelna Rada Ludowa i następnie Tymczasowa Rada Wojewódzka, pożyczkę w Rządzie Centralnym w wysokości 4 miliardów Mkp. Pożyczka ta została udzielona Województwu na podstawie odpowiedniej uchwały Naczelnej Rady Ludowej względnie T.R.L. gwarantującej tę pożyczkę na dochodach Województwa.

Woty powyższe okazały się jednak niewystarczające z powodu nie wpływania podatku węglowego, który miał pokrywać, niedobory aprowizacyjne a ten samemu dawać Wydziałowi Apropowizacyjnemu kapitał obrotowy do czynienia dalszych zakupów. Na tej podstawie zaciągnęło Województwo w Rządzie Centralnym pożyczki w wysokości dalszych 3 miliardów Mkp. co do których domaga się Ministerstwo Skarbu uchwały Sejmowej poręczającej tę pożyczkę, a które wyasygnował Rząd Centralny ze względu na pośpiech bezładnych ze strony Województwa poczynionych formalności.

Ugólny zatem dług Województwa na cele aprowizacyjne wynosi:

- 1./ 4 miljardy zaciągnięte przez N.R.L. i T.R.L. zwrótne do 31 grudnia 1923 r.
- 2./ 3 miljardy uchwalone przez Sejm ustawą z dnia 3 listopada da br. zwrótne w 6 miesięcy.
- 3./ 3 miljardy zaciągnięte przez Województwo w miesiącu wrześniu, co do których uprasza się o dodatkowe zatwierdzenie, zwrótne do 31 stycznia 1923 r.

SEJM ŚLĄSKI.

Województwo Śląskie.
L.Wydz.XI.1059/12.

Katowice, dnia 15.11stopada 1922 r.

Niniejszem mam zaszczyt przedłożyć projekt zmiany ustawy z dnia 3.11stopada w przedmiocie aprowizacji z wywodami z prośbą o spowodowanie odnośnej uchwały sejmowej. Projekt został przyjęty na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej dnia 14.11stopada 1922 r.

Wojewoda: wz. Zurawski.

2 załączniki.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

Załącznik 1. do nr. 53.

U s t a w a

z dnia 1922 roku

w przedmiocie zmiany brzmienia art. 2 i 4. ustawy z dnia 3.11stopada br. Dz.U.Śl. nr.32, poz. 117.

Art. 1.

Ustęp 2. art. 2. ustawy sejmowej z dnia 3.11stopada otrzymuje następujące brzmienie:

" W celu sfinansowania niedoboru z racji odstępowania ludności maki i cukru po cenach niższych od cen własnego zakupu upoważnia się Wojewodę do zaciągnięcia w Skarbi Państwa pożyczki w wysokości dalszych 2 3 miliardów marek polskich ubezpieczonej na dochodach Województwa Śląskiego zwrotnej w terminie półrocznym.

Uprawnionymi do poboru tańszej maki i cukru są ci, których dochód w miesiącu wrześniu wynosił 6.000 mkn. Upoważnia się Wojewodę do skreślania w porozumieniu z Radą Wojewódzką dla tej klasy ludności cen maki i cukru.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1.grudnia br.

Uzasadnienie.

Nawiązując do wywodów Województwa z dnia 23. października i 13. listopada br. w sprawie sytuacji aprowizacyjnej i połączonej z nią skarbowej, przedkłada niniejszem Województwo Wysokiemu Sejmowi projekt nowej ustawy, mającej na celu odbudowę aprowizacji na terenie górnośląskiej części Województwa.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

L. Wydz. Prz. 27/3a.

Na podstawie art. 23 Statutu
Organ. Województwa Śląskiego mam zaszczyt
przedłożyć projekt ustawy o Śląskiej Izbie
Kontroli i Obrachunkowej uchwalone przez Ra-
dę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 14.b.m.

Wojewoda:

W.z.

/-/ Żurawski.

1 załącznik.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

o utworzeniu Izby Kontrolnej i Obrachunkowej Województwa
Śląskiego.

Art. 1.

Izba Kontrolna i Obrachunkowa powołana jest do rewizji dochodów, wydatków i całego majątku Województwa Śląskiego, z wyjątkiem tych gałęzi administracji, które w myśl ustawy z dnia 15.7. 1920 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego nie wchodzi w skład administracji wojewódzkiej.

Art. 2.

Izba Kontrolna i Obrachunkowa może być w miarę uznania Sejmiku Śląskiego powołana również do rewizji finansowej gospodarki ciał samorządowych gminnych i powiatowych oraz instytucji, zakładów fundacji, stowarzyszeń i spółek działających przy udziale finansowym Skarbu Śląskiego lub pod jego gwarancją.

Art. 3.

W spełnianiu swych zadań bada J.K.iO., czy czynności gospodarcze i finansowe władz i urzędów wojewódzkich oraz instytucji wymienionych w art. 3 były legalne, wykonywane z należytą oszczędnością i celowością pod względem gospodarczym.

Art. 4.

Kontrola wykonywana przez J.K. i O. nie znosi odpowiedzialności kontrolowanych władz i urzędów.

Art. 5.

Izba K,i O. wykonywa kontrolę według własnego uznania we wszystkich dziedzinach administracji i gospodarki Województwa. Kontrola ta obejmuje badanie umów i wszelkich zobowiązań, rewizję kas, rachunkowości, lustrację składową magazynów, inwentarzy i wogóle majątku Województw oraz sprawdzanie na miejscu wszelkich robót i dostaw z punktu widzenia celowości i pod względem gospodarczym.

Art. 6.

Działalność obrachunkowa J.K. i O. polega na sprawdzaniu rachunków pod względem cyfrowym, formalnym i co do istoty dokonanych czynności i ma być przeprowadzana jaknajrychlej po dokonaniu wydatków i pobraniu dochodów.

Art. 7.

W ciągu trzech miesięcy po upływie okresu budżetowego przedstawia J.K. i I. Sejmowi Śląskiemu sprawozdanie z czynności dokonanych w tym roku budżetowym.

Art. 8.

Również w ciągu trzech miesięcy po otrzymaniu od Wydziału Skarbowego zamknięcia rachunków z całej gospodarki wojewódzkiej przedstawia J.K. i O. Sejmowi Śląskiemu swe uwagi na okres ubiegły i stawia wnioski o zatwierdzenie zamknięć rachunkowych.

Art. 9.

Izba K. i O. ma prawo w wypadkach szczególnie ważnych lub nagłych, niezależnie od art. 8 i 9 przedstawić swe uwagi z poszczególnych wyników kontroli i wnioski bezpośrednio Wojewodzie.

Art. 10,

Przepisy o sposobie wykonywania kontroli wyda Prezes I.K.

Art. 11.

Delegaci I.K. i O. mają prawo badania na miejscu ksiąg, aktów, rachunków i wszelkich dokumentów. Wszystkie władze wojewódzkie i samorządowe, urzędy i instytucje podległe kontroli winne są udzielać delegatom I.K. i O. wszelkich potrzebnych wyjaśnień.

Art. 12.

Władze i urzędy wojewódzkie oraz wszelkie instytucje podległe kontroli I.K. i O. obowiązane są stosować się ściśle do zarządzeń i przepisów wydanych przez I.K. i O. w zakresie jej kompetencji. W razie niezastosowania się, przedstawi I.K. i O. wniosek Wojewodzie, który zażąda od właściwej władzy wykonania wydanych zarządzeń i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 13.

Władze i urzędy wojewódzkie mogą wydawać przepisy kasowe tylko w porozumieniu z I.K. i O., zmieniając zaś ustalone w porozumieniu I.K. i O. przepisy obowiązane są jednocześnie zawiadomić o tem I.K. i O.

Art. 14.

W razie stwierdzenia nieprawidłowej kasowości lub rachunkowości, braku w gotówce lub materiałach, roztrwonienie majątku, złej lub rujnującej gospodarki nacechowanej brakiem troski o dobro publiczne a połączonej ze stratą lub mogącej wywołać stratę dla Skarbu - I.K. i O. zawiadomienia o tem natychmiast właściwą władzę celem usunięcia nadużyć, wad i braków mając prawo zażądać zawieszenia w czynnościach odnoszących funkcjonariuszów i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności osobistej i materialnej. W wypadku wykrycia i ustalenia przy kontroli straty dla Skarbu I.K. i O. obowiązane jest do żądania ich pokrycia i zabezpieczenia oraz do czuwania nad wykonaniem tego żądania.

Art. 15.

Na czele I.K. i O. stoi prezes I.K. i O. mianowany przez Naczelnika Państwa na wniosek wojewody, na którego ręce składa przysięgę.

Art. 16.

Prezes I.K. i O. jest odpowiedzialny za prawidłowy bieg sprawy w I.K. i O. Do niego należy wydawanie wszelkich rozrządzeń administracyjnych i organizacyjnych w zakresie kompetencji I.K. i O.

Art. 17.

Prezes I.K. i O. jest równy co do stopnia i stanowiska szlachezkiemu Wojewódzie Śląskiemu. Prezes I.K. i O. ma prawo zabierać głos na posiedzeniach Sejmu Śląskiego w sprawach Izby K. i O., bądź osobiście, bądź przez swego zastępcę lub delegata, oraz na żądanie Sejmu lub Rady Wojewódzkiej obowiązany jest udzielać informacji i wyjaśnień.

Art. 18.

Zastępcą Prezesa I.K. i O. jest wiceprezes mianowany przez

Naczelnika Państwa na wniosek Prezesa I.K. i O., na którego ręce składa przysięgę służbową. Stanowisko służbowe /grupę służbową/ Wiceprezesa ustali w dekreście nominacyjnym Naczelnik Państwa na wniosek Prezesa I.K. i O. Wiceprezes współdziała z prezesem w kierowaniu działalnością I.K. i O.

Art. 19.

Prezes I.K. i O. mianuje wszystkich niższych i średnich urzędników I.K. i O. oraz przedstawia Naczelnikowi Państwa przez Prezydenta Ministrów nominację lub odwołania wyższych urzędników J.K. i O.

Art. 20.

Działalność swą spełnia I.K. i O. za pomocą

1/ Kolegium I.K. i O., w skład którego wchodzi:

Prezes I.K. i O. jako jego przewodniczący, wiceprezes i naczelnicy wydziałów tudzież ich zastępcy i

2/ wydziałów I.K. i O., których ilość i kompetencję Prezes I.K. i O. określi.

Art. 21.

Prezes, wiceprezes i naczelnicy wydziałów I.K. i O. muszą posiadać kwalifikacje na wyższy urząd administracyjny.

Art. 22.

Kolegium I.K. i O. powołuje jest do stanowienia

- a/ w sprawach wynikłych wskutek odwołania się do decyzji wydziałów,
- b/ w sprawie ogólnych zamknięć rachunkowych ubiegłego okresu budżetowego,
- c/ w sprawie ustalenia treści sprawozdania J.K. i O. za ubiegły okres budżetowy oraz uwag o wykonaniu budżetu i odpowiednich wniosków,
- d/ o celu wyrażenia zgody na wydatki nieprzewidziane budżetem Wojskownictwa,
- e/ w przedmiocie ogólnych zasad kontroli samorządowej oraz ogólnych przepisów rachunkowych i kasowych,
- f/ we wszystkich sprawach danych pod obrady kolegium przez prezesa I.K. i O.

Art. 23.

Instrukcję wewnętrzną oraz regulamin ustroju wyda prezes I.K. i O.

Art. 24.

Władze, urzędy i instytucje poddane kontroli I.K. i O. mogą w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji względnie orzeczenia wydziału odwołać się do Kolegium I.K. i O. Odwołanie wnosi się na ręce odpowiedniego wydziału. Wniesione odwołanie przedstawia Naczelnik Wydziału Kolegium I.K. i O.

Art. 25.

Orzeczenie i decyzje wydziałów ulegają natychmiastowemu wykonaniu. Na żądanie jednak postawione w odwołaniu może kolegium I.K. i O. wstrzymać wykonanie orzeczenia wydziału.

Art. 26.

Corocznie przesyła przez I.K. i O. Naczelnikowi Wydziału Skarbowego preliminarz budżetowy celem uzgodnienia i włączenia go do ogólnego budżetu Województwa. Prezesowi I.K. i O. przysługuje prawo przenoszenia kredytu w obrębie całego budżetu. I.K. i O. i w granicach sum i kredytów tym budżetem określonych oraz oznaczenia ilości urzędników I.K. i O., kontrola wykonania budżetu I.K. i O. przysługuje Sejmowi Śląskiemu.

Art. 27.

Do urzędników I.K. i O. stosują się przepisy ustaw o państwowej służbie cywilnej, o ile niniejsza ustawa inaczej nie stanowi.

Wniosek

posła Szusćnika i towarzyszy w sprawie utworzenia Wojewódzkiego Banku rolnego w Pszczynie.

Statut organiczny Województwa Śląskiego z dnia 15. VII. 1920 r. w art. 4 al 9. przewiduje zorganizowanie kredytu rolnego, celem popierania wszelkich agend dotyczących podniesienia kultury rolnej w Województwie Śląskiem.

~~Wszelkie~~ Wszelkie agendy wyłączone pod art. 9. wymienionego artykułu oprócz się muszą o instytucję finansową, wyposażoną w środki finansowe przez Województwo, względnie przez Państwo.

Oprócz tego istnieje cały szereg instytucji gospodarczych w centralach prowincji, z których części utworzono Województwo Śląskie. Instytucje te zlikwidować i przynależne na Województwo Śląskie części tych funduszy odebrać i uporządkować, byłoby dalszym zadaniem Wojewódzkiego Banku rolnego.

Stosunek Wojewódzkiego Banku do Państwowego Banku rolnego określony jest w art. 7 załączonego projektu ustawy, oraz w załączonym statucie. Bliższe szczegóły odnoszące się do stosunku Banku Wojewódzkiego do Państwowego Banku rolnego, oraz do agend wyliczonych pod al 9 art. 4 ustalić należy na konferencji wspólnej, do której zaprosić należy wszystkie czynniki miarodajne jak: Prezydium, Rada Ministrów, Ministerstwo Rolnictwa i domen państwowych, Główny Urząd ziemski, oraz delegację Sejmu Śląskiego, do tego celu wybraną.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

" Poleca się Komisji agrarnej, Komisji prawniczej, oraz Komisji budżetowej, by na podstawie załączonych projektów ustawy i statutu opracowały wnioski dążące do założenia Wojewódzkiego Banku rolnego w Pszczynie w porozumieniu z centralnymi władzami państwowymi.

Katowice, dnia 22. listopada 1922 r.

Wnioskodawcy:

Szuścik,

Węgrzyk, Obrzut, Pronobis, Grajek, Mędlewski, Palarczyk.

U s t a w a

z dnia 1921 roku

w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Banku Rolnego.

Art. 1.

Bank rolny, utworzony na podstawie stat. org. Województwa Śląskiego z dn. 15.VII. 1920 r. art. 4 al 9. otrzymuje nazwę "Wojewódzki Bank Rolny" oraz zakres działania i organizację, niniejszą ustawą i dołączonym statutem określone.

Art. 2.

Bezpośrednią przełożoną władzą Wojewódzkiego Banku Rolnego jest Rada Wojewódzka, a prawo kontroli finansowej Banku przysługuje Wydziałowi Skarbowemu Województwa.

Art. 3.

Na kapitał zakładowy Wojewódzkiego Banku Rolnego przeznaczają się ze Skarbu Województwa, jako bezprocentową niewycofalną dotację kwotę marek polskich 1 000 000 000 wypłacaną przez Wydział Skarbowy stopniowo na wniosek Dyrekcji Banku. Pierwsza rata powyższej dotacji płatna przy otwarciu Banku, wynosić powinien najmniej 300 000 000 marek polskich.

Ponadto na pokrycie wydatków organizacyjnych Wojew. Banku Rolnego przeznaczają się ze Skarbu Państwa zasilek w kwocie 100 000 000 marek polskich, płatnych w ciągu pierwszego roku działalności Banku.

Art. 4.

Wojewódzki Bank Rolny przejmuje wszelkie aktywa i pasywa, wynikające z likwidacji instytucji gospodarczych, działających na obszarze Województwa Śląskiego, a należących do całości prowincji, z których Województwo Śląskie powstało i Śląskiego zakładu kredytowego ziemskiego /Bodenkredit-Anstalt/ w Opawie fundusza kontrybucyjnego w Cieszynie, zakładu obrotu bydłem przy K.U.G. w Cieszynie, komory rolniczej dla prowincji śląskiej /Landwirtschaftliche Kammer für die Provinz Schlesien/ we Wrocławiu, Ziemstwa, /General und Fürstentumlandschaft/ w Raciborzu, Banku dla kultury krajowej /Landeskulturrenten/ Bank we Wrocławiu, fundusz do popierania hodowli bydła /Fond für Förderung der Rindviehzucht/ we Wrocławiu oraz innych działających w zakresie kultury rolnej i leśnej.

Art. 5.

Za zgodą Rady Linkstrów i Gł. Urzędu Ziemskiego Wojew. Bank Rolny może przejąć agendy i fundusze Państwowego Banku Rolnego na Województwo Śląskie.

Art. 6.

Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej wchodzi w życie dołączony do niniejszej ustawy i stanowiący jej część składową "Statut Wojewódzkiego Banku Rolnego".

Art. 7.

Rada Wojewódzka może w drodze rozporządzeń powierzyć Wojewódzkiemu Bankowi Rolnemu prowadzenie agend Państwowego Banku Rolnego, które udzielałyby kredytu na cele agrarne w obrębie Województwa Śląskiego po porozumieniu się z Radą Ministrów i Gł. Urzędem Ziemskim, wzgl. Ministerstwem Skarbu,

Nie przesądza to jednak przeznaczenia majątku uzyskanego z likwidacji tej instytucji.

Art. 8.

Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Wojewodzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką; o ile to dotyczy funduszy państwowych z Radą Ministrów, Gł. Urzędem Ziemskim.

S t a t u t

Wojewódzkiego Banku Rolnego.

Rozdział 1.

Zadania, siedziba, zakres działania i fundusze Wojewódzkiego Banku Rolnego.

Art. 1.

Wojewódzki Bank Rolny udziela kredytu na cele związane z na -
prawa ustroju rolnego Województwa Śląskiego i tudzież na podniesie-
nia rolnictwa, oraz jest organem wykonawczym Rady Wojewódzkiej do
spraw finansowo y kredytowych i do likwidacji instytucji gospodar~~ex-~~
czych działających na obszarze Województwa Śląskiego, a należących
do całości prowincji, z których Województwo Śląskie powstało.

Art. 2.

Wojewódzki Bank Rolny jest osobą prawną i używa w pieczęci swej
godła krajowego.

Art. 3.

Główną siedzibą Wojewódzkiego Banku Rolnego jest miasto Przeczyna
Samodzielne oddziały Wojewódzkiego Banku Rolnego mogą być zakładane
we wszystkich siedzibach starostw powiatowych, albo jako agentury
przy instytucjach finansowo pokrewnych.

Art. 4.

- Do zakresu działalności Wojewódzkiego Banku Rolnego należy:
- 1/ administrowanie funduszami, przeznaczonemi do dyspozycji organów
Rządu na cele parcelacji, osadnictwa, meljoracji rolnych, oraz
popierania rolnictwa w zakresie i na warunkach niżej w art. 6 -15
wyrażonych;
 - 2/ dokonywanie na własny rachunek wszelkich operacji bankowych z wy-
jątkiem spekulacyjnych, ze szczególnem uwzględnieniem kredytu
krótkoterminowego na cele, wymienione w ust. 1, oraz popieranie i
powoływanie do życia przedsięwzięć, związanych z naprawą ustroju
rolnego i podniesieniem rolnictwa.
 - 3/ likwidacja instytucji gospodarczych, działających na obszarze Wo-
jewództwa Śląskiego, a należących do całości prowincji, z których
Województwo powstało.

Art. 5.

Fundusze Wojewódzkiego Banku Rolnego, oprócz powierzonych mu do
administracji funduszy /art. 4 ust. 1 i art. 6/ stanowią:

- a/ kapitał zakładowy, otrzymany od Skarbu Wojewódzkiego tytułem bez -
procentowej niewycofalnej dotacji w sumie 1 000 000 000 mkp.
- b/ dotacja Państwowego Banku Rolnego na potrzeby Województwa Ślą -
skiego,
- c/ ogólny fundusz rezerwowy i specjalne rezerwy, które Wojewódzki
Bank Rolny obowiązany będzie tworzyć z nadwyżek dochodowych
/art. 37/,
- d/ wkłady na rachunki lokacyjne i bieżące /art. 14 ust. c/,
- e/ inne fundusze, które Państwowy Bank Rolny może przyjmować lub
użytkować w związku z wykonywaniem swych zadań,
- f/ fundusze wpływające z likwidacji instytucji gospodarczych działa -
jących na obszarze Województwa Śląskiego, a należące do całości
prowincji, z których Województwo powstało.

R o z d z i a ł II.

Administrowanie funduszami, powierzonymi przez
Województwo.

Art. 6.

Obowiązki Wojewódzkiego Banku Rolnego z tytułu administrowania funduszami, powierzonymi mu przez Rząd /art.4, ust. 1/ obejmują przyznawanie, wypłacanie, nadzorowanie i ściąganie kredytów udzielanych na zasadach, oznaczonych przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.

W szczególności do obowiązków Banku należy:

- a/ załatwianie czynności bankowych, połączonych z przygotowywaniem wydawaniem oprocentowaniem i umarzaniem walorów państwowych lub wojewódzkich, wypuszczanych na cele w art. 1 wyszczególnione,
- b/ przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat, związanych z użytkowaniem specjalnych funduszy gotówkowych, na te same cele przeznaczonych,
- c/ wydawanie na żądanie władz dysponujących, opinii w przedmiocie zasad zabezpieczenia kredytu udzielanego przez Państwo lub Województwo ze środków wymienionych powyżej w ustępach a i b,
- d/ inkasowanie i ściąganie od dłużników rat i wszelkich innych należności z tytułu takiego kredytu,
- e/ prowadzenie odrębnej księgowości dla tychże funduszy,
- f/ oprocentowanie pozostałości kapitałowych tych funduszy,
- g/ przeprowadzenie likwidacji i zarządzenie funduszami wpływających z art. 5 al e.

Art. 7.

Administrację poszczególnych funduszy /art. 4 ust. 1/ przekazuje się Wojewódzkiemu Bankowi Rolnemu na podstawie ustaw, uchwał lub postanowień, określających przeznaczenie tych funduszy. Funduszami państwowymi dysponuje Wojewódzki Bank Rolny w porozumieniu z Gł. Urzędem Ziemskim.

O ile właściwe ustawy nie stanowią inaczej, przestrzegać należy przytem warunków, wyszczególnionych w art. 8 - 13 niniejszego statutu.

Art. 8.

O ile chodzi o administrację funduszy gotówkowych, czynności wyszczególnione w art. 6 Wojewódzki Bank Rolny podejmować może tylko łącznie z przejęciem w całości, lub w części do swej kasy, lub na swój rachunek, funduszu, ulegającego administracji bankowej i tylko do wysokości przejętych w ten sposób sum.

Art. 9.

Ogólne warunki udzielania kredytu z funduszy, przez Bank administrowanych, oraz jego osobowe i rzeczowe przeznaczenie ustanawia władza na podstawie regulaminu opracowanego przez Dyрекcję Banku a zatwierdzonego przez Radę Wojewódzką.

Art. 10.

Tryb i sposób zabezpieczania i wydawania pożyczek i innych wypłat, dokonywanych z funduszy, pozostających w administracji Banku, oraz tryb inkasowania i ściągania należności od dłużników określają co do każdego funduszu właściwe ustawy lub rozporządzenia władzy dysponującej w braku zaś ich stosować należy przepisy, ustanowione poniżej dla takich samych operacji, prowadzonych na własny rachunek Banku /art.16-20/

Art. 11.

Obowiązek oprocentowania pozostałości kapitałowych /art. 6, ust.f/ ciąży na Banku tylko względem tych sum, które władza rozporządzająca funduszem w porozumieniu z Dyрекcją Banku odda mu do dyspozycji na termin z góry określony. Stopę procentową określa Bank każdorazowo po porozumieniu się z władzą, dysponującą funduszem.

Art. 12.

Na pokrycie wydatków, związanych z administracją funduszy powierzonych Wojewódzkiemu Bankowi Rolnemu /ust. 1 art. 4/ Bank pobiera od dłużników na swoje dobro dodatek administracyjny w wysokości jaką określać będzie Rada Nadzorcza Banku na wniosek Dyрекcji.

Art. 13.

W terminie, ustanowionym do zamknięcia własnych rachunków Wojewódzkiego Banku Rolnego /art. 36/ następuje zamknięcie rachunków funduszy, administrowanych przez Bank. Po rozpatrzeniu i przyjęciu przez Radę Nadzorczą Dyrekcja przesyła te zamknięcia władzy dysponującej funduszem, która zatwierdza je. W ten sam sposób rozstrzyga się o przeznaczeniu czystych zysków lub o pokryciu strat każdego ze wspomnianych funduszy, zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

R o z d z i a ł III^a

Operacje na własny rachunek Banku.

Art. 14.

Do zakresu działania Wojewódzkiego Banku Rolnego należy prowadzenie na własny rachunek wszelkich, z wyjątkiem spekulacyjnych operacji bankowych, potrzebnych do osiągnięcia celów, wskazanych w art. 1 i 4, i w szczególności:

- a/ zasilanie kredytem na cele obrotowe organizacji parcelacyjnych, osadniczych, meljoracyjnych i innych, mających na celu popieranie rolnictwa, a nie mających charakteru spekulacyjnego, jak również branie udziału w ich kapitałach zakładowych,
- b/ udzielanie kredytu związkom samorządowym, stowarzyszeniom spółdzielczym, oraz związkom kredytowym na cele, związane z zadaniami Banku,
- c/ udzielanie pojedynczym osobom kredytu bankowego na potrzeby, związane z parcelacją komasacją i podniesieniem rolnictwa,
- d/ przyjmowanie wkładów bankowych na oprocentowanie ze specjalnem zprzywilejowaniem instytucji, wskazanych w ust. a i b,
- e/ wszelkie inne czynności bankowe w zakresie potrzebnym do wykonania oraz zabezpieczenia operacji, wymienionych w ust. a - d lub czynności będące w związku z powyższymi operacjami. Operacji, niezgodnych z celami, wskazanymi w art. 1 i 4, Wojewódzki Bank Rolny dokonywać nie może.

Art. 15.

Wojewódzki Bank Rolny może uczestniczyć w kapitałach zakładowych tych organizacji parcelacyjnych, osadniczych i meljoracyjnych i innych, mających na celu popieranie rolnictwa /ust. a art. 14/ o ile one

- 1/ nie mają celów spekulacyjnych,
- 2/ rozwijają działalność ogólniejszego znaczenia,
- 3/ współdziałają z Głównym Urzędem Ziemijskim lub Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr. Państwowych w wykonaniu ich zadań i
- 4/ zapewnią Wojewódzkiemu Bankowi Rolnemu dostateczny wpływ na bieg ich działalności i interesów.

Art. 16.

Udział Banku nie może przekraczać 1/4 kapitału zakładowego, istotnie wpłaconego przez uczestników organizacji. Ogólna suma takich udziałów Banku nie może przewyższać 1/4 kapitału zakładowego Banku.

Art. 17.

Przy udzielaniu przez Państwowy Bank Rolny kredytu Dyrekcja Banku Wojewódzkiego ma obowiązek ustanawiać takie warunki, aby kredyt ten był dostatecznie zabezpieczony.

Art. 18.

Przy zabezpieczeniu kredytu, udzielanego przez Wojewódzki Bank Rolny zastawem papierów wartościowych lub ruchomości, obowiązować będą przepisy stosowane przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową przy operacjach lombardowych.

Art. 19.

Od nieuiszczonych w terminie należności Wojewódzki Bank Rolny ma prawo pobierać odsetki zwłoki w wysokości, jaką określi Rada Nadzorcza Banku.

Każdy rozpoczęty miesiąc liczy się za cały miesiąc.

Art. 20.

Bank przesyła wszelkie zawiadomienia, lub wezwania, że pośrednictwem urzędów administracyjnych, albo pocztą. Za dowód doręczenia służy potwierdzenie właściwego urzędu, lub kwit zwrotny poczty.

Egzekucja należności z tytułu kredytu, przyznanego przez Wojewódzki Bank Rolny, odbywa się trybem przewidzianym dla egzekucji bezspornych należności skarbowych.

Art. 21.

Ogólna suma układów /art. 14 ust. d/ przyjętych przez Bank na oprocentowanie, nie może przewyższać pięciokrotnej sumy jego kapitału zakładowego, łącznie z rezerwami.

Zasadnicze stopy oprocentowania wkładów ustanawia Rada Nadzorcza Banku, a zatwierdza Rada Wojewódzka.

R o z d z i a ł IV.

Organizacja Banku.

Art. 22.

Bezpośrednią przełożoną władzą Wojewódzkiego Banku Rolnego jest Rada Wojewódzka. Prawo kontroli finansowej funduszy państwowych Gł. Urzędu Ziemskiego Banku przysługuje.

Kierownictwo sprawami Banku należy do Dyrekcji i Rady Nadzorczej.

Art. 23.

Skład Rady Nadzorczej jest następujący:

- a/ Prezes i wiceprezes Rady, mianowani przez Wojewodę na wniosek przedstawiony Radzie Wojewódzkiej przez Komisję rolną,
- b/ trzech członkowie mianowani przez Sejm Śląski,
- c/ dwaj członkowie, mianowani przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- d/ dwaj członkowie, mianowani przez prezesa Gł. Urzędu Ziemskiego.

Prezes Gł. Urzędu Ziemskiego i Ministrowie Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianują ponadto dwóch zastępców członków Rady Nadzorczej, każdy po jednym.

Okres urzędowania zarówno Prezesa i Wiceprezesa, jak innych członków Rady Nadzorczej i ich zastępców, oznacza się na lat trzy z wyjątkiem okresu urzędowania pierwszego składu Rady Nadzorczej, który ustala się: dla Prezesa Rady i dla dwóch członków - po jednym z kategorii, oznaczonych ustępami b i c na lat 5, dla trzech zaś członków - po jednym z pośród wymienionych pod b, c i d na lat 4. Prezesa, Wiceprezesa oraz innych członków Rady i ich zastępców mianować można ponownie.

Art. 24.

Rada Nadzorcza rozpoczyna swe czynności w terminie, ustanowionym przez Wydział Wojewódzki.

Zwyczajne posiedzenia Rady odbywają się co najmniej raz na kwartał nadzwyczajne y zwołuje Prezes Rady w miarę potrzeby z własnej inicjatywy, lub na żądanie Dyrekcji Banku. Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego albo co najmniej 4 członków Rady.

Art. 25.

Do ważności uchwał Rady potrzeba, zawiadomienia o posiedzeniu wszystkich członków Rady i obecności na posiedzeniu co najmniej 5, Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Członkowie Dyrekcji Banku mają prawo brać udział we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej z głosem doradczym.

Art. 26.

Do Rady Nadzorczej należy rozważanie spraw, związanych z całością kształtem działalności Wojewódzkiego Banku Rolnego, pieczę nad całością majątku Banku i funduszy mu powierzonych oraz kontrola nad działalnością Dyrekcji.

W szczególności do zakresu Rady Nadzorczej należą sprawy następujące:

I. Przedstawienie do zatwierdzenia Radzie Wojewódzkiej, co do:

- 1/ uzupełnienia lub zmiany statutu,
- 2/ Wydawania rozporządzeń lub przepisów wykonawczych, regulaminów oraz instrukcji,
- 3/ otwierania oraz zamykania oddziałów i agentur Banku,
- 4/ mianowania członków komitetu dyskontowego /art. 31/
- 5/ projektów budżetu,
- 6/ zatwierdzenia sprawozdań i bilansów rocznych Wojewódzkiego Banku Rolnego przeznaczenia zysków lub pokrycia strat /art. 36 - 38/
- 7/ nabywania i zbywania nieruchomości,
- 8/ uchylecia zarządzeń Dyrekcji, niezgodnych z ustawami, lub ze statutem Banku. /art. 27/.

Wnioski w sprawach wymienionych w ustępach 1, 5 i 6 zatwierdza Rada Wojewódzka.

II. Uchwalenie wniosków Dyrekcji w przedmiocie:

- 1/ lokowania kapitałów Banku w instytucjach prywatnych, o ile chodzi o lokatę w jednej instytucji kwoty ponad 20 milionów marek,
- 2/ udziału Państwowego Banku Rolnego w kapitałach zakładowych organizacji wymienionych w art. 15,
- 3/ ustanawianie norm oprocentowania i innych warunków stosowanych,
 - a/ przy przyjmowaniu lokat i wkładów,
 - b/ przy udzielaniu kredytu na własny rachunek Banku, oraz,
 - c/ przy dokonywaniu przez Bank operacji pośredniczących i wszelkich innych, przez statut dozwolonych, o ile nie są one ustanowione w regulaminie,
- 4/ przyznawania kredytu w wysokości, przekraczającej normę ustanowioną w art. 30, ust. 2.

III. Inne sprawy, przedłożone przez Dyrekcję lub przekazane Radzie do rozpoznania, czy zdecydowania, na mocy regulaminu lub specjalnego rozporządzenia Rady Wojewódzkiej lub Prezesa Gł. Urzędu Ziemskiego.

Art. 27.

Prezes Rady ma prawo każdego czasu wglądać we wszystkie czynności Banku, badać jego książki, dokumenty i akta, przeprowadzać skonta kasowe, żądać wszelkich wyjaśnień i w miarę potrzeby do udziału w tych czynnościach powoływać rzeczoznawców, lub członków Rady Nadzorczej.

Wykonanie uchwały Dyrekcji, uznanej przez niego za niezgodną z ustawami lub ze statutem Banku. Prezes Rady Nadzorczej ma prawo wstrzymać do decyzji Rady Nadzorczej, która powinna być w tym wypadku zwołana w ciągu najbliższych dni siedmiu. Wnioski Rady Nadzorczej o uchyleniu zarządzeń Dyrekcji podlegają zatwierdzeniu Rady Wojewódzkiej.

Art. 28.

Dyrekcję Państwowego Banku Rolnego stanowią mianowani przez Wojewodę po wysłuchaniu Rady Wojewódzkiej, Dyrektor Naczelny oraz trzech dyrektorów.

Ponadto prezes Gł. Urzędu Ziemskiego mianuje dwóch zastępców Dyrektorów z grona wyższych urzędników Banku.

Dyrektora Naczelnego zastępuje jeden z Dyrektorów, któremu zastępstwo to powierza Dyrektor Naczelny na czas nieobecności, nie przekraczającej jednego miesiąca, w razie dłuższej nieobecności Dyrektora Naczelnego, zastępcę wyznacza Wojewoda.

Art. 29.

Do ważności uchwał Dyrekcji potrzebna jest obecność na posiedzeniu wszystkich czterech członków Dyrekcji, lub ich zastępców.

Regulamin określi, jakie sprawy wymagają kolegialnego załatwienia i uchwały Dyrekcji.

Uchwały zapadają większością głosów, w razie równości głosów dwóch członków Dyrekcji, lub ich zastępców, albo przez jednego członka Dyrekcji, lub zastępcę, łącznie z jednym z urzędników upoważnionych do podpisu przez Bank /prokurzystów/.

Art. 30.

Dyrekcja zarządza bezpośrednio sprawami Banku, reprezentuje Bank, wobec władz i osób trzecich oraz samodzielnie decyduje i załatwia wszelkie sprawy, związane z działalnością banku, o ile na mocy statutu nie są przekazane kompetencji innej.

Do zakresu jej działalności w szczególności należy:

- a/ nadawanie prawidłowego biegu działalności Wojewódzkiego Banku Rolnego, oraz ścisłe przestrzeganie wszelkich przepisów prawnych, rozporządzeń i instrukcji,
- b/ przedwstępne rozważanie wszelkich wniosków, przedstawianych Radzie Nadzorczej do decyzji,
- c/ zestawianie bilansów i układanie budżetu oraz sprawozdań rocznych,
- d/ przyznawanie wszelkich kredytów, zabezpieczonych hipotecznie lub zastawem, oraz kredytów, nie mających rzeczowego zabezpieczenia każdorazowo do wysokości 5 000 000 marek polskich.
- e/ prowadzenie spraw sądowych Banku i egzekucji,
- f/ bezpośrednie kierownictwo i nadzór dyscyplinarny nad personelem bankowym,
- g/ przyjmowanie i zwalnianie urzędników Banku, prócz członków Dyrekcji,
- h/ wykonywanie wszystkich spraw i czynności powierzonych Dyrekcji przez regulamin.

Art. 31.

W celu oceniania weksli, podawanych Bankowi do dyskonta, oraz w celu udzielania opinii w przedmiocie zgłoszeń o kredyt, niezabezpieczony hipotecznie lub zastawem, może być utworzony z rozporządzenia Rady Wojewódzkiej na wniosek Rady Nadzorczej komitet dyskontowy, składający się z trzech członków, powołanych przez Wojewodę z pośród kandydatów, wskazanych przez centralne organizacje rolnicze, oraz spółdzielcze instytucje kredytowe.

Tryb urzędowania komitetu dyskontowego określi regulamin.

Art. 32.

Urzędnicy Banku są urzędnikami wojewódzkimi. Zasadniczy etat stałych urzędników Wojewódzkiego Banku Rolnego zatwierdza Rada Wojewódzka na wniosek przedstawiony w porozumieniu z Dyrekcją Rady Nadzorczej.

Członkowie Dyrekcji i ich zastępcy oraz urzędnicy Banku poza poborami przywiązany do posiadanych stopni służbowych, mogą otrzymywać specjalne dodatki według norm, ustanowionych zasadniczo przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Przyjmowanie i zwalnianie urzędników i niższych funkcjonariuszów Banku, pozostawia się Dyrekcji Banku, zgodnie z regulaminem.

Zarówno członkowie Dyrekcji, jak urzędnicy i niżsi funkcjonariusze Banku otrzymują wynagrodzenie z budżetu Banku.

R o z d z i a ł V.

Rachunkowość, sprawozdania, rezerwy.

Art. 33.

Rokiem administracyjnym Banku jest rok kalendarzowy.

Art. 34.

Na 6 tygodni przed upływem roku administracyjnego Dyrekcja powinna przygotować i przedstawić Radzie Nadzorczej do uchwalenia preliminarz wydatków i dochodów Banku na rok następny; uchwały swe Rada Nadzorcza przedstawia najpóźniej na trzy tygodnie, przed rozpoczęciem nowego roku administracyjnego Radzie Wojewódzkiej, która je zatwierdza w porozumieniu z Wydziałem Skarbowym.

Art. 35.

Kredyty dodatkowe na wydatki nieprzewidziane w budżecie, wymagają zatwierdzenia Rady Wojewódzkiej.

Art. 36.

Za każdy miniony rok administracyjny Dyrekcja sporządza zamknięcie rachunkowe, oraz bilans Banku i przed upływem pierwszego półrocza następnego roku przedstawia je Radzie Nadzorczej do sprawdzenia. Rada Nadzorcza sprawdziwszy zamknięcie rachunków i bilans, uchwała wnioski co do ich zatwierdzenia, oraz użycia czystego zysku, lub pokrycia wykazanej straty, i wnioski te przedstawia Radzie Wojewódzkiej, która je zatwierdza w porozumieniu z Wydziałem Skarbowym.

Art. 37.

Z czystego zysku wykazanego w zatwierdzonym bilansie, przeznaczają się połowę na ogólny fundusz rezerwowy. Druga połowa czystego zysku może być przeznaczony na specjalne rezerwy bankowe, lub na zasilenie ogólnego funduszu rezerwowego /art. 5 ust. b/ albo też na cele parcelacji komasacji i osadnictwa.

Obowiązek uzupełnienia ogólnego funduszu rezerwowego trwa dopóki fundusz ten nie osiągnie bonajmniej 50 % kapitału zakładowego Banku. Ogólny fundusz rezerwowy w swej maksymalnej wysokości nie może przekroczyć sumy kapitału zakładowego. Ogólny fundusz rezerwowy powinien być odrębnie administrowany i lokowany w papierach państwowych, lub za zgodą Rady Wojewódzkiej w inny sposób, należycie zabezpieczający całość funduszu.

Art. 38.

O ile zamknięcie rachunkowe wykazuje stratę, która nie znajduje zupełnego pokrycia ani w specjalnych rezerwach, ani w ogólnym funduszu rezerwowym, strata ta może być pokryta z kapitału zakładowego na zasadzie decyzji Wojewody, powziętej w porozumieniu z Wydziałem Skarbowym.

W tym wypadku przedstawia się Sejmowi na najbliższym jego posiedzeniu sprawozdanie i wniosek o uzupełnienie ze Skarbu Wojewódzkiego kapitału zakładowego Banku do poprzedniej wysokości.

Art. 39.

Regulamin Wojewódzkiego Banku Rolnego wyda Wojewoda na wniosek Rady Nadzorczej Banku, zatwierdzony przez Radę Wojewódzką.

Wniosek nagły

posłów ks. Brzuski i tow. w sprawie szkół mniejszościowych.

Wnioskodawcy są gotowi dołożyć wszelkich starań, by język polski miał takie znaczenie, jakie w Polsce mieć powinien. Władze polskie powinny się cieszyć zaufaniem ludności i za granicą. Na zaufaniu tom tracią władze, o ile się uchylają z pod obowiązku stocowania umów międzynarodowych. Podług umowy, podpisanej w Genewie dnia 15 maja 1922 r., decyduje o przydzieleniu dziecka do szkoły mniejszości osoba z ustawy powołana do wychowania. Żądać trzeba, by przepis ten wykonywano zaraz i lojalnie.

Deutscher Volksbund płaci nauczycielom narodowości niemieckiej, zatrudnionym przy szkołach niemieckich, 20 % do datku do pensyj. Nauczyciele ci są w służbie polskiej i jako urzędnicy polscy pobierają pobory na równi z nauczycielami większości. Żaden urzędnik polski nie powinien w jakiegobądź formie pobierać wynagrodzeń za pełnienie służby z strony prywatnej.

Pan Schostalla zawezwał referendarjuszów szkolnych, należących do mniejszości niemieckiej, by na żądanie władz niemieckich się stawili na kurs do Bytomia. Wnioskodawcy są zdania, że urzędnik zatrudniony przez polskie władze może otrzymywać dekrety tylko od władz polskich lub też za wyraźną zgodą władz polskich i w dowód tej zgody tylko za pośrednictwem władz polskich.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1/ Pan Wojewoda zechce zaraz zarządzić, że do szkoły względnie do klasy i kursu ~~którą~~ mniejszości niemieckiej trzeba przydzielić dziecko na wniosek osoby z ustawy do wychowania powołanej. Podpis na wniosku musi być poświadczony przez urząd mający prawo do pieczęci urzędowej. Przynależność państwową dziecka i przynależność do związku szkolnego badają władze szkolne z urzędu i w najkrótszym czasie. Sprzeciwiające się temu postanowienia rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1922 /Dz.U.Śl. Nr.19, poz. 63/ Pan Wojewoda znieście.
- 2/ Pan Wojewoda zechce zaraz zarządzić wszystko, by nauczyciele zatrudnieni przy szkołach mniejszości nie otrzymywali żadnych wsparć lub wynagrodzeń ze strony prywatnej; w przyszłości powinno się pociągnąć winnych do odpowiedzialności dyscyplinarnej.
- 3/ Pan Wojewoda zechce zbadać i poinformować Sejm, kto upoważnił pana Schostallę z Katowic do wzywania referendarjuszów szkolnych narodowości niemieckiej, by się na żądanie niemieckich władz szkolnych stawili na kurs do Bytomia. Pan Wojewoda zechce stwierdzić i poinformować Sejm, czy władze niemieckie mogą się zwracać do referendarjuszów szkolnych z ominięciem władz polskich.

Nadmieniamy, że pan Schostalla jest podobno referentem szkolnym przy Deutscher Volksbund.

Wnioskodawcy:

ks. Eug. Brzuska.

Korfanty, Rybarz, Sobota, Kędziot, Omańkowska, Szymkowiakówna, Tojki, Mathea, Janicki.

W n i o s o k n a g ł y

Klubu Niemieckiego dotyczący inwalidów i pozostałych wojennych.

We wrześniu 1922 r. T.R.W. wyznaczyła 18 milionów marek niemieckich dla inwalidów i pozostałych wojennych, jako zapomoga na zakup zapasów zimowych, która do dzisiaj jeszcze nie została wypłacona.

Ze względu na wielką nędzę inwalidów i pozostałych wojennych jak również i ze względu na w międzyczasie nastąpiłe podrożenie wszelkich artykułów pierwszej potrzeby i żywności,

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:
kwotę 18 milionów marek niemieckich podwyższyć na 50 milionów i wydać polecenie do Województwa, aby te pieniądze natychmiast przekazane zostały Wydziałom Opiekuńczym, celem rozdzielenia pomiędzy biednych.

Katowice, dnia 16 listopada 1922 r.

Wnioskodawcy:

von Reitzenstein,

Sabass, Kowoll, Ulitz, Pawlas, Szczeponik, Fuchs, Mayer,
Goldmann, Buchwald.

Dr. Hans. Zuber. : Lojale

Wniosek.

posłów P a n t a i tow. w sprawie uregulowania pobożów duszpasterzy na Śląsku Cieszyńskim za udzielanie nauki religji w szkołach ludowych.

Pobory duszpasterzy za udzielanie nauki w religji na Śląsku Cieszyńskim nie stoją w żadnym stosunku do ich pracy i wzrastającej drożyzny, ponieważ płaci się rocznie 500 mkp. za jedną godzinę w tygodniu. Oprócz tego otrzymują jako podróże tylko 20-mkp. za jeden kilometr.

Celem tego

W y s e k i Sejm raczy uchwalić.

pobory duszpasterzy za udzielanie nauki^w religji jak również i podróżne^h powinny być uregulowane odnośnie do obecnych stosunków drożysnianyc^h i pracy.

Katowice, dnia 16 listopada 1922 r.

Wnioskodawcy:

Dr. P a n t.

G o l d m a n n M a y e r, U l i t z, F u c h s, S z c z e p o n i k,
Pawlak.

Wniosek

posłów ks. Brzuski i tow. w sprawie popierania publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych w myśl ustawy z dnia 26-go października 1921 r. Dz. U. Śl. Nr. 91.

Ustawa z dnia 26 października 1921 r. Dz. U. Śl. Nr. 91 przewiduje przedsiębiorstwom, podejmowanym przez Województwo, powiaty, gminy, wsie i spółki wodne, mające na celu ochronę gruntów od zrywania lub wylewów, albo też podwyższenie produkcji rolnej przez osuszenie lub nawodnienie, a których wykonanie leży w interesie publicznym, zasiłki pieniężne z państwowego funduszu melioracyjnego, uzależnia jednakowoż wypłatę tych zasiłków od tego, że Województwo również ze swojej strony przyczyni się pewną kwotą do urzeczywistnienia danego projektu.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wojewodę, ażeby w jaknajkrótszym czasie zechciał przedłożyć projekt ustawy w przedmiocie popierania publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, zastosowany do brzmienia ustawy z dnia 26 października 1921 r. Dz. U. Śl. No. 91.

Katowice, dnia 16 października 1922 r.

Wnioskodawcy:

ks. Brzuska,

Dr. Rakowski, Janicki, Wydra, Omańkowskie, Szymkowiakówna, Palarczyk, Kędzior, Fojkis, Lubos, Sobota, Korfanty.

23/11. Do kom. agrarnej

Sejm Śląski.

Druk nr. 60.

ojwództwo Śląskie.

Wyds. XI. - 1923/15.

I.

Przedkładam niniejszem Panu Marszałkowi nagły
projekt ustawy w przedmiocie pożytku na cele aprowiza-
cyjne z prośbą spowodowania odpowiedniej uchwały sejm-
nowej.

Sejowoda:

/~ w.s. Świrski.

2 załączniki

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

U S T A W A

z dnia1922 r.

**w przedmiocie rozciągnięcia pomocy na aprowizację
Województwa.**

Art. 1.

Dla pokrycia zakupów mąki i cukru na miesiące grudzień 1922, styczeń, luty i marzec 1923, jak też utworzenia jednej miesięcznych ilości zapasowych mąki i cukru upoważnia się Wojewodę do zaciągnięcia pomocy w Rządzie Centralnym w wysokości 19 miliardów - spłatnej w 6 miesiącach a zabezpieczonych na dochodach Województwa.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewódzie.

U z a s a d n i e n i o l

Dnia 13 listopada przesłano ze strony Województwa projekt dodatkowego ubezpieczenia 3 miliardów marek polskich, wyasygnowanych przez Rząd Centralny Województwa na zakupy paździenikowe - zaś ustawą z dnia 3 listopada upoważniono Wojewodę do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 3 miliardów marek polskich na zakup mąki i cukru na listopad w przypuszczeniu, że kwoty te wystarczą na zakupienie 600 wagonów mąki i 115 wagonów cukru na tenże miesiąc. Z powodu jednak gwałtownej wyższości cen artykułów spożywczych mąki z 300 na 450 mkp. za 1 kg. i podniesienia cen cukru z 600 na 800 następnie na 1230 mkp. za 1 kg. preliminarzowe sumy okazały się bezwzględnie za małe - przy tych cenach 600 wagonów mąki loco Poznań będą kosztować 2,7 miljarde, zaś 115 wagonów cukru 1,3 miljarde czyli razem 4 miljarde marek polskich, a więc o 1 miljard za mało.

Równocześnie już obecnie musi się Województwo pokryć a względnie zakontraktować cukier na dalsze miesiące przynajmniej do marca i mąkę na styczeń - a przytem stworzyć pewien zapas mąki i cukru, któreby pozostawały w magazynie na wypadek przeszkód w funkcjonowaniu kolei, co zwłaszcza w zimie jest bardzo możliwe. Obecnie wpływy podatkowe Województwa nie mogą pokryć niedoborów aprowizacyjnych, jakoteż nie są w stanie odrzucić Wydziałowi Aproprowizacyjnemu pewnego funduszu obrotowego na dalsze zakupy, zaś wpływy ze sprzedanej mąki i cukru ludności przez Wydział Aproprowizacyjny są minimalne i opóźniają się o 2 tygodnie z powodu niedomagania gmin na tle skarbowym.

Wobec tego dla uzyskania wspomnianego kapitału obrotowego musi województwo zaciągnąć w Rządzie Centralnym dalsze pożyczki w ogólnej wysokości 19 miliardów mkp.

Na kwotę tę składają się następujące pozycje:

mąka na grudzień.	3	miljardy,
cukier "	2	"
rezerva cukru 1 miesiąc.	2	"
" mąki 1 "	3	"
cukier na styczeń, luty i		
marzec	6	"
mąka na styczeń	3	"

19 miljardów

Z zacięgnięciem tej jednorazowej większej pożyczki, co jest także życzeniem Ministerstwa Skarbu, by ogólnie określić zapotrzebowanie bliska na dłuższy okres czasu nie na poszczególne miesiące, by-łoby pokryte województwo w cukier do końca marca, zaś w mąkę do końca stycznia, nie wliczając w to 1 miesięcznej rezerwy mąki i cukru.

Wobec zmienienia systemu dopłat sprowizacyjnych dla ogółu ludności z wyjątkiem najbiedniejszych - których dochód wynosił 6000 mkn. a odstawienia ludności po cenach zakupna - wpływy uzyskane ze sprzedaży maki i cukru w miesiącu grudniu, które wpłyną do kasy w drugiej połowie stycznia wystarczą na zakupienie maki i cukru na dalsze miesiące, jako też na spłaty długu zaciągniętego w Zarządzie Centralnym.

Następnie podstawiło uprasza się Wysoki Sejm upewnić wojewodę do za-
ciągnięcia pożyczki w wysokości 19 miliardów mkp. i ubezpieczyć ją na
dochodach województwa śląskiego.

Z uchwaleniem tej pożyczki ogólny dług wojenództwa wynosiłby:

4	miljardy zaciągnięte	przez N.R.L. i T.R.W.
3	"	ustawą z dnia 3.XI.1922 r.
2	"	we wrzeczniu
19	"	obecnie

razem 29 miliardów mkp, z których pierwsze 4 miliardy są zwrotne do 31.XII 3 miliardy do 31.I.1923, 3 miliardy w maju 1923, zaś pozostałe 19 miliardów w terminie 6 miesięcznym od daty przekazania. -

Wniosek nagły
posłów dr. Rakowskiego i tow. w sprawie nabycia nieruchomości w Rybniku.

Podlegające Wydziałowi Skarbowemu Urzędy w Rybniku, a to: Urząd Skarbowy, Urząd Skarbowy dla Akcyj i Monop. Kasa Skarbowa, Urząd katastralny, wreszcie Urząd Kontroli Skarbowej mieszczą się w budynkach nieodpowiednio urządzonych i z powodu szczupłości oddanych im do dyspozycji ubikacji, urzędują z wielkimi utrudnieniami. Nadto właściciele dotyczących budynków nie ~~wiele~~ troszczą się o konserwację wynajętych lokali, przeciwnie często występują z wygórowanymi pretensjami tak co do oznaczenia czynszu najmu jak i odszkodowania za ogrzewanie budynków, w których jest urządzone centralne ogrzewanie. Wreszcie żągała wspomnianym urzędom niebezpieczeństwo, że na wypadek uchYLENIA mocy obowiązującej ustawy o ochronie lokatorów będą zmuszeni zajęte lokale dolożować.

W celu uniknięcia ciągłych tarć uzyskania stałego pomieszczenia dla wspomnianych urzędów, wreszcie w celu ułatwienia urzędowania przez ulokowania wszystkich wspomnianych wyżej urzędów w jednym budynku, zamierza Wydział Skarbowy zakupić dwa dwupiętrowe budynki od likwidującego się Beamten-Wohnungs-Vereinigung w Rybniku / siedziba w Raciborzu/.

Na zapłacenia ceny kupna w kwocie 3 300 000 mkn. i pokrycie kosztów ubocznych połączonych z ransacją potrzebny jest kredyt w wysokości 3 550 000, - mk.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w przedmiocie nabycia nieruchomości w Rybniku.

Art.1.

Przyznaje się Wojewodzie Śląskiemu Kredyt w kwocie 3 450 000 mkn. na zakupno dwóch dwupiętrowych domów w Rybniku, wpisanych w księgach podatkowych pod art. 995, tom XI, arh.hip.667 i pod art.996 tom.XV arh.hip.668, stanowiących własność Związku urzędników pruskich w Rybniku w celu pomieszczenia miejscowych Urzędów Skarbowych.

Art.2.

Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewodzie.

Dr. Rakowski

Kempka, Janicki, Omańkowska, Szymkowiakówna, Pójkis, Wydra,

Lubos, Sobota, Mathea, Rybarz, Korfanty.

SEJMY ŚLĄSKIE.

Katowice, dnia 25. listopada 1922 r.

I. Wydz. Prez. 1163 n.

Z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej Polskiej
/art. 23 statutu autonomicznego/ nam zaszczyt przedłożyć
następujący wniosek z prośbą o spowodowanie bezwłocznego
uchwalenia go:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Śląski wyraża swą zgodę na zaprowadzenie w górnosła-
skiej części Województwa Śląskiego waluty polskiej sto-
sownie do postanowień art. 306 al 2 Polsko-Niemieckiej
Konwencji zawartej w Genewie w dniu 15. maja 1922 r. i na
ogłoszenie tej zmiany waluty z dniem 1. grudnia 1922.

Wojewoda :

// N y m e r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

S E J M Ś L Ą S K I.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Wydział Pracy i Opieki Społecznej

L.dz. II. K. X. - 2472-2.

Na mocy artykułu 23. ustawy konstytucyjnej
Sejmu Ustawodawczego w Warszawie z dnia 15. lipca 1920 r.
zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego
przedkładałem cztery projekty ustaw uchwalone przez Radę
Wojewódzką na posiedzeniu z dnia 14. listopada 1922 r.
celem przedłożenia Sejmowi Śląskiemu a to:

- 1/ Ustawa w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych
w ubezpieczeniu społecznym.
- 2/ Ustawa o płacach zasadniczych w kasach chorych.
- 3/ Ustawa w przedmiocie obowiązku ubezpieczenia na
wypadek choroby.
- 4/ Ustawa w przedmiocie zmiany ordynacji Ubezpieczy-
niowej Rzeszy.

W i c e - W o j e w o d a :

/-/
Ż u r a w s k i.

6 Załączników.

Do

Pana M a r s z a ł k a

Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

O D P I S.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu Społecznem.

§ 1. Upoważnia się Radę Wojewódzką zmienić:

- 1/ granice dla obowiązku ubezpieczenia i uprawnienia do ubezpieczenia oraz granice najwyższe dla płacy zasadniczej w ubezpieczeniu na wypadek choroby,
- 2/ kwoty pieniężne przy pomocy i opiece pielęgnacyjnej,
- 3/ kwoty pieniężne w myśl ustawy o zmianie kwot pieniężnych w ubezpieczeniu od wypadków oraz roczne zarobki z pracy w myśl ustaw o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków,
- 4/ wymiar wsparć w myśl ustaw o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wspierania pobierających renty z ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych do wydania potrzebnych przepisów przejściowych.

§ 2. 2/ Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

7/ § 1281 dostaje się jako nr. 3 i 4.

3. W ochotniczej wojennej służbie sanitarnej przybyty czas służby.

4. Na równi z służbą wojskową niem. traktuje się służbę wojskową polską lub w armii jednego z mocarstw ~~zwaz~~ sojusznicznych i w wojsku powstańczym na Górnym Śląsku.

8/ § 1360 ustęp 1 i 2 w § 1370, oraz w § 1380 ustęp 2 zastępuje się każdorazowo Rada Związkowa ", słowem Rada Wojewódzka, w § 1375 zdanie pierwsze słowa " Na mocy uchwały Rady Związkowej " słowami " za uchwałą Rady Wojewódzkiej i w § 1380 ust. 1. zdanie 1. oraz w § 1400 ust. 2. za każdym razem słowa: " Rady Związkowej, słowami " Rady Wojewódzkiej ".

9/ w § 1416

ustęp 1, zdanie 2. i w § 1423 ustęp 3. zastępuje się słowa " Rada Związkowa " słowami " Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy ".

10/w § 1417 ustęp 1, zdanie 2. zastąpione zostaną słowa " po wysłuchaniu słowami " za zgodę ".

Dalej dodaje się do § 1447 jako ustęp 3.:

Rada Wojewódzka może znów znieść sposób ściągania składek.

11/ § 1522 ustęp 1, zdanie 2. i 3. ust. 2. i 3., oraz § 1523 i § 1524 ostatnie zdanie uchyla się.

Dalej uchyla się:

w § 621 " § 1522 " oraz w §§ 1524 i 1526 " § 1522 " ustęp 3.

Artykuł II.

Przepisy §§ 2.3. i 5. o wieszczenia w przedmiocie policzenia czasu służby wojskowej i utrzymania praw w ubezpieczeniu inwalidzkim i dla pozostałych z dnia 23. grudnia 1915r. /Reichsgesetzblatt strona 845/ stosuje się odpowiednio do jeńców wojennych, internowanych i innych zarządzeniami wrogimi za granicą wstrzymanych osób, które po dniu 30. czerwca 1921 r. do kraju powrócą. Terminy §§ 2. i 3. upływają w sześć miesięcy po przekroczeniu granicy Państwa Polskiego najpóźniej atoli z dniem 30-go czerwca 1923 r. dla jeńców wojennych terminy te nie upływają, nie upływają prędzej jak sześć miesięcy po zwolnieniu z niewoli.

Artykuł III.

Przepisy art. I. Nr. 7. wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia! przepisy art. I.Nr.11 z dniem 1-go lipca 1922 r.

U S T A W A

w przedmiocie zmiany Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy z dnia.....

Artykuł I.

Ordynację Ubezpieczeniową Rzeszy zmienia się w sposób następujący:

1/ § 205a ustęp 5. w brzmieniu artykułu I. rozporządzenia o pomocy państwowej z dnia 16-go sierpnia 1922 r. DZ.Ust. Śląskich NR.17.poz.56 otrzymuje następująco trzecie zdanie:

Uprawnioną jest ciężarna albo położnica, w razie jej śmierci stosuje się ~~wztx~~ § 195a, ustęp 4. odpowiednio.

2/ § 404 ustęp 4. otrzymuje następujące brzmienie:

Wojewoda może postanowić, że Urząd Ubezpieczeń po wysłuchaniu kasy może ustanowić funkcjonariuszów zajmujących stanowisko kierownicze, jako urzędników wykonawczych, innych zaś funkcjonariuszów kasy, jako ogzekutorów.

3/ § 842 otrzymuje następującej treści ustęp:

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy może na wniosek Zarządu Spółki ubezpieczeniowej /Versicherungsgenossenschaft/ odmiennie od §§ 839, 840, 807, 809, do 811, 813 postanowić, że przedsiębiorcy winni dowód / § 839 / za każde półroczne kalendarzowe albo za rok kalendarzowy doręczyć zarządowi albo wyznaczonemu przezeń organowi spółki ubezpieczeniowej w przeciągu sześciu tygodni po upływie czasokresu i że zarząd premje /§ 807/ oblicza według półrocznych kalendarzowych albo lat kalendarzowych, doręczając przedsiębiorcy wyciąg ze spisu /Heberolle/ /§§ 809, 812/ i premje sam ściągając. Przy tem stosują się §§ 752, 754 ustęp 1. § 755 odpowiednio:

4/ § 845 otrzymuje następujące brzmienie:

Uchwały zebtania spółki w przedmiocie urządzeń oznaczonych w § 843 rodzaju i w przedmiocie statutów oznaczonych w §§ 834, nr. 1, 2 urządzeń wymagają potwierdzenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.

5/ § 892 otrzymuje następującej treści ustęp:

Jako władze wykonawcze w przedsiębiorstwach państwowych można ustanowić także organa Zakładu Ubezpieczeń Spółkowych.

6/ § 1242 zastępuje się słowa " Rada Związkowa " słowami " Wojewódzki

Urząd ubezpieczeniowy.

Artykuł IV.

Protensje co do których w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy postępowanie jest w toku, podlegają jej przepisom. Niezastosowanie ich tworzy i wówczas powód do rewizji, jeśli wyższy Urząd Ubezpieczeniowy ich jeszcze zastosować nie mógł.

Jeśli protensje, które w miarę przepisów niniejszej ustawy byłyby uzasadnione, całkiem lub częściowo zostały prawomocnie odrzucone, albo jeśli protensje na podstawie zniesionych przepisów § 1522 Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy lub odpowiednich przepisów dawniejszych ustaw prawomocnie zostały stwierdzone, to wi na je ist: tucja ubezpieczeniowa na wniosek uprawnionego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy zbadać, a co do wyniku tych badań udzielić nowego orzeczenia.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie obowiązku ubezpieczenia na wypadkach choroby.

Art. 1.

W § 165. ust. 1. Nr. 6. i ust. Nr. 2. w § 577 ust. 1. i w § 1084 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej w brzmieniu rozporządzenia o obowiązku na wypadek choroby z dnia 16-go sierpnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl.1922 Nr. 17.poz.54/ zastępuje się liczbę sto tysięcy słowami siedemset pięćdziesiąt tysięcy marek.

Art. 2.

Kto w czasie od 21. sierpnia 1922 r. z powodu przekroczenia granicy zarobku stu tysięcy marek wystąpił ze swojej Kasy Chorych lub Gwarockiej Kasy Chorych, może w tejże Kasie w ciągu dwóch miesięcy od wyjścia w życie niniejszej ustawy wniosek/ponownie przyjęcie na członka zgodnie z § 313 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej, o ile w chwili wystąpienia był uprawniony do dalszego ubezpieczenia, a nie jest obecny na mocy art. 1. zobowiązany do ubezpieczenia.

Kasa może uprawnionego, o ile zgłasza się celom wstąpienia, kazać zbadać przez lekarza. Choroba istniejąca już w chwili ponownego wstąpienia uzasadnia odnoście do tej choroby żadnej pretensji do świadczeń ze strony kasy.

Osoba, która nałożyła na kasę zastępczą a na mocy/art. 1. podlega obowiązkom ubezpieczenia Gwarockiej Kasy Chorych, ponieważ jej regularny zarobek roczny przekracza sumy 100 tysięcy marek, może zostać zwolniona z obowiązku ubezpieczenia w Gwarockiej Kasie Chorych, o ile wniosła o to w tejże Kasie w ciągu dwóch miesięcy od wyjścia w życie niniejszej ustawy. Wniosek musi być uwzględniony, jeżeli członkostwo w Kasie zastępczej trwało już dłużej jak 6 miesięcy.

Art. 3.

O ile osoby, których regularny zarobek roczny wynosi więcej niż 100 tysięcy marek lecz nie więcej niż siedemset pięćdziesiąt tysięcy marek przed wejściem w życie niniejszej ustawy było mimo przekroczenia granicy zarobkowej, niarodzinnej dla ich obowiązku ubezpieczenia nadal traktowane przez ich Kasę Chorych, lub Gwarocką Kasę Chorych, jako członkowie podlegający przymusowemu ubezpieczeniu, to ich członkostwo później nie może być już zaniechane. Dotyczy to również tych wypadków, co do których w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy postępowanie sporne jest w toku.

Art. 4.

Ożenkwie Kas Zastępczych, którzy z powodu przekroczenia granicy zarobku sto tysięcy marek wystąpili z obowiązku ubezpieczenia, lecz z powodu niniejszej ustawy ponownie im podlegają, nie potrzebują dla spoczywania praw i obowiązków/ich Kas Chorych stawić wniosek pod warunkiem że wspomniano prawa i obowiązki aż do owego wystąpienia już spoczywały że w Kasie Chorych ów fakt przy zgłoszeniu został podany i że ożenek w międzyczasie nie zniósł ani Kasy Zastępczej ani pracedawcy.

Art. 5.

Termin zgłoszenia takich zatrudnionych, którzy na mocy przepisu art. 1. na nowo podpadają obowiązkowi ubezpieczenia, przedłuża się aż do upływu jednego miesiąca od wyjścia w życie niniejszej ustawy, o ile czasokres ten według § 317 Książki Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej nie biegnie poza ten termin.

Zgłoszenie może być już przed wejściem w życie niniejszej ustawy ważne uskutocznione.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

ustne Komisji Socjalnej z dn. 27. listopada 1922 r.

Wniosek rządowy dotyczący wydania ustawy w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznem.

Po rozpatrzeniu wniosku powyższego Komisja jednogłośnie przedkłada Wysokiemu Sejmowi projekt ustawy, upoważniająca Radę Wojewódzką do przeprowadzania zmian w kwotach pieniężnych ubezpieczenia socjalnego.

Potrzebą nadania Radzie Wojewódzkiej tych kompetencji jest spowodowane ciągłym spadkiem waluty, wskutek którego tak świadczenia, jak i pobory z ubezpieczeń społecznych muszą być automatycznie podnoszone.

Sprawozdawca Komisji:

/-/ G r a j e k .

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznem.

§ 1. Upoważnia się Radę Wojewódzką zmienić:

1. granice dla obowiązku ubezpieczenia i uprawnienia do ubezpieczenia oraz granice najwyższe dla płacy zasadniczej w ubezpieczeniu na wypadek choroby.
2. Kwoty pieniężne przy pomocy i opiece położowej,
3. Kwoty pieniężne w myśl ustawy o zmianie kwot pieniężnych w ubezpieczeniu od wypadków oraz roczne zarobki z pracy w myśl ustawy o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków.
4. Wymiar wsparć w myśl ustaw o zarządzeniach nadzwyczajnych dla wspierania pobierających renty z ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych do wydania potrzebnych przepisów przejściowych,

§ 2. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3. Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie zwalczanie lichwy wojennej.

Art.1.

Moc obowiązującą ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5.sierpnia 1922 w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920. o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.U.R.P.Nr. 69 ~~poz.~~ poz. 618/ rozciąga się na cieszyńską część Województwa Śląskiego ze zmianą wynikającą z artykułu 2 niniejszej ustawy.

Art.2.

Przewidzianą w pomienionej ustawie z dnia 5 sierpnia 1922 kompetencja Rady Ministrów i pojedynczych Ministrów przechodzi na Radę Wojewódzką Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Województwo Śląskie

L. R. W. 10.

Na podstawie art. 23 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920. zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego pozwalam sobie w myśl uchwały Rady Wojewódzkiej z dnia dzisiejszego w załączeniu wnieść projekt ustawy w przedmiocie zwalczania lichwy wojennej dla cieszyńskiej części Województwa Śląskiego wraz z usadadnieniem z prośbą o spowodowanie uchwały sejmowej i traktowanie sprawy jako wniosku nagłego.

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej
W. z.

/-/ Z u r a w s k i .

2 załączniki

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

U z a s a d n i e n i e projektu
ustawy w sprawie zwalczania lichwy wojennej.

Uchwalona przez Sejm ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej ustawa o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2 lipca 1920 Dz.U.R.P.Nr. 69 poz.449.uchyliła odnośne dotychczasowe przepisy prawne w b.dzielnicy austriackiej.

Wobec treści art. 4.L.14.ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920.Dz.Ust.R.P.Nr. 73 poz.497 zastrzegającej ustawodawstwo przeciw lichwie Sejmowi Śląskiemu,weszła pominiona ustawa dla Śląska Cieszyńskiego w życie dopiero z chwilą ogłoszenia jej przez Tymczasową Komisję Rządową Śląska Cieszyńskiego jako ówczesną władzę rządzącą w dniu 13 stycznia 1921 /Dz.Urz.Tymczasowej Komisji Rządowej Śląska Ciesz. w Cieszynie Nr .5.poz.109/,-

Z tej przyczyny i wprowadzenie w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 w przedmiocie zmian w ustawie z 2 lipca 1920 może tylko nastąpić przez Sejm Śląski,jako obecnie właściwe ciało ustawodawcze.

Ze względu na doniosłość pojedynczych nowych postanowień, zwłaszcza o ile one,dostosowując się do zmienionych stosunków i wyników dotychczasowej praktyki,jakoteż z uwagi na znaczną deprecjację waluty krajowej,znoszą i zmieniają pojedyncze zarządzenia,uchylają karygodność w pewnych wypadkach i przesuwają granicę wartościową kwalifikacji czynu,okazuje się konieczna potrzeba jaknajprędszego wprowadzenia tych postanowień i na Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Tak sądy,jakoteż i opinia publiczna uważają zatrzymanie na Śląsku Cieszyńskim pierwotnych przepisów,jako stan nienormalny,który wywołują u ludności słuszne rozgoryczenie i stwarza trudną sytuację dla sądów Okręgu Cieszyńskiego.-

Ze względu na pożądaną jednolitość należy przewidziane zmiany przejść w całości i ogłosić,jako obowiązujące na Śląsku Cieszyńskim.-

S E J M Ś L Ą S K I .

Druk Nr. 66.

Województwo Śląskie

Wydział Skarbowy

L.dz.11.376.

Katowice, dnia 25.11.1922r.

Przesyła się projekt ustawy o podwyższeniu podatku od cukru w brzmieniu uchwalonym przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 23.11.1922r., z prośbą o możliwie rychłe uchwalenie tej ustawy, gdyż w Rzeczypospolitej Polskiej podwyższony podatek obowiązuje od dnia 1.11.1922r.

Za Radę Wojewódzką:

W i c e w o j e w o d a :

/-/ Ż u r a w s k i .

S E J M O W I Ś L Ą S K I E M U

do rąk Pana M a r s z a ł k a

w m i e j s c u .

U S T A W A

z dnia

w przedmiocie podwyższenia podatku od cukru.

Art. 1.

Ustanowiony w § 1. obowiązującego w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26. września 1921 r. / Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 584 / podatek spożywczy od cukru podwyższa się z dotychczasowej kwoty 20.000,— Mk. pol. na kwotę 30.000,— Mk. od 100 kg cukru wagi netto.

Art.2.

Ustanowiony Art.1. obowiązującej na górnośląskiej części Województwa Śląskiego niemieckiej ustawy z dnia 8.kwietnia 1922r. / R.G.Bl. str. 335 / podatek spożywczy od cukru podwyższa się z dotychczasowej kwoty 50 Mk.niem. na 15.000,—Mk. niemieckich od 100 kg cukru wagi netto.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art.4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11.paź-
dziernika 1922 r. / Dz. Ust. R. P. Nr. 92 poz. 850 / pod-
wyższony został podatek ~~xxxxx~~ od cukru z kwoty 20.000,- Mk.p.
na kwotę 30.000.- Mk.pol. od 100 kg cukru wagi netto, od
dnia 1. listopada 1922 r. począwszy.

Na obszarze Województwa Śląskiego jest tylko jedna
cukrownia w Chybiu, a proponowane podwyższenie podatku obciąży
nie tylko konsumpcję cukru wychodzącego z tej fabryki do Woje-
wództwa Śląskiego, lecz także cukier wychodzący na resztę ob-
szaru Rzeczypospolitej.

W razie zaniechania podwyższenia Rząd Rzeczypospolitej
mógłby wprowadzić dodatkowe opodatkowanie cukru wychodzącego
z fabryki w Chybiu do Polski, a korzyść odniósłby Skarb Rze czy-
pospolitej, a nie Skarb Śląski. Cukrownia ta nie pokrywa za-
potrzebowania ludności Województwa Śląskiego, gdyż cukier
spożywany na Śląsku pochodzi przeważnie z cukrowni pozaśląskich,
które opłacają podatek polski podwyższony.

Podwyższenie podatku na górnośląskiej części ma znacznie
więcej teorytyczne jak finansowe, gdyż z braku cukrowni i wobec
zakazu przywozu cukru z zagranicy znaleźć może zastosowanie
jedynie w razie obliczenia należytości przemysłnictwo cukru
lub przywozie niektórych dozwolonych wyrobów cukrowych z za-
graniccy.

Sprawozdanie Komisji Szkolnej.

Komisja Szkolna na posiedzeniu w dniu 30. listopada 22r. uchwaliła snieść rozporządzenie Wojewody z dnia 10. lipca 1922r. w przedmiocie utworzenia dwóch seminarjów naucz. w części górnośląskiej Województwa Śląskiego a w miejsce tego rozporządzenie uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi załączoną ustawę.

Na sprawozdawcę komisji wyznaczono p. posła Obrzuta.
Wobec tego Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Załącznik¹ do druku nr. 67.

U s t a w a

z dnia 1922r.

dotycząca utworzenia dwóch semin. naucz. połączonych z szkołami ćwiczeń w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Tworzą się pięcioklasowe seminarjum naucz. męskie w Pszczynie i sem. naucz. żeńskie w Mysłowicach.

Art. 2.

Przy seminarjach naucz. zostaną równocześnie wprowadzone odpowiednie szkoły ćwiczeń pozostające pod kierownictwem dyrektora sem.

Art. 3.

Koszty utworzenia i utrzymania tych seminarjów jako też utworzonych przez nich szkół ćwiczeń, obciąża budżet Woj. Śl.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

R e z o l u c j a.
- - - - -

uchwalona przez Komisję Szkolną na posiedzeniu dnia 23. listopada 22r.

Sejm upowaznia Wojewodę do poczynienia niezwłocznych zarządzeń celem przydzielenia dla nauczycieli i profesorów mieszkań w ich siedzibach służbowych i wzywa Wojewodę do przedłożenia projektu zmiany obowiązującej ustawy mieszkaniowej ^{dostosowanej} do obecnych warunków.

Is. Eug. Brzuska.

Janina Omańkowska,
Sekreterka.

Sprawozdanie Komisji Socjalnej.

Zdając Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komisji Socjalnej trzeba z góry uprzedzić, że większa część dotychczasowej działalności Komisji Socjalnej polegała na rozpatrywaniu i zatwierdzeniu rozporządzeń, wydanych przez pana Wojewodę Śląskiego w porozumieniu z tymczasową Radą Wojewódzką.

W celu bliższego wyjaśnienia, zapraszano na pięciu posiedzeniach przedstawicieli Województwa i Wydziału Pracy i Opieki Społecznej.

Z przedłożonych rozporządzeń zatwierdziła Komisja Socjalna bez zmian co następuje i prosi Wysoki Sejm o przyjęcie przedłożonych rozporządzeń jako ustawy.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenia Wojewody:

- I. Rozporządzenie z dnia 28.czerwca 1922r. w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.
Dziennik Ustaw Nr. 4., liczba 13.
- II. Rozporządzenie z dnia 28.czerwca 1922 r. w przedmiocie Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego.
Dziennik Ustaw Nr.4., liczba 14.
- III. Rozporządzenie z dnia 28.czerwca 1922 r. w przedmiocie utworzenia Urzędów Ubezpieczeniowych.
Dziennik Ustaw Nr.4., liczba 15.
- IV. Rozporządzenie z dnia 10. lipca 1922 r. w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych.
Dziennik Ustaw Nr.6., liczba 27.
- V. Rozporządzenie z dnia 11.sierpnia 1922 r. w przedmiocie wykonania postanowień polsko-niemieckiej Konwencji Górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15. maja 1922 r. odnoszących się do ubezpieczenia na wypadek choroby.
Dziennik Ustaw Nr.16., liczba 50.
- VI. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922 r. o tymczasowym przekształceniu ubezpieczeń funkcjonariuszy prywatnych.
Dziennik Ustaw Nr. 17. liczba 55.
- VII. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922r. o pomocy pielęgnacyjnej.
Dziennik Ustaw Nr. 17., liczba 56.
- VIII. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922r. o opiece pielęgnacyjnej.
Dziennik Ustaw Nr,17., liczba 57.
- IX. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922r. o podwyższenie dodatków w ubezpieczeniu od wypadków.
Dziennik Ustaw Nr.17., liczba 58.

- X. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922 r. o zmianie wysokości sum pieniężnych w ubezpieczeniu od wypadków.
Dziennik Ustaw Nr.17., liczba 59.
- XI. Rozporządzenie z dnia 16.sierpnia 1922r. o płacach zasadniczych i wyborach do Zarządu Kas.
Dziennik Ustaw Nr.17., liczba 60.
- XII. Rozporządzenie z dnia 29.sierpnia 1922r. o zmianie rozporządzenia z dnia 10. lipca 1922r. w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych. / Dziennik Ust.Sl. Nr. 6.poz.27./
Dziennik Ustaw Nr.20., liczba 66.
- XIII. Rozporządzenie dnia 12.września 1922r. w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego
Dziennik Ustawa Nr. 22., liczba 76.
- ~~XIX~~
- XIV. Rozporządzenie z dnia 12.września 1922r. w przedmiocie zastosowania § 615. Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 19.lipca 1911 r. o spoczywaniu renty i przyznaniu renty od wypadków osobą, która na mocy § 596. Ordynacji Ubezpieczeń nie miała prawa do renty.
Dziennik Ustaw Nr. 22., liczba 76.
- XV. Rozporządzenie z dnia 12.września 1922r. w przedmiocie pobierania rent socjalnych.
Dziennik Ustaw Nr. 22., liczba 77.
- XVI. Rozporządzenie z dnia 12.września 1922r. w przedmiocie zastosowania §§ 1313 i 1268 Ordynacji Zabezpieczeniowej / Rentenversicherungsordnung/ z dnia 19.lipca 1911 r. odnoszących się do spoczywania renty lub do częściowej jej wypłaty.
Dziennik Ustaw Nr. 22., liczba 78.

Art. 2.

wykonanie niniejszej Ustawy porucza się Wojewodzie.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Na dzisiejszem posiedzeniu załatwiła Komisja
Budżetowa następujące rozporządzenia Wojewody:

U S T A W A
- - - - -

z dnia 1922 r.

W sprawie zatwierdzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenia Wojewody:

- 1/ pozycja 46 z dnia 1. sierpnia 1922r. w przedmiocie prowizorycznego podatku dochodowego za rok 1922.
- 2/ Pozycja 35 z dnia 25.lipca 1922 r. w przedmiocie zniesienia podatku od środków do Oświetlania.
- 3/ Pozycja 36 z dnia 25.lipca 1922r. w przedmiocie zniesienia podatku od bibulek cygaretowych.
- 4/ Pozycja 22 z dnia 10.lipca 1922 r. w przedmiocie organizacji plac i urzędów skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewodzie.

S e j m Ś l ą s k i .

Druk Nr.70.

Województwo Śląskie.
Wydz. Skarbowy.

Katowice, dnia 2.grudnia 1922.

L.dz.12911.

przesyła się w załączeniu nowy projekt podwyższenia podatku od spirytusu w brzmieniu uchwalonem przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 1.grudnia.

Przy tej sposobności nadmieniam się, że w Komisji Skarbowo-Budżetowej znajduje się już projekt ustawy o podwyższeniu podatku od wódki na górnośląskiej części Województwa, obecnie wskutek podwyższenia podatku od wódki w Rzeczypospolitej od dnia 1.grudnia b.r.uzupełniono powyższy projekt ustawy podwyższeniem podatku w cieszyńskiej części.

Ze względu, że stopy podatku na Śląsku Górnym są wskutek spadku waluty niemieckiej bardzo niskie w porównaniu z wysokością podatku w Polsce oraz ze względu na różne straty z tego powodu, uprasza się uprzejmie o uważanie sprawy niniejszej jako bardzo ważnej i pilnej, oraz o odstąpienie projektu Komisji skarbowo-budżetowej do łącznego traktowania niniejszego projektu z projektem ustawy w tej samej sprawie przekazany już Komisji.

Za Radę Wojewódzką

Wicewojewoda

/ / Żurawski.

Sejnowi Śląskiemu

do rąk Pana Marszałka

w m i e j s c u .

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie podwyższenia podatku od spirytusu.

Art. 1.

Ustanowiony w ustępie trzecim art. 2. obowiązującego w Górnośląskiej części Województwa Śląskiego rozporządzenia z dnia 25 lipca 1922 r. w przedmiocie opodatkowania wódki./Dz.Ust.Sl.Nr.10,poz.38/ oraz w ust.drugim § 6.obowiązującego w Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 1922 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych ~~na~~ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej./Dz.Ust.R.P.Nr. 86.poz. 628./ ~~na~~ podatek spożywczy od jednego stopnia hektolitrowego alkoholu /jednego stopniowego litra/wyrobionego w gorzelniach rolniczych i gorzelniach przerabiających owoce,ponosi się z 310 Mk. niem. na 1250 Mk. względnie z 2000 Mk.pol. na 2 500 Mkp., a w gorzelniach przemysłowych z 320 Mk.niem. na 1350 Mk,niem. wzgl. z 2 100 Mk. na 2.700 Mkp.

Art. 2.

Wojewodę Śląskiego upoważnia się do dalszego regulowania podatku od spirytusu w porozumieniu z Radą Wojewódzką w ten sposób, aby bez względu na wahania kursu marki niemieckiej wysokość podatku w Województwie Śląskiem, odpowiadała wysokości tegoż podatku w Rzeczypospolitej Polskiej.

Za podstawę uzgodnienia wymiaru przyjęć należy przeciętny kurs z ostatniego tygodnia w miesiącu poprzedzającym wydanie rozporządzenia.

Art. 3.

Zapasy spirytusu, jakie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajdują się będą na składzie w fabrykach wódek, rozlewniach destylacyjnych, likierniach, restauracjach i innych przedsiębiorstwach sprzedaży tych wyrobów hurtownych i detalicznych, oraz zapasy wódek i spirytusu u osób prywatnych o ile wynoszą więcej niż 5 litrów stustopniowego spirytusu i wódek, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu, a mianowicie:

a/ w górnośląskiej części, spirytus czysty po 1 000 Mk.niem. za htr.alkoholu, a gotowe wyroby wódczane po 400 Mk.niem. za litr objętościowy tych wyrobów.

b/ w cieszyńskiej części spirytus czysty po 500 mk.pol. za litr alkoholu, a gotowe wyroby wódczane po 200 Mk.pol. za litr objętościowy tych wyrobów.

Przesyłki, zawierające spirytus i wyroby wódczane wysłane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu lub po tym terminie podjęte przez odbiorcę, mają być zgłoszone do dodatkowego opodatkowania.

Art. 4.

Przedsiębiorstwa i osoby obowiązane do zgłoszenia zapasów mają zgłosić je pisemnie w 2 egzempl.właściwemu Urzędowi Kontroli Skarbowej, w ciągu 3 dni po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wzgl. odebrania przesyłki.Zgłoszenie zapasów ma zawierać dane, co do ilości spirytusu, tudzież miejscowości i miejsca przechowania zapasów.

Art. 5.

Zaniechanie lub zaniedbanie przepisanego zgłoszenia dla dodatkowego opodatkowania lub zgłoszenie ilości umniejszonej więcej niż 5% stwierdzonej urzędownie, stanowi ukroczenie podatkowe i będzie karane wedle obowiązujących przepisów w wysokości dziesięciokrotnej kwoty podatku zatajonego lub na zatajenie narażonego.

Art. 6.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z dniem tym traci moc obowiązującą, rozporządzenie z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia o opodatkowaniu wódki /Dz.Ust.Sl.Nr. 26.poz.92./

Druk Nr. 71.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Województwo Śląskie

Wydz. Skarbowy

L. dz. 12. 972.

Przesyła się projekt ustawy o podwyższeniu podatku od drożdży w brzmieniu przyjętem przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 1. grudnia 1922r. a zarazem nadmieniam się, że podwyższenie tego podatku w Rzeczypospolitej nastąpi również od 1. stycznia 1923r.

Za Radę Wojewódzką:

Wicewojewoda:

/-/ Żurawski.

X Załącznik.

SEJMOWI ŚLĄSKIEMU

do rąk Pana Marszałka

w miejscu.

U S T A W A

z dnia

w przedmiocie podwyższenia podatku od drożdży.

Art. 1.

Ustanowioną w art. 3. rozporządzenia z dnia 22. sierpnia 1922r. w przedmiocie opodatkowania drożdży / Dz. Ust. Śl. Nr. 18., poz. 62. / obowiązującego w górnośląskiej części Województwa Śląskiego opłatę podatkową od drożdży prasowanych podwyższa się z kwoty 1 Mk. 40 f. na kwotę 120 Mk. niem. od 1 kg.

Art. 2.

Ustanowioną w § 3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30. maja 1921 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania drożdży prasowanych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego / Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 307. / obowiązującego na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego opłatę podatkową od drożdży prasowanych podwyższa się z kwoty 20 Mk. na 240 Mk. pol. od 1 kg.

Art. 3.

Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadać będą na składzie drożdży w ilości ponad 10 kg, obowiązane są zgłosić colem dodatkowego opodatkowania w ciągu 3 dni/ we właściwym Urzędzie Kontroli Skarbowej cały zapas drożdży, jaki u nich znajdować się będzie na składzie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ten sam obowiązek ciąży także na odbiorcach przesyłek drożdży wysłanych przez dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a nadeszłych po tym terminie.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Województwa Śląskiego z dniem 1. stycznia 1923 r.

S e j m Ś l ą s k i .

Województwo Śląskie.
Wydział Skarbowy.

L.dz. 4786.

Katowice, dnia 2. grudnia 1922r.

Przesyła się projekt ustawy
o opodatkowaniu wina musującego wbrzmieniu uchwalonem
przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 1. grudnia rb
a zarazem uprasza się o uważenie tej sprawy za pilną,
gdyż analogiczne podwyższenie podatku w Rzeczypospo-
litej weszło w życie z dniem 1. listopada 1922r.

Za Radę Wojewódzką:

Wicewojewoda:

/-/[.] z u r a w s k i .

Wojewi Śląskiemu

do rąk Pana Marszałka

W o j e w o d a .

U S T A W A

z dnia

w przedmiocie opodatkowania wina musującego.

Art. 1.

Niemiecką ustawę z dnia 26. lipca 1918 r. o opodatkowaniu wina musującego / Dz. Ust. Rzeszy niem. Str. 1064 / zmienia się w następujący sposób:

I/ Ustanowione w ustępie pierwszym § 2 stopy podatkowej podnosi się dla wina musującego wymienionego pod lit. a / w górnośląskiej części do kwoty 400 Mk.niem., w cieszyńskiej części do kwoty 800 Mk.pol., zaś dla wina musującego wyszczególnionego pod lit. b/ w górnośląskiej części do kwoty 800 Mk.niem. w cieszyńskiej części do kwoty 1.600 Mk.pol.

II/ Upoważnienia wiodle powyższej ustawy przysługujące Radzie Związkowej i Kanclerzowi Państwa przysługiwać będą Radzie Wojewódzkiej i Wojewodzie Śląskiemu.

III/ Wszelkie grzywny ustanowione w niemieckiej ustawie, a wymiarzane wiodle wielokrotnej umniejszonego lub na umniejszenie narażonego podatku spożywczeo wymiarzać należy w wysokości 10-cio do 20 krotnej, a grzywny porządkowe i grzywny oznaczone w stałych kwotach podnosi się stokrotnie.-

IV. W górnośląskiej części Województwa Śląskiego w przedmiocie ustalenia podatku, śledztwa i orzecznictwa ma zastosowanie ordynacja podatkowa z dnia 13. grudnia 1919r. /Dz.Ust. Rzeszy niem. Ntr. 1993./

Art. 2.

Upoważnia się Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką do regulowania podatku od wina musującego w ten sposób, aby bez względu na wahania kursu marki niemieckiej wysokość stawek podatkowych w Województwie Śląskim odpowiadała stawkom w Rzeczypospolitej Polskiej.

Za podstawę uzgodnienia stawek przyjąć należy przeciętny kurs z ostatniego tygodnia niediaca poprzedzającego wydanie rozporządzenia

Art. 3.

Wino musujące, które z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy znajduje się poza fabryką wina musującego lub w górnym cołnem, lub wolnym składzie wina, podlega opodatkowaniu

•
dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową a oznaczoną w § 1. stopą podatkową.

Od dodatkowego opodatkowania wolno jest wino musujące, znajdujące się w posiadaniu gospodarstw domowych, które wina nie sprzedają ani nie szynkują jeżeli łączny zapas wina musującego nie przekracza 10 pełnych flaszek.

Art. 4.

Kto w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiada zapas wina musującego, podlegający dodatkowemu opodatkowaniu jest obowiązany w przeciągu najbliższych trzech dni zgłosić właściwemu Urzędowi Kontroli Skarbowej ilość i wielkość flaszek, jakoteż gatunek wina musującego, dozwoleń zbadania zapasów, następnie uiścić dodatkowy podatek.

Art. 5.

Zaniechanie lub zaniebdanie przepisanego zgłoszenia dla dodatkowego opodatkowania, lub zgłoszenie ilości wina zmniejszonej więcej niż 5% ilości stwierdzonej urzędowo popełniają pod przepisy karno §§ 16. do 19. niemieckiej ustawy z dnia 26. lipca 1918r. o opodatkowaniu wina musującego / Dz.Ust. Rzeszy niem. Str. 1064./

Art. 6.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzko-Śląskiemu

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Województwa Śląskiego, a z tą chwilą tracą moc obowiązującą Niemiecka ustawa z dnia 21. kwietnia 1920 r. / Dz.Ust. Rzeszy niem. Str. 593./ i niemiecka ustawa z dnia 12.4.1922r./Dz. Ust. Rzeszy niem. Str.439/ o ile dotyczy opodatkowania wina musującego oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tych ustaw, oraz rozporządzenie z dnia 8. sierpnia 1922 r. w przedmiocie częściowej zmiany niemieckiej ustawy o opodatkowaniu wina musującego /Dz.Ust. Śl. Nr. 15. poz. 48. / obowiązujące na górnos Śląskiej części Województwa Śląskiego, tudzież §§ 3., 3. i 4. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14. listopada 1921 r. w przedmiocie ujednolinitości opodatkowania wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej / Dz.U.R.P. Nr. 95., poz.700./ obowiązujące na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.-

Sprawozdanie Komisji Aprowizacyjnej.

Komisja rozważała rozporządzenie Wojewody z dnia 16 sierpnia 1922 r. nr.53 w przedmiocie tworzenia komisji do badania cen na artykuły pierwszej potrzeby i przysłała do przekonania, iż należy takowe zatwierdzić. Rozporządzenie to, jakoteż pierwotna ustawa Rzeszy niemieckiej z roku 1915 w tej materji zostało wydane w warunkach gospodarczo-nienormalnych, kiedy podaż artykułów pierwszej potrzeby nie pokrywała zapotrzebowania. Zostało tedy wydane dlatego, ażeby zapobiedz cenom lichwiarskiem. W zasadzie komisja stoi na stanowisku wolnego handlu lecz dopóki nadprodukcja artykułów pierwszej potrzeby w Województwie Śląskiem jest jeszcze tego rodzaju, iż nie zdoła wpłynąć na zniżkę cen tych towarów, komisja uważała powyższe rozporządzenia na razie dla ogółu za pożyteczne i poleca takowe Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia.

Przy badaniu rozporządzenia Wojewody z dnia 17 czerwca 1922 r./Dz.Ust. Sl.nr.2 str.10/ w przedmiocie uregulowania zaopatrzenia w mięso części górnośląskiej Województwa Śląskiego Komisja po wysłuchaniu rzeczoznawców przysłała do przekonania, iż rozporządzenie to, które ustanowiło komisję odbiorczo-rozdzielczą w Mysłowicach z filjami w Pszczynie i Lublińcu miało na celu zapobiedz niezdrowej spekulacji mięs. Jednakowoż wskutek ograniczenia miejsc targów, dalej, wskutek ciągłego spadku marki niemieckiej, dalej wreszcie na skutek ustanowienia giełdy na bydło i nierogacizną w Mysłowicach okazało się nietylko iż zbyt dużym lecz nawet jako tamujące dowóz tych artykułów na górnośląską część Województwa Śląskiego. W praktyce też ono od kilku tygodni już nie istnieje, wobec tego komisja poleca Wysokiemu Sejmowi znieść powyższe rozporządzenie.

Zastanawiając się nad rozporządzeniem Wojewody z dnia 17 czerwca 1922 /Dz.Ust.Sl.nr.1 L.74/ w przedmiocie wywozu artykułów pierwszej potrzeby z górnośląskiej części Województwa Śląskiego, oraz nad tegoż uzupełniającym rozporządzeniem Wojewody z dnia 1 sierpnia 1922 r./Dz.Ust.Sl.nr.14 L.44/ w przedmiocie usiłowania takowego, komisja przysłała do następującego przekonania:

Rozporządzenie pierwsze wydano w chwili przejęcia ziemi górnośląskiej

przez Polskę, kiedy jeszcze artykuły pierwszej potrzeby, mianowicie obuwie i odzież były na Górnym Śląsku tańsze niż w innych częściach Państwa Polskiego, miało na celu zatrzymać te towary w części górnośląskiej Województwa Śląskiego i zapobiedz przez to gwałtownejwyżce cen tych artykułów. Uzupełniające rozporządzenie Wojewody z dnia 1 sierpnia 1922 r. stanowiły nawet karę za usiłowanie wywozu tych artykułów.

Z biegiem czasu jednakowoż ceny na te artykuły nie tylko że zrównały się z cenami także w innych dzielnicach Państwa Polskiego, lecz po części mianowicie za środki żywnościowe przewyższały ceny tamtejsze. Obecna sytuacja jest i prawdopodobnie będzie stale taką, iż większość tych towarów w Województwie Śląskim będzie nawet nie coś droższa niż w innych dzielnicach Państwa. Wobec tego wywóz tych środków byłby nieekonomicznym i jako taki w praktyce odbywać się nie może.

Biorąc dalej pod uwagę, iż ^{pod}/pojęcie artykułów pierwszej potrzeby zaliczać można bardzo wiele takich przedmiotów, które będzie wytwarzał drobny przemysł Województwa Śląskiego, które i tak tu jest stosunkowo słabo rozwiniętem, komisja jest zdania, iż nie należy tego przemysłu i handlu ograniczać do dzielnicowości i tworzyć sztuczny separatyzm gospodarczy, lecz trzeba mu raczej otworzyć drogę do całego kraju.

Komisja poleca tedy Wysokiemu Sejmowi znieść powyższe oba rozporządzenia z wyjątkiem artykułu drugiego rozporządzenia Wojewody z dnia 17 czerwca 1922 r. /Dz.Ust.Sl.nr,1 L.7/

Artykuł ten zatwierdza dotychczas obowiązujące przepisy dotyczące ustanowienia urzędów do badania cen i zysku oraz do wglądu w księgi handlowe. Komisja jest zdania, iż dopóki istnieją jeszcze nienormalne warunki gospodarcze, artykuł ten należy zostawić i zatwierdzić. Dzielnego i uszcierbionego kupca ustawa ^{ka}ta nie dotyczy, zaś dla nieuczciwych spekulantów jest straszną groźbą, natomiast dla społeczeństwa jest pewnego rodzaju obroną przed wyzyskiem. Komisja poleca tedy Wys. Sejmowi artykuł ten zatwierdzić.

Przewodniczący i sprawozdawca:

/-/ St. Janicki.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w przedmiocie tworzenia Komisji do badania cen.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 16.sierp-
nia 1922 r. / Dz.Ust.Śl.Nr.17.L.53./

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w przedmiocie uregulowania zapotrzebowania w mięso części górno-
śląskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17.czerwca 1922 r.
/Dz.Ust.Śl. Nr.2. L.10./ znosi się.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w przedmiocie wywozu artykułów pierwszej potrzeby z górnośląskiej
części Województwa Śląskiego.

Art.1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17.czerwca 1922 r.
/Dz.Ust.Śl. 1.L.7./ znosi się z wyjątkiem art.2. Znosi się również
uzupełniające rozporządzenie Wojewody z dnia 1.sierpnia 1922 r.
/Dz.Ust.Śl. Nr.14.L.44./

Art.2.

Zatwierdza się art.2. rozporządzenia Wojewody z dnia
17. czerwca 1922 r. / Dz.Ust.Śl. Nr.1. L.7./

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

O d p i s !

Sejm Śląski.

Druk Nr. 74,

Województwo Śląskie
Wydział pracy i opieki społecznej
L. dz. X. 2203/3.

Król. Huta, dnia 4. grudnia 1922 r.

W załączeniu przedkładam Panu Marszałkowi Sejmu dwa projekty Ustaw w przedmiocie podwyższenia rent inwalidów wojennych i powstańczych wraz z uzasadnieniem do tychże i proszę o spowodowanie jak najrychlejszej odpowiedniej uchwały Sejmu, by móc przystąpić do wypłaty jeszcze przed Bożem Narodzeniem.

Rada Wojewódzka powzięła już odpowiednią uchwałę na posiedzeniu w dniu 1. grudnia rb.

Wojewoda Śląskie:

W.Z.
/-/ Żurawski.

4 załączniki!

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego,

w Katowicach.

U S T A W A

z dnia 1922 r.
w przedmiocie podwyższenia rent wojskowych.

Art. 1.

Wszelkie dotychczas na podstawie niemieckiej ustawy o zaopatrzeniu /Reichsversorgungsgesetz/ z dnia 12. V. 20r. /R.G. Bl.Str. 989, niem.Ust. o zaopatrzeniu szeregowych/Mannschaftsversorgungsgesetz z dnia 31. maja 1906. R.G.Bl.Str. 593/, ustawy o rentach dla starców /Altrentnergesetz z dnia 18.7. 1921 r. R.G.Bl.Str. 593/ lub w innych górnośląskiej części Województwa Śląskiego obowiązujących ustaw o zaopatrzeniu płacone renty wojskowe podwyższa się począwszy od 1. października 1922 r. o 100 %.

Ponadto do wymierzonej w ten sposób pełnej renty miesięcznej przyznaje się uprawnionym do zaopatrzenia wojewódzki dodatek ekonomiczny w wysokości obowiązującej każdorazowo przy uposażeniu urzędników Województwa Śląskiego t.j. obecnie 40 %.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e

do projektu ustawy w przedmiocie podwyższenia rent wojskowych.

Do art. 1.

Inwalidzi wojenni tudzież pozostali po nich otrzymują do -
tychczas zaopatrzenie unormowane tabelą rentową do niemieckiej
ustawy o zaopatrzeniu /R.V.G. z 12.V. 1920 r./ a zatem jeszcze
w tej samej wysokości ci jako obowiązywała w dniu 1.I. 1921 r. w
dostosowaniu do ówczesnych warunków ekonomicznych.

W ciągu minionych dwóch lat zmi niły się warunki ekono -
miczne do tego stopnia, iż dotychczasowe zaopatrzenie nie przed-
stawia proporcjonalnego stosunku do obecnej drożyzny.

Rząd Rzeszy Niemieckiej częściową zmianę w rozporządzeniu
ogłoszonym w R.V.Bl. 22 Str. 497, Nr. 955 podwyższył płacone do-
tychczas według powyżej przytoczonej tabeli należności mie -
sięczne z dniem 1. X. rb. o 100 %.

Przez niniejszą ustawę ma się dać możność inwalidom i pozos-
tałym korzystania z tej samej podwyżki a nawet uwzględniając
cięższe warunki ekonomiczne na polskiej części Górnego Śląska
umotywowane większym wzrostem cen artykułów pierwszej potrzeby,
ma się dać możność korzystania tym jednostkom z tego samego wo-
jewódzkiego dodatku ekonomicznego, jaki obowiązuje do uposażenia
urzędników Województwa Śląskiego to jest obecnie 40 %.

Przyznanie tego dodatku ekonomicznego reguluje równocześnie
tutejszą różnicę drożyzny do czasu wejścia w życie na obszarze
Górnego Śląska Ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych obowiąz-
ującej w Rzeczypospolitej Polskiej, nad wprowadzeniem której -
według zawiadomienia Min.Spraw Wojskowych do redakcji Organu In -
walidzkiego - toczą się obrady między odnośnymi Ministerstwami.-

Załącznik 3. do druku nr. 74.

U s t a w a

z dnia 1922 r.
w przedmiocie podwyższenia rent powstańczych.

Art. 1.

W art. 3. rozporządzenia w przedmiocie rent powstańczych z
dnia 10. lipca 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr. 6, poz. 26./ określone nor-
my podwyższa się począwszy od dnia 1. października 1922 r. o
400 % dla wszystkich kategorii.

Art. 2.

Ta samo podwyższa się w art. 4. ustęp 3. określone kwoty dla
utrzymania rodzin o 400 % począwszy od dnia 1. października 1922 r.

Art. 3.

Ostatni ustęp art. 4. wymienionego rozporządzenia z dnia 10.
VII.1922 r. znosi się z dniem 1. X. 1922 r.

Art. 4.

Pod względem dodatków drożyznianych tudzież innych świadczeń
na rzecz inwalidów powstańców i pozostałych po nich rodzin, nale-
ży do nich stosować analogicznie ustawę niemiecką o zaopatrzeniu
inwalidów i pozostałych po nich rodzin /Reichsversicherungsgesetz
z dnia 12. V. 1920 r./

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e

do ustawy w przedmiocie podwyższenia rent powstańców.

- - - - -

Do art. 1.

Jakkolwiek normy zasadniczej renty powstańczej wraz z 100 % ustalono rozporządzeniem 26.Dz.Ust.Śl. Nr. 6. z dnia 10.VII.1922 r. przewyższyły renty inwalidów wojennych, to byłoby to uzasadnione tem, iż powstańcy nie otrzymali tak zwanych dodatków drożyznianych jakie wypłacają Urzędy Opieki inwalidom wojennym - i odpowiadało to wówczas w przebliżeniu kwotom płaconym inwalidom wojennych wraz z przytoczonymi dodatkami drożyznianymi.

W czasie, gdy te dodatki drożyzniane były stopniowo kilka razy podwyższone, renty powstańcze nie ulegały nigdy zmianie.

Przewidziana podwyżka w projekcie do Ustawy w związku z art.3. które znosi równocześnie 100 % podwyżkę nie jest zbyt wysoko i dlatego też przyznając inwalidom y powstańcom analogicznie jak inwalidom wojennym tak zwane dodatki drożyzniane wypłacono przez poszczególne urzędy Opieki i dając im możność korzystania z tych samych świadczeń /Opiekę itp./ z jakich korzystają inwalidzi wojenni, zacierą się poniekąd różnicę odmiennego traktowania.

Cyfrowy przykład:

I. Należności w dniu 1. sierpnia 1922 r. inwalidy o 60 % niezdolności do zarobkowania, żonatego z 3. dziećmi bez dodat.kwalifikac.

A. Inwalida wojenny:B. Inwalida - powstaniec:

1. Pełna renta miesięczna na podstawie tabeli do RGB/20. 343,60
 2. Dod. drożyzniany wypłacano przez U.Op.Społ. na podstawie Dz.Ust. Śl.Nr.28 poz. 107. 1 250,--
 razem: 1 593,60

pełna renta miesięczna na podstawie Dz.Ust. Śl.Nr.6, poz.26 1 387,50
 dodatków drożyznianych nie otrzymali.

Inwalida powstaniec raz: 1 387,50

II. Przy uwzględnieniu podwyżek po 1.sierpniu rb. do obecnej chwili:

343,60
 9 200,--
 razem: 9 543,60

III. Przy uwzględnieniu projektu ustawy o zaop.inwalidów woj. i powst. otrzymaliby:

962,--
 9 200,--
 razem: 10.162,-- marek

3.112,--
 9.200,--
 razem: 12,312,-- marek

a zatem jak z cyfrowego przedstawienia wynika, inwalida - powstaniec otrzymałby zawsze więcej od inwalidy wojennego - co leżało też w intencji Ustawy o zaopatrzeniu inwalidów i powstańców, ogłoszonej w Dz.Ust.Śl. Str. 6, poz. 28.

Na tem poziomie powinny być to cyfry dalej utrzymano, ażeby uniknąć niezadowolenia wśród tych ofiar powstania, którzy z prawdziwym patryotyzmem walczyli o przyłączenie Górnego Śląska do Rzeczypospolitej i zasady te stosowane by były tak długo, dopóki Ustawa o zaopatrzeniu inwalidów Rzeczypospolitej nie ujednolątni system zaopatrzenia wszystkich inwalidów na Górnym Śląsku.

do art. 2. Jak do art. 1.

do art. 3. Równocześnie zniesienie 100 % podwyżki do renty zasadniczej ma na celu ułatwienie obliczeń i uchyla tem samem niewłaściwe brzmienie doliczania procentów do odsetki.

Np. jeżeli renta na podstawie Dz.Ust.Śl. 6 poz. 27 wynosiła przykładowo 200 mk. $\pm 100\%$ - 400 mk., to przez podwyższenie jak w art. 1. i zniesienie 100 % podwyżki jak w art. 3 przez doliczenie do renty zasadniczej 400 % wyniesie renta przykładowo 1000 mk. czyli, że 200 mk. $\pm 100\% \pm 150\%$ - 1000 marek.

do art. 4. jak do art. 1.

S e j m Ś l ą s k i.
- - - - -

Województwo Śląskie.

L.Proz. 1227a.

Z upoważnienia Rady Wojewódzkiej
z dnia 5. grudnia 1922r. mam zaszczyt przedłożyć projekt
ustawy w sprawie przyznania funkcjonariuszom Województwa
Śląskiego jednorazowego zasiłku świątecznego prosząc o trak-
towanie sprawy jako wniosek nagłego.

Za Radę Wojewódzką:
Ż u r a w s k i.

3 załączniki.

Pana M r z a ł k a Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.
- - - - -

L O T Y 4 Y.

Na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 27. listopada 1922 r. zakomunikowanej okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 28. listopada 1922 r. 3138 /D.Pr./ Adm. przyznano cywilnym funkcjonariuszom państwowym mającym stałą siedzibę służbową na obszarze Rzeczypospolitej / z wyłączeniem Wolnego Miasta Gdańska / jednorazowy zasiłek świąteczny w wysokości połowy pełnego uposażenia kalwinnego za miesiąc listopad r.b. Dodatek ten wobec tego należałoby także wypłacić funkcjonariuszom Województwa Śląskiego, którzy pobierając uposażenie według norm ustawy pruskiej gorzej są cytuowani od urzędników w innych dzielnicach Rzeczypospolitej.

Urzednicy gminni w górnośląskiej części Województwa Śląskiego płaceni są według norm ustawowych obowiązujących dla urzędników państwowych i innych również otrzymać zasiłek świąteczny. Ponieważ gminy ze względu na nader przykry stan finansów w jakim się znajdują nie są w stanie pokryć wydatku połączonego z wypłatą zasiłku świątecznego, przeto Rada Wojewódzka na posiedzeniu dnia 5. grudnia r.b. na wniosek p. Michalego uchwaliła zwrócić się do Sejmu z prośbą o przyznanie gminom zwrotnej bezprocentowej zaliczki w wysokości sumy potrzebnej do wypłaty zasiłku świątecznego.

Przy zasiłku świątecznym uwzględniono również urzędników i funkcjonariuszy Sejmu Śląskiego w przypuszczeniu, że Sejm również swoim urzędnikom przyzna ten dodatek.

S e j m S t a n o w i s k i .

Do

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr.Pr.B.7878 Warszawa,
dn. 1. grudnia 1922r.Wszystkich PP Wojewodów, P. Do-
łagata Rządu w Wilnie oraz p.
Komisarze Rządu na m.st. Warszawęw sprawie jednorazowego zasiłku
świątecznego dla funkcjonarju-
szów państwowych.Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia
28. listopada r.b. L.3138 /D.Pr./ Adm. oznajmiło, co następuje:

Rada Ministrów uchwaliła w dniu 27. listopada r.b. przyznać
cywilnym funkcjonariuszom państwowym, oraz oficerom / równo-
rzędnym / chorążym / równorzędnym / i szeregowym zawodowym,
mającym stałą siedzibę służbową na obszarze Rzeczypospolitej
/ z wyłączeniem Wolnego Miasta Gdańska / jednorazowy zasiłek
świąteczny w wysokości p o ł o w y pełnego uposażenia należnego
za miesiąc listopad r.b.

Zasiłek ten należy wypłacić zgodnie z uchwałą Rady Ministrów
w dniu 10. grudnia r.b.

Uprawnionymi do otrzymania zasiłku świątecznego są wszyscy
cywilni funkcjonariusze państwowi oraz wymienione osoby wojskowe,
o ile oni wszyscy pełnią służbę czynną co najmniej od dnia 1. grud-
nia r.b.

Wyłączeni od prawa otrzymania zasiłku są funkcjonariusze
cywilni, którym wypowiedziano już stosunek służbowy.

Jeżeli funkcjonariusz państwowy zajmuje dwa lub więcej sta-
nowisk, płatnych w służbie państwowej, otrzymuje tylko jeden zasił-
ek.

Co do potrącania podatku dochodowego od powyższego zasiłku,
Ministerstwo Skarbu zaznacza, że zasiłek ten należy zgodnie z tut
okólnikiem z dnia 12. października 1922 r. L.D.P.734/V. uważać za
wynagrodzenie jednorazowe.

Wydatek spowodowany wypłatą zasiłku świątecznego należy
księgować na § 1. poz. 1. c, 2 c, 3 c, i 4 c pod nazwą " doraźne zasiłki
w budżecie właściwego resortu.

O powyższemu zawiadomiam celem wydania dalszych zarządzeń
oraz przedłożenia Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wykazu kwot
wypłaconych tytułem zasiłku świątecznego w podległych Państw urzęd-
ach.

Za Ministra: /-/-/ L o b o n w. r.
w. z. podsekretarz stanuJ.G. Za zgodność Kancelarja Główna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
/-/-/ podpis

K O T Y G Y.

Na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 27. listopada 1922 r. zakomunikowanej okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 28. listopada 1922 r. 3138 /D.Pr./ Adm. przyznano cywilnym funkcjonariuszom państwowym mającym stałą siedzibę służbową na obszarze Rzeczypospolitej / z wyłączeniem Wolnego Miasta Gdańska / jednorazowy zasiłek świąteczny w wysokości połowy pełnego uposażenia rocznego za miesiąc listopad r.b. Dodatek ten wobec tego należałoby także wypłacić funkcjonariuszom Województwa Śląskiego, którzy pobierając uposażenie według norm ustawy pruskiej gorzej są sytuowani od urzędników w innych dzielnicach Rzeczypospolitej.

Urzednicy gminni w górnośląskiej części Województwa Śląskiego płatni są według norm ustawowych obowiązujących dla urzędników państwowych i innych również otrzymać zasiłek świąteczny. Ponieważ gminy ze względu na nader przykry stan finansów w jakim się znajdują nie są w stanie pokryć wydatku połączonego z wypłatą zasiłku świątecznego, przeto Rada Wojewódzka na posiedzeniu dnia 5. grudnia r.b. na wniosek p. Michacza uchwaliła zwrócić się do Sejmu z prośbą o przyznanie gminom zwrotnej bezprocentowej zaliczki w wysokości sumy potrzebnej do wypłaty zasiłku świątecznego.

Przy zasiłku świątecznym uwzględniono również urzędników i funkcjonariuszy Sejmu Śląskiego w przypuszczeniu, że Sejm również swoim urzędnikom przyzna ten dodatek.

S o j m ś l o k i.

Do

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Nr.Pr.B.7878 Warszawa,
dn. 1.grudnia 1922r.Wszystkich RF Wojewodów, P. Do-
łęgeta Rządu w Wilnie oraz p.
Komisarze Rządu na m.st.Warszawęw sprawie jednorazowego zasiłku
świątecznego dla funkcjonarju-
szów państwowych.Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia
28. listopada r.b. L.3138 /D.Pr./ Adm. oznajmiło, co następuje:

Rada Ministrów uchwaliła w dniu 27. listopada r.b. przyznać
cywilnym funkcjonariuszom państwowym, oraz oficerom / równo-
rzędnym / chorążym / równorzędnym / i szeregowym zawodowym,
mającym stałą siedzibę służbową na obszarze Rzeczypospolitej
/ z wyłączeniem Wolnego Miasta Gdańska / jednorazowy zasiłek
świąteczny w wysokości p o ł o w y pełnego uposażenia należnego
za miesiąc listopad r.b.

Zasiłek ten należy wypłacić zgodnie z uchwałą Rady Ministrów
w dniu 10. grudnia r.b.

Uprawnionymi do otrzymania zasiłku świątecznego są wszyscy
cywilni funkcjonariusze państwowi oraz wymienione osoby wojskowe,
o ile oni wszyscy pełnią służbę czynną co najmniej od dnia 1.grud-
nia r.b.

Wyłączonymi od prawa otrzymania zasiłku są funkcjonariusze
cywilni, którym wypowiedziano już stosunek służbowy.

Jeżeli funkcjonariusz państwowy zajmuje dwa lub więcej sta-
nowisk, płatnych w służbie państwowej, otrzymuje tylko jeden zasiłk

Co do potrącenia podatku dochodowego od powyższego zasiłku,
Ministerstwo Skarbu zeznacza, że zasiłek ten należy zgodnie z tut
okólnikiem z dnia 12.października 1922 r. L.D.P.734/V. uważać za
wynagrodzenie jednorazowe.

Wydatek spowodowany wypłatą zasiłku świątecznego należy
księgować na § 1.poz.1.o,2o,3o, i 4o pod nazwą " doraźnie zasiłki
w budżecie właściwego resortu.

O powyższym zawiadaniem celem wydania dalszych zarządzeń
oraz przedłożenia Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wykazu kwot
wypłaconych tytułem zasiłku świątecznego w podległych fanów urzęd

Za ministra: /-/-/ L o o n w r.
w.z. podsekretarz stanu.J.G. Za zgodność Kancelarja Główna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
/-/-/ podpis.

W n i o s e k n a g ł y

Wniosek druk nr. 5 nie może jeszcze być załatwiony z braku porządku w budżecie, ponieważ jednak trzeba się koniecznie starać o uchodźców będących w obozach i o tych, którzy poza obozem w wielkiej biedzie się znajdują, zaś Wydz. Pracy i Opieki Społecznej środków na ten cel już nie posiada,

S e j m Ś l ą s k i niech raczy uchwalić:
na rzecz uchodźców 30 000 000 mk., które mogą być później wliczone w fundusze zażądane w wniosku druk nr. 5.

Katowice, dnia 6 grudnia 1922r.

Wnioskodawcy:

/-/ Łaska,

Szymkowiakówna, Omańkowska, Sobota, Lubos, Wydra, Fojkta,
Kempka.

Wniosek nagły

Klubu Niemieckiego w sprawie uposażenia urzędników państwowych w Województwie Śląskiem.

Na mocy ustawy nr. 114 z dnia 3 listopada 1922 r. w przedmiocie uposażenia urzędników wojewódzkich uregulowane zostały pobory i dodatki tylko dla urzędników wojewódzkich. Ponieważ urzędnicy państwowi w Województwie Śląskiem pełnią służbę pod temi samemi warunkami, przeto przysługuje im również pretensja na takie same dodatki.

Wysoki Sejm przeto uchwalić raczy:

Ustawa z dnia 3 listopada 1922 r. w przedmiocie uposażenia urzędników powinna być rozszerzona na wszystkich urzędników państwowych w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 6. grudnia 1922 r.

Wnioskodawcy:

Dr. Pant

Kaczmarczyk, Sabass, Reitzenstein, Jankowski, Schoppa, Fuchs, Pawlas.

Załącznik do druku nr. 77.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej
dotyczy wniosku Klubu Niemieckiego w sprawie uposażenia urzędników państwowych w Województwie Śląskiem, druk nr. 77.

Wnioskodawcom chodzi o przyznanie urzędnikom państwowym dodatku wojewódzkiego zwanego "dodatkiem ekonomicznym" jaki pobierają urzędnicy wojewódzcy i nauczyciele. Chodzi specjalnie o przyznanie tego dodatku wojewódzkiego urzędnikom państwowym na Śląsku Cieszyńskim, Wnioskodawcy mieli na myśli szczególnie urzędników kolejowych.

Komisja Budżetowa stwierdziła, że to władze państwowe, które pobory urzędnikom asygnują w górnośląskiej części Województwa, wypłacają ten dodatek wojewódzki względnie ekonomiczny. Dodatek ten otrzymują:

- 1/ urzędnicy sądowi,
- 2/ pocztowi i
- 3/ urzędnicy kolejowi, należący do Katowickiej Dyrekcji Kolejowej.

Nie otrzymują go jedynie urzędnicy kolejowi ~~z~~ cieszyńskiej części Województwa z tego powodu, że cieszyńska część należy do Krakowskiej Dyrekcji Koleji, która tych dodatków nie uznaje i nie wypłaca.

Sejm Śląski nie ma podstawy prawnej do przyznania dodatku tego urzędnikom kolejowym na Śląsku Cieszyńskim, gdyż dziedzina ta należy do władz centralnych. Sejm Śląski nie przyznawał tego dodatku urzędnikom państwowym / w sądownictwie, poczty, katowickiej dyrekcji kolejowej / w górnośląskiej części Województwa, a jednakże urzędnicy ci otrzymują dodatek ekonomiczny. Według tego stanu rzeczy władze centralne swoich urzędników w naszym Województwie nierówno uposażają. Urzędnicy kolejowi w cieszyńskiej części są pokrzywdzonymi w stosunku do swych górnośląskich kologów.

O ile informacje nie mylą, władze centralne wypłacają dodatek ten wszystkim urzędnikom w województwach kresowych na wschodnich granicach państwa. Dodatek ten jest usprawiedliwiony nie tylko w górnośląskiej ale

w cieszyńskiej części naszego Województwa wyjątkową drożyzną, która na kresach naszych jest wyższą niż w głębi kraju.

Komisja Budżetowa proponuje odesłanie wniosku Klubu Niemiecki druk 77 do łaski Marszałkowskiej Sejmowi Rzeczypospolitej z usilną prośbą o poparcie i uregulowanie sprawy pokrzywdzonych urzędników w tym wniosko dawców.

Katowice, dnia 24. lutego 1923 r.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej

/-/ Edward Rybarz.

SEJMY ŚLĄSKI.

Województwo Śląskie

Wydz. pracy i opieki społecznej.

L. dz. X 2474/4.

W załączeniu przekładam Panu Marszałkowi Sejmu projekt ustawy o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy i w Ustawie Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych wraz z uzasadnieniem celom spowodowania odpowiedniej uchwały Sejmu.

Rada Wojewódzka powzięła już odpowiednią uchwałę na swym posiedzeniu w dniu 22. listopada 1922 r.

Wojewoda Śląski:

W.z.

/-/ Żurawski.

2 Złazozniki.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy i w Ustawie
Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych.

Art. 1.

Kwotę maksymalną dla kar pieniężnych za-
grożonych lub dopuszczalnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej
Rzeszy lub w Ustawie Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów
prywatnych; o nie podpróbowych pod art. 1. ustęp 1. ustawy
o rozszerzeniu możliwości zastosowania kary pieniężnej i o
zredukowaniu krótkich kar pozbawienie wolności z dnia 21. grud-
nia 1921 r. R.G.Rl. 1604,- podwyższają się dziesięciokrotnie.

Przepis ustępu 1. nie ma zastosowania, jeżeli jaka kara
zagroźna lub dopuszczalna jest pewną kwotą pieniężną, która
nie się zastosować w pojedynczej lub wielokrotnej wysokości.

Art. 2.

W artykule 147. zdanie I. Ordynacji Ubez-
pieczeniowej Rzeszy i w artykule 360 zdanie I. Ustawy Ub-
pieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych słowo " trzysta "
zastępuje się słowem " trzytysięce ".

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się

Wojewodzie.

U z a s e d n i e n i e,

do Ustawy o karach pieniężnych w Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy i Ustawy Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych.

Do art. 1.

Przez ustawę ma się dać możliwość instytucjom lub osobom, mającym na pomocy Ordynacji Ubezpieczeniowej i na mocy Ustawy Ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych prawo do wymierzenia kar pieniężnych, ustanawiać kary o dziesięćkroć wyższe. Obecnie są kary tak niskie, że nikt przepisów wymienionych ustaw nie przestrzega.

Do art. 2.

Dotychczas przewidywały się kary do 300 marek po trzech miesiącach, inne po roku. Przez zmianę artykułów 147 i 360 mają się kary do 3000 marek po trzech miesiącach przedstawić, a wyższe po roku.

Porównano ustawę z niemiecką tłumaczoną.

Łódź 11.12.22.

Województwo Łódzkie
Wydział Przemysłowy
L. 11222.

Przekazanie Nr. 72.

Katowice, dnia 5. grudnia 1922 r.

W załączeniu przesyłam Panu Marszałko-
wi Sejmu projekt ustawy w przedmiocie zniesienia
komisji odbiorczo - rozdzielczej w Kyszkowicach
z oddziałami w Paszynie i Lublińcu celem spowo-
dowania odpowiedniej uchwały Sejmu.

Jednocześnie powyższej ustawy powzię-
ła Rada Województwa na swym posiedzeniu w dniu
5. grudnia 1922 r.

Wojewoda:

/-/ W. Kurawski.

Przebieg choroby.

10

1. Pana Marszałka Sejmu

W. Kurawski.

U z a s a d n i e n i e !

Po objęciu Górnego Śląska przez Rzeczp. Polską została powołana do życia Komisja Odbiorczo-Rozdzielcza w Mysłowicach z oddziałami w Pszczynie i Lublińcu, a to na wniosek Nadzw. Kom. do zwalczania drożyzny w Warszawie.

Ponieważ wówczas ceny mięsa na Górnym Śląsku były o 40% wyższe od cen w reszcie obszaru Rzeczypospolitej Polskiej zadaniem Komisji było doprowadzić do zniesienia cen i rozdzielić materiał mięsny na powiaty według istotnej potrzeby danego powiatu.

Obecnie ceny się wyrównały, a rozdział na powiaty jest uregulowany wolnym handlem, oprócz tego ewentl. potrzebne jeszcze funkcje Kom. odb. rozd. objęłaby Centralna Targowica w Mysłowicach.

Wobec powyższego komisje odbiorczo-rozdzielcze są zbędne i mogą być zniesione bez uszczerbku dla aprowizacji Górnego Śląska, na co Rząd Centralny wyraził swą zgodę.

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę.

U s t a w a

z dnia.....

w przedmiocie zniesienia Komisji Odbiorczo-Rozdzielczej w Mysłowicach z oddziałami w Pszczynie i Lublińcu.

Art. 1.

Rozporządzenie z dnia 17. czerwca 1922. w przedmiocie uregulowania zaopatrzenia w mięso części górnośląskiej Województwa Śląskiego /Dz. Ust. Śl. Nr. 2. poz. 10./ uchyla się.

- Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S E J M Ś L Ą S K I .

Województwo Śląskie.
Wydział Prezydjalny.

Z upoważnienia Rady Wojewódzkiej z dnia 28.XI. nam zaszczyt przedłożyć projekt ustawy w sprawie zakupu niewykończonych domów przy ul. Eichendorfa w Katowicach od gminy miasta Katowic, prosząc o traktowanie sprawy jako wniosku nagłego.

W o j e w o d a :

W. Z .

/-/ Ż u r a w s k i .

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Celem zapobieżenia brakom mieszkań rozpoczął Magistrat miasta Katowic w czerwcu r.b. budowę 4 domów mieszkalnych na ul. Eichendorfa. Dotychczas wykonano w surowcu i pokrył dachy dachówką.

Do wykonania domów jeszcze potrzebne następujące prace stolarskie, szklarskie, ślusarskie, Koflarskie, malarzkie, prace maszynowe nad piwnicami i schody maszynowe tykowanie i instalacja.

Z braku funduszy, Magistrat miasta Katowic nie jest w stanie powyższe prace wykonać. O ile nie uzyska na ten cel pożyczki w wysokości 100 milionów marek, jest Magistrat skłonny rozpocząć domy wraz z gruntami sprzedać Województwu. - Wobec wielkiego braku mieszkań oraz wobec tego, że po wykończeniu około maja 1923 r. 32 mieszkań, / 16 mieszkań, 2 pokoje i kuchnia, 8 mieszkań 3 pokoje i kuchnia, 8 mieszkań 1 pokój i kuchnia / mogłyby być przydzielone urzędnikom Województwa, stawia się wniosek, by Wysoki Sejm uchwalić rozryk następującą ustawą:

U S T A W A

z dnia 1922 r.

W przedmiocie zakupu niewykończonych domów przy ul. Eichendorfa w Katowicach od gminy miasto Katowic.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do zakupu ze Skarbu Śląskiego czterech niewykończonych domów mieszkalnych włącznie z gruntami przy ul. Eichendorfa Ks.gr. 906 i 969 w Katowicach od gminy miasta Katowic według projektu kontraktu kupna.

Art. 2.

Na zakup i na wykończenie powyższych domów zobowiązuje się kredyt w wysokości 100 milionów marek niem. w r. 1922 i 100 mil. Mkn. 1923r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

TTTTTTTTTT

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie kompetencji Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Radzie Wojewódzkiej, jako naczelnemu organowi administracji przysługują w zakresie administracji autonomicznej, t.j. odnośnie do spraw zastrzeżonych władzy ustawodawczej Sejm Śląski kompetencje w myśl postanowień niniejszej ustawy.

Art. 2.

Na Radę Wojewódzką przechodzą upoważnienia nadane w dotychczas obowiązujących ustawach i rozporządzeniach niemieckim i pruskim władzom centralnym, Radzie Związkowej i Radzie Gieszy, o ile te ustawy i rozporządzenia dotyczą spraw zastrzeżonych ustawodawstwu śląskiemu.

Art. 3.

Rada Wojewódzka obejmuje agendy Rady Prowincjonalnej, Wydziału Prowincjonalnego i Wydziału Krajowego w Opawie. Sprawy administracji autonomicznej przekazane według obowiązujących ustaw do załatwienia naczelnemu prezesowi /Oberpräsident/, prezesowi rejencji /Regierungspräsident/ oraz prezydentowi kraju /Landespräsident/, względnie Marszałkowi krajowemu /Landeshauptmann/ w Opawie, będą należały do kompetencji Wojewody aż do chwili, w której ustawy śląskie inaczej nie postanowią.

Art. 4.

Postanowienia powyższe nie uchylają art.24, 26 i 27 ustawy konstytucyjnej z dnia 15.lipca 1920 r., zawierającej statut ograniczony Województwa Śląskiego, które zachowują moc obowiązującą.

Art. 5.

Sprawy, dla których przepisy prawnie w części górnośląskiej Województwa nie przewidują wogóło postępowania administracyjno-spornego, lecz jedynie postępowanie uchwałowe wyłączają się z właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W sprawach tych przysługuje decyzja Radzie Wojewódzkiej.

Uchyła się art.1.rozporządzenia z dnia 1.sierpnia 1922 r. /Dz.Ust.Śl.r.12,poz.42/ i art.1.rozporządzenia Wojewody Śląskiego

z dnia 6. września 1922 r. /Dz.Ust.Śl.Pr.21, poz.69/.

Wszystkie inne postanowienia powyższych rozporządzeń oraz rozporządzenie z dnia 19. września 1922 r. /Dz.Ust.Śl.Pr.24, poz.82/ zatwierdza się.

Art. 6.

Powszechnie obowiązujące rozporządzenia wykonawcze Wojewody, będą wymagały zgody Rady Wojewódzkiej, jeżeli one dotyczą:

- 1/ ustawodawstwa o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów,
- 2/ ustawodawstwa o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podziału administracyjnego Śląska,
- 3/ ustawodawstwa o organizacji sił policyjnych i żandarmerji,
- 4/ ustawodawstwa w zakresie szkolnictwa,
- 5/ ustawodawstwa w sprawach wyznaniowych,
- 6/ ustawodawstwa przeciwko lichwie i spekulacji,
- 7/ ustawodawstwa zakładów użyteczności publicznej, względnie w sprawie robót publicznych, wykonanych na koszt skarbu śląskiego, tudzież w sprawie dotowanych z Skarbu Śląskiego spółek akcyjnych i kooperatyw,
- 8/ ustawodawstwa skarbowego,
- 9/ ustawodawstwa socjalnego.

Art. 7.

Jeżeli w sprawach zastrzeżonych ustawodawstwu śląskiemu przysługiwał w myśl dotychczasowych ustaw i rozporządzeń środek prawny zażalenia lub rekursu do władz centralnych, wstępuje w miejsce władz centralnych Rada Wojewódzka, jako instancja zażaleniowa lub rekursowa.

O ile Rada Wojewódzka była powołaną do rozpatrywania sprawy w instancji niższej, uchyla się środek prawny zażalenia lub rekursu.

Art. 8.

Członkowie Rady Wojewódzkiej otrzymują diety w wysokości określonej uchwałą Sejmu. Oprócz tego przysługuje im prawo bezpłatnego przejazdu na kolejach na tych samych zasadach, co posłom Sejmu śląskiego.

Art. 9.

Ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego /art.14. ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. / uchylona dla sprawy

sprawy w instancji pierwszej, chyba się tegoż prawny zażalenie lub rekursu.

Art. 8.

Członkowie Rady Wojewódzkiej otrzymują diety w wysokości określonej uchwałą Sejmu. Oprócz tego przysługuje im prawo bezpłatnego przejazdu na kolejach na tych samych zasadach, co posłom Sejmu Śląskiego.

Art. 9.

Ustawa o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego/ art. 14. ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r./ustawowi dla sprawowania i wykonywania administracji departamentu administracyjnego Rady Wojewódzkiej. W do wydania tej ustawy władzą jest Rada Wojewódzka. Wykonanie swych zadań powierzonej władzy istniejącej obecnie przy Urzędzie Wojewódzkim. Urzędnicy winni wykonać zlecenia Rady Wojewódzkiej oraz podlegać jej na sądownie wszelkich wyjaśnień i przedłożyć odpowiedne akta.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie i Radzie Wojewódzkiej.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

SEJM ŚLĄSKI.

Katowice, dnia 11. grudnia 1922

Województwo Śląskie.

L. I - 2956/5.

Dotyczy: przedłożenia Sejmowi
projektu ustawy w przedmiocie
ustanowienia komisarzy dla
spraw mieszkaniowych.

Na podstawie art. 23. Statutu Organicznego Województwa Śląskiego mam zaszczyt przedłożyć projekt ustawy w przedmiocie ustanowienia komisarzy dla spraw mieszkaniowych zmieniającej niemiecką ustawę w przedmiocie zapobierzenia brakowi mieszkań w brzmieniu ustawy z 11.V.1920r. / R.G.Bl, str. 949/ oraz ustawę o dostarczeniu pomieszczeń z 27.II.1919r. Dz.Ust.P.Nr.92. poz. 498 w brzmieniu ogłoszonem przez tymczasową Komisję Rządową Śląsko Cieszyńskiego z dnia 12.2.1921r. L. II 252/16 Nr. 13 Dz. Urzęd. T.K.R. poz. 308 a to stosownie do uchwały Rady Wojewódzkiej powziętej na posiedzeniu w dniu 1-go grudnia 1922 r.

Wice wojewoda:

/-/ Żurawski.

Dp

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w przedmiocie ustanowienia komisarzy dla spraw mieszkaniowych.

Art. 1.

W celu prawidłowego przeprowadzenia przydziału mieszkań przez powołane do tego urzędy upoważnia się Radę Wojewódzką do ustanowienia według potrzeby osobnych komisarzy, którzy zostaną przydzieleni do poszczególnych urzędów mieszkaniowych.

Art. 2.

Zakres działania komisarzy dla spraw mieszkaniowych polega na współdziałaniu przy przydzielaniu mieszkań, na badaniu dotychczas już wydanych przydziałów i na uczyleniu spornych nieprawidłowości.

Komisarz ma prawo do kontrolowania wszelkich czynności urzędu mieszkaniowego i do wglądu w jego akta i księgi. Urząd mieszkaniowy jest zobowiązany udzielić mu wszelkich żądanych wyjaśnień. Komisarz może na własną rękę zarządzić dochodzenia celem stwierdzenia prawdziwego stanu rzeczy.

Art. 3.

Przydział lub rozwołania na zmianę mieszkania, jako i usunięcia lokatora może nastąpić tylko za zgodą komisarza, który oświadczenie współpodpisuje. O ile pod tym względem nie dojdzie do porozumienia pomiędzy komisarzem, a Urzędem, sprawę rozstrzyga Urząd wojewódzki.

Art. 4.

Zajęcie mieszkania bez zgody komisarza upoważnia go do przymusowego usunięcia lokatora w myśl § 9-b powołanej ustawy.

Art. 5.

Prawo przymusowego usunięcia lokatora przysługuje komisarzowi również co do tych osób, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy weszły w posiadanie mieszkania w nieprawidłowy sposób.

Art. 6.

Przeciwko zarządzeniom urzędu mieszkaniowego i komisarza o ile one dotyczą przydziału mieszkania lub odnowy przydziału, przysługuje stronom interesowanym prawo zażalenia do Urzędu wojewódzkiego, który rozstrzyga wyłączenie i ostatecznie.

Art. 7.

z dnia 24.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się wojewódzko.

Art. 8.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sejm Śląski.

druk nr. 64.

Wniosek

F. powia R e i t z e n s t e i n a i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Władzom powiniennym się wyśtarzać o to, żeby na przyszłą
wioanną stawione zostały w województwie w swoim czasie
odpowiednio ogierzy.

Katowice, dnia 6 grudnia 1922 r.

Wniosekodawca:

// R e i t z e n s t e i n.

Art. 9. i wykonywania administracji departamenty administracyjne Rady Wojewódzkiej. Aż do wydania tej ustawy władzą jest Rada Wojewódzka wnoszenie swych uchwał powierzyć wydziałom istniejącym obecnie przy Urzędzie Wojewódzkim. Urzędnicy winni wykonywać zleconia Rady Wojewódzkiej oraz udzielać jej na żądanie wszelkich wyjaśnień i przedłożyć ośnośne akta.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie i Radzie Wojewódzkiej.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej.

- 1/ Komisja Budżetowa rozpatrywała na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 1922 r. Rozporządzenie Wojewody poz. 23. z dnia 10 lipca 1922 r. /Dz.Ust. Sl. nr. 6/ w sprawie jednorazowej opłaty od zapasów wina zwykłego i musującego. Ponieważ rozchodziło się o jednorazową opłatę i dochód z tego tytułu już ściągnięty, Komisja jednogłośnie postanowiła zaproponować Wysokiej Izbie zatwierdzenie wymienionego rozporządzenia i prosi o przyjęcie załączonego projektu ustawy /załącznik I./
Łącznie z powyższą sprawą, zastanawiano się nad rozporządzeniem poz. 48. z dnia 8 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmiany ustawy o opodatkowaniu wina musującego. Przedstawicielządu powiadomił Komisję, że Rząd wniesie projekt nowej ustawy w tym przedmiocie. Wobec tego wstrzymano się z zatwierdzeniem aż do wpłynięcia wniosku Rządowego.
- 2/ Również jednogłośnie uchwalono zaproponować Wysokiej Izbie zatwierdzenie rozporządzenia poz. 20. z dnia 6 lipca 1922 r. w przedmiocie ustaw o podatku spadkowym i stemplowym. Odnosnie do opłat stemplowych Komisja była zdania, że z powodu spadku waluty należy podnieść stawki i prosi Wysoką Izbę o przyjęcie załączonej rezolucji./załącznik II./
Łącznie z sprawą powyższą rozpatrywano rozporządzenie poz. 70. z dnia 26 sierpnia 1922 r. Ponieważ rozporządzenie to dotyczy przepisów wykonawczych do ustawy stemplowej, Komisja stanęła na stanowisku, że zatwierdzenie Wysokiej Izby tutaj niepotrzebne.
- 3/ Rozpatrzywszy Rozporządzenie poz. 91. z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie podatku od ubezpieczeń, Komisja tak samo jednogłośnie postanowiła zaproponować Wysokiej Izbie zatwierdzenie.
- 4/ Również jednogłośnie uchwaliła Komisja zaproponować Wysokiej Izbie zatwierdzenie poz. 24. z dnia 10 lipca 1922 r. w przedmiocie opłat manipulacyjnych.
Komisja miała zastrzeżenie, co do ustępu 2 i 3 punktu 4. Kasa Wydziału Handlu i Przemysłu w Katowicach - Wiener Hof nie istnieje. Tak samo nie powinno istnieć konto w P.K.K.P. "Główna Kasa Województwa Śląskiego - Kontrola Obrotu Zagranicznego".
Ustęp 4 punktu 4 nie jest zgodny z istniejącymi przepisami Rachunkowymi i Kasowymi Województwa Śląskiego. Nieścisłości te mogą być usunięte w drodze przepisów wykonawczych do tego Rozporządzenia. Dlatego Komisja prosi Wysoką Izbę o przyjęcie załączonej rezolucji /załącznik III./
- 5/ Przystępując z kolei do rozpatrywania Rozporządzenia poz. 61. z dn. 22 sierpnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia opłat za czynności Urzędu, oświadczył przedstawiciel Rządu, że ze względu na niedawny termin wydania tego rozporządzenia potrzeba dalszego zatwierdzenia opłat nie zachodzi. Komisja po przeprowadzonej dyskusji również jednomyślnie postanowiła zaproponować Wysokiej Izbie przyjęcie rozporządzenia wymienionego.
Odnosnie do Rozporządzeń wymienionych pod punktem 2, 3, 4 i 5 Komisja prosi o przyjęcie załączonej ustawy /załącznik IV./
W dalszym ciągu zastanawiała się Komisja nad rozporządzeniem poz. 9. z dnia 14 czerwca 1922 r. poz. 79. z dnia 12 września 1922 r. poz. 81. z dnia 7 września 1922 r., poz. 95. z dnia 22 września 1922 r., które to rozporządzenia regulują sprawę diet i kosztów podróży urzędników wojewódzkich. Rozporządzenie poz. 105. z dnia 3 października 1922 r. nie zostało jeszcze przez Wysoką Izbę, Komisji przekazane, ponieważ atoli traktują tę samą sprawę, Komisja postanowiła zatwierdzić je łącznie z wyżej wymienionymi.
Wymienione rozporządzenie poz. 81. z dnia 7 września 1922 zawiera przepisy wykonawcze, Komisja była więc zdania, że zatwierdzenie Wysokiej Izby tutaj niepotrzebne.
Uchwalono znieść art. 2 i 7 rozporz. poz. 9. z dnia 14 czerwca 1922 r. /Dz.U. Sl. Nr. 1. a odnośnie do pozostałych artykułów wymienionego rozporządzenia zaproponować zatwierdzenie.

a/ Uchwalono zmienić rozporządzenie poz. 79. z dnia 12.
9. 1922 r. /Dz. Ust. Sl. nr. 22./

b/ Poz. 95. z dnia 22 . 9. 22 r. /Dz.Ust.SL. nr. 26.

1 c/ poz. 105. z dnia 3. 10. 22. /Dz.Ust.Sl.Nr. 27. /

" miejsce tych rozporządzeń prosi Komisja Wysoką
Izbę o przyjęcie załączanego projektu ustawy.

/ załącznik Nr. V/

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/-/ Kędziór.

Katowice, dnia 12. grudnia 1922 roku.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w sprawie jednorazowej opłaty od zapasów wina zwykłego
i musującego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 10 lipca
1922 r. /Dz.U.St. Nr. 6. poz. 23./

Art. 2.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewodzie.

Komisja Budżetowa rozpatrując rozporz. Wojewody z dnia
6 lipca 1922 r. /Dz.U.St. 5. poz. 20. w przedmiocie ustaw o po-
datku spadkowym i stemplowym była zdania, że stawki opłat stemplo-
wych nie odpowiadają dzisiejszym stosunkom z uwagi na spadek
waluty, wobec tego

Wzywa się W o j e w o d ę, by w krótkim czasie
przedłożył Sejmowi projekt ustawy w kierunku podwyższenia opłat
stemplowych.

Komisja Budżetowa rozpatrując rozp. Wojewody z dnia 10 lipca 1922 r. /Dz.Ust.Sl. nr. 6. poz. 23. w sprawie opłat manipulacyjnych stwierdziła, że ustęp drugi punktu 4. nie w zupełności zgodnym z obecnym stanem rzeczy, a ustęp trzeci punktu tego naje zgodza się z obowiązującymi przepisami rachunkowymi i kasowymi Województwa.

Wobec tego wzywa się W o j e w o d ę
by sposób wpłacania opłat manipulacyjnych do Kas Starbowych
uzgodniono z obowiązującymi przepisami rachunkowymi i kasowymi.

Załącznik nr. 4. do druku 83.

U s t a w a

z dnia 1922 r.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenie Wojewody:

1. z dnia 6 lipca 1922 r. /Dz.U.Sl. nr. 5. poz. 20. w przedmiocie ustaw o podatku spadkowym i stemplowym,
2. z dnia 26 września 1922 r. /Dz.U.Sl. nr. 26/ w przedmiocie podatku od ubezpieczeń w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.
3. z dnia 10 lipca 1922 r. /Dz.Ust.Sl.Nr. 6 poz. 24./ w przedmiocie opłat manipulacyjnych.
4. z dnia 22 sierpnia 1922 r. /Dz.U.Sl.Nr. 18.poz. 61./ w przedmiocie podwyższenia opłat za czynności Urzędu Miar w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczy się Wojewodzie.--

U s t a w a

z dnia 1922 r.

w sprawie diet i kosztów podróży urzędników i funkcjonariuszy
Województwa Śląskiego.

Art. 1.

We wszystkich wypadkach podróży służbowych urzędników
i funkcjonariuszy Województwa Śląskiego tak na obszarze te-
goż Województwa jakoteż na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej
przynajmniej się takowym diety i koszty podróży płatne w walucie
polskiej.

Art. 2.

Unoważnia się Wojewodę do ustalania w porozumieniu z Ra-
dą Wojewódzką wysokości diet dla urzędników i funkcyjnarju-
szów Województwa Śląskiego na podstawie każdorazowych rozporządzeń
Rady Ministrów wydanych dla urzędników Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.
Równocześnie tracą moc obowiązującą postanowienia art. 2. i 7.
rozporządzenia z 14 czerwca 1922 r. /Dz.Ust. Sl. nr.1. poz. 9.
Pozostałe artykuły tegoż rozporządzenia potwierdza się.

Art. 4.

Znosi się następujące rozporządzenie:

a/ z dnia 12 września 1922 r. Dz.U.Sl. nr. 22. poz. 79.

b/ z dnia 22 września 1922 r. Dz.U.Sl.Nr. 26.poz. 95.

c/ z dnia 3 października 1922 r. Dz.U.Sl.Nr. 27. poz. 105-

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

*Brak 94 na 204
na 204 82*

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Agrarnej w dniu 1. grudnia 1922 r.

Członkowie obecni: Przewodniczący poseł F a l a r o z y k,
" R o i t z e n s t e i n,
" S z u ś c i k,
" ks. B r z u s k a.

Obecni przedstawiciele Rządu: Dr. G ó r o k.

1/ Protokoł z ostatniego posiedzenia przyjęto.

2/ W sprawie kompetencji niemieckiej ustawy osadniczej na Śląsku
Górnym referuje przedstawiciel Rządu Dr. G ó r o k.

Referat Dr. G ó r k a łączy się przy niniejszym,

W Dyskusji zabierają głos: posłowie Roitzenstein, Szuścik i
ks. Brzuska.

Poseł Roitzenstein stoi na stanowisku, że niemiecką ustawę
osadniczą, wobec tego, iż rozporządzenia wykonawcze do niej wydane
zostały przed 1. lutym 1922 r. należy zastosować na Górnym Śląsku,
nie przesądzając stanowiska wobec Śląska Cioczyńskiego. Jest
zdania, że wniosok ks. Brzuski w tej sprawie należy położyć do
uchwały Sejmu Śląskiego. ~~Em~~

Poseł Szuścik wywodzi jak następuje: uchwała Sejmu Ustawodaw-
czego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10. Lipca 1922 r. w art.3.
powiada: " Regulatorem włączania ziem w Polskę, w myśl art.1.
będzie Państwo " z czego wynika, że kompetencja Sejmu Śląskiego
w tym przedmiocie jest ograniczona; art.5.alin 9. statut org.
Woj.Śl. również nie obejmuje agent związanych z uchwałą Sejmu
Ustawodawczego. Natomiast umowa Genewska daje w art.2. Będowi
Polskiemu prawo do rozciągnięcia reformy agrarnej na Województwo
Śląskie, o ile ustawa ta może nastąpić niem. Ust. osadniczą, prze-
to należałoby wprowadzić polską reformę rolą do Woj.Śl. z tem,
że wprowadzi się ją w ramach materialnych które przewidują niem.
ustawa osadnicza. Wykonanie tak zmierzającej uchwały Sejmu Ustawo-
dawczego należałoby do Głównego Urzędu Ziemskiego, względem do mają-
cych się utworzyć Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Województwie
Śląkiem.

Wniosek: Marszałek Sejmu Śląskiego zachęca zwołać ankiety celem uzgodnienia stanowiska w sprawie wprowadzenia polskiej ustawy agrarnej wzgl. niem. Ust. osadniczej w Województwie Śląskiem. W ankiecie mają wziąć udział:

- a/ Komisja Agrarna Sejmu Śląskiego,
- b/ Prawnicy i Znaczący Umowy Genewskiej, wzgl. Genewskiej Ustawy Osadniczej,
- c/ zastępcy Rządu Centralnego / Główny Urząd Ziemi, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministerstwo Skarbu i ewentualnie inni./

Zwołanie i termin ustali Marszałek Sejmu.

Wniosek powyższy przyjęty.

O terminie następującego posiedzenia Komisji ze względu na przypadające święto dnia 8. grudnia r.b. uwiedomi przeros Komisji członków.

/-/ S z u ś c i k,
sekretarz.

Katowice, dnia 29. listopada 1922r

Stan prawny w materji osadnictwa na obszarze Województwa Śląskiego.

Przy rozpatrywaniu sprawy osadnictwa na obszarze Woj. Śl. wysuwa się na 1. plan kwestja kompetencji ciał ustawodawczych w łączności z tem przenieśm administracyjnych. Statut organiczny nie daje pod tem względem żadnego wyjaśnienia, gdyż ta część polityki agrarnej nie stanowi ani pośrednio ani bezpośrednio przedmiotu podziału właściwości pomiędzy władzami centralnymi i autonomicznymi. Korzystając z tej nietykalnej sytuacji usiłowano wyciągnąć z niej wnioski, że wszelkie czynności w tej dziedzinie należą do Władz Centralnych, gdyż nie zostały one wyraźnie oznaczone jako samorządowe. Takie interpretacje atoli należy przeciwstawić fakt, że wszystkie inne doniosłe czynności na polu polityki agrarnej wewnątrz kraju przekazane zostały do właściwości Władz Autonomicznych, a są to zabiegi, które w ścisłym związku stoją ze zmianą ustroju agrarnego. Parcelacja pociąga za sobą nieomal bez wyjątku konieczność realności rozstrzęsionych gruntów, a komasacja jest w myśl art. 4. punkt 9. statutu organicznego zadaniem władz autonomicznych. Wyłania się zatem ciekawe zagadnienie, czy władze krajowe ponosić mają ciężary spowodowane ~~przez~~ podziałem przestrzeni a być całkiem pozbawiony bezpośredniego wpływu na sposób przeprowadzenia parcelacji niemożna bowiem wyzbyć się ~~nie~~ obawy, że Urząd Osadniczy wyłącznie podległy władzom centralnym i nieznając lub nie uwzględniając stosunków miejscowych nie zawsze postąpi w nakazanym kierunku a tem samem spowoduje cały szereg komasacji, które przy oglądnem postępowaniu dały by się uniknąć. Dalszy moment jaki przybiera właśnie przy rozstrzęsaniu problemu osadnictwa wielkiej wagi, jest strona finansowa, Ustawodawstwo w dziedzinie organizacji kredytu rolniczego jest sprawą autonomiczną, a parcelacja tylko wtedy może stać się celową i dodatnią, gdy oparta zostanie na zdrowej podstawie kredytowej. Z całym naciskiem należy utrzymywać, że Władze Centralne zfinansowanie tej akcji pozostawiają Władzom Autonomicznym, które w tym wypadku koniecznie zastosować musiałyby wszelką nakazaną ostrożność niemając bowiem prawnej podstawy do przeprowadzenia ścisłej kontroli nad zużyciem swych bądź co bądź powołanych środków

Następnie należy sobie uprzytomnić, że osadnictwo nie może być nigdy celem absolutnym, lecz musi być z natury rzeczy jedynie środkiem w polityce rolniczo-społecznej, a w tedy przebiera ono ostatecznie charakter ogólnogospodarowego załogi zmierzającego do podniesienia do wytwórczości rolnej. Staranie zaś o podniesienie tej wytwórczości na kładzie statut organiczny w artykule 4.poz.9. na władze autonomiczne w krótkim streszczeniu przedstawiałaby się sytuacja w wypadku gdyby miano sprawę osadnictwa całkowicie wyłączyć z właściwości Województwa., także poszczególnie agendy jednej organicznej całości podzielono zostałyby na 2 instancje od siebie niezależnie, i nie mającej ponad sobą łącznika łączącego i usuwającego wszelkiego rodzaju dyferencji, jakto na ten temat niowątpliwie chro- niecznie wyłaniać się będą. Jasnym jest, że takie postępowania przy- prowadzi kraj i społeczeństwo w większe straty niż wogóle wykazać może dostatnich wyników. Droga wejścia z tego zawiłego zagadnienia mógłby stanowić kompromis tego rodzaju, że zamierzony urząd osad- nixzy podlegałby bezpośrednio Władzom Autonomicznym, a Władze Centralne wykonywałyby w pewnych granicach nadzór nad jego dzia- łalnością. Poruszając łącznie z techniczną stroną tego problemu stronę ustawodawczą, należałoby także tu przyjąć drogę ugodową jako najbardziej odpowiednią a mianowicie takie postępowanie że ustawodawstwo w tej dziedzinie przysługiwałoby аж Władzom Centralnym lecz prawomocność tych ustaw uzależniona by była od zgo- dy Władz Autonomicznych. W końcu wypadu podnieść, że ustawa o wy- konaniu reformy rolnej z dnia 15.7.1922r. nie zawiera postanowienia w myśl art. 6. statutu org., że z pod zakresu działania wyjęty jest Woj.Śl. Jednakże ten szczegół nie powinien być w dyskusji jej prawomocności na Śląsku, gdyż trudno mówić o Woj.Śl., dopóki go ani de jure ani de facto nie ma a pozbawiamy takiego ograniczenia uniknąć, już ze względów faktycznych, gdy chodziło o walkę narodową. Oświetlając w krótkich zakresach w kwestji kompetencji, abstrahować należałoby w interesie jasnego przedsta- wienia od faktycznego stanu problemu osadnictwa w Województwie Śląskiem.

Komisja Genewska nie poruszając bezpośrednio w żadnym dziale kwestji, czy polska, czy niemiecka ustawa osadnictwa obowiązują na plebiscytowej części Województwa Śląskiego

zawiera w art. 13. jedynie zmianę o Ustawie Osadniczej Rzeszy Niemieckiej mianowicie w łączności postanowieniami ograniczającymi prawo Rzeczypospolitej Polskiej do wykuszyczenia wielkiej własności ziemskiej. Odnosny wstęp brzmi jak następuje:

Przy obliczeniu ogólnych powierzchni gruntów ulegających wykuszyczeniu obliczona będzie powierzchnia gruntów, który już zostały wykuszyczone po zmianie suwerenności na mocy Ustawy Osadniczej z dnia 11. 8. 1919r. / Reichsgesetzblatt Str. 1429/

Z treści powyższej klauzuli wyznaczyć można logiczny wniosek że układające się strony zgodnie były co do zapatrywania, iż na przeciąg 15 lat obowiązywać będzie ustawa niemiecka. Powyższa ustawa ma jednakże tylko charakter ustawy ramowej. Szczegółowo przepisy wykonawcze wydaje poszczególne Państwo Związkowe Państwo Pruskie w ustawie z dnia 15.12.1919r. ogłoszone dnia 26.1.1920r. / Reichsgesetzblatt nr.4.str. 31./

Ostatnia ta ustawa zyskała również moc obowiązującą na terytorium plebiscytowem i została częściowo w praktyce wykonana. Art.1. § 3. Konwencji Genewskiej stanowi bowiem, że ustawy ogłoszone po dniu 10.lutego 1920r. będą uważane za obowiązujące tylko wówczas, gdy zyskały aprobatę Komisji Sojuszniczej. Rzeczona ustawa zatem jako ogłoszona przed dniem 10. lutego 1920 r. zyskała ipso facto moc obowiązującą na Śląsku Górnym a przewiduje ona znacznie odmienny system wykonania osadnictwa. Stwarzając myśl ustawy Rzeszy t.zw. " Landlieferungsverbände " / Związki w celu dostarczenia ziemi osadniczej przedsiębiorstwa ogólne użyteczne. / Gemeinnützige Siedlungsunternehmen / oraz przekazujący samodzielnie techniczną i administracyjną stronę osadnictwa Urzędowi kultury / Landeskulturbhörden/. Właśnie ten ostatni punkt wskazuje z całą stanowczością, że ustawa o organizacji Urzędów Ziemskich z dnia 6.7. 1920 r. / D.W.P.Nr.70/ nie może znaleźć na Śląsku Górnym zastosowania, a jakikolwiek Urząd Osadniczy nienoże

nie może pozbawiony być prawnej podstawy jego istnienia i zakresu działalności. Konsekwencji powyższego winien być Urząd Osadniczy wykonujący postanowienia ustawy niemieckiej i pruskiej, a jego ustrój ściśle wzorowany na przewidzianych ustawą pruską z dnia 3.VI.1919. /G.S.S.101/ władzach kultury krajowej.

Na cieszyńskiej części Województwa natomiast znalazłaby ustawa z dnia 15.VII.1920 r. o wykonaniu reformy rolnej oraz ustawy powołująca do życia Urzędy Ziemskie zastosowanie, o ile przyjmie się jako fakt kompetencje Władz Centralnych w materji osadnictwa. Sprawa utworzenia Urzędu Osadnictwa dla obszaru Województwa stałaby się wobec tego o tyle skomplikowaną, że uzasadnienie mógłby on mieć tylko w jednej ustawie, a jednakże wydałoby mu wykonywać postanowienia dwóch ustaw, różniących się znacznie co do strony materialnej jak formalnej. Rozwiązanie tego zagadnienia może w dwóch kierunkach:

1. Terytorjalny zakres kompetencji Urzędu Osadniczego opartego na ustawie niemieckiej wzgl. pruskiej ograniczony będzie do górnośląskiej części Województwa, zaś wykonanie reformy rolnej w Ks. Cieszyńskim przeznaczone będzie Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu w Krakowie.
2. Sprawa osadnictwa uregulowana będzie jednolicie przez zawieszenie ustawy o reformie rolnej w Ks. Cieszyńskim i zastąpienie jej na okres 15 latni ustawą niemiecką.

Natomiast wydałoby się także praktycznie niewykonalną kombinacją tego rodzaju, żeby jeden urząd wykonywał agendy tak ustawy polskiej jak i niemieckiej, zależnie od terytorjalnego zakresu ich obowiązywania.

W końcu wypada podnieść, że Urząd Osadniczy podlegający bezpośrednio Władzom Autonomicznym wykonywałby mógł również agendy zastrzeżone tymże a mianowicie w dziedzinie kredytu rolniczego, komasacji i podziału wspólności gruntowych. W przeciwnym razie utworzoneby musiały zostać dwa urzędy, z których jeden o charakterze państwowym miałby jako zakres działania tylko sprawy osadnictwa a drugi Wojewódzki przejęłby wszystkie inne agendy Urzędów Kultury.

/-/ G ó r e k

Referent w Wydziale Rolnictwa.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Socjalnej z dnia 11-go grudnia 1922 r.

W n i o s e k

dotyczący zmiany ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy.

Po rozpatrzeniu wniosku Komisja jednogłosem godzi się na zmianę ustawy ordynacji ubezpieczeniowej dlatego, ponieważ to leży w interesie tak pracodawców, jak i pracobiorców.

Wobec tego proponuje Komisja, ażeby Wysoki Sejm przyjął wyżej wymienioną ustawę w 1-sz-m, 2-gim i 3-czim czytaniu, gdyż każdodzienna zwłoka przynosi nieobliczalną szkodę ubezpieczonym.

Sprawozdawca Komisji:

/-/ G r a j e k.

U. S. T. A. W. A
I I - - - - -

z dnia 1922 r.

w przedmiocie zmiany ordynacji ubezpieczeniowej Rzeczy z dnia
.....

Art. 1.

Ordynację Ubezpieczeniową Rzeczy zmienia się w sposób
następujący:

- 1/ § 205a, ustęp 5. w brzmieniu artykułu 1. rozporządzenie o pomocy
kołowej z dnia 16. sierpnia 1922 r. Dz.Ust.Śl. Nr.17. poz.56.
otrzymuje następujące trzecie zdanie:

Uprawnioną jest ciężarna albo położnica, w razie jej śmierci
stosuje się § 195a, ustęp 4. odpowiednio.

- 2/ § 404 ustęp 4. otrzymuje następujące brzmienie:

Wojewoda może postanowić, że Urząd Ubezpieczeń po wysłuchaniu
kasy może ustanowić funkcjonariuszów zajmujących stanowisko kie-
rownicze, jako urzędników wykonawczych, innych zaś funkcjonariuszów
kasy, jako oksykutorów.

- 3/ § 842 otrzymuje następującej treści ustęp:

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy może na wniosek Zarządu
~~wieźnik~~ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmiennie od §§ 839, 840,
807, 809 do 811, 813 postanowić, że przedsiębiorcy winni dowód
d § 839 / za każde półrocze kalendarzowe albo na rok kalendarzowy
doręczyć Zarządowi albo wyznaczonemu przezon organowi Spółki
Ubezpieczeniowej w przebiegu 6 tygodni, po upływie czasokresu
i że Zarząd przynajmniej / § 807 / oblicza według półroczy kalendarzowych
albo lat kalendarzowych, doręcza przedsiębiorcy wyciąg ze spisu
/ Heberollo / / §§809/ i 812 / i przynajmniej sam ściąg. Przy tem sto-
suje się §§ 752, 754 ustęp 1. § 755 odpowiednio.

- 4/ § 845 otrzymuje następujące brzmienie:

Uchwały Rady Administracyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
przedmiocie urzędzeń oznaczonego w § 843 rodzaju i w przedmiocie
statutów oznaczony w §§ 843 Nr. 1., 2 urzędzeń wymagają potwierdze-
nia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.

- 5/ § 892 otrzymuje następującej treści ustęp:

Jako Władze Wykonawcze w przedsiębiorstwach państwowych
może Sejm Śląski ustanowić także organa Zakładów Ubezpieczeń Spo-

6/ § 1242 zastępuje się słowami: " Rada Związkowa " słowami:

" Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy "

7/ § 1281 dodaje się jako numer 3. i 4.

3. Wochotniczej wojennej służbie sanitarnej przysięgi
czas służby.

4/ Na równi z służbą wojskową niemiecką traktuje się służbę
wojskową polską lub w armii jednego z państw Sojuszników
i w wojsku powstańczym na Górnym Śląsku.

8/ w § 1360 ustęp 1. i 2. w § 1360 oraz w § 1380 ustęp 2. zastępuje
się każdorazowo Rada Związkowa słowami słowem " Rada Wojewódzka ",
w § 1375 zdanie 1. słowa " Na mocy uchwały Rady Związkowej "
słowami: " Za uchwałą Rady Wojewódzkiej " i w § 1380 ust. 1. zda-
nie 1. oraz w § 1400 ust. 2. za każdym razem słowo " Rady Związkowej
słowami: " Rady Wojewódzkiej. "

9/ w § 1416 ustęp 1., zdanie 2. i w §, 1425 ustęp 3. zastępuje się
słowa " Rada Związkowa " słowami: " Wojewódzki Urząd Ubezpiecze-
niowy ".

10/ w § 1417 ustęp 1. zdanie 2. zastępuje się słowo: " Po wysku-
czeniu " słowami: " Za zgodę " .

Dalej dodaje się do § 1447 jako ustęp 3.:

Rada Wojewódzka może znów w sposób ściągania składek.

11/ § 1522 ustęp 1. zdanie 2. i 3. ust. 2. i 3., oraz § 1523 i
§ 1524 ostatnie zdanie uchyla się.

Dalej uchyla się:

§ 621 " w § 1522 " oraz w §§ 1324 i 1526 " § 1522 ustęp 3.

Art. 2.

Przepisy §§ 2, 3, i 5. obwieszczenia w przedmiocie polaczenia
czasu służby wojskowej i utrzymania praw w ubezpieczeniu inwalidz-
kim i dla pozostałych z dnia 23. grudnia 1915 r. / Reichsgesetz-
blatt strona 845/ stosuje się odpowiednio do jeńców wojennych,
internowanych i innych zarządzeni wrogami za granicą wtrzy-
manyh osób, które po dniu 30 czerwca 1922r. do kraju powrócą.
Terminy §§ 2. i 3. upływają w sześć miesięcy po przekroczeniu grani-
cy Państwa Polskiego najpóźniej atoli dnia 30. czerwca 1923r.
dla jeńców wojennych terminy te nie upływają, nie upływają
prędzej jak 6 miesięcy po zwolnieniu z niewoli.

Art. 3.

Przepisy art. 1. nr 7. wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia 1

przepisy art. 1. nr. 11 z dnia 1. lipca 1922 r.

Art. 4.

Protencje co do których w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy postępowanie jest w toku, podlegają jej przepisom. Niezastosowanie ich tworzy i wówczas powód do rewizji, jeżeli wyższy Urząd Ubezpieczeniowy ich jeszcze zastosować nie mógł.

Jeżeli protencje, które w miarę przepisów niniejszej ustawy byłyby uzasadnione, całkiem lub częściowo zostały prawomocnie odyrzucone, albo jeżeli protencje na podstawie zniesionych przepisów §§ 1522 Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy lub odpowiednich przepisów dawniejszych ustaw prawomocnie zostały stwierdzone, to winna je Instytucja Ubezpieczeniowa na wniosek uprawnionego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy zbadać, a co do wyniku tych badań udzielić nowego orzeczenia.

Art. 5.

Wykonania ustawy porucza się wojowódzkie.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawozdanie

Komisji Szkolnej w sprawie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 16.sierpnia 1922 r. w przedmiocie mianowania rektorów, nauczycieli, głównych nauczycieli /nauczycielek/ w publicznych szkołach powszechnych górnośląskiej części Województwa Śląskiego z początkiem roku szkolnego 1922/23.

Komisja Szkolna uchwaliła zatwierdzić rozporządzenie powyższe z następującą zmianą artykułu 1.

Art. 1. ma brzmieć:

Moce obowiązującą § 51 pruskiej ustawy o uposażeniu nauczycieli szkół powszechnych z dnia 17.grudnia 1920 r. /G.S. str.623/ zawieszają się aż do wydania przez Sejm Śląski ustawy szkolnej.

S E J M Ś L Ą S K I .

S P R A W O Z D A N I E .

Komisji Szkolnej w sprawie rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 16. sierpnia 1922 r. w przedmiocie mianowania rektorów, nauczycieli, głównych nauczycieli /nauczycielek/ w publicznych szkołach powszechnych górnośląskiej części Województwa Śląskiego z początkiem roku szkolnego 1922/23.

Komisja Szkolna uchwaliła zatwierdzić rozporządzenie powyższe z następującą zmianą artykułu 1.

U S T A W A

z dnia 1923 r.

w przedmiocie mianowania rektorów i nauczycieli.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody z dnia 16.sierpnia 1922 r. w przedmiocie mianowania rektorów, nauczycieli głównych i.t.d. /Dz. Ust.Śl.nr.17.poz 51./ z tem, że się w art.1. tegoż rozporządzenia zastępuje słowo: " 1. lutego 1923 r. " słowami: " w daniu przez Sejm Śląski ustawy szkolnej .

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawozdanie

Komisji Petycyjnej z posiedzenia dnia 12. grudnia 1922 r.

Między innymi rozpatrywała Komisja Petycyjna prośbę Jana Adamskiego z Miły o wyjednanie uwolnienia od kary na jaką zasądził go Sąd Wojskowy za opuszczenie szeregów Wojska Polskiego celom wzięcia udziału w powstaniu śląskim.

Takich i podobnych prośb nadeszło już więcej do Sejmu Śląskiego. Pozatem nadszły wieści z kół publicznych o wyrokach sądów wojskowych za podobne przewinienie dezercji z Wojska Polskiego.

Wobec tego Komisja Petycyjna postanowiła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek.

Wniosek

p. Onańkowski i Towarzyszy.

Wysoki Sejm uchwałą:

Wzywa się rząd Rzeczypospolitej Polskiej, aby w czasie jak najkrótszym wygotował ustawę amnestyjną, zwalniającą od winy i kary wszystkich tych, którzy dezertowali z Wojska Polskiego na powstanie śląskie, o ile uczynili to z pobudek patriotycznych i o ile przytem nie stali się winnymi przestępstw kryminalnych. Kary już odciorniane miałyby być uznane za niobyto.

Chodzi o to, aby kary te nie figurowały w aktach osobistych zasądzonych na nie i nie zaciążyły w ten sposób na ich czci obywatelskiej.

W imieniu naszej delegacji proszę Wysoką Izbę o przyjęcie naszego wniosku.

S e j m Ś l ą s k i

Komisja Mieszkaniowa.

S p r a w o z d a n i e .

Komisji Mieszkaniowej na swych posiedzeniach odbytych w dniu 24. października i 7 listopada ukonstytuowało się jak następuje:

Przewodniczący p. B o r y s ,

Zastępca p. K a ł d o n e k ,

Sekretarz p. W ę g r z y k ,

Jako referent został wyznaczony p. W ę g r z y k .

Pozatem Komisja przyjęła do wiadomości Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 11. X. 1922 r. w sprawie organizacji w zakresie prawnym oraz załatwiła szereg petycji.

Na dalsze posiedzenia Komisja zaprosiła referenta Urzędu Mieszkaniowego w Urzędzie Wojewódzkim, jakoteż postanowiła poprosić urzędnika Wydziału Mieszkaniowego miasta Katowic p. Gawendy, celem przedstawienia obecnej kwestji mieszkaniowej w mieście Katowicach, gdyż rozchodziło się o ulokowanie urzędników państwowych, jakoteż i Wojewódzkich, która się spotyka z ogromnemi trudnościami.

Przewodniczący:

Referent:

/-/ W ę g r z y k .

Sprzewozdanie z posiedzeń odbytych w dniach 24. 28. listopada i 1. i 2. grudnia 1922 r.

Po rozpatrzeniu rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 23. czerwca 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 11 i z 3. października 1922 r. Nr. 27 Dz.U.Śl. poz. 102 Komisja Mieszkaniowa poleca Wysockiej Izbie zatwierdzenie wyżej wspomnianych rozporządzeń w formie niżej podanej ustawy z dokonanyimi zmianami:

U s t a w a

z dnia 1922 r.

dotycząca zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23. czerwca 1922 r. i z dnia 3. października 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 23. czerwca 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 11 uzupełnione rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 3. października 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 102 zatwierdza się z poniżej uwidoczniionami zmianami w § 1, 2 i 6, które otrzymują następujące brzmienie:

§ 1.

Dodatek do czynszu mieszkaniowego wynosi od dnia 1. stycznia 1923 r. aż do dalszego zarządzenia:

I/ przy mieszkaniach:

- a/ przy małych mieszkaniach, złożonych z jednego pokoju i kuchni 30 krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy średnich mieszkaniach do 4 pokoi i kuchni 50 krotny czynsz podstawowy,
- c/ przy wszystkich większych mieszkaniach i małych mieszkaniach luksusowych 100 krotny czynsz podstawowy.

II/ przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu wynosi dodatek do czynszu od tego samego dnia:

- a/ przy małych przedsiębiorstwach drobnego handlu i przemysłu od lokali do 30 m² powierzchni 50 krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy sklepach niekorzystnie położonych, lokalach fabry-

W wątpliwych wypadkach, czy dane lokale należą do grupy a, b lub c rozstrzyga odcinny urząd mieszkaniowy.

Jako czynsz podstawowy ustanawia się czynsz z dnia 1. lipca 1914 r.,

Aż do dalszego uogulowania pobierania opłaty powinien wydzierżawiający zapłacić przy I grupie b/ 10%, c/ 20 %, a przy II grupie b/ 15 %, c/ 30 % dodatków czynszowych do odcinnego urzędu gminnego na cele budowy mieszkań i utrzymania takich jakoteż zapłacenia czynszu dla ludności niezamożnej. Celem uniknięcia natychmiastowego przymusowego ściągnięcia opłaty muszą takowe być najpóźniej do 3 dni po dniu płatności czynszu uiszczone.

§ 2.

Na przebudowanie lub przekazanie ubikacji służących do mieszkania na biura wszelkiego rodzaju wolno za zgodą urzędu wojewódzkiego tylko wtenczas pozwolić, jeżeli starający się o to pozwolenie odda w to miejsce równoważnościowo i równowielkie nowe mieszkanie. Wyjątek stanowi się dla biur i zastępstw Rządów zagranicznych, dla biur międzypaństwowych instytucji, dla biur władz Rzeczypospolitej Polskiej, Województwa, powiatów i gmin.

§ 3.

Urzędowi mieszkaniowemu wolno pobierać na pokrycie kosztów własnych za przekazanie ubikacji lokatorom od tychże 5 % rocznego czynszu na imu.

§ 4.

Żadnym władzom i gminom nie wolno pobierać za jakiegokolwiek pozwolenie co do mieszkań lub innych ubikacji lub za przekazanie takich z jakiegokolwiek bądź powodu lub na jakiegokolwiek bądź cel pieniędzy lub innych odszkodowań.

§ 5.

Kto za opuszczenie oraz ustąpienie mieszkania lub wystąpienie się o mieszkanie lub innych lokali /np. sklepów, lokali biurowych, warsztatowych, składowych, fabrycznych, gospodzkich itd./ sobie lub osobie trzeciej mażo przyrzec lub przyjąć

biur władz Rzeczypospolitej Polskiej, Województwa, powiatów i gmin.

§ 4.

Urzędom mieszkaniowym wolno pobierać na pokrycie kosztów własnych za przekazanie ubikacji lokatorom od tychże 5% rocznego czynszu najmu.

§ 5.

Żadnym władzom i gminom nie wolno pobierać za jakiegokolwiek pozwolenie co do mieszkań lub innych ubikacji lub za przekazanie takowych z jakiegokolwiek bądź powodu lub na jakiegokolwiek bądź cel pieniężny lub innych oszczędności.

§ 6.

Kto za opuszczenie oraz ustąpienie mieszkania lub wystąpienie się o mieszkanie lub innych lokali / np. sklepów, lokali biurowych, warsztatowych, składowych, fabrycznych, gospodarskich itd. / sobie lub osobie trzeciej każe przyrzec lub przyjąć korzyść majątkową w jakiegokolwiek formie, np. pod warunkiem odkupienia mebli, sklepu itd. ulegnie karze od 3 miesięcy więzienia i grzywnie do 1 miliona marek. Można orzec także na utratę praw obywatelskich. Taką samą karę ponosi, kto właściciela mieszkania lub innych lokali namawia lub skłoni do popełnienia rzeczonych czynku karnego.

Usiłowanie będzie karane jak czyn dokonany.

Przy okolicznościach łagodzących można orzec na więzienie lub grzywnę.

§ 7.

W urzędach mieszkaniowych wolno zatrudniać tylko osoby, którym przysługują obywatelstwo polskie.

Art. 2.

Dalsze zmiany i dodatki czynszowe przysługują Radzie Wojewódzkiej.

Art. 3.

Ustawa niniejsza nie ma zastosowania do budynków mieszkalnych wybudowanych po 1. lipcu 1913 r. jakoteż do budynków wybudowanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe dla swoich ro-

botników i funkcjonariuszów.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1923 r. i obowiązuje między i długoterminowe kontrakty najmu.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu.

Sprawozdanie Komisji Mieszkaniowej.

Na posiedzeniu odbytem w dniu 10. stycznia rb. rozpatrywała Komisja Mieszkaniowa ponownie rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 28. czerwca 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 11 i z dnia 3. października 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 102 celam zatwierdzenia tychże.

Na posiedzeniu bręła udział podwójna liczba członków komisji i po dłuższej dyskusji uchwalono większością głosów załączony projekt ustawy.

Referent:

/-/ Wągrzyk.

U s t a w a

z dnia 1923r.

dotycząca zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 28. czerwca 1922 r. i z dnia 3. października 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 28. czerwca 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 3, poz. 11 uzupełnione rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 3. października 1922 r. Dz.U.Śl. Nr. 27, poz. 102 zatwierdza się z poniżej uwidocznionemi zmianami w następującem brzmieniu:

§ 1.

Dodatek do czynszu mieszkaniowego wynosi od dnia 1. stycznia 1923 r. aż do dalszego zarządzenia:

I/ przy mieszkaniach:

- a/ przy małych mieszkaniach, złożonych do trzech pokoi i kuchni 30 krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy średnich mieszkaniach do pięć pokoi i kuchni 50 krotny czynsz podstawowy,
- c/ przy wszystkich większych mieszkaniach 100 krotny czynsz podstawowy.

II/ przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu wynosi dodatek do czynszu od tego samego dnia:

- a/ przy małych przedsiębiorstwach drobnego handlu i przemysłu od lokali do 50 m² powierzchni 50 krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy wszystkich większych sklepach, lokalach fabrycznych, składach i zwyczajnych warsztatach 80 krotny czynsz podstawowy,
- c/ przy wszystkich lokalach wielkiego handlu i przemysłu, bankach, zakładach ubezpieczeń, kasach prywatnych, wszelkich przedsiębiorstwach wypożyczające pod zastaw,

W wątpliwych wypadkach, czy dane lokale należą do grupy a, b lub c rozstrzyga odnośny urząd mieszkaniowy.

Jako czynsz podstawowy ustanawia się czynsz z dnia 1. lipca 1914 r.,

Aż do dalszego uregulowania pobierania opłaty powinien wydzierżawiający zapłacić przy I grupie b/ 10%, c/ 20 %, a przy II grupie b/ 15 %, c/ 30 % dodatków czynszowych do odnośnego urzędu gminnego na cele budowy mieszkań i utrzymania takich jakoteż zapłacenia czynszu dla ludności niezamożnej. Celem uniknięcia natychmiastowego przymusowego ściągnięcia opłaty muszą takowe być najpóźniej do 3 dni po dniu płatności czynszu uiszczone.

§ 2.

Na przebudowanie lub przekazanie ubikacji służących do mieszkania na biura wszelkiego rodzaju wolno za zgodą urzędu wojewódzkiego tylko wtenczas pozwolić, jeżeli starający się o to pozwolenie odda w to miejsce równowartościowo i równowielkie nowe mieszkanie. Wyjątek stanowi się dla biur i zastępstw Rządów zagranicznych, dla biur międzypaństwowych instytucji, dla biur władz Rzeczypospolitej Polskiej, Województwa, powiatów i gmin.

§ 3.

Urzędowi mieszkaniowemu wolno pobierać na pokrycie kosztów własnych za przekazanie ubikacji lokatorom od tychże 5 % rocznego czynszu na temu.

§ 4.

Żadnym władzom i gminom nie wolno pobierać za jakiegokolwiek pozwolenie co do mieszkań lub innych ubikacji lub za przekazanie takich z jakiegokolwiek bądź powodu lub na jakiegokolwiek bądź cel pieniędzy lub innych odszkodowań.

§ 5.

Kto za opuszczenie oraz ustąpienie mieszkania lub wystąpienie się o mieszkanie lub innych lokali /np. sklepów, lokali biurowych, warsztatowych, składowych, fabrycznych, gospodzkich itd./ sobie lub osobie trzeciej mażo przyrzec lub przyjąć

korzystać majątkową w jakiejkolwiek formie, np. pod warunkiem odkupienia mebli, sklepu itd. ulegnie karze od 3 miesięcy więzienia i grzywnie do 1 miliona marek. Można także na utratę praw obywatelskich. Taką samą karę ponosi, kto właściciela mieszkania lub innych lokali namawia lub skłoni do popełnienia rzeczzonego czynu karnego.

Usiłowanie będzie karano jak czyn dokonany.

Przy okolicznościach łagodzących można orzec na więzienie lub grzywnę.

§ 6.

W urzędach mieszkaniowych wolno zatrudniać tylko osoby, którym przysługuje obywatelstwo polskie.

Art. 2.

Ustawa niniejsza co do unormowania czynszu nie ma zastosowania do budynków mieszkalnych wybudowanych po 1. lipcu 1918 r. jakoteż do budynków wybudowanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe dla swoich robotników i funkcjonariuszy.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1923 r.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu.

Komisja Mieszkaniowa.

U S T A W A

z dnia

dotycząca zmiany rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 28.czerwca 22r. i z dnia 3.października 1922 r. w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 28.czerwca 1922r.Dz. Ust.Śl.nr.3.poz.11. uzupełnione rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 3.października 1922r. Dz.Ust.Śl.nr.27.poz.102. zatwierdza się z poniżej uwidocznionymi zmianami w następującym brzmieniu:

§ 1.

Dodatek do czynszu mieszkaniowego wynosi od dnia 1.stycznia 23r. aż do dalszego zarządzenia:

I. przy mieszkaniach 30 krotny czynsz podstawowy,

II.przy ubikacjach, służących dla handlu i przemysłu wynosi dodatek do czynszu od tego samego dnia 50 krotny czynsz podstawowy.

§ 2.

Czynsz na pokój umeblovany nie powinien przekraczać odpowiedniej części ogólnego czynszu mieszkaniowego.

Za odstąpienie mebli i innych sprzętów powinien lokator uiścić dodatek w wysokości 10% rocznej odnośnej wartości tychże.

W razie nieporozumienia decyduje, co do wartości mebli urząd mieszkaniowy.

§ 3.

Na przebudownię lub przekazanie ubikacji służących do mieszkania na biura wszelkiego rodzaju wolno za zgodą Urzędu wojewódzkiego tylko wówczas pozwolić, jeżeli starający się o to pozwolenie odda w to miejsce równowartościowo i równowielkie nowe mieszkanie. Wyjątek stanowi się dla biur między państwowych instytucji, dla biur władz Rzeczypospolitej Polskiej, Województwa, powiatów i gmin.

§ 4.

Urządowi mieszkaniowemu wolno pobierać na pokrycie kosztów własnych na przekazanie ubikacji lokatorom od tychże 5% rocznego czynszu najmu.

§ 5.

Żadnym władzom i gminom nie wolno pobierać za jakiegokolwiek zezwolenie co do mieszkań lub innych ubikacji, lub za przekazanie takowych z jakiegokolwiek bądź powodu, lub na jaki kolwiek bądź cel pieniędzy lub innych odszkodowań.

§ 6.

Kto ze opuszczenia, oraz ustąpienia mieszkania lub wystąpienia się o mieszkanie sobie lub osobie trzeciej każe przyrzec lub przyjąć korzyść majątkową w jakiegokolwiek formie ułogi karzo do 3 miesięcy więzienia i grzywnie do jednego miliona marek. Taką samą karę ponosi kto właściciela mieszkania namawia lub skłoni do popełnienia rzeczowego uczynku karygodnego.

Usiłowania będzie karane, jak czyn dokonany. Przy okolicznościach łagodzących można orzec na więzi mnie lub grzywnę.

Postanowienia powyższe odnoszą się również do koncesjonowanych pośredników, którzy cenę odstępnego za sklepy, warsztaty, lokale biurowe, składy fabryki, gospody itp. podbijają lub za pośrednictwem w wyszukaniu tych lokali żądają ponad 2% czynszu równego danego lokalu.

§ 7.

W urzędach mieszkaniowych wolno zatrudniać tylko osoby, którym przysługują obywatelstwo polskie.

Art. 2.

Ustawa niniejsza co do unormowania czynszu nie ma zastosowania do budynków mieszkalnych wybudowanych po 1.lipca 1913 r., jakoteż do budynków wybudowanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe dla swoich robotników i funkcjonariuszów.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1.stycznia 1923 roku.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Województwu Śląskiemu.

U z a s a d n i e

do projektu ustawy w sprawie nowego uregulowania poborów
urzędników i funkcjonariuszy górnośląskiej części Woj. Śląskiego.

Wskutek spadku kursu marki niemieckiej między poborami
urzędników w górnośląskiej części Województwa Śląskiego opłacanych
w walucie niemieckiej według norm ustaw pruskich, a poborami urzędni-
ków w innych dzielnicach Rzplitej płaconych według polskich przepisów
okazują się poważne różnice na niekorzyść urzędników śląskich. Dro-
żyzna natomiast wcale nie jest na Górnym Śląsku mniejszą, przeciwnie,
nawet pewne artykuły kosztują tu tyle w markach niemieckich, ile
gdzieindziej w markach polskich.

Z powodu tej rosnącej z dnia na dzień drożyzny przerysż
znacznie podwyższa swoim pracownikom płace.

Z końcem listopada zamiesiony został system apro wizacyjny
kartkowy, co pociągało za sobą podniesienie się cen chleba i cukru,
gdyż artykuły są sprzedawane w wolnym handlu po cenach pełnych.

Z tych powodów konieczną jest rzeczą przyjąć pracownikom
wojewódzkim z pomocą i to szybko, by ich słuszne żądania w skróconej
mierze zaspokoić.

Nie osiągnięto by pożądanego celu, gdyby miano obliczać
dla każdego urzędnika osobno różnice między jego poborami pruskimi
i polskimi, gdyż obliczenia takie trwałyby co najmniej tygodnie, jeżeli nie
parę miesięcy. Przeto musiano odstąpić od zasady przyznania dodatku
wyrównawczego obliczonego dla każdego funkcjonariusza indywidualnie
na podstawie jego poborów i pozostawić ustalenie dodatku tego Województwu.

Nobce powyższego Komisja Budżetowa w dniu 23. listopada
1922 r. postanowiła zaproponować Wysokiemu Sejmowi przyjęcie niniej-
szego projektu ustawy.

Sprawozdawca Komisji:

// Dr. R a k o w s k i.

Wysokość dodatku wyrównawczego nie może przekraczać różnicy pomiędzy poborami urzędników i funkcjonarjuszów województwa obliczeni i płatni w markach niemieckich według norm niniejszej ustawy i przeliczeni na marki polskie, a poborami urzędników na równorzędny stanowisko obliczeni i płatni w markach polskich według norm obowiązujących Rzeczypospolitej Polskiej przy ocen uwzględnieniu również należy stosunki rodzinne danego urzędnika względnie funkcjonarjusza dla przeliczenia poborów w markach niemieckich na marki polskie przyjąć należy przeciętny kurs marki niemieckiej do marki polskiej oficjalnie notowany w pierwszej połowie poprzedniego miesiąca.

Przy obliczeniu dodatku wyrównawczego do poborów umiarkowanych niniejszą ustawą art. 1. do 4, 4. § dodatku ekonomicznego przewidzianego na mocy ustawy Śląskiej z dnia 3. listopada 1922 roku Dz. U. Sl. Nr. 31. poz. 111. /nie uwzględnia się.

Art. 8.

Upoważnia się Wojewodę do zarządzenia w porozumieniu z Radą Województwa wypłaty urzędnikom i funkcjonarjuszom w Górnośląskiej części Województwa Śląskiego wszelkich dalszych podwyższek ilekro otrzymują podwyżki urzędnicy państwowi w Górnym Śląsku względnie rozporządzeń obowiązujących po niemieckiej części Górnego Śląska i jak długo w Województwie Śląkiem będzie rodzajem płatniczym marka niemiecka. Przez to upoważnienie dotyczy również regulowanie dodatku wyrównawczego określonego artykułem 5-ym niniejszej ustawy.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązują od 1. listopada 1922 roku. Z tym dniem tracą moc obowiązujące dotychczasowe przepisy i o ile są sprzeczne z niniejszą ustawą w szczególności z przepisami ustawy z 30. kwietnia 1920 r. Dz. U. Sl. str. 285. i następnymi uzupełnieniami do tej ustawy.

Województwo Śląskie z dnia 8. sierpnia 1922 roku

Załącznik do projektu nr. 11.

str. 3.

nr. 15. pos. 49., z 29 sierpnia 1922 nr. 2. pos. 67 z 12 wrześ-
nia 1922 r. nr. 2. pos. 71. i z 28 września 1922 r. nr. 2.
pos. 112 s. si się.

Art. 3.

wykonanie niniejszej ustawy poleca się ojedynie.

Spis powiatów, należących do nich gmin miejskich i wiejskiej
obszarów dworskich, oraz miast wyjętych z powiatów.

Powiaty, należące do nich gminy miejskie i wiejskie, obszary dworskie,
oraz miasta wyjęte z powiatów. U w a g a :

Powiat Katowicki w Katowicach miasto.

Katowice	A	Jawornica	B
Myskowice	A	Kalety	B
Mysłowski Zamek	A	Kalina	B
Antoniów	A	Kamienica	B
Banów Wioś	A	Kochanowice	B
Banów C.d.m.	A	Ychcice	B
Bogucice	A	Kotłówek	B
Brynów	A	Koszęcin	B
Brzęczkowice	A	Kośmidry	B
Brzezinka	A	Ligota Woźnicka	B
Bykowina	A	Lisów	B
Bytków	A	Lisowice	B
Bytków z Węlnowcem	A	Lubecko	B
Chorzów	A	Lubsza	B
Dąb	A	Łagiewniki Wielkie	B
Dąbrówka Mała	A	Łąby	B
Giszowice	A	Olszyna	B
Halemba	A	Pawonków	B
Huta Laura	A	Piszek	B
Janów	A	Polski Las	B
Kłodnica	A	Psary	B
Kochłowiec	A	Pusta Żuźnica	B
Maciejkowice	A	Rosinowice	B
Michałkowice	A	Sadów	B
Niedźwiedziniec	A	Sadów Dolny	B
Nowa Wieś	A	Sadów Górny	B
Przełajka	A	Solarnia	B
Radoszów	A	Spiegelhof	B
Rodzien	A	Stebłón	B
Siemianowice	A	Strzebin	B
Siemianowski Zamek	A	Strzebińska Kolonja	B
Szopienice	A	Wierzbic	B
Wirek	A	Woźniki	B
Zakęże	A	Wywiałacz	B
Powiat Lubliniecki:		Zielona	B
Lubliń	B	Powiat Świątobłowski:	
Woźniki	B	Świątobłowice	A
Woźnicki Zamek	B	Brzeziny	A
Babienica	B	Brzozowice	A
Boronów	B	Eytom Nowy	A
Brusiek	B	Chropaczów	A
Chaostek	B	Dąbrówka Wielka	A
Cieszów	B	Hajduki Dolne	A
Czarny Las	B	Hajduki Nowe	A
Dębowa Góra	B	Hajduki Wielkie	A
Drałin	B	Zadion	A
Dronowiczki	B	Lipiny	A
Dronowice	B	Łagiewniki	A
Drutarnia	B	Orzechów	A
Glinica	B	Sielany Wielkie	A
Hadra	B	Sasice	A
Harbutowice	B	Powiat Jeleniogórski w Jeleniej Górze:	
		Jelenia Góra	A
		Wielka Leśnica	B
		Żelazna	B
		Bobrownia	A
		Boruszowice	B
		Brynica	B
		Chechło Stare	A
		Chechło Nowe	A
		Jedrysek	B
		Karuszowice	A
		Kozłowa Góra	A
		Ławica	A
		Ławica Nowa	A

Czornica	A
Czerwionka	A
Czuchów	A
Czyżowice	B
Dębińsko Stare	B
Dębińsko Wielkie	B
Dziadowice	B
Folwarki	B
Gaszowice	B
Godów	B
Gogolowa	B
Golejów	B
Górkowice	B
Gorzyce	B
Gorzyczki	B
Gotartowice	B
Grabówka	B
Janówice	B
Jastrzębie Dol.	B
Jastrzębie Gór.	B
Jodłownik	A
Jojkowice	B
Kawien	B
Kłoszczów	B
Kłokocin	B
Kmarów	A
Kobyła	B
Kokoszyce	A
Kornowacz	B
Krostoszowice	B
Krywąż	A
Krzyżkowice	A
Książonice	B
Kucharzówka	B
Leszczyny	A
Ligota Rybnicka	A
Ligota Tworowska	B
Lubonia	B
Lyski	B
Łańco	B
Łaziska	B
Łuków	B
Markowice Dol.	B
Markowice Gór.	B
Marusz	B
Moszczenica	B
Mszana	B
Niebochów	B
Niedobczyce	A
Niewiadom Dol.	A
Niewiadom Gór.	A
Nowawieś	B
Ochojce	B
Odra	B
Olszyna	B
Olza	B
Orzepowice	A
Osiny	B
Palowice	B
Piecko	B
Pietrzkowice	A
Podbuczo	B
Porzobice	B
Pokonia	B
Pojolów	B
Przegódza	B
Przędzina	B
Przów	A
Przeworsko Doły	A
Radlin	A
Radostowy Dol.	A
Radostowy Gór.	A
Radostowy Wiel.	A
Raszków	B

Rogi	B
Rogonka	B
Rój	B
Równo	B
Rupawa	B
Rupawice	B
Rybnickie	A
Rybnicko	A
Rybnicko Dolne	A
Rybnicko Górne	A
Rzuchów	B
Skarbenko	B
Skrzyczowice	B
Skrzyczów	B
Stanowice	B
Starna	B
Świerkiany Dolne	B
Świerkiany Górne	B
Syrzyna	B
Szostkowiec	B
Szostkowiec	B
Szostkowiec	B
Turza	B
Turzycka	B
Uchylsko	B
Wielopole	A
Wilchwa	B
Wilcza Dol.	B
Wilcza Gór.	B
Zemysłów	A
Zowada	B
Zobrzydowice	B
Zofjówka	B
Zimowice	B
Zytina	B

Powiat Tarnogórski w Tarn.-Górach.

/początek patrz str.1 załącz.3/

Orzech	A
Pasieki	B
Pasieczna	A
Pickary Kudno	A
Pniowice	B
Radzioków	A
Ropki nowe	A
Ropki stare	A
Rybna	A
Sowice	B
Strzebnica	A
Sucha Gór.	A
Świerkianiec	A
Tarnowice Stare	A
Truszczyce	B
Zyglin	B
Zygliniek	B

Powiat pszczyński w Pszczynie.

Pszczyna	A	Piasok	B
Pszczynski Zamek	A	Pielgrzymowice	B
Bieruń Stary	B	Pietrowice	A
Mikołów	A	Pniówek	B
Bieruń Nowy	B	Podlesie	A
Bijasowice	B	Porąbek	B
Bojszowy	B	Radostowice	B
Bojszowy Górne	B	Radostowice	B
Bojszowy Nowe	B	Rudziec	B
Borowa Wieś	A	Sciernie	B
Borynia	B	Siagarnie	B
Borynia Dolna	B	Siodlisko	B
Borynia Górna	B	Smardzowice	B
Brzeźce	B	Stróżowice	A
Bzie Dolne	B	Stara Kuźnia	A
Bzie Górne	B	Starawieś	B
Bzie Zameckie	B	Starawieś Książ	B
Chełm	B	Studzieniec	B
Chełmskie Wójtowst.	B	Studzionka	B
Cielnice	B	Susze	B
Cwiklice	B	Świerczyniec	B
Cwiklice Dolne	B	Szeroka	B
Cwiklice Górne	B	Tychy	A
Czarków	B	Urbanowice	B
Czarnuchowice	B	Warszowice	B
Dzieckowice	B	Weska	B
Frydek	B	Wilkowyje	B
Gań	B	Wiska Mała	B
Gardawice	B	Wiska Wielka	B
Gilowice	B	Wola	B
Gardawice	B	Woszczyce	B
Goczałkowice Dol.	B	Wyry	A
Goczałkowice Gór.	B	Zabrzeg	B
Golasowice	B	Zarzeczce	A
Gokawiec	B	Zawada	B
Góra	B	Zawadzka	B
Górki	B	Zawisó	B
Gostyn	B	Zazdrość	B
Grzawa	B	Zgon	B
Hołdunów	B	Powiat Łudzki w Łudzie.	
Imielin	B	Imielin	A
Jankowice	B	Bielszowice	A
Jaroszowice	B	Bajaków	A
Jarzabkowice	B	Chudów	A
Jedlina	B	Gierakówice	A
Karionka	A	Kończyno	A
Kobielice	B	Makobzowy	A
Kobiór	B	Paniowy	A
Kopciowice	B	Panióki	A
Kosztowy	B	Pawłów	A
Kranowy	B	Przyszowice	A
Królówka	B	Powiat Rybnicki w Rybniku.	
Krzyż	B	Rybnik	A
Krzyżowice	B	Wodzisław	A
Łęziny	B	Wodzisławski Zamek	A
Ligota	A	Zory	B
Lęka	B	Adampowice	B
Łaziska Dolne	A	Baranowice	B
Łaziska Górne	A	Bolek	B
Łaziska Środkie	A	Bolesznica	B
Miedza	B	Biortułowice	B
Międzyrzecze	B	Bluszczów	B
Mizerów	B	Bożowice	B
Mokro	A	Bożowice	B
Murcki	A	Brodek	B
Oranowice	B	Brzezio	B
Orzesze	A	Buków	B
Panewniki	A	Choleńskie	B
Paprociny	B	Choleńskie	A
Paszkowice	B	Ciechanów	B
Pawłowice	B		

Klasa miejscowości:	miesięczna kwota płacy zasadniczej:					
do	nad	nad	nad	nad	nad	
11600 mk.	11600	12900	15400	17500	22600	32800 marek
	do	do	do	do	do	
	12900	15400	17500	22600	32800	
	marek	marek	marek	marek	marek	
	M.	M.	M.	M.	M.	
A	2400	3000	3600	4200	4800	5400 6000
B.	1800	2300	2700	3200	3600	4100 4500

Sprawozdanie Komisji Budżetowej w sprawie zatwierdzenia
rozporządzenia Wojewody Nr. 22.

U z a s a d n i e n i e.

Po wysłuchaniu referatu p. S i k o r y oraz opinii przedstawicieli Władz Skarbowych p. dra B i e l a k a Komisja przysłała do przekonania, że rozporządzenie Nr. 22 odpowiada w zupełności potrzebom obecnej chwili, a to zarówno co do rozłożenia, jak i kompetencji władz i urzędów skarbowych.

Wobec tego Komisja Budżetowa proponuje zatwierdzenie rozporządzenia Nr. 22 bez jakichkolwiek zmian lub uzupełnień.

Komisja Budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić niżej podaną ustawę.

U s t a w a

z dnia . . . grudnia 1922 r.

w przedmiocie organizacji władz i urzędów skarbowych Województwa Śląskiego.

§ 1.

Rozporządzenie Wojewody Nr. 22 /Dz.Ust.Śl. Nr. . . . z dnia . . . / w przedmiocie organizacji władz i urzędów skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego zatwierdza się.

§ 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

§ 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Katowice, dnia 15-go grudnia 1922

Przekładam niniejszem Wysokiemu Sejmowi Śląskiemu jako wniosek na g ł y projekt ustawy w przedmiocie udzielenia zaliczki na administrację kościelną w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Projekt został uchwalony na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej z dnia 12-go grudnia 1922 r.

Za Radę Wojewódzką:

/-/ Ż u r e w s k i.

Do

Pana Marszałka

Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

U S T A W A

z dnia 19. 12. 1922 r.

w przedmiocie udzielenia zaliczki na administrację kościelną w części
górnosląskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewody do udzielenia za Skar-
bowski na ręce Administratora Apostolskiego bezprocent
zaliczki w wysokości ~~10 000 000~~ ^{20 000 000}.- Mkn. na uruchomienie
administracji kościelnej w części górnosląskiej Województwa
Śląskiego.

Termin i sposób zwrotu zaliczki unormuje Rada Woje-
wódzka osobnem rozporządzeniem.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Przyjęto w 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567

U S A S A D N I E N I E.

Nad spodziewanie szybko uwzględnił Papież Pius XI.

życzenia ludności górnośląskiej i żądania Rządu Polskiego, dając przynajmniej górnośląskiej części Województwa Śląskiego osobnego Administratora Apostolskiego w osobie ks. Dr. Augustyna H l o n d a, który w dzień 17-go grudnia 1922 r. odbył swój ingres.

O znaczeniu utworzenia Administratury Apostolskiej dla Województwa Śląskiego wystarczy powiedzieć, że znaczy ono faktycznie wyłącznie katolickich mieszkańców polskiej części Górnego Śląska z pod jurysdykcji biskupa wrocławskiego, więc jest w zasadzie rozwiązaniem kwestji osobnej własnej diecezji.

Ks. Administratora, mający wyraźne polecenie Ojca św. do zorganizowania osobnej diecezji, będzie musiał przedewszystkiem zaraz z początku uruchomić całą, i to dosyć obszerną administrację kościelną, nie mówiąc już o dalszych jego zadaniach, jak utworzenia seminarjum duchownego, kapituły katedralnej i t.p. Na pokrycie wszystkich tych bądź to jednorazowych bądź też stałych kosztów administracji będzie potrzeba znacznych fundusów, dla których na razie nie ma żadnej dotacji i których też nie będzie można zebrać na drodze dobrowolnych składek, albo przez nałożenie podatku kościelnego.

Zachodzi więc potrzeba, żeby mu potrzebne środki albo Województwo, albo Rząd Centralny przyznał.

Ponieważ nie wiadomo rzecz, czy Rząd Centralny tak szybko uchwali potrzebne kwoty, powinno Województwo dostarczyć i to w jakiegokolwiek formie funduszy na pierwsze potrzeby, aby uruchomić administrację kościelną.

W żadnym razie nie można dopuścić do tego, żeby administracja kościelna z powodu braku funduszy zaraz na początku stanęła na martwym punkcie. Skutki byłyby wprost fatalne. Zresztą, wyniki dla Województwa pewny mora obowiązek przyznania potrzebnych środków dlatego, że Naczelna Rada Ludowa już dnia 27-go lutego r.b. powzięła uchwałę tej treści:

" Przyczynić się według sił do ponoszenia kosztów, związanych z utworzeniem i utrzymaniem diecezji śląskiej ".

Proponuję się uchwalić na ten cel 10.000.000 Mkn. i to w formie zaliczki bezprocentowej. Forma ta poleca się przeciwwszyskiem z powodu przewidywanego charakteru niniejszej ustawy. Suma jest dosyć dowolnie wzięta i w obecnym czasie bardzo skromna, ma być użyta tylko na pierwsze potrzeby, oż się stosunki wyjaśnią i nastąpi zasadnicze uregulowanie sprawy.

SEJM ŚLĄSKI.

W N I O S E K

Posłów ks. Brzuski i tow. w sprawie zasilenia finansów gmin miejskiej i wiejskich na terenie Śląska Cieszyńskiego.

Z chwilą zniesienia podatku przemysłowego w ugl. Zarobkowego i zaprowadzenia podatku patentowego Dz.Ust. R.P.Nr. 17. 1921 r. pozbawione zostały gminy miejskie oraz wsie przemysłowe swego głównego źródła dochodu, gdyż podatek patentowy przynosi gminom zaledwie ułamek dawnego podatku zarobkowego. Szczególnie odbija się to przy wydatkach na cel szkolne, ponieważ gminy, ze względu na wysoko rozwinięte szkolnictwo, dużą część swoich wydatków łożą na utrzymanie szkół, na które przy obecnym stanie systemie podatkowym, nie mają pieniędzy.

Wobec tego Wysoki Sejm zechce uchwalić:

1/ Zastosowanie ustawy z dnia 17.11.1921r. Dz.Ust.R.P.Nr. 20 poz.6., o zasilaniu finansów miejskich na gminy miejskie i wiejskie na Śląsku Cieszyńskim aż do chwili jednolitego uregulowania systemu podatkowych Województwa Śląskiego.

Katowice, dnia 13. grudnia 1922 r.

Wniosekodawcy:

Pałecznyk,

Ks. Eug. Brzuska, Ks. Matheja, Skrzypowiakówna, Omańkowska,
Lubos, Sobota, R. Wydra, E. Rybarz, Dr. Rekowski.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

U z a s a d n i e n i e.

Gminy Śląska Cieszyńskiego czerpały swoje dochody przeważnie:

- a/ z dodatków do podatku domowo-czynszowego,
- b/ z dodatków do podatku przemysłowego i
- c/ z dodatków do podatku gruntowego

Obecnie podatek domowo-czynszowy ze względu na ustawowy regulowanie komornego i skutkiem spadku waluty przestał być dla gminy źródłem dochodu. Podatek przemysłowy zastąpiony dodatkiem patentowym jest bardzo minimalny, tak samo podatek gruntowy, przeto Komisja Budżetowa poleca przyjęciem proponowanej ustawy, która zasila finanse gmin przez przekazywanie gminom z kas państwowych części podatków dochodowych oraz upoważnia gminy do wprowadzenia, niedozwolonych dotąd opłat, na rzecz gminy.

W y s o k i S e j m raczy przeto uchwalić niżej załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia 1923 r

w przedmiocie zasilenia finansów gminnych na Śląsku Cieszyńskim.

Art. 1.

Rozszerza się działalność ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17. grudnia 1921 r. Dz. Ust. Rz. P. nr. 2. poz. 6. na gminy miejskie i wiejskie części cieszyńskiej Województwa Śląskiego z wyjątkiem art. 8. wymienionej ustawy.

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje od 1. stycznia 1922 r.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Zostaly zmienione:

- Art. 1. "Regulamin niniejszy obowiazuje az do zmiany uchwalonej przez Sejm Regulaminu Sejmowego" - zmieniono, poniewaz uchwalila sie ostateczny regulamin. Komisja uchwalila artykul jednoglosnie.
- Art. 3. Skreślono slowo "tymczasowego", poniewaz uchwalala sie ostateczny regulamin. Uchwalono jednoglosnie.
- Art. 37. Skreśla sie slowa: "sam" i "ostatecznie". Przyłącza sie ust. 2. Poskom przysluguje prawo odroczenia sie do Komisji Regulaminowej, która przekazuje sprawe sporna po rozpatrzeniu plenum do ostatecznego rozstrzygnięcia". Uchwalono jednoglosnie.
- Art. 39. Dołącza sie ustęp 2: "Marszałek jest obowiazany przeslac poskom odnosny material w oznaczonym czasie". Uchwalono jednoglosnie.
- Art. 42. Dołącza sie 2 ustęp: " Przedstawione Sejmowi Śląskiemu do uchwalenia wnioski, o ile związane sa z wydatkami, winne być poddane rozpatrzeniu Komisji Budżetowej przed uchwaleniem ich w plenum, a to niezależnie od przydzielenia ich innym komisjom". - Wniosek Komisji Budżetowej zostal uchwalony jednoglosnie przez Komisję Regulaminową.
- Art. 44. Zmienia sie liczba z "13" na "10". Przyjęto 5 przeciw 2 głosom.
- Art. 47. Dołącza sie 2 ustęp: " Bez dyskusji zlosuje sie nad wnioskami o votum nieufności dla członka prezydium, jakotez w sprawach kar dyscyplinarnych." - Uchwalono jednoglosnie.
- Art. 51. Uchwalono zmienić drugie zdanie w brzmieniu następującym: " Jeżeli jednakoze uchwała w sprawie będącej na porządku dziennym nie mogła zapasć dla niedostatecznej ilości członków, głosowanie winno nastąpić na następnem posiedzeniu bez względu na liczbę obecnych członków. Zaproszenie na to posiedzenie winno zawierac powołanie sie na art. 51." - Uchwalono jednoglosnie.
- Art. 60. Poskowie otrzymują zwrot kosztów wysokości djet poselskich posków do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zgóry i wolają od wszelkiego zajęcia i podatku w markach polskich. Poskom niewolno zrzec sie prawa poboru ryczałtu i dodatku. Marszałek pobiera ryczałt i dodatek podwójnej wysokości. Poskowie zasiadający w Sejmie lub w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej, i w Sejmie Śląskim pobierają połowę kwoty djet w Sejmie Śląskim. 3 pierwsze ustępy uchwalono jednoglosnie. Ostatni 5 przeciwko 2 głosom.

Podpisy:

R. Wydra, prezes. W. Kumpfolt, sekretarz.

Mokry. Pronobis. Schoppa.

Szynkowiakówna.

S ó r a w o z d a n i e K o m i s j i R e g u l a m i n o w e j .

Komisja Regulaminowa opracowała ostateczny regulamin na 6 posiedzeniach, mianowicie w dniu 7.XI. 10.XI. 17.XI. 26.XI. 27.XI. 15. XII. 1922 r.

Członkowie, posłowie: Wydra, S y m k o w i e k ó w n a , G o l d m a n n ,
M i c h a t z , P r o n o b i s , B i n i s z k i e w i c z , R u m p f e l d .

W miejsce ustępującego posła p. Michatza wstąpił do Komisji poseł S z o p a .

Wszelkie artykuły Tymczasowego Reg. ~~artykuły~~ z wyjątki niżej wymienionych uchwalono bez zmiany wzorując się na Tymczasowym Regulaminie Sejmu Śląskiego i Tymczasowym Regulaminie do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Do artykułu 2. i 5. wnoszą posłowie Klubu Niemieckiego prawo veto.

Jako referenta wybrano posła R u m p f e l d a .

Przewodniczący: p. W y d r a

Sekretarz: p. Rumpfeld.

1 Załącznik.

Wniosek

Przewodniczących Klubów Sejmowych.

Uzasadnienie.

Członkowie Rady Wojewódzkiej nie są urzędnikami administracyjnymi. Komisja Budżetowa sądzi, że charakter ich działalności zbliżony do czynności poselskiej, uzasadnia przyrównanie pobieranych przez nich djet do poborów poselskich.

Wysoki Sejm raczy uchwalić niżej podaną ustawę.

Komisja Budżetowa.

Sprawozdawca: //Dr. Rakowski.

U s t a w az dnia *12 lipca*

w sprawie poborów Rady wojewódzkiej.

Art. 1.

Członkowie Rady Wojewódzkiej otrzymują pobory w tej samej wysokości, co posłowie do Sejmu Śląskiego. *Opisano bych djet przy stuguje członków Rady Woj. w celu podroz polepania Woj. Śląskiej*

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Wesłał do Komisji Budżetowej

U s t a w a
z dnia 26. 7. 1923.

W przedmiocie diet członków Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Aż do definitywnego uregulowania kompetencji Rady Wojewódzkiej, członkowie tejże z wyboru otrzymują w czasie ich urzędowania diety w tej samej wysokości, co posłowie do Sejmu Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawozdawca Komisji

// Dr. R a k o w a k i.

Przyjęto w 3-cim czytaniu.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

w Katowicach.

L. I. 2943 - 2.

Dotyczy: wniesienie do Sejmu Śląskiego projektu ustawy w przedmiocie udzielenia gminom miejskim i wiejskim w części górnośląskiej Woj. Śląskiego dla celów sanacji budżetów bezprocentowych zaliczek.

Na mocy upoważnienia Rady Wojewódzkiej z dnia 12. grudnia br. mam zaszczyt przedłożyć projekt ustawy w sprawie udzielenia gminom miejskim i wiejskim w części górnośląskiej Województwa Śląskiego dla celów sanacji budżetów bezprocentowych zaliczek, zaciąganych z wpływów podatkowych z roku 1923, prosząc o traktowanie sprawy jako wniosku nagłego.

W o j e w o d a :

W. Z.

/-/ Żukowski.

Do

Precz Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

OGÓLNOŚĆ ŚLĄSKA

W KATOWICACH.

Katowice, dnia 13. grudnia 1922 r.

L. I. 2943 - 2.

Dotyczy: wniesienie do Sejmu Śląskiego projektu ustawy w przedmiocie udzielenia gminom miejskim i wiejskim w części górnośląskiej Wojew. Śląskiego dla celów sanacji budżetów bezprocentowych zaliczek.

Katastrofalny stan finansowy w jakim się znajdują gminy miejskie i wiejskie w części górnośląskiej Województwa Śląskiego jest powszechnie znany i nie potrzebuje właściwie uzasadnienia. Przyczyną zaś złego stanu finansów gminnych jest okoliczność, że wpływy z podatków ani w części nie odpowiadają, zwiększającymi się nieopornie z dnia na dzień wydatkom na płace i zasługi funkcjonariuszów, kosztu opaku i inno ten podobne potrzeby gminne.

Najistotniejszymi źródłami dochodów gmin są podatki dochodowe i przemysłowe. Stawki tych podatków normuje się według dochodu jednostek względnie zysków przedsiębiorstw w roku poprzednim, nie można zatem ich podwyższac w ciągu roku administracyjnego pomimo olbrzymiej deprecjacji pieniądza. Obok dochodów z podatków powyżej wymienionych, dochód z reszty podatków komunalnych jest nadzwyczaj mały. W Królewskiej Hucie na przykład dochody gminne z podatków przemysłowych i dochodowych wyniosły w bieżącym roku kwotę około 100 milionów podczas gdy dochody z reszty podatków komunalnych, jak podatki od zabaw, od przyrostu wartości, podatek domowy, szynkarski, opłaty od psów itp. dosięgły zaledwie sumy 8 milionów marek niemieckich.

Udział gmin z poboru podatków obrotowego i od nabycia nieruchomości, które częściowo przez Województwo będą przekazane gminom, stanowi będzie istotną pomoc dla gmin, sumy z nich uzyskane nie wpłyną jednak na zupełne zrównoważenie budżetów gminnych. Biorąc znów jako przykład budżet Królewskiej

Krzysz Huty, okazuje się, że dochody z tych podatków wyniosą w przybliżeniu 60 - 70 milionów marek niem., tak, że ogólny dochód tej gminy wyniesie w roku bieżącym około 170 milionów, podczas gdy wydatki w tym samym czasie osiągną co najmniej kwoty 350 milionów marek niemieckich.

W innych gminach, zwłaszcza miejskich stosunek będzie podobny.

Na razie Województwo starało się umożliwić gminom dalsze prowadzenie administracji przez udzielenie gwarancji dla pożyczek krótkoterminowych zaciąganych przez gminy w polskiej kasie pożyczkowej w Warszawie. Gdy jednak pomoc udzielania w tej formie, powoduje dla gmin znaczne koszty i straty jak opłatę wysokiego procentu, straty przy zmianie waluty, Rada Wojewódzka chcąc przyjąć gminom z pomocą w sposób przystępniejszy powzięła na posiedzeniu dnia 12. grudnia br. uchwałę, aby Województwo przedłożyło Sejmowi Śląskiemu projekt ustawy przysługującej Województwu Śląskiemu kredyt w wysokości 1 - jednego - miljarða marek niemieckich na bezprocentowe zaliczki dla gmin miejskich i wiejskich części górnośląskiej Województwa Śląskiego, zwrotne z wpływów podatkowych w r. 1923, które udzielałaby Rada Wojewódzka gminom potrzebującym konieczności budżetów.

Powołując się na powyższe uzasadnienia, uprasza się w myśl uchwały Rady Wojewódzkiej, Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia gminom miejskim i wiejskim w części górnośląskiej Województwa Śląskiego dla celów sanacji budżetów bezprocentowych zaliczek, zwrotnych z wpływów podatkowych w roku 1923.

Art. I.

Przysnaje się Województwu Śląskiemu kredyt w łączności

1 - jednego - miljarda marek niemieckich na bezprocentowe zaliczki, zwrotne z wpływów, podatkowych w roku 1924 dla gmin miejskich i wiejskich w części górnośląskiej Województwa Śląskiego, które z bieżących dochodów nie są w możności pokryć wydatków na administrację.

Art. II.

Zaliczki udzielać będzie Rada Wojewódzka na wniosek Wojewody tym gminom, które wykażą konieczną potrzebę przyjęcia im z pomocą finansową oraz przedstawiają prawomocnie pociętą uchwałę Zarządu gminnego, stwierdzającą, że także przyjmując obowiązek zwrotu przysługującej im zaliczki.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komisja Mieszkaniowa.

Katornice, dnia 16. grudnia 1922 r.

Sprawozdanie Komisji Mieszkaniowej.

Komisja Mieszkaniowa na dzisiejszym posiedzeniu rozpatrywała rządowy projekt Ustawy w przedmiocie ustanowienia Komisarzy dla spraw mieszkaniowych; załącznik do druku nr. 52 przekazany jej przez plenum w dniu 14. grudnia 1922 r.

Co do projektu Komisja mieszkaniowa wyraziła swoją zgodę, wobec ciągle nadchodzących skarg z strony lokatorów na poszczególne urzędy mieszkaniowe, aczkolwiek ustawa ta nie jest zupełnie wystarczającą wobec tak wielkiego braku mieszkań, który obecnie przeżywamy, którym zapobiedz możemy tylko przez wznowienie budowy nowych mieszkań. Założeniem ustanowionych komisarzy będzie przedewszystkiem zbadać dotychczasowy przydział mieszkań, i o ile w danych wypadkach działały się nadużycie pociągnąć winnych do odpowiedzialności.

Wobec tego komisja prosi do Wysokiej Izby o przyjęcie Ustawy w drugim i trzecim czytaniu z poprawkami w art. 4 i 7.

Art. 4 poprawiony brzmi: Zajęcie mieszkania bez zgody komisarza, upoważnia go do usunięcia lokatora w drodze bezpośredniego przymusu policyjnego.

Art. 7. brzmi: Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Radzie Wojewódzkiej.

Sprawozdawca:

/-/ Węgrzyk.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej

Gmina w Istebnej zwróciła się do Sejmu z petycją o subwencję na budowę szkoły. Petycja ta z przychylną opinią Komisja Szkolnej przeszła do Komisji Budżetowej i została zdecydowana przychylnie.

Gmina jest bardzo biedna. Szkoła /73 dzieci/ obecnie mieści się w małym budynku góralskim, który nie odpowiada wymaganiom. Mieszkanie nauczyciela składa się z małej izby i kuchni przerobionej z cehowa. Komisja Budżetowa jest zdania, że wydatki na oświatę są inwestycyjne, które się sowicie opłacają i załącza do budżetu na 1923 r. wartość dalsze 7 $\frac{1}{2}$ miliona mp.

Wobec tego

P y s o k i S e j m

raczy uchwalić załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia

w sprawie budowy szkoły jednoklasowej w Istebnej /Śl.Ciezs./

§ 1.

Na budowę jednoklasowej szkoły w Istebnej wyznacza się tytułem zapomocy sumę 7 $\frac{1}{2}$ miliona marek polskich z budżetu 1922 r.

§ 2.

Wykonanie niniejszej ustawy powoła się do wykonania.

R e z o l u c j a

uchwalona przez Komisję Budżetową dnia 16. XI. 1922 r.

W toku prac przeprowadzonych w zakresie skarbowości łącznie z przedstawicielami rządu, Komisja Budżetowa przyszła do przekonania, że jedną z najpoważniejszych przyczyn braku sprawnego funkcjonowania administracji wojewódzkiej jest brak odpowiednio uzdolnionych i wykształconych urzędników, co pozostaje w związku nie tylko z trudnością mieszkaniowości, ni z-
nem uposażeniem i wadami szkolnictwa, ale również z brakiem

ustaw zabezpieczających prawa urzędników wojewódzkich.

Wobec tego Komisja wnosi do Wysokiego Sejmu poniższą rezolucję:

W y s o k i S e j m zechce uchwalić:

Sejm wzywa rząd o jak najspieszniejsze przedłożenie projektu ustawy dyscyplinarnej, weryfikacyjnej, oraz pragmatykę urzędniczą, wyrażając przytem życzenie, aby urzędnicy śląscy byli lepiej wyposażeni, niż urzędnicy innych części Polski.

— — — — —

Podatek poryższy pod władzą fiskalną nie przedstawiał znaczenia, wywoływał natomiast trudności: zaprzatzeniu ludności w techniczne przybory do oświetlenia. Z tego powodu zaczęła się zatwierdzenia rozporządzenia znoszącego ten podatek.

U s t a w a

— — — — —

z dnia

w przedmiocie zniesienia podatku od źródeł oświetlających.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Nr. 35 z dnia 25 lipca 1922 r. w przedmiocie zniesienia podatku od Źródeł oświetlających.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/-/ Dr. Rakowski.

Sprawozdanie Komisji Rugów Wyborczych.

W myśl art. 16 Statutu Organicznego Sejm Śląski ma wyznaczyć sąd, który rozstrzyga o ważności zaprotestowanych wyborów przeprowadzonych do Pierwszego Sejmu Śląskiego. Nie jest wyraźnie w tym artykule powiedziane, czy wyznaczenie sądu ma nastąpić w formie zwyczajnej uchwały lub też w formie ustawy śląskiej, która musi być zachowaną co do wyznaczenia sądu decydującego o ważności wyborów w przyszłości. Kierownik Oddziału Legislacyjnego nacynas W n u k o w s k i jest tego zdania, że dla załatwienia sprawy wystarczy powzięcie zwyczajnej uchwały w formie następującej:

" Sejm Śląski uchwała na posiedzeniu odbytem dnia

" Stosownie do art. 16 ustawy konstytucyjnej, zawierającej Statut Organiczny Województwa Śląskiego z dnia 15. lipca 1922 r. Dz. Ust. Rz. P. nr 73. poz. 497 oraz stosownie do art. 86 dekretu z dnia 28. listopada 1918 r. o Ordynacji Wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, w brzmieniu obowiązującym przy wyborach do Sejmu Śląskiego Dz. Ust. Rz. P. nr. 59, poz. 528 wyznacza Sejm Śląski Sąd Apelacyjny w Katowicach jako sąd kompetentny do rozstrzygnięcia o ważności zaprotestowanych wyborów, przeprowadzonych do pierwszego Sejmu Śląskiego ".

Proviz

Wniosek nagły

Komisji Socjalnej w sprawie zmiany ustawy państwowej
ordynacji ubezpieczeniowej.

Ustawa o zmianach Państwowej Ordynacji Ubezpieczeniowej
Komisja Socjalna jednogłośnie przyjęła i stawia wniosek nagły, celem
przeprowadzenia tejże, na następnym posiedzeniu plenum dnia 19 grudnia
1922 r.

Art. 1.

Państwową Ordynację Ubezpieczeniową zmienia się, jak następuje:
1/ § 1226 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 1226.

Na wypadek inwalidztwa i starości, oraz na wypadek pozostałych
członków rodziny ubezpiecza się:

1. robotników, czeladników służbę domową;
2. pracowników w przemyśle domowym,
3. załogę okrętową polskich statków morskich i załogę statków żeglugi
recznej, z wyjątkiem przy statkach morskich kierowników okrętów,
oficerów służby pokładowej i maszynowej, zarządców i asystentów
administracyjnych oraz funkcjonariuszy na podobnie wywyższonym
lub wyższym stanowisku; a przy statkach żeglugi rzecznej kierowni-
ków statków, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia według ustawy o
ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych,
4. pomocników i uczni, o ile według ustawy o ubezpieczeniu funkcyjona-
rjusz nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia lub nie są uwolnieni
od ubezpieczenia.

Warunkiem ubezpieczenia u osób, w ust. 1. pod liczbą 1, 3 i 4 wymie-
nionych jest, aby za wynagrodzeniem /§ 160/ były zatrudnione.

2/ w § 1235 punkt 3 zastępuje się słowa "nauczają" słowami
"są czynni".

3/ § 1236 otrzymuje następujące brzmienie: § 1236. Nie podlega
ubezpieczeniu ten, kto jest inwalidą, albo kto pobiera rentę inwalidzką,
wdowią lub wdowca, podług przepisów niniejszej ustawy albo rentę wdowią
według przepisów ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.

4/ Do § 1237 dodaje się, jako ustęp 2: Od obowiązku ubezpiecze-
nia zwolniony będzie na wniosek także ten, kto pobiera pensję z ubez-
pieczenia funkcjonariuszy prywatnych.

5/ Po § 1242 dodaje się nowy: § 1242 a. Przyznanie ekspektatywy
określonej w §§ 1234, 1237 i 1242 pociąga za sobą zwolnienie obowiązku
ubezpieczenia od dnia, w którym ekspektatywa została przyznana.
Nie obowiązuje ona za czas miniony.

6/ § 1243 zmienia się, jak następuje: a/ nr. 1. znosi się,
b/ nr. 2. otrzymuje nr. 1. c/ nr. 3. otrzymuje nr. 2.

7/ § 1245, ustęp 1. otrzymuje następujące brzmienie: Podług wy-
sokości rocznego zarobku tworzy się dla ubezpieczonych następujące
klasy zarobkowe:

K l a s a Z a r o b k o w a "	1 do	7 200 Mk.
/ Lohnklasse/	bis	
"	2 od	7 200 "
"	von	
"	3 "	14 400 "
"	4 "	28 800 "
"	5 "	50 400 "
"	6 "	72 000 "
"	7 "	108 000 "
"	8 "	144 000 "
"	9 "	216 000 "
"	10 "	324 000 "
"	11 "	432 000 "
"	12 "	576 000 "
"	13 "	720 000 "

8/ w § 1250 zastępuje się słowa "renty inwalidowe" lub "na sta-
rość" słowami: "Renty inwalidowe".

9/ w § 1251 zastępuje się słowa "renty inwalidową lub na starość"
słowami: "Rentę inwalidową".

10. Po § 1254 dodaje się nowy § 1254 a. Jeżeli ubezpieczony opłacił składki do ubezpieczenia inwalidowego i do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych /ubezpieczony przechodni/ i jeżeli czas wyczekiwania wypełnił zarówno dla renty inwalidowej z ubezpieczenia inwalidowego, jako też dla emerytury z ubezpieczenia funkcyjnarjuszki, to może sobie wybrać, jeżeli ekspektatywa nie wygasła, albo rentę inwalidową albo emeryturę. Wybór jednego albo drugiego ubezpieczenia jest trwale wiążący dla ubezpieczonego i jego pozostałej rodziny.

Jeżeli ubezpieczony przechodni sam nie dokonał wyboru, to może jego pozostała rodzina, w razie dopełnienia czasu wyczekiwania do renty dla pozostałych, zarówno ubezpieczenia inwalidowego, jakoteż ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych, wybrać renty dla pozostałych z jedbegi z tych ubezpieczeń. Prawo wyboru przysługuje wdowie albo wdowcowi. Jeżeli pozostały tylko sieroty, to prawo wyboru przysługuje im wspólnie; jeżeli mają kula zastępców prawnych, to rozstrzyga zastępcą najmłodszej sieroty.

Bliższe/szczegóły co do przeprowadzenia tych przepisów postanawia wojewoda.

11. § 1255 ustęp 1. otrzymuje następujące brzmienie:

Rentę inwalidową otrzymuje ubezpieczony, który ukończył 65 roku życia, albo z powodu choroby albo innych ułomności stale jest inwalidą.

12. W § 1256 zdanie 1. dodaje się po słowach "w którym" słowa "szeszedziesiąty piąty rok życia został ukończony albo":

13. § 1257 i nagłówek znosi się.

14. § 1278 zmienia się, jak następuje:

a/ Nr. 2. znosi się, b/ liczbę 1. przed słowami "do renty inwalidowej" skreśla się.

15. Po § 1279 dodaje się nowy: § 1279 a.

Jeżeli czasu wyczekiwania nie wypełniczo w ubezpieczeniu funkcyjnarjuszki prywatnych, to dla czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidowym opłacone składki do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych stoją na równi z dobrowolnymi składkami do ubezpieczenia inwalidowego, muszą one jednakowoż obejmować takie pełne tygodnie kalendarzowe, których nie łączy, się jako tygodnie składkowe do czasu wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidowym.

16. W § 1280 ustęp 2. podaje się, jako zdanie 2:

Przytem stoją na równi ze znaczkami składkowymi takie pełne tygodnie kalendarzowe, które pokryte są opłaconymi składkami do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych.

17. § 1281 zmienia się, jak następuje:

a/ § ten rozpoczyna się słowami "Jako składki tygodniowe w myśl § 1280 ust. 1. liczy się również" b/ Jako Nr. 1a. dodaje się: "Czasy, w których składki do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych opłacono, o ile czasy te nie są pokryte opłaconymi składkami do ubezpieczenia inwalidowego". c/ w numerze 3 po słowach "dobrowolna służba sanitarna wojenna" skreśla się słowa "jakiejś w niemieckim państwie", a dodaje się słowa "w polskiej sile zbrojnej albo w jednej z Polskim Państwem".

18. Do § 1283 dodaje się, jako ustęp 4: "Narówni ze znaczkami i tygodniami składkowymi w myśl tych przepisów stoją pełne tygodnie składkowe, które pokryte są opłaconymi składkami do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych, a które nie są równocześnie pokryte według przepisów ubezpieczenia inwalidowego. Do nowego czasu wyczekiwania wlicza się jednakowoż składki do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych za czas przed 1 stycznia 1923 r. tylko wtenczas, jeżeli między wygaśnięciem ekspektatywy, a rozpoczęciem opłaty składek do ubezpieczenia funkcyjnarjuszki prywatnych leży okres czasu nie dłuższy, aniżeli dwóch lat.

19. W § 1285 skreśla się słowo § na starość".

20. § 1287 otrzymuje następujące brzmienie: a/ w ust. 1. skreśla się słowa "przy rentach na starość stałą roczną kwotą, przy wszystkich rentach podwyżki rentowe"

b/ ustęp 2. zmienia się jak następuje" Do rent ubezpieczenia inwalidowego dolicza się, jako podwyżkę rentową dodatek drożyznienny. Jest on częścią składową renty i wynosi przy rencie inwalidowej, wdowiej i wdowca rocznie 9.000 - Mk. przy rencie sierocej rocznie 4.500,-Mk.

21. § 1288. otrzymuje następujące brzmienie:
Kwota podstawowa renty inwalidowej wynosi we wszystkich klasach zarobkowych 720,- mk.

22. § 1289 otrzymuje następujące brzmienie:
Przy rencie inwalidowej przyznaje się wzrost rentowy.

0,72 mk. za każdy tydzień składkowy w klasie zarobkowej	1
1,44 " " "	2.
2,88 " " "	3
5,04 " " "	4
7,20 " " "	5
10,80 " " "	6
14,40 " " "	7
21,60 " " "	8
32,40 " " "	9
43,20 " " "	10
57,60 " " "	11
72,00 " " "	12
86,40 " " "	13

23. po § 1290 dodaje się nowy: § 1290 a.
Przy ubezpieczonych przechodnich dolicza się do rent ubezpieczenia inwalidowego kwotę wzrostową ubezpieczenia funkcyjarskiego prywatnych. Ubezpieczenie funkcyjarskiego prywatnych zwraca Tydziałowi Ubezpieczenia Inwalidowego kwotę wzrostu według bliższego określenia przez Wojewodę.

24. § 1291. zdania 1. otrzymuje następujące brzmienie:
Jeżeli osoba, pobierająca rentę inwalidową, ma dzieci niżej lat 15, to renta inwalidowa podwyższa się dla każdego dziecka rocznie o 960 mk.

25. § 1293. znosi się.

26. w § 1297 zastępuje się słowo "całe pięć fenigów" słowami: "całą markę".

27. w § 1309 skreśla się słowo " albo rentę starości".

28. w § 1357, ustęp 1. zastępuje się słowo "pięć tysięcy" słowami: "pięćdziesiąt tysięcy", a słowo: "dziesięć tysięcy" słowami: "sto tysięcy".

29. § 1392 ust. 1. otrzymuje następujące brzmienie:
Aż do 31. grudnia 1926 r. pobiera się jako składkę tygodniową.

w klasie zarobkowej	1		10,- mk.
"	2		20,- "
"	3		30,- "
"	4		40,- "
"	5		50,- "
"	6		65,- "
"	7		85,- "
"	8		110,- "
"	9		145,- "
"	10		180,- "
"	11		225,- "
"	12		270,- "
"	13		320,- "

30. § 1393 zmienia się, jak następuje:

a/ w ust. 1. i 2. skreśla się słowo " klasy zarobkowej":

b/ dodaje się następujący ust. 4.: Za każdy tydzień liczy się normę wzrostu w klasie 30 fen.

31. w § 1613 dodaje się, jako ust. 2.:

Na różni z stawieniem wniosku w Urzędzie Ubezpieczeniowym stoi stawienie takiego wniosku i unnej właszy polskiej albo u którego z organów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król.-Hucie. One podają wnioski bezzwłocznie dalej do właściwego Urzędu Ubezpieczeń.

32. w § 1624. ust. 1. skreśla się słowo "Rentę starości"

Art. II.

Ustawę wprowadzącą do Państwowej Ordynacji Ubezpieczeniowej zmienia się, jak następuje: 1. art. 65. znosi.

2. w Art. 66 zastępuje się słowa "w wypadkach artykułów 64 i 65" słowami "w wypadkach art. 64.

3. art. 67 znosi się.

Art. III.

Od 1. stycznia 1923 r. dolicza się do rent, które przed tym dniem zostały ustalone, jako podwyżkę rentową dodatek drożyżniany. Jest on częścią zakładową renty i wynosi miesięcznie.

dla pobierających rentę inwalidową, starość, wdowią albo wdowca 50,- Mk.

" " " sierocą 375 Mk.

Te podwyżki rentowe wstępują w miejsce dotychczasowych podwyżek rentowych.

Art. IV.

Obcokrajowcom zagranicą nie udziela się podwyżek rentowych podług niniejszej ustawy. Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej dozwolnić na wyjątki od tego przepisu.

Art. V.

Art. II. ustawy o innym ustaleniu świadczeń i opłat w ubezpieczeniu inwalidowem z dnia 23 lipca 1921 r. /Reichsgesetzblatt str. 984./ zmienia się jak następuje. a/ w rozdziale B skreśla się ustęp II., b/ w rozdziale C, ustęp 1. skreśla się słowa "klasy zarobkowej B" i dodaje się następujące zdanie: "Za każdy tydzień liczy się normę wzrostową w kwocie 30 fenigów". c/ w rozdziale E, ustęp 2. skreśla się słowa "klasy zarobkowej A", a dodaje się następujące zdanie do ust. trzeciego: "Za każdy tydzień liczy się normę wzrostową w kwocie 10 fenigów".

Art. VI.

Przepis § 1281 nr. 3. Państwowej Ordynacji Ubezpieczeniowej w brzmieniu art. I. Nr. 17. wchodzi w życie od 1 sierpnia 1914 r. począwszy. Wszystkie inne przepisy art. I. oraz artykułów II, III, IV, i V wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1923 r. Jeżeli po 31. grudnia 1922 będzie się ustalać renty za czas przed 1 stycznia 1923 r., to co do nich, pozostają dotychczasowe przepisy mierzalnymi, jednakże mają moc prawną przy zastosowaniu § 1281. nr. 3. Państwowej Ordynacji Ubezpieczeniowej w brzmieniu art. I. Nr. 17 odpowiednie przepisy art. IV. ustawy o zmianach Państwowej Ordynacji Ubezpieczeniowej z dnia 21. lipca 1922r. /Reichsgesetzblatt. O. Str. 664./

Art. VII.

Jeśli emeryturę lub rentę dla pozostałych ubezpieczenia funkcyjaryjstki prywatnych przed wejściem w życie niniejszej ustawy już prawomocnie ustalono i jeśli w tym czasie toczy się postępowanie w sprawie roszczeń do renty ubezpieczenia inwalidowego, albo jeśli po tym czasie takie roszczenie zostanie podniesione, to przyskuguje uprawnionemu prawo wyboru w myśl § 1254 a/, jeżeli czas wyczekiwania w ubezpieczeniu inwalidowem jest wypełniony, bliższe szczegóły co do przeprowadzenia postanawia Wojewoda.

Art. VIII.

Za czas od 1 stycznia 1923 r. począwszy należy używać tylko nowe znaczki składowe, wydane na podstawie niniejszej ustawy. Stare już nie ważne znaczki składowe można w przeciągu dwóch lat po upływie ich ważności zamienić w miejscach sprzedaży znaczków na ważne znaczki o równej wartości pieniężnej.

S E J M Ś L ą S K I .

Województwo Śląskie.

Wydział Skarbowy L.12483.

Katowice, dnia 12. grudnia 1922r.

Przesyła się uchwalony na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej w dniu 12. grudnia 1922 r. projekt ustawy o podwyższeniu podatku od zapalek.

Przy tej sposobności nadmieniam się, celem uniknięcia powstałych kolizji z Władzami Skarbowymi polskimi w fabryce zapalek w Czechowicach, pobierany jest już od 6. 11. grudnia b.r. podwyższony podatek, ałbowiem władze polskie czyniły przedsiębiorstwu trudności w wysyłce zapalek i zadając dopłaty różnicy podatku wdreżwały dochodzenia o ukrócenie podatku.

2 załączniki.

Za Radę Wojewódzką:

W o j e w o d a :

/-/ w, z. Ż u r e w s k i.

S e j m o w i Ś l ą s k i e m u
do rąk Pana M a r s z a ł k a.

U Z A S A D N I E N I E .

Dotychczasowe podatek od zapalek wynosi na Cieszyńskiej części Woj.Śl. na podstawie rozporządzenia Rady Ministr z dnia 24. listopada 1921 r. /Dz.Ust.R.P.nr.100 poz.718/ kwotę 2 lk. od pudełka zawierającego 60 zapalekwzgl. kwotę 2 lk. za każde dalsze 60 sztuk zapalek, a na Górnosląskiej części Woj.Śl. wedle niemieckiej ustawy z dnia 10. września 1919 r. /R.G.Bl.str.1629/ i 20 kwietnia 1922 r./R.G.Bl. 380/ od pudełka zawierającego 30 zap. 4 fenigi a od pudełka zawierającego 60 zapalek 9 fenigów, zaś za każde dalsze 60 zapalek dalsze 9 fenigów.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3. listopada 1922 r. /Dz.U.R.P.nr.99 poz.910/ podwyższony został podatek na 6 lk.pol.od pudełka zawierającego 60 sztuk wz l. za każde dalsze 60 sztuk zapalek

Rozporządzenie to obowiązuje od dnia 18.listopada 1922 r.

Celem ujednostajnienia stawek podatkowych wskazanym jest podwyższenie podatku na obszarze Województwa Śląskiego, zwłaszcza że w Czechowicach znajduje się fabryka zapalek, z której wyroby rozychodzą się także i po Rzeczypospolitej, podczas gdy na Górnym Śląsku łatwiej dostać można wyroby z fabryk w Częstochowie, a nawet z Pińska i Białegostoku.

U S T A W A

z dnia 1922 r.

w przedmiocie podwyższenia podatku od zapalek.

Art. 1.

Zapalki wszelkiego rodzaju podlegają podatkowi w wysokości 6 mk. pol. od jednego pudełka zawierającego nie więcej jak sześćdziesiąt sztuk.

Od pudełka ~~zawierającego~~ z zawartością większą wynosi podatek 6 mk. pol. za każde 60 sztuk lub reszty tej kwoty niedosięgającej.

Od zapalek zaopatrzonych masą zapalną na obu końcach oraz od zapalek, które można więcej razy zapalić wymierza się podatek wedle ilości możliwych zapaleń.

Art. 2.

Opaski podatkowe /bänderole/ zakupione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy po dotychczasowej cenie będą mogły być użyte po tem dniu do naklejania na pudełka z zapalkami po uzrzednieniu dopłaceniu różnicy pomiędzy dotychczasową a podwyższoną stopą podatkową.

Art. 3.

Zapasy zapalek opodatkowanych według dotychczasowej stopy znajdujące się na obszarze Województwa Śląskiego w składach, lokalach handlowych lub transporcie w dniu wejścia w życie niniejszego ~~ustawy~~ rozporządzenia, przekraczające ilość sto, pudełek normalnych / o zawartości nie więcej jak 60 zapalek / podlegają zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu, po 4 marki od pudełka.

Art. 4.

Kto w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadał zapas zapalek przekraczający ilość w art. 3. podaną, obowiązany jest zgłosić w ciągu 8 dni we właściwym Urzędzie Kontroli Skarbowej w 2 egzemplarzach i dozwolnić zbadania tych zapasów.

Przesyłki zapalek będące w przesyłce w dniu wejścia w życie ustawy ma odbiorca zgłosić w ciągu 8 dni po odbiorze we właściwym Urzędzie Kontroli Skarbowej.

Zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu ulega cały posiadany zapas a nie tylko nadwyżka ponad sto pudełek.

Zgłoszenie ma zawierać imię i nazwisko oraz zamieszkanie posiadacza zapalek, ilość i zawartość pudełek i zapalek, oraz miejsce przechowania zapasów.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Województwa Śląskiego, a z dniem tym tracą moc obowiązującą dotychczasowe postanowienia prawne sprzeczne z postanowieniami niniejszej ustawy.

Województwo Śląskie
Wydział Skarbowy

Druk Nr. 102.

Sejm Śląski.

Katowice, dnia 12 grudnia 1922r.

L. 7154.

Przedkłada się w załączeniu projekt ustawy o opodatkowaniu kart do gry w bismieniu przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 1922 r.

Za Radę Wojewódzką:

Wojewoda

wz./-/ Zurawski.

Sejmowi Śląskiemu

do rąk Pana Marszałka

w miejscu.

U s t a w a

z dnia ,,,,,, 1922 r.

w przedmiocie ujednostajnienia podatku od kart.
do gry.

Art. 1.

Rozszerza się na Górną Śląską część Województwa Śląskiego moc obowiązującą ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie płaty stempowej od kart do gry /Dz.U.R.P. Nr. 101.poz.666/, zmienionej art.3. ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stempowych /Bz.U.R.P.Nr. 38.poz. 315./ podanej w przył.załączniku.

Art. 2.

Wszelkie uprawnienia przewidziane w powyższej ustawie dla Ministra Skarbu przenosi się na Wojewodę Śląskiego.

Art. 3.

Orzeczenie w przedmiocie winy i kary, konfiskaty, utraty prawa wyboru i sprzedaży kart do gry, oraz uiszczenia dodatkowej opłaty należy do władz skarbowych, które orzekają w myśl postanowień ordynacji podatkowej z dnia 13 grudnia 1919 r. /Dz.Ust.Rzeszy Niem. Str. 1993/.

Art. 4.

Dodatkowemu opodatkowaniu w myśl art.20 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. podlegają karty do gry, znajdujące się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Dodatkowy podatek wynosi kwotę podaną w art. 3. ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. z kwoty tej potrąconą być może kwota uiszczona tytułem podatku od kart w Kasie Skarbowej w Katowicach.

Uiszczenie podatku na rzecz b.władz niemieckich nie zwalnia od uiszczenia podatku.

Kto w dniu wejścia w życie ustawy posiada więcej niż dwie talje kart, obowiązany jest zgłosić do trzech dni zapas kart do gry we właściwym Urzędzie kontroli skarbowej, podając ilość talji i miejsce przechowania, karty znajdujące się w tym dniu w transporcie ma odbiorcę zgłosić w 3 dniach po odebraniu.

Zaniechanie zgłoszenia podlega ukaraniu, jako ukrócenie podatkowe.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 6.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a z dniem tym traci moc obowiązującą niem. ustawa o opodatkowaniu kart do gry z dnia 10 września 1919 r. /Dz.U.Rzeszy Niem. str. 1643/ wraz z wydaniem do niej rozporządzeniami wykonawczymi.

Załącznik A. do § 1 ustawy.

U s t a w a

z dnia 6 lipca 1920 roku.

w przedmiocie opłaty stemplowej od kart do gry.

/Art. 1.

Karty do gry podlegają opłacie stemplowej w wysokości 30 mk. od talji.

Karty, przeznaczone do wywozu za granicę, wolne są od tej opłaty pod warunkami, które określi Minister Skarbu.

Art. 2.

Opłatę od kart do gry, sporządzonych w kraju, wytwórca obowiązany jest uiścić gotówką przed puszczeniem ich w obieg.

Od kart do gry przywiezionych z zagranicy, uiszcza się opłatę również z cłem.

Art. 3.

Dowodem uiszczenia opłaty lub jej odroczenia będzie stempel urzędowy oraz banderola, w które karty do gry winny być zaopatrzone.

Art. 4.

Do wyrobu i sprzedaży kart do gry potrzebne jest zezwolenie władzy skarbowej. Przepis ten nie narusza odpowiednich postanowień ustaw przemysłowych.

Art. 5.

Sprzedaż kart do gry w handlu odnośnym, jak również wszelka sprzedaż kart luźnych, nieopakowanych i używanych są wzbronione.

Art. 6.

Celem sprawdzenia wykonania niniejszej ustawy sprawuje władza skarbową dozór nad wyrobem i sprzedażą kart do gry, jako też nad grą w te karty w tych restauracjach, kawiarniach i innych lokalach publicznych w których gra w karty nie jest wzbroniona.

Art. 7.

Minister Skarbu wyda szczegółowe przepisy o sposobie uiszczenia opłaty /art. 2/, o stemplowaniu /art. 3., o warunkach, pod jakimi władza skarbową może zezwolić na wyrób i sprzedaż /art. 4/, oraz o dozorze /art. 6./.

Art. 8.

Władza skarbową może zezwolić na zwrot opłaty uiszczonej lub umczenie odroczonej, jeżeli po sprawdzeniu okazało się, że ostemplowane karty do gry stały się wskutek wypadku, zaszłego w wytwórni, niezdatnymi do użytku, a wytwórca w ciągu 48 godzin po wypadku zawiadomił o tem władzę skarbową.

Art. 9.

Kto karty do gry, już podlegające opłacie, a nie zaopatrzone w przepisany dowód uiszczenia jej /Art. 2 i 3./, w szczególności karty do gry z podrobionym stemplem lub podrobioną banderolą - świadome w imieniu własnym lub innej osoby zbywa lub nabywa albo na sprzedaż oferuje lub in nemi do sprzedaży oddaje, jak również kto w restauracji, kawiarni lub lokalu podobnego przedsiębiorstwa albo w lokalu stowarzyszenia kart takich do gry używa - ulega karze grzywny do 100 - krotnej wysokości tej kwoty, na której utratę Skarb Państwa narażono.

/dalszy ciąg art. 9./

O ile czyny powyższe są przestępstwami w myśl obowiązujących ustaw karnych, to grzywnę w myśl niniejszego artykułu wymierza się niezależnie od kary sądowej.

Nabywca kart do gry, niezaopatrzonych w dowód uiszczenia opłaty wolny będzie od grzywny w myśl niniejszego art., o ile przed użyciem kart, najpóźniej jednak w 5 dni po ich nabyciu, przedłoży je dobrowolnie władzy skarbowej i wskazuje źródło nabycia. O ile takie karty nie miały podrobionego stempla lub podrobionej banderoli, nabywca ten w razie uiszczenia opłaty wolny będzie również od konfiskaty / art. 14./

Art. 10.

Gdy czyn, określony w art. 9., popełniono w restauracji, kawiarni lub w lokalu podobnego przedsiębiorstwa, to właściciel przedsiębiorstwa ulega karze grzywny do wysokości 30 000 marek.

O ile zaś właściciel przedsiębiorstwa ponosi winę przestępstwa, przewidzianego w art. 9., to prócz kary, określonej w tym art., może być na niego nałożona grzywna do wysokości 30 000 mk.

Tym samym karom podlegają wytwórcy i sprzedawcy kart do gry, gdy wykonanie lub przygotowanie przestępstwa, przewidzianego w art. 9., nastąpiło w lokalu, przeznaczonym do wyrobu, wzgl. sprzedaży.

Gdy właściciel restauracji, kawiarni lub podobnego przedsiębiorstwa, albo wytwórca lub sprzedawca kart do gry nie zarządza osobiście swym przedsiębiorstwem, wówczas karom powyższym ulega osoba, sprawująca zarząd właściwego przedsiębiorstwa. Dotyczy to również osób prawnych, będących właścicielami tego rodzaju przedsiębiorstw; osoby prawne odpowiadają za grzywnę solidarnie ze sprawującym zarząd.

Art. 11.

Gdy czyn, określony w art. 9., popełniono w lokalu stowarzyszenia, to karom, wymienionych w art. 10., podlega osoba fizyczna, zarządzająca lokalem, w którym czyn popełniono. Stowarzyszenie odpowiada za grzywnę solidarnie ze sprawującym zarząd.

Art. 12.

Innego rodzaju naruszenia niniejszej ustawy poza przewidzianymi w art. 9. - 11. lub przepisów wykonawczych, wydanych na jej podstawie, ulegają karze grzywny do 30.000 marek. Do osób prawnych stosują się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności solidarnej zawartej w art. 10 i 11.

Art. 13.

nięcia

"razie niemożności ściągania grzywny / w art. 9 - 12/ zastąpi ją pozbawienie wolności na czas, odpowiadający wielkości winy, nie przewyższający sześciu miesięcy.

Art. 14.

Karty do gry ze stemplem podrobionym lub z podrobioną banderolą, karty, już podlegające opłacie, a niezaopatrzone w dowód uiszczenia jej / art. 2 i 3./ lub sporządzone bez zezwolenia /Art. 4./, jak również narzędzia i materiały, przeznaczone na podrobienie stempla albo banderol lub do wyrobu kart bez zezwolenia, ulegają konfiskacie.

Art. 15.

Finny podrobienia stempla lub banderoli albo przestępstwa, wymienionego w art. 9, traci z mocy samej ustawy prawo do zajmowania się wyrobem i sprzedażą kart do gry na przeciąg lat pięciu od dnia uprawnocnienia się wyroku sądowego lub orzeczenia administracyjnego.

Utrata tych praw na czas do lat pięciu może być orzeczona również w wypadkach, przewidzianych w art. 10 - 12.

- 3 -

Art. 16.

Niezależnie od kary za przestępstwo, przewidziane w art. 9. należy uiścić opłatę w myśl art. 1.

Za uiszczenie tej opłaty odpowiadają solidarnie z osobami, obowiązani w myśl art. 2., wszyscy skazani na podstawie art. 9. - 12,

Art. 17.

Orzeczenie w przedmiocie grzywny /art. 9 - 12/ konfiskaty za czyny, przewidziane w art. 9 - 12 utraty prawa wyrobu i sprzedaży kart do gry /część druga art. 15/ oraz w przedmiocie dodatkowego uiszczenia opłaty /art. 16./ wydaje władza skarbową, którą oznacza Minister Skarbu.

Od tych orzeczeń można w ciągu miesiąca od dnia doręczenia wnieść odwołanie do władzy wyższej, którą oznacza Minister Skarbu.

Aż do wydania jednolitej dla całego Państwa ustawy o sądownictwie administracyjnym decyzja władzy skarbowej, wydana wskutek odwołania, jest ostateczna. Do tegoż czasu zaskarżenia o-rzeczeń władz skarbowych nie może nastąpić w drodze sądowej.

Art. 18.

Grzywnę / art. 9 - 12/, jak również opłatę /art. 16/, uiścić należy w ciągu miesiąca od dnia uprawnomożenia się orzeczenia o wymiarze grzywny.

Art. 19.

Odpowiedzialność z art. 9 - 22 oraz należności skarbowe, wynikające z niniejszej ustawy, ulegają przedawnieniu z upływem lat 5. od dnia, w którym zaszkły naruszenia ustawy lub przerwa przedawnienia.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru, lub uiszczenia grzywny, wzgl. opłaty, o ile czynności te doszły do wiadomości winnego lub płatnika.

Gdy uiszczenie odtoczono, bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo dopiero z dniem, w którym zapłata winna była nastąpić w myśl decyzji o odroczeniu.

Art. 20.

Od kart do gry, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy sprowadzono z zagranicy, tudzież od kart, sporządzonych w kraju, a puszczonej w obieg przed wejściem w życie niniejszej ustawy, należy w terminie, który wyznacza Minister Skarbu, uiścić opłatę w wysokości, określonej w art. 1., z potrąceniem kwot, zapłaconych tytułem opłaty stemplowej w myśl przepisów dotychczasowych.

Od obowiązku dodatkowego uiszczenia opłaty wolny jest, kto posiada nie więcej, niż dwie talje kart, od których uiszczono opłatę stemplową według dotychczasowych przepisów. Opłacenie cła na rzecz b. władz okupacyjnych niemieckiej i austro-węgierskiej na obszarze b. zaboru rosyjskiego nie uważa się za uiszczenie opłaty w myśl przepisów dotychczasowych.

Art. 21.

Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy o opłatach stemplowych od kart do gry, oraz artykułu 343. i 344. ros. kodeksu karnego z 1903 r.

Załącznik B. do , 1. ustawy

U s t a w a

z dnia 7 kwietnia 1922 roku.

w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych
opłatach stemplowych /naletytościach/.

Art. 3.

Stałą opłatę stemplową od kart do gry, ustanowioną w art. 1.
ustawy z dnia 18 marca 1921 r. /Dz.U.R.P. Nr. 35. poz. 204/, podwyższa się
na 300 mk.--

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu
w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 8.

Art. 6 i 7 niniejszej ustawy wchodzi w życie z dniem jej
ogłoszenia: reszta jej postanowień wchodzi w życie w miesiąc po jej
ogłoszeniu.

Ustawa niniejsza wraz z wydanymi na jej podstawie rozporządze-
niami traci moc obowiązującą w dniu 1 stycznia 1924 r.

M a r s z a ł e k :

/-/ Trąpczyński.

Prezydent Ministrów:

/-/ Antoni Ponikowski.

Minister Skarbu:

/-/ Michałski.

/Dz.U.R.P. z dn. 26 maja 1922 r. Nr. 38 poz. 315./-

USTAWA

z dnia _____ roku. w przedmiocie podatku dochodowego za rok 1922.

Tekst ustawy o podatku dochodowym z dnia 19. czerwca 1906 r. (G. S. str. 260) ma w zastosowaniu do Województwa Śląskiego opiewać jak następuje:

Art. 1.

Znosi się moc obowiązującą ustawy niemieckiej o podatku dochodowym z 29. marca 1920 r. (Zbiór Ustaw str. 359) i noweli do tej ustawy z 24. marca 1921 r. (Zbiór Ustaw str. 313) wraz z dotyczącymi rozporządzeniami wykonawczymi oraz ustawę o podatku od korporacji z 30. marca 1920 r. (Zbiór Ustaw str. 393) z zastrzeżeniem zawartem w końcowym ustępie art. VI. i wprowadza się w ich miejsce ustawę pruską o podatku dochodowym z 19. czerwca 1906 r. (Zbiór Ustaw str. 260) oraz dotyczące rozporządzenie wykonawcze ze zmianami ustanowionymi rozporządzeniem z dnia 25. lipca 1922 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 14. poz. 45).

Osoby obowiązane do opłacania podatku.

§ 1.

Podatkowi dochodowemu podlegają:

1. Osoby fizyczne, mające w części górnośląskiej Województwa Śląskiego miejsce zamieszkania lub przebywające na tymże obszarze dłużej niż 6 miesięcy, od całego dochodu.

2. Osoby fizyczne, bez względu na ich miejsce zamieszkania lub pobytu, o ile w części górnośląskiej Województwa Śląskiego

a) posiadają nieruchomości, majątki przywiązane do tegoż obszaru fideikomisem lub innymi przepisami prawnymi,

b) wykonują przedsiębiorstwa handlowe, lub przemysłowe, albo są współnikami takich przedsiębiorstw, przyczem posiadanie akcji, udziałów i podobnych papierów wartościowych nie należy uważać za udział w przedsiębiorstwie,

c) pobierają płacę lub emeryturę z funduszy Województwa Śląskiego, związków komunalnych oraz innych tego rodzaju funduszy publicznych górnośląskich.

Osoby wymienione wyżej pod a, b, c, podlegają podatkowi tylko od dochodu ze źródeł tam określonych.

3. Osoby fizyczne, nie mające miejsca zamieszkania w części górnośląskiej Województwa Śląskiego, lecz przebywające na tym obszarze chociażby mniej niż sześć miesięcy dla zarobku albo wykonywania czynności handlowych lub przemysłowych od dochodu osiągniętego w tymże czasie na wspomnianym obszarze.

4. Towarzystwa akcyjne, akcyjno-komandytowe, gwarectwa, jakoteż zarejestrowane towarzystwa, których czynności handlowe nie ograniczają się do ich członków.

5. Towarzystwa (Vereine) włącznie z towarzystwami zarejestrowanymi, mające na celu zakup hurtowy środków pierwszej potrzeby i ich detaliczną sprzedaż, chociażby ich czynności ograniczały się do własnych członków.

6. Spółki z ograniczoną poręką.

7. Związki osób, nieposiadające zdolności prawnej, zakłady, fundacje i inne instytucje majątkowe o ile ich dochód nie podlega podatkowi dochodowemu przy innej osobie.

§ 2.

Opodatkowaniu podlegają osoby fizyczne, których łączny dochód roczny przekracza 8000 marek, (osiem tysięcy marek niemieckich) — osoby prawne i t. d. bez względu na wysokość ich dochodu.

Zwolnienia od podatku.

§ 3.

Od podatku dochodowego wolni są:

1. uwierzytelnieni przy Radzie Rzeczypospolitej Polskiej zastępcy obcych państw oraz przydani im urzędnicy i osoby, pozostające u nich w służbie, o ile są cudzoziemcami z wyjątkiem podatku od dochodu ze źródeł, wymienionych w § 1. liczba 2.

2. inne osoby, którym na podstawie układów międzynarodowych, zawieranych przez Państwo Polskie lub wogóle według zasad prawa międzynarodowego służy prawo zwolnienia od podatku dochodowego z wyjątkiem podatku od dochodu ze źródeł, wymienionych w § 1. L. 2.

3. osoby, pobierające pensje na mocy obowiązujących ustaw z tytułu udziału w polskich lub górnośląskich powstaniach, odnośnie do tychże pensji,

4. osoby, pobierające ze skarbu Państwa pensje i dodatki przywiązane do odznaczeń za waleczność, za rany i t. p. taksamio jak wdowy i sieroty po wojskowych i powstańcach co do tych pensji i dodatków.

5. szeregowi i podoficerowie wojsk polskich, co do ich żołdu w służbie czynnej łącznie ze wszystkimi dodatkami,

6. oficerowie, duchowni i urzędnicy wojskowi w czasie wojny, należący do oddziałów postawionych na stopie bojowej, co do uposażenia wypłaconego z etatu wojennego,

7. osoby, pobierające doraźne lub periodyczne zasiłki z tytułu ubezpieczenia społecznego, odnośnie do tychże zasiłków,

8. Państwo, Województwo, związki samorządne i gminy. Państwowe, wojewódzkie, samorządowe jak gminne przedsiębiorstwa o charakterze handlowym lub przemysłowym, płacą jednak podatek jakby towarzystwa § 1. lit. 4.

9. zakłady, które w razie niedostateczności własnych środków, są na całkowitem lub częściowem utrzymaniu państwa, województwa, gmin, lub związku gmin, zakłady i fundacje, których cel w całości lub częściowo spełnia państwo, województwo, gmina lub związki gmin w razie niedostateczności środków własnych, o ile obłożenie podatkiem spowodowałoby zażądanie środków utrzymania od państwa, województwa, gmin lub związków gmin.

10. Zakład ubezpieczenia państwowego lub wojewódzkiego,

11. krajowe związki osób lub majątki z oznaczonym celem (Zweckvermögen), które statutowo w myśl fundacji lub innego ustroju spełniają cele humanitarne i dobra publicznego. Charakteru dobra publicznego nie tracą związki osób, które statutowo opłacają od wkładki najwyżej 5% lub też zapewniają przy wylosowaniu, wystąpieniu członka lub rozwiązaniu zrzeszenia zwrot wkładki w wysokości nominalnej, a w razie rozwiązania, nadwyżka majątku przeznaczona jest na te same cele.

12. kasy ubezpieczeń ustawodawstwa socjalnego jakoteż kasy pensyjne, wdowie, sieroce, pośmiertne i zapomogowe, mające zdolność prawną a dające wsparcie w razie nędzy lub bezrobocia. To samo odnosi się do kas nie mających zdolności prawnej, jeżeli zapewniają trwałe użycie swoich zasobów na tego rodzaju cele.

13. ustawowe reprezentacje zawodowe i gospodarcze oraz związki gospodarcze i związki zawodowe o charakterze nie publicznym, które wykluczają ze swej działalności cele gospodarczo-handlowe.

Przy stowarzyszeniach ubezpieczeniowych, opartych na wzajemności, ograniczony jest obowiązek podatkowy do dochodów z posiadłości gruntowych, z kapitału i przedsiębiorstw zarobkowych. Nie istnieje po myśli niniejszego przepisu przedsiębiorstwo zarobkowe, jeżeli stowarzyszenia ubezpieczeniowe oparte na wzajemności ubezpiecza tylko własnych członków.

Przedmiot opodatkowania.

§ 4.

Opodatkowaniu podlegają następujące dochody:

1. z nieruchomości gruntowej własnej, posiadanej użytkowanej lub dzierżawionej.

2. z budynków.

3. a) z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i górnictwa.

b) z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych.

4. z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych.

5. z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

6. wszelkiego rodzaju innych źródeł dochodu bez względu na to, czy rozchodzi się o jednorazowe, czy też periodyczne przychody, dalej bez względu na to, z jakiej prawnej lub faktycznej przyczyny pobiera podatek ten dochód.

§ 5.

Dochód osób fizycznych z nieruchomości i stałych przedsiębiorstw znajdujących się poza obszarem części górnosłaskiej Województwa Śląskiego lub Rzeczypospolitej Polskiej jak również dochód z tantiem oraz dochód z płac służbowych i emerytur z funduszy innego państwa, obcych związków komunalnych oraz innych tego rodzaju funduszy publicznych, wyłącza się od opodatkowania, o ile będzie udowodnione, że podlega tam podatkowi tego samego rodzaju i jeżeli właściwe obce państwo postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł tutejszych.

Pojęcie dochodu.

§ 6.

1. Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzu lub wartościach pieniężnych, wymienionych w § 4. po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów łącznie z corocznym prawidłowym odpisaniem za zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, oraz po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, o ile odpisać na zużycie

oraz strat nie uwzględniono już w kosztach wyżej wymienionych.

W razie gdy okaże się wątpliwość co do wysokości odpisać na zużycie w niniejszym paragrafie wymienionych, należy odpowiednie sumy ustalić przez znawców.

II. Od ogólnego dochodu należy odliczyć:

1. odsetki od długów.
2. wartość pieniężna rent i trwałych ciężarów opartych na tytułach prawnych.
3. obowiązujące podatnika na mocy prawa lub umowy opłaty za siebie i członków rodziny do Kas zapomogowych, emerytalnych, chorych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i pogrzebowych.
4. premie, wpłacane przez podatnika od ubezpieczeń na wypadek śmierci lub na dożycie, o ile nie przekraczają na rachunek samego podatnika 1500 mk. rocznie, na rachunek zaś podatnika i członków rodziny będących na jego utrzymaniu łącznie 3000 marek rocznie.
5. bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe, przymusowe lub ustawowe, świadczenia pieniężne oraz bezpłatne świadczenia przymusowe innego rodzaju na cele publiczne, z wyjątkiem podatku dochodowego i majątkowego.

Wszystkie powyżej wymienione odliczenia mogą być dokonane o tyle, o ile wydatki na nie faktycznie poniesione zostały.

Wydatki wspomniane pod II L. 1 i 2 odlicza się tylko o tyle, o ile ciąży na źródłach dochodu, podlegającego podatkowi i pozostają w związku gospodarczym z temi źródłami.

Procenty i periodyczne świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny, mogą być uwzględnione tylko pod warunkiem, jeżeli otrzymujący te procenty i świadczenia członek rodziny jest opodatkowany na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej odrębnie podatkiem dochodowym.

III. Z przychodów nie mogą być potrącone:

1. wydatki na powiększenie lub polepszenie źródła dochodu.
2. wydatki na umorzenie długów, kapitałów włożonych w przedsiębiorstwo przez uczestników i na pokrycie strat za ubiegłe lata.
3. wydatki na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny.
4. procenty od własnego kapitału włożonego w gospodarstwo lub przedsiębiorstwo podatnika.
5. wydatki na osiągnięcie dochodu z źródeł za granicą położonych, a na mocy tej ustawy nie podlegających opodatkowaniu.
6. inne wydatki i straty nie związane z osiągnięciem dochodu.

W szczególności nie mogą być potrącone wydatki ponoszone z tytułu ustawowego obowiązku alimentacji członków rodziny, chociażby te świadczenia opierały się na prywatnym tytule prawnym.

Podstawa opodatkowania.

§ 7.

Opodatkowaniu podlegają dochody osiągnięte w ostatnim roku kalendarzowym lub wykazane w ostatnim zamknięciu rachunkowym roku operacyjnego, poprzedzającego rok podatkowy.

§ 8.

O ile głowie rodziny służy prawo rozporządzania dochodami ze źródeł należących do członków rodziny we wspólnym gospodarstwie żyjących lub też prawo użytkowania tych dochodów, to dochody członków rodziny z wyjątkiem dochodu z pracy dolicza się do dochodów głowy rodziny.

Nie podlega wspólnemu opodatkowaniu dochód żony, żyjącej w stałej separacji od męża.

Dochody z poszczególnych źródeł.

§ 9.

Za dochód z majątku w kapitałach uważa się: odsetki renty i wartość pieniężną przychodów z wszelkich pretensji pieniężnych, o ile wpływy te nie wchodzą w rachubę przy obliczeniu dochodu podlegającego podatkowi, jako częściowe przychody z kapitałów umieszczonych w posiadłościach gruntowych, dzierżawach, handlu i przemyśle (§§ 10 i 11).

W szczególności należą do dochodów z kapitałów pieniężnych:

a) procenty od pożyczek i wszelkich oprocentowanych pretensji pieniężnych, jakoteż procenty od narysłych procentów i innych nie otrzymanych w terminie sum,

b) procenty, dywidendy i inne udziały w zyskach z powodu uczestnictwa w towarzystwach akcyjnych, w spółkach z ograniczoną poręką, cichych spółkach (§ 335 kodeksu handlowego) — dochody z udziałów w kopalniach, zyski udziałowców w towarzystwach komandytowych na akcje,

c) procenty zawarte w nieoprocentowanych wierzytelnościach, które jednak mają być zwrócone w sumie przewyższającej pierwotną sumę wypożyczonego kapitału,

d) zyski rzeczywiście pobrane z przedsięwziętej sprzedaży w celach spekulacyjnych papierów wartościowych, pretensji i rent i t. p. — po potrąceniu możliwych strat przy tego rodzaju przedsiębiorstwach,

e) renty osobiste, wymowy, renty czasowe i inne nieprzenoszalne przez dziedziczenie renty,

f) kary konwencjonalne za niezwrócony w terminie kapitał lub niezapłacony w terminie procent,

g) odszkodowania pobrane z tytułu ubytku przychodów,

h) zyski loteryjne.

Nie podlegają podatkowi:

a) spadki, legaty, darowizny, wyprawy i posagi,

b) kapitały wypłacone z tytułu ubezpieczenia życiowego od wypadku i innych ubezpieczeń majątkowych,

c) kwoty skapitalizowane z tytułu odszkodowania za całkowitą lub częściową niezdolność zarabkowania podatnika spowodowaną uszkodzeniem ciała lub chorobą,

d) kwoty skapitalizowane płatne z tytułów przewidzianych w §§ 1298, 1299, 1300, 1712, 1714, 1715, 1716 kodeksu cywilnego,

e) kwoty skapitalizowane, które otrzymuje podatnik jako wynagrodzenie za spowodowane przez wypadek lub z winy trzeciej osoby zabicie kogoś, na którym spoczywał obowiązek alimentacji podatnika,

f) zyski ze sprzedaży realności gruntowych i budynkowych z wyjątkiem zysków z takich transakcji, które mają za przedmiot realności nabyte w zamiarze dalszej odsprzedaży,

g) wogóle takie przychody, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, lecz nie stanowią dochodu.

§ 10.

Za dochód z majątku gruntowego uważa się rzeczywiście osiągnięte czyste przychody ze wszystkich posiadłości gruntowych, stanowiących własność podatnika, oraz ze wszelkich uprawnień związanych z temi posiadłościami.

Za dochód z gruntów wydzierżawionych lub wynajętych uważa się rzeczywiście otrzymany czynsz dzierżawny, wzgl. najmu wraz z wartością pieniężną wszelkich świadczeń ze strony dzierżawcy względnie najembiorecy, doliczając nadto korzyści zastrzeżone na rzecz właściciela — po uwzględnieniu dozwolonych potrąceń i ciężarów, które wpływają na zmniejszenie tego czynszu.

Za dochód z budynków nie wynajętych lecz zajmowanych w całości lub części przez samego właściciela, względnie przez użytkownika, tudzież ze wszelkich bezpłatnych użytkowań budynków, uważa się ich wartość czynszową. Ta ostatnia nie wchodzi w rachubę, o ile właściciel względnie użytkownik używa budynku lub części tegoż do celów gospodarstwa rolnego lub do celów przemysłowych, o ile tę okoliczność uwzględniono przy obliczeniu dochodu z tych źródeł.

Dochód z gruntów we własnym zarządzie szacuje się, biorąc za podstawę rzeczywiście osiągnięty z gospodarstwa czysty dochód. Dochód z przemysłów, co do których przychody czerpie się ze substancji gruntu, jakoteż z przemysłów mających związek gospodarczy z posiadłością gruntową oblicza się w myśl § 11 o ile nie ustalono go łącznie z dochodem z gospodarstwa rolnego.

Dochód z gruntów dzierżawionych ustala się w sposób wskazany dla gruntów we własnym zarządzie, doliczając nadto wartość czynszową mieszkania danego dzierżawcy. Potrąca się jednak z dochodu czynsz dzierżawny oraz wszelkie świadczenia w pieniądzu i w naturze obciążające dzierżawcę na rzecz właściciela.

Za dochód z lasu uważa się czysty przychód uzyskany z wyrębów i wszelkich użytków leśnych, oraz wynagrodzenia otrzymane za odstąpione osobom trzecim prawa użytkowania lasu.

Jeżeli wyręby uskutecznią się w ilości przewyższającej plan prawidłowego gospodarstwa lub naturalny przyrost lasu, to do ogólnego dochodu podatnika dolicza się tylko sumę osiągniętą z wyrębu tej części lasu, która była przeznaczona do wyrębu według planu lub odpowiada naturalnemu przyrostowi.

Dochód osiągnięty z wyrębu przekraczającego ilość określoną w planie gospodarstwa leśnego lub ilość odpowiadającą naturalnemu przyrostowi, podlega oddzielnemu opodatkowaniu w następujący sposób:

Cały czysty dochód uzyskany z nadzwyczajnego wyrębu dzieli się na sześć równych części; jedną szóstą część dolicza się do ogólnego dochodu, zaś od dochodu pozostałych pięciu szóstych części wymierza się podatek w stosunku procentowym, odpowiadającym podatkowi od ogólnego dochodu. Gdyby jednak ogólny dochód był mniejszy od dochodu podlegającego podatkowi według skali podatkowej, wówczas od tych pięć szóstych części dochodu wyznacza się stawkę podatkową w stosunku procentowym według 1. stopnia tejże skali.

Powyższe obliczenie podatku od dochodu z wyrębu lasu nie stosuje się do osób prawnych.

§ 11.

Za dochód z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i z górnictwa uważa się czysty zysk z obrotu. Podatnicy prowadzący prawidłowe księgi handlowe (§ 38. i dalsze ustawy handlowe) powinni stosując się do postanowień § 6. obliczyć czysty zysk wedle norm zakreślonych ustawą handlową i zwyczajem kupieckim co do sporządzenia inwentarza i bilansu. Wedle tych samych zasad należy postępować przy obliczaniu zwiększenia się majątku zakładowego, oraz corocznych prawidłowych dopisań z powodu zmniejszenia się wartości przedmiotów przedsiębiorstwa.

W szczególności przy ustaleniu czystego zysku z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych obowiązują następujące zasady:

1. Za częściowy czysty zysk uważa się odsetki od własnych kapitałów podatnika czynnych w przedsiębiorstwie handlowym lub przemysłowym.

2. Za dochód z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych uważa się także tajemny osobiście odpowiedzialnych członków towarzystw komandytowych na akcje, oraz ich udziały w zyskach od wkładek, które nie należą do kapitału zakładowego.

3. Zysk z interesów zawartych w celach spekulacyjnych — przyczem oblicza się poniesione straty — oraz z uczestnictwa w takich interesach oblicza się wedle zasad przepisanych dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, choćby nawet podatnik nie należał do rzędu kupców, względnie przemysłowców.

Za dochód z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych, uważa się różnicę między sumą przychodów, a sumą potrąceń stosownie do postanowień zawartych w § 6.

§ 12.

Za dochód z uposażeń służbowych, emerytur i z najemnej pracy, uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzu lub w naturze, jakie podatnik uzyskuje ze swego stosunku służbowego lub z tytułu najmu pracy, łącznie ze wszystkimi dodatkami.

Przy ustalaniu dochodu funkcjonariuszy publicznych, duchownych, nauczycieli i osób wojskowych nie uważa się za dochód odszkodowanie przyznane na wydatki służbowe, jak diety i koszty podróży.

Osobom, stojącym w prywatnym stosunku służbowym, wolno potrącić tylko tę część tego rodzaju dochodów, które potrącalne są przy równych dochodach służbowych u funkcjonariuszy publicznych.

§ 13.

Za podlegający opodatkowaniu dochód osób prawnych i instytucji wymienionych pod § 1. L. 4. 6. uważa się zyski bilansowe wykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym, sporządzonym zgodnie z postanowieniami § 6. i 7., nie wyłączając kwot rozdzielonych pomiędzy członków, spółników, udziałowców i t. p. tytułem udziału w zyskach w postaci dywidend lub procentu.

Za zyski bilansowe uważa się również sumy przeznaczone na umorzenie długów lub kapitału zakładowego, na ulepszenie lub rozszerzenie przedsiębiorstwa, jak również na utworzenie wszelkiego rodzaju funduszy rezerwowych, z wyjątkiem kwot odkładanych przez Towarzystwa ubezpieczeniowe na wypłatę sum ubezpieczeniowych, a nadto w towarzystwach na wzajemności opartych na zwroty premii dla członków ubezpieczeniowych.

Za kapitał zakładowy uważa się kapitał akcyjny, udziałowy, składowy i inne tym podobne kapitały.

Za kapitał zakładowy instytucji kredytowych emitujących listy zastawne lub obligacje i nie posiadających kapitału zakładowego, uznaje się 10-tą część wypuszczonych w obieg przez te instytucje listów zastawnych i obligacji.

Skala podatkowa.

§ 14.

Podatek dochodowy osób fizycznych wymierza się według następującej skali:

Stopień dochodu	Dochód w markach		Stopa procentowa	Podatek w markach
	nad	do		
A	8.000	10.000	1.06	95
B	10.000	12.000	1.07	117
1	12.000	14.000	1.08	151
2	14.000	16.000	1.09	174
3	16.000	18.000	1.1	198
3	18.000	20.000	1.11	222
4	20.000	22.000	1.12	246
5	22.000	24.000	1.13	271
6	24.000	26.000	1.14	296
7	26.000	28.000	1.15	322
8	28.000	30.000	1.16	348
9	30.000	32.000	1.17	374
10	32.000	34.000	1.18	401
11	34.000	36.000	1.19	428
12	36.000	38.000	1.2	456
13	38.000	40.000	1.21	484
14	40.000	42.000	1.22	512
15	42.000	44.000	1.23	541
16	44.000	46.000	1.24	570
17	46.000	48.000	1.25	600
18	48.000	50.000	1.26	630
19	50.000	55.000	1.29	709
20	55.000	60.000	1.32	792
21	60.000	65.000	1.35	877
22	65.000	70.000	1.39	973
23	70.000	75.000	1.42	1.065
24	75.000	80.000	1.45	1.160
25	80.000	85.000	1.48	1.258
26	85.000	90.000	1.51	1.359
27	90.000	95.000	1.54	1.463
28	95.000	100.000	1.57	1.570
29	100.000	110.000	1.63	1.793
30	110.000	120.000	1.69	2.028
31	120.000	130.000	1.76	2.275
32	130.000	140.000	1.81	2.534
33	140.000	150.000	1.87	2.805
34	150.000	160.000	1.93	3.088
35	160.000	170.000	1.99	3.383
36	170.000	180.000	2.05	3.690
37	180.000	190.000	2.11	4.009
38	190.000	200.000	2.17	4.340
39	200.000	220.000	2.5	5.500
40	220.000	240.000	2.8	6.720
41	240.000	260.000	3.1	8.060
42	260.000	280.000	3.4	9.520
43	280.000	300.000	3.7	11.100
44	300.000	320.000	4	12.800
45	320.000	340.000	4.3	14.620
46	340.000	360.000	4.6	16.560
47	360.000	380.000	4.9	18.620
48	380.000	400.000	5.2	20.800
49	400.000	420.000	5.5	23.100
50	420.000	440.000	5.8	25.520
51	440.000	460.000	6.1	28.060
52	460.000	480.000	6.4	30.720
53	480.000	500.000	6.7	33.590
54	500.000	550.000	7.4	40.700
55	550.000	600.000	7.7	46.200
56	600.000	650.000	8.1	52.650
57	650.000	700.000	8.4	58.800
58	700.000	750.000	8.8	66.000
59	750.000	800.000	9.1	72.800
60	800.000	850.000	9.5	80.750
61	850.000	900.000	9.8	88.200
62	900.000	950.000	10.2	96.900
63	950.000	1.000.000	10.5	105.000
64				

Przy dochodzie ponad 1 000 000 mk. podatek wynosi 105 000 mk. a oprócz tego 10 500 mk. od każdych pełnych 100 000 mk. ponad 1 000 000 mk.

Do podatku dolicza się ponadto:

ponad 1,000,000 mk.	2,000,000 mk.	1%
„ 2,000,000 „	3,000,000 „	2%
„ 3,000,000 „	4,000,000 „	4%
„ 4,000,000 „	5,000,000 „	5%
„ 5,000,000 „	6,000,000 „	6%
„ 6,000,000 „	7,000,000 „	7%
„ 7,000,000 „	8,000,000 „	8%
„ 8,000,000 „	9,000,000 „	9%
„ 10,000,000 „	„ „ „ „ „	10%

od całego podlegającego podatkowi dochodu.

Podatek należy jednak wymierzać w ten sposób, że z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nigdy nie ma mniej pozostać, niż pozostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

O ile z dochodu ustalonego do wymiaru podatku po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej pozostanie mniej, niż wynosi najwyższy dochód wolny od podatku, należy podatek wymierzyć i pobrać tylko w wysokości nadwyżki dochodu ponad tę najniższą granicę.

§ 15.

Osoby prawne wymienione w § 1. L. 4—6 opłacają tytułem podatku dochodowego 10% od dochodu ustalonego w myśl przepisu § 13, wszyscy inni podatnicy nie należący do powyższej kategorii ani do osób fizycznych 5% od dochodu.

Zniżki podatkowe.

§ 16.

O ile na utrzymaniu głowy rodziny, której dochód podlegający opodatkowaniu nie przekracza 80 000 mk., znajdują się członkowie rodziny, wówczas przypadająca stopę podatkową obniża się o 1 stopień na każdego członka rodziny.

Przy dochodzie ponad 80 000 mk. nieprzekraczającym jednak 150 000 mk. obniża się stopę podatkową o 1 stopień, jeżeli na utrzymaniu podatnika jest 3 lub 4 członków rodziny, o 2 stopnie, jeżeli na utrzymaniu jest 5 lub więcej członków rodziny.

Gdyby na podstawie powyższej ulgi wypadło zmniejszyć stopę podatkową poniżej pierwszego stopnia, następuje zupełne zwolnienie od podatku.

Za członków rodziny w myśl niniejszego paragrafu uważa się małżonka, dzieci ślubne, nieślubne i adoptowane, krewnych męża i żony w linii wstępnej i zstępnej.

Przy ustaleniu zniżki nie uwzględnia się tych członków rodziny, którzy przekroczyli 17. rok życia i są albo stale zatrudnieni w przedsiębiorstwie rolnem przemysłowym lub handlowem podatnika, albo mają własny dochód wyłączony od opodatkowania po myśli § 8. ust. 1.

§ 17.

Nadzwyczajne okoliczności osłabiające istotnie siłę podatkową płatników, których roczny dochód nie przekracza 200 000 mk. mogą być podstawą do zniżenia podatku należnego w myśl § 14. najwyżej o ~~trzy stopnie~~.

Za takie nadzwyczajne okoliczności uważa się nadmierne ciężary z powodu utrzymywania i wychowania dzieci, obowiązek utrzymywania niezdolnych członków rodziny, długotrwałą chorobę i inne szczególne krytyczne wypadki.

Postępowanie wymiarowe.

Miejsce opodatkowania.

§ 18.

Wymiar podatku dochodowego skutecznia się z reguły w tym okręgu szacunkowym, w którym podatnik w chwili sporządzenia list imiennych (§ 19) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania albo w braku tegoż, miejsce pobytu.

Jeżeli pod tym względem wchodzi w rachubę kilka okręgów szacunkowych, wymierza się podatek w tym okręgu, w którym znajdują się podległe podatkowi główne źródła dochodu lub też większa część tegoż.

Postanowienia części 2-giej niniejszego paragrafu stosuje się również i w tym wypadku, jeżeli obowiązany do opłacenia podatku ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza częścią górnośląską Województwa Śląskiego lub poza obszarem reszty Rzeczypospolitej Polskiej.

Czynności wstępne do wymiaru.

§ 19.

Z rozpoczęciem prac wymiarowych ma naczelnik każdej gminy sporządzić wyczerpujące listy imienne przebywających w gminie osób oraz istniejących Towarzystw zakładów, gruntów, przedsiębiorstw wymienionych w § 1.

§ 20.

Właściciele domów, względnie ich zastępcy są obowiązani udzielić władzy powołanej do sporządzenia list imiennych informacji co do wszystkich osób zajmujących w ich domu mieszkania lub pomieszczenia — podając co do każdej takiej osoby jej nazwisko, zawód wzgl. rodzaj zajęcia, miejsce i datę urodzenia, oraz wyznanie. Nadto co do robotników, służby i czeladzi oraz pracujących w przemyśle należy wymienić pracodawców i stanowisko pracy.

Głowy gospodarstw domowych są obowiązane udzielić właścicielom domów, względnie ich zastępcom wszelkich danych i wyjaśnień co do osób należących do ich gospodarstwa domowego, nie wyłączając podnajemców i gości nocujących.

Robotnicy służący i czeladź, oraz pracujący w przemyśle mają podać głowom gospodarstw domowych wszelkie potrzebne daty co do swych pracodawców i miejsc pracy.

Każdy, kto osobom zatrudnionym trwale w swem gospodarstwie domowym, w swym zawodzie lub przemyśle wypłaca pobory lub wynagrodzenia — jest obowiązany w terminie najmniej dwutygodniowym na żądanie naczelnika gminy, w której znajduje się jego zakład przemysłowy, a w braku tegoż w miejscu swego zamieszkania udzielić informacji co do dochodów swego personelu podając co do każdej dotyczącej osoby:

a) nazwisko, a wedle możliwości także miejsce zamieszkania i bliższy adres,

b) dochód w roku bieżącym za czas od 1. stycznia, względnie od terminu późniejszego rozpoczęcia służby lub zajęcia aż do 30. września jaki w gotówce i w naturze z tytułu stosunku służbowego względnie najmu pracy został przez nią rzeczywiście pobrany. Natomiast jednak wolno pracodawcy odnośnie do tych osób, które zatrudniał już u siebie przez cały poprzedni rok kalendarzowy, podać indywidualnie dochód rzeczywiście za tenże rok pobrany. Pobory w naturze, w szczególności wolne mieszkanie należy podawać bez oznaczenia wartości.

Takie same obowiązki mają ustawowi zastępcy osób prawnych.

§ 21.

Każdy naczelnik gminy (przełożony obszar dworskiego) ma obowiązek zebrać wszelkie jaknajdokładniejsze daty i wiadomości co do stosunków majątkowych i dochodowych płatników okręgu gminnego (obszaru dworskiego), nie pomijając okoliczności nadzwyczajnych uzależniających ich siłę podatkową (§§ 16. i 17.) — wogóle ustalić wszelkie znamiona potrzebne do uzasadnienia opodatkowania.

Na podstawie zebranych informacji ma naczelnik gminy (przełożony obszar dworskiego) wpisać przypuszczalny dochód każdego podatnika z poszczególnych źródeł (§ 4) do rejestru szacunkowego.

Co do takichże wpisów dotyczących samego naczelnika gminy wyda odnośne zarządzenia Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego.

Deklaracje podatkowe.

§ 22.

Wszystkie osoby fizyczne podlegające podatkowi dochodowemu, których roczny dochód przewyższa 100 000 mk. są obowiązane corocznie na wezwanie wydane publicznie obwieszczeniem przedłożyć deklaracje podatkowe wedle przepisanych formularzy, które wydaje się bezpłatnie. Deklaracje osób fizycznych mają być wnoszone na piśmie lub ustnie do protokołu na ręce przewodniczącego Komisji szacunkowej z zapewnieniem, że wszystkie dane przytoczone w deklaracji zostały zeznane wedle najlepszej wiedzy i sumienia. Termin w tym celu, nie krótszy niż dwa tygodnie — wyznacza Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego.

Osoby prawne wymienione w § 1. L. 4-7 są nadto zobowiązane dołączyć do deklaracji swoje sprawozdania zamknięcia roczne, oraz uchwały organów rewizyjnych. Bliższe postanowienia w tej mierze wyda Wojewoda. — Dotyczące deklaracje mają być wnoszone do właściwych Urzędów skarbowych. To samo tyczy się spółek z ograniczoną poręką, które są obowiązane do publikowania swych bilansów.

§ 23.

Osoby fizyczne, których roczny dochód 100.000 Mk. nie przekracza, są obowiązane do złożenia deklaracji podatkowej tylko na indywidualne wezwanie przewodniczącego Komisji szacunkowej. Termin w tej mierze nie może być krótszy niż dwa tygodnie, licząc od dnia następnego po doręczeniu wezwania. Te osoby są w każdym razie uprawnione do wniesienia deklaracji w przeciągu terminu wyznaczonego w § 22.

§ 24.

1) W deklaracji podatkowej ma być podaną ogólna suma osiągniętego dochodu (§ 7) — wedle poszczególnych źródeł (§ 4).

2) Odrębnie ma być zaznaczony dochód z nieruchomości znajdujących się poza obrębem okręgu szacunkowego.

3) Dochód z udziałów w zyskach spółek z ograniczoną poręką winien być odrębnie wykazany.

4) Odsetki od długów, ciężary i inne dopuszczalne potrącenia należy wymienić.

§ 25.

O ile chodzi o dochód, którego kwota da się ustalić tylko przez oszacowanie, to wystarczy, jeżeli podatnik w deklaracji umieści zamiast cyfrowego podania dochodu te daty, których Komisja do oszacowania tegoż potrzebuje

§ 26.

W wezwaniach do składania deklaracji podatkowych należy zwrócić uwagę interesowanych na skutki prawne z § 28, oraz na postanowienia karne z § 68.

§ 27.

W zastępstwie osób fizycznych, które pozostają pod władzą rodzicielską, pod opieką lub kuratelą, oraz w zastępstwie osób prawnych wymienionych w § 1, L. 4-7 składają deklaracje podatkowe ich zastępcy ustawowi. W razie wykluczenia ustawowego zastępcy podatnika od zarządu majątkowego w drodze prawa, może złożyć deklarację powołany w tym celu administrator ale tylko co do dochodów z odnośnego majątku.

W zastępstwie osób, które nie mogą same złożyć deklaracji z powodu nieobecności lub innych przeszkód — mogą składać deklaracje podatkowe ich pełnomocnicy. Jeżeli z pośród kilku zastępców podatnika, jeden z nich uczyni zadość ustawowemu obowiązkowi co do złożenia deklaracji — to inni będą tem samem zwolnieni.

§ 28.

Kto nie uczyni zadość obowiązkowi złożenia deklaracji po alkowej w przepisany terminie, będzie zobowiązany oprócz prawomocnie wymierzonego podatku zapłacić na to podatek w wysokości 5% tegoż podatku. Kto na ponowne indywidualne wezwanie nie złoży deklaracji podatkowej najdalej do dwóch tygodni, będzie zobowiązany zapłacić dalszy dodatek w wysokości 25% powyższego podatku.

Ustalenie dodatku (ust. 1 i 2) należy do kompetencji Urzędu Skarbowego. Przeciw odnośnemu orzeczeniu wolno w ciągu 4-ch tygodni wnieść zażalenie, które rozstrzyga Wojewoda Śląski. Nie należy się żaden dodatek w razie dowodnego braku winy podatnika.

W razie zniesienia, względnie odpisu podatku w ciągu roku podatkowego w myśl §§ 60, 61 następuje także stosunkowe zniesienia względnie odpisanie dodatku.

Organa i okręgi wymiarowe.

§ 29.

Osobne podkomisje szacunkowe przeprowadzają przedwstępne oszacowania dla celów wymiaru podatku dochodowego.

Każda podkomisja szacunkowa składa się z przewodniczącego, którym jest naczelnik gminy oraz z takiej ilości członków, częściowo wybranych, częściowo mianowanych, jaką wyznaczył Wydział skarbowy Województwa. Wyborów do kontyngent reprezentacji gminnej — mianowania należą do Wydziału skarbowego. Województwa. Wybory i mianowania winne być przeprowadzone w ten sposób, aby istniejące w każdym okręgu szacunkowym główne źródła dochodów były, o ile możliwości równomiernie reprezentowane. Ilość mianowanych członków Komisji razem z przewodniczącym musi być niższą od ilości wybranych. Wydział skarbowy Województwa może nie mianować odnośnych członków.

Z gmin i samoistnych obszarów dworskich sąsiadujących ze sobą może Wydział skarbowy Województwa po wysłuchaniu interesowanych oraz w porozumieniu z wydziałem powiatowym utworzyć jeden okręg podkomisyjny. Gdyby jednak wspomniane władze nie mogły dojść w tej mierze do porozumienia — należy decyzyja do Wojewody Śląskiego.

O ile gminy wiejskie lub obszary dworskie tworzą osobne związki komunalne, w sprawach szkolnych lub ubogich, mogą być połączone w jeden okręg podkomisyjny.

Przewodniczącego podkomisji w takich okręgach (ust. 3 i 4) wyznacza Wydział skarbowy Województwa Śląskiego z grona dotyczących Naczelników gmin, wzgl. burmistrzów.

Ilość członków do takich podkomisji mających być wybranych przez odnośne gminy oraz obszary dworskie rozdziela się w stosunku do liczby ich mieszkańców, najmniej jednak przypada po jednym członku na każdą gminę i na każdy obszar dworski.

Imieniem obszarów dworskich wchodzi do podkomisji jako członkowie — przełożeni obszarów dworskich lub ich zastępcy, względnie delegowani przez nich mieszkańcy z okręgu podkomisyjnego.

§ 30.

Podkomisja szacunkowa sprawdza jaknajściślej listy imienne i rejestr szacunkowy zestawiony w myśl §§ 19 i 21 przez naczelnika gminy i wpisuje do rejestrów kwoty dochodów ustalonych dla poszczególnych podatników do 100.000 Mk. oraz proponowane stopy podatkowe.

§ 31.

Każdy powiat administracyjny stanowi okręg wymiarowy. Wydział skarbowy Województwa Śląskiego może w tym samym powiecie administracyjnym utworzyć kilka okręgów wymiarowych.

§ 32.

Dla każdego okręgu wymiarowego tworzy się Komisję szacunkową pod przewodnictwem naczelnika urzędu skarbowego lub też jego zastępcy, mianowanego przez Wydział skarbowy Województwa Śląskiego część jej mianuje Wydział skarbowy Wojew. Śląsk. resztę zaś wybiera Wydział powiatowy, a w powiatach miejskich rada miejska z grona mieszkańców okręgu szacunkowego na okres sześcioletni w ten sposób, aby istniejące w każdym okręgu szacunkowym główne źródła dochodu o ile możliwości były równomiernie reprezentowane.

Wydział skarbowy Województwa Śląskiego decyduje, ile członków ma być wybranych, a ile mianowanych w każdym okręgu wymiarowym ze względu na tegoż wielkość i stosunki dochodowego, ale tak, aby liczba mianowanych razem z przewodniczącym nie przekraczała połowy wybranych. Z końcem każdego trzeciego roku ustępuje połowa wybranych i połowa mianowanych członków mianowicie z nierównej liczby po raz pierwszy większą część. W miejsce ustępujących wchodzi nowi członkowie z wyborów i z nominacji. Wstępujących po raz pierwszy wyznacza się przez losowanie. Ustępujący mogą być ponownie wybrani względnie mianowani.

§ 33.

Przewodniczący Komisji, który równocześnie zastępuje interesy Skarbu Państwa, sprawuje nadzór nad czynnościami przewodniczących podkomisji w swoim okręgu szacunkowym, kieruje całym postępowaniem wymiarowym i jest odpowiedzialny za należyte stosowanie ustawy.

W szczególności jest obowiązkiem tegoż sprawdzać listy imienne i rejestry szacunkowe (§§ 19 i 21) publikować obwieszczenia dotyczące składania deklaracji podatkowych (§ 22), wzywać płatników z dochodem ponad 100.000 Mk. indywidualnie do złożenia, względnie ponownienia deklaracji, sprawdzać wszystkie wniesione deklaracje.

W celu należytego sprawdzenia deklaracji i wymiaru podatku winien przewodniczący zebrać wszelkie jak najdokładniejsze informacje co do stosunków majątkowych i dochodowych płatników.

Wszystkie władze i urzędy państwowe i komunalne oraz ich organa wykonawcze, instytucje publiczne i prywatne z wyjątkiem kas oszczędności i banków są obowiązane na żądanie przewodniczącego Komisji szacunkowej bezpłatnie udzielać wszelkich danych i informacji potrzebnych do ustalenia dochodu i wymiaru podatku.

Wszelkie władze i urzędy państwowe i komunalne oraz ich organy wykonawcze, instytucje publiczne i prywatne, z wyjątkiem kas oszczędności i banków są obowiązane na żądanie przewodniczącego komisji rachunkowej bezpłatnie udzielać wszelkich danych i informacji potrzebnych do ustalenia dochodu i wymiaru podatku.

Przewodniczącemu Komisji odwoławczej przysługują wymienione w § niniejszym a w szczególności może on żądać świadectwa od instytucji bankowych i kredytowych oraz dostarczenie dowodów (wyciągów kont) tychże instytucji dotyczących podatnika.

W razie rzeczywistej trudności w dostarczeniu wspomnianych danych i informacji, powinno wyżej wymienione instytucje zezwalać na przejrzenie wszelkiego

rodzaju aktów, ksiąg, dokumentów i innych zapisków, jak również na sporządzenie z nich wyciągów, niezbędnych do opodatkowania.

Każdy jest obowiązany na wezwanie przewodniczącego udzielić wszelkich wyjaśnień i informacji w przedmiocie opodatkowania jego i innych osób oraz zeznawać jako świadek lub znawca na ściśle określone okoliczności.

Osoby, które na mocy przepisów ustawy o postępowaniu sądowym są wyłączone od składania zeznań i wyrażenia opinii w charakterze świadków lub znawców, przesłuchane być nie mogą.

Pozamiejscowi znawcy i świadkowie wzywani w sprawach podatku dochodowego mogą otrzymać na żądanie stosowne wynagrodzenie.

We wszelkich czynnościach urzędowych należących do zakresu działania przewodniczącego Komisji szacunkowej może się tenże wwręczać organami Urzędów skarbowych.

§ 34.

Przewodniczący Komisji szacunkowej sprawdza i ustala stopy podatkowe, proponowane przez podkomisje (§ 30), o ile nie nasuwają wątpliwości.

Co do takich podatników, co do których podkomisja nie zaproponowała stopy podatkowej, jak również w razie zachodzących wątpliwości co do proponowanej, przedkłada przewodniczącym odnośne sprawy do decyzji Komisji szacunkowej, przedtem jednak ustala w tym celu w każdym wypadku odpowiedni dochód osobno z każdego poszczególnego źródła w miarę swego uznania i wpisuje do rejestru szacunkowego proponując zarazem stopę podatkową przypadającą w myśl niniejszego rozporządzenia.

§ 35.

Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego może przydzielić przewodniczącemu Komisji szacunkowej urzędników do pomocy przy opracowaniu wymiarów podatku dochodowego. Przydzieleni urzędnicy mogą brać udział w obradach komisyjnych jako zastępcy przewodniczącego albo z głosem doradczym; inne prawa i obowiązki tychże określi Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego w myśl ogólnych instrukcji, które będą wydane w tej mierze przez Śląskiego Wojewodę.

§ 36.

W razie zachodzących wątpliwości co do dokładności i prawdziwości szczegółów zawartych w deklaracji — jest obowiązkiem przewodniczącego Komisji szacunkowej przedstawić je podatnikowi z wezwaniem do udzielenia przedmiotowych wyjaśnień w terminie najmniej dwutygodniowym — względnie w ważnych kwestiach wymiarowych zażądać odpowiedzi na ściśle oznaczone pytania i okoliczności wymagające wyjaśnień oraz przedłożenia dowodów na poparcie zeznań.

Ofiarowane przez podatnika i ustawowo dopuszczalne dowody muszą być sprawdzone, o ile dane będące przedmiotem dowodu, są ważne dla wymiaru podatku, chyba że i bez tych dowodów będą uznane za słuszne.

§ 37.

1. Przewodniczący ma przedłożyć Komisji szacunkowej wszystkie zebrane informacje, wniesione deklaracje, wyniki przeprowadzonych dochodzeń, wogóle wszelkie do wymiarów potrzebne podstawy, które Komisja ma ocenić.

2. Komisja szacunkowa ma prawo korzystania ze środków przysługujących przewodniczącemu w myśl postanowień § 33, ustęp 4-8.

3. Nadto ma prawo żądania zaprzysiężenia świadków i znawców za pośrednictwem sądu powiatowego a to tak na wniosek przewodniczącego jak i na prośbę podatnika.

4. Wskutek uchwały Komisji szacunkowej jest podatnik obowiązany przedłożyć jej do przejrzenia i sprawdzenia księgi gospodarcze i handlowe, kontrakty, zapisy dłużne, pokwitowania na zapłacone procenty i inne znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, mogące

posłużyć do ustalenia istotnych danych potrzebnych do wymiaru. Przejrzenie i sprawdzenie ksiąg handlowych porucza Komisja z reguły jednemu do tego wydelegowanemu członkowi, przyczem na wniosek podatnika może być obecną osobą przezeń zaproponowana.

5. O ile Komisja uzna dane jakimi rozporządza, za niedostateczne do obliczenia wysokości dochodu, może ustalić ogólny dochód podlegający podatkowi według swobodnej oceny na podstawie zewnętrznych oznak świadczących o wydatkach domowych i osobistych podatnika oraz o jego ogólnym ekonomicznym położeniu. Te oznaki zewnętrzne Komisja powinna szczegółowo przytoczyć w swojej uchwale.

§ 38.

Na podstawie przeprowadzonych obrad uchwała Komisja szacunkowa dla każdego podatnika przypadającą stopę podatkową.

Od faktycznych danych zawartych w deklaracji może Komisja odstąpić tylko wówczas, gdy przedtem przedstawiono podatnikowi zachodzące w tej mierze wątpliwości i tenże albo wcale nie odpowiedział na wezwanie skierowane doń w myśl § 36 ust. 1 i § 37 albo gdy wedle najlepszej wiedzy Komisji podniesione wątpliwości nie zostały usunięte ani w odpowiedzi podatnika ani w inny sposób.

§ 39.

Przewodniczący Komisji ma każdego podatnika zawiadomić o wysokości opodatowanego dochodu i wymierzonego podatku, oraz o przysługujących mu środkach prawnych.

Zawiadomienie podatników, których opodatowany dochód nie przekracza 100.000 Mk. mogą być poruczone naczelnikowi gminy (przełożonemu obszarowi dworskiego) do wygotowania i doręczenia łącznie z nakazami podatkowymi (ceduła podatkowa).

Potrzebne w tym celu druki będą dostarczone gminom i obszarom dworskim z Urzędu.

Środki prawne.

§ 40.

I. Przeciw wymiarowi podatku przysługują tak podatnikowi jakoteż przewodniczącemu Komisji następujące środki prawne:

1) Protest do Komisji szacunkowej, o ile opodatowany dochód nie przekracza 100.000 Mk. — Odwołanie do Komisji apelacyjnej przeciw rozstrzygnięciu tegoż protestu przez Komisję szacunkową. Nadto przysługuje przewodniczącemu Komisji prawo protestu i odwołania także w wypadkach objętych § 31 ust. 1

2) Odwołanie do Komisji apelacyjnej, o ile opodatowany dochód przekracza 100.000 Mk.

II. Przeciw orzeczeniu Komisji apelacyjnej w wypadku pod I. Nr. 1, którem opodatowany dochód ustalono ponad 100.000 Mk. przysługuje podatnikowi, jakoteż przewodniczącemu Komisji apelacyjnej prawo wniesienia uzalenia do Senatu administracyjnego przy Śląskim Sądzie apelacyjnym.

III. Przeciw orzeczeniu Komisji apelacyjnej w wypadku pod I. Nr. 2 przysługuje tak podatnikowi, jakoteż przewodniczącemu Komisji apelacyjnej prawo wniesienia uzalenia do Senatu Administracyjnego przy Śląskim Sądzie apelacyjnym.

§ 41.

Każdy środek prawny można wnieść tylko w prekluzywnym terminie czterech tygodni. Dla przewodniczącego Komisji biegnie ten termin od dnia następującego po wzięciu zaczepionej uchwały — dla podatnika od dnia następującego po doręczeniu zawiadomienia o wymiarze (§ 39), względnie rozstrzygnięcia na poprzednim środku prawnym. Protest i odwołanie podatnika wnoszą się na ręce przewodniczącego Komisji szacunkowej — odwołanie przewodniczącego Komisji szacunkowej i zażalenie podatnika na ręce przewodniczącego Komisji apelacyjnej — zażalenie przewodniczącego Komisji apelacyjnej do Senatu Administracyjnego przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym.

Niewłaściwa nazwa środka prawnego, jakoteż wniesienie tegoż dla innej Władzy, niż tej, która jest kompetentna w myśl poprzedniego ustępu nie mają znaczenia w kwestji jego dopuszczalności.

Środki prawne wniesione do Władzy niekompetentnej mają być przesłane przez nią Władzy do ich rozstrzygnięcia kompetentnej.

§ 42.

Protesty rozstrzyga Komisja szacunkowa.

Osnowa protestu ma zawierać dane istotnego znaczenia, oraz podawać środki dowodowe.

Podatnik ma prawo żądać udzielenia mu motywów wymiaru podatku.

O ileby osnowa wniesionego protestu tego wymagała, można także z urzędu udzielić podatnikowi motywów wymiaru.

Komisja szacunkowa, względnie przewodniczący tejże może zarządzić dokładne sprawdzenie stosunków majątkowych i dochodowych podatnika, o ile tego potrzeba do oceny protestu, korzystając w tym względzie z uprawnień dozwołonych w § 37.

§ 43.

Dla całego obszaru części górnośląskiej Województwa Śląskiego tworzy się Komisję apelacyjną pod przewodnictwem naczelnika Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego lub tegoż zastępcy, w której skład wchodzi w części mianowanej na okres 6-cio letni przez Wojewodę na wniosek Wydziału Skarbowego Województwa w części też wybrani na ten czasokres przez Radę Wojewódzką członkowie z pośród płatników podatku dochodowego w obrębie górnośląskiej części Województwa.

Przy wyborze i mianowaniu członków należy mieć na uwadze, aby wszystkie kategorie dochodów były o ile możliwości równomiernie reprezentowane.

Ilość członków Komisji apelacyjnej oznacza Wojewoda Śląski w myśl postanowień § 32. ust. 2, przyczem mają także analogiczne zastosowanie postanowienie § 32 ust. 3.

§ 44.

Przewodniczący Komisji apelacyjnej jest ze względu na prawidłowe ustanowienie podatku zastępcą interesów państwa dla swojego okręgu. Jemu przysługuje naczelne kierownictwo całej czynności wymiarowej w okręgu Komisji apelacyjnej. On ma czuwać nad jednolitym zastosowaniem zasad wymiarowych, nadzorować prowadzenie czynności przez przewodniczących Komisji szacunkowych i starać się o wczesne ukończenie czynności wymiarowych.

We wszystkich czynnościach urzędowych należących do zakresu działania przewodniczącego Komisji apelacyjnej może się tenże wyręczać Wydziałem Skarbowym Województwa Śląskiego.

§ 45.

Komisja apelacyjna rozstrzyga wszelkie zarzuty i odwołania przeciw postępowaniu i orzeczeniu Komisji szacunkowej, o ile § 40 I. Nr. 1. nie stanowi inaczej. — Przewodniczący Komisji apelacyjnej zarządza przeprowadzenia uzupełniających dochodzeń i dowodów, które okazują się potrzebne z treści odwołania.

Postanowienia § 42 ust. 2. — 5. mają analogiczne zastosowanie w postępowaniu odwoławczym.

Na wniosek Komisji apelacyjnej lub jej przewodniczącego mogą być świadkowie i znawcy przez właściwy Sąd zaprzysiężeni.

Postanowienie zawarte w § 36 ust. 2 ma analogiczne zastosowanie także w postępowaniu odwoławczym. Jeżeli się okaże, że przepisane § 36 ust. 1. przedstawienie wątpliwości nie miało miejsca, należy je dodatkowo uskutecznić.

Komisja apelacyjna ma obowiązek sprawdzać jak najstaranniej listy imienne i rejestry szacunkowe. Poczynione spostrzeżenia należy użytkować dla celów wymiarowych na następnym roku podatkowy.

§ 46.

Zażalenie do Senatu Administracyjnego przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym (§ 10. II. III.) jest dopuszczalne tylko na wypadek :

1) że zażępięne orzeczenie wydano z pominięciem lub niewłaściwym zastosowaniem obowiązującego prawa, w szczególności także rozporządzeń, wydanych w zakresie odnośnych władz.

2) że zachodzą istotne wadliwości postępowania.

Zażalenie winno ściśle określać na czym polega pominięcie lub niewłaściwe zastosowanie obowiązującego prawa, względnie w czym zachodzą istotne wadliwości postępowania.

§ 47.

Przewodniczący Komisji apelacyjnej przesyła wniesione na jego ręce zażalenia podatnika Senatowi Administracyjnemu przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym wraz ze swą repliką, o ile jego zdaniem jest potrzebna. Zażalenie przewodniczącego Komisji apelacyjnej ma być przesłane podatnikowi do wniesienia pisemnej repliki w terminie jednotygodniowym najwyżej zaś do czterech tygodni.

§ 48.

Senat Administracyjny przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym wydaje swe orzeczenie na posiedzeniach tajnych z reguły bez poprzedniego osobistego przesłuchania podatnika.

Tenże Senat może jednak z urzędu, albo na wniosek podatnika dopuścić go do osobistej rozprawy w przedmiocie zażalenia.

W swem orzeczeniu jednak Senat nie jest związany motywami, które zostały podane celem uzasadnienia wniosków.

§ 49.

Jeżeli Senat Administracyjny przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym uzna zażalenie za uzasadnione może zwrócić sprawę do ponownej decyzji Komisji apelacyjnej, może też sam sprostować wymiar podatku.

W pierwszym wypadku mianowicie są wskazówki tegoż Senatu co do interpretacji i stosowania ustawowych przepisów.

§ 50.

Senat Administracyjny przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym orzeka na zażalenia, dotyczące postępowania przewodniczącego Komisji apelacyjnej z powodu zażaleń wniesionych w myśl § 46.

§ 51.

Zresztą w postępowaniu dotyczącem orzeczeń na zażalenia (§ 46) mają analogiczne zastosowanie te same obowiązujące normy prawne, które tyczą się skarg w postępowaniu administracyjnem, procesowem przed Senatem Administracyjnym przy Śląskim Sądzie Apelacyjnym, w szczególności postanowienia ustawy o ogólnej administracji krajowej z 30. lipca 1883 (Zbiór Ustaw Str. 195), ustawy o ustroju sądownictwa administr. i. t. d. z 3. lipca 1875

(Zbiór Ust. 1880 Str. 328) oraz Ustawy z 2. sierpnia 1880

(Zbiór Ustaw 1880 Str. 226) w przedmiocie zmiany w pierw powołanej ustawy z tą modyfikacją, że pobór należitości ryczałtowej ma i wtedy miejsce, kiedy orzeczenie wydano bez poprzedniej ustnej rozprawy, natomiast zaś roszczenie co do zwrotu należitości adwokackich nie jest dopuszczalne.

Regulamin Komisji.

§ 52.

Dla wszystkich przewodniczących i członków podkomisji szacunkowych, komisji szacunkowych i Komisji apelacyjnej, będą zamianowani względnie wybrani zastępcy w taki sam sposób jak to dzieje się odnośnie do przewodniczących i członków. Postanowienia § 32 ust. 3. stosuje się analogicznie do zastępców.

Co do przyjęcia względnie odmowy przyjęcia mianowań i wyborów dokonanych w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§ 8, 25 ordynacji okręgowej z 13 grudnia 1872 (Zbiór Ustaw Str. 661).

Na członków Komisji, abstrahując od innych przepisanych w tej mierze przed odnośne postanowienia specjalnych warunków — mogą być wybrane tylko osoby, które przekroczyły 25. rok życia i posiadają pełnię praw cywilnych i politycznych.

§ 53.

Przewodniczący Komisji zwołują Komisję, przygotowują czynności i kierują niemi, oraz wykonują uchwały Komisji, o ile nie zostały przez nich zażępięne wniesionymi środkami prawnymi.

W miarę potrzeby mogą być utworzone podkomisje celem załatwienia czynności poruczonych Komisji.

Uchwały Komisji, względnie podkomisji zapadają bezwzględna większością głosów obecnych członków. Przewodniczącemu przysługuje pełne prawo głosu. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Przy obradach nad opodatkowaniem i odwołaniem członków Komisji, jak również ich krewnych, albo powinowatych w linii wstępnej lub zstępnej albo do trzeciego stopnia linii bocznej, właściwy członek Komisji nie bierze udziału w obradach i głosowaniu.

Przewodniczący Komisji oddaje w podobnych wypadkach kierownictwo obrad jednemu z obecnych członków Komisji.

Wygotowanie i wykonanie uchwał i orzeczeń Komisji należy do przewodniczącego.

§ 54.

Członkowie Komisji składają przewodniczącemu przy podaniu ręki przyrzeczenie miast przysięgi, przy wykonywaniu swych funkcji będą postępować bezstronnie, bez względu na osobę według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowania w najściślejszej tajemnicy wszystko, o czem się dowiedzą podczas obrad, a w szczególności o stosunkach majątkowych i dochodowych podatników.

Takie samo przyrzeczenie składają przed delegatem zamianowanym przez Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego ci przewodniczący Komisji, którzy nie są zaprzysiężeni jako urzędnicy.

Urzędnicy i funkcjonariusze biorący udział w postępowaniu podatkowem, są na mocy swej przysięgi służbowej zobowiązani zachować w tajemnicy wszystko, o czem się dowiedzą podczas obrad komisyjnych, a w szczególności o stosunkach majątkowych i dochodowych podatnika. Deklaracje podatkowe mają być przechowywane pod zamknięciem. Deklaracje te, jakoteż przedmiotowe rozprawy komisyjne mogą tylko dostawać się do wiadomości urzędników zobowiązanych przysięgą służbową do zachowania tajemnicy urzędowej.

§ 55.

Przewodniczący Komisji uskuteczniają doręczenie pism urzędowych przez publicznych funkcjonariuszów do rąk własnych podatników za poświadczeniem odbioru. W tej mierze może także być proszoną poczta. W obu wypadkach uważa się doręczenie za uskutecznione chociażby nawet odmówiono przyjęcia. Dla podatników, których miejsce zamieszkania lub pobytu jest niewiadome, można uskutecznić doręczenie przez przybicie dotychczasowego pisma urzędowego w miejscu używanem w gminie przepisania podatku do zgłoszeń urzędowych. Doręczenie uważa się za uskutecznione jeżeli od czasu zgłoszenia upłynęły dwa tygodnie. Okoliczność, że pismo zostało zawczasie usunięte z miejsca ogłoszenia nie wpływa wcale na ważność jego doręczenia.

Doręczenia dla osób mieszkających poza obszarem Województwa Śląskiego uważa się za dokonane przez nadanie na pocztę za listem poleconym.

Powyższe postanowienia mają także zastosowanie do doręczeń nakazów płatniczych przez naczelników gmin (przełożonych obszarów dworskich) w wypadkach w § 39. ust. 2).

§ 56.

Jeżeli uprawniony związek samorządowy mimo należytego wezwania nie dokona wyboru członków Komisji lub jeżeli Komisja odmówi załatwienia poruczonych jej czynności, przechodzi rzecz na dotyczący okres wymiarowy wskutek zarządzenia Władzy nadzorującej na przewodniczącego Komisji. Przed rozpoczęciem najbliższego postępowania wymiarowego ma się odbyć ponowny wybór nie wybranych jeszcze członków Komisji.

§ 57.

Naczelný Zarząd sprawami podatku dochodowego na obszarze Województwa Śląskiego należy do Wojewody, który również rozstrzyga zażalenia na postępowanie Komisji apelacyjnej i jej przewodniczącego wyjąwszy środki prawne (§ 46).

Zmiany w ciągu roku podatkowego.

§ 58.

Podatek dochodowy wymierza się za każdy rok podatkowy.

§ 59.

Zwiększenie się dochodu w ciągu roku podatkowego nie wpływa na zmianę wymierzonego już podatku. Jeżeli jednak już zwiększenie się dochodu nastąpiło wskutek objęcia spadku legatów fideikomisu nabycia prawa rozporządzalności majątkiem wskutek umowy między rodzicami i dziećmi, posagu, wiana lub darowizny — należy podwyższyć wymierzony podatek dochodowy nabywcy stosownie do przyrostu dochodów. — Obowiązek opłaty podwyższonego podatku zaczyna się od dnia 1-go następnego miesiąca po zwiększeniu się dochodów.

§ 60.

Jeżeli wskutek nieszczęśliwych okoliczności lub nadzwyczajnych wydarzeń zdolność płatnicza podatnika znacznie osłabła, przewodniczący Komisji szacunkowej może na jego wniosek wniesiony najpóźniej do końca roku podatkowego, umorzyć odpowiednią część wymierzonego podatku, gdy uzna, że podatnik tej ulgi potrzebuje.

§ 61.

Pozatem następnie zmiana list podatkowych (Steuerrollen) w ciągu roku podatkowego tylko w następujących wypadkach:

a) osoby, które uzyskały stałe uposażenie służbowe we wysokości podlegającej opodatkowaniu, tudzież osoby fizyczne i prawne, które mieszkaly lub miały siedzibę poza obszarem Województwa Śląskiego i nie pobierały żadnych dochodów ze źródeł na tym obszarze się znajdujących, a otworzyły w Województwie Śląskim przedsiębiorstwo, obrały sobie tu miejsce zamieszkania lub siedzibę albo przybyły do części górnośląskiej Województwa Śląskiego dla zarobku i osiągają dochody, podlegające opodatkowaniu, podlegają obowiązkowi podatkowemu z początkiem najbliższego miesiąca po zajściu wyżej wymienionych wydarzeń.

b) osobom, co do których gasną warunki, od których zawisły jest obowiązek podatkowy (śmierć, wyprowadzenie się z obszaru górnośląskiego Województwa Śląskiego, utrata dochodów) odpisuje się podatek od miesiąca następującego po zajściu tego wydarzenia.

§ 62.

Przy wymiarze podatku za rok pierwszy dla wymienionych w § 61. lit. a, osób fizycznych i prawnych, z wyłączeniem obowiązanych do publicznego składania rachunków przyjmuje się za podstawę dochód spodzie-

wany w ciągu pełnych miesięcy pozostałych do końca tego roku.

Z dochodu obliczonego w stosunku do całego roku określa się odpowiednią stawkę podatkową.

Podatek wynosi tyle 12-tych części tej stawki, ile pełnych miesięcy pozostało do końca roku; wymiar zaś podatku w roku następnym skutecznie się od dochodu obliczonego w ten sposób za cały rok.

O ile dane stanowiące podstawę do wymiaru podatku dochodowego po myśli § 61. lit. a, odbiegają znacznie od rzeczywistych, może Władza podatkowa wymiar zreasumować.

Nowo powstający na obszarze górnośląskim Województwa Śląskiego Towarzystwa i zakłady wymienione w § 1. L. 4-7 podlegają opodatkowaniu po złożeniu pierwszego sprawozdania, na mocy którego wymierza się podatek zarówno za pierwszy jak za drugi rok podatkowy od czasu ich powstania. Podatek wymierza się w sposób wskazany w ustępie 2 i 3 niniejszego paragrafu.

§ 63.

W wypadkach § 59, 61 i 62 oznacza stopę podatkową oraz czas przepisu i odpisu podatku Urząd Skarbowy w miejsce Komisji szacunkowej. Pozatem mają mieć zastosowanie w przedmiocie postępowania wymiarowego i środków prawnych przepisy §§ 18-51.

§ 64.

Podatnicy, którzy w ciągu roku podatkowego zmieniają miejsce swego zamieszkania mają zgłosić tę zmianę u naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) dotychczasowego miejsca zamieszkania. Następnie wprowadzenia się, odbywa się nie u naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) w nowym miejscu zamieszkania do dwóch tygodni po wprowadzeniu się i wykazać się równocześnie, że są obłożeni podatkiem dochodowym.

Jeżeli policyjne zgłoszenie wyprowadzenia się i wprowadzenia się, odbywa się u naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) lecz u innej Władzy to dokonanie przepisanej zgłoszenia u tejże Władzy zastępuje zgłoszenie u właściwej Władzy.

Naczelnicy gmin (przełożeni obszarów dworskich) są obowiązani wedle wydać się małych w tej mierze zarządzeń Wojewody prowadzić u siebie listy wyprowadzających się i wprowadzających się mieszkańców.

Pobór podatku.

§ 65.

Wymierzony podatek ma być zapłacony w kwartalnych ratach mianowicie w pierwszej połowie drugiego miesiąca w każdym kwartale w miesiącu wyznaczonym w tym celu przez Władzę podatkową.

Wolno też podatnikowi zapłacić wymierzony mu podatek od razu naprzód za kilka kwartałów a nawet za cały rok.

§ 66.

Wniesienie środków prawnych nie wstrzymuje obowiązku płacenia wymierzonego podatku, który nie przesądza późniejszego zwrotu musi być płacony w przepisanych terminach.

Oprócz podatnika odpowiada za podatek dochodowy jego żona, której dochód w myśl § 8, doliczono do jego dochodów, mianowicie za tę część podatku, jaka wypada na doliczony dochód w stosunku do ogólnego opodatkowanego dochodu.

§ 67.

Wymierzone kwoty podatku dochodowego mogą być w poszczególnych wypadkach umorzone, o ileby ich przymusowo ściąganie zagrażało gospodarce egzystencji podatników, lub gdyby egzekucja nie rokowała wyniku.

67 a) Podatek

Postanowienie karne.

§ 68.

Kto świadomie w deklaracji podatkowej albo w odpowiedzi na pytania kompetentnej strony, albo w celu uzasadnienia środka prawnego:

a) co do swego dochodu podlegającego podatkowi albo co do dochodu zastąpionego przez się podatnika składa nieprawdziwe, albo niezupełne zeznania, które zdolne są udaremnić przypis przypadającego podatku,

b) podlegający podatkowi dochód, który powinien zeznać wedle postanowień tego dekretu — zataja. Ulegnie karze pieniężnej, jeżeli zaszło ukrócenie podatku — od cztero- do dziesięcio-krotnej kwoty ukróconego podatku ewentualnie od cztero- do dziesięcio-krotnego rocznego podatku narażonego na ukrócenie, najmniej jednak w kwocie 5 000 marek.

W miejsce tych kar wstępuje kara pieniężna od dwudziestutysięcy do stutysięcy mk. niem., gdy z okoliczności powziąć można, że nieprawdziwe względnie niezupełne zeznanie nastąpiło wprawdzie świadomie, ale nie w celu ukrócenia podatku.

Karygodność czynu ustaje, gdy winny sprostuje lub uzupełni swoje zeznanie u właściwej władzy względnie zezna zatajony dochód i zapłaci przypadający podatek w dozwolonym terminie zanim wpłynęło przeciw niemu doniesienie o czynie karygodnym albo wdrożono dochodzenie karne.

§ 69.

Ukrócony podatek ma być zapłacony w każdym wypadku i niezależnie od kary.

Odpowiedzialność za dopłatę podatku przedawnia się w dziesięciu latach i przechodzi na spadkobiorców ale tylko do wysokości ich części spadkowej i wtedy przedawnia się w pięciu latach. Przedawnienie zaczyna biec z upływem roku podatkowego, w którym ukrócenie podatkowe zostało popełnione.

Wymiar dodatkowego podatku należy do Urzędu skarbowego. Przeciw odnośnemu orzeczeniu dopuszczalne jest zażalenie do Wojewody Śląskiego w prekluzywnym terminie 4 tygodni.

§ 70.

Kto odmówi informacji żądanych od niego w myśl § 20, albo też uzasadnionego usprawiedliwienia w wyznaczonym terminie wcale ich nie udzieli, lub tylko niezupełne i nieprawdziwe ulegnie karze pieniężnej do 300 000 mk. (trzysta tysięcy mk.)

Kto w przepisany termin nie uczyni zadość obowiązkom z § 64, co do zgłoszenia zmiany miejsca zamieszkania ulegnie karze pieniężnej do dwudziestu tysięcy marek niem.

§ 71.

Kto jako funkcjonariusz publiczny, jakoteż członek Komisji wyjawia bez upoważnienia wiadomości o stosunkach zarobkowych, majątkowych lub dochodowych podatnika, o których dowiedział się z powodu udziału w postępowaniu podatkowym, w szczególności także treść deklaracji podatkowej — ulegnie karze pieniężnej do 1 500 000 (półtora miliona mk. niem.) lub karze więzienia do 3 miesięcy.

Wdrożenie dochodzenia karnego może nastąpić tylko na wniosek Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego albo dotyczącego podatnika.

§ 72.

Kary pieniężne orzeczone na zasadzie §§ 68, 70 i 71 w razie niemożności ich ściągnięcia — ulegną zamianie na kary pozbawienia wolności w myśl postanowień niemieckiej ustawy karnej (§§ 28, 29) o przekroczeniach. Wdrożenie dochodzenia karnego i orzecznictwo w spra-

wach o przestępstwa przewidziane w § 68 i 70 należy do sądów — jeżeli obwiniony dobrowolnie nie zapłaci nałożonej nań przez Urząd skarbowy kary pieniężnej oraz narosłych kosztów postępowania w dozwolonym mu terminie.

Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego może przytem orzec łagodniejszą karę pieniężną od przepisanej w § 68.

Jeżeli obwiniony nie ma żadnego miejsca zamieszkania w części górnośląskiej Województwa Śląskiego, wkracza sąd chociaż przedtem Wydział Skarbowy nie orzekł kary. Tak samo dzieje się, jeżeli Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego oświadczy, że wogóle odstępuje od orzeczenia kary albo obwiniony zrzeknie się takiegoż orzeczenia.

Decyzje co do ukróconego podatku należą zasadniczo tylko do kompetencji władz administracyjnych.

Do orzecznictwa w sprawach o przestępstwa przewidziane w § 71 są powołane tylko sądy.

Koszty.

§ 73.

Gminy ponoszą koszty połączone z czynnościami poruczonymi im przy wymiarze.

Zresztą ponosi koszty wymiaru Kasa państwowa (Wojewódzka). Jednakowoż te koszty, które powstały z powodu dochodzeń wdrożonych wskutek środków prawnych — ma zwrócić podatnik, jeżeli jego zeznanie w istotnych punktach nieprawdziwymi się okażą. Ustalenie takich kosztów, które mają być zwrócone należy do Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego. Przeciw odnośnemu orzeczeniu jest dopuszczalne zażalenie do Wojewody w prekluzywnym czterotygodniowym terminie.

§ 74.

Członkowie Komisji szacunkowej i apelacyjnej otrzymują z Kasy wojewódzkiej koszty podróży i stracone według norm obowiązujących dla urzędników państwowych (wojewódzkich) według XI. grupy płac.

Członkowie połączonych podkomisji szacunkowych (§ 32, ust. 3 i 4) otrzymują za współudział w posiedzeniach odpowiednie wynagrodzenia, których wysokość określi Wojewoda Śląski w porozumieniu z Rządem Wojewódzka.

Należytości świadków i znawców oblicza się według norm obowiązujących w postępowaniu sądowem cywilnem.

Opodatkowanie na rzecz związków samorządowych

§ 75.

Jeżeli osoby pobierające dochód poniżej 8 000 mk. (osiem tysięcy mk. niem.) rocznie mają być obciążone dodatkami i ciężarami, które nakładają komunalne i inne publiczne związki (szkolne, kościelne) w stosunku do podatku dochodowego, w takim razie następuje opodatkowanie według fikcyjnych stóp podatkowych przy zastosowaniu następujących norm:

przy dochodzie	podatek roczny
od 4 000 mkn. do 6 000 mkn.	0,3%
(od czterech do sześć tysięcy mkn.)	0,3%, ustalonego doch.
ponad 6 000 mkn. do 8 000 mkn.	0,6%
(ponad sześć do osiem tysięcy mkn.)	0,6%, ustalonego doch.

Przy oznaczeniu kwoty podatkowej zaokrągla się kwoty z fenigami na marki w dół.

Dochód niżej 4 000 mkn. (czterytysiące mkn.) wolny jest od opodatkowania.

Wyżej wymienione osoby mogą być zwolnione od obowiązku ponoszenia dodatków względnie obłożone innymi stopami od tych, które przypadają na wyższy dochód — jeżeli pokrycie zapotrzebowania dotyczącego związku i bez tego jest zapewnione. Muszą one jednak

być zwolnione od tych podatków, jeżeli otrzymują wsparcia z dobroczynności publicznej.

§ 76.

Ustalenie stóp podatkowych na rzecz związków samorządowych (§ 75) uskuteczniają podkomisje szacunkowe, stosując się przytem do postanowień niniejszego rozporządzenia.

Uchwały podkomisji szacunkowej podlegają kontroli przewodniczącego Komisji szacunkowej; w razie zakwestjonowania przezeń jakiej uchwały, wymierza stopę podatku komunalnego Komisja szacunkowa.

Lista wymierzonych podatków komunalnych ma być przez 14 dni publicznie wyłożona, a początek wyłożenia ogłoszony w sposób w miejscu praktykowany. Przeciw wymiarowi przysługuje opodatkowanemu prawo wniesienia zażalenia w prekluzywnym 4 tygodniowym terminie, licząc od upływu czasokresu wyłożenia mianowicie:

a) do Komisji szacunkowej, jeżeli wymiar został dokonany bez usterkowania,

b) do Komisji apelacyjnej, jeżeli wymiar został dokonany przez Komisję szacunkową.

Końcowe postanowienia.

§ 77.

Osoby, które wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia zostały opuszczone przy wymiarze, są zobowiązane dodatkowo zapłacić Kasie państwowej (wojewódzkiej) należną kwotę podatkową. To samo tyczy się osób, co do których wymiary wskutek później ujawnionych okoliczności okazały się za niskie, chociaż nie zaszło karygodne ukrócenie podatkowe (§§ 68 i 69). Obowiązek ten rozciąga się na trzy ubiegłe lata poprzedzające rok podatkowy, w którym skonstatowano za niskie opodatkowanie.

Odpowiedzialność za należność podatkową obciąża spadkobierców do wysokości ich udziałów w spadku.

Dodatkowe wymiary uskutecznią się od razu za cały czas należności wedle postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 78.

Pod jakimi warunkami wolno będzie ze względu na nieznaczne kwoty podatkowe zaniechać dodatkowych wymiarów w wypadkach objętych §§ 59 i 77 — postanowi Wojewoda Śląski.

§ 79.

O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej — obowiązuje ustawa o przedawnieniu publicznych opłat z 18. 6. 1840 r. (Zbiór ustaw Str. 140) także w przedmiocie podatku dochodowego.

Art. II.

Zakreślona w ustawie kompetencja rejencji przechodzi na Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego, kompetencja zaś Ministra Skarbu na Wojewodę Śląskiego.

Art. III.

W atrybucie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, orzekającego w myśl ustawy o środku prawnym zażalenia wstępuje Śląski Trybunał Administracyjny.

Art. IV.

Z pod kompetencji Komisji szacunkowych i apelacyjnych wyłącza się wymiar podatku dochodowego od Towarzystw i instytucji wymienionych w § 1. lit. 4—7.

Postępowanie wymiarowe przekazuje się Urzędowi skarbowym, odwołanie zaś idzie do Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego.

Co do środka zażalenia ma zastosowanie przepis § 49.

Art. V.

Rok podatkowy biegnie od 1. stycznia do 31. grudnia.

Art. VI.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia tegoż i ma zastosowanie do wymiaru podatku dochodowego również za rok podatkowy 1922, o ile wymiar w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia nie jest jeszcze prawomocnie ustalony.

Wyjątkowo też za rok 1922, porucza się podkomisjom szacunkowym w § 32. ustalenie5s.pyp.dgovdgo misjom szacunkowym ustanowionym w § 32. ustalenie dochodów i wymiar podatku dochodowego także dla kategorii cenzytów nie należących z reguły do ich kompetencji, względnie dla wszystkich cenzytów w ich okręgach, przyczem wszystkie przedmiotowe postanowienia rozporządzenia mają być przez podkomisję analogicznie przestrzegane.

Co do wymiarów dla osób prawnych za lata ubiegłe obowiązuje ustawa niemiecka o podatku od korporacji z 30. marca 1920 r.

Art. VII.

Gminy będą władne do pobierania dodatków do podatku dochodowego wymierzonego w myśl niniejszego rozporządzenia aż do wysokości 200%.

Art. VIII.

Celem zastosowania postanowień §§ 4, 17, 19, 20, 25, 33, 36, 42, 43 i 79 niniejszego rozporządzenia do wymiaru podatku za lata 1923 i następne zastrzega się ich rewizję w drodze prawodawczej.

Art. IX.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich ustawy pruskiej o podatku dochodowym z 19. czerwca 1906 r. w brzmieniu obecnie obowiązującym.

Art. X.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Katowice, dnia 12. grudnia 1922.

Województwo Śląskie.

L.Prez. 2814 b.

Dotyczy: Ustawa o państwowej i autonomicznej służbie cywilnej w Województwie Śląskiem; ustawa o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcj. państw. w Wojew. Śl. Ustawa weryfikacyjna -- przedłożenie sejmowe.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu pozwalam sobie przedłożyć projekty ustaw powyżej wyszczególnionych jako przewidziane artykułem 23 Statutu Organicznego przedłożenie dla Sejmu Śląskiego, zainicjonowane przez Tymczasową Radę Wojewódzką.

Województwo stoi na tem stanowisku, że urzędnicy, pracujący w urzędach wojewódzkich mają w zasadzie charakter urzędników państwowych, wskutek czego w projekcie utrzymano zasadnicze przepisy polskiej prawnotyki służbowej, a tylko co do urzędników autonomicznych poczyniono zmiany, wynikające ze Statutu Organicznego Województwa. Projekty ustaw dyscyplinarnej i weryfikacyjnej są niemal równobrzmiące z polskimi ustawami w tym przedmiocie.

Dołączając uzasadnienie projektu, proszę o przedłożenie tych ustaw na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Sejmu Śląskiego.

W końcu doznieniam, że równocześnie przedkładał Prezydent Rady Ministrów sprawozdanie o wniesieniu do Sejmu Śląskiego projektu tych ustaw z wnioskiem na udzielenie uprzedniej aprobaty odnośnie do projektu ustawy w postępowaniu dyscyplinarnem, a to z uwagi na kompetencję poszczególnych komisji dyscyplinarnych.

W i c e w o j e w o d a :

Ż u r a w s k i .

U s t a w a

z dnia w sprawie policzenia lat służby
względnie pracy zawodowej urzędnikom Województwa Śląskie-
go, spędzonej przed wstąpieniem do służby.

Art. 1.

Przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim ustanawia się odpowiednią ilość komisji weryfikacyjnych, których zadaniem będzie ustalić starszeństwo dla urzędników i funkcjonariuszy, wstępujących do służby na terytorjum Województwa Śląskiego na podstawie zaliczyć się mających lat, poprzedniej służby państwowej polskiej wzgl. zaborczej lub też pracy zawodowej.

Art. 2.

Komisja weryfikacyjna składa się z przewodniczącego i czterech członków, których mianuje Wojewoda. Ilość komisji weryfikacyjnych ustala Wojewoda.

Art. 3.

Uchwały Komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględna większością głosów obecnych. Przewodniczący w razie równości głosów głosuje na końcu.

Art. 4.

Referentami sprawy są członkowie komisji, w razie jednak nawału p^{pracy} /mogą by. przydani komisji referenci z głosem doradczym z grona urzędników, referenci referują i składają wnioski na piśmie, nie mają jednak prawa do głosowania.

Z posiedzeń i uchwał Komisji prowadzi się protokół. Protokolanta i referentów - urzędników wyznacza Wojewoda.

Art. 5.

Przy ustaleniu starszeństwa policzać należy:

- a/ czas służby państwowej jednego z państw zaborczych,
- b/ czas służby samorządowej państw zaborczych,
- c/ " " państw wzgl. autonomicznej w Polsce,
- d/ czas pracy zawodowej przed wstąpieniem do służby na terytorjum Województwa Śląskiego, jeżeli pracą tą urzędnik wzgl. funkcjonariusz niewątpliwie nabył kwalifikacji i doświadczenia, umożliwiających go/ do obecnie sprawowanego urzędu.

verte!

- 2 -

Okresy czasu ad a/ i b/ policzalne są w całości, zaś pod c/ według uznania Komisji weryfikacyjnej, najwyżej jednak lat 20.

Art 6.

Praca w Polskim Komisarjacie Přebiscytowym, przy Naczelnej Władzy i Naczelnej Radzie Ludowej na Śląsku uważana ma być za służbę państwową polską. Służba w wojsku powstańczym nie stanowi przerwy. Służbę wojskową zaliczy z wyjątkiem czasu pełnienia normalnej powszechnej powinności wojskowej /t.zw. służby prezencyjnej/.

Art 7.

Funkcjonariusze państwowi, pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby polskiej, wzgl. w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej, winni złożyć na ręce swego bezpośredniego przełożonego, który je wraz z własną opinią składa w ciągu 3 dni przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej.

Art 8.

Do podania dołączy należy wszystkie osobiste dokumenty w oryginale lub w uwierzytelnionych notarialnie, wzgl. sądownie odpisach zawierające dowody poprzedniej służby, czy to w Polsce, czy w państwach obcych, lub pracy zawodowej.

Za wystarczające dowody dawnej służby państwowej w państwach obcych /tak cywilnej jak i wojskowej/ i samorządowej lub pracy zawodowej będą uważane obok oryginalnych dokumentów służbowych/pism nominacyjnych, wykazów stanu osobowego itp./i uwierzytelnionych ich odpisów, oryginalne poświadczenie władz, urzędów instytucji i korporacji wydane na podstawie aktów urzędowych w wyjątkowych wypadkach np. zaginięcie lub zniszczenie aktów, zastąpić je mogą poświadczenia co najmniej dwóch wiarogodnych świadków. Strictejsze z największą ścisłością czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter.

Podpisy świadków winny być sądownie lub notarialnie legalizowane.

Art 9.

Komisja weryfikacyjna bada złożone podania i dołączone dowody, może w razie wątpliwości, co do wiarogodności, autentyczności złożonych dowodów a także o ile uzna je za niewystarczające, wezwać urzędnika za pośrednictwem jego władzy przełożonej do przedłożenia dalszych

- 3 -

- dalszych dowodów, uzupełnienia już złożonych a w wyjątkowych wypadkach prosić powyższą władzę o przeprowadzenie dochodzeń, celem stwierdzenia lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

Art. 10.

Praca zawodowa może być zaliczona do dodatków starszeństwa tylko wówczas, jeżeli funkcjonariusz wykonywał ją jako swój główny zawód obojętne jest przytem, czy za pracę swoją pobierał wynagrodzenie, czy też nie.

Zawody poboczne, spełniane częściowo lub przejściowo obok zawodu głównego, nie mogą być zaliczone do starszeństwa.

Czas pracy zawodowej można zaliczyć dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia.

Art. 11.

Komisja weryfikacyjna po zbadaniu złożonych dowodów, ewentualnie ich uzupełnień i wyników dochodzeń, zalicza do starszeństwa wykazany czas służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej, o ile odpowiada ona warunkom ustawowym.

Poza powyższymi wypadkami Komisja weryfikacyjna komunikuje swe uchwały, które są ostateczne, Wojewódzie, dołączając równocześnie akta sprawy.

Władca po otrzymaniu uchwały Komisji, sporządza dla aktów odpisy dokumentów złożonych w oryginale lub zatrzymuje złożone kopje niemyślnie i deklaracje świadków a treść uchwały komunikuje patentowi, zwracając mu oryginalne dokumenty i wydając równocześnie przyznanie, celem przyznania i sygnowania stosownego dodatku za usługę lat /dodatków za trzylecie/ odpowiednio do ilości lat, z liczonych przez Komisję weryfikacyjną, oraz lat dotychczasowych : służby państwowej polskiej,

Władca przyznający i sygnujący uposażenia obowiązany jest sporządzić i przedłożyć dokładny wykaz terminów wysługi funkcjonariuszów państwowych, celem terminowego przyznawania w przyszłości tych dodatków za usługę lat /za trzylecie/.

Art. 12.

Wzory protokołu i uchwał, tudzież świadomości o uchwałach Komisji weryfikacyjnej o także świadomości o przyznaniu dodatku za usługę lat załączają się /załączniki 1, 2, 3/.

Art. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewódzie.

Uzasadnienie projektu.

ustawy o państwowej i autonomicznej służbie cywilnej w Województwie Śląskiem.

Zaraz po objęciu przez Rząd Polski władzy suwerennej na przyznanej Polsce części Górnego Śląska i po zorganizowaniu Województwa Śląskiego oraz Starostw wykorzysta się liczne wątpliwości co do stosunku prawno-służbowego urzędników państwowych na tej części Województwa.

Analogiczne wątpliwości i trudności powstały swego czasu także i na Śląsku Cieszyńskim; jednakowoż były one łatwiejsze do usunięcia i pokonania, niż na Śląsku Górnym z powodu, że tam już przyjęto do polskiej służby państwowej cały zawodowo wyszkolony aparat urzędniczy, pozostały po rozpadniętej monarchji austriackiej. A zresztą ani system rang, ni płac, ani przepisy dyscyplinarne de facto nie uległy prawie żadnej zmianie, bo nadal stosowano tam w praktyce dawny austriacki system, a polska pragnętych służbowa jest bardzo zbliżona do austriackiej.

Na górnośląskiej części Województwa z konieczności stosuje się na razie przepisy w przedmiocie służby państwowej ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 17. grudnia 1920 roku przy równoczesnem ustaleniu zasad przez konferencję odcytą przy współudziale Pana Delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dla spraw śląskich, której protokół dołącza się do niniejszego, jako allegat.

Na cieszyńskiej natomiast trzymano się, jak to już wspomniano austriackiej pragnętych służbowej z dnia 25. stycznia 1914 roku Dz. U. P. Nr. 15. co do samego stosunku służbowego, z więc wymogów odpowiednich studiów, służby przygotowawczej, czyli praktyki, wymagania egzaminów praktycznych, awansowanie, urlopowanie, postępowanie dyscyplinarne etc.

Z chwilą rozpoczęcia tych obu części Śląska Górnego i Cieszyńskiego w jeden jednolity obszar Województwa Śląskiego tego rodzaju stan rzeczy nie jest absolutnie do utrzymania i konieczną potrzeba ujednolicienia pragnętych służbowej na

całym obszarze województwa śląskiego zgodnie z postanowieniami Statutu Organicznego i zrównanie urzędników państwowych tak na górnośląskiej, jak i na cieszyńskiej części pod względem rang, uposażenia służbowego, praw, obowiązków i dyscypliny.

Obecnie wyłoniła się wątpliwość, jaką, względnie którą pragnatykę służbową, polską, czy niemiecką należałoby zaprowadzić na obszarze Województwa Śląskiego, lub toż, czy nie byłoby wskazanem wydanie jakiejś innej specjalnie śląskiej ustawy.

Nie jest wskazane utrzymanie niemieckiej pragnatyki służbowej w Województwie Śląskiem z powodu:

1/ że moc obowiązująca niemieckiej pragnatyki służbowej, jako niemieckiej ustawy w przedmiocie prawa publicznego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej narusza polską suwerenność państwową na Śląsku i uzależnia tak państwową władzę wojewódzką, jej organa wykonawcze, jak i urzędnicze sfery obywateli polskich od każdorazowej zmiany tej ustawy przez państwo obce, a nadto

2/ że zachodzi kolizja pomiędzy niemiecką pragnatyką służbową, a postanowieniami statutu organicznego Województwa Śląskiego co do dokonywania nominacji urzędników.

Urzędnicy natomiast powołani z Cieszyńskiej, względnie Małopolskiej administracji do służby na górnośląskiej części Województwa, posiadający już prawa nabyte na mocy austriackiej jezsake pragnatyki służbowej, a nadto prawa zagwarantowane polską ustawą weryfikacyjną nie mogą być poddani przeklasyfikowaniu i podciąganiu pod ustawy pruskie, względnie niemieckie.

Nawet mianowani urzędnicy państwowi po wyśli polskiej pragnatyki służbowej, szczególnie w Kongresówce, niejednokrotnie w stopniu swym służbowym i uposażeniu zostali znacznie wyżej postawieni od byłych urzędników niemieckich i austriackich pomimo fałszywej kwalifikacji tych ostatnich. Polscy m. j. kandydaci o pełnem wykształceniu akademickiem rozpoczynają służbę już od ósmego stopnia płac, podczas, gdy urzędnicy administracji Śląska Cieszyńskiego i Małopolski na ten stopień czekać musieli po 14 lat niepragającej służby przeciętnie.

Następna wątpliwość co do stosunku prawnosłużbowego urzędników administracji śląskiej wyłoniła się już zaraz przy powoły-

waniu do służby takich kandydatów, co do której nie można było ustalić żadnego definitivum o służbie cywilnej, a to tem bardziej, że polska pragmatyka służbowa przewiduje prowizorium przejściowe, statut organiczny zaś w art. 26 i 33 przewiduje nominacje dokonywane przez Naczelnika Państwa, ośnośnych ministrów z prawem do emerytury.

To też dało powód do niejednokrotnych zażaleń i interpelacji sejmowych w sprawie niewystawiania definitywnych dekrétów nominacyjnych.

Nie ulega żadnej wątpliwości fakt, że urzędnicy szczególnie z państwowej administracji w Województwie Śląskiem powinni być pod każdym względem jednolicie traktowani i na równi ze wszystkimi innymi urzędnikami państwowymi, pełniącymi służbę w jednym i tem samem państwie Polskiem postawieni, wobec czego zatrzymanie mocy obowiązującej niemieckiej pragmatyki służbowej na obszarze Województwa Śląskiego jest niemożliwe.

Prawo zatem i publiczne względy przemawiają za wprowadzeniem jednolitych norm polskich z odrzuceniem wszystkich innych przepisów tak niemieckich, jak i austriackich.

Celem więc ujednolnienia stosunku prawo-służbowego na obszarze Województwa Śląskiego z innymi dzielnicami Rzeczypospolitej Polskiej najłatwiejszą byłoby rzeczą przejąć całą polską pragmatykę służbową i rozciągnąć jej moc obowiązującą także i na Województwo Śląskie bez zmiany. Temu jednak stoi częściowo na przeszkodzie statut organiczny Województwa Śląskiego. Zachodzi zatem konieczność wprowadzenia na Śląsku polskiej pragmatyki służbowej ze zmianami zgodnymi ze statuten autonomicznymi.

Województwo zatem projektuje przejęcie polskiej pragmatyki służbowej ze zmianami niektórych poszczególnych artykułów zostawianymi do postanowień statutu organicznego.

Co do tytułu ustawy: Tytuł zmieniono przez dodanie słów "i autonomicznych", albowiem w pragmatyce nie chciano przesądzać charakteru urzędników w Województwie Śląskiem, gdyż ten ustalony jest na Górnym Śląsku ośnośnami ustawami t.zw. "Beamtengesetz".

Za uzupełnieniem tytułu słowami "i autonomicznych" przemawia także i ta okoliczność, że projektowana ta ustawa o służbie

cywilnej dotyczyć będzie również urzędników instytucji dawnej autonomicznych, jak "Wydział Prowincjonalny" i "Wydział Krajowy", a zatem dawnych autonomicznych urzędników, pełniących służbę przy Wydziałach powiatowych, szpitalach krajowych, zakładach wychowawczych, zakładach poprawczych i t.d.

Przystosowując się do powyższego przepisy polskiej pragmatyki służbowej wszędzie tam, gdzie co do urzędników państwowych jako władza kompetentna występuje Rada Ministrów dodano słowa: "a co do urzędników ~~na~~ autonomicznych Rada Wojewódzka".

W szczegółach zaproponowano w tekście polskiej ustawy następujące zmiany.

Usunięto w całości art. 2 i 30 z tekstu jako niemające tu zastosowania.

Art. 17. uzupełniono aż do wydania nowych przepisów odnośnie do górnośląskiej części Województwa zasadami grup uposażenia, zaczerpniętymi z przepisów niemieckich.

Art. 52. uzupełniono dodatkiem wypływającym ze statutu organicznego także i w celu zachęcenia urzędników innych dzielnic Polski do wstępowania do służby na Śląsku.

Art. 115. i 116. uzupełniono zmianami zastosowanymi do postanowień statutu organicznego.

Ustawa z 17. II. 1922. Dz.U.Nr. 21. poz. 165.

o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym.

Ustawę tę projektuje się przyjąć bez zmiany w całości z wyjątkiem art. 3, który uzupełnia się następująco:

1/ "dla wszystkich państwowych urzędników Województwa Śląskiego od I - III grupy włącznie

2/ od XIII. grupy, począwszy wzwyż.

/i końcowy ustęp tego artykułu:/

Autonomiczni urzędnicy na obszarze Województwa podlegają pod względem dyscyplinarnym senatowi administracyjnemu przy Sądzie apelacyjnym w Katowicach.

P r o t o k o ł

konferencji w sprawie ustalenia sposobu odznaczenia grup i stopni pobrać statowych urzędników Wojewódzkich.

O b e c n i: Wicewojewoda Pan Żurawski jako przewodniczący,
Delegat Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego, Pan S t e i n,
Naczelnik Wydziału Skarbowego Pan P a w l i t a,
Referat Pwrsonalny Pan K o j,
Referent Rachunkowy Pan K l a p e t e k.

Do dyskusji ustalono następujące zasady:

- 1/ Do wszystkich urzędników wojewódzkich w górnośląskiej części województwa Śląskiego należy przy wymiarze pobrać z całą ścisłością i jednolicie stosować odpowiednie ustawy niemieckie ewent. pruskie.
- 2/ Przyznanie należącej grupy pobrać urzędników w górnośląskiej części województwa Śląskiego zależy na jedynie od wyznaczenia mu jednego ze stanowisk służbowych objętych odpowiednimi ustawami niemieckimi ewent. pruskimi.
- 3/ Dla Urzędów nowo utworzonych lub przeobrażonych w górnośląskiej części województwa Śląskiego, określenie stanowisk służbowych i wyznaczenia pobrać związanych do tego grup pobrać będzie ustalono w drodze ustaw wydanych właściwej władze ustawodawczej z uwzględnieniem postanowień dokonanych w okresie organizacji władz i urzędów wojewódzkich.
- 4/ Przy przyznawaniu stopni służbowych urzędnikom wstępującym do służby wojewódzkiej z państwowej służby w innych dzielnicach polskich należy utrzymać następujących wskazać:

1/ Urzędnikom z wykształceniem akademickim, zakończonym z przepis egzaminami, liczyć należy starszeństwo /Besoldungsdienstalter/ i stopnie służbowe /Gehaltsstufen/ od grupy X.

2/ Urzędnikom katastralnym z jednym egzaminem uniwersyteckim, urzędnikom kontroli technicznej, i urzędnikom z wykształceniem akademickim bez przepisanych egzaminów - od grupy IX.

3/ Urzędnikom rachunkowym z egzaminem dojrzałości w zakresie szkół średnich a nadto z egzaminem rachunkowym - od grupy VIII.

4/ Urzędnikom z egzaminem dojrzałości w zakresie szkół średnich ewent. urzędnikom podatkowym uznanym w poprzedniej służbie za wykwalifikowanych - od grupy VII.

5/ Urzędnikom kancelaryjnym z wykształceniem niższym od poprzedniego a wyższym od wykształcenia w zakresie szkół powszechnych od grupy VI.

6/ Urzędnikom z wykształceniem w zakresie szkół powszechnych od grupy V.

5/ O ile przy oznaczeniu stanowiska służbowego urzędników przychodzących do służby wojewódzkiej z państwowej służby w innych dzielnicach Polski zachodziły wątpliwości, należy kierować się następującym zestawieniem pruskich ewent. niemieckich grup pborów z polskimi stopniami służbowymi:

Pruska grupa odpowiada: polskiemu stopniowi służbowemu:

XIII	V
XII	VI
XI i X	VII
IX	VIII
VIII	IX
VII	X
VI	XI
V	XII

Urzędnikom, którzy w polskiej służbie mieli stanowisko złączone z pborami VII stopnia służbowego, można wyznaczyć w służbie wojewódzkiej stanowiska złączone, z pborami XI grupy wówczas, gdy urzędnik z państwowej służby w innych dzielnicach Polski zajmował stanowisko złączone z pborami VII stopnia służbowego najmniej pełnych lat 6.

VI. Ze względu na szerszy zakres działania urzędu wojewódzkiego, oraz jego wydziałów należy naczelnikom wydziałów pełniącym w rzeczywistości tę funkcję przyznać ostatni stopień grupy XIII, o ile nie będą im przyznane pobyry specjalne /Einzelgehalt/.

VII/ Do urzędników, którzy w Województwie Śląskiem są przeznaczeni na stanowisko o niższych pborach służbowych niżeli te, które pobierali na stanowisku zajmowanemu w państwowej służbie poza obszarem górnośląskiej części Województwa Śląskiego, można przy wyimrze grupy pborów zastosować postanowienie X ustępu 4. § 25. ustawy pruskiej z dnia 17.XII.1920r. o uposażeniu bezpośrednich urzędników Państwowych.

VIII/ Wszystkim urzędnikom / i nauczycielom / odlicza się za czas od prowizorycznej służby najwyżej trzy lata

Do wniosku rządowego z dnia 12. grudnia 1922 r. Pruk nr.104.

Rząd proponuje, by Wysoki Sejm zaprowadził w Województwie ustawę Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17. lutego 1922 roku poz.164.załączona do Dz.Ust.R."nr. 21.

Rząd proponuje do ustawy tej następujące poprawki:

- 1/ Wstęp ma brzmieć: " Ustawa z dnia 1923 r. o państwowej i autonomicznej służbie cywilnej w Województwie Śląskim,
- 2/ W art. 1. wstawia się po słowach: " stosunek państwowy ", słowa: " względnie autonomicznej ".
- 3/ Art. 2. skreśla się.
- 4/ Art.3. O ile się skreśla artykuł, zmienia się odpowiednio numerację następujących artykułów :
- 5/ W art. 3. ustawy państwowej wstawia się za słowami: " funkcjonariuszów państwowej ", słowa: " względnie autonomicznej ".
- 6/ W art. 4. ustawy dodaje się do ust. 3. art. 4. słowa: " względnie Wojewódzkich."
- 7/ W art. 5. ust. 2. wstawia się za słowami: " państwowej " słowa: " względnie autonomicznej ".
- 8/ Pierwsze osiem słów art.8. zastępuje się słowami: " mianowanie urzędnika w stosunku do służby państwowej wymaga zezwolenia właściwej władzy Naczelnej, w stosunku zaś do służby autonomicznej zezwolenia Rady Wojewódzkiej ".
- 9/ W art. 7.ust.2, wstawia się między słowa " Naczelnej i mianowanie " słowa: " względnie Rady Wojewódzkiej ".
- 10/ W art. 7. ust. 3. dodaje się słowa: " względnie autonomicznej ".
- 11/ W art. 8. wstawia się za słowami: " władzy Naczelnej " słowa: " względnie Rady Wojewódzkiej ".
- 12/ Art.11. Dodaje się do ust. przedostatniego słowa: " względnie Rady Wojewódzkiej ". Do ust. ostatniego dodaje się zdanie: "odnośnie do urzędników autonomicznych udziela ~~z~~/takiego zezwolenia Rada Wojewódzka".
- 13/ W art. 12.ust.3. zastępuje się pierwsze siedem słów słowami: " W wypadkach wyjątkowych odnośnie do urzędników państwowych może właściwa władza naczelna, a odnośnie do urzędników autonomicznych Rada Wojewódzka ".

- 14/ W art. 14. ustęp ostatni wstawia się za słowami: " urzędnika z państw" słowo: " względnie autonomicznej ", za słowami: " do państwowej ", słowo: " względnie autonomicznej " do państwowej " słowo: " względnie autonomicznej ", Słowo Art. 2. skreśla się.
- 15/ W art. 16. zastępuje się słowo: " władze służbowa " słowem: " Województwo ".
- 16/ W art. 16. przedostatni ustęp zastępuje się słowo: " Rady Ministrów " słowem: " Wojewody ".
- 17/ W art. 17. otrzymuje w ust. 1. zdanie 2. następujące brzmienie: " Na górnośląskiej części Województwa ustanawia się prowizorycznie 13 stopni służbowych aż do wydania nowych przepisów prawnych, ważnych dla całej Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze osobnej ustawy .
- Stałą służbę państwową rozpoczyna się w myśl art. 10. w 1. kategorii służbowej od IX stopnia służbowego w górę, w 2. kategorii służbowej od VI. stopnia służbowego w górę, w 3. " " " od I " i następnych. " wedle kwalifikacji i przydatności. Mianowanie na stanowiska służbowe dokonywane będą ściśle według postanowień art. 26. i art. 33. ustawy z dnia 15. lipca 1920 r./Dz.U.R.P.nr.73. poz.49 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.
- 18/ Art. 17. ust. 2. otrzymuje następujące brzmienie: " Na cieszyńskiej części Województwa ustanawia się 12 stopni służbowych ". Do ust. 3. dodaje się słowo: " względnie Rady Wojewódzkiej ".
- 19/ W art. 18. ust. 1. 2. wstawia się za słowem: " państwowej ", słowo: " względnie autonomicznej ".
- 20/ Art. 19.. Pierwsze trzy słowa zastępuje się słowem: " Województwo ".
- 21/ Art. 20: W ust. 1. zastępuje się słowo: " władze drugiej instancji, podlegającej bezpośrednio władzom na czelnym " słowami: " przy Województwie Śląskim ".
- W ust. 2. wstawia się za słowem: " kwalifikacyjnych " słowo: " odnoście do urzędników państwowych ", a za ostatnim słowem " a do urzędników autonomicznych Rady Wojewódzkiej ".
- 22/ W art. 29. ust. ostatni wstawia się za słowem: " państwowego " słowo: " względnie autonomicznego ".
- 23/ Art. 30. skreśla się. Obecnie tego zmienia się numeracja dalszych art.

Poniżej podaje się poprawki do artykułów bez uwzględnienia zmiany numeracji.

24/ W art. 35. ust. 2. wstawia się za słowem: " państwowego " słowa: "względnie autonomicznego ".

25/ W art. 36. ust. 1 wstawia się za słowem: " państwowej " słowa: " względnie autonomicznej ".

26/ Art. 40 Pierwsze słowo / praktykant / zastępuje się następującymi słowami:

" Praktykanci na górnośląskiej części Województwa Śląskiego otrzymują na czas trwania szkiby przygotowawczej wynagrodzenie jak następuje:

"	praktykanci 1. kategorii /art.10/ według uposażenia VIII	"
"	2. " " " VI.	"
"	3. " " " I.	"

Praktykanci na cieszyńskiej części Województwa ".

27/ Ustęp 1. art. 52. otrzymuje następujące brzmienie: O ile względy służbowe tego wymagają, urzędnik może być przeniesionym do innej miejscowości i na inne stanowisko służbowe nie niższe jednak stopnia służbowego w tej samej kategorii urzędników i w tem samym dziale zarządu państwowego, względnie autonomicznego przy zastosowaniu przepisów zawartych w art. 26. i 33. statutu organicznego Województwa Śląskiego ".

Między 2 i 3 ustęp wstawia się nowy ustęp : " Ten przepis nie ma zastosowania w rozporządzenia Wojewody z dnia 14.czerwca 1922 r.

/Dz.U.Śl nr.1,poz 9./

28/ Art. 54 Do ustępu 2. dodaje się słowo: " Co do urzędników autonomicznych uprawnienia Rady Ministrów przechodzi na Radę Wojewódzką ".

Ustęp 3. skreśla się.

29/ Art 57 Do ustępu 2. dodaje się słowa: " względnie autonomicznego ".

Ostatni ustęp skreśla się.

30/ W artykułach 58. 59.ust. 1. i 64 ust. 2 dodaje się za słowem: " państwowej " słowa: " względnie autonomicznej ".

31/ Ostatnie słowo art. 64. zastępuje się słowem: " minimalnej ".

32/ W art. 90 zastępuje się ostatnie słowa, słowem: " Wojewoda ".

33/ W art. 92. wstawia się za słowami: " Rada Ministrów " słowa: " funkcje zarządców zaś autonomicznych Rad Wojewódzkich ".

34/ W art. 93. wstawia się za słowem: " państwowej " słowo: " względnie autonomicznej ".

35/ Artykuł 105: " drugim ustępie wstawia się trzy razy zawsze za słowem: " państwowej " słowo: " względnie autonomicznej ".

36/ Za artykułem 114 dodaje się następujący nowy artykuł: " Na przeciąg lat 5 od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej Województwa Śl. zawieszają się postanowienia art. 10 ustęp ostatni tej ustawy o tyle, że zwolnienia na mianowanie osób nie posiadających przepisanego w tym artykule poziomu wykształcenia na wszystkie urzędy udzielają się stosownie do przepisów statutu organicznego Województwa Śląskiego. Na przeciąg lat 5 od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy zawieszają się postanowienia art. 5. ustęp 1. art. 88, co do obowiązku władenia językiem polskim w mowie i piśmie z tem, że po upływie tych lat 5 każdy funkcjonariusz będzie obowiązany wykazać się dostateczną znajomością języka polskiego w mowie i piśmie.

" W wyjątkowych wypadkach może władza dokonująca nominacji przedłużyć powyższy czasokres na wniosek bezpośrednio przełożonego poszczególnych funkcjonariuszów na dalszych lat trzy. "

37/ Po powyżej proponowanym artykule wstawia się następujący artykuł:

" Na przeciąg lat 2 od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej Województwa Śląskiego zawieszają się postanowienia art. 31. powołanego także w art. 102, o ile chodzi o osoby piastujące stanowisko służbowe, nie naruszając odnośnych postanowień statutu organicznego Województwa Śląskiego.

Prawa emerytalne w wypadkach wyszczególnionych w powyższych dwóch artykułach ustala się według postanowień niemieckiej ustawy emerytalnej z dnia 27. marca 1872 r. /Zbiór Ustaw 263/ aż do wydania innych odnośnych przepisów.

Urzędnikom, których na mocy ustawy autonomicznej można usunąć z urzędu z prawem emerytury, przyznaje się najmniej najniższej ustawy czasokres służby, w której według powyższej ustawy nabywa się prawo do emerytury. o ile oni na mocy dotychczasowej służby lub taryfikacji posiadają więcej lat służby policzalnej, uwzględni się to lata przy obliczeniu ich emerytury.

Urzędnik i funkcjonariusz niższy nabywa pełnię praw art. powyższych zastrzeżonych dopiero wówczas, gdy otrzyma od władzy która go mianowała pismo ustalające go w służbie państwowej

Ustalenie w służbie może władze uczynić zależnym od spełnienia przez urzędnika lub funkcjonariusza niższego pewnych warunków jako to: odbycia służby próbnej, ukończenia specjalnych kursów, poddania się egzaminom praktycznym itp.

O ile urzędnik nie posiada poziomu wykaztożecenia przepisanego w art. 10. niniejszej ustawy, ustalenie go na zajmowanym stanowisku może nastąpić dopiero po zwolnieniu go od wykazania tego poziomu w sposób wskazany w ustępie ostatnim cytowanego artykułu wzgl. w art. 113.

O ile urzędnik lub funkcjonariusz mężczyźni nie zostałby ustalony w cię lat 2 od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej., Województwa Śląskiego, należy go zwolnić od służby państwowej względnie autonomicznej z zachowaniem nabytych praw do emerytury, obliczalnej według niemieckiej ustawy emerytalnej z dnia 27 marca 1872 r. /Zbiór Ustaw 268/, względnie polskiej z dnia 28 lipca 1921 r. /Dz.Ust.R.P. nr. 70 poz. 466/ nie naruszając postanowień artykułu 25 i 33 statutu organicznego Województwa Śląskiego. O ile nie nabył praw do emerytury, otrzymuje przy zwolnieniu odprawę w wysokości trzydziestoosobnego wynagrodzenia.

38/ W art. 118 wstawić się za słowami: " aplikanci sądowi " słowami: " urzędnicy i niżsi funkcjonariusze sądowi i więzienni.

39/ Art. 119 otrzymuje następujące brzmienie: " Wykonanie ustawy i przeprowadzenie powierza się Województwu. "

40/ Art. 120 otrzymuje następujące brzmienie:

1/ Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

2/ Z dniem powyższym tracą na obszarze Województwa Śląskiego moc dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiociech unormowanych tą ustawą.

Ponieważ projekt ustawy proponuje skrócić artykuły 2. i 30. w ustawie państwowej, byłby w nowej ustawie art. 3. art. 2. art. 4. artykuł 3. itd. zaś art. 31. artykułem 29. art. 32. artykułem 30. itd. a więc art. 114 artykułem 112. Nowo wprowadzone dwa artykuły otrzymałyby liczby 113 i 114. Od artykułu 115 pozostałoby wobec tego dotychczasowa numeracja.

Do wniosku rządowego z dnia 12. grudnia 1922 r. druk 104.

Rząd proponuje, by w Województwie Śląskiem zaprowadzono ust. Reczypospolitej Polskiej z dnia 17 lutego 1922 roku poz. 145 z załączonego Dziennika Ustaw z następującymi zmianami:

1/ Do tytułu dodać słowa: " i autonomicznym ".

2/ W artykule 3. wstawia się za słowami: " w sprawach dyscyplinarnych " słowa: " dla wszystkich urzędników państwowych Województwa Śląskiego ".

3/ W artykule 3. liczbę 1. zastępuje się słowa: " od XII do VII. stopnia służbowego " słowami: " od I. do XIII. grupy na górnośląskiej części, a do XII. stopnia na Śląsku Cieszyńskim "

4/ W artykule 3. liczbą² wstawia się między słowa: " od VI. " słowa: " XIII. grupy względnie.

5/ Do ustępu 2. artykułu 3. dodaje się słowa: " autonomiczni urzędnicy na obszarze Województwa podlegają pod względem dyscyplinarnym Senatowi dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym w Katowicach ".

S p r a w c z d a n i e
- - - - -

Komisji Apropowizacyjnej z dnia 14. grudnia 1922 roku.

Rozporządzenia Wojewody z dnia 29. sierpnia 1922 roku
w przedmiocie obrotu ziemiopłodami w roku gospodarczym 1922/23
Komisja po wysłuchaniu ekspertów postanowiła jednomyślnie znieść.
Clawa bowiem, by ziemiopłody znajdujące się na terenie Województwa
Śląskiego zostały wykupione i wywiezione do innych części Polski
jest nieuzasadniona, a to z tego powodu, ponieważ są one tutaj
droższe niż w innych dzielnicach Kraju naszego. / Załącznik 1. /

Co do rozporządzenia Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 roku
w przedmiocie zakazu wywozu cukru, zacharyny, zapalek, tytoniu,
komisja po wysłuchaniu szefa Skarbu postanowiła takowe również znieść
z wyjątkiem pozycji drugiej i piątej pierwszego artykułu, dotycząco
zakazu wywozu soli nafty i przetworów naftowych. Te ostatnie są
bowiem wyjątkowo w Województwie Śląskiem tańsze niż w innych części
Polski; natomiast ceny na wszelkie inne są te same co w całej Polsce
/ Załącznik 2 /

Sprawozdawca Komisji:

/-/ St. J a n i c k i.

U S T A W A
- - - - -

z dnia 1923 r.

w przedmiocie obrotu ziemiopłodami w roku gospodarczym 1922/23.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 29. sierpnia 1922r.

Dz.Ust 31. nr.20. L.65. znosi się.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Załącznik 2. do druku nr 105.

U S T A W A
- - - - -

z dnia 19 2 r.

w przedmiocie zakazu wywozu cukru, soli, zapalek, tytoniu, nafty, przetworów naftowych.

Art. 1.

Znosi się rozporządzenie Wojewody z dnia 17. czerwca 1922r.

Dz.Ust.Śl. nr 1 L.8. z wyjątkiem poz 2. i 5. art.3.

Art. 2.

Paragraf 2. i 5. art. 1. powyższego rozporządzenia zatwierdza się.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Sprawozdanie

Komisji Aprowizacyjnej z dnia 14. grudnia 1922 roku.

Co do rozporządzenia Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 r. w przedmiocie zakazu wywozu cukru, zacharyny, zapalek, tytoniu, komisja po wysłuchaniu szefa Skarbu postanowiła takowe również znieść z wyjątkiem pozycji drugiej i piątej / pierwszego artykułu, dotycząco zakazu wywozu soli, nafty i przetworów naftowych. Te ostatnie są bowiem wyjątkowo w Województwie Śląskiem tańsze niż w innych częściach Polski; natomiast ceny na wszelkie inne są te same co w całej Polsce.

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w przedmiocie zakazu wywozu cukru, soli, zapalek, tytoniu, nafty, przetworów naftowych.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 r. /Dz. U. Śl. Nr. 1. L. 8/ zatwierdza się z następującymi zmianami: z artykułu pierwszego skreśla się pozycję 1, 3 i 4. Dalej skreśla się w całości artykuły drugi i trzeci. W artykule czwartym skreśla się liczby " 2 i 3".

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

W n i o s e k

W sprawie ustawy w sprawie ustawy o nabywaniu nieruchomości na terenach województwa śląskiego przez obcokrajowców.

U z a s a d n i e n i e .

Z powodu niskiego stanu waluty niemieckiej są na porządku dziennym wypadki wykupywania majątków nieruchomości przez obywateli państw o wysokiej walucie. Tak na przykład Czesi ~~zabrali~~ ^{zdołali} już wiele majątków i to nie tylko większe domy, lecz nawet i mniejsze zakłady przemysłowe na terenie Województwa Śląskiego wykupić. Przez to powstaje szkoda nieobliczalna nie tylko dla tutajszycy obywateli, lecz i dla skarbu Śląskiego a ku temu istnieje słuszną obawą, że obcokrajowcy zdołają mniejsze warsztaty przemysłowe oraz większe majątki nieruchomości skoncentrować w swem ręku.

Tobac tego Wysoki Sejm raczy uchwalić niżej załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia 1925 r.

w sprawie nabywania wszelkich majątków nieruchomości przez obcokrajowców.

Art. 1.

Wszyscy obcokrajowcy, chcący nabyć w drodze kupna majątność nieruchomą, muszą posiadać wyrażne zezwolenie władz w danem powiecie, w którym się majątek znajduje.

Art. 2.

Osoby obcokrajowcy posiadający zezwolenie władzy na kupno nieruchomości płaci, w razie dościa kupna do skutku, 300 % od sumy, którą za dany majątek nieruchomy zapłacił, do Głównej Kasy Skarbowej na rzecz skarbu Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Właściciel majątku nieruchomego, który oprzecha swój majątek obcokrajowcowi nie posiadającemu zezwolenia władz, płaci jako karę 300 % od sumy, jaką od nabywcy za opzeczony majątek otrzymał.

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego z obrad
nad drukiem Nr. 45.

Komisja Prawnicza na posiedzeniach rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa Śląskiego, zawarty w wniosku posła Ks. Brzuski i tow. /Druk Nr. 45./ Jako rezultat syty obrad Komisja przedkłada ten projekt Sejmowi do uchwały w następującej formie:

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie języka urzędowego na obszarze
Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Wyłącznie język polski jest językiem urzędowym władz, urzędników, ciał samorządowych i urzędów publiczno - prawnych instytucji, c ile podlegają Województwu Śląskiemu lub też ustawodawstwu Sejmowi Śląskiemu.

Art. 2.

Władze itd., podpadające pod art. 1., wystawiają dokumenty publiczne wyłącznie w języku polskim. Wygotowanie i wierzytelne odpisy dokumentów publicznych spisanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy w języku niemieckim, wydaje się w tłumaczeniu polskim z zaznaczeniem, że oryginał jest pisany w języku niemieckim. W wypadkach wątpliwych miarodajne jest brzmienie oryginału.

Art. 3.

Miejscowości i ulice muszą mieć polskie nazwy. Podanie miejscowości w nazwie niemurzędowej w dokumencie publicznym ma w następstwie nieważność dokumentu,

Art. 4.

Pisma do władz cywilnych Województwa Śląskiego mogą być wnoszone w języku polskim lub niemieckim. Odpowiedź na nie może być udzielona w jednym z obu języków. O ile będzie udzielona w języku polskim, należy do niej dołączyć tłumaczenie, jeżeli pismo nie było sporządzone w języku polskim i jeżeli wnoszący je prosił o załączenie tłumaczenia.

Każdemu wolno na obszarze Województwa Śląskiego zwracać się ustnie do władz cywilnych w języku polskim lub niemieckim.

Art. 5.

W sejmikach powiatowych, w wydziałach powiatowych, radach miejskich i w radach gminnych wolno przemawiać członkom instytucji tych, należących do mniejszości niemieckiej przez lat 15., licząc od 15 lipca 1922 r. w języku niemieckim. Protokoły, sprawozdania, wnioski, interpelacje winne być spisane w języku polskim. Dokumenty takie, spisane w języku niemieckim, są nieważne.

Przewodnictwa i biura sejmików powiatowych, rad miejskich i rad gminnych urzędują wyłącznie w języku polskim.

Art. 6.

Urzędnikom, którzy nie władają językiem polskim, wolno w służbie wewnętrznej władz posługiwać się językiem niemieckim aż do dnia 15 lipca 1926 r.

Art. 7.

Radzie Wojewódzkiej poleca się wydanie przepisów wykonawczych do art. 137. Konwencji Genewskiej.

Art. 8.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

- - - - -

Zestawienie projektu pierwotnego z projektem Komisji Prawniczej wykazuje cały szereg różnic, wzgl. zmian, dla których umotywowania przytacza się następujące uwagi:

Art. 1. zawiera dosłownie brzmienie art. 1. projektu pierwotnego, złączone z końcową połową pierwotnego art. 9. Skombinowanie to Komisja uważała za wskazane, ażeby już pierwszy art. wykazywał, dla których władz ustawa ma być obowiązująca, i ze względów logicznych. Był wniosek w Komisji, że by skreślono wyraz "wyłącznie", gdyż raz nie jest potrzebny, po drugie rzekomo nie zgadza się z rzeczywistością, bo dalsze artykuły jednak zezwalają na wyjątki, ale wniosek ten nie uzyskał większości. Dalej był wniosek, żeby zamiast "publiczno - prawnych instytucji" powiedzieć "politycznych instytucji", ale i ten wniosek upadł, gdyż w obecnej terminologii prawa państwowego wyraz "publiczno - prawny" wstąpił na miejsce będącego dawniej w użyciu terminu "politycznych".

Art. 2. Zamiast formy biernej uchwalono w pierwszym zdaniu użyć formy czynnej, żeby nawiązać do art. 1. Ostatnie zdanie dodano, z względów praktycznych.

Art. 3. Komisja uważa, że nie tylko ulice, ale przede wszystkim miejscowości muszą mieć nazwy w języku urzędowym. Drugie i trzecie zdanie pierwotnego projektu należy do prawa policyjnego, do egzekutywy, dlatego Komisja uważała, że nie wypada umieścić te zdania w ustawie. Do tego dochodzi, że trzecie zdanie musiałoby pociągnąć za sobą ustawy o kompetencji władz administracyjnych i sądów administracyjnych.

Art. 4. Obecny art. 4. jest Art. 5. pierwotnego projektu. Komisja uważa za wskazane, użyć warazów Konwencji Genewskiej /Art. 136 i 135./ ażeby uniknąć zarzutów, że przepisy tego artykułu nie zgadzają się z przepisami tej konwencji. Pierwotny art. 4. Komisja uchwaliła skreślić, gdyż pierwsze zdanie tego artykułu swoją redakcją dawało władzom przywilej /patent/ nieomyślności, a drugie zdanie Komisja uwzględniła już w dodatkowym zdaniu do art. 2.

Art. 5. projektu Komisji identyczny jest z art. 6. pierwotnego projektu. Art. 6. pierwotnego projektu uchwaliła Komisja skreślić, gdyż przepis mający być w nim ujęty, znajduje się już ramowo w art. 1., a Sejm Śląski w każdej chwili może sobie uchwalić odnośne przepisy w swoim regulaminie i te przepisy, skoro okaże się potrzeba, zmienić, przyczem nie będzie zachodziła potrzeba zmienienia ustawy.

Art. 6. projektu Komisji identyczny jest z pierwszym zdaniem art. 8. pierwotnego projektu. Drugie i trzecie zdanie owego pierwotnego artykułu Komisja proponuje skreślić, i to zdanie drugie dlatego, że przy każdej ustawie przepisy późniejszych artykułów nie powinny w niczem naruszać artykułów poprzednich, a przepis trzeciego zdania podlega uregulowaniu przez ogólną ustawę o języku urzędowym dla całego państwa.

S.P.

I. Sprawozdanie Komisji Śledczej.

Komisja Śledcza w szeregu posiedzeń zajmowała się zbadaniem okoliczności, towarzyszących ~~zstąpieniu~~ p. mecenasa Kempki z zajmowanej przez niego posady w urzędzie wojewódzkim i po przesłuchaniu szeregu świadków, zapoznaniu się z dokumentami, oraz wysłuchawszy zdania rzeczoznawców prawników, stwierdza, co następuje:

1. Pomiedzy wyższymi urzędnikami Województwa /szefowie Wydziałów, referenci/ rozwinęły się animozje i utarczki, które wykroczyły poza granice dopuszczalne w dobrze zorganizowanym biurze. Doszło do tego, że jeden szef Wydziału na złoto drugiemu przekreślał dokumenty urzędowe i zaopatrywał je w uszczypliwe dopiski /p. Sobolewski/ - inny żądał bezzwłocznego usunięcia kolegi, grożąc natychmiastowem opuszczeniem posady /p. Kempka/, inny, mając nieuzasadnione zresztą podejrzenie przeciwko kole-dze o autorstwo nie miłego artykułu, groził mu ciężkiem pobi-ciem /p. Gulkowski/; inny, uważając zresztą, że brak interwencji władzy kierowniczej zaostrza sytuację, groził samosądem jednej grupy urzędników przeciw drugiej /Smietana/.
2. Komisja sprawdziła, że w aktach personalnych brak ważnych dokumentów, zaś inne robią wrażenie antydatowanych i to w tym właśnie wypadku, gdy uzasadnione jest przypuszczenie, że zecho-dzi akt zemsty osobistej: Komisja spotkała się też z faktem, że szef Wydziału, zmuszony do pozbycia się urzędnika niezna-sługującego na zaufanie, rekomendował go innemu Wydziałowi, dając tem dowód braku poczucia odpowiedzialności.
3. Komisja stwierdza, że p. Kempka zagrożony pobiciem przez jednego z wyższych urzędników, nie mając zapewnionego bezpie-czeństwa osobistego, miał prawo zastosować do siebie § 626 kodeksu cywilnego, uprawniający go do opuszczenia posady. Komisja wobec tego na podstawie orzeczenia ekspertów prawników stwierdza, że pobranie przez p. Kempkę pensji do końca kwarta-łu nie stało w sprzeczności z przepisami prawa.
4. Komisja w konkluzji wyraża nadzieję, że p. Wojewoda Żurawski, który w tych zajęciach, o ile mu były żłone, interweniował z tą poczyni odpowiednie zarządzenia, aby do organizacji urzędów wojewódzkich wprowadzić należyty rygor i surową dyscyplinę.

S p r a w o z d a w c a :

/-/ Pronobis.

Katowice, dnia 9. stycznia 1923 r.

Druk nr.109.

Wniosek.

Posłów Ks. Brzuski i tow. w sprawie rozciągnięcia
mocy obowiązującej na Województwo Śląskie ustawy o ogranicze-
niu sprzedaży napojów alkoholycznych.

Uzasadnienie.

Wobec coraz bardziej szerzącego się w Województwie
Śląskiem pijanstwa, które jest źródłem wszelkiej demoralizacji,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wprowadzenie ustawy alkoholowej obowiązującej na tere-
nie Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.U.Rs.P.Nr.35 z dnia 23.IV.
1920 r. i noweli z dnia 27.I.1922 nr.12./ z wyjątkiem art.
5 i 6 tej ustawy.

Wnioskodawcy:

// Szymborska	// Ks. Brzuska	// Łędzior
// Łukaszek	// Bobota	// Kaldonek
// Kempka	// Omaszkowska	// Mathea.
// Rybarz.		

- - - - -
Z i p s e k.

posła Kachaja i tow. w sprawie ubezpieczenia pensyj-
nego robotników wyłączonego z ubezpieczenia /has Brac-
kich/ w Republice Czesko-Słowackiej.

Uzasadnienie.

Na Śląsku Cieszyńskim są obecnie dwie kategorie robotników, którzy skutkiem niesprawiedliwego rozgranicze-
nia tego kraju utracili prawo do ubezpieczenia w tych ka-
sach prowizyjnych, w których dotychczas byli członkami.

Do kategorii pierwszej należą robotnicy zatrudnieni w fabryce wyrobów celastnych firmy Brewillier & Urban, w Ustro-
niu, wykluczonych orzeczeniem starostwa górniczego w Bernie
od ubezpieczenia w Kasie Brackiej Towarzystwa Górniczo-Hu-
tniczego w Morawskiej Ostrawie z powodu, że są zatrudnieni
w przedsiębiorstwie, znajdującem się poza granicami Republi-
ki Czesko-Słowackiej.

Do drugiej kategorii należą robotnicy: koksiarze
górnicy i hutnicy, zamieszkali na polskiej części Śląska
Cieszyńskiego byli zatrudnieni w przedsiębiorstwach, znaj-
dujących się na czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, a
którzy skutkiem ~~przejęcia przez państwo czeskie~~
kryzysu w przemyśle czeskim albo też dlatego, że są obywatel-
kami państwa Polskiego, wydaleniem zostali z pracy, skutkiem
czego grozi im utrata praw w Kasach Brackich.

Z chodzą więc nagła potrzeba przyłączenia robot-
ników zatrudnionych u firmy Brewillier & Urban w Ustro-
nie do jednej z ubezpieczeń w Województwie Śląskim oraz
zatrudnionych w innych wydzielonych przez
Czechów z pracy obywateli polskich w zakładach przemysło-
wych w województwie Śląskim, które posiadają instytucje
ubezpieczenia na starość, lub na wypadek niezdolności do
pracy, które to instytucje powinny zabezpieczyć tym robo-
tnikom prawa nabyte przez nich w czeskich Kasach Brackich.

W n i o s e k.

Sejm wybrał Pana Wojewodę do przedłożenia Sejmowi
w najkrótszym czasie projektu ubezpieczenia robotników, któ-
rzy postradali prawo do ubezpieczenia na starość w Kasach
Brackich w Republice Czesko-Słowackiej dlatego, że stali
się obywatelami Państwa Polskiego.

/-/ Janicki.

/-/ Biniaszkiewicz

/-/ Kumpfelt.

/-/ Borys

/-/ J. Adamcz.

/-/ Niechwała.

/-/ Czajor.

Sprawozdanie Komisji Agrarnej.

Komisja Agrarna rozpatrywała na posiedzeniu z dnia 15 grudnia z.r. rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 3. października 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 104/ w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Izby Rolniczej Śląskiej i postanowiła po szerszej dyskusji jednogłośnie polecić Wysokej Izbie rozporządzenie to w całej osnowie do zatwierdzenia.

Zdania wyłoniłone podczas dyskusji, co do przeprowadzenia powyższego rozporządzenia, które jednakowoż zasadniczo w niczem postanowien tego rozporządzenia nie dotyczą, ujęto w formę rezolucji, które uchwalono skierować do Wojewody / Załącznik/.

W dalszym ciągu Komisja Agrarna zastanawiała się nad wnioskiem ks. Brzuski i inni w sprawie popierania przedsięwzięć meljoracyjnych druk 59. i uchwaliła wniosek ten przekazać Sejmowi z prośbą o oddanie tegoż Wojewodzie, celem przedłożenia Sejmowi w najbliższym czasie odno niego projektu ustawy.

Przy rozważaniu petycji gminy Ustron na Śląsku Cieszyńskim o regulację rzeki Wisły w Ustroniu, Komisja Agrarna utwierdziła się w przekonaniu, że sprawę regulacji Wisły nie można traktować lokalnie i uważa za wskazane, by Sejm zechciał petycję gminy Ustron przedłożyć Wojewodzie z tem by Wojewoda w najkrótszym czasie przedłożył Sejmowi projekt koniecznych prac regulacyjnych rzeki Wisły na obszarze Śląska Cieszyńskiego. Zauważa się również, że Rząd Centralny na podstawie ustawy sejmowej z dnia 26 października 1921 r. Dz.U.R.P. nr. 91. obowiązkał się do pokrycia kosztów regulacyjnych z państwowego funduszu meljoracyjnego, wobec czego Województwo nie ponosiłoby wyłącznie kosztów regulacyjnych.

Wobec tego Wysoki Sejm raczy uchwali:

U s t a w a

z dnia 1923 r. w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Izby Rolniczej Śląskiej.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenia Wojewody z dnia 3 października 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 104/ w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Izby Rolniczej Śląskiej.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

R e z o l u c j a :

- 1/ Sejm wzywa Wojewodę, by tenże natychmiast zamianował członków Izby Rolniczej Śląskiej w myśl rozporządzenia T.R. z dnia 3 października 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 104./
- 2/ Sejm wzywa Wojewodę, by członkami Izby Rolniczej z kategorii nieorganizowanych rolników, mianowano ludzi z dostatecznym teoretycznym i praktycznym wykształceniem zawodowym, z których jeden ma być leśnikiem.

Sejm Śląski.

Druk Nr. 112.

Komisja Agrarna przedkłada Sejmowi wniosek Ks. Brzuskich i tow.
w sprawie popierania przedsiębiorstw meljoracyjnych z prośbą
o oddanie tegoż Wojtwardzie, celem przedłożenia Sejmowi w najbliższym
czasie odpowiedniego projektu ustawy.

Petycję gminy Ustron o regulację rzeki Wisły przekazuje Sejm Śląski Wojewódzie z tem aby tenże w najkrótszym czasie przedłożył Sejmowi projekt koniecznych prac regulacyjnych rzeki Wisły na obszarze Śląska Cieszyńskiego.

R e z o l u c j a .

Komisja Agrarna pozwala sobie Wysokiemu Sejmowi przedstawić następującą rezolucję:

"Województwo zostało uproszone po przesłuchaniu Tymczasowej Komisji gospodarczej, podejmując kroki, celem umożliwienia połączenia Izby Gospodarskiej Śląskiej z Poznańską.

O wynikłym rezultacie prosimy zawiadomić Sejm Śląski.-

/-/ R e i t z e n s t e i

S p r a w o z d a n i e

komisji agrarnej z dnia 12. stycznia 1923 roku w przedmiocie rozporządzenia z dnia 19. września 1922 roku dotyczącego opłat od kartek myśliwskich.

Wobec dewaluacji pieniądza należy stawki opłat od kart myśliwskich stosownie podnieść, przyzosem powinno się mieć przywileje dla obywateli posiadających prawo polowania wyłącznie w swoim miejscu zamieszkania. Ustawa w nowym brzmieniu powinna wyglądać następująco.

U s t a w a

z dnia 18. stycznia 1923 r.
w przedmiocie opłat od kartek myśliwskich.

Art. 1, 2, i 3. bez zmiany.

Art. 4.

Za roczną kartę myśliwską uiścić należy kwotę 10.000 marek niem. względnie 20.000 marek polsk., za dzienną kartę myśliwską - 1000 marek niem. względnie 2000 marek polskich.

Osoby, nie będące obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej i nie mają w Polsce stałej siedziby uiścić winno 100.000 marek niem., względnie 200.000 marek polskich za roczną kartę myśliwską, a 10.000 marek niem. względnie 20.000 marek polskich za dzienną kartę.

Poza dodatkiem i opłatą stampłową, wygotowanie karty myśliwskiej jest bezpłatne. Sporządzenie duplikatu karty myśliwskiej nastąpić może za pośrednictwem uiśsozoniem 500 marek niem., względnie 1000 marek polskich. Dla służby leśnej wynosi opłata 1000 marek niem., względnie 2000 marek polskich.

Podatek od kart myśliwskich wplywa na rzecz powiatowej kasy samorządowej w miastach Katowice, Król. Huta i Bielsku na rzecz kasy miejskiej. Reprezentanci odnośnych powiatów samorządowych decydują na jakie cele mają być nadane sumy obrócone.

Art. 6.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do podwyższenia stawek wymienionych w art. 4. w miarę ewent. spadku waluty.

Art. 7.

Wszystkie przepisy sprzeczne z wymienionemi artykułami 1 - 5 niniejszej ustawy uchyla się.

Art. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 9.

Ustawa obowiązuje od dnia 1. stycznia 1923 roku. Stawki podatkowe wymienione w art. 4. obowiązują także te karty na rok 1923, które wydane zostały przed ogłoszeniem niniejszej ustawy.

II.

Sprawozdanie

komisji agrarnej z dnia 12. stycznia 1923 roku w przedmiocie kontraktów dzierżaw zawartych na piśmie, przy których kontrahenci wskutek dewaluacji ponoszą dotkliwe straty, względnie korzystają z nadmiernych zysków.

Wskutek interwencji licznych gmin, stowarzyszeń, oraz posiadaczy gród odstępiionych pod najem, zastanawiała się komisja agrarna nad krzywymi, które wynikają dla wynajmujących wskutek dewaluacji pieniądza i przyszedł do przekonania, że sprawy te należą do kompetencji uregulować z drogiego ustawodawstwa. W tym celu przekłada komisja agrarna w Radzie Wojewódzkiej stępującą rezolucję:

Wzywa się Radę Wojewódzką, by do dnia 14. opracowała i przedłożyła nowy projekt dotyczący zmiany kontraktów dzierżaw zawartych na piśmie, przy których wskutek wielkiego spadku walut właściciele w wysokim stopniu zostali pokrzywdzeni, jak np. przy wynajęciu polowań przez gminy, pól, oraz innych obiektów z wykluczeniem mieszkań, których czynsz uregulowany jest osobną ustawą.

Referent poseł **P a l a r c z y k .**

Sprawozdanie

komisji agrarnej z dnia 12. stycznia 1923 roku w sprawie postawienia

Po obecnym referacie p. Reitzensteina oraz zastępcy rządowego dra. uchwalono wniosek, by dla specjalnych stosunków górniczych postawić Radę Wojewódzką o ogrody rasy ciepłokrwistej cięższego typu.

Referat wygłosił poseł **Balarczyk.**

O d p i s i

Województwo Śląskie
Wydz. Skarbowy

Katowice, dnia 10. stycznia 1923 r.

Druk nr. 115.

L.dz. 833/VII.

Wysokiemu Sejmowi Śląskiemu
do rąk Pana Marszałka

przedkłada się projekt ustawy w przedmiocie regulowania
podatków spożywczych w brzmieniu uchwalonym przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu w dniu 9. stycznia 1923 r.

Za Radę Wojewódzką:

W o j e w o d a :

w. z.

/-/ Ż u r a w s k i .

M o t y w y .

Wskutek ciągłych wahań kursu marki niemieckiej w stosunku do marki polskiej nie jest możliwem na dłuższy okres czasu ustalić stawki podatków spożywczych tak, aby wysokość ich była jednolitą na obszarze Rzeczypospolitej i Województwa Śląskiego, a przeprowadzenie podwyżki stawki podatkowej w drodze ustawodawczej trwa zbyt długo, wskutek tego przez czas powyższy trwa stan taki, że n.p. stawki podatku od spirytusu w Polsce obecnie zostały podwyższone z 2.100 Mkp. na 2.650 Mkp. tj. licząc tylko po kursie 2 Mkp. - 1 Mn z 1.050 Mkn. na 1.325 Mkn. na Górnym Śląsku wynosi podatek 320 Mkn. jest zatem o 1.005 Mkn. niższy. Odnosny projekt ustawy o podwyższeniu podatku wygotowany z początkiem listopada dotąd nie stał się ustawą. To samo zachodzi z podwyższeniem podatków od piwa, cukru, drożdży, win masujących, zapalek, kart do gry, których stawki są znacznie niższe niż w Polsce.

W Rzeczypospolitej wydaną została ustawa z dnia 10. maja 1921r. o regulowaniu podatków spożywczych /Dz.U.R.P.Nr.41, poz.248/ której moc obowiązująca przywrócono ustawą z dnia 4. sierpnia 1922 /Dz.U. R.P.Nr.67, poz.607/.

Ustawami temi upoważniono Radę Ministrów do regulowania podatków od spożycia.

Wydanie analogicznej ustawy upoważniającej Radę Wojewódzką do regulowania wysokości podatków jest bardzo wskazane, gdyż na jej podstawie Rada Wojewódzka może w chwili zmiany kursu marki w krótszym czasie wyrównać różnice stawek i uchronić Skarb od strat wywołanych spadkiem, Sejm zaś ma zastrzeżone prawo zatwierdzania i zmiany wydanych rozporządzeń.-

W końcu dla ilustracji strat ponoszonych przez Skarb Śląski przytoczyć należy kilka cyfr.

Na G. Śląsku przywozi się miesięcznie 40 wagonów spirytusu nieopodatkowanego i tu pobiera się podatek przy sprzedaży tegoż we wolnym słaładzie.

W Rzeczypospolitej od tej ilości spirytusu wynosił podatek w markach niemieckich

w listopadzie400 milionów

w grudniu.....530 "

na Górnym Śląsku w obu tych miesiącach po 128 "

czyli mniej o 684 milionów. Do tych strat doliczyć należy jeszcze szkodę, jaką ponosi Skarb Rzeczypospolitej przez to, że górnośląski spirytus niżej opodatkowany i tańsze wyroby wódczane są tam przemycane.

U s t a w a

z dnia 10. maja 1921 roku.

o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1.

Upoważnia się Radę Ministrów do regulowania podatków, od spożycia, zużycia, wzgl. produkcji w sposób oznaczony w art. 2. niniejszej ustawy, o ile te podatki zaprowadzone zostały na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, przez b. rządy zaborcze w drodze ustawodawczej.

Art. 2.

Regulacja, wymieniona w art. 1. ma obejmować: 1/ zrównanie stawek na całym obszarze Rzeczypospolitej, 2/ rozszerzenie ustaw, obowiązujących w poszczególnych dzielnicach, w miarę potrzeby również i na inne dzielnice Rzeczypospolitej, 3/ uchylenie obowiązujących w poszczególnych dzielnicach ustaw i rozporządzeń, 4/ podwyższanie obecnych stawek do wysokości, odpowiadającej stosunkowi procentowemu podatku z lat 1912 - 1913 i 1914 do ówczesnej ceny sprzedaży odnośnego artykułu, oraz odpowiednie podwyższenie grzywien i kar pieniężnych, przewidzianych w odnośnych ustawach.

Art. 3.

Wprowadzone w życie na mocy niniejszego upoważnienia zmiany w opodatkowaniu winny być przedłożone Sejmowi do zatwierdzenia w przeciągu trzech miesięcy od daty danego rozporządzenia.

Art. 4.

Przeprowadzenie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu, zaś na obszarze b. dzielnicy pruskiej - Ministrowi b. dzielnicy pruskiej.

Art. 5.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem 31. grudnia 1921 r.

Marszałek: /-/ Trapeczyński, Prezydent Ministrów: /-/ Witos,

Minister Skarbu: /-/ Steczkowski, Minister b. dzielnicy pruskiej:
/-/ W. Kucharski.

J. ds. 12.179/22.

W n i o s e k R z ą d u.

S o j m o w i Ś l ą s k i e m u

do rąk P r a s y M a r s z a ł k a

w m i e j s c u.

przedkłada się projekt zmiany ustawy o opodatkowaniu soli w brzmieniu uchwalonem przez Radę Wojewódzką, na posiedzeniu w dniu 9. stycznia 1923 z prośbą o postawienie go na porządku dziennym, jako wniosku nagłego.

Za Radę Wojewódzką

W o j o w o d a.

// w z. Ż u r a w s k i.

W Dzienniku Ustaw z 11. listopada 1922 nr. 97 poz. 891 ogłoszono rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30. października 1922 o podwyższeniu podatku spożywczego od soli jadalnej na obszarze Województwa Poznańskiego i Pomorskiego z dotychczasowych 2 talarów, wzgl. 12 Mk. niem. do kwoty 5500.- Mk. od 100 kg. soli warzonki tudzież do kwoty 8000.- Mk. od 100 kg. soli kamiennnej, oraz o podwyższeniu należności kontrolnej za konaturację soli z 2 groszy srebrnych, wzgl. 7 kr od centnara na 200 Mk. pol. od 100 kg.

Ponieważ w wykonaniu art. 2. powyższego rozporządzenia zgłosiło Ministerstwo Skarbu reskryptem z 14. listopada 1922 r. Nr. 6616 od podatku polskiego sól wywożoną na obszar województwa śląskiego - przeto celem zrównania tego podatku i uzyskania dla województwa kontyngentu 1000 ton miesięcznie po 60.000 Mk. pol. dochodu w kwocie 60.000.000.- Mk., w t. 40.000.000.- Mk., Wydział Skarbowy wniosł:

W y s o k i S e j m racze uchwalic:

U s t a w a

z dnia 1923 r.

zmieniająca ustawę niemiecką o opodatkowaniu soli z 12.10.1867.

R.G.Bl. str. 41.

Art. 1.

Ustanowiona w § 2. niemieckiej ustawy z 12. października 1867 /R.G.Bl. str. 41/, obowiązującej na obszarze Górnego Śląska opłata spożywczą od soli jadalnej podwyższa się z dotychczasowych 2 talarów na kwotę 2/1375 marek niem. od centnara, czyli 50 kg., wzgl. do kwoty 2/50 marek niem. od 100 kg. soli warzonki, b/ na kwotę 2000 mk. niem. od centnara, czyli 50 kg., wzgl. do kwoty 4000 marek niem. od 100 kg. soli kamiennnej.

Należność kontrolną przewidzianą w § 20 wspomnianej ustawy niemieckiej podwyższa się z 2 srebrnych groszy, wzgl. 7 kr od centnara, czyli 50 kg. na 100 marek niem. od 100 kg.

Art. 2.

Wszelkie zmiany, jakie istnieją w niemieckiej ustawie z dnia 12. października 1867 /R.G.Bl. str. 41/ podwyższa się stokrotnie.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do zmian powyższych stawek z art. 1. stosownie do zmiany stosunku marki polskiej do marki niem.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 5.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dnia ogłoszenia.

Wniosek Rządu.

Do

P. Marszałka Sejmu Śląskiego.

Przesyłam uchwaloną przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu z 29. grudnia 1922 roku projekt rozporządzenia w przedmiocie podwyższenia starców pobierających renty z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszów prywatnych na mocy ustawy z 27. listopada 1922 r./Dz.Ust. Nr. 37. poz. 135. art. 1. D-/- posłany równocześnie do ogłoszenia Redakcji Dziennika Ustaw Śląskich.

Wojewoda Śląski:

// w s. Żurawski.

Rozporządzenie

Rady Wojewódzkiej z dnia 29 grudnia 1922 r.

Art. 1.

Na mocy ustawy z dnia 27. listopada 1922 r. /D.U.Śl. Nr. 37 poz. 135/ ustawa o nadzwyczajnych zarządzeniach dla wspomagania pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszów prywatnych z dnia 7. grudnia 1921 r. /A.G.Bl. str. 1533/ w brzmieniu ustawy o nadzwyczajnych zarządzeniach dla wspomagania pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcjonariuszów prywatnych z dnia 24. kwietnia 1922 r. /A.G.Bl. cz.1. str. 464/, załączoną rozporządzeniem z dnia 12 września 1922 r. w przedmiocie pobierania rent starczych /Dz.U.Śl. Nr. 22 poz. 77/ zawiera się następująco:

W art. 2 ust. 1 słowo: "siedemtyścydwieście" zastępuje się słowem "osiemnaścietysięcy", - słowo "pięćtyścydwadzieśc" słowem: "piętnaścietysięcy", a słowo: "trzytyścydwieście" słowem "siedemtyścy".

Tamże w ust. 4. słowo "czterytyścy" słowem "dwanaścietysięcy".
Zaś w ust. 5. słowo "tyścydwieście" słowem: "czterytyścy-
osiemset".

Art. 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewódzko.

Art. 3.

Przepisy niniejsze wchoǳą w moc z dniem 1. października 1922.

Za Radę Wojewódzką

Żurawski m.p.

Sejm Śląski.

L.dz. X.164/2.

Wniosek Rządu.

Przesyłam uchwaloną przez Radę Wojewódzką z dnia 9. b.m. rozporządzenie w przedmiocie zmiany rozporządzenia o opiece położowej z dnia 16. sierpnia 1922r., / zatwierdzonego przez dnia 12. grudnia 1922 r. przez Sejm Śląski /, - do wiadomości z tem, że równocześnie przesłałam do do ogłoszenia Redakcji "Dziennika Ustaw Śląskich".

W.Z. Żurawski.

Rozporządzenie

Radcy Wojewódzkiej

z dnia 9. stycznia 1923 r.

o opiece położowej.

Rozporządzenie z dnia 16. sierpnia 1922 r. / Dz. Ust. Śl. nr. 17. poz. 57. / o opiece położowej zmienia się na mocy ustawy z dnia 27. listopada 1922 r. / Dz. Ust. Śl. nr. 37. poz. 135. Art. 1. b. / następująco:

Art. 1.

Zastępuje się:

- a/ " art. 2. słowo: " " roku lub w roku podatkowym przed położeniem nie przekroczyły sumy dwanaście tysięcy marek niem. wzgl. sto dwadzieścia tysięcy marek polsk. " słowami: " " roku podatkowym 1921 nie przekroczyły sumy dwanaście tysięcy marek niem. wzgl. sto dwadzieścia tysięcy marek polsk. albo w roku przed położeniem sumy trzydzieści tysięcy mkn, wzgl. sto dwadzieścia tysięcy mkn. Do tej podaje się na końcu art. 2.: " jeżeli na podstawie służby suma dwanaście tysięcy mkn. wzgl. sto dwadzieścia tysięcy mkn., a o pięć tysięcy mkn. wzgl. dziesięć tysięcy mkn., jeżeli służba suma trzydzieści tysięcy mkn. wzgl. sto dwadzieścia tysięcy mkn. "
- b/ " art. 3. ust. 1. nr. 2 słowo: " dwadzieścioletni mkn. w i. dwa tysiące pięćset mkn. " słowem: " dwadzieścioletni mkn. w i. dwa tysiące pięćset mkn. " słowem: " dwadzieścioletni mkn. w i. dwa tysiące pięćset mkn. " słowem: " dwadzieścioletni mkn. w i. dwa tysiące pięćset mkn. " słowem: " dwadzieścioletni mkn. w i. dwa tysiące pięćset mkn. "
- c/ " art. 3. ust. 1. nr. 3 słowo: " cztery i pół mkn. wzgl. czterdzieści pięć mkn. " słowem: " czterdzieści mkn. wzgl. sto marek polskich. "
- d/ " art. 4. słowo: " ośm mkn. wzgl. ośmdziesiąt mkn. " słowem: " ośm mkn. wzgl. ośmdziesiąt mkn. " słowem: " ośm mkn. wzgl. ośmdziesiąt mkn. " słowem: " ośm mkn. wzgl. ośmdziesiąt mkn. "
- e/ " art. 4. słowo: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. " słowem: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. " słowem: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. "
- f/ " art. 6. " sto mkn. " słowem: " tysiąc dwadzieścia mkn. wzgl. dwa tysiące czterysta mkn. "
- g/ " art. 7. słowo: " trzydzieści mkn. wzgl. trzy tysiące mkn. " słowem: " trzydzieści mkn. wzgl. trzy tysiące mkn. " słowem: " trzydzieści mkn. wzgl. trzy tysiące mkn. "
- h/ " art. 8. słowo: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. " słowem: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. " słowem: " stopięćdziesiąt mkn. wzgl. tysiąc pięćset mkn. "

Art. 2.

Przepisy niniejsze zyskują moc obowiązującą z dnia ogłoszenia. Przy pomocy, wszelkich przed wyrocznym w ustępie 1. dnia pięć się zapowiadają założeń a dla karnych za iozatę czasu poborowego w sum podwyższonej według niniejszych przepisów.

Radę Wojewódzką:

/-/ Żurawski.

S e m ś l ą s k i

L.dz. X. 81/3.

W n i o s e k R z ą d u.

Przesyłam uchwaloną przez Radę Województwa z dnia 9a b.u. rozporządzenie w przedmiocie dalszego podwyższenia wsparć dla pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcyjnarjuszów prywatnych/zmieniającą ustawę z dnia 7. grudnia 1921r. /R.G.Bl. str. 1533/, - do wiadomości, z tem, że równocześnie przesłałem ją do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Śląskich, który stawia wykropkowane liczby Dz. w ust.1.srt.1.rozp.

W o j e w o d a ś l ą s k i:
w.z.

/-/ Ż u r a w s k i.

R o z p o r z ą d z e n i e

R a d y W o j e w ó d z k i e j

z dnia 9. stycznia 1923 roku

w przedmiocie dalszego podwyższenia wsparć dla pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcyjnarjuszów prywatnych.

A r t. 1.

Na mocy ustawy z dnia 27. listopada 1922 r. /Dz.ust.Śl.nr.37 poz.135 art. 1.d./ w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych w ubezpieczeniu społecznym, ustawę o nadzwyczajnych zarządzeniach dla wspomagania pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcyjnarjuszów prywatnych z dnia 7. grudnia 1921 r. /R.G.Bl.str.1533/, wbrzmieniu ustawy o nadzwyczajnych zarządzeniach dla wspomagania pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcyjnarjuszów prywatnych z dnia 24. kwietnia 1922 r. /R.G.Bl.I.str.46/ zmienioną rozporządzeniami z dnia 12. września 1922 r. r.w. przedmiocie pobierania rent socjalnych /Dz.Ust.Śl.nr.22 poz.77./ i rozporządzeniem z dnia 29. grudnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia wsparć dla pobierających rentę z ubezpieczenia inwalidzkiego i funkcyjnarjuszów /Dz.Ust.Śl.ur..... pozycje zmienia się następująco:

§ 2. otrzymuje następujące brzmienie:

Inwalidzkie wsparcia ubezpieczeniowe należy według okoliczności i w wysokości maksymalnej tak oznaczyć, aby całkowity dochód roczny odbiorcy renty inwalidzkiej lub renty na starość osiągał sumy czterdzieścietysięcy mk. odbiorcy renty dla wdów i wdowców trzydzieścietysięcy dwiędziestu mk. odbiorcy renty sierocę sumy dziewięćset tysięcy dwiędziestu mk. Odpowiednich wsparć należy udzielić osobom pobierającym pensję emerytalną lub rentę dla pozostałych z ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych, wdowcom tylko, jeżeli są inwalidkami po myśli ubezpieczenia inwalidzkiego /§ 1258 ust.2. ordynacji ubezpieczeniowej./

Jeżeli pobierający ma dzieci poniżej 15 lat, nie pobierające renty na podstawie ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy, ustawy ubezpieczeniowej dla funkcyjnarjuszów lub ustawy z opatrzeniowej Rzeszy z dnia 12.V.1920r. /R.G.Bl.str.969/ albo innych ustaw zaopatrzeniowych wojskowych wówczas podnosi się granicę policzalną dla ogólnego dochodu rocznego trzy tysiące sześćset mk. na każde dziecko. Pozbawione rodziców wnuki poniżej 15 lat, których utrzymanie opędze pobierający rentę całkowicie lub przeważnie, stają na równi z dziećmi poniżej lat 15.

Przy obliczaniu całkowitego dochodu rocznego zalicza się tylko podwyżkę renty, udzieloną jako dodatek drożyzniany. Pomija się roczny dochód z pracy osób pobierających rentę i pensję emerytalną do wysokości trzydziestu tysięcy marek.

Aż do łącznej kwoty tysiąc sześćset marek nie należy doliczać do ogólnego dochodu rocznego pobrań na podstawie ustawy zaopatrzeniowej Rzeszy z dnia 12. maja 1920 r. /R.G.Bl.str.969/ lub innych ustaw zaopatrzeniowych wojskowych, z ubezpieczenia bractwa, z publicznych i prywatnych przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, z prywatnych instytucji zapomogowych jakoteż z oszczędności. Pobory pozostałych należy doliczać. Dochodu w wsparcia przysługujących nie należy policzyć do ogólnego dochodu rocznego o tyle, o ile nie wychodzi on poza ustawowy obowiązek do utrzymywania lub poza umowne przyjęte zobowiązanie.

Art. II.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się wojowódzie.

Art. III.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z mocą od dnia 1.grudnia 1922r.

Za. Rndę wojowódzką:

/-/ Żurawski.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa proponuje Wysokiemu Sejmowi przyjęcie poniższej ustawy.

Sprawozdawca Komisji:

// K ę d z i o r.

. U s t a w a -
z dnia 1923 roku

w przedmiocie podwyższenia podatku od spirytusu.

Art. 1.

Ustęp trzeci art. 2. rozporządzenia z dnia 25. lipca 1922 roku w przedmiocie opodatkowania wódki /Dz. Ust. Śl. Nr. 10, poz. 38/, którym zmieniono brzmienie § 2. niemieckiej ustawy o opodatkowaniu wódki z dnia 15. lipca 1909 roku /R. G. Bl. str. 661/ zmienia się w następujący sposób:

" Podatek spożywczy od ilości alkoholu wyrobionego w gorzelniach rolniczych i owocowych wynosi 1250 marek, a wyrobionego w gorzelniach przemysłowych 1325 marek za jeden litr alkoholu."

Art. 2.

Aż do dalszego uregulowania tej sprawy przez Sejm upoważnia się Wojewodę Śląskiego do regulowania podatku od spirytusu w porozumieniu z Radą Wojewódzką w ten sposób, aby bez względu na wahania kursu marki niemieckiej wysokość podatku w województwie śląskim odpowiadała wysokości tegoż podatku w Rzeczypospolitej Polskiej.

Za podstawę uzgodnienia wymiaru przyjąć należy przeciętny kurs z ostatniego tygodnia w miesiącu poprzedzającym wydanie rozporządzenia.

Art. 3.

Zapasy spirytusu, jakie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajdować się będą w górnośląskiej części województwa śląskiego, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w myśl postanowień art. 6. rozporządzenia z dnia 25. lipca 1922 roku, a mianowicie spirytus czysty po 700 marek za litr alkoholu, zaś gotowe wyroby wódczane po 310 marek za litr objętościowy tych wyrobów.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 26. września 1922 roku w przedmiocie zmiany rozporządzenia o opodatkowaniu wódki /Dz. Ust. Śl. nr. 26. poz. 92/.

Marszałek Sejmu.

S E J M Ć L , S K I .

S p r o w o z d a n i e

z posiedzenia Komisji Prawniczej odbytego w dniu 12. stycznia 1923 r.

" w rozpatrzeniu projektu zmiany w sprawie zwalczania lichwy wojennej, przedłożonego przez Radę Wojewódzką, Komisja Prawnicza uznała za stosowne przed artykułem pierwszym wprowadzić postanowienie w następującym brzmieniu:

" art. 30. ustawy z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.Ust.R.P.nr. 67 poz. 449./ ogłoszonej na Śląsku Cieszyńskim rozporządzeniem Tymczasowej Komisji Rządowej z dnia 3. stycznia 1921 r. / Dziennik Urzędowy Tymczasowej Komisji Rządowej nr. 5. poz. 109/, dodaje się za słowami: " a w wypadkach " a przed słowami: " art. 26. ust. 1. " słowo: " art. 25. ust. 2. i " .

Referent poseł O b r z u t .

U S T A W A

z dnia 1923 roku

w przedmiocie zwalczania lichwy wojennej w cieszyńskiej części

Województwa Śląskiego.

Art. 1.

" art. 30 ustawy z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej /Dz.Ust.R.P.nr. 67 poz. 449/, ogłoszonej na Śląsku Cieszyńskim rozporządzeniem Tymczasowej Komisji Rządowej z dnia 3. stycznia 1921 r. / Dziennik Urzędowy Tymczasowej Komisji Rządowej nr. 5. poz. 109/, dodaje się za słowami: " a w wypadkach " a przed słowami: " art. 26. ust. 1. " słowo: " art. 25. ust. 2. i " .

Art. 2.

Kom. obowiązującą ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie, powołanej w powyższym artykule 1. / Dz.Ust.R.P. nr. 69. poz. 618/, rozciąga się na cieszyńską część Województwa Śląskiego ze zmianą wynikającą z art. 3. niniejszej ustawy.

Art. 3.

Przewidziana w pomianionej ustawie z dnia 5. sierpnia 1922 r. kompetencje Rady Ministrów i połączonych Ministrów przechodzi na Radę Wojewódzką Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S E J M Ś L Ą S K I

P r o s e k

p. G r a j k a i tow. w sprawie rezolucji do Rządu Centralnego
w przedmiocie przeniesienia głównych dyrekcji przemysłowych znajdu-
xxxkę znajdujących się w Niemczech, na teren Województwa Śląskiego.

L y s o k i S e j m raczy uchwalić niżej załączoną rezolucję:

" Sejm Śląski wzywa Rząd Centralny, aby przedsiębiorstwa prze-
mysłowe na terenie Województwa Śląskiego, mające swoje dyrekcje
generalne poza granicami Województwa Śląskiego, zostały jak najprędzej
zawołwane do przeniesienia tych dyrekcji do Województwa. W razie oporu
Polska powinna zastosować artykuł 7. polsko-niemieckiej konwencji
generalskiej, która opiewa, że w ciągu lat 15 od chwili zmiany suweren-
ności, Polska będzie mogła stosując się do przepisów art. 92. i 297
Traktatu Wersalskiego, wyłączyć przedsiębiorstwa, należące do
wielkiego przemyłu, które w dniu 15. kwietnia 1922 roku stanowiły
własność obywateli niemieckich lub też товариств, kontrolowanych
przez obywateli niemieckich, jeżeli na żądanie Rządu polskiego
zarządzenia takie uznano zostały przez Komisję mieszana za niezbędne
do zapewnienia utrzymania eksploatacji.

Sikora, M. Grajek, Gwóźdź, Węgrzyk, J. Szuścik,

Mędłowski, Pronobis, Obrzut.

Sejm Śląski.

L.dz. R. / 35.

złączniami przesyła się projekt ustawy w przedmiocie udzielenia pożyczki Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego; uchwalony na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej dnia 12. stycznia 1923 r. z prośbą o traktowanie go jako wniosku nagłego na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu.

Za Radę Wojewódzką:

/ / Z u r a w s k i.

U S T A W A

z dnia 1923 roku

w przedmiocie udzielenia pożyczki Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia ze Skarbu Śląskiego pożyczki w wysokości 500.000.000.- marek niem. /pięćset milionów marek niemieckich/ Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego w Król.-Hucie na cele organizacyjne tego Zakładu.

Art. 2.

Wypłata waluty pożyczkowej nastąpi do rąk Zarządu Zakładu ratni co do których wysokości i terminu płatności postawi Wojewodzie wniosek komisja, złożonych z trzech członków, a to, jednego delegowanego z ramienia Rady Wojewódzkiej i dwóch innych w osobach Naczelników Wydziałów: Skarbowego i Pracy i Opieki Społecznej Województwa.

Art. 3.

Pożyczka ma być podjęta względnie wypłaconą do końca czerwca 1923 r. jeżeliby do tego terminu część waluty pożyczkowej, czy też na skutek wniosku czy też z innych powodów nie została wypłaconą, nie będzie już wolno wypłacić reszty pożyczki.

Art. 4.

Pożyczka jest oprocentowaną w stosunku 2 /dwa/ procenty rocznie i winna być zabezpieczoną na całym ruchomym i nieruchomym majątku.

Art. 5.

Pożyczka względnie jej część podjęta do końca czerwca 1925 r. jest spłacalną w sześciu równych ratach kwartalnych, z których pierwsza płatna jest dnia 30. września 1925 roku.

Tykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Uzasadnienie.

Pismem z dnia 5. stycznia 1923-r. L.93./3 P. odniósł się Zakład Ubezpieczeń Społecznych do Wojewody z prośbą o interwencję w Sejmie, aby odtworzyć Zakładowi kredyt w wysokości kilkaset milionów marek niemieckich, motywując prośbę tą okolicznością, że Zakład nie objął żadnych funduszy rezerwowych a musiał dokonywać świadczeń na rzecz ubezpieczonych oraz wykładać znaczne sumy na urządzenie Zakładu. Zakład zwracał się w tej sprawie już poprzednio do Rządu Centralnego lecz Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej rezkryptem z dnia 26.10. 1922 roku nr. 1274/VIII. oznajmiło, że kredyty ponad kwotę 30.000.000.-- marek niemieckich podjęte przez Zakład jako zaliczkę na rachunek sum rozrachunkowych z art. 208 Konwencji Genewskiej nie mogłyby być udzielane Zakładowi bezpośrednio, lecz tylko w ramach budżetu Urzędu Wojewódzkiego, do którego należą sprawy Ubezpieczeń Społecznych na Górnym Śląsku.

Koncepcja władz centralnych, oparta na pojęciu budżetu władzy 2-giej instancji w Polsce, gdzie władze te mają swoje budżety, jest na razie nierealna, gdyż Województwo Śląskie nie ma swojego budżetu jak inne Województwa. Wydatki Województwa, zarówno ściśle autonomiczne jak i na cele ogólnopństwowe, o ile ich zarząd sprawowany jest przez władze polityczne 2-giej instancji, mieszczą się w budżecie Wojewódzkim. Rozdział tych wydatków nastąpić może dopiero po uskutocznieniu wewnętrzne-go ustroju Województwa, co zapewne tak prędko nie będzie miało miejsca.

Tymczasem potrzeby Zakładu rosną. Wobec tego Rada Wojewódzka widziała się zmuszoną, zająć się tą sprawą i do zbadania konieczności pożyczki wydelegowała komisję w osobach: swego członka p. Bobkara Naczelnika Wydziału Pracy i Opieki Społecznej ks. Rejzka, - Urzędnika Wydziału Skarbowego Stankiewicza - i kierownika Wyższego Urzędu Ubezpieczeń dra Piechacka.

Komisja ta uzasadniła konieczność pożyczki w sposób następujący:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po przejęciu suwerenności przez Państwo Polskie przejął wszystkie ciężary, które ponosiły instytucje ubezpieczeniowe niemieckie. Natomiast nie otrzymał rezerw i majątku jakie posiadały te instytucje. Świadczenia stale wraastały i koszty administracyjne są również znacznie wyższe aniżeli u instytucji ubezpieczeniowych niemieckich. Z poszczególnych działów, które Zakład Ubezpieczeń objął, ubezpieczenie urzędników prywatnych ze względu na nie-podwyższenie granicy zarobkowej nie dawało Zakładowi żadnych dochodów w ostatnich miesiącach.

Ubezpieczenie wypadkowe również nie dawało dochodów z opłat, gdyż repartycja za rok ubiegły nie mogła być zrobiona. Oba wymienione działy ubezpieczeń musiały ponosić ciężary i wypłacać świadczenia w przepisanej wysokości. Ubezpieczenie inwalidów przedstawiało stan finansowy więcej korzystny, ale też ubezpieczenia te dźwigały dotychczas ciężarów innych działów ubezpieczeń i koszty administracji. Zaliczka pobrana od przedsiębiorców na rachunek repartycji na rok 1922 w ubezpieczeniu wypadkowym, nie pokryła nawet 10-tej części kosztów tego ubezpieczenia. Zakład wobec takiego stanu zmuszony był zaciągnąć pożyczkę na wypłatę urzędników w dniu 1. stycznia 1923r. Zakład potrzebuje sumy około 100 milionów na skompletowanie potrzebnych jeszcze urządzeń zakładu, restauracji urzędniczej zakupionej w Jastrzębiu leczniczym, nadto pokrycia świadczeń ustawowych, zanim będzie przeprowadzana zmiana odnosnych ustaw o podwyższeniu opłat i repartycji w ubezpieczeniu wypadkowym, oraz 50 milionów na urządzenie miejsc porad lekarskiej dla gruźliczo-chorych i płciowo-chorych. Dalsze kredyty do wysokości 500.000.000.-- marek niem. na zakupno lecznic względem budowę, tychże, byłyby udzielone Zakładowi po przedłożeniu odnosnych planów względnie budawych projektów kontraktów i zatwierdzeniu ich przez odpowiednią Komisję Wojewódzką. Jako gwarancja na pokrycie tej pożyczki udzielonej Zakładowi byłyby pretensje Zakładu do instytucji ubezpieczeniowych niemieckich z tytułu przejętych ciężarów. Pretensja ta przedstawiać się będzie w poważnej kwocie, jeżeli Zakład otrzyma nie tylko rzeczywistą wartość kapitałową przejętych rent, ale również i odpowiednią część rezerw i majątku nieruchomego instytucji ubezpieczeniowych niemieckich. Jeżeli się zwoży, że ubezpieczalnia inwalidzka wrocławskiej, / Landesversicherungsanstalt Breslau/ miała około 1½ miliona ubezpieczonych na wypadek inwalidztwa a z tych zakładów przypadało 250-300.000 ubezpieczonych, natomiast majątek jej nieruchomy tworzy ogromny budynek administracyjny wraz z całym urządzeniem, wielki

wielki szpital urządzony i trzy lecznice, to przy podziale majątku już w tem jednym ubezpieczeniu miałby Zakład poważną kwotę do żądania, nie licząc wartości kapitałowej rent. Na zehespioczeniu sumy 150 milionów, któraby Zakładowi zaraz została wyasygnowana tytułem pożyczki na pokrycie świadczeń i przeprowadzeń najkonieczniejszych, nie cierpiących zwłoki urządzeń, daje Zakład lecznicę w Jastrzębiu i gwarantuje protensję, którą ma do przedsiębiorstw z tytułu repartycji w ubezpieczeniu wypadkowym za rok 1922, wpływami z tytułu opłat, które X po przeprowadzeniu samośnych ustaw będą miały miejsce w dwóch innych działach ubezpieczeń.

Dalej Komisja jednogłośnie:

1/ uznała konieczność otwarcia kredytu w wysokości 500.000.000.— marek niem., że zaleca się bezzwłocznie wyasygnowanie sumy 100 milionów marek niem. na zakupno urządzeń szkladu, restaurację i urządzenie lecznicy w Jastrzębiu i pokrycie świadczeń, których opłaty nie pokrywają oraz sumy 50 milionów marek niem. na urządzenie miejsc porady leczniczej dla gruźliczo-i płciowo-chorych,

2/ postanowiła, że reszta kredytu ma być użytą na budowę gmachu administracyjnego, budowy lecznicy dla płciowo-chor-oh, budowy lecznicy dla kobiet i wypłaconą w miarę rzeczywistej potrzeby.

Wobec tego Rada Wojewódzka uznała konieczność wniesienia niniejszego projektu ustawy.

P r o j e k t

Statutu Śląskiego Krajowego Kredytu publicznego.

O utrzymaniu Śląsk. Kraj. Kredytu Publicznego.

§ 1.

Śląski Krajowy Zakład Kredytowy tworzy się w celu udzielania kredytu:

- 1/ Instytucjom i przedsiębiorstwom, posiadającym charakter użyteczności publicznej,
- 2/ Gminom miejskim i wiejskim oraz związkom komunalnym i powiatom województwa.
- 3/ Kooperatywom i instytucjom aprowizacyjnym i związkom handlowym, posiadającym prawa korporacyjne,
- 4/ Właścicielom ziemskim na kredyt melioracyjny, inwentarz i budowlę,
- 5/ Właścicielom nieruchomości miejskich,
- 6/ Instytucjom i bankom parcelacyjnym,
- 7/ Przedsiębiorstwom przemysłowym zwłaszcza takim, które są obciążone na wprowadzenie nowych gałęzi przemysłu,
- 8/ Kupcom pod zastaw towarów /warrenty/.

§ 2.

Kapitał zakładowy wynosi 200 000 /dwieście tysięcy/ franków szwajcarskich, czyli tyleż złotych polskich i dzieli się na 200 akcji imiennych, każda po 1000 /tysiąc/ złotych polskich równych tyluż frankom szwajcarskim.

Półną, t.j. sto akcji nabywa skarb śląski, druga połowa zostaje rozprzedana po kursie nominalnym, sto - somie do zarządzeń komitetu organizacyjnego, do którego Rada Wojewódzka deleguje swego przedstawiciela. Na zebraniach ogólnych Rada Wojewódzka reprezentuje powyższe sto akcji w ten sposób, że każdy z pięciu jej członków reprezentuje dwadzieścia akcji.

Uwaga: Sprzedaż lub cesja akcji dozwolona jest jedynie za zgodą Rady Krajowej Nadzorczej. W razie śmierci członka udział tegoż przechodzi na sukcesorów niepodzielnie.

§ 3.

Siedzibą Śląskiego Krajowego Kredytu publicznego jest miasto Katowice.

§ 4.

Kapitał obrotowy tworzy się:

- a/ z kwoty /jednego miljarða/ marek niemieckich bezprocentowej pożyczki ze skarbu śląskiego,
- b/ z kwot, które wpłyną do skarbu śląskiego z likwidacji zakładów kredytowych
 - 1/ Bodenkreditanstalt w Opawie,
 - 2/ Landwirtschaftliche Kasse für die Provinz Schlesien in Troslawiu,
 - 3/ Provinzialhilfskasse für die Provinz Schlesien
- 4/ z kwot wypożyczonych już gminom przez Województwo Śląskie i przekazanych Śl. Kraj. Kredytowi Publicznemu

§ 5.

W celu powiększenia kapitału obrotowego nadaje się prawo Śląskiemu Krajowemu Kredytowi Publicznemu

- a/ Wystawianie i wypuszczenia w obieg obligacji na okaziciela /listów zastawnych/ oprocentowanych i amortyzowanych stosownie do uchwały zarządu zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą,
- b/ Wypuszczenia kwitów depozytowych na okaziciela w walucie niemieckiej lub złotej na kwoty od 100 mln. począwszy, Suma wypuszczonych kwitów depozytowych nie powinna przewyższać kapitału zakładowego.

Uwaga: Bony mogą być opłacane.

O ile część kapitału obrotowego z pod § IV punktu za-
tanie umieszczona w złotych polskich /pożyczka złota/ lub dewi-
zach zagranicznych państw koalicyjnych lub neutralnych i za-
trzymana w nienaruszalnym depozycie, Śląski Krajowy Kredyt
Publiczny na prawo, powiększyć sumę puszczonej w obieg bonów
opiewających na walutę złotą odpowiednio do wartości złota
reprezentowanego przez ten zapas walut.

- c/ do wysokości wydanych gmin i miejskim pożyczek pod zabezpieczenie wskazane w § 13 - um L.D. względnie w celu zebrania funduszy na wydanie tych kredytów Śląski Krajowy Kredyt Publiczny ma prawo wypuścić pożyczkę publiczną, której warunki muszą być zatwierdzone przez Radę Wojewódzką.

Za bezpieczeństwo wydanych obligacji i ich odsetek Śląski Krajowy Kredyt Publiczny łączy całym swoim majątkiem.

§ 6.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny nie może przyjmować na oprocentowanie pieniędzy z funduszy prowincjonalnych, z kas obwodów gmin, kas oszczędności i instytucji publicznych w tym celu, aby je od siebie wypożyczać na cele oznaczone w § I.

Od osób prywatnych Kredyt przyjmuje lokaty jedynie w kwocie powyżej 100 000 złn.

§ 7.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny jest obowiązany raz do roku ogłaszać w rządowych dziennikach urzędowych sprawozdanie ze stanu swego majątku.

§ 8.

O użyciu
funduszy
i warun-
kach przy-
znania pp-
życzek.

Pożyczki udzielane przez Śląski Krajowy Kredyt Pu-
bliczny mają być oprocentowane, a udziela je ich bądź to
na warunkach amortyzacyjnych, bądź też na czas nieogranic-
zony /w tym ostatnim wypadku obie strony mają prawo wy-
powiędzenia pożyczki na 6 miesięcy/, bądź na termin ści-
śle określony.

22.

Pożyczek udziela się według decyzji Dyrekcji, albo w gotówce, kwitach depozytowych, albo też w obligacjach podług wartości nominalnej. Kwot poniżej miliona zł. ~~nie~~ nie wypozycza się.

§ 10.

[A decorative horizontal border consisting of a repeating pattern of stylized floral or foliate motifs.]

Ilekroć okoliczności tego wymagają, co najmniej zaś co miesiąc Rada Nadzorcza po poprzednim wysłuchaniu opinii Dyrekcji ustala i ogłasza publicznie stopę procentową, jakoteż ewentl. inne warunki spłaty dla depozytów / 5/ i pożyczek.

Ewentualna zmiana stopy ~~100%~~ procentowej lub innych warunków pożyczkowych nie dotyczy pożyczek już dawniej udzielonych.

§ 11.

Splata procentów od pożyczek ma odbywać się w terminach zwierc rocznych z góry. Oprocentowanie i umorzenie pożyczek amortyzacyjnych odbywa się na zasadzie planu amortyzacyjnego, ułożonego przez Dyрекcję za zgodą w ten sposób, że pomimo postępującego umarzania pożyczki suma splaty ma pozostać jednakowa, przyczem kwotę wymaganą do oprocentowania obraca się na umorzenie kapitału.

§ 12.

Pożyczki udziela się nie inaczej, jak za

- 1/ podaniem celu, dla którego żąda się tych pieniędzy,
- 2/ dostarczeniem odpowiedniej rękojmi.

§ 13.

Rękojnia ma być dana:

- a/ przez danie zabezpieczenia na hipotecę, które nie powinno przekraczać pierwszej połowy wartości nieruchomości, oddanej w zastaw, obliczonej na podstawie otaksowania,
- b/ przez danie w zastaw towarów do wysokości $\frac{3}{4}$ ich wartości giełdowej,
- c/ przez danie w zastaw papierów publicznych, opiewających na cka-
ziela, listów przewozowych i depozytowych /warranta/
Wartość zastawna tych papierów nie powinna przewyższać połowy ich kursu giełdowego.

W razie spadku kursu na żądanie Dyrekcji pożyczający winien natychmiast uzupełnić te papiery aż do kwoty odpowiadającej temu spadkowi. w przeciwnym razie Dyrekcja ma prawo papiery te sprzedać na giełdzie i z ceny uzyskanej siebie zaspokoić.

W obrębie powyższych postanowień Dyrekcja bada rękojmię według swej swobodnej oceny. Ma ona prawo dla szczególnych powodów odmówić, pożyczki jakkolwiek ubiegający się o nią spełni formalności przewidziane przez Statut.

- d/ Przez danie gwarancji na podlegających przymusowej egzekucji podatkach gminnych mogą korzystać z kredytów gminy miejskie i wiejskie.

§ 14.

Przy stowarzyszeniach, związkach i spółkach, które ustawowo mają prawo ściągania swych składek, tak samo, jak się ściągają publiczne ciężary na drodze egzekucji można wyjątkowo pominąć postanowienia, zawarte w § 13. i udzielić pożyczki przy analogicznym zastosowaniu przepisów obowiązujących dla pożyczek, udzielanych gminom.

§ 15.

Jeżeli nieruchomości zaofiarowane, jako rękojnia są w księgach gruntowych obciążone prawami wydobywania materiałów kopalnych, udzielenie pożyczki zależy od swobodnej oceny Dyrekcji pod następującymi warunkami:

- 1/ że uprawniony według natury stosunki prawnego jest obowiązany odpowiednio wynagrodzić właściciela nieruchomości przy wykonywaniu prawa kopalnianego za uszkodzenie powierzchni.

- 2/ że nieruchomość, zaofiarowana jako zabezpieczenie hipoteczne posiada powierzchnię co najmniej 40 aktr.

- 3/ że ubiegający się o pożyczkę zobowiąże się chwili skorzystania z prawa kopalnianego natychmiast bez wypowiedzenia spłacić pożyczkę całkowicie.

- 4/ że poczynione będą dostateczne zarządzenia, ażeby Dyrekcja natychmiast dowiedziała się o wykonaniu prawa kopalnianego.

§ 16.

Jeżeli na nieruchomościach zofiarowanych, jako rękojmią znajdujących się budynki, albo jeżeli udziela się pożyczki na cele budowlane, to przy udzieleniu pożyczki należy położyć, jako warunek ubezpieczenie budynków od ognia w prowincjonalnem Towarzystwie Ogniomem.

Jeżeli w chwili zawarcia umowy o pożyczki budynki są już ubezpieczone w towarzystwie prywatnem to Dyrekcja Banku może zwolnić z obowiązku asekuracji w Prowincjonalnem Towarzystwie Ogniomem o ile i dopóki istniejąca umowa asekuracyjna nie może przed upływem terminu być rozwiązana. Jednocześnie w tym wypadku należy postanowić że w razie spalenia się całkowitego lub częściowego budynków przed wcieleniem do Prowincjonalnego Towarzystwa Ogniomem cały dług pożyczkowy do wysokości wynagrodzenia za pożar staje się płatny w dniu pożaru do rąk Śląskiego Krajowego Kredytu Publicznego.

§ 17.

Wyjątkowo, a mianowicie, dopóki pozostaje w mocy bezprocentowa pożyczka ze skarbu Śląskiego, w celu łatwiejszego zaspokojenia potrzeb kredytowych mniejszych właścicieli ziemskich, oraz właścicieli domów w miastach Województwa Śląskiego udziela się pożyczek na następujących warunkach: "Przy udzielaniu pożyczek na nieruchomości uważa się zabezpieczenie hipoteki za wystarczające, jeżeli znajdzie się ona w obrębie pierwszych trzech czwartych wartości obiektu danego zestaw, przyczem wartość ta ustala się według oszacowania przedsięwziętego według wyboru Dyrekcji Banku Śląskiego przez naczelnika gminy albo Komisję szacunkową lub też innego rzeczoznawcę uznanego przez Dyrekcję za uzdolnionego. Oszacowanie to ma być zatwierdzone przez naczelnika urzędu gminnego, a w miastach przez Magistrat. Wysokość jednej pożyczki wydanej na podstawie tego paragrafu nie może przenosić kwoty 15 milionów marek. o ile zabezpieczenie przechodzi na inną drugą połowę wartości nieruchomości.

§ 18.

Dla pożyczek, udzielanych osobom prywatnych lub korporacjom

nie publicznym z reguły mają być s-porzędzone notarialne lub sądowe skrypty dłużne, w których dłużnicy pod względem uiszczenia kwot amortyzacyjnych i od setek poddają się natychmiastowej egzekucji w myśl § 702.5 v, v. P. Cyw.

Wypłata pożyczki może nastąpić dopiero po doręczeniu skryptu dłużnego, a jeżeli ustanawia się zabezpieczenie długu /kaucja hipoteczna/, to po doręczeniu dokumentów ustalających to zabezpieczenie

§ 19.

Dyrekcja może zażądać od dłużnika dowodu, że udzielone pożyczki użył na cel wskazany w podaniu.

§ 20.

Odsetki, spłaty amortyzacyjne i zwroty kapitału dłużnicy powinni odsyłać franco i bez kosztów do Kasy Krajowego Banku Śląskiego.

§ 21.

W razie nieuszczenia spłaty w terminie umówionym dłużnik może być pociągnięty do oprocentowania zapadłej raty amortyzacyjnej według bankowej stopy procentowej, oraz do zapłaty ponad to 1%, jako kary umownej.

§ 22.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny jest obowiązany przyjąć całą zaległość kapitału pożyczonego na amortyzację w 6 miesięcy po wypowiedzeniu pożyczki przez dłużnika. Przyjmowanie spłat częściowych po uprzednim 6-cio miesięcznem wypowiedzeniu zależy od uznania banku.

§ 23.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny jest uprawniony do wypowiedzenia pożyczki, wzgl. jej części nieumorzonej terminem płatności 6-cio miesięcznej,

1/ Jeżeli dłużnik pomimo wezwania przez Dyрекcję nie spełnia swych zobowiązań, wynikających ze statutu i umowy;

2/ Jeżeli grunt obciążony lub jego część za długi zostanie podany przymusowej administracji albo wystawiony na egzekucję, lub też takie postępowanie zostanie wdrożone, a pozatem jeżeli moc prawna lub też kolejność danej hipoteki zostanie zakwestjonowana;

3/ Jeżeli dłużnikowi zostanie ogłoszona upadłość.

§ 24.

Pożyczka może bez wypowiedzenia być w całości albo w części ściągnięta, jeżeli nieruchomość dana w zastaw tak znacznie zmniejszy się w swej wartości, że pożyczka jest już zabezpieczona w sposób odpowiadający przepisom § 13.

O tem, czy taki wypadek zachodzi rozstrzyga zarząd z wyłączeniem drogi prawnej.

§ 25.

Jeżeli nieruchomości dane w zastaw z powodu pożyczki zaciągniętej w Kasie pomocniczej podlegają licytacji, to zarząd może według swego obowiązkowego uznania dla zabezpieczenia kapitału albo

1/ przy licytacji aż do pokrycia wypożyczonego kapitału zaległych odsetek i poczynionych kosztów współlicytować ich w razie przyznania nieruchomości używać ją na rachunek własny tak długo, aż nadarzy się sposobność korzystnego pozbycia, lub też:

2/ zaliczyć komuś, który chce ją kupić, potrzebny kapitał, który jednak nie może przenosić 2/3 ceny kupna.

Artykuł III.

§ 26.

Dopóki Śląski Krajowy Kredyt Publiczny posiada bezprocentową pożyczką wojewódzką, odkłada się rocznie na specjalny kapitał rezerwowy z zysku kasy osiągniętego z odsetek po 10 miljonów marek dla pokrycia ewentualnych strat banku poniesionych na pożyczkach udzielanych w myśl § 1.2.3.

Wysokość specjalnego funduszu rezerwowego ma być corocznie wykazywana rachunkowo w passywach.

Artykuł IV.

§ 27.

Organa Towarzystwa są:

- a/ Zarząd,
- b/ Rada Nadzorcza,
- c/ Walne zgromadzenie.

§ 28.

a/ Zarząd składa się z trzech członków wybieranych na przeciąg 3 lat przez walne zgromadzenie z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona.

b/ po upływie pierwszego roku obrotowego ustępuje 1/3 część członków wskazanych przez los, - po upływie drugiego roku - również 1/3, a po upływie trzeciego pozostała 1/3 część a następnie w kolejności wyborów w ten sposób, aby co roku 1/3 część podlegała wyborom. Wybór ustępującego kandydata jest dopuszczalny.

§ 29.

Zarząd reprezentuje Śląski Krajowy Kredyt Publiczny wobec prawa. Fakselkie obowiązujące spółkę dokumenty winny być podpisane przez co najmniej przez dwóch członków Zarządu przy stemplu firmy.

Zarząd ma prawo udziela prokury.

§ 30.

Rada Nadzorcza składa się z 6-ciu członków a mianowicie:

- a/ z trzech, których wybiera walne zgromadzenie w pośród akcjonariuszów
- b/ z trzech, których deleguje Sejm? Rada Wojewódzka? a to do czasu, dopóki pożyczka udzielona przez Skarb Śląski nie zostanie całkowicie spłacona.

Uwaga: Po spłaceniu tej pożyczki zebranie akcjonariuszów wybiera sześciu członków Rady Nadzorczej.

§ 31.

Przepisy §: 28 lit.b. znajdują zastosowanie i przy wyborach do Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza wybiera swego przewodniczącego z pośród delegatów, oraz jego zastępcę z pośród pozostałych członków. Do prawomocności uchwał konieczne jest:

- a/ uprzednie poimienne zawiadomienie wszystkich członków o mającym się odbyć zebraniu.
- b/ obecność co najmniej trzech członków rady, - tej liczbie prezes lub jego zastępcy. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Radę Nadzorczą zwołuje przewodniczący lub tegoż zastępca. Zebranie musi być zwołane na żądanie trzech członków Rady, lub dwóch członków Zarządu.

§ 32.

Zatwierdzenia Rady Nadzorczej wymagają:

- 1/ Ustalanie perjodyczne stopy procentowej od udzielanych pożyczek lub przyjmowanych na oprocentowanie wkładów,
- 2/ zezwolenie na sprzedaż lub cesję akcji,
- 3/ zbadanie i zatwierdzenie i umiarkowanie rachunkowych, budżetu i projekt podziału czystego zysku przed przedstawieniem go wspólnemu zebraniu,
- 4/ zwołanie walnego zebrania,
- 5/ upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek wszelkiego rodzaju oraz do kupna i sprzedaży nieruchomości.

§ 33.

Walne zgromadzenia wydają:

- a/ zwyczajne, zwoływane przez Radę na wniosek Zarządu, najpóźniej co trzy miesiące a po ukończeniu roku obrotowego, celem zatwierdzenia bilansu budżetu, rachunku, zysków i strat.
- b/ nadzwyczajne, zwoływane bądź przez Radę, bądź przez Zarząd, bądź przez Radę lub Zarząd na żądanie członków reprezentujących łącznie 10% kapitału zakładowego.

Na zebraniach walnych uczestniczyć mają prawo wszyscy akcjonariusze. Zebranie jest ważne, o ile do wszystkich akcjonariuszów zostały wysłane zaproszenia listą poleconym z wyszczególnieniem porządku dziennego na 8 dni przed terminem, lub o ile wszyscy akcjonariusze są obecni. Zwołuje zebranie prezes organu zwołującego, poczem zebranie samo wybiera sobie prezydium.

Uchwały zapadają prosią większością głosów. Głosowanie, prócz wyborów, jest jawne.

§ 34.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny rozpoczyna swoją działalność z chwilą wpłacenia połowy kapitału zakładowego. Pierwsze zebranie akcjonariuszów określa warunki wpłaty drugiej części.

§ 35.

§ 35.

Rok obrotowy rozpoczyna się 1 lipca, a kończy się 30 czerwca każdego roku. Pierwszy rok obrotowy rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia działalności. Pierwsze zebranie akcjonariuszów zatwierdza rachunek kosztów organizacyjnych.

§ 36.

Śląski Krajowy Kredyt Publiczny ma prawo każdego czasu spłacić pożyczkę udzieloną przez Województwo, a w takim razie ustają rygory przewidziane w § 30. literze b/ oraz w § 31. w drugim zdaniu.

Wniosek

P. Grajka i tow. w sprawie Komisji Parytetycznej w Bielsku.

Celem regulowania zarobków robotniczych w przemyśle i handlu miasta Bielska i okolicy została utworzona Komisja Parytetyczna, która badając ceny żywności i artykułów pierwszej potrzeby regulowała zarobki robotników. Podwyższanie zarobków robotniczych stosownie do wznoszenia cen artykułów pierwszej potrzeby było zupełnie słusznem i nie zmuszało Związków Zawodowych do ciągłych interwencji u przemysłowców w sprawie poprawy płac. Obecnie ze strony przemysłowców nastąpiło wypowiedzenie umowy dotyczącej się Komisji Parytetycznej. W obecnym czasie, kiedy drożyzna wzrasta z dnia na dzień, zniesienie Komisji Parytetycznej wywołało wielkie rozgoryczenie wśród robotników. Domagania się pozostawienia Komisji Parytetycznej przez Związki Zawodowe dotąd nie odniosło żadnego skutku. Fabrykanci stoją uparcie za rozwiązaniem Komisji. W najbliższych dniach zanosi się na generalny strajk, który pogrzeżyłby rodziny robotnicze w okropną nędzę.

Wobec powyższego przedstawienia powyższego stanu rzeczy wzywa się Rząd Wojewódzki, by możliwie najprędzej wpłynął na przemysłowców bielskich, by dotychczas istniejącą Komisję Parytetyczną pozostawili, nadal dla uspokojenia sfer robotniczych na Śląsku Cieszyńskim. —

Wniósłodawcy:

Grajek, Sikora, Obrzut,
Mędlewski, Gwóźdź, Szuścik.

W n i o s e k
- - - - -

Komisji Budżetowej.

Gmina Zarzecze powiatu Bielskiego rozpoczęła budowę szkoły ludowej w 1914 r. i doprowadziła ją pod dach. Wskutek wybuchu wojny nie mogła jej dokończyć i znajduje się jeszcze dzisiaj w stanie niewykonywanym. Nie potrzeba nagmieniać, że mury niszczeją i dłużej tego cierpieć nie można.

Gmina ma dwie stare szkoły, ale te dzieci pomieścić nie mogą. W szkole I., mającej trzy sale szkolne uczy się 413 dzieci a z każdym rokiem znaczna liczba dzieci przybywa.

Mieszkańcy gminy są w przeważnej części biednymi obywatelami, poza to muszą utrzymywać, względnie budować dwa mosty na Wiśle, blisko 100 mostków i 35 klm. dróg. Nie mogą więc ponosić ciężarów budowy szkoły.

Ze względów tych, jak i ze względu na to, że tu rozchodzi się o uczelnię dzieci Województwa i stworzenie nowej placówki kulturalno - oświatowej, Komisja Budżetowa uchwaliła zaproponować Wysokiemu Sejmowi udzielenie wymienionej gminie tymczasowej subwencji w kwocie 25 milionów marek polskich.

Udzielenie dalszych subwencji uzależniła od dostarczenia kosztorysów od budowniczego wydelegowanego przez Województwo.

Wobec tego W y s o k i S e j m zechce uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a
- - - - -

z dnia

w przedmiocie udzielenia gminie Zarzecze pow. Bielskiego subwencji na dokończenie szkoły ludowej.

Art. 1.

Przyznaje się gminie Zarzecze, pow. Bielskiego subwencję w kwocie tymczasowej 25 milionów mk. polskich.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie. -

Sprawozdawca Komisji Budżetowej

/-/ K o d z i o r .

W n i o s e k n a g ły

ks. Brzuski i tow. w sprawie dodatku drożyznianego dla
duchowieństwa katolickiego Województwa Śląskiego.

U z a s a d n i e n i e .

Duchowieństwo Katolickie znajduje się w nader
ciężkim położeniu wskutek spadku waluty. Dodatki drożyzniane
nie stoją w żadnym stosunku do obecnej drożyzny. Proboszczowie
w mniejszych zwłaszcza parafjach odczuwają srogo taki stan rzecz
Ponieważ przez swą pracę duszpasterstką księża służą również
Województwu, dlatego Województwo ma obowiązek przyjść im
z pomocą.

W y s o k i S e j m raczy przeto uchwalić następującą
ustawę:

U s t a w a

z dnia 1923 r.

Art. 1.

Upoważnia się wojewodę do wyasygnowania co miesiąc
ościokrotnej podwyżki dodatków drożyznianych z dnia 1. lipca 192
dla duchowieństwa rzymsko-katolickiego czynnego i na emeryturze
z ważnością od 1. stycznia 1923 r. Wypłata ma nastąpić w walucie
polskiej.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

/--/ Ks. Eug. B r z u s k a .

Omańkowsko, Kathan, Szymkowiakówna, St. Jamiocki,

Jan Kędzior, Lubos, Sobota.

SPRAWOZDANIE KOMISJI BUDŻETOWEJ.

Komisja Budżetowa, rozpatrując wniosek ks. Brzuski, stwierdziła, że bezsprzecznie część duchowieństwa znajduje się w biedzie i że obowiązkiem jest przyjść jej z pomocą.

I tutaj stwierdzono brak ustawy regulującej stosunek władz kościelnych do Władz Wojewódzkich i w tym celu zażądano od przedstawiciela Wydziału spraw religijnych opracowania i przedłożenia projektu takiej ustawy.

Dodatek drożyzniany otrzymają nie wszyscy, ale tylko księża na ubogich probostwach.

Komisja Budżetowa proponuje Wysokiej Izbie przyjęcie poniższej ustawy.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

W przedmiocie dodatku drożyznianego dla duchowieństwa katolickiego w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Aż do wydania ustawy regulującej stosunek Władz Kościelnych do Władz Wojewódzkich upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania co miesiąc pięciokrotnej podwyżki dodatków drożyznianych z dnia 1. lipca 1922 roku dla duchowieństwa rzymsko-katolickiego czynnego i na emeryturze z ważnością od dnia 1. stycznia 1923 roku. Wypłata ma nastąpić w walucie polskiej.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W n i o s k

~~położenia~~ i towarzyszy w przedmiocie ~~wyasygnowania~~
przez Rząd centralny ~~odpowiedniej~~ kwoty do dyspozycji
Wydziału Pracy i Opieki Społecznej Województwa Śląskiego
celem odszkodowania Uchodźców, którzy z politycznych powodów
z niemieckiej części Górnego Śląska na polską stronę
pouchodzili.

U z a s a d n i e n i e .

O ile uchodźcy w ogólnie politycznych powodów uchodzą,
w pierwszym rzędzie Rząd centralny im z pomocą spieszyć powinien.
Województwo chyba doraźną pomoc udzielać będzie. Do pewnego stop-
nia obie instancje przyznały się do tego obowiązku, dając różne
fundusze na rzecz uchodźców. Fundusze były tylko wobec ogromnej
fali uchodźców za szczupłe. Rząd centralny ostatnio 20 milionów
marek niemieckich przekazał Wydziałowi Pracy i Opieki Społecznej,
która suma dzisiaj wyczerpana. Lecz ani połowa wniosków o zapomogę
czyli odszkodowanie z tego mogła być załatwiona. Teraz reszta
uchodźców stanowczo równego uwzględnienia się domaga. Uchodźcy
wogóle około 130 milionów marek niemieckich odszkodowania żądają
licząc wedle waluty z maja zeszłego roku. Rząd Centralny powinien
jaknajprędzej choćby zaliczkę na ową sumę uchwalić, bo tak Kom-
sja Uchodźców i Powstańców, jak Wydział Opieki i Pracy Społecz-
nej nie wiedzą sobie rady, wobec wielkiej masy wniosków i zażaleń
które codziennie wpływają.

Wobec tego W y s o k i S e j m raczy uchwalić:
"Sejm Śląski wzywa Wojewodę Śląskiego, żeby się zwrócił do Rządu
Centralnego, żeby tenże bezzwłocznie wyasygnował odpowiednią
kwotę do dyspozycji Wydziału Opieki Społecznej, celem odszkodowa-
nia politycznych uchodźców, będących w Województwie Śląskiem.

W n i o s k o d a w c y :

M a t h e a ,

M

G w ó ź d ź , K o w o l l , C z a j o r ,

S z y m k o w i a k ó w n a , O m a Ń k o w s k a .

I s t o t a
Zakładu ubezpieczeń.

Spółeczność
Minister Pracy i Opieki społecznej dnia 1. grudnia 1922 (Dz.U.r.p. T.116, os.1469) roz. orzytomic, w mocy
którego w art. 98 i 102 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek chorób; ustanowione zostają Okręgowe Urzędy Ubezpieczeń
a mianowicie jeden z siedzibą w Krakowie dla obszaru Województwa Krakowskiego i Kieleckiego oraz

Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego

Powołując się na postanowienia art.7.ustawy konstytucyjnej z dnia 15.lipca 1920 dla Województwa Śląskiego orzekające że ustawodawstwo o ubezpieczeniu społeczeństwa należy do kompetencji wyższego Sejmu, stawiamy wniosek:

Wniosek Sejmu zechce uchwalić: w Wojewodę uprasza się, by o ile możliwe i najkrzychlej porozumiał się z Prezem Ministrem Pracy i Opieki społecznej celem wykluczenia Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego z zakresu działania Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Krakowie i postarał się o to, aby urząd taki ustanowiono bezzwłocznie dla całego Województwa Śląskiego.-

W n i o s k o d a w c y:

Fuchs

Dr. Kent

Kowoll

Szopa

Jankowski

Goldmann

Pawlas

Meitzenstein.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

Wam zasrażył przedłoży. niniejszem w imieniu Rady Wojewódzkiej, jako wniosek nagły załączony projekt ustawy o udzieleniu dalszej zaliczki na administrację kościelną wraz z jego uzasadnieniem.

Przewodniczący Rady Wojewódzkiej;

wz.

/--/ Z u r a w s k i .

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia dalszej zaliczki na administrację kościelną w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia ze Skarbu Śląskiego na ręce Administratora Apostolskiego dalszej bezprocentowej zaliczki w wysokości 40.000.000,- mk. niem. na uruchomienie administracji kościelnej w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Termin i sposób zwrotu zaliczki unormuje Rada Wojewódzka osobnym rozporządzeniem.

Art. 2.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Nader wielki spadek marki niemieckiej w ostatnim czasie jest przyczyną, że pierwsza zaliczka uchwalona dnia 19 grudnia zeszłego roku, wyczerpała się wcześniej niż przypuszczono. Trzeba wziąć także pod uwagę wielkie jednorazowe wydatki, które ks. Administrator na posądku miał i ma jeszcze.

Projekt ustawy, która w zasadniczy sposób ureguje uposażenie Administratora Apostolskiego, może być wniesiony do Sejmu dopiero za mniej więcej 2 tygodnie i będzie wymagał pewnego czasu aż zostanie przyjęty. Administracja Kościelna nie może tymczasem stanąć z powodu braku funduszy. Zachodzi zatem konieczność uchwalenia dalszej zaliczki.

SPRAWOZDANIE KOMISJI BUDŻETOWEJ.

Komisja Budżetowa po rozpatrzeniu wniosków w sprawie doraźnej pomocy dla ubogich, dla inwalidów, dla wdów i sierót /wniosek Klubu Niemieckiego N.38; 57 oraz wniosek poga Grajka i tow. nr.32. w tejże sprawie/ ma zaszczyt przedłożyć Wysokie-
mu Sejmowi poniższe sprawozdanie piśmienne, w uzupełnieniu
przedstawionego już uprzednio ustnego:

ad nr. 38. Komisja nie może przychylić się do wniosku
żądającego zwolnienia od podatku węglowego pewnych ilości wę-
gla przeznaczonego dla gmin w celu rozdania ubogim, ponieważ

a/ wytworzyłoby to przy obecnej gospodarce gmin nietylko
trudność kontroli, czy węgiel tańszy doszedł do właściwego
przeznaczenia, ale

b/ w myśl postanowień traktatu genewskiego mogłoby to wy-
wołać uprawnione żądania gmin położonych po stronie niemiec-
kiej o taki sam przydział bez podatku.

ad nr. 57 oraz nr. 32. Komisja połączyła oba te wnio-
ski w jeden i wobec stwierdzonej pilnej potrzeby pomocy dla
inwalidów, wdów i sierót, Komisja proponuje Wysokiej Izbie
wyasygnowanie 100 milionów marek niemieckich dla Śląska, czę-
ści górnośląskiej oraz 40 milionów marek polskich dla części
cieszyńskiej, polecając rozdział tej sumy Wydziałowi Pracy i
Opieki Społecznej.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie doraźnej zapomogi dla inwalidów, wdów i sierót.

Art. 1.

Z ogólnych funduszy Skarbu Śląskiego przeznacza się na
doraźną pomoc dla inwalidów, wdów i sierót
100 milionów marek niemieckich dla górnośląskiej części
Województwa,
40 milionów marek polskich dla części cieszyńskiej Woje-
wództwa.

Art. 2.

Podzięciem pokieruje Wydział Pracy i Opieki Społecznej
Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzkie.

W upoważnieniu Wojewódzkiej z dnia 29. grudnia 22
pozwala sobie w załączeniu przedłożyć projekt ustawy
o pensji wdowiej i sieroczej dla wdowy i sieroty po
śp. Józefie Rymerskim, wojewodzie śląskim, z prośbą o traktowanie
jako wniosku wojewego.

Wice wojewoda:

/-/ Kurawski.

Ustawa

z dnia
w sprawie pensji wdowiej i sieroczej dla wdowy i sieroty po
śp. Józefie Rymerskim, Wojewodzie śląskim.

Art. 1.

Wdowie i sierotom po śp. Józefie Rymerskim Wojewodzie śląskim
przysługującej według § 23. ust. 3 ustawy z dnia 17. grudnia
1920 zb. ust. pr. 1921 r. str. 135 przysługującej w pełnej kwocie
uzupełnionej ustawą z dnia 21. listopada 1922 zb. ust. prusk.
str. 431 w takiej wysokości, jakoby im przysługiwała, gdyby
zażyczyli mieć 20 lat służby policzanych do emerytury.

Art. 2.

Dodatek drożyznienny do pensji wdowiej / Versorgungszuschlag/
przysługującej według § 23. ust. 3 ustawy z dnia 17. grudnia
1920 zb. ust. pr. 1921 r. str. 135 przysługującej w pełnej kwocie
gdyby przypadła tytułem dodatku wyrównawczego do ostatnio
przez żarżkę pobieranego, do emerytury policzalnego upo-
sądku składającego się z płacy zasadniczej i przeciętnej
dodatku miejsca ego.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od
dnia 1. stycznia 1923.

Art. 4.

Tylko ta ustawa poleca się Wojewodzie.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą pruską z roku 1882 w sprawie zaopatrze-
nia wdów i sierot po bezpośrednich i pośrednich urzędnikach pa-
ństwowych przysługują wdowom i sierotom po urzędnikach pa-
ństwowych prawo do pensji wdowiej i sieroczej. Prawo to zawi-
szone jest z jednej strony od ilości lat spędzonych przez żarż-
kę urzędnika w służbie cywilnej a z drugiej strony dodatku
do emerytury. W upoważnieniu wojewego Rymerskiego z dnia 29. grudnia 22
pozwala sobie w załączeniu przedłożyć projekt ustawy o pensji
wdowiej i sieroczej dla wdowy i sieroty po śp. Józefie Rymerskim,
wojewodzie śląskim, z prośbą o traktowanie jako wniosku wojewego.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w sprawie nabycia domu dla wojewódzkiej instytucji kredytowej.

U z a s a d n i e n i e.

Stosownie do uchwały Sejmu Komisja Budżetowa postarała się o wyszukania w Katowicach nieruchomości odpowiedniej na Bank Wojewódzki.

Zgodnie z uchwałą komisji władza wojewódzka nabyła dom przy ulicy Pocztowej za sumę 50 pięćdziesiąt milionów marek niemieckich oraz koszty z nabycie związane.

Przedstawiając powyższą transakcję do uchwały Sejmu, Komisja prosi zarazem o wyasygnowanie dalszych 100 milionów na konto przebudowy i urządzenia biur bankowych.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie nabycia i przebudowy domu dla krajowej instytucji kredytowej

§ 1.

Sejm postanowił wyasygnować 150 / sto pięćdziesiąt / milionów marek niemieckich na zakup, przebudowy i urządzenia domu przeznaczonego dla wojewódzkiej instytucji kredytowej.

§ 2.

Dysponowanie tej sumy Sejm przekazuje Komisji Budżetowej, której nadaje charakter Komitetu Organizacyjnego instytucji kredytowej wspomnianej w § 1.

§ 3.

Ustawa powyższa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porusza się Wojewodzie,

Rakowski

HG.

Załącznik do druku nr. 133.

Sejm Śląski.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

Komisja Prawnicza po przejrzeniu druku nr. 133
w sprawie nabycia i przebudowy domu dla Krajowej Instytucji Kredytowej
proponuje przyjęcie niżej załączonej ustawy.

U s t a w a,

z dnia 1923r.

w przedmiocie zakupu nieruchomości.

Art. 1.

Sejm zgadza się na wyasygnowanie 150 milionów marek
niemieckich na pokrycie ceny kupna i kosztów i wydatków na odnowienie
i przebudowanie domu nabytego przez Województwo w Katowicach przy
ulicy pocztowej.

Art. 2.

Kwotę tę dysponuje Wojewoda w porozumieniu z Radą
Wojewódzką.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Prezes Komisji Prawniczej:

Ks. poseł M a t h e a.

Sprawozdanie Komisji Mieszkaniowej.

Komisja Mieszkaniowa na swoim ostatnim posiedzeniu postanowiła zatwierdzić Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 25. lipca 1922 r. Dz.Ust.Śl. nr.10 poz.37. z temę że zmienia się § 1. Art.1. regulując czynsz za mieszkania wynajęte.

Komisja Mieszkaniowa ze względu na dotychczasowy spadek waluty postanowiła podnieść dotychczasowe stawki a mianowicie za mieszkania, proponuje dodatek 120-krotny za wszystkie inne ubikacje służące dla handlu i przemysłu 160-krotny dodatek od czynszu w dniu 1. lipca 1914. W § 2. Art. 1. proponuje Komisja określić w ostatnim ustępie słowa: " Przepis ten nie odnosi się do lokatorów, zajmujących mieszkania do jednego pokoju ", dla tego uważając ze względu, że nie można zwalniać wyżej wymienionego z opłaty stroża, którzy korzystają z usług straża. Temsamem proponuje Komisja znieść art. 6. poz.1.2. i 3. ustawy z dnia 18. grudnia 1920 roku wydanej przez ówczesnego Komisarza Rządowego na Śląsk Cieszyński, zastępując tenże artykuł w formie § 3. podanej.

Komisja prosi o przyjęcie niniejszej ustawy.

Sprawozdawca:

/-/ Węgrzyk.

Sejm Śląski.

U s t a w a

z dnia

dotycząca zatwierdzenia Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25. lipca 1922 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 18. grudnia 1920r. o ochronie lokatorów.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 25. lipca 1922 r. Dz.Ust.Śl.nr.10 poz.37. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 18. grudnia 1920r. o ochronie lokatorów zatwierdza się z poniżej uwiłocznionymi zmianami.

~~Art. 1.~~ § 1.

§ 1. Art. 1. brzmi: " Dodatek do czynszu mieszkaniowego wynosi od 1. stycznia 1923 r. aż do dalszego zarządzenia:

- a/ przy mieszkaniach 120-krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu 160-krotny czynsz podstawowy.

Jako czynsz podstawowy uważa się czynsz z dnia 1. lipca 1914r.

§ 2.

W § 2. Art. 1. skreśla się słowa: " Fracht ten nie odnosi się do lokatorów zajmujących mieszkanie do jednego pokoju ".

§ 3.

Skreśla się art. 6. ust. 1. 2. i 3. ustawy z dnia 13 grudnia 1920 r. o ochronie lokatorów komisarzy rządowego zastępują się słowami: " Czynsz na pokój umiarkowany nie powinien przekraczać odpowiedniej części ogólnego czynszu mieszkaniowego.

Za odstąpienie mebli i innych sprzętów powinien lokator uiścić dodatek w wysokości 10% rocznej odpisowej wartości tychże.

" w razie nieporozumienia decydują co do wartości mebli Urząd Mieszkaniowy ".

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Sprawozdanie Komisji Regulaminowej w sprawie zawieszenia postępowań karnych, przeciwko pp.posłom Rumpfaltowi i Biniszkiwiczowi zawisłych.

U z a s a d n i e n i e.

Sejm powierzył Komisji Regulaminowej zbadanie sprawy zawieszenia postępowań karnych, zawisłych przeciwko pp.posłom Rumpfaltowi i Biniszkiwiczowi/artykuł 17 ustawy konstytucyjnej, z dnia 15.lipca 1920 roku, -dz.U.Rz.P.Nr.73 poz.497-art.2 ustawy, z dnia 8.czerwca 1919 roku o nietylkanosc posłóv -- Dz.U.Rz.P.Nr.31 poz.263-, art.21 Konstytucji Polskiej.

Na mocy powyższych artykułóv Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Aż do wygaśnięcia mandatu pp.posłóv Wiktora Rumpfalta i Józefa Biniszkiwicza, Prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Katowicach zechce zawiesić postępowanie karne przeciwko wymienionym./1.7.384/22 i 1.7.1313/22.-11.B.87.22./Sejm odnawia zgody na postępowanie te.

Sprawozdawca.

/-/ Pronobis.

L. dz. R. 82/1.

Katowice, dn. 3. lutego 23 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o opodatkowaniu kwasu octowego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu z dnia 26 stycznia 1923 r. z prośbą, przedłożenia Sejmu-
wi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Zastępca Przewodniczącego:

/-/ Z u r a w s k i.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie opodatkowania kwasu octowego.

Art. 1.

Kwas octowy wyrabiany z octu drzewnego lub też z soli kwasu octowego podlega podatkowi spotywcemu w kwocie 300 mk. pol. w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, a 225 mk. niem. w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, za kilogram kwasu bezwodnego.

Podatek wymierza się przy odprawie kwasu octowego i staje się płatnym w chwili wydania z miejsca wyrobu, wzgl. wydania z urzędu celnego w razie sprowadzenia kwasu octowego z zagranicy.

-Wytwórcy wolno przechowywać, przerabiać i pakować kwas octowy tylko w miejscach oznajmionych i urzędowo sprawdzonych.

Kwas octowy przeznaczony na wywóz zagranicę tudzież do celów wozywów techniczno - przemysłowych wolny jest od podatku, a szczególne warunki wyda Wojewoda Śląski w drodze rozporządzenia.

Art. 2.

Podatek ciążyący na kwasie octowym korzysta z przywileju pierwszeństwa bez względu na prawa osób trzecich i aż do uiszczenia podatku kwas octowy nim obciążony może być przez władze administracyjne zajęty i przytrzymany.

Art. 3.

Kwas octowy i jego wyrób podlega dozorowi urzędowemu celem dokonania opodatkowania.

Dozorowanie gorzelni, składów, zakładów oczyszczania spirytusu itp. przedsiębiorstw przerabiających spirytus skutecznie się bezpłatnie, o ile nie zachodzi zastosowanie art. 7. niniejszej ustawy.

Za dozorowanie składów, będących pod urzędowym zamknięciem nie pobiera się opłat.

Art. 4.

O rozpoczęciu ruchu przedsiębiorstw, wyrabiających kwas octowy należy donieść władzy skarbowej, która powinna zgłoszenie zbadać i zatwierdzić je w braku zastrzeżeń ze swej strony.

W razie zmian w warunkach ruchu, przedłużenia ruchu po upływie oznajmionego czasokresu lub też wznowienia ruchu po przerwie krótkotrwałej należy złożyć nowe oznajmienie.

Szczególne przepisy co do czasu, formy i treści oznajmienia, tudzież sposobu dokonywania zasiedzeń fermentacji i cępdów ustalone zostaną w rozporządzeniu wykonawczym.

Art. 5.

Urzednicy maja prawo wstepu do przedsiebiorstwa w czasie oznajmionego ruchu o kazdej porze, w czasie spoczynku ruchu od godziny 6 rano do 9 wieczorem. W tym celu musi byc przedsiebiorstwo niezwlocznie otwarte.

W razie niebezpieczenstwa urzednicy maja wstep o kazdej porze. Upowaznienie to obejmuje wszelkie pomieszczenia zgloszone oraz te, w ktorych znajduja sie przyrzady lub czesci tychze czasowo albo stale wyklaczone z uzcicia, oraz wszelkie srodki sluzace do wyrobu kwasu octowego.

Dostep do przedsiebiorstwa powinien byc wolny dopoki trwa praca, albo ktokolwiek tam przebywa.

Wladze skarbowe moze zezwolic na ulatwienie pod tym wzgledem.

W pomieszczeniach podlegajacych dozorowi nie wolno czynic zarzadzen uniemozliwiajacych lub utrudniajacych dozór.

Art. 6.

Wlasiciel przedsiebiorstwa obowiazany jest udzielac urzednikom wiadomosci i wyjasnien dotyczacych przedsiebiorstwa a niezbednych w celach dozoru lub statystyki, tudziez przy wykonywaniu przez urzednikow czynnosci sluzbowych dostarczac im pomocy uzcyczajac przyrzadow i ludzi.

Wyzszy urzednik sluzby nadto prawo wgladu do ksiag i dowodow piemiennych odnoszacych sie do wyrobu octu.

Art. 7.

Gdyby власiciela przedsiebiorstwa ukarano za zatajenie podatku, mozna przedsiebiorstwo poddac dozorowi wzmozhonemu.

Wlasiciel ponosi koszta dozoru, ktorym przysluguje uprzywilejowane prawo pierwszenstwa, a ktorych sciganie nastepuje w sposob przepisany dla przymusowego scigania podatkow.

Art. 8.

Wlasiciel nie prowadzacy swego przedsiebiorstwa osobiście obowiazany jest wskazac wladzy skarbowej osobe, majaca dzialac w jego imieniu, jako kierownik ruchu.

Postanowienia art. 6 i 7 o obowiazkach власicieli przedsiebiorstwa stosuja sie takze do kierownikow ruchu.

Art. 9.

Kto pozbawia Skarb dochodu przez umniejszenie podatku od kwasu octowego wedle art. 1. niniejszej ustawy, popeknia ukrocenie podatkowe podlegajace karze pienieznej w wysokoSci od cztero do osmio krotnej kwoty zatajonego podatku, najmniej jednak 200 000 mk. pol. lub 150 000 mk. niem. w kazdym poszczegolnym wypadku. Nadto nalezy uiscic przypadajacy podatek.

Art. 10.

Wykroczenie przeciw niniejszej ustawie i odnoszacya sie do niej przepisy wykonawczy publicznie ogloszonym, lub tez wprost osobom zainteresowanym oznajmionym, o ile nie podpadaja pod postanowienia art. 3. podlegaja ukaraniu grzywna porzadkowa w kwocie od 1.000 do 200 000 mk. pol. lub od 750 do 150 000 mk. niem.

Art. 11.

Usilowanie przekroczenia z art. 3 i 4 niniejszej ustawy podlega ukaraniu taksamo jak dokonanie przekroczenia.

W rownej mierze uwaza sie za ukrocenie podatkowe swiadczone nabywanie tudziez zbywanie kwasu octowego nieopodatkowanego wskutek ukroczenia przypadajacego od niego podatku.

Art. 12.

Do orzecznictwa w sprawach o przekroczenia niniejszej ustawy powolane sa wladze pierwszej instancji z zastosowaniem postanowien niemieckiej ordynacji podatkowej z dnia 13 grudnia 1919 r. /Dz.U.Rz.Niem. str. 1993/ w gorno laskiej czesci, wzgl. austriackiej ustawy o przekroczeniach skarbowych z dnia 11 lipca 1835./Zb.ust.pol. t.63 Nr.112/ w cieszyńskiej czesci

- 3 -

Art. 13.

Kwas octowy, jaki w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy znajduje się poza wytwórniami, podlega dodatkowemu opodatkowaniu wedle stopy przewidzianej w art. 1. niniejszej ustawy.

Kto w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiada zapas kwasu octowego ponad 10 kg. mocy 80%, obowiązany jest w przeciągu najbliższych 13 dni zgłosić we właściwym Urzędzie kontroli skarbowej ilość i moc kwasu, uiścić przypadającą od tego kwasu kwotę podatku, oraz dozwoić zbadania zapasów.

Kwas octowy znajdujący się w transporcie ma zgłosić odbiorca w ciągu trzech dni po odebraniu.

Art. 14.

Osoby winne zaniechania lub zaniedbania zgłoszenia zapasów przepisanego art. 7 podlegają ukaraniu w myśl art. 9 i nast. niniejszej ustawy.

Art. 15.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie Śląskiemu.

Art. 16.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.-

Marszałek Sejmu:

U z a s a d n i e n i e .

Rozporządzeniem Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z dnia 25 lipca 1922 r. w przedmiocie opodatkowania wódki /Dz.Ust. Śl. Nr. 10. poz. 38/ zniesiono w górnośląskiej części Województwa Śląskiego przepisy dotyczące opodatkowania kwasu octowego, albowiem podatek taki nie obowiązywał na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1922 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.Ust.R.P.Nr. 112 poz. 1015/ wprowadzone zostały postanowienia niemieckiej ustawy na cały obszar Rzeczypospolitej.

Celem ujednostajnienia opodatkowania przedkłada się niniejszy projekt wygotowany w myśl zasad ustawy niemieckiej, obowiązującej w Polsce.-

PC. Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Dotyczy: Ustawy z dnia 10 maja 1921 roku w przedmiocie regulowania podatków spożywczych.

Przelania kompetencji Sejmu na Radę Wojewódzką w sprawie regulowania podatków spożywczych Komisja Budżetowa uznaje za potrzebne jedynie na jakiś czas przejściowy i w zasadzie Sejmowi zastrzega się ingerencję w dziedzinie tych podatków. Komisja Budżetowa przyjęła, także zasadę, że z całej serii podatków spożywczych tylko ich część oddaje na czas przejściowy Radzie Wojewódzkiej do uregulowania.

Dlatego proponuje w myśl powyższego dwie poprawki do art. 1.

Art. 1. rozpoczyna się słowami:

"Aż do odwołania upoważnia się Radę Wojewódzką..."

i kończy się słowami:

"a mianowicie podatku od piwa, wina, wina musującego, spirytusu, cukru, olejów mineralnych, drożdży i kart do gry."

Katowice, dnia 19 stycznia 1923 r.

Sprawozdawca Komisji:

/-/ E. Rybarz.

Wniosek, uzupełniający
wniosek nagły.
/Poprawka rządowy/.

U s t a w a

z dnia 10 maja 1921 roku

Art. 1.

Spirytus, piwo, wino, wino musujące, cukier, sole mineralne, kwas octowy, karty do gry i drożdże podlegają tym samym podatkom i w tej samej wysokości, jakie obowiązują lub obowiązywać będą na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Art. 2.

Podatki płatne są w markach polskich.

Dopóki w górnośląskiej części Województwa Śląskiego będzie marka niemiecka ustawowym środkiem płatniczym, wolno kwotę podatku płać w markach niemieckich po kursie dziennym podanym przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową, Oddział w Katowicach.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Punkt 6. protokołu 21. posiedzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 31. stycznia 1923 r. brzmi:

"Akt W. 7. 77. W sprawie projektu w przedmiocie zmiany pruskiej ustawy o podatku przemysłowym / procederowym / z dnia 24. czerwca 1921 r. referuje Naczelnik Wydziału Skarbowego Pawlita. Po krótkiej dyskusji przyjęto projekt ustawy zgodnie z wnioskami referenta."

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 30. stycznia 1923 r. projekt ustawy z prośbą o przedłożenie Sejmowi.

Zaznacza się, że Ministerstwo Skarbu zeskryptem z 10. 10. 1922 r. L. D. P. 1386/III. oświadczyło, że przeciw temu projektowi nie podnosi żadnych zarzutów.

W Imieniu Rady Wojewódzkiej.

Zastępca przewodniczącego:

/-/ Żurawski.

U s t a w a

z dnia.....
w przedmiocie zmiany pruskiej ustawy o podatku przemysłowym / procederowym / z dnia 24. czerwca 1891 / Zb. Ust. nr. 235 /

Art. I.

Gdzie w ustawie wymienionej z 24. czerwca 1891 jest mowa o "Prusach" jako terytorjum obowiązywania tej ustawy, rozumieć należy przez to terytorjum Górnośląską część Województwa Śląskiego.

Art. II.

Kompetencją Ministra Skarbu wedle tej ustawy przysługuje Województwu Śląskiemu.

Art. III.

Kompetencją Wydziału prowincjonalnego / Provinzialausschuss przysługuje Radzie Wojewódzkiej.

Art. IV.

Jako "Regierungsbezirk" rozumieć należy cały obszar Górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. V.

Jako "Bezirksregierung" rozumieć należy Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego.

Art. VI.

Powołana ustawa obowiązuje na Górnośląskiej części Województwa w całej rozciągłości z następującymi zmianami:

§ 3 ust. 1. ma opiewać:

"Państwo Polskie i Województwo Śląskie".

ust. 2. ma opiewać:

"Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i Polski Bank Krajowy".

§ 10. ma opiewać:

Okręg wyborczy dla podatników towarzystwa I klasy stanowi cały obszar Górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Wymiar podatku uskutecznia Komisja podatkowa / Steueraussschuss / w siedzibie Wydziału Skarbowego Województwa w Katowicach. Ilość członków tej Komisji / najmniej 6 / i zastępców wyznaczy Wojewoda. Dwie trzecie członków i zastępców członków Komisji wybiera Rada Wojewódzka na okres 3 latni pośród grona podatników całego okręgu, zaś jedną trzecią część członków i zastępców członków oraz przewodniczącego Komisji i zastępcę tegoż mianuje Wojewoda Śląski."

§ 11. ma opiewać:

"Okręg wyborczy dla podatników towarzystwa II klasy stanowi cały obszar Górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Każdy z okręgów Urzędów skarbowych na Górnośląskiej

Drunk 138

części Województwa stanowią dla siebie odrębny okręg wyborczy dla podatników towarzystwa III oraz towarzystwa IV klasy."

§ 12 skreśla się.

do § 15.L.1 ust.1. § 15. ma opiewać:

"Celem wymiaru podatku przemysłowego dla podatników II, III, i IV klasy tworzy się dla każdej klasy i każdego okręgu /§ 6 i 11/ Komisję podatkową/Steuerschuss/, która składa się z komisarza rządowego jako Przewodniczącego i członków wybranych na okres 3 letni przez podatników odpowiedniej klasy z pomocą ich gromad.

Wyjątkowo na okres 3 letni 1922, 1923 i 1924 wybierać mają członków i zastępców członków Komisji podatkowych III i IV klasy wydziały powiatowe /Kreisrausschuss/, do których należą odpowiednie okręgi wyborcze III i IV klasy wyjątkowo z gromad podatników towarzystwa podatkowych dotyczącej klasy, zaś członków i zastępców członków komisji podatkowej II klasy wybierze na ten okres z pomocy gromad podatników tego towarzystwa podatkowego Rada Wojewódzka na propozycję Prezesów Wydziałów powiatowych z całej Górnoszląskiej części Województwa.

Wybrani przez Radę Wojewódzką, względnie przez Wydziały powiatowe członkowie i zastępcy członków Komisji muszą posiadać bierne prawo wyborcze do komisji w myśl § 47 ustawy.

§ 16 skreśla się.

§ 21 skreśla się.

do § 52 ustęp 3 skreśla się.

§ 57 skreśla się.

§ 63 skreśla się.

Art.VII.

Przepis wykonawczy Pruskiego Ministerstwa Skarbu do powyższej ustawy z dnia 4. listopada 1895 utrzymuje się w mocy z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszą ustawą.

Art.VIII.

Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art.IX.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa:

/-/ P o l n y m.p.

N o t y w a.

Do Art.I. do w. 1.

Zmiany powyższej ustawy pruskiej w podanych artykułach uwidocznił się konieczność z powodu wprowadzenia nowego ustroju władz administracyjnych w chwili objęcia przez Polskę suwerenności nad Górnym Śląskiem.

Do Art.VI.

Uwolnienie od podatku proceduralnego / § 3 / przyznaje się Państwu Polskiemu na miejsce "Deutsches Reich" Górnemu Śląskowi na miejsce "Preussischer Staat", oraz "Reichsbank" na miejsce "Polysche Bank" i "Polskiemu Bankowi krajowemu na miejsce "Reichsbank".

Zmiany do 10 i 11 wprowadzono ze względu na zniesienie zakresu działania władz administracyjnych.

§ 12. dotyczący prawa Ministerstwa Skarbu do utworzenia kilku okręgów wyborczych I i II klasy / na cały Górny Śląsk / względnie III i IV klasy po powiatach - skreśla się jako zbędny.

Co do § 15. co do sposobu wybrania członków i zastępców członków Komisji podatkowych III i IV klasy przez Wydziały powiatowe ze II klasy przez Radę Wojewódzką.

§ 16. / co do pierwszych wyborów wedle podanej pruskiej ustawy. /

§ 21. / co do filii przedsiębiorstw pruskich zakładanych w innych niemieckich państwach związkowych /

§ 52 ust. 3. / dotyczący doniesień o powstaniu i zaniechaniu przedsiębiorstwa w Berlinie. /

§ 57. / co do pierwszych wyliczeń podatku proceduralnego wedle podanej pruskiej ustawy /

§ 60. / co do pierwszego obciążenia dodatkowego podatku tzw.

SPRAWOZDAŁIE KOMISJI BUDŻETOWEJ.

Wniosek Rady Wojewódzkiej o udzielenie dalszej zaliczki na administrację kościelną rozpatrywała Komisja Budżetowa na dwóch posiedzeniach.

Przedstawiciela Tydzieńca spraw religijnych przynaglono, by projekt ustawy regulującej uposażenie Administracji Apostolskiej możliwie w krótkim czasie Tyskiej Izbie przedłożony został. Na poczet wydatków, które ustawa ta ma unormować Rada Wojewódzka przedłożyła wniosek o udzielenie dalszej zaliczki 40 milionów marek niemieckich.

Ze względu na nadzwyczajne wydatki, które z założeniem Administracji Kościelnej są związane, jak i ze względu na gwałtowny spadek waluty Komisja przychyliła się do wniosku i prosi Wysocki Sejm o przyjęcie poniższej ustawy.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia dalszej zaliczki na administrację kościelną w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Upoważnia się "o j e w o d z e" do udzielenia ze Skarbu Śląskiego na ręce Administratora Apostolskiego dalszej bezprocentowej zaliczki w wysokości 40.000.000.— marek niemieckich, na uruchomienie administracji kościelnej w części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Termin i sposób zwrotu zaliczki unormuje Rada Wojewódzka osobnym rozporządzeniem.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Wniosek

Klubów Sejmowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawa

z dnia. 1923 roku

w przedmiocie wyposażenia Wojewody i Vice-Wojewody.

Artykuł 1.

Wojewoda i Vice-Wojewoda otrzymują tytułem kosztów reprezentacji 100 % poborów i wszelkich dodatków do poborów. Koszta reprezentacji są płacone co miesiąc z góry. Koszta te przyznaje się Vice-Wojewodzie od dnia 1. stycznia 1923 roku, Wojewodzie od dnia, w którym przejął urządowanie.

Artykuł 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Artykuł 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Powody.

Wojewoda i Vice-Wojewoda Województwa Śląskiego mają więcej odpowiedzialności od innych wojewodów Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż są zależni od Rządu i tegoż zastępcami, szefami administracji autonomicznej i przewodniczącymi Rady Wojewódzkiej. Wojewoda i Vice-Wojewoda muszą brać udział w posiedzeniach Sejmu i w niektórych Komisjach sejmowych.

Wojewoda Śląski ma niższe pobory od reszty kolegów.

Dr. Pant

Sikora

Dr. Fakowski

J. Biniszkiewicz

Rybarz.

I.

Sprawozdanie Komisji Szkolnej.

Komisja Szkolna rozpatrzywszy wniosek Komisji Budżetowej w sprawie petycji miasta Żory o udzielenie subwencji w wysokości dwóch milionów marek na pokrycie niedoborów w tamtejszym progimnazjum prosi Wysoki Sejm o uchwalenie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia.....

Art. 1.

Na pokrycie niedoborów w szkole /progimnazjum/ w Żorach wyznacza się miastu Żory jako subwencję kwotę dwóch milionów marek.

Art. 2.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi z dniem jej ogłoszenia.

II.

Sprawozdanie Komisji Szkolnej.

Po wyczerpujących referatach pp. wzytatorów Dr. Farnika i Heozki przyszedł Komisja Szkolna do tego przekonania, że kompetencję Komisji Szkolnej na Śląsku Cieszyńskim przechodzą na Tydzień Oświecenia Publicznego przy Województwie Śląskiem. związku z tym uchwalono jednogłośnie następującą rozsolucję:

Komisja Szkolna zwraca się do p. Marszałka z prośbą, ażeby postarał się o to, by w drodze ustawy uregulowane zostały kompetencje i ustrój władz szkolnych Województwa Śląskiego w ramach Statutu Organicznego Województwa Śląskiego.

Sejmotaiz

/-/ P. Wydra.

G. j. n. ś. l. a. s. k. i.

n i o s o k

Komisji Budżetowej.

U Z A S A D A I T Y T U L.

Gminie Brzesca zgorzeła pod koniec roku 1915 szkoła ludowa. Od tego czasu nie odbyła się tam regularna nauka dzieci. Przez pewien czas uczono w prywatnym mieszkaniu, gdzie wszędzie dzieci ponieść się nie mogły a od trzech lat nie ma w gminie nauczyciela a dzieci szkolne nauki wcale nie znają.

Stan ten jest nieznośny i koniecznością jest przyjąć gminie z pomocą.

Szkoła znajdowała się na terenie gminy kościelnej, była zarazem tak zwana organistówka, do budowy jej jest zobowiązany także ksiądz pszczyński jako patron kościoła w wysokości mniej więcej połowy kosztów budowy.

Budowa szkoły ulegała zwłoce z powodu, że gmina nie mogła złożyć przypadającej na nią części kosztów budowy.

W trudnym swym położeniu i napełniona troską o przyszłość swych dzieci zwróciła się do Sejmu i petycja jej przekazana została Komisji Budżetowej do rozpatrzenia.

W y s o k i S e j m zechce uchwalić następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 1923r.

w sprawie udzielenia gminie Brzesce w powiecie Pszczyńskim zapomogi i pożyczki na budowę szkoły.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania gminie kościelnej Brzesce w Powiecie Pszczyńskim na budowę szkoły ludowej

15 milionów tytułem zapomogi i
10 milionów tytułem bezórocentowej pożyczki.

Art. 2.

Warunki spłaty pożyczki ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Sprawyozdanie Komisji Budżetowej.

Po rozpatrzeniu wniosku Rady Wojewódzkiej w sprawie zatwierdzenia provizorjum budżetowego i upoważnienia Wojewody śląskiego do czynienia wydatków do czasu zatwierdzenia przez Sejm budżetu za rok 1923 Komisja Budżetowa postanowiła przedłożyć Sejmowi do uchwalenia poniższą rezolucję:

S e j m upoważnia Wojewodę do asygnowania sum przewidzianych w preliminarzu budżetowym na rok 1923 w wysokości 1/12 części ogólnej sumy za styczeń 1923 r. i 1/12 części za luty 1923 r. z tem, że za podstawę wydatków przyjęte będzie przeliczowanie poszczególnych pozycji na kurs franka szwajcarskiego w dniu 15 listopada 1922 r. i asygnowanie sum w granicach odznaczonych wartością franka szwajcarskiego w momencie wydatkowania.

Do czerpania z tak zwaney rezerwy walutowej, 40 miliardów/ oraz do przenoszenia wydatków z pozycji na pozycję nie upoważnia się Wojewody.

U z a s a d n i e n i e.

Wobec spadku waluty papierowej, której bilans jest preliminarzowej cyfry podane straciły wszelką aktualność. Nie które pozycje rozchodowe w jednym miesiacu przewyższyły projektowany rozchód całoroczny. Nie mogąc Sejmowi zalecić udzielenia panu Wojewodzie wydatkowania bez określonej granicy, komisja wprowadza zasadę przeliczania na franki szwajcarskie jaknajbardziej zbliżone do paritetu złota jako czynnika stabilizacji. Każda pozycja budżetowa w listopadzie odpowiadała pewnej określonej ściśle sumy franków szwajcarskich. Do wysokości ^{7/12} ~~sumy~~ ^{tytułu} marek niemieckich odpowiadających dziś tytuł frankom szwajcarskim komisja zaleca dać upoważnienie p. Wojewodzie licząc 1/12 preliminarza za każdy miesiąc.

/-/-/ Dr. R a k o w s k i.

U s t a w a

z dnia lutego 1923 roku

w przedmiocie przyznania Skarbowi Śląskiemu prawa wydatkowania
w ramach preliminarza budżetowego za styczeń, luty i marzec 1923.

Art. 1.

Sejm zatwierdza wydatki objęte preliminarzem budżetowym
za styczeń i luty 1923 roku z tem zastrzeżeniem, że ewentualne
przekroczenia tego preliminarza będą poddane rozpatrzeniu Sejmowi
Przy zatwierdzeniu budżetu za rok 1923.-

Art. 2.

Sejm upoważnia Skarb Śląski do wydatkowania na potrzeby
budżetu w marcu 1923 roku kwoty nie przekraczającej 1/12 części całego
preliminarza budżetowego przeliczonej na franki szwajcarskie
według kursu z dnia 15 października 1922 roku.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej, dotyczy druku nr. 123.

/ Wniosek Rady Wojewódzkiej o udzielenie pożyczki 500 000 000 mkn. Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego/.

Rada Wojewódzka zażądała kredytu 500 milionów marek dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

- a/ na urządzenie zakładu /zakup regałów, mebli, biurowych itp.
- b/ na skompletowanie urządzenia i restaurację lecznicy w Jastrzębiu.
- c/ na urządzenie poradni lekarskiej dla chorych na gruźlice i choroby płciowe,
- d/ na budowę własnego gmachu, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak wykazało się podczas obrad, nie ma pełnych dochodów z poszczególnych kategorii ubezpieczenia.

Dochody wpływają tylko z ubezpieczenia na inwalidztwo i starość. Dochody te pokrywają musiły świadczenia z innych ubezpieczeń, gdyż wskutek braku ustawy zabezpieczenie urzędników prywatnych nie dało dochodów, mianowicie od września do 18 stycznia wielu urzędników prywatnych z powodu podwyższenia zarobków nie było zabezpieczonych: nie płacono też składek. Brak zaś zupełnie dochodów z ubezpieczenia urazowego, nie dokonano bowiem repartycji zobowiązań z powodu niezakończonych stosunków z Niemcami.

Polska przyjęła zobowiązania świadczeń z wszystkich ubezpieczeń, jednakże do tej pory nie dokonano rozliczenia z rządem niemieckim, zwłaszcza o ile chodzi o rezerwy nagromadzone z ubezpieczeń.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który ma tylko ograniczone dochody, nie pokrywających wcale z obowiązków wobec zabezpieczonych, a w dodatku nie posiada dostatecznych szpitali i lecznic, nie jest urządzony - stosy akt według oświadczenie przedstawiciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, leżą na podłodze - musi uzyskać jakąś pomoc, jeśli ma spełnić swoje zadania.

Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wobec Komisji Budżetowej cofnął projekt budowy gmachu dla Zakładu Ubezpieczeń, tem samem zredukował sumę pożyczki, której w pierwszym przedłożeniu zażądano.

Komisja Budżetowa proponuje wobec tego przyznania pożyczki z następującymi zmianami Rady Wojewódzkiej:

- 1/ W art. 1. słowa: "500 milionów" zmienia się na: "200/dwieście milionów."
- 2/ Art. 3. skreśla się zupełnie. Numeracja następnych artykułów odpowiednio się zmienia.
- 3/ W art. 4. /3/ słowa: "2 /dwa/ procenty", zmienia się: "6 /sześć/ procentów".
- 4/ Art. 5 /4/ otrzymuje następujące brzmienie:

"Pożyczkę udziela się przeciąg jednego roku".

Katowice, dnia 14. lutego 1923 r.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/-/ Ed. R y b a r z .

Nagły wniosek

w sprawie 3 miliardów.

Komisji Budżetowej zostało przekazane przedłożenie rządowe w sprawie udzielenia poręczenia za pożyczkę udzieloną przez Rząd w sumie 3 miliardów marek polskich dla kooperatyw.

Komisja Budżetowa rozpatrzyła wniosek Rządu i przysłała do wniosku następującego:

Wobec tego, że przedstawiciel Ministerstwa Skarbu przedłożył Komisji w imieniu Rządu warunek, że pożyczka 3 miliardów ma być wrócona w dniu 1 lipca, Komisja Budżetowa jednomyślną uchwałą z dnia 14. lutego 1923 r. postanowiła zalecić Sejmowi, aby poręczenia z warunkiem zwrotu 1 lipca 1923 r. nie udzielała.

Uzasadnienie:

Komisja Budżetowa oraz Komisja Siedmiu zajęły się repartycją kredytów, przyznanych kooperatywom przez Sejm Śląski i zapoznawszy się z potrzebami współdzielni uważają, że udzielenie im pożyczki trzymiesięcznej nie liżuje z powagą chwili i nie tylko nie zapewni kooperatywom żadnych korzyści, lecz rozwój ich narazi na niebezpieczne wstrząśnienia przez udzielenie krótkoterminowego kredytu, sprzecznego z duchem kooperacji spożywczej.

*Przyjęto w 3. dniu
wykazu.*

S e j m Ś l ą s k i .

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia poręczenia za pożyczkę w sumie trzech miliardów mk.pol. na potrzeby kooperatyw spożywczych.

Art. 1.

Sejm Śląski przejmuje niniejszem poręczenie ^{za}terminową spłatę w okresie jednego roku pożyczki w sumie mk.pol. trzy miliardy udzielonych przez Rząd Polski na potrzeby kooperatyw spożywczych na Śląsku.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodę.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

do

Łona Marszałka Województwa Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyłam załącznik projekt ustawy w sprawie uregulowania poborów uchwalony przez Radę Województwa na posiedzeniu dnia 12.b.m.s. prośbę o postawienie tej sprawy jako tworu na najbliższym posiedzeniu Województwa.

Śląska Rada Województwa

Zastępca przewodniczącego:

/// Marszałek.

Opisawa.

z dnia 1923 r.

w sprawie uregulowania poborów urzędników, nauczycieli i funkcjonariuszy Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Urzędnicy, nauczyciele i funkcjonariusze górnos Śląskiego województwa otrzymują pobory poczynając od 1. marca 1923 r. w markach polskich według następujących zasad:

- 1/ pobory zasadnicze według załączonej pod 1/ tabeli, obejmującej skalę poborów w kwotach dla poszczególnych zawodniczych grupach.
- 2/ dodatki lokalny w kwotach według załącznika pod 2/

Przynależność poszczególnych miejscowości do klasy i wglądanie b. bieżąca jest z załącznika 3/ do ustawy z 20 grudnia 1922 r. s. 1. 31. nr. 2 ex 1922 r. poz. 1

3/ Dodatek na dzieci:

- a/ dla dzieci do wko ca. 6 roku życia 2 ...
- b/ dla dzieci do wko ca. 14 roku życia 3000 ...
- c/ dla dzieci do wko ca. 21 roku życia 3000 ...

Przewidziana w § 16 ust. 2 nr. ustawy o poborach /s. 6 31. str. 605 z 1922 granicę dochodu b. celu zredukowania dodatku na dzieci należna się kwota z kwoty 4000 mk. rocznie

4/ Dodatek drożyzny w wysokości 1/2 i 3/4 ...

Art.2.

Az do jednolitego uregulowania poborów urzędników Województwa Śląskiego według norm ogólnie państwowych i w celu wyrównania poborów obliczonych według art.1.niniejszej ustawy z poborami analogicznym pracowników państwowych poza górnośląskiem obszarem Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje się dodatek ~~wyrównawczy~~ wyrównawczy, którego wysokość w procencie od ogólnej sumy poborów obliczonych według art.1.ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką dla każdej z grup poborów z osobna.

Art.3.

Tytułem dodatku ekonomicznego przyznaje się na czas wyjątkowych stosunków drożyznianych 40% ogólnych miesięcznych poborów, obliczonych po myśli art.1 i 2 niniejszej ustawy.

Art.4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1.marca 1923 r.Z tem dniem tracą moc obowiązującą:ustawa z dnia 3. listopada 1922 r.Dz.U.Śl.nr.31.poz.114.tudzież postanowienia ustawy z 20 grudnia 1922 r.Dz.U.Śl.nr.2 poz.13, o ile są ~~nie~~ sprzeczne z postanowienia ustawy niniejszej.

Przepisy art.3.mają zastosowanie również w cieszyńskiej części Województwa w miejsce zmienionych postanowień art.3 wyżej cytowanej ustawy z 3 listopada 1922 r.

Art.5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek Sejmu Śląskiego.

Wzrostnik 1.

do ustawy z dnia 1923 roku
w sprawie uregulowania poborów urzędników, nauczycieli i funkcyj-
juszów województwa śląskiego.

A. Płaca nasadnicza przy poborach szlacheckich.

- Grupa I. 9 700 - 10 100 - 10 500 - 10 900 - 11 300 -
11 700 - 12 100 - 12 500 - 12 900 - m.kp. miesięcznie.
- Grupa II. - 10 600 - 11 100 - 11 600 - 12 100 -
12 500 - 12 900 - 13 300 - 13 700 - 14 100 m.kp. miesięcznie.
- Grupa III. - 11 700 - 12 200 - 12 700 - 13 200 - 13 700 -
14 200 - 14 700 - 15 100 - 15 500 m.kp. miesięcznie.
- Grupa IV. - 12 800 - 13 400 - 14 000 - 14 500 -
15 000 - 15 500 - 16 000 - 16 500 - 17 000 m.kp. miesięcznie.
- Grupa V. - 14 100 - 14 700 - 15 300 - 15 900 - 16 500 -
17 100 - 17 700 - 18 200 - 18 700 - m.kp. miesięcznie.
- Grupa VI. - 15 400 - 16 100 - 16 800 - 17 500 - 18 100 -
18 700 - 19 300 - 19 900 - 20 500 m.kp. miesięcznie.
- Grupa VII - 17 300 - 18 100 - 18 800 - 19 500 - 20 200 -
20 900 - 21 600 - 22 300 - 23 300 - 24 000 m.kp. miesięcznie.
- Grupa VIII - 19 600 - 20 500 - 21 400 - 22 300 - 23 200 -
24 100 - 25 000 - 25 900 m.kp. miesięcznie.
- Grupa IX - 21 500 - 22 600 - 23 700 - 24 800 - 25 900 -
27 000 - 28 100 - 29 100 m.kp. miesięcznie.
- Grupa X - 24 400 - 25 500 - 26 600 - 27 600 - 28 600 -
29 600 - 30 700 - 31 700 - m.kp. miesięcznie.
- Grupa XI. - 27 500 - 28 500 - 29 500 - 30 500 - 31 500 -
32 500 - 33 500 - 34 500 m.kp. miesięcznie.
- Grupa XII - 32 500 - 33 500 - 34 500 - 35 500 - 36 500 -
37 500 - 38 500 - 39 500 m.kp. miesięcznie.
- Grupa XIII - 40 000 - 41 000 - 42 000 - 43 000 - 44 000 -
45 000 - 46 000 - 47 000 m.kp. miesięcznie.
- Grupa XIV - 48 000 - 49 000 - 50 000 - 51 000 - 52 000 -
53 000 - 54 000 - 55 000 m.kp. miesięcznie.

B. Przy poborach specjalnych.

1/	62 000 m.kp. miesięcznie,	
2/	70 000 "	"
3/	81 000 "	"
4/	95 000 "	"
5/	140 000 "	"

1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817

województwa śląskiego.

— — — — —

Miesięczna kwota płacy zasadniczej:							
klasa miejsce	do	nad	nad	nad	nad	nad	nad
0401.	11 60	11 60	12 90	15 40	18 50	22 60	32 80
	mkp.	do	do	do	do	do	mkp.
		12 90	15 40	17 50	22 60	32 80	
		mkp.	mkp.	mkp.	mkp.	mkp.	
	mkp.	mkp.	mkp.	mkp.	mkp.	mkp.	mkp.
A.	2400	3000	3600	4200	4800	5400	6000
B.	1800	2300	2700	3200	3600	4100	4500

J m Ś l ą s k i.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa rozpatrzywszy wniosek Rady Wojewódzkiej o uregulowaniu poborów urzędników nauczycieli i funkcyjnarjuszy Województwa przysłała do przekonania, że uregulowanie tej sprawy jest nieodzownem z faktu, że z dniem 1. marca 1923r wprowadzas się u nas markę polską.

Wysokość poszczególnych pozycji przyjęła jednomyślnie. Przez przyjęcie art. 2. projektowanej ustawy pobory urzędników Wojewódzkich będą dostosowane do poborów urzędników w innych dzielnicach Polski, zniknie przeto mające dawniej miejsce niezadowolenia . Śród naszych urzędników przy spadku marki niemieckiej.

Komisja miała jedynie zastrzeżenia odnośnie do dodatku ekonomicznego, który normuje art. 3. Nie ~~kwestjonuje~~ kwestjonuje wyjątkowych stosunków drożyznianych w naszym Województwie i pragnie urzędników pobudzić do pracy intensywnej, stawiając ich materialnie możliwie korzystnie. Ze względu atoli, że dawniej przyznany dodatek ekonomiczny wypłacany był tylko od dodatków drożyznianych, Komisja uchwaliła zaproponować przyjęcie nie 40 jak projektowano, ale 25% ogólnych miesięcznych poborów.

Prócz tej jednej zmiany w art.3. Komisja Budżetowa innych poprawek nie proponuje i prosi o przyjęcie ustawy.

Sprawozdawca Komisji:

/-/ J. K ę d z i o r.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej

Komisja Budżetowa rozpatrzywszy wniosek Rady Wojewódzkiej o uregulowaniu poborów urzędników nauczycieli i funkcjonariuszy Województwa przyszła do przekonania, że uregulowanie tej sprawy jest nieodzownem z faktu, że z dniem 1. marca 1923 r. wprowadza się u nas markę polską.

Wysokość poszczególnych pozycji przyjęła jednomyślnie. Przez przyjęcie art. 2. projektowanej ustawy pobory urzędników Wojewódzkich będą dostosowane do poborów urzędników w innych dzielnicach Polski.

Komisja miała jedynie zastrzeżenia odnośnie do dodatku ekonomicznego, który normuje art. 3. Nie kwestjonuje wyjątkowych stosunków drożyznianych w naszym Województwie i pragnie urzędników pobudzić do pracy intensywniej, stawiając ich materialnie możliwie korzystnie. Ze względu atoli, że dawniej przyznawany dodatek ekonomiczny wypłacany był bez uwzględnienia dodatku wyrównawczego, którego dotychczas nie było Komisja uchwaliła zaproponować przyjęcie nie 40 jak projektowano, ale 25% ogólnych miesięcznych poborów.

Prócz tej jednej zmiany w art. 3. Komisja Budżetowa proponuje jeszcze zmianę art. 1. i 4. o tyle, że zamiast terminu 1 marca ustala się termin wprowadzenia przed 1 kwietnia. Komisja prosi o przyjęcie ustawy z zaproponowanymi zmianami.

U s t a w a

z dnia1923 r.

w sprawie uregulowania poborów urzędników, nauczycieli i funkcjonariuszy Województwa Śląskiego.

nauczyciele Art. 1.

Urzędnicy/funkcjonariusze z górnośląskiej części Województwa Śląskiego otrzymują swe pobory począwszy od 1 kwietnia 1923 r. w markach polskich według następujących zasad:

- 1/ pobory zasadnicze według załączonej pod 1/ tabeli, obejmującej skalę poborów w kwotach miesięcznych poszczególnych grupach.
- 2/ Dodatek lokalny w kwotach według załącznika pod 2/ Przynależność poszczególnych miejscowości do klasy A wzgl. B. widoczna jest z załącznika 3/ do ustawy z 20 grudnia 1922 r. DZ.U.Śl.Nr.2.ex 1923 r. poz.13.
- 3/ Dodatek na dzieci: a/ dla dzieci do ukończ. 6 roku życia 2000 mkp. mies. b/ dla dzieci do ukończ. 14 roku życia 2500 mkp, mies. c/ dla dzieci do ukończ. 21 roku życia 3000 mkp, mies. Przewidzianą w § 16 ust. 2 nr. ustawy o poborach /R.G.Śl. str. 805 z 1922 granicę dochodu w celu zredukowania dodatku na dzieci zmienia się z kwoty 4000 mk. rocznie na 2000 mk. mies. 4/ Dodatek na żonę 12 000 mk. miesięcznie. 5/ Dodatek drożyzniany w wysokości 1 000 % łącznej sumy pod 1/ 2/ i 3/.

Art. 2.

Aż do jednolitego uregulowania poborów urzędników Województwa Śląskiego według norm ogólnopanstwowych i w celu wyrównania poborów obliczonych według art.1. niniejszej ustawy z poborami analogicznym pracowników państwowych poza górnośląskim obszarem Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje się dodatek wyrównawczy, którego wysokość w procencie od ogólnej sumy poborów obliczonych według art.1. ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką, z każdej z grup poborów z osobna.

Art. 3.

Tytułem dodatku ekonomicznego przyznaje się na czas wyjątkowych stosunków drożyznianych 25% ogólnych miesięcznych poborów liczonych po myśli art.1. i 2. niniejszej ustawy.

Art.4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 23 r. Z tem dniem tracą moc obowiązującą: ustawa z dn. 3 listopada 1922 r. DZ.U.Śl.Nr.31.poz.114, tudzież postanowienia ustawy z 20 grudnia 1922. DZ.U.Śl.Nr. 2.poz.13., o ile są sprzeczne z postanowienia ustawy niniejszej. Przepisy art.3. mają zastosowanie również w ówczesnej części Województwa w miejsce zmienionych postanowień art. 3. wyżej cytowanej ustawy z 3 listopada 1922 r.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek Sejmu Śląskiego.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie opodatkowania oleju mineralnego uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 26 stycznia 1923 r. z prośbą o przedłożenie Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Zastępca Przewodniczącego:

Z u r a w s k i.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie opodatkowania oleju mineralnego.

Art. 1.

Na górnosląską część Województwa Śląskiego rozszerza się moc obowiązującą austriackiej ustawy z dnia 26 maja 1882 w przedmiocie opodatkowania oleju mineralnego skalnego /austr. Dz.Ust.P.Nr. 55/ ogłoszonej w załączniku A. do niniejszej ustawy wedle brzmienia austriackiego Dziennika Ustaw Państwa z obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2.

Postanowienia §§ 1, 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej /Dz.U.R.P.Nr. 116.poz. 1054/ ogłoszonego w załączniku B. do niniejszej ustawy rozszerza się na cały obszar Województwa Śląskiego.

Kwoty podatku wyszczególnione w § 3. powyższego rozporządzenia w walucie polskiej ustala się w walucie niemieckiej następująco:

ad a/ w kwocie	20.000 mk.niem.
ad b/ "	13.333 " "
ad c/ 1.1. "	1.333 " "
1.2. "	2.666 " "
ad d/ "	4.000 " "
ad e/ "	8.000 " "
ad f/ "	1.333 " "

Art. 3.

Wszelkie uprawnienia przysługujące wedle postanowień wymienionych w art.1.2 Ministrowi Skarbu przechodzą na Wojewodę Śląskiego.

Art. 4.

Postanowienia niemieckiej ordynacji podatkowej z dnia 13. grudnia 1923 r. /Dz.Ust.Rzeszy Niem.Str.1993/ stosować należy przy wymiarze podatku od olejów mineralnych.

Art. 5a

Niezgłoszenie w sposób przepisany ustawą przedsiębiorstwa rafinowania oleju mineralnego Władzy Skarbowej stanowi przekroczenie skarbowe podlegające ukaraniu grzywną od 1. miliona marek polskich względnie jednego miliona trzystu tysięcy marek niemieckich.

Art. 6.

Wywóz oleju mineralnego z przedsiębiorstwa bez dopełniania ustawą przepisanych warunków wywóz olejów innych i w większych ilościach nie podano w oznajmieniu stanowi ukrócenie podatkowe, podlegające karze od cztero do ośmia krotne kwoty ukróconego lub na ukróceniu narażonego podatku.

W razie niemożności ustalenia przedmiotu przekroczenia lub kwoty podatku nałożona grzywna nie może być niższą od kwoty dwustu tysięcy marek polskich wzgl. dwieście sześćdziesiąt tysięcy marek niem.

Usiłowanie podlega tej samej karze, co dokonanie przekroczenia.

Art. 7.

Niestosowanie się do innych postanowień ustawy i niespełnienie obowiązków nałożonych rozporządzeniami wykonawczymi ogłoszonymi lub bezpośrednio przez Władzę skarbową do przedsiębiorcy wystosowanemu podlega grzywnie od dziesięciu tysięcy do jednego miliona marek pol. wzgl. jednego miliona trzystu tysięcy marek niem.

Art. 8.

Zapasy oleju mineralnego znajdujące się w przedsiębiorstwach oczyszczania tychże w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają pełnemu podatkowi wedle § 3. rozporządzenia Rady Ministrów powołanego w art. 2. niniejszej ustawy.

Przedsiębiorca obowiązany jest zgłosić ten zapas w ciągu dni trzech we właściwym Urzędzie Kontroli skarbowej, zezwolić na sprawdzenie tychże, oraz uiścić przypadający od nich podatek.

Art. 9.

Zaniechanie zgłoszenia lub zgłoszenie ilości zmniejszonych o więcej niż 5% od urzędownie stwierdzonych podlega karze na równi z wywozem oleju mineralnego bez przepisanej oznajmienia i uiszczania przypadającego podatku.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w Cieszyńskiej części Województwa z dniem 1. stycznia 1923 r., zaś w górnośląskiej części w 45 dni po ogłoszeniu. Postanowienia §§ 7. 8. i 9. austriackiej ustawy uzyskuje moc obowiązującą w 14. dni po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Marszałek Sejmu:

U s t a w a

z dnia 26. maja 1882 roku.

o podwyższeniu cła wwozowego i zaprowadzeniu podatku konsumpcyjnego od oleju kopalinowego, tudzież o zniesieniu podatku konsumpcyjnego od oleju kopalinowego, przywożonego do miast, które celem poboru podatku konsumpcyjnego uznane są za zamknięte.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanowilem i stanowią, co następuje:

Rozdział Pierwszy.

Przedmioty podlegające cłu i wymiar tegoż.

§ 1.

/ Z n i e s i o n y /.

Rozdział Drugi.

Przedmiot podlegający wewnętrznemu podatkowi konsumpcyjnemu, wymiar i rozciągłość tegoż, obowiązek płacenia i odpowiedzialność.

§ 2.

Olej kopalinny, otrzymywany przez rafinerję /oczyszczenie/ w królestwach i krajach w Radzie Państwa reprezentowanych z wyjątkiem wyłączonego okręgu tryestyńskiego, a którego gęstość przy ciepłocie 12 stopni Reaumura wynosi nie więcej, jak 870 stopni /tysięcznych części gęstości czystej wody/, podlega podatkowi konsumpcyjnemu w kwocie 6 zł.50 c. za każde 100 kilogramów wagi czystej.

§ 3.

Rzeczony podatek konsumpcyjny opłacać ma przedsiębiorca rafinerji oleju kopalinowego.

Do zapłacenia należitości, która będzie ściągana, gdyby się dopuszczono uszczerbku w podatku, obowiązany jest kierownik rafinerji pod bezpośrednią odpowiedzialnością przedsiębiorcy.

§ 4.

Kto w chwili, gdy ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, posiadałby w obszarze, dla którego jest wydana, zapas oleju kopalinowego podatkwowi podlegającego, wynoszący więcej, niż 100 kilogramów, winien w przeciągu trzech dni, licząc od chwili, w której ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, uwiadomić pisemnie wykonawców władzy skarbowej do tego przeznaczonych, ile wynosi waga czysta tego zapasu tudzież gdzie i w jakich lokalach jest zachowywany i opłacić od niego podatek konsumpcyjny.

Termin opłaty przedłużony być może za złożeniem odpowiedniej rękojmi na czas od jednego aż do najwięcej sześciu miesięcy.

Ten, kto olej kopalinny, podatkwowi podlegający, ma w zachowaniu nie powinien wyprowadzać go z lokalów w których go przechowuje, dopóki nie otrzyma urzędowego potwierdzenia, poświadczającego, że podatek konsumpcyjny opłacił, lub, że mu został zakredytowany.

Kupujący olejem kopalinym są także obowiązani udowodnić w przeciągu 60 dni od przyrzeczonego terminu, skąd nabyli zapasy swego oleju kopalinowego, podatkwowi podlegającego, o ile wynoszą one więcej, niż 100 kilogramów, lub, że podatek od nich został zapłacony.

Od obowiązku w paragrafie niniejszym przepisanego uwolnieni są przedsiębiorcy rafinerji oleju kopalinowego co do tych zapasów rzeczowego rodzaju, które znajdują się w ich rafinerjach w lokalach podlegających kontroli.

§ 5.

Olej kopalinny, służący do otrzymywania rozczynów i wyciągów, mający przy ciepłocie 12 stopni Reaumura mniej niż 770 stopni gęstości

- 3 -

Uzasadnienie.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r. /Dz.Ust.R.F.Nr. 101, poz. 717/ rozszerzono austriacką ustawę o opodatkowaniu ropy mineralnego z dnia 26 maja 1882 r. /aust. Dz.Ust. Nr. 55/. na cały obszar Rzeczypospolitej.

Ustawa ta obowiązuje także w Cieszyńskiej części Województwa.

Celem ujednolicienia systemu podatkowego na całym obszarze Rzeczypospolitej, a także i Województwa wskazanem jest rozszerzenie tej ustawy także na Górną Śląską część, na które obowiązujące dotąd ustawodawstwo niemieckie tego podatku nie zna.

Wprowadzony powyższem rozporządzeniem Rady Ministrów podatek od olejów mineralnych został podwyższony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r., a celem ujednolicienia opodatkowania oleju mineralnego wskazanem jest rozszerzenie mocy obowiązującej tego rozporządzenia także na cały obszar Województwa Śląskiego.

Na górnośląskiej części Województwa Śląskiego jest niewielka rafinerja ropy w Ligocie Pszczyńskiej /Ida Weibhe/ nie jest wykluczonem, że powstaną dalsze.

Podwyższenie to wpłynie korzystnie na powiększenie dochodów Skarbu Śląskiego bez obciążenia konsumentów przetworów naftowych gdyż rafinerja ta nie zaspokaja w zupełności zapotrzebowania ludności Górnej Śląska, lecz tylko drobną część, a cała prawie ilość tych przetworów nadchodzi z Małopolski i Śląska Cieszyńskiego, od których wiszczony już został podatek od zużycia. Korzyść zaś z nieopodatkowania tych przetworów mają tylko producenci, a nie konsumenci olejów mineralnych.

jest uwolniony od podatku konsumcyjnego z zastrzeżeniem dopełnienia warunków i ostrożności, które przepisane będą osobnem rozporządzeniem.

§ 6.

Gdyby zaległość tego podatku miała przapaść skutkiem niedbałego przestrzegania istniejących przepisów, ten, na którego spada wino, ma być Skarbowi państwa odpowiedzialny za stratę.

Rozdział trzeci.

Zabezpieczenie poboru podatku konsumcyjnego w rafinerjach oleju kopalinowego.

1. Przepisy, dotyczące się lokalów fabrykacji, przyrządów do wyrobu naczyń do zachowywania zapasów oleju kopalinowego, jakoteż pomieszczenia dla wykonawców Władzy skarbowej.

§ 7.

Kto się trudni rafinowaniem /czyszczeniem/ oleju kopalinowego, obojętnie czy jest najpóźniej w cztery tygodnie po ogłoszeniu ustawy niniejszej złożyć Władzy skarbowej pierwszej instancji, w której okręgu znajduje się przedsiębiorstwo, w dwóch egzemplarzach:

1. Dokładny, planem opatrzony opis lokalu fabrykacji, to jest lokali, w których się fabrykuje i przechowuje, jakoteż ich połączeń między sobą i wyjść, tudzież dróg, któremi wyroby mają być wynoszone z lokali fabrykacji.

2. Wykaz oleju kopalinowego, znajdującego się w lokalu fabrykacji.

3. Wykaz wszystkich przyrządów do wyrobu sprzętów i naczyń do zachowywania, które się w lokalu fabrykacji znajdują.

4. Ogólny opis postępowania technicznego.

5. Porządek fabrykacji według godzin i nazwisko kierownika fabrykacji.

Także ten, kto w przyszłości przedsiębiorstwo takie otworzy, obowiązany jest dopełnić tego obowiązku, a to najpóźniej na cztery tygodnie przed otwarciem.

Akta te /1,2,3,4,5/ spisane być winny czytelnie bez odmian, przekreśleń i skrobaniń, w przeciwnym razie będą zwrócone.

§ 8.

Na podstawie złożonych opisów i wykazów /§ 7/, jeżeli są wolne od wad zewnętrznych, Władza skarbowej pierwszej instancji zarządza zbadanie lokalu fabrykacji, przyrządów do wyrobu, sprzętów, naczyń do zachowywania i zapasów oleju kopalinowego.

Przedsiębiorca obowiązany jest udzielać w czasie tegoż wszelkich wyjaśnień i dowodów, jakie do kontroli podatkowej będą potrzebne.

W tym względzie nawet wszyscy skudzy w fabrykacji używani obowiązani są uczynić zadość żądaniu wykonawcy Władzy Skarbowej.

Komunikacje lokali fabrykacji prowadzące na zewnątrz, które utrudniałyby kontrolę podatkową, winien przedsiębiorca na żądanie władzy skarbowej pierwszej instancji skasować swoim kosztem, lub niemożność używania ich należyście zabezpieczyć.

Pojemność przyrządów do fabrykacji i naczyń, których rozmiary i waga /tara/ miałyby istotny wpływ na kontrolę podatkową, zostanie wymierzona lub też ich waga zbadana i wykonawca Władzy Skarbowej zaznaczy w sposób trwały na każdym z nich jego pojemność lub wagę.

Po obejrzeniu wszystkiego i sprawdzaniu wywołu, wykonawca władzy skarbowej opatrzyć ma znakami urzędowymi i numerami lokale fabrykacji, przyrządy do wyrobu i naczynia do zachowywania olejów kopalinowych i spisać protokół wyników rewizji, który urzędowi podatkowemu służyć będzie za podstawę do nadzorowania wskutek czego przedsiębiorca lub jego zastępca winien go także podpisać.

3.

W protokole tym opisać także trzeba dokładnie drogi, któremi wyroby wolno wynosić z lokali fabrykacji ze względu na potrzeby przedsiębiorstwa, jak i na wyznaczenie kontroli podatkowej.

Jeden egzemplarz aktów /§ 7/, złożonych przez przedsiębiorcę będzie temuż zwrócony po sprawdzeniu i wyciśnięciu na nim pieczęci urzędowej z dopisaniem daty dnia, w którym go podano.

Przedsiębiorca obowiązany jest zachowywać go w lokalu fabrykacji w miejscu na to przeznaczonym dla wykonawców Władzy skarbowej w każdej chwili dostępnym.

§ 9.

Począwszy od chwili dokonania rewizji urzędowej /§ 8/, obowiązany jest przedsiębiorca umieścić zewnątrz, na tej części lokalu fabrykacji, które zwrócone jest ku ulicy publicznej, albo, jeżeli budynek jest odosobniony, na części jego od strony zjazdu, napis czytelny, wyrażający rodzaj przedsiębiorstwa i napis ten utrzymywać w dobrym stanie.

Nadto obowiązany jest przedsiębiorca najpóźniej w przeciągu 24 godzin przesyłać urzędnikowi skarbowemu, do nadzorowania przedsiębiorstwa przeznaczonemu, pisemne uwiadomienie w dwóch egzemplarzach o wszelkiej zmianie, dotyczącej stanu sprawdzonego stanu przedsiębiorstwa, jakoteż osób, których wymienienie jest przepisane.

Przedsiębiorca odpowiedzialny jest za nietykalność znaków urzędowych w lokalach fabrykacji, na naczyniach i przyrządach.

Gdyby znaki te przez przypadek lub z innej przyczyny zostały uszkodzone lub całkiem zniszczone, winien o tem donieść w przeciągu 24 godzin po dowiedzeniu się o ich uszkodzeniu lub zniszczeniu, iżby zostały przywrócone.

Niezależnie od obowiązku doniesienia, kto fabrykacją kieruje, w § 7 przepisanego, obowiązany jest przedsiębiorca ustanowić osobę, która podczas jego nieobecności w lokalu fabrykacji ma się tamże znajdować dla udzielania w jego imieniu wykonawcom Władzy skarbowej, do nadzorowania lokalu fabrykacji przeznaczonym, potrzebnych wyjaśnień.

Ten, który fabrykacją kieruje, lub w nieobecności kierownika fabrykacji sprawuje nadzór nad pomocnikami i robotnikami, uważany będzie za upoważnionego przez przedsiębiorcę do udzielania wyjaśnień w jego imieniu.

Gdyby przedsiębiorca przeznaczył do tego inną osobę, winien uwiadomić o tem pisemnie urzędnika skarbowego, w którego okręgu nadzorem leży lokal fabrykacji.

Gdy przedsiębiorca zwinia całkiem ruch swego przedsiębiorstwa, winien uwiadomić o tem pisemnie przeznaczonego urzędnika skarbowego i opłacić podatek konsumcyjny od zapasów oleju kopalinowego, podlegającego opodatkowaniu, znajdujących się w jego lokalach, nad którymi kontrola jest rozciągnięta. Dopiero, gdy otrzyma potwierdzenie, jako o tem doniesił i podatek opłacił, lub jako tenże został mu zakredytowany, ustanie odpowiedzialność jego za utrzymanie znaków urzędowych w lokalach fabrykacji, na przyrządach do wyrobu i naczyniach.

§ 10.

Do lokalu fabrykacji, którego opis przedsiębiorca ma podać ma podać /§ 7/ zaliczają się:

- a/ izby, w których odbywa się postępowanie techniczne rafinerji olejów kopalinowych;
- b/ izby, w których zachowywane bywają surowce temuż postępowaniu poddawane, jakoteż wyroby w nim utrzymywane;
- c/ izby, w których wyroby te są sprzedawane;
- d/ wszelkie lokale, łączące się bezpośrednio z izbami pod a/, b/ i c/ wzmiankowanymi.

§ 11.

Dopóki przedsiębiorstwo nie jest w ruchu, przyrządy do wyrobu i sprząty można by łączyć od używania zapomocą urzędowego i opieczontowania lub w inny sposób. Przedsiębiorca jest odpowiedzialny za nietykalność pieczęci i znaków, który położy wykonawcy Władzy Skarbowej, jeżeli nie udowodni, że naruszone zostały skutkiem nieprzeiwdzianego przypadku z jego winy pochodzącego, lub że to uczyniła osoba, za którą nie jest obowiązany odpowiadać.

Czy i które przyrządy do fabrykacji lub sprzęty mają być wyłączone od używania, decyduje w tym względzie nałożony do wykonawców Władzy Skarbowej.

§ 12.

Gdy przedsiębiorca chce używać przyrządu do fabrykacji wziętego pod zamknięcie urzędowe, skazwinion na 6 godzin przed tem uwiedomić o tem wykonawców Władzy Skarbowej, przeznaczony do sprawowania nadzoru nad lokalem fabrykacji.

Jeżeli aż do tego czasu wykonawcy Władzy Skarbowej nie przybędzie do lokalu fabrykacji dla objęcia pieczęci urzędowej przedsiębiorcy ma prawo, sam ją objąć.

§ 13.

W lokalu fabrykacji zachowywać należy i wykonawcy Władzy Skarbowej dać na każde żądanie do użycia.

1/ wagę według przepisu sprzedaną, nadającą się do ważenia olejów kopalinnych;

2/ pigmometr zastosowany do olejów kopalinnych;

3/ ciopłomierz Roumura.

§ 14.

Przedsiębiorca zobowiązany jest na żądanie Władzy Skarbowej dostarczyć 1. instancji dla wykonawców Władzy Skarbowej, do bezpośredniego nadzoru nad fabryką przeznaczonych, za budowaniem fabrycznym albo w budynku w pobliżu leżącym, mieszkanie, składające się najmniej z 1 opalnego pokoju z kuchnią i innych potrzebnych przynależności, tudzież odpowiedni lokal na kancelarię w zabudowaniu fabrycznym, opatrzone w stołki itd.

O czynach za mieszkanie, administracja skarbu umówi się z przedsiębiorcą, gdyby się nie zgodzono, wysokość czynszu oznaczy Władza administracyjna pierwszej instancji.

2. Prawa wykonawców Władzy Skarbowej, obowiązki przedsiębiorstwa i położonych gmin we względzie wykonywania kontroli.

§ 15.

Przedsiębiorstwa rafinerji olejów kopalinnych oddają się pod nadzór urzędów podatkowych. Czynnikiem skarbowym dozwolone należy bez przeszkody się wstępu do lokali fabrycznych takiego przedsiębiorstwa i przebywania tam w celu zastrzeżenia czynności urzędowych w dzień a nawet i w nocy, jeżeli przedsiębiorstwo jest w ruchu i tak przedsiębiorca obojętnie jak jego władzy powinni być im na żądanie pomóc w czynnościach urzędowych w Zakładzie.

Także i w każdym innym przypadku prócz zwyczajnych, czynnikiem tym, gdy przybędą w towarzystwie osoby urzędowej lub członka zwierzchności gminnej, dozwolone należy im bez oporu wstępu do Zakładu przedsiębiorstwa i wykonania tam czynności urzędowych.

W celu is rewizji podatkowych, przedsiębiorca obowiązany jest pokazać niezwłocznie ceduły, rejestry i notatki w § 20 wzmiankowane, tudzież wszelkie dokumenty, których zachowywanie jest przepisane w razie potrzeby wydać je wykonawcom Władzy Skarbowej za potwierdzeniem odbioru.

§ 16.

Każda zwierzchność gmina obowiązana jest udzielać niezwłocznie osobom, powołanym do przestrzegania przepisów ustawy niniejszej, pomocy do wykonania czynności urzędowej, gdy tego żądają.

Członek zwierzchności gminnej, do tego wydelegowany, winien być nieustannie obecnym przy czynnościach urzędowych, w razie czynienia zarzutu, podpisywać opinie i noty, wywód oglądzin i protokoły, jakoteż wszelkie dokumenty i dowody, tyczące się śledztwa podatkowego i mogące dać wszelką pomoc prawną.

3/ Przepisy dotyczące się czasu i drogi do wywożenia olejów kopalin-
nych z lokalu fabrykacji, tudzież dotyczące się obszaru w którym transporty
te mają być kontrolowane i utrzymywane ksiąg.

§ 17.

Zwyczajnie nie wolno wywozić olejów Kopalinnych z lokalu fabry-
kacji w miesiącach kwitniu aż do przedziwnika włącznie przed 5 godziną
z rana i po 8 godzinie wieczór, w miesiącach li topadzie aż do marcu
włącznie przed 7 godzinami z rana i po 6 godzinie wieczór.

Władza skarbową pierwszej instancji może dozwolić wyjątku od tego
przepisu.

§ 18.

Oleje kopalinne wolno wywozić z lokalu fabrykacji tylko temi
ulicami i drogami, które władza skarbową pierwszej instancji do tego wyz-
naczy ze względu na stosunki odbytu przedsiębiorstwa i na wymagania nad-
zoru urzędowego.

Dla każdej takiej ulicy/ drogi/ wyznaczy rzeczona władza stosow-
nio do jej jakości i jakości środków przewozu czas najpóźniejszy, przed
upływem, którego wyjąwszy przypadkową, transport olejów kopalin-
nych znajdować się powinien poza obszarem kontroli. /§ 19/

Dla transportów olejów kopalinnych przeznaczonych do miejsca le-
żącego w obrębie obszaru kontroli wyznaczony będzie czas stosunkowo
krótszy.

Jeżeli olej kopalinny transportowany był wprost z zakładu fabry-
kacji do stacji kolei żelaznej leżącej w obrębie obszaru kontroli /§ 19/
i tam oddany do przewożenia dalej koleją żelazną, wyznaczony będzie
czas przewozu tylko do przestrzeni między tą stacją kolei żelaznej a
lokalom fabrykacji.

§ 19.

Na około każdej rafinerji oleju kopalinnego oznaczy Władza skar-
bowa ze względu na stosunki miejscowe obszar kontroli, którego szerokość
jedenkmiernie od obwodu lokalu fabrykacji, nie powinna w każdym mie-
scie wynosić więcej niż pięć kilometrów.

W obrębie tego obszaru każdy transport olejów kopalinnych, odcho-
dzący z lokalu fabrykacji, opatrzony być powinien codziennie /§ 20/
którą nakazem każdemu zawiadomieniu pokazać nałóżony wykonawcem Władzy skarbowej.

§ 20.

W każdym przedsiębiorstwie do rafinowania oleju kopalinnego /§ 7/
utrzymywać należy rejestr sprzedaży, który będzie urzędownie przysposobian
i wydawany za zwrotem kosztów produkcji.

W tym względzie zapisywać trzeba obrotu oleju kopalinnego za każdy
razem z dokładnym podaniem jakości i wagi. przydając nazwisko i mieszka-
niby, tudzież godzinę wywieżenia oleju kopalinnego z lokalu fabrykacji
w części zwrotnej i w całości.

Każdy przedsiębiorca rafinerji oleju kopalinnego, który był prawo-
mocnie skazany za popełnienie w jego lokalu fabrykacji uszczuplenia
podatku konsumcyjnego od oleju kopalinnego, może być na zawsze lub na
pewien czas zobowiązany, aby oprócz rejestru sprzedaży utrzymywał osobno
zapisy także urzędownie przygotowane, celem umieszczania w nich dla
kontroli podatkowej zapisów:

- 1/ co do odbioru i wyrobu oleju kopalinnego,
- 2/ co do rafinerji otrzymanych i wyrobionych olejów kopalinnych,
- 3/ co do ilości wyrobów przygotowanych na sprzedaż,

Zapisywać można to wszystko z końcem każdego dnia sumarycznie, za-
mykać trzeba rachunek codziennie najpóźniej do 8. godz. wiecz.

Gdyby wyroby, które zapisano już jako gotowe na sprzedaż, miało
podać na nowo rafinerji na ten czas na 12 godzin przed tem uwiadomić
trzeba wykonawcy Władzy skarbowej, do nadzoru nad lokalom fabrykacji
przeznaczonego, jaka jest ich waga i gęstość. Wykonawca Władzy skar-
bowej sprawdziwszy rzecz, odpisze to wyroby.

6.

Obowiązek powyżej zmiarkowany włożony być może także na przedsiębiorcę którego kierownik ruchu był 2 razy prawomocnie skazany za uruchupienie podatku konsumcyjnego od oloju kopalinowego.

Rejestry i zmiarkowane zapiski zamykać trzeba co miesiąc i razem z cedułami podatkowymi do nich należącymi /W § 24./ składać władzy skarbowej pierwszej instancji.

§ 21.

Władza skarbowa pierwszej instancji ma prawo wysyłać urzędników swoich do przeglądania wszelkich ksiąg przedsiębiorstwa, czy te księgi w samem że lokalu fabrykacji czy gdzie indziej są utrzymywane i wyciągnię z nich szczegółów, dotyczących się nabycia zużycia i pozbywania oloju kopalinowego.

§ 22.

Ci którzy w obrębie obszaru kontrolowego rafinerji oloju kopalinowego /§19/ kupują olojem kopalinowym, obowiązani są utrzymywać rejestry sprzedaży urzędowo przysposobiono i wydawać z nich ceduły sprzedaży do każdego transportu, wynoszącego więcej niż 20 kilogramów, dla załączenia go w obszarze kontroli.

4/ Przepisy dotyczące się opłaty podatku konsumcyjnego.

§ 25.

Za każdym razem, gdy przedsiębiorstwo, obowiązane do opłaty podatku wysłać na transport oloju kopalinowego opłatnego, przesłać należy do właściwego urzędu /wykonawcy/ pisemne uwiadomienie

- 1/ dzień i godzinę wysłania porcyki z lokalu fabrykacji,
- 2/ ilość, znaki i numery naczeń, z których się porcyka składa,
- 3/ wagę oloju kopalinowego opłatnego w każdym naczem do porcyki należącym;
- 4/ przypadającą kwotę podatku konsumcyjnego.

Uwiedomienie to przesłać należy najpóźniej na szóst godzin przed zamierzonym wyprawieniem oloju kopalinowego opłatnego.

Władza skarbowa pierwszej instancji może jednak skrócić ten termin o ile się to da pogodzić z odpowiednim wykonaniem kontroli podatkowej.

§ 24.

Podatek konsumcyjny opłacać należy odrazu wtedy, gdy się składa uwiadomienie.

Tym jednak przedsiębiorcą, którzy nie byli skazani za winnych zbrodni, pochodzącej z chciwości ani to wstępku lub przekroczenie tego rodzaju- albo przemytnictwa lub ciężkiego przekroczenia defraudacyjnego co do podatku konsumcyjnego od olojów kopalinowych ani też nie byli jedynie dla niedostateczności dowodów uwolnieni od zarzutu przemytnictwa lub ciężkiego przekroczenia defraudacyjnego rzeczonego rodzaju, podatek konsumcyjny będzie za złożeniem dostatecznej rękojmi kredytowany w ten sposób, że kwoty przypadające w przeciągu jednego miesiąca można będzie wnosić naraz w czasie aż do ostatniego dnia szóstego miesiąca po upływie miesiąca opodatkowania w więc np. podatek konsumcyjny z miesiąca styczeń aż do ostatniego lipca, a gdyby to był dzień świąteczny, w najbliższym dniu poprzednim.

Na prośbę przedsiębiorcy pozwolenie kredytowania wydawane będzie na podatek, który ma być wzięty na przepis w przeciągu roku.

Pozwolenie to ponawiano będzie corocznie na ponawianą prośbę

Kto kwot zakredytowanych nie zapłaci w przeciągu czasu, na który zostały zakredytowane, traci pozwolenie na pozostałą część roku i na rok następny kredyt może mu być całkiem odmówiony.

Kwota zakredytowana już należna ściągana będzie drogą egzekucji z odsetkami za zwłokę po część od sta licząc od dnia płatności.

7.

§ 25.

Olejów kopalinnych opłatnych nie wolno wyciąć^z/lokalną fabrykacji dopoty, dopoki odebrła potwierdzająca zapłaconia lub zakredytowania podatku, która na podstawie uwiedomienia /§23/ ma być wydana, nionadej-
dzia do lokalu ~~fabrykacji~~ a mionowicie do rak tego, który czynnikom skarbowym udzielać ma wyjasnień /§9/

Nie wolna też wyciąć przed chwilą oznajmioną również nie wolno wyciąć, gdy po chwili oznajmionej uplynie godzina.

Od tego ostatniego przepisu odstępują się w takich wypadkach, gdy oznajmione wyciącie ~~spóźniło~~ się jedynie tylko wskutek urzędowej rewizji posyłki.

Gdy inna okoliczność przeszkodzi wyciąciu posyłki, podatek konsumcyjny będzie zwracany lub podpisywany, jeżeli:

1/ o przeszkodzie uwiedomiony będzie natychmiast najbliższy wykonawca Władzy skarbowej, a gdyby go nie było na miejscu, do którego należy lokal fabrykacji, zwiertchnosc powinna przyjednoczesnym wysłaniu uwiedomienia do rzeczowego wyrobnicy Władzy skarbowej, i jeżeli nadto

2/ w czasie urzędowego dochodzenia przedsiębiorca udowodni wiarygodnie, że przeszkody nie mógł ani przewidzieć, ani też wczesnie uchyl-
lić.

§ 26.

Jeżeli przedsiębiorca jest obowiązany do utrzymywania zapisków odbioru i wyrobu oleju kopalinnego itd. wo § 20 wzmiarkowanych, wykonawcy Władzy skarbowej sprawdzać będą perjodycznie zapasy olejów kopalinnych gotowych do sprzedaży znajdujących się w lokalu fabrykacji.

Gdyby z porównania znajdujących się zapasów z zapiskami przedsiębiorstwa / § 20/ po otrzymaniu ubytku wskutek ulotnienia się, okazał się jeszcze większy ubytek w ilościach opłatnych, przedsiębiorca będzie dopłacać w przeciągu trzech dni podatek konsumcyjny od tego ubytku.

Ubytek wskutek ulotnienia się przyjmowany będzie zwyczajnie w ilości części od sta za rok.

Ministerstwo Skarbu może jednak pozwolić, aby liczone większe odsetki, jeżeli zostanie uznane, że przez ulotnianie się ubywa więcej jak część od sta na rok.

§ 27.

Pod warunkami i ostrożnościami potrzebnymi do zabezpieczenia Skarbu Państwa, wolno będzie przedsiębiorcy rafinerji oleju kopalinnego o te prozające wywozić ze swego lokalu fabrykacji bez opłaty podatku olej kopaliny opłacony. Biorąc ~~z rafinerji~~ lub z rafinerji oleju kopalinnego, leżące w obrębie linji olejowej sprowadza do swego lokalu fabrykacji, z odwołaniem się do uskutecznienia już opłaty cła lub podatku konsumcyjnego, tudzież wszelki olej kopaliny opłatny, który chce wysłać za linję olejową.

R o z d z i e ł c z w a r t y .

Przepisy k a r n e .

§ 28.

W królestwach i krajach, w których obowiązują ustawa karna na przekroczenia defraudacyjną, stosowane będą do przekroczeń przepisów o podatku konsumcyjnym od oleju kopalinnego, postanowienia tejże ustawy karnej, mionowicie jej §§ 223 aż do 349 włącznie, jakoteż rozporządzenia dodatkowego o ile w ustawie niniejszej co innego nie jest postanowione.

W Niemczech, gdzie uchwalona ustawa karna nie jest zaprowadzona, przekroczenia przeciwko zamierzonym przepisom karane być mają w zastosowaniem postępowania, którym tamże podlegają wykroczenia przeciwko przepisom o podatku konsumcyjnym.

Przepisy, tyczące się rodzaju i wymiaru kar, tudzież odpowiedzialność za nie, jakoteż tyczące się przedawnienia rzeczonych przekroczeń,

o ile §§ niżej zamieszczone nie zawierają żadnego przepisu, wydane będą dla Dalmacji, ze względu na odnośne przepisy obowiązujące w innych krajach monarchji drogą rozporządzenia.

§ 29.

Karę pieniężną za nieoznajmienie postępowania opłatnego i za wywóz nie oleju kopalinowego z lokalu fabrykacji, wyznaczać należy w kwocie w żadnym razie niemniejszej niż 100 zł.

§ 30.

Jeżeli w przypadku nieokładności oznajmienia postępowania opłatnego, znaleziona nadwyżka w ilości oleju kopalinowego opłatnego nie będzie przenosiła pięć od stałości ilości oznajmionej, postępowania karnego wytaczać nie trzeba.

§ 31.

Kierownik fabrykacji uważany będzie za sprawcę dokonanego podczas jego nieobecności w miejscu lokalu fabrykacji nieoznajmionego lub różniącego się od oznajmienia i ceduły wywiezienia oleju kopalinowego opłatnego.

Przedsiębiorca, który sam nie kieruje fabrykacją, jest bezwarunkowo odpowiedzialny za kary pieniężne nałożone na kierownika fabrykacji.

§ 32.

Za podstawę do wymierzenia kary za zaniechanie wykazania nabycia lub opodatkowania /ocelenia/, wymaganego w myśl §§ 4. i 19., wziąć należy bez wyjątku kwotę podatku konsumcyjnego, przypadającą od tej ilości oleju kopalinowego, co do której nie dostarczono wykazania.

R o z d z i a ł pi ą t y.

Uchylenie podatku konsumcyjnego od oleju kopalinowego przywożonego do miejsc, które celem poboru podatku konsumcyjnego uznane są za zamknięte.

§ 33.

Podatek konsumcyjny od oleju kopalinowego, nafty, benzyny, oleju skalnego, oleju solarnego i innych olejów kopalinowych, do oświetlenia służących, przywożonych do miejsc, które celem poboru podatku konsumcyjnego uznane są za zamknięte, zostaje uchylony.

R o z d z i a ł o s t y.

Nabycie mocy obowiązującej ~~ustaw~~ i wykonanie ustawy.

§ 34.

Ustawa niniejsza obowiązuje w królestwach i krajach w Ródzie Państwa reprezentowanych z wyjątkiem wyłączonego okręgu tryesteńskiego i jej §§ 7.8. i 9. nabycia mocy w cztery tygodnie a wszystkie inne przepisy w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Wykonanie onegoż porucze się Ministrowi Skarbu.

Schönbrunn, dnia 26 maja 1832 r.

Francoisek Józef r.w.

Traffa r.w.

Dunajewski r.w.

Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r.

Na zasadzie postanowienia art.1. i 2. ust. z 10.maja 1921 r.
/Dz.Ust.R.P.Nr. 41.poz. 248/ i art. 1 ustawy z 4 sierpnia 1922 r.
/Dz.u. R.P.Nr. 67.poz. 607/ o regulowaniu podatków od spożycia
zużycia względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej
zarządza się,co następuje:

Wyrażenia "olej kopaliny" i "podatek konsumpcyjny" używane w austriackiej ustawie 6 26 maja 1882 r. /aust. Dz.U.P.Nr. 55/ której moc obowiązującą rozszerzono rozporządzeniem Rady Ministrów z 17 listopada 1921 r. /Dz.U.P.R.Nr. 100 poz. 717/ na cały obszar Rzeczypospolitej zastępuje się wyrażeniami "olej mineralny" i "podatek od zużycia".

Uchyła się moc obowiązującą § 1. powyższej austriackiej usta-
wy z dnia 26 maja 1882 r. /austr. Dz.U.P.Nr. 55./ wraz ze zmianami
dokonanymi w części VI cesarskiego rozporządzenia z dnia 17 lipca
1899 r. /austr. Dz.U.P.Nr. 120/

Podatek od zużycia oleju mineralnego przewidziany w § 2 austrjackiego ustawy z dnia 26. maja 1882 r. /austr. Dz.U.P.Nr. 55/ podwyższony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 do kwoty 4.000 mk. od 100 kg. wagi netto zmienia się w następujący sposób:

- a/ oleje mineralne o gęstości do 850° Areometra przy $\pm$ 12° R/ $\pm$ 150 g/ od 100 kg 15.000 mk.

- t/ oleje mineralne o gęstości ponad 750° do 865° Areometra przy
± 12° R/ ± 15°C/ cd 100 kg.10.000 mk.

- c/ oleje mineralne o gęstości ponad 865° do 885° Areometra przy
+ 12°R/+ 15°C/ od 100 :
1/ nierafinowane.....	1.000 mk.
2/ rafinowane	2.000 "

- d/ oleje mineralne o gęstości ponad 885° Areometra przy +12°R/
+ 15°c/, tudzież ropa i wazelina od 100 kg.3.000 mk.

e, Parafina i świece od 100 kg.	6.000 mk.

- f/ asfalt miękki i twardy, koks i gudron /maż/ od 100 kg. 1.000 mk.

64.

Druk nr. 147.

Załącznik B. do art. 2 ustawy.

- 2 -

§ 4.

Minister Skarbu uprawniony jest do obniżenia podatku od zużycia olejów mineralnych, wymienionych w § 3 lit. a/, b/, c/, przeznaczonych do poruszenia motorów w przemyśle, do oczyszczania szybów naftowych, do węglenia gazu świetlnego na potrzeby wojska, władz i przedsiębiorstw państwowych, wreszcie jako środek opałowy rozczyniający lub wyciągowy w przemyśle na warunkach określonych w rozporządzeniu wykonawczem.

Również uprawniony jest Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu zwalniać wszelkie oleje mineralne przeznaczone na wywóz za granicę Rzeczypospolitej w całości lub w części od podatku od zużycia przewidzianego w § 3.

§ 5.

Zapasy oleju mineralnego wymienionego w § 3 pod lit. a/ i b/ znajdujące się poza rafinerjami nafty w ilości ponad 100 kg. podlegają zgłoszeniu i dodatkowemu opodatkowaniu w ciągu trzech dni wedle stanu z dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 6.

Oleje mineralne wymienione w § 3. przywożone z obszaru wolnego miasta Gdańsk lub z obszaru Województwa Śląskiego na obszar obowiązujący niniejszego rozporządzenia, podlegają podatkowi od zużycia w wysokości wymienionej w § 3.

§ 7.

Niezgłoszenie posiadanego zapasu olejów mineralnych, wymienionych w § 3 lit. a/ i b/ w całości lub w części w terminie oznaczonym w § 5, celem dodatkowego opodatkowania podlega ukaraniu a/ na obszarze b. zaboru austriackiego narówni z wywozem oleju mineralnego z rafinerji i nafty bez przepisanej oznajmienia i zapłaty przypadającego podatku, b/ na obszarze b. zaboru rosyjskiego wedle art. 1254 ros. zbioru ustaw o akcyzach /tom V zbioru praw rosyjskich według wydania z r. 1901 i dalszego ciągu z r. 1912.

§ 8.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyłączeniem Województwa Śląskiego.

Prezes Rady Ministrów: W. Sikorski, Minister Skarbu: Jastrzębski.

Katowice, dnia 17. lutego 23 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

W załączeniu przesyłam projekt ustawy w przedmiocie udzielenia bezprocentowej pożyczki kooperatywie urzędniczej z prośbą - stęśc-
nie do uchwały Rady Wojewódzkiej - o postawienie na porządku dziennym
najbliższego posiedzenia Sejmu.

Ślaska Rada Wojewódzka

Zastępca Przewodniczącego:

/-/ Z u r a w s k i .

U z a s a d n i e n i e .

Wzrastająca z dnia na dzień drożyzna środków żywności, daje
się odczuwać wszystkim klasom żyjącym ze stałych zarobków, a więc i
urzędnikom.

By pomóc urzędnikom, widziała się Rada Wojewódzka zmuszoną
wnieść powyższy projekt ustawy na prośbę urzędników.

Celem Rady Wojewódzkiej jest pozatem oddziaływać na zbliże-
nie się wzajemne urzędników, a przez to podniesienie sprawności aparatu
administracyjnego,

w o b e c t e s o W y s o k i Sejm rac y uchwalić
następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie udzielenia bezprocentowej pożyczki kooperatywie
urzędniczej.

Art. 1.

Na celeX urządzenia kuchni urzędniczej w Katowicach przyznaje
się bezprocentową pożyczkę w kwocie 150 /sto pięćdziesiąt/ milionów
marek niemieckich.

Art. 2.

Pożyczkę wypłaci Rada Wojewódzka stosownie do swego uznania
kooperatywie urzędniczej, która się zawiąże za skrypsem dłużnym,

Art. 3.

Pożyczka jest zabezpieczoną całym majątkiem kooperatywy i spła-
calną do 5 lat.

Art. 4.

Aż do prawnego powstania kooperatywy /art. 2./ Wojewoda będzie mocen
wypłacić do rąk urzędnika wyznaczonego przez Radę Wojewódzką wzgl. Komii-
tetu organizacyjnego poczet pożyczki zaliczki potrzebne na wstępne
konto. Zaliczki te zostaną strącane z waluty pożyczkowej /art. 1./

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 6.

Ustawa uchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek Sejmu:

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w przedmiocie udzielenia bezprocentowej pożyczki Kooperatywie Urzędniczej.

Wniosek Rady Wojewódzkiej z dnia 17 lutego, druk nr. 148, domaga się bezprocentowej pożyczki w wysokości 150 milionów marek niemieckich dla Kooperatywy Urzędniczej na urządzenie kuchni. Rada Wojewódzka motywuje wniosek swój panującą drożyzną i chęcią oddziaływania na wzajemne zbliżenie się urzędników, a przez to podniesienie sprawności aparatu administracyjnego.

Komisja Budżetowa, rozpatrując wniosek i projekt ustawy /druk 148/ uznała jednogłośnie potrzebę urządzenia kuchni urzędniczej. Nie sama drożyzna środków żywnościowych, ale i katastrofalny brak mieszkań odbija się fatalnie na urzędnikach.

Województwo nasze dotknięte jest ogólną nędzą mieszkaniową, w szczególności zaś Katowice cierpią na brak mieszkań z tego powodu, że powstało tu wiele centralnych władz, które dawniej pomieszczone były w innych miastach. Poza dyrekcją Kolei Katowice pomieścić musiały wyższe sądownictwo, wyższe i niższe urzędy górnicze, centralne urzędy pocztowe, oraz władzę polityczną. Dlatego nędza mieszkaniowa szczególnie dotknęła Katowice. Wielu urzędników, tak żonaty, jak i nieżonaty musi mieszkać często t.zw. "kątem" u ludzi i z ludźmi, którzy nie nie mają wspólnego z administracją kraju. Pożądanem zaś jest, aby urzędnicy mieli mieszkania samodzielne. Nie mogąc prowadzić własnej kuchni, wielu urzędników skazane jest na stołowanie się w restauracjach. Życie takie jest zwykle droższe. Poza to stałe spędzanie czasu pozaurzędowego w restauracjach wskutek nędzy mieszkaniowej, nie jest dla wszystkich przyjemnością, zwłaszcza dla tych, którzy pragną pracować w domu, na ogół zaś nie jest zjawiskiem pożądanym. Kuchnia urzędnicza może zapobiec konieczności spędzania czasu wolnego w restauracjach i umożliwi urzędnikowi przebywanie i obracanie się w odpowiedniej dla niego atmosferze.

Z tych powodów Komisja Budżetowa uznała jednogłośnie potrzebę urządzenia kuchni urzędniczej i proponuje Wysokiej Izbie przyjęcie wniosku Rady Wojewódzkiej z uwzględnieniem szeregu poprawek.

Poprawki te dotyczą: 1/ samej redakcji projektu ustawy, 2/ zasad i warunków udzielenia kredytu kooperatywom urzędniczym, które przecież dopiero mają powstać. Proponuje się następujące poprawki:

1/ skreśla się w tytule projektu przymiotnik: "bezprocentowej".

2/ skreśla się zupełnie w projekcie artykuły: 1, 2, 3 i 4 - a w ich miejsce wstawiać, co następuje:

Art. 1.

"Otwiera się Wojewódzkie kredyty w wysokości do 250 /wieście pięćdziesiąt/ milionów marek polskich na urządzenie i utrzymanie kuchni urzędniczych z tem, że powstać mające kooperatwy będą miały charakter osobowości prawnej, a nadto statuty ich muszą obejmować postanowienia o utworzeniu specjalnego nienaruszalnego funduszu rezerwowego, służącego do amortyzacji pożyczek, płatnej po każdorazowym bilansie rocznym, który to fundusz dotowany będzie w wysokości 2% /dwu procent/ od dziennych targów brutto.

Art. 2.

Tojewoła udzielać będzie kooperatywom pożyczek w wysokości dziesięciokrotnej zadeklarowanych i wpłaconych gotówką udziałów na oprocentowaniu trzy od sta rocznie w ratach półrocznych z dołu. "

Zmienia się numerację artykułów 5 i 6 na 3 i 4, mianowicie:

Art. 3.

" Wykonanie ustawy porucza się Tojewołodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia."

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

// Edward Rybarz.

Sejm Śląski

L. dz. R. 81/1.

Katowice, dnia 20 lutego 1923 r.

Druk nr. 149.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

W załączeniu ./.. mam zaszczyt przesłać uchwalony na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej dnia 20. bm. projekt ustawy w przedmiocie podwyższenia grzywien i odsetek za zwłokę w ordynacji podatkowej z prośbą o przedłożenie projektu Sejmowi.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący

/-/ Schulthis.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie podwyższenia grzywien i odsetek za zwłokę
w ordynacji podatkowej:

Art. 1.

Ustanowioną w art. 104 niemieckiej ordynacji podatkowej z dnia 13 grudnia 1919 r. /Dz.Ust.Rzeszy Niem. str. 1993/ oraz w innych ustawach podatkowych stopę odsetek za zwłokę podwyższa się na 10% miesięcznie.

Podwyższenie to nie zmienia postanowień art. 2. ustawy z dnia 21. listopada 1922 r. w przedmiocie zmiany niemieckiej ustawy o opodatkowaniu węgla /Dz. U. Śl. Nr. 35. poz. 122./

Art. 2.

Ustanowione w powyższej ordynacji podatkowej kwoty grzywien i innych kwot podstawowych do wymiaru oraz zamiany tychże na areszt podwyższa się w następujący sposób:

- a/ w 199 z "pięćset marek" na "pięćdziesiąttysięcy marek",
- b/ w 202 z "pięćuset marek" na "pięćdziesiąttysięcy marek",
- c/ w 203 z "dziesięciu tysięcy marek" na "pięćset tysięcy marek",
- d/ w 289 z "dwudziestu pięciu marek" na "dwa tysiące pięćset marek",
- e/ w 292 z "od jednej marki do pięćdziesięciu marek" na "od stu marek do pięćdziesięciu tysięcy marek",
- f/ w 359 ustęp 1. z "dwudziestu marek" na "dziesięć tysięcy marek".

- g/ w § 361 ustęp 2. ze "stopięćdziesiąt marek" na "pięćdziesiąt tysięcy marek".
- h/ w § 362 z "od dwudziestu do jednego miliona marek" na "od dziesięciu tysięcy do pół miljaru marek".
- i/ w § 363 z "pięciu tysięcy marek" na "pięćset tysięcy marek"
- j/ w § 365 ustęp 2. z "od dwudziestu do trzystu tysięcy marek" na "od dziesięciu tysięcy do stu pięćdziesięciu milionów marek".
- k/ w § 371 z "do dwudziestu tysięcy marek" na "do dziesięciu milionów marek",
- l/ w § 372 z "do dziesięciu tysięcy marek" na "do pięciu milionów marek",
- z/ w § 375 z "do pięćset marek" na "do sto tysięcy marek",
- m/ w § 376 ustęp 1. z "do trzech tysięcy marek" na "do miliona marek",
- n/ w § 376 ustęp 2. z "do trzydziestu tysięcy marek" na "do dziesięciu milionów marek",
- o/ w § 377 z "od pięciu do pięćset marek" na "od tysiąca do pięćdziesięciu tysięcy marek",
- p/ w § 378 ustęp 2. z "od dziesięciu do pięćdziesięciu marek" na "od tysiąca do dwudziestupięciu tysięcy marek",
- r/ w § 378 ustęp 3 z "więcej jak tysiąc marek" na "więcej jak pięćdziesiąt tysięcy marek",
- s/ w § 383 ustęp 4. z "tysiąc marek" na "stotysięcy marek",
- t/ w § 407 ustęp 1. z "ponad dwadzieścia marek" na "ponad pięć tysięcy marek",

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek Sejmu:

S p r a w o z d a n i e Komisji Budżetowej.

Przekazany Komisji Budżetowej projekt ustawy w przedmiocie grzywien i odsetek za zwłokę w ordynacji podatkowej - Druk nr. 149 - uznała ona, jako bardzo na czasie i przyjęła go bez wszelkich poprawek.

Nie trzeba nadmieniać, że obecna wysokość kar i odsetek jest z powodu spadku waluty bardzo niska. Zalegający z swemi zobowiązaniami mogli sobie kpić z takich kar i zwlekając z zapłatą, zyskać na kursie więcej niż grzywna wynosiła.

Komisja Budżetowa prosi przeto Wysoki Sejm o przyjęcie ustawy.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/-/ K ę d z i o r .

I. Sprawozdanie Komisji S i e d m i u.

Komisja Siedmiu wyłoniona z Sejmu Śląskiego w celu przyznania kredytu kooperatywom śląskim w ogólnej sumie półtora miljarda marek niemieckich, odbyła szereg posiedzeń, w których rozpatrywano szczegółowo bilanse spółek i inne informacje, dotyczące stowarzyszeń spożywczych. Jako podstawę do przydziału sum przyjęto liczbę filji, wysokość kapitału rozkładowego oraz obrót towarów w styczniu 1923r. Odrzucono zasadniczo spółki, których statuty sprzeciwiały się zasadom spółkix kooperacji.

Niektóre spółki nie złożyły wystarczających informacji i z tego powodu odłożono ich wnioski do ewentualnego przydziału z sumy trzech miliardów, pożyczonych przez Rząd Polski.

Komisja Siedmiu obradowała w składzie indentycznym z Komisją Budżetową, a więc uczestniczyli w jej obradach:

Dr. Rakowski, jako przewodniczący, p. Kędzior, jako sekretarz i p. Rybarz w zastępstwie: Palarczyk wszyscy z klubu C.Z.L./pp. Sabada i Dr. Font od klubu niemieckiego/ p. Sikora /N.F.R./ p. Wiechuła /PPG/

Przyznano kredyty następujące Spółkom w części Cieszyńskiej:

A. 1/ " Ziemia " i Związek Spółek w Cieszynie 300 milionów marek niem. z obowiązkiem uwzględnienia Spółki Inwalidów w Bielsku oraz " Wirtschaftsverein der christl. demokr. Organisation " w Komienicy w sumie aż do pięciu milionów, o ile nie okażą się w tej spółce nieprawidłowości.

2/ Stowarzyszenie Kolejarzy w Bielsku 20 /dwadzieścia milionów marek niem./

3/ Konsum Robotniczy w Cieszynie 90 milionów z poleceniem uwzględnienia konsumów w Kaczycach, Ustroniu i Czechowicach.

4/ Christl. Konsumverein Bielitz 15 milionów.

5/ Beamten-genossenschaft Bielitz 25 milionów mkn.

6/ Robotnicza Spółka Spożywcza Bielsko 50 milionów mkn.

B. Spółkom z górnośląskiej części Województwa przyznano:

- 1/ " Jedność " w Orzeszu 1.000.000. mkn.
- 2/ " Spółce Urzędników Państwowych " w Król.-Hucie trzy miliony.
- 3/ Spółce Kolejowej w Katowicach czterdzieści milionów marek,
- 4/ Główna Spółka Rolnicza i Urzędnicze w Katowicach siedem milionów marek niem.
- 5/ Związek Urzędników Komunalnych w Łęczynie jeden milion mkn.
- 6/ Konsum Sądowy w Katowicach pięć milionów marek niem.
- 7/ Stowarzyszenie Spożywcze Lublinie 18.000.000. marek niem.
- 8/ Spółka Spożywcza Tarnowskie Góry 30.000.000. " "
- 9/ Polonia Radzinków 5.000.000. " "
- 10/ Spółka Spożywcza Szarlej 2.000.000. " "
- 11/ " Konsumverein Wełnowiec 7.000.000. " "
- 12/ Konsumverein Huta Leury 10.000.000. " "
- 13/ Konsum Ligota 1.000.000. " "
- 14/ Konsum Boździeń 30.000.000. " "
- 15/ " Zjednoczenie" Katowice 560.000.000. " "
- 16/ " Przyszłość " Mysłowice 280.000.000. " "

ogółem jeden miliard marek niemieckich.

Sznę półtora miljarða marek niemieckich podzielono w ten sposób, że pół miljarða przypadło kooperatywom w cieszyńskiej części, zaś jeden miliard w górnośląskiej części Śląska.

Wszystkie Spółki zostały na zajutrz po zapadłej uchwale poinformowane listem poleconym. O treści uchwał został powiadomiony Wydział Skarbowy celem niezwłocznego przekazania kredytów.

Pierwszym namacalnym dowodem, że droga przez Sejm wytknięta była prawidłowo jest uskuteczniiony dnia 16. lutego zarejestrowaniem nowoutworzonego " Związku Stowarzyszeń Spółdzielczych " który skupi wszystkie istniejące na Śląsku Spółdzielnie spożywcze na gruncie wspólnej pracy, bez różnic barwy politycznej.

Komisja wnosi, aby Wysoki Sejm zechciał powyższe sprawozdanie przyjąć do wiadomości i udzielić Komisji zezwolenia.

Katowice, dnia 22. lutego 1923r.

Za komisję Siedmiu:

Dr. R e k o w a k i.

REZOLUCJA: Sejm. przyjmuje do wiadomości I. sprawozdanie Komisji Siedmiu i udziela jej zezwolenia.

O d p i s

Druk nr. 151.

W n i o s e k

na g ły Komisji Socjalnej

Na posiedzeniu Komisji Socjalnej z dnia 19. lutego rb. rozpatrywano sprawę granic dochodu, w przedmiocie obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek choroby funkcjonariuszy prywatnych.

Rozporządzeniem Rady Wojewódzkiej z dnia 1. lutego 1923 r. Dz. Ustaw Śląskich nr. 8 poz. 51. została granica dochodu podniesiona z siedemsetpięćdziesiąt tysięcy na cztery miliony osiemset tysięcy.

Komisja Socjalna przyszła do tego przekonania, że i ta suma już nie jest wystarczająca, w obliczu systematycznego spadku waluty. Zachodzą tak wypadki, że funkcjonariusz prywatny, który zarabia miesięcznie około czterysta tysięcy marek, nie podpada pod przymusowe ubezpieczenie na wypadek choroby. Choć jednak być ubezpieczony musi sobie sam zapłacić całą składkę do Kasy Chorych, która wynosi około siedemdziesiąt tysięcy marek miesięcznie.

Przy istnieniu przymusu ubezpieczenia na wypadek choroby płaci pracodawca owej sumy, jako składkę do Kasy Chorych.

Żeby na przyszłość uniknąć takich stosunków, Komisja Socjalna prosi **W y s o k i S e j m** o przyjęcie następującej ustawy.

U s t a w a

o zniesieniu granic dochodu w ubezpieczeniu na wypadek choroby u funkcjonariuszy prywatnych z dnia

A r t. 1.

Wyznaczone granice dochodu, w przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby u funkcjonariuszy prywatnych znosi się.

A r t. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

A r t. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

/-/ W i e c h u ł a.

W n i o s e k nagły
- - - - -

w sprawie nadzwyczajnego dodatku wyrównawczego dla pracowników
Biura Sejmu Śląskiego z powodu strat przy wymianie marki
polskiej na niemiecką.

Nagły wzrost kursu marki niemieckiej w lutym, szczególnie w drugiej jego połowie, stała się klęską przede wszystkim dla urzędników Biura Sejmu Śląskiego, którzy otrzymują płace w markach polskich, a wszelkie wydatki muszą opędzać w markach niemieckich. Podczas gdy urzędnicy wojewódzcy, płacony w markach niemieckich, na tej wartości kursu nawet zarobili, to urzędnicy sejmowi stracili więcej niż połowę swego uposażenia, a w pewnym okresie tego miesiąca prawie 2/3.

Ponieważ przeciętny kurs marki niemieckiej w lutym wynosi 50 fen.niem. za markę polską, przeto urzędnicy otrzymali faktycznie tylko połowę tego, co im dać chciano, skuteczną więc jest rzeczą, żeby im dopłacić taką kwotę, by uposażenie ich w lutym wynosiło tyle marek niemieckich, ile otrzymali w tym miesiącu marek polskich.

Fobecz tego podpisani przedstawiają Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia następującą ustawę:

U s t a w a
- - - - -

z dnia lutego 1923 roku

o jednorazowym dodatku wyrównawczym dla urzędników
i niższych funkcjonariuszy Biura Sejmu Śląskiego.

Art. 1.

Urzędnikom i niższym funkcjonariuszom Biura Sejmu Śląskiego, zarówno etatowym, jak i kontraktowym, przyznaje się nadzwyczajny dodatek wyrównawczy za miesiąc luty 1923 r. w wysokości całkowitego uposażenia, jakie każdy z nich otrzymał w tym miesiącu, łącznie z wszystkimi dodatkami.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Marszałkowi.

S p r a w o z d a n i e Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa poddała wniosek nagły w sprawie nadzwyczajnego dodatku wyrównawczego dla urzędników Sejmu wszechstronnej rozważa i przyszła do przekonania, że nie można przyznać urzędnikom tym dodatku wzmiankowanego z powodu strat przy wymianie marki polskiej w lutym, ponieważ w tym miesiącu urzędnicy wojewódzcy otrzymali również poważną część poborów w markach polskich, mianowicie dodatek wyrównawczy. Przez wypłatę części poborów w markach niemieckich nie stali urzędnicy wojewódzcy lepiej od urzędników Sejmu. Porównanie cyfrowe na początku i w drugiej połowie lutego wykazało przy uwzględnieniu wahan kursu, że pobory urzędników Sejmowych i Wojewódzkich za cały miesiąc luty były nieomal jedne i te same.

Z drugiej strony Komisja uznała, że trzeba stawić kwotę 4 milionów marek polskich do dyspozycji Marszałka Sejmu na wypłatę jednorazowej zapomogi gospodarczej urzędnikom Sejmu.

Wypłata ta ma być uskuteczniiona według uznania p. Marszałka.

Powody decyzji Komisji były następujące:

Poważna część urzędników Sejmu nie może znaleźć mieszkania i zmuszona jest mieszkać po hotelach, co pociąga za sobą znaczne wydatki. Urzędnicy Sejmowi opłacani byli od początku tylko w markach polskich a więc w walucie, która aż do ostatnich dni nie była u nas prawnym środkiem płatniczym. Fakt ten w pewnych momentach mógł być i był napewno w swych skutkach przykrym.

Sejmowi musi również zależeć na tem, by urzędnicy jego byli zadowoleni i nadal w obowiązkach pozostali. Wiadomem jest, jak trudno pozyskać siły wykwalifikowane, potrzebne do wykonania czynności Sejmu i Kancelarii Sejmu.

Komisja Budżetowa prosi przeto Wysoki Sejm o powzięcie następującej uchwały:

S e j m u c h w a l a :

Przyznaje się Marszałkowi Sejmu kredyt 4 milionów mar. polskich na udzielenie jednorazowej zapomogi gospodarczej pracownikom Sejmu Śląskiego.

Sprawozdawca:

/-/ K ę d z i o r .

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w n i e s e u.

Sprawozdanie Komisji Szkolnej w przedmiocie likwidacji

Komisji Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego.

Na Śląsku Cieszyńskim istniała, jako władza szkolna t.zw. Komisja Szkolna Księstwa Cieszyńskiego, ~~która~~ powołana do życia uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 listopada 1918 roku. Komisja Szkolna załatwiała pełną część agend w własnym zakresie, resztę spraw szkolnych załatwiała Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie. Ponieważ Województwo Śląskie w zakresie szkolnictwa na autonomję, należy uregulować stosunki szkolne na Śląsku Cieszyńskim zgodnie z przepisami Statutu Organicznego Województwa. Wobec tego Komisja Szkolna proponuje Sejmowi uchwalenie następującej ustawy.

Katowice, dnia 16. lutego 1923 r.

Ks.Dug. Brzuska,

Prezes.

U S T A T A

z dnia

w przedmiocie likwidacji administracji szkolnej na Śląsku
Cieszyńskim.

Art. 1.

Agendy w zakresie szkolnictwa przewidziane w § 1 i 2 Statutu Organizacyjnego tymczasowej administracji szkolnej Ks. Cieszyńskiego zatwierdzonego uchwałą Rady Ministrów z dnia 25. listopada 1918 r. w Warszawie przechodzą na Województwo Śląskie.

Art. 2.

§§ 3, 4, 5, 6, 7, 8 tracą moc obowiązującą.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje od 16 lipca 1922 roku.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Statut Organizacyjny

tymczasowej administracji szkolnej Księstwa Cieszyńskiego.
/Zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z dnia 25. listopada 1918 w
Warszawie./

Celem zabezpieczenia normalnego toku pracy w szkołach Księstwa Cieszyńskiego, oraz załatwiania bieżących spraw administracji szkolnej. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego /W.R. i O.P./ w Warszawie ustanawia, co następuje:

§ 1.

Ministerstwo W.R. i O.P. w Warszawie obejmuje wszelkie agendy w zakresie szkolnictwa Księstwa Cieszyńskiego, które na podstawie ustroju dotąd obowiązującego należały do centralnych władz niemieckich.

§ 2.

Agendy w zakresie szkolnictwa Księstwa Cieszyńskiego, należące dotąd do zakresu działania śląskiej Rady szkolnej krajowej i śląskiego Wydziału krajowego w Opatowie, oraz czynności przekazane przez Ministerstwo W.R. i O.P. przechodzą tymczasowo na Komisję Szkolną Księstwa Cieszyńskiego.

§ 3.

Siedzibą Komisji Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego jest miasto Cieszyń.

Językiem urzędowym jest język polski.

§ 4.

W skład Komisji Szkolnej wchodzi:

- 1/ przewodniczący,
 - 2/ reprezentant wyznania katolickiego,
 - 3/ reprezentant wyznania ewangelickiego,
 - 4/ reprezentant wyznania mojżeszowego,
 - 5., 6. i 7. trzej delegaci Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego,
 8. i 9. dwaj reprezentanci narodowości niemieckiej,
 10. znawca szkolnictwa średniego,
 11. znawca seminarjów nauczycielskich,
 12. znawca lub znawczyni szkolnictwa ludowego pośpolitego,
 13. znawca szkolnictwa wyższego,
 14. znawca szkolnictwa zawodowego,
 15. inspektor szkół średnich,
 16. inspektor szkół elementarnych i seminarjów nauczycielskich,
- Członków pod 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16 mianuje Ministerstwo W.R. i O.P. na wniosek Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, która co do wyboru reprezentantów wyznań porozumie się z kompetentnymi czynnikami.

Członków pod 5, 6 i 7 wyznacza Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego.

Członków pod 3 i 9 wyznaczają powołano korporacje niemieckie. Zastępcę przewodniczącego wybiera Komisya ze swego łona.

§ 5.

Komisya Szkolna obraduje według regulaminu, który sobie sam uchwali.

§ 6.

Organem wykonawczym tymczasowej administracji szkolnej Księstwa Cieszyńskiego jest Biuro Komisji Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego.

ńskiego, składające się z przewodniczącego Komisji szkolnej, obu inspektorów szkół, referenta do spraw ekonomiczno - administracyjnych i odpowiednich sił rachunkowych i kancelaryjnych.

Zorganizowanie Biura Komisji Szkolnej jest obowiązkiem przewodniczącego w porozumieniu z Radą Harcowa Księstwa Cieszyńskiego.

§ 7.

Biuro Komisji Szkolnej zarządzi przeniesienie wszelkich aktów dotyczących szkolnictwa Księstwa Cieszyńskiego z władz centralnych wiedeńskich i opierań do Cieszyna.

§ 8.

Ustawy krajowe i państwowe wraz z rozporządzeniami ministerialnymi, obowiązujące dotąd na Śląsku w zakresie szkolnictwa, utrzymuje się w mocy, o ile nie zostaną zmienione osobnymi zarządzeniami.

Wojenództwo Śląskie.

L. Wydz. II. 3-7/37 b.

Na skutek Uchwały Rady Wojenódzkiej
z dnia 17. lutego 1923 r. mam zaszczyt pisać --
żyć Panu Marszałkowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy wydelegować Komisję, któ-
ra wspólnie z istniejącą już Komisją budowy
gmachu Wojenództwa i Sejmu Śląskiego za-
cyduje ostatecznie w kwestjach:

- 1/ czy Sejm Śląski i Urząd Wojenódzki mogą
wzgl. mają być umieszczone w jednym gma-
chu, oraz
- 2/ ustalenie sprawy zakupu gruntu pod nowy
gmach i potrzebnych do budowy nowej, kre-
dytów.

Wojenoda:

/-/ W. Żurawski.

Do

Panu Marszałkowi Sejmu Śląskiego

W/ m i e j s c u.

Wniosek nagły

w sprawie wydawnictwa książek szkolnych

w Województwie Śląskiem.

Rezolucja Komisji Szkolnej:

Komisja Szkolna zastanawiając się nad bardzo kulejącem szkolnictwem naszego Województwa przyszyła do przekonania że polega to przeważnie, na braku podręczników. Jestto stan na dłuższy czas nieznośny. Dlatego uchwaliła Komisja Szkolna następującą rezolucję, którą Wysoki Sejm zechce przyjąć:

" Z chwałą, kiedy na terenie Województwa Śląskiego powstaje filja firmy " Książnicy Polskiej" we Wrocławiu rozważa Sejm Śląski kwestję udzielenia pożyczki, celem wydawania podręczników szkolnych dla szkół Województwa Śląskiego.

/Podpisy/ Ks. Brzuska, Szulc. Omarkowska,
Szymkowiakówna, Lubos, R. Wydra, Sobota,
Janicki, Palarezyk, Kempka,

Katowice, dnia 27 lutego 1923 roku.

S o j m Ś l ą s k i .
- - - - -

Katowice, dnia 24. lutego 1923r.

L. dz. RY. 164.

W załączeniu mam zaszczyt przesłać projekt ustawy w sprawie stypendjów dla młodzieży śląskiej, studjującej w szkołach średnich, i zawodowych, oraz wyższych zakładów naukowych, uchwalony przez Radę Wojewódzką na posiedzeniu z dnia 23. b.m. z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s .

Do

Pana Marszałka

Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .
- - - - -

U s t a w a
- - - - -

z dnia1923r.

w przedmiocie stypendjów dla młodzieży śląskiej, studjującej w szko-
łach średnich zawodowych oraz wyższych zakładach naukowych.

Art. 1.

Ustanawia się sto dziesięć stypendjów dla kształcącej
się młodzieży rodem z Województwa Śląskiego, w mianowicie:

- a/ trzydzieści stypendjów dla zwyczajnych słuchaczy wyższych zakładów
naukowych,
- b/ czterdzieści stypendjów dla uczniów szkół średnich /gimnazjów
i szkół realnych/,
- c/ dziesięć stypendjów dla uczynic gimnazjów żeńskich i liceów, i
- d/ trzydzieści stypendjów dla uczniów szkół zawodowych.

Art. 2.

Z pomiędzy słuchaczy wyższych zakładów naukowych pierwszeńs-
wo w otrzymaniu stypendjów mają:

- a/ słuchacze, którzy brali czynny udział w powstaniu,
- b/ słuchacze, którzy pracowali w komitetach plebiscytowych na terenie
górnosląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Stypendyści winni się zobowiązać rewersem zeznaniem notarialnie,
że po ukończeniu zakładu naukowego będą służyli w służbie państwowej auto-
nomicznej lub prywatnej w obrębie Województwa Śląskiego przez tyle lat,
przez ile jako słuchacze wyższych zakładów naukowych względnie przez
połowę ~~lat~~ tych lat, przez które jako uczniowie szkół średnich liceów
względnie szkół zawodowych stypendjach pobierali.

Art. 4.

Wysokość stypendjów oznacza się co roku w tym stosunku, że sty-
pendja, wymienione w art. 1. pod liczbą a/ mają być dwa razy wyższe od
stypendjów wymienionych w tymże art. pod liczbą b/, c/, d/.

Potrzebny na wypłatę stypendjów wydatek należy wstawić co roku
do preliminarza budżetowego.

Na wypłatę stypendjów w roku 1923 /dziesięć miesięcy nauki/ asygnuje
się dwadzieścia ośm milionów marek polskich.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

U z a s a d n i e n i e .

Rada Wojewódzka proponuje, aby Wysoki Sejm, celem przyjscia z pomocą niezamożnej śląskiej młodzieży szkolnej płci obojga, kształcącej się w szkołach państwowych i komunalnych średnich, w szkołach zawodowych oraz wyższych zakładach naukowych, jakoteż celem wychowania dla Województwa Śląskiego należycie wyszkolonych urzędników, synów tutejszej ziemi, raczych uchwalić, - według dołączonego projektu ustawy - ufundowanie stu dzieśięciu stypendjów, a mianowicie:

- a/ 30 stypendjów dla słuchaczy wyższych zakładów naukowych,
- b/ 40 stypendjów dla uczniów szkół średnich/gimnazjów i szkół realnych/
- c/ 10 stypendjów dla uczynic gimnazjów żeńskich i liceów, - i
- d/ 30 stypendjów dla uczniów szkół zawodowych, t.j. przemysłowych i handlowych.

Ponieważ w preliminarzu budżetowym Województwa Śląskiego na rok 1923 nie figuruje żadna kwota na stypendja dla niezamożnej młodzieży śląskiej, studjującej w szkołach średnich, szkołach zawodowych i wyższych zakładach naukowych, przeto art. 2. ustawy ustala na rok 1923 /dziesięć miesięcy nauki/ na ten cel dwadzieście ośm milionów marek polskich/, a mianowicie:

ad a/ 30 stypendjów dla słuchaczy wyższych zakładów naukowych po 40.000 mk. polsk. miesięcznie, co uczyni na rok 1923

30. 40.000. 10..... mkp. 12.000.000.--

ad b/ 40 stypendjów dla uczniów szkół średnich/ gimnazjów i szkół rolnych, po 20.000 marp. miesięcznie, co uczyni w roku 1923

40 20.000 10 mkp. 8.000.000.--

ad c/ 10 stypendjów dla uczynic gimnazjów żeńskich i liceów po 20.000 mkp. miesięcznie co uczyni w r. 1923

10. 20.000. 10..... mkp. 2.000.000.--

ad d/ 30 stypendjów dla uczniów szkół zawodowych t. j. przemysłowych i handlowych po 20.000 mkp. miesięcznie co uczyni w roku 1923.

30. 20.000. 10, mkp. 6.000.000.--

razem w roku 1923 marek polskich 28.000.000.--

Blizsze szczegóły co do ewentualnego zwrotu pobranych kwot, utraty stypendjum, sposobu wypłaty, - wniesienie podań i. t. d. ustali się w rozporządzeniu wykonawczym.

S p r o w o z d a n i e

Komisji Socjalnej z dnia 27. lutego 1923r.

Na mocy rozporządzenia Wojewody Śląskiego w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką /Dziennik Ustaw Śląskich nr. 4/22 poz.13 z dnia 28. czerwca 1922r./ jest utworzony Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, które jeszcze jednakowoż nie jest zatwierdzony przez Sejm Śląski.

Komisja Socjalna na posiedzeniu z dnia 26. lutego 22 r. postanowiła powyższe rozporządzenie polecić Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia z temi zmianami, że w artykule 3. w ustępie czwartym skreśli się w pierwszym zdaniu słowo: " na okres nie dłuższy niż 8 miesięcy ". Tak samo skreśli się zdanie drugie, opiewające, że: " Przed upływem tego okresu dokonano być muszą wybory ". Notomiast zdanie zastąpione być ma słowami: " Termin wyborów określony zostanie osobną ustawą ".

/-/ P r o n o b i s.

U s t a w a

z dnia 1923r.

w przedmiocie Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody śląskiego z dnia 28. czerwca 1922 r. / Dz.Ust.Śl. nr. 4. poz. 13./ z następującymi zmianami:

W art. 3. w ustępie 4. skróśla się w pierwszym zdaniu słowo: "na okres nie dłuższy niż 8 miesięcy", oraz skróśla się zdanie drugie: "Przed upływem tego okresu dokonane być muszą wybory ". W miejsce tego zdania stawia się: " Termin wyborów określony zostanie ustawą ".

Art. 2.

Ustaw wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej

Na posiedzeniu z dnia 19. stycznia rozpatrzyła Komisja Prawnicza przekazane jej rozporządzenia T.R.W. i uchwaliła zaproponować plenum przyjęcie bez wszelkiej zmiany następujących rozporządzeń:

- 1/ Z dnia 6. lipca 1922 r. w przedmiocie utworzenia samodzielnej gminy wiejskiej Nowego Bytonia. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 16./
- 2/ Z dnia 6. lipca 1922 r. w przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin części Cieszyńskiego Województwa Śląskiego. /Dz.U.Śl. Nr. 9, poz. 31./
- 3/ Z dnia 8. sierpnia 1922 r. w przedmiocie ustanowienia okręgów inspekcji przemysłowych. /Dz.U.Śl. Nr. 15, poz. 47./
- 4/ Z dnia 22. września 1922 r. w przedmiocie wymijania i wyprzedzenia na drogach publicznych Województwa Śląskiego. /Dz.U.Śl. Nr. 26, poz. 94./
- 5/ Z dnia 6. lipca 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr. 5, poz. 19./ w przedmiocie wykonywania przemysłu gospodnio szynkarskiego górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na posiedzeniu z dnia 22. lutego 1923 r. Komisja Prawnicza uchwaliła zaproponować zniesienie:

- 6/ Rozporządzenie z dnia 22. września w przedmiocie gry w obco-krajową loterię. /Dz.U.Śl. Nr. 26, poz. 93./

Uzasadnienie!

Komisja Prawnicza jest zdania, że Sejm Śląski mógłby zatwierdzić rozp. Wojewody z dnia 22. września o ile się bierze pod uwagę, że posiadany w Województwie skarbowość autonomiczną i ustanowienie przemysłowe /Statut organ. Art. 4., liczba 16 i 17 i art. 5./, stoli trzeba uznać, że Śląsk jeszcze nie na własnej państwowej loterii, którą byłby powinien bronić. Poleca się więc zostawić Warszawie przeprowadzenie ustaw tegoż rodzaju.

/-/ Mathes, referent.

/-/ Mathes, przetr.

/-/ Janicki, sekretarz.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o przedmiocie utworzenia gminy Koty Bytom.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 6. lipca 1922 roku /Dz.Ust.Śląskich Nr. 5, poz. 16./

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o przedmiocie ordynacji wyborczej dla gmin części Cieszyńskiej Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 6. lipca 1922 roku /Dz.Ust.Śląskich Nr. 9, poz. 31./

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o przedmiocie ustanowienia okręgów inspekcji przemysłowych.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 8. sierpnia 1922 roku /Dz.Ust.Śląskich Nr. 15, poz. 47./

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o przedmiocie wybijania i wyprowadzenia na drogi publiczne Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 22. września 1922 roku /Dz.Ust.Śl. Nr. 26, poz. 94./

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Województwu.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie gry w obrotową loterię.

Art. 1.

Znosi się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 22. września 1922 roku / Dz.Ust.Śl. Nr. 26, poz. 93./

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Województwu.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie wykonywania przemysłu gospodnio - szynkarskiego
w Górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 6. lipca 1922 roku /Dz.Ust.Śl. Nr. 5, poz. 19./

Art. 2.

Wykonanie tej ustawy porucza się Województwu.

Katowice, dnia 23 lutego 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i o j s c u.

7 załączeniu /.przesyła Rada Wojewódzka uchwalony na posiedzeniu dnia 23.b.m.projekt ustawy w przedmiocie podwyższenia rent powstańczych z prośbą o wniesienie na Sejm.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący .

S c h u l t h i s.

U s t a w a.

z dnia.....1923 r.

w przedmiocie podwyższenia rent powstańczych.

Art. 1. .

Ustawę z dnia 13.gruźnia 1922r./dzienalik Ustaw Śląskich 1922r. nr.37 poz.138/znienia się w ten sposób, że określony w art.1 ustęp a tamże normy podwyższa się od dnia 1.stycznia 1923r.z 400% na 800%

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie jej porucza się Wojewódzie.

Marszałek Sejmu.

U z a s a d n i e n i e.

Renty powstańcze płaci się mniej więcej w tej samej wysokości jak renty wojskowe.

Z powodu tego, że wniesiono projekt ustawy podwyższenia z dniem 1.stycznia 1923r.100% rent wojskowych, podwyższa się tak samo renty powstańcze.

L.dz: RT.90/1

Katowice, dnia 23. lutego 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 23. lutego 1923 r. projekt ustawy w przedmiocie podwyższenia rent wojskowych z prośbą o wniesienie go do Sejmu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/S c h u l t h i s:

U s t a w a.

z dnia.....1923r.
w przedmiocie podwyższenia rent wojskowych.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

Art. 1.

Tszelkie dotychczas na podstawie niemieckiej ustawy o zaopatrzeniu/Reichsversorgungsgesetz z dnia 12.v.1920 R.G.Bl.989/lub niemieckiej ustawy o zaopatrzeniu szeregowych/Mannschaftsversorgungsgesetz z dnia 31.v.1906 R.G.Bl.593/płacone renty wojskowe podwyższa się począwszy od dnia 1. października 1922r. o 100% a od dnia 1. stycznia 1923 r. o 400%.

Art. 2.

Ustawa z dnia 12. grudnia 1922r./Dziennik Ustaw Śląskich 1923r. nr.1 poz.8/ znosi się.

Art. 3.

Tykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Marszałek Sejmu.

U z a s a d n i e n i e.

Do art.1. Według rozporządzenia Ministra Pracy Cesarstwa Niemieckiej z dnia 14. listopada 1922r./R.V.Bl.III.str.497 poz.955/zostały renty wojskowe o 100% podwyższone wstecz od dnia 1. października 1922r./Dziennik Ustaw Śląskich 1923r.nr.1 poz.8 /.

Od dnia 1. stycznia 1923 r. zostały renty wojskowe w Niemczech znów o 100% podwyższone /R.V.Bl.nr.72 str.557 poz.1071/.

Do art.2. Ustawa z dnia 12. grudnia 1922r./Dz.U.Bl.nr.1 ex 1923 poz.8 wspominała o podwyższeniu rent wojskowych, zaopatrzeniu szeregowych, rentach dla starców i innych rentach wojskowych. Podwyższa renty poza rentami wojskowymi i szeregowych jest zbędna, ponieważ:

a/Uprawnieni do zaopatrzenia, których pobory zaopatrzeniowe są płatne na karty podstawowe P., a o ile przychoǳą w rachubę pozostali po osobach klas wyższych, ci których pobory zaopatrzeniowe są asygnowane na karty podstawowe R./Offizierspensionsgesetz z dnia 31.v.1906/

b/-Pod ustawę o zaopatrzeniu osób wojskowych/Heimwehrversorgungsgesetz z dnia 4.8.21 r./podpadające osoby, które nie są zaopatrzone podle R.V.G./Reichsversorgungsgesetz z dnia 12.v.1920/a więc otrzymują tylko pobory przejściowe/Uebergangsgebührennisse/itd. na podstawie ustawy o zaopatrzeniu osób wojskowych.

c/- Odbiórca poborów rentowych na podstawie ustawy o odszkodowa-
niu zawodowych żołnierzy /Kapitulantenentschädigungsgesetz z dnia
13.9.1919 /.

d/-Dawniejsi żołnierze zawodowi jakoteż pozostali po nich,którzy
otrzymują dodatki wyrównawcze /Ausgleichszuschüsse / do poborów rento-
wych - rozporządzenie z dnia 24.v.22 r.R.V.Bl.1922 r.str.254 Nr.472
i 24.VIII.1922 r.R.V.Bl.1922 r.str. 421 nr.761.-

Wobec tego widział się Wydział Pracy i Opieki Społecznej zmuszo-
nym wstrzymać wypłatę podwyżki tych rent tak, że właściwie ustawa z
dnia 12.12.1922 r.Dz.U.Śl.nr.1 poz.8 w całości nie weszła w życie.

Z tego również powodu zachodzi potrzeba jej umieszczenia.

Sprawozdanie

Komisji Prawniczej z posiedzenia z dnia 22. lutego 1925r.

Na tem posiedzeniu rozpatrzono rozporządzenie Województwa z dnia 17. czerwca 1922 r. o przedawnieniu utworzenia Dyrekcji Policji w Katowicach w Król. Kucio i w Bielsku.

Na propozycję Naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego p. Dr. Krzyżanowskiego dano w art. 2. gminy Bystra pod kompetencje Dyrekcji w Bielsku, bo położenie gminy tego wymaga.

Art. 3 i 4. połączono, żeby nie robić różnicy pomiędzy cieszyńską i górnośląską częścią Województwa. I ponownie kompetencje zawarte w regulaminie z 8. września 1916 r. /vide art. 3./ i kompetencje dotychczasowe Dyrekcji w Bielsku nie wykazują wielkiej różnicy. Zrobiono mniejsze dodatki uwzględniające spory ostatnich czasów /art. 3. ustęp 13./

/-/ Kothco, referent.

/5/ Kothco, przewod.

/-/ Janicki, sekretarz.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice,
Król.- Kuta i Bielsko.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia
17. czerwca 1922 r. /Dz.Ust.Śl. Nr.1, poz. 6./ z następującymi
poprawkami:

W art. 1. ustęp 2. dodaje się po słowie: "w Bielsku" słowa:
"powierzony będzie wyższemu urzędnikowi administracyjnemu, któ-
rego zamianuje Wojewoda".

W art. 2. dodaje się po ostatnich słowach: "i Dystra".

Art. 3. łączy się z art. 4. Ten artykuł otrzymuje nastę-
pujące brzmienie:

"Do zakresu działania wyżej wymienionych Dyrekcji Policji
należą:

- 1/ ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 2/ sprawy storczyśców i zgromadzeń,
- 3/ sprawy prasowe i wyroby drukarskie,
- 4/ policja teatralna, wydawanie pozwoleń na publiczne produkcje,
widowiska i zabawy,
- 5/ sprawy meldunkowe i paszportowe, oraz kontrola obcych,
- 6/ nadzór nad wykonywaniem przemysłu gospodnio - trykociarskiego,
ustanawianie i przedłużenie godziny policyjnej,
- 7/ wykonywanie przepisów policyjnych o broni i samnicji, jako -
też rozporządzeń policyjnych o przechowywaniu i obrocie
materiałami wybuchowymi,
- 8/ policja obyczajowa,
- 9/ policja kryminalna,
- 10/ wydawanie orzeczeń na wyszupasowanie, wydalenie oraz orzeka-
nie dozoru policyjnego na wniosek Władz Sądowych,
- 11/ wykonywanie policyjnego prawa karania na zasadzie dotyczą -
cych rozporządzeń policyjnych i administracyjnych,
- 12/ wydawanie pozwoleń na przejeżdżanie lub stały pobyt w porożu i
nieniu z ośnośniami magistratami względnie Władzami gminnymi,
- 13/ miejscowo - policyjne upoważnienie w przedmiocie detenia nocy
publicznym placu, drogami i ulicami po wysłuchaniu gminy czyli
miasta.

Dyrekcja Policji w Katowicach powołana jest pomodo do wy-
konywania czynności miejscowo y policyjnych, wpływających po -
stanowien niemieckiej ustawy przaprzakowej a mianowicie:

§§ 33, 33a, 33b, 33c, 34, 35 z wyjątkiem ustępu 5. 37, 38,
42a, 42b, 43, 53, ust. 2 i 3, 55 do 63, 67 ust. 2. 75, 76, 120a
do 120f, oraz do współdziałania w sprawach wymienionych w tejże
ustawie w §§ 29, 30, 53, ust. 1.

Art. 5. zmienia się na art. 4, który brzmi:

"Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia."

Dodaje się nowy art. 5.: "Wykonanie ustawy porucza się Woje-
wodzie".

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

Na posiedzeniu z dnia 13. lutego 1923 r. wszyscy członkowie okrom p. Obrzuta byli obecni. P. Obrzut dla choroby był uniewinniony. Przybyli też przedstawiciele Rządu: P. pułkownik Iłzodnicki, Komendant Policji Wojewódzkiej i p. Rada Krzyżanowski, Naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego.

Omarowano rozporządzenie w przedmiocie organizacji policji Województwa Śląskiego, Dz.Ust.Śl. Nr. 1, poz. 6. Komisja najpierw stwierdziła, że Sejm Śląski na podstawie statutu organicznego art. 4, ustępu 2. i 4. jest kompetentny zająć się sprawą. Do art. 2. zabrakł głos p. posła Fuchs, twierdząc, że ten artykuł stoi w sprzeczności z § 47 Ordynacji gminnej dla miasta Bielska z roku 1869, że gmina nie może ponosić 4. części kosztów utrzymania policji oraz, że gmina nie może utrzymywać lokali dla policji. Na to Komisja uważała, że art. 2. znosi sprzeczny przepis § 47 Ordynacji gminy, bo rozporządzenie z dnia 17. czerwca 1922 r. ma moc ustawodawczą i jest ustawą późniejszą. Nałożenie gminom 4. części kosztów jest słuszną, tylko trzeba będzie na to pchać, żeby jak najprędzej od strony Wojewody weszły rozporządzenia wykonawcze, przewidziane w art. 2 rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 r. To samo dotyczy sprawy oddania lokali na potrzeby policji. Przy art. 3 stawia p. Machaj wniosek, aby wezwać Komisję Budżetową do podwyższenia kwoty w budżecie na wykształcenie policji Wojewódzkiej, następnie wniosek, aby Wojewoda zniósł się z władzami Wojskowymi w celu odstąpienia budynku koszarowego w Cieszynie na urządzenie w nim szkół policji. Remont budynku należy przypisać kosztom Województwa. Art. 7. ma na końcu otrzymać dodatek: "na czoło posterunku niższy funkcjonariusz policji w stopniu przodownika lub starszego przodownika." Ten dodatek zrobiono na propozycję p. Pułkownika Iłzodnickiego, żeby organizację lepiej uwydatnić i uzupełnić. Życzeniem p. Pułkownika o dodanie w art. 9 na pierwszym miejscu stopień "główny komendant" odrzucono dlatego, że w art. 9. gradacja podaje szcze, zaś wyraz "główny komendant" oznacza funkcję. Również Komisja odrzuciła wniosek o skreślenie art. 19., bo gdy Starosta jest odpowiedzialnym za policję, musi on też mieć pewne prawa. W art. 28. uwzględnia się trudne stosunki gospodarcze i dodaje się słowa: "półrocznie z góry, żeby urzędnicy na czas zakupy zrobić mogli".

W art. 28. skreśla się słowa: "posterunkowych i przodowników", żeby nie przesądzić sprawę szkół i kursów dla wyższych urzędników. Art. 35. się skreśla, ponieważ praktyka wykazała, że nie daje się na razie przeprowadzić.

Art. 38. się zmienia, bo już nie odpowiada stanowi rzeczy.

Z przejściowych przepisów Dz.Ust.Śl. nr. 1, poz. 5. przejmuje się art. 3. z zmianą 1 roku na 3 jako art. 25a.

/-/ Machoa, referent.

/-/ Machoa, przewod.

/-/ Janicki, sekretarz.

U s t a w a
z dnia 1923 r.
w przedmiocie organizacji policji Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 17. czerwca 1922 r. /Dz.U.Śl. Nr.1, poz. 4./ z następującymi poprawkami:

Skreśla się wszędzie słowo : "Tymczasowa" przed słowami: "Rada Wojewódzka".

W art. 7. dodaje się na końcu słowa: "na czole posterunku niższy funkcjonariusz policji w stopniu przodownika lub starszego przodownika".

Dodaje się nowy art. 25a: Do 1. lipca 1925r. mogą być odnośnie do wykształcenia, wieku i okresu służby próbnej czynione wyjątki.

W art. 28. dodana się w ostatnim słowie: "półrocznie z góry".

W art. 29. skreśla się w pierwszym zdaniu słowa: "posterunkowych i przodowników".

Art. 35. się zupełnie skreśla i liczba następujących artykułów odpowiednio się zmienia.

Art. 38. / w rozp. 39. art./ otrzymuje następujące brzmienie: "Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia".

Dodaje się nowy artykuł 39.: "Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

U s t a w a
z dnia 1923 r.
w przedmiocie przepisów przejściowych do rozporządzenia o policji Wojewódzkiej.

,
Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 r. Dz. Ust.Śl. Nr. 1, poz. 5 znosi się.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

ZL.

Do Pana

Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 27.b.m. projekt ustawy w przedmiocie przewalutowania stawek podatkowych z powodu wprowadzenia waluty polskiej na górnośląskiej części Województwa Śląskiego i uprasza stosownie do postanowienia art. 23. statutu organicznego o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący

// Schulthis.

U s t a w a

w przedmiocie przewalutowania stawek podatkowych z powodu wprowadzenia waluty polskiej na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

W przedmiocie wymiarów i uiszczenia danin publicznych i opłat na czas od 1 marca do 31 października 1923 r. postanawia się, co następuje:

Art. 1.

Zaległe daniny i opłaty publiczne wymiarzone w markach niemieckich przez władze i organa skarbowe po koniec lutego 1923 r. mogą być, począwszy od 1 marca 1923 roku aż do 31 października 1923 roku wpłacone w markach polskich według kursu z dnia rzeczywistego uiszczenia ustalonego według zasad określonych w § 4.art. 307 polsko-niemieckiej konwencji genewskiej.

Art. 2.

O ile podatki i opłaty zostały lub zostaną w obowiązujących na Górnym Śląsku ustawach ustalone w markach polskich, mają podatnicy uiszczać je w tejże walucie. Można atoli płatnikom spłacać je w markach niemieckich po kursie dnia wpłaty.

Art. 3.

Od 1 marca 1923 r. począwszy, mają urzędy i organy skarbowe wymiarzać wszelkie daniny publiczne i opłaty skarbowe na rok 1923 i ubiegłe lata wyłącznie w markach polskich z wyjątkiem wypadków w niniejszej ustawie wyraźnie wymienionych.

Art. 4.

Wymiar podatku obrotowego za rok 1922 uskuteczniać należy w markach niemieckich. Uiszczenie ostatecznie wymierzzonego podatku, względnie dopłaty następuje w markach niemieckich, lub markach polskich według kursu dnia uiszczenia.

Art. 5.

Definitywny wymiar podatku dochodowego osób fizycznych za rok 1922 - następuje w markach niemieckich. Zalegko wymiaru podatku od korporacji uskutecznia się w markach niemieckich. Podatek dochodowy od osób prawnych za rok 1922 ma być wymierzony w markach polskich. Podstawę wymiaru należy przeliczyć według kursu z dnia 31. grudnia 1921 roku, ogłoszonego w Monitorze Polskim.

Art. 6.

Wymiar podatku od nabycia nieruchomości za czas ubiegły przed 1. marca 1923 roku następuje w markach polskich. - Podstawę wymiaru przeliczyć należy z marek niemieckich na marki polskie, według kursu z dnia przewłaszczenia podanego w Monitorze Polskim.

Art. 7.

Podatek od kapitałów opłacać się mający przez cenzytów za rok 1922 wymierzać należy w markach polskich. - Podstawę wymiaru przelicza się z marek niemieckich na marki polskie według kursu z dnia 31. grudnia 1921 roku, ogłoszonego w Monitorze Polskim.

Art. 8.

Wymiar podatku od posiadłości /Besitzersteuer/ nastąpi za rok 1923 w markach polskich. Celem porównania stanu majątku z 1. stycznia 1920 roku ze stanem majątku z 31. grudnia 1922 roku, należy przewalutować prawomocnie już ustaloną początkową wartość z 1. stycznia 1920 roku, jakoteż końcową wartość majątku z 31. grudnia 1922 roku z marek niemieckich na marki polskie według kursu z dnia 31. grudnia 1922 roku. Spłata podatku nastąpić ma w markach polskich lub na życzenie strony w markach niemieckich według kursu dnia uiszczenia.

Art. 9.

Opłaty katastralne wymierzać i uiszczać należy w markach polskich we wysokości trzykrotnej stawki taryfowej wyrażonej w markach niemieckich.

Art. 10.

Podatek węglowy za luty 1923 roku oraz ewentualnie za poprzednie miesiące wymierzać się mający w marcu 1923 roku ma być wymierzony w markach niemieckich.

Art. 11.

Pruski stempel krajowy w stałych stawkach wymierzać się będzie w markach niemieckich, aż do wyczerpania będących w zapasie znaków stemplowych, opiewających na marki niemieckie. Strona jednak będzie mogła nabywać znaki stemplowe za marki polskie według kursu z dnia nabycia. -

Natomiast stempel wartościowy od aktów prawnych /Geschäftsstempel/ wymierzać się będzie w markach polskich, przeliczając podstawę wymiaru z marek niemieckich na marki polskie według kursu z dnia zawarcia aktu prawnego.

Art. 12.

Podatek od spedyków i dorozów zapadły po dzień 1. marca 1923 roku wymierzony będzie w markach niemieckich.

Art. 13.

Opłaty należne na podstawie ustawy stempłowej Rzeszy Niemieckiej /Reichsstempel/, wymienione w pozycji taryfy 4 /Börsen u. Devisensteuer/ ma się obliczać i uiszczać aż do 31. października 1923 r. nadal w markach niemieckich.

Wymiana marek niemieckich na marki polskie na Górnym Śląsku do 31. października 1923 roku wolna jest od podatku giełdowego.

Narówni z wymianą, uważa się przepisanie dobra z konta marek niemieckich na konto marek polskich, o ile oba konta prowadzone są na rachunek tego samego posiadacza konta zamieszkałego lub mającego siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 14.

Opłaty stempłowe od ubezpieczeń na podstawie ustawy z 8. kwietnia 1922 roku, o ile umowy ubezpieczone zawarte zostały ze zakładem ubezpieczeniowym, mającym siedzibę w Niemczech, mają być nadal obliczone w markach niemieckich. Uiszczenie może nastąpić w markach polskich po kursie dnia.

Art. 15.

Przy gminnym podatku od przyrostu wartości /Werkzuwachssteuer/ należy:

a/ w wypadkach, gdy obie transakcje majątkowe, będące podstawą wymiaru tego podatku, miały miejsce przed 1. marca 1923 roku, wymiar uskutecznić w markach niemieckich, - Uiszczenie może nastąpić w markach polskich według kursu dnia.

b/ w wypadkach, gdy transakcja, powodująca wymiar podatku zaistniała po 1. marca 1923 r., a poprzednia miała miejsce

a/a/ przed 1. listopada 1918 roku przyjąć cenę przy tej transakcji w markach niemieckich al pari z marką polską, cenę drugiej transakcji, o ile była umówioną w innej walucie, niż w markach polskich wedle urzędowego kursu z dnia transakcji.

b/b/ w czasokresie między 1. listopada 1918 roku, a 1. marca 1923 roku, należy umówioną cenę kupna przeliczyć na marki polskie wedle urzędowego kursu z dnia transakcji ogłoszonego w Monitorze Polskim.

Art. 16.

Co do wymiaru wszystkich innych opłat gminnych należy stosować analogiczne postanowienie art. 1. + 3. niniejszej ustawy.

Art. 17.

Wszelkie grzywny i pieniężne kary podatkowe oraz koszty postępowania, koszty ogzekucyjne i odsetki zwłoki wymierzać należy w markach polskich, przeliczając ewentualnie przewidziane w odpowiednich ustawach stawki z marek niemieckich na marki polskie według kursu z dnia wydania odpowiedniego zarządzenia lub orzeczenia administracyjnego.

Art. 18.

Gdy po przeliczeniu marek polskich na marki niemieckie lub odwrotnie w myśl postanowień niniejszej ustawy wypośrodkowa kwota zawiera ułamki marek lub jednostki, należy je zaokrąglić na dziesiątkę marek w górę.

Art. 19.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem 1. marca 1923 roku.

Art. 20.

Wykonanie porucza się Wojewódzko Śląskiemu.

x x U z a s a d n i e n i e x x

do ustawy w przedmiocie przewalutowania stawek podatkowych z powodu wprowadzenia waluty polskiej na Górnym Śląsku.

Wobec faktu, że wypowiedzeniem marki niemieckiej jako jedynego środka obiegowego na Górnym Śląsku przez Rząd Polski wprowadzeniem od 1. marca 1923r., waluty polskiej jako równoległej waluty zachodzi potrzeba uregulowania sprawy przewalutowania stawek podatkowych, unormowanych w obowiązujących na Górnym Śląsku ustawach podatkowych i administracyjnych, występuje Rada Wojewódzka z projektem uregulowania szeregu kwestji z tem przedmiotem związanych.

Ściąganie danin, opłat i świadczeń publicznych opiera się na niejednolitych bardzo różnorodnych zasadach opartych na różnolitym charakterze tych danin. To też kwestja unormowania sprawy przewalutowania tych danin i świadczeń nie może być jednolicie rozwiązana, lecz wymiar i ściąganie danin i świadczeń muszą być do każdego poszczególnego rodzaju tychże indywidualnie traktowane, zależne od tego, czy czasokresy, które są podstawą wymiaru i ściągania, leżą, przed 1. marca 1923r., czy też po tymże terminie, dalej czy czasokresy, które są podstawą wymiaru są ustawowo ściśle określony tak, że z temi czasokresami administracja skarbową liczyć się musi.

Art. 1 - 3 obejmują szczególne zasady przy czem art. 1. traktuje o daninach i opłatach już wymierzonych, art. 2. o daninach i opłatach ustalonych już w obowiązujących ustawach w markach polskich, art. 3. o daninach wymierzonych się mających na podstawach i zasadach ustalonych w markach niemieckich, dla tego, że polskie stawki podatkowe w tych wypadkach nie obowiązują.

Art. 4-15 obejmują zasady przewalutowania w sprawie poszczególnych rodzajów danin i świadczeń publicznych. Przepisy te stanowią wyjątek od zasad ustanowionych w art. 1 - 3.

Do art. 13.:

aż do chwili, a której marka niemiecka była jedynym prawnym środkiem płatniczym na Górnym Śląsku, musiała być marka polska traktowana jako obca waluta. To też wszelkie transakcje walutowe i dewizowe w tych dwóch walutach podlegały dotychczas niemieckiemu podatkowi giełdowemu.

W charakter tych walut zmienia się z chwilą nadania marca polskiej charakteru równoległej waluty. Marka polska straci ten sam charakter obcej waluty, wskutek czego utrzymanie podatku giełdowego i dewizowego w tych rozmiarach, w jakich dotychczas obowiązywał, nie da się nadal podtrzymać.

Zmianę dotychczasowych zasad podatku giełdowego rozwiązać można pod dwójakiem kątem widzenia. Można by kwestję tak rozwiązać, że się uwalnia wszelkie transakcje gotówkowe i przelewowe marek niemieckich na polskie i odwrotnie od podatku giełdowego, albo też, że się ustanowi przywilej na rzecz nabywania marek polskich. Drugie rozwiązanie zdaje się być szczęśliwsze z uwagi na konieczność forsowania na Górnym Śląsku marki polskiej. Z tego punktu widzenia nie należałoby pod względem podatkowym forytować transakcji zmierzających do nabywania marki niemieckiej.

Do art. 18.:

aż do 1. listopada 1923r. wolno będzie każdemu podatnikowi zwalniać się z obowiązków w marce polskiej i marce niemieckiej. Wobec tego staną organa skarbowe przed uciążliwym zadaniem przeliczania tych zobowiązań na drugą walutę wskutek czego wyłonią się trudności pod względem manipulacji pieniężnej o ile chodzić będzie o drobne kwoty. Brak znaków obiegowych w drobnych kwotach spowodował przepis art. 18., który jest niczem innym jak zformułowaniem zwyczaju przyjętego już od szeregu miesięcy w bankach i w-e wielkim przemyśle, z tem jednak, że przyjęto tu zasadę zaokrąglania w górę z uwagi na to, że chodzi tu o daniny publiczne a więc, o ciężary, które spoczywają na płatnikach w interesie publicznym. Zasada zaokrąglania w dół weszła by tylko na korzyść płatników co nie byłoby wskazane z uwagi na teżę przyjętą w skarbowości, która brzmi: " In dubio pro aerario ".

Sejm Śląski.

L. dz. RW. 177.

Katowice, dnia 28. lutego 1923r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka uskwalon
uchwalony przez siebie stosownie do postanowień art. 23. statutu
organicznego na posiedzeniu dnia 27. lutego 1923 r. projekt ustawy
w przedmiocie upoważnienia Rady Wojewódzkiej do zmian kwot pie-
niężnych rent wojskowych, rent powstańczych i dodatków drożyz-
nianych z prośbą o przedłożenie Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s.

U s t a w a

z dnia 1923r

w przedmiocie upoważnienia Rady Wojewódzkiej do zmian kwot pieniężnych
rent wojskowych, rent powstańczych i dodatków drożyznianych.

Art. 1.

Upoważnia się Radę Wojewódzką zmienić odpowiednio do wzrostu
drożyzny:

- a/ stawki rent wojskowych,
- b/ " " powstańczych,
- c/ normy dodatków drożyznianych dla pobierających rentę wojs-
kową lub powstańczą

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Na podstawie dotąd obowiązujących przepisów podwyższanie
rent może nastąpić tylko w drodze ustawy. Ten sposób, jako z natury rzeczy
a powolny, zbyt dotkliwie daje się odczuwać rentobiorcom, gdyż podwyższenie
rent nie może iść w tym samym tempie, z jakim następuje dewaluacja.

Temu ma zapobiedz niniejszy projekt ustawy.

Sejm Śląski

Katowice, dnia 27/2. 1923 r.

Sprawozdanie Komisji Prawniczej.

165

Komisja praw. po przejrzeniu zwraca ~~z~~ p. Marszałkowi z powrotem.

Komisja Prawnicza jest zdania, iż art. 2. powinien brzmieć:

"Dysponowanie tej sumy Sejm przekazuje Radzie Wojewódzkiej", a to z tego powodu, iż według najfundamentalniejszych zasad prawa państwowego, władza ustawodawcza nigdy nie może pełnić funkcji władzy wykonawczej.

Sekretarz:

/-/ Janicki.

/-/ Matheja

Przewodniczący.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej, z posiedzenia dnia 8. lutego 1923 r. Rozpatrywane Rozporządzenie Wojewody z dnia 26. września 1922 r. Dziennik Ust. Śl. Nr. 26. poz. 97. Komisja uchwaliła przedłożyć wymienione Rozporządzenie Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia z%% następującymi zmianami:

W art. 3. w którym mowa jest o stwierdzeniu ubóstwa osoby leczonej, - Komisja postanowiła, aby w konkretnych wypadkach stwierdzenia tego dokonywał Naczelnik gminy.

Art. 5. Komisja postanowiła uzupełnić tem, że to rozporządzenie czyli ustawa odnośna powinna być wywieszona oprócz aptek także w poczekalniach lekarzy. Z powodu spadku wartości waluty, Komisja postanowiła, karą grzywny wyznaczoną w rzeczonym rozporządzeniu podnieść z trzech na 200 tysięcy, marek, oraz możliwie władzom odebranie Komisji aptekarskiej.

Pytanie, które się nasuwało poszczególnym członkom Komisji, czy wolno ciężary, które ponosić winne w pierwszym rządzie samorządu - zwałać na pewien stan, w tym wypadku na aptekarzy, nie potrafiło skłonić Komisji prawniczej do zajęcia odmiennego stanowiska, gdyż rozporządzenie to jest oparte na ustawie Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 lipca 1921 r. Dziennik Ustaw Nr. 65. poz. 415. w tym wypadku Sejm Śląski zatwierdzając powyższe Rozporządzenie wyraża tylko zgodę na ustawę Rządu Centralnego

Referent:

M a c h e j.

Przewodniczący:

/-/ Mathea.

U s t a w a
- - - - -

z dnia 1923 roku

w przedmiocie uprzystępnienia ubogiej ludności nabywania
niektórych lekarstw.

Art. 1.

Zatwierdza się Rozporządzenie Wojewody z dnia 26 wrześ-
nia 1922 roku Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 26. poz. 97. z nastę-
pującemi zmianami:

W art. 3. zamiast słów " Po stwierdzeniu ubóstwa osoby leczonej"
wstawia się zdanie "Osobie, która przedłoży poświadczenie
ubóstwa wystawione przez Naczelnika gminy."

Art. 5. otrzymuje następujące brzmienie: Rozporządzenie niniej-
sze należy wywiesić w każdej aptece w miejscu dla ku-
pujących lekarstwa widocznem, jakoteż w poczekalniach
wszystkich lekarzy.

W art. 7. zmienia się kwotę "trzech" na "stotysięcy" mk.niemiec-
kich "20" na "200 tysięcy" mk.polskich. Po słowie "dni"
dodaje się zdanie: "w razie powtórnego rozmyślnego prze-
kroczenia zastosować można obydwie kary, wzgl. cofnąć
koncesję.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie. —

S p r a w o z d a n i e.

Komisja Prawnicza na posiedzeniu dnia 16. lutego i marca 1923 r. rozpatrywała ponownie Rozporządzenie p. Wojewody z dnia września 1922 r. Dziennik Ustaw Śląskich nr. 26., poz. nr. 6. jako przeciw Spółki brackiej przeciw sankcjonowaniu przez Sejm Śląski wspomnianego rozporządzenia. Komisja Prawnicza stoi na stanowisku, że Sejm Śląski jest kompetentny do wydawania odczołowych ustaw, a to, nie tylko na mocy ustępu 3. art. 4. Ustawy Konstytucyjnej, zawierającej statut Sejmiku Śląskiego, lecz także na mocy art. 8a/ tejże ustawy. Komisja jest zdania, że taksa aptekarska należy do handlu środkami leczniczymi i odczołowe ustawy mogą być zmienione tylko za zgodą Sejmu Śląskiego.

Powolkiwanie się Spółki Brackiej na art. 306 Konwencji Genewskiej nie jest uzasadnieniem, gdyż art. 3. rozporządzenia nie twierdzi wcale, że rachunki na lekarstwo należą wyrownać w walucie polskiej, a chodzi tylko o obliczenie ceny lekarstwa w walucie polskiej w celu łatwiejszej taksacji rachunków i recept. Obecnie wobec wypowiedzenia waluty niemieckiej, kwestja ta wcale nie jest aktualną.

Oporne stanowisko Spółki Brackiej wobec wspomnianego rozporządzenia jest nie konsekwentne i wcale nie zrozumiałe. Z jednej strony odwołuje się do prawa Sejmiku Śląskiemu prawa od wprowadzenia zmian w ustawodawstwie niemieckim, z drugiej strony w liście z dnia 6. lutego 1923r. przyznaje konieczności odczołowych zmian w ustawodawstwie o taksie aptekarskiej niemieckiej. Ustawa o kasach chorych nie wyklucza także możliwości zawarcia umowy pomiędzy kasami chorych a aptekarzami umów prywatnych na dogodniejszych warunkach dla ubezpieczalni.

W art. 1. lit. 6. nastąpiło uzupełnienie tego ustępu a to dla tego, że w ustępie tym - rozporządzenie powołuje się tylko na Rozporządzenie Ministra Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, które powołuje się znowu tylko na kasy chorych, powołane do życia Polską Ustawą o kasach chorych z dnia 19. maja 1920 r. Ponieważ na Górnym Śląsku obowiązują dotąd ustawa niemiecka wobec tego uzupełnienie tego kłg ustępu stało się koniecznym.

Komisja wnosi o uchwalenie ustawy zatwierdzającej odczołowe rozporządzenie włącznie z uzupełnieniem ustępu b. w art. 1.

Referent: K a c h o j.

Przewodniczący: M a t h o a.

U s t a w a
- - - - -

z dnia1923r.

w przedmiocie zaprowadzenia każdorazowej " Ogólnej taksy
' aptekarskiej " na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody
z dnia 26. września 1922 r. Dziennik Ustaw Śląskich nr. 26.,
poz. 96. z uzupełnieniem w art. 1.ustęp b. jak następuje:

po cafrze 353 dodaje się: z ważnością dla cioszyńskiej
części Województwa Śląskiego.

Reichsversicherungs-Ordnung dla górnośląskiej części
Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

S p r a w o z d a n i e Komisji Szkolnej.

W nocy na 18. lutego uszkodził pożar znacząco budynek prywatnej szkoły ludowej i wydziałowej konwentu Sióstr Szkolnych do Notre Dame w Bielsku zniszcząc część lokaliów tak dalece, że nauka odbywać się nie może. Komisja Szkolna wychodząc z tego, że wymieniony konwent przez utrzymanie szkoły ponosi część kosztów z dziedziny szkolnictwa w Województwie Śląskim, uchwaliła jednogłośnie udzielenie konwentu zapomogi na odbudowę uszkodzonego budynku szkolnego. Powołując się na przychylnie traktowanie tej uchwały przez Komisję Budżetową, prosi Komisja Szkolna.

W y s o k i S e j m zechce przeto przyjąć następującą ustawę

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie udzielenia Siostrom Szkolnym do Notre Dame w Bielsku subwencji na odbudowę przez pożar częściowo zniszczonego budynku szkoły ludowej i wydziałowej.

Art. 1.

Siostrom Szkolnym do Notre Dame w Bielsku wyznacza się tytułem zapomogi 10 milionów marek polskich na odbudowę przez pożar częściowo zniszczonej szkoły ludowej i wydziałowej.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Referent Ks. pos. Brzusko.

R. W y d r a, sekretarz.

S P R A W O Z D A N I E K O M I S Y J I S Z K O L N E J .

Komisja Szkolna, rozpatrując wniosek Komisji Budżetowej /druk nr.142/ prosi Wysoki Sejm o przyjęcie proponowanej ustawy z następującymi poprawkami:

do art. 1: na miejsce "gminie kościelnej" wyraz "związłkowi szkolnemu";

"na budowę szkoły ludowej" zmienić następująco:

"na budowę trzechklasowej szkoły ludowej z trzema mieszkaniami dla 2 nauczycieli żonatych i 1 samotnego";

podnieść zapomogę na 25 milionów marek niem. i pożyczkę na 15 milionów marek niem.

Artykuł 1. brzmiałby z poprawkami: "Upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania związku szkolnemu Brzesce w powiecie pszczyńskim na budowę trzechklasowej szkoły ludowej z trzema mieszkaniami dla 2 nauczycieli żonatych i 1 samotnego.

25 milion. marek niem. tytułem zapomogi i

15 " " " " bezprocentowej pożyczki.

Do art. 2. dodać: "wyasygnowanie zapomogi".

Artykuł 2. brzmiałby z poprawką: "Warunki wyasygnowania zapomogi i spłaty pożyczki ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką".

R e f e r e n t :

// A. T y d r a ,
sekretarz.

Sejm Śląski.

Katowice, dnia 7. marca 1923r.

Dz. RW. 204

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw gminnych w cieszyńskiej części Województwa, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 7. marca 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s.

U s t a w a

z dnia 1923r.

w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustaw gminnych w Cieszyńskiej części Województwa.

Art. 1.

Ustęp przedostatni art. XV państwowej ustawy gminnej

z 5.3.1862 Dz.U.p. /austr./ nr.18 otrzymuje brzmienie następujące:

Do zaprowadzenia nowych podatków i opłat, nie należących

do kategorii powyższych podatków do podatków, również jak do podwyższenia już istniejących podatków i opłat tego rodzaju potrzeba zezwolenia Rady Wojewódzkiej.

Art. 2.

§ 79 ordynacji gminnej dla Śląska Cieszyńskiego z 15.11.1963

Śląski Dz.Ust. i rozp.nr.17/ otrzymuje brzmienie następujące:

Do zaprowadzenia nowych podatków i opłat, nie należących do kato-

gorji dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego

niekoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju podatków i opłat,

potrzeba zezwolenia Rady Wojewódzkiej. /art.XV. ustawy z 5.3.1962.

Art. 3.

Ostatnie zdanie przedostatniego ustępu i ustęp ostatni § 39 ordynacji gminnej dla miasta Bielska z 8.12.1869 Dz.Ust. i rozp. nr.3. otrzymuje brzmienie następujące:

" Do zaprowadzenia nowych podatków i opłat, nie należących do kategorii powyższych podatków, jakoteż do podwyższenia istniejących już podatków i opłat tego rodzaju potrzeba zezwolenia Rady Wojewódzkiej. / Art. XV. ustawy z 5.3.1862r. /

Ażeby tego rodzaju wnioski mógł być przedstawiony Radzie Wojewódzkiej, musi być przedmiotem obrad Rad gminnej na posiedzeniu, na którym jest obecnych przynajmniej dwiotrzecie członków i musi być przyjęty absolutną większością pełnego składu Rady gminnej.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5,

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e.

Myślą przedmową wymienionych w projekcie ustawy przepisów aust. było, że w Kraj. władzom administracji aciemoczącej odjąć prawo zezwolenia na opłaty gminne nie podпадаjące pod kategorię dodatków a prawo to przesłać do Sejmu Krajowy, który danaopłatę mógł wprowadzić jedynie w drodze ustawy. Które znowu mogła dość do skutku przy udziale czynników rządowych. Któż to Rząd miał możność czuwania nad tem, by mu przez wprowadzenie opłat nie były narażone na szwank finanse Państwa.

Już jednak w czasie pokoju okazały się ze względów praktycznych pewne wyłomy w tej zasadzie. Ustawa bowiem interpretująca powyższych przepisów wyrażała, żeby w zezwolenie zaprowadzenie nowej opłaty w pewnej gminie, stało się to na podstawie ustawy krajowej. Tymczasem projekt do skutku cały szereg ustaw, zaprowadzających pewną opłatę dla wszystkich gmin, a zezwolenie na wprowadzenie opłaty w danej gminie pozostawiano decyzji Wydziału Kraj. W uwzględnieniu wyżej wspomnianej zasady ustanowiono tylko maksymalnie stawki opłat, poza które znowu potrzebna była ustawa Krajowa.

Stawki te są za niskie w dzisiejszych stosunkach, z drugiej strony słabe finanse gmin domagają się zaprowadzenie nowych opłat. Gwałtowny spadek waluty powodują siłą konieczność podwyższenia stawek, a co zatem idzie, przeciążenie Sejmu drobnymi wnioskami ustawodawczymi.

Z tych powodów okazuje się konieczność wprowadzenia ustawy jak projekt.

Nadmieniam się, że projekt idzie po linii ujednolicienia systemu podatkowego gminnego na Śląsku Cieszyńskim i na Śląsku Górnym, gdyż na tym ostatnim wprowadzenie opłat nowych w ramach obowiązujących ustaw jest pozostawione decyzji nadzorczych władz administracyjnych.

Sejm Śląski.Sprawozdanie

Komisji Prawniczej w sprawie projektu ustawy w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw gminnych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Na posiedzeniu w dniu 12. kwietnia rozpatrywała Komisja Prawnicza przedłożony przez Radę Wojewódzką projekt ustawy w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw gminnych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, jakoteż wzięła pod uwagę list p. Wojewody zwrócony do p. Marszałka Sejmu z datą 26. marca br. L.dz.R.76.204/1., w którym p. Wojewoda oznajmia p. Marszałkowi, że Prezydium Rady Ministrów reskryptem z dnia 17. marca br. nr. 4719 powiadomiło go, że jednocześnie przestaje projekt wspomnianej ustawy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych celem przedstawienia odpowiednich wniosków i prosiło o wstrzymanie rozpatrywania tego projektu do czasu decyzji Rządu, o której powiadomiony zostanie, a o czym ma zawiadomić bezzwłocznie p. Marszałka Sejmu. Ponieważ Rząd Centralny mimo ważności wprowadzenia nowych ustaw, nie spieszy zbyt-
nio z ustawami, których brak dość się dotkliwie odczuwać gminom Śląska Cieszyńskiego, szczególnie, gdzie chodzi o ustawy, wprowadzające zmiany podatkowe, a temczasem sensację finansów gminnych, przeto, by te niedomagania usunąć Komisja uchwaliła załączony projekt zmian ustaw gminnych przedłożyć Sejmowi do uchwalenia. Uczyniła to tembardziej, że Rada Wojewódzka, uzasadniając projekt, była zdania, żeby krajowym władzom administracji autonomicznej odjąć prawo zezwolenia na opłaty gminne nie podпадаjące pod kategorię dodatków, a prawo to przenieść na Sejm Krajowy, który daną opłatę mógł wprowadzić jedynie w drodze ustawy, która znowu mogła dojść do skutku przy udziale czynników rządowych. Przez to Rząd miał możność czuwania nad tem, by mu przez wprowadzenie opłat nie były narażone na szwank finanse Państwa.

Już jednak w czasie pokoju okazały się ze względów praktycznych pewne wyłomy w tej zasadzie. Ścisła bowiem interpretacja powyższych przepisów wymagałaby, żeby w każdym wypadku zaprowadzenie nowej opłaty

w pewnej gminie, stało się to na podstawie ustawy krajowej. Tymczasem przyszedł do skutku cały szereg ustaw, zaprowadzających pełną opłatę ~~skłax~~ dla wszystkich gmin, a zezwolenie na wprowadzenie opłat w danej gminie pozostawiono decyzji Wydziału Krajowego. W uwzględnieniu wyżej wspomnianej zasady ustanowiono tylko maksymalne stawki opłat, poza które znowu potrzebna była ustawa Krajowa.

Stawki te są za niskie w dziesiętych stosunkach, z drugiej strony słabe finanse gmin domagają się zaprowadzenia nowych opłat. Gwałtowny spadek waluty powoduje ciągłą konieczność podwyższenia stawek, a co zatem iszie, przeciążenie Sejmu drobnymi wnioskami ustawodawczymi.

Z tych powodów okazuje się konieczność wprowadzenie ustawy jak projekt.

Nadmienia się, że projekt idzie po linii ujednostajnienia systemu podatkowego gminnego na Śląsku Cieszyńskim i na Śląsku Górnym, gdyż na tym ostatnim wprowadzenie opłat nowych w ramach obowiązujących ustaw jest pozostawione decyzji nadzorczych władz administracyjnych.

Przew.:

Referent Komisji Prawniczej:

M a t e j a.

/-/ O b r z u t.

Sejm Śląski.

L.dz. W. 27/1.

Katowice, dnia 26. lutego 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Pismem z 2. grudnia 1922 r. L.Prez. 1164/7 a. przesyła Rada Wojewódzka Panu Marszałkowi projekt ustawy o kompetencji Rady Wojewódzkiej, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 1. grudnia 1922 r. Reskryptem z 30 grudnia 1922 r. nr. Prez. 31078 wystosowanym do Wojewody Śląskiego, a załączonym tu w odpisie pod 1/ poczyniło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych szereg zastrzeżeń co do tego projektu, któremi te zastrzeżeniami zajmowała się Rada Wojewódzka na kilku swoich posiedzeniach, ostatnio na posiedzeniu z 23. lutego 1923 r.

Po bliższem rozpatrzeniu przyszła Rada Wojewódzka do przekonania, że art. 5 projektu, nie mówiąc o tem, że w zaprojektowanym brzmieniu jest nie do utrzymania, że względów systematyki kodyfikacyjnej, należy do innej ustawy. Z tego powodu Rada Wojewódzka uznała za konieczne artykuł ten z projektu ustawy wyeliminować i włączyć go do projektu innej ustawy, a mianowicie do ustawy w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody, odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Egzemplarz tego projektu ustawy, uchwalonego na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej dnia 23 lutego b.r. przedkłada się pod 2/.

Dalej przyszła Rada Wojewódzka do przekonania, że w przedłożonym pierwotnie projekcie ustawy o kompetencji Rady Wojewódzkiej konieczne są pewne zmiany w szczególności: art. 8-go ze względu na wyszłą już w międzyczasie ustawę o djetach członków Rady Wojewódzkiej; art. 5-go ze względu na wniesiony osobno projekt ustawy wspomnianej wyżej; wreszcie art. 9-go.

W końcu uznała Rada za konieczne zmienić tytuł ustawy przez dodanie słowa "Tymczasowa", by przez to zaznaczyć, że przez wniesienie projektu nie uważa jeszcze sprawy za definitywnie zakończoną.

Projekt uchwalony w nowem brzmieniu, załącza się pod 3/.
Rada Wojewódzka prosi Pana Marszałka o dalsze zarządzenie

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący.

// S c h u l t h i s.

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych.

Nr. Pr. 31078.

Do

Warszawa,
dnia 30. grudnia 1922 r.

Pana Wojewody Śląskiego

w Katowicach.

Odnosnie do projektu ustawy w przedmiocie kompetencji Rady Wojewódzkiej, zauważam, co następuje:

Art. 1. tego projektu zawiera interpretację ustawy z 15.VII. 1920 r. Dz.U.Rz.P. nr.73, gdyż zajmuje się określeniem, co jest administracją autonomiczną; powołana jednak ustawa, zawierająca statut organiczny śląski, nie zna takiego określenia, Sejm Śląski zaś nie jest powołany do wprowadzenia zmian w statucie, ani do uchwalenia autentycznej interpretacji ustawy uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej.

Odnosnie do art. 2. projektu zauważyć należy, że wedle art. 27. statutu "Rada Wojewódzka korzysta z praw" nadanych jej statutom b/powyszonymi ustawami państwowymi, c/ takimiż ustawami śląskimi, d/ oraz z praw nadanych pruskiemi ustawami Radzie prowincjonalnej, Wydziałowi prowincjonalnemu, wreszcie austriackimi ustawami nadanych Wydziałowi Krajowemu. Wedle zaś art. 28. zastępuje Rada Wojewódzka w całym zakresie ustawodawstwa śląskiego - o ile ustawy śląskie nie innego nie przepiszą - organ przewidziany dotychczas przez prawodawstwo do zatwierdzenia rozporządzeń Naczelnego Prezesa lub Prezesa Rejencji, takim zaś organem jest, jak wynika z brzmienia § 121 ustawy o ogólnym zarządzie krajowym z 30. 7. 1883 r. /Zb.U. str.195/ Rada Prowincjonalna /Provinzialrat/, względnie Wydział Obwodowy /Bezirksausschuss/. Postanowienie projektu zatem usiłuje naruszyć niezaprzeczalną kompetencję władz centralnych, co zarówno ze względów ustawowych, jak i ze względu na potrzebę ściślejszego zespolenia Województwa z Rzeczypospolitą, jest niedopuszczalne. Dalszy dodatek art. 2 o przejściu na Radę Wojewódzką upoważnień, nadanych Radzie Związkowej i Rządowi Rzeszy jest zupełnie dowolnem uzupełnieniem statutu autonomicznego śląskiego, do czego znów Sejm Śląski nie jest powołany.

Art. 3. projektu winien być ściśle zastosowany do brzmienia : art. 26 statutu, w którym wszelkie zmiany wprowadzać może jedynie Sejm Rzeczypospolitej, dodatek o "administracji autonomicznej" jest z powodów wyżej przytoczonych nieodpowiedni.

Art. 4. projektu jest o tyle niepotrzebny, że jak już poprzednio zastrzeżono, nawet bez postanowień tego artykułu ustawa Sejmu Śląskiego nie może uchylać postanowień statutu śląskiego.

Przez uchylenie w art. 5. projektu art. 1. rozporządzenia z 1. 8. b.r. /Dz.U.Śl. nr.12. poz.42/ zniosłoby się postanowienie utworzenia Wojewódzkiego Sądu administracyjnego, co zapewne nie leży w zamiarach projektodawcy, w artykule tym należałoby zatem tylko nadać inne brzmienie art. 1-mu cyt. rozporządzenia.

Stylizacja art. 6. jest zbyt ogólnikowa i jako taka krępowałaby zanażdo władzę Wojewody o ileby wszystkie rozporządzenia, dotyczące wymienionych w nim 9-ciu działów ustawodawstwa wymagały zgody Rady Wojewódzkiej, obradom jej powinny być poddane tylko te rozporządzenia wykonawcze, które zawierają zasadniczo i ogólne normy.

Art. 7. jest niemożliwy do podtrzymania z przyczyn analogicznych, jak postanowienie art. 2. projektu. Uprawnienia władz centralnych opierają się na ustawach państwowych i nie mogą być zmieniane ustawą Sejmu Śląskiego.

Drugie zdanie art. 8. projektu zawiera postanowienie przekraczające również kompetencje Sejmu Śląskiego, dotyczy ono ulg, które przyznawać może jedynie Ministerstwo Kolei Żelaznych, wobec czego zdanie to w każdym razie powinno być skreślone.

Pierwsze zdanie art. 9. jest zbędne, następne zdania powinny być przestylizowane w ten sposób, aby Rada Wojewódzka z żądaniem wykonania swych uchwał zwracała się nie do Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, lecz do Wojewody z pominięciem, którego żaden czynnik do Wydziałów Wojewódzkich bezpośrednio zwracać się nie powinien.

Wreszcie w art. 10 wystarczyłoby poruczenie Wojewodzie wykonanie ustawy.

Jak z powyższego wynika, projekt ustawy w przedmiocie kompetencji Rady Wojewódzkiej narusza szereg bardzo poważnych wątpliwości, które zechce Pan Wojewoda już w obecnym stadium pośłać do wiadomości Komisji Prawnej Sejmu Śląskiego. Gdyby zaś to nie odniosło pożądanego skutku, uważałbym za pożądane wycofanie wspomnianego projektu i ponowne opracowanie go z uwzględnieniem powyższych uwag.

Przy tej sposobności zwracam uwagę Pana Wojewody na konieczność bardzo ścisłego przestrzegania postanowień art. 23, statutu autonomicznego według którego inicjatywa ustawodawcza w Sejmie Śląskim przysługuje 1/ Wojewodzie z upoważnienia Rządu Rzeczypospolitej 2/ Radzie Wojewódzkiej i 3/ Posłom sejmowym. — Zechce Pan Wojewoda zwrócić baczną uwagę na ścisłe rozgraniczenie tej inicjatywy, dla projektów ustaw wnoszonych przez Pana Wojewodę należy w każdym wypadku uzyskać poprzednie upoważnienie władzy centralnej. O ile Pan Wojewoda uzna za rzecz wskazaną, może zasięgnąć opinii Rady Wojewódzkiej, jednakże do Sejmu winien odnośny wniosek wpłynąć, jako przedłożenie Wojewody, nie zaś Rady Wojewódzkiej, która posiada samoistne prawo inicjatywy ustawodawczej. Wnoszenie projektów ustaw przez Pana Wojewodę na Radę Wojewódzką, a z niej, jako jej przedłożenie na Sejm Śląski, uważałbym za niedopuszczalne.

O dalszym losie projektu ustawy o Radzie Wojewódzkiej zechce mi Pan Wojewodaawiadomić w najbliższym czasie.

M i n i s t e r :

/Podpis nieczytelny/.

U s t a w a T y m c z a s o w a

z dnia
w przedmiocie kompetencji Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Aż do chwili uregulowania kompetencji Rady Wojewódzkiej w poszczególnych ustawach zastrzeżonych ustawodawstwu Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej względnie Sejmowi Śląskiemu, obejmuje Rada Wojewódzka agendy Rady Prowincjonalnej, Wydziału Prowincjonalnego i Wydziału Krajowego.

Art. 2.

Na Radę Wojewódzką przechodzą upoważnienia nadane w dotychczas obowiązujących ustawach i rozporządzeniach niemieckich i pruskim władzom centralnym, które te ustawy i rozporządzenia dotyczą spraw zastrzeżonych ustawodawstwu Śląskiemu.

Art. 3.

Na Radę Wojewódzką przechodzą także sprawy wyłączone z kompetencji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na mocy § 2 art. 1 ustawy z dnia w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody, odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

/ Dz.U.Śl. nr. poz. /

Art. 4.

Postanowienia powyższe nie uchylają art. 24, 26, i 27 ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. Dz.U. Rz. P. nr. 73 poz. 498, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 5.

Powszechnie obowiązujące rozporządzenia wykonawcze Wojewody, zawierające zasadnicze i ogólne normy, będą wymagały zgody Rady Wojewódzkiej, jeśli one dotyczą:

- 1/ ustawodawstwa o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów,
- 2/ ustawodawstwa o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym tudzież powiatu administracyjnego Śląska,
- 3/ ustawodawstwa o organizacji sił policyjnych i żandarji,
- 4/ ustawodawstwa w zakresie szkolnictwa,
- 5/ ustawodawstwa w sprawach wyznaniowych,
- 6/ ustawodawstwa przeciwko lichwie i spekulacji,
- 7/ ustawodawstwa zakładów użyteczności publicznej, względnie w sprawach robót publicznych, wykonanych na koszt Skarbu Śląskiego, tudzież w sprawie dotowanych ze Skarbu Śląskiego, spółek akcyjnych i kooperatyw,
- 8/ ustawodawstwa Skarbowego,
- 9/ ustawodawstwa Socjalnego.

Art. 6.

Jeżeli w sprawach zastrzeżonych ustawodawstwu Śląskiemu przysługiwał w myśl dotychczasowych ustaw i rozporządzeń środek prawny zażalenia lub rekursu do władz centralnych, ustępując w miejsce władz centralnych Rada Wojewódzka jako instancja zażalenia lub rekursu.

O ile Rada Wojewódzka była powołana do rozpatrywania sprawy w instancji niższej, uchyla się środek prawny zażalenia lub rekursu.

Art. 7.

Aż do chwili wydania ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego /art. 14 ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. Dz.U. Rz. P. nr. 73 poz. 497/ wykonuje Wojewoda uchwały Rady Wojewódzkiej przez Wydziały ustanowione przy Urzędzie Wojewódzkim.

Art. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

M a r s z a ł k w k.

U s t a w a

z dnia
w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody odnoszących się do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie z dnia 1. sierpnia 1922 r. w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego./Dz.U. Śl.nr.12 poz.42/z następującymi zmianami:

§ 1. W art. 1 cyt.rozporządzenia skreśla się słowo "cały".

§ 2. Do tegoż art.1 dodaje się następujące ustępy:

Sprawy, dla których przepisy prawne w części górnośląskiej Województwa nie przewidują wogóle postępowania sporno-administracyjnego, lecz jedynie postępowania uchwałowe wyłącza się z właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W sprawach tych rozstrzyga odtąd Rada Wojewódzka w postępowaniu uchwałowym.

O ile Rada Wojewódzka jest powołana na mocy art.27 ustawy z dnia 15.lipca 1920 r./Dz.U.Rz.P.nr.73 poz.497 /do rozpatrywania danej sprawy także w instancji wyższej, uchyla się tenże środek prawny.

Sprawy rozstrzygane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w postępowaniu uchwałowym a następnie na wniosek stron w postępowaniu sporno administracyjnym będą należały do kompetencji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, aż do chwili uregulowania nowego toku instancji w odnoszących ustawach.

§ 3. Po ustępie 3 art. 3. cyt.rozporządzenia umieszcza się następujący ustęp:

W sprawach spornych pomiędzy Związkami dla spraw Ubogich wystarcza obecność przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego, względnie innego sędziego zawodowego oraz dwóch sędziów niezawodowych.

Art. 2.

Zatwierdza się rozporządzeniem z dnia 19.września 1922 r. /Dz.U.Śl.nr.24 poz.82/ o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 1.sierpnia 1922 r./Dz.U.Śl.nr.12 poz.42/w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

M a r s z a ł e k :

S e j m Ś l ą s k i.

Katowice, dnia 7. nr rer 1923r.

L.dz. RH. 85.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany systemu aprowizacyjnego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 6. marca 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s.

U s t a w a

z dnia 1923r.

w przedmiocie zmiany systemu a p r o w i z a c y j n e g o.

Art. 1.

Znosi się postanowienia rozporządzenia

z dnia 26. września 1922r. Dz.U.Śl.nr.27 poz.101 ustawy z 20 października 1922r. Dz.U.Śl.nr.39 poz.111, ustawy z 3. listopada 1922 Dz.U.Śl. nr.117 i z 23. listopada 1922r. Dz.U.Śl.nr.35 poz.129 o ile one dotyczą podziału ludności dla aprowizacji na klasy i ustanowienia dopłat aprowizacyjnych.

Art. 2.

Na udzielanie wsparć dla niezdolnej ludności, której dotąd przysługiwało prawo poboru raki i cukru po niższej cenie, udzieli się do dyspozycji Wojewody fundusze odpowiadające co do wysokości dopłat aprowizacyjnym do raki i cukru dla ludności klasy A w miesiącu kwietniu 192

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem j m 1. maja 1923r.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e .

Zgodnie z zasadą wolnego handlu przyjętej w całej Polsce zachodzi potrzeba przejścia do tego systemu i na Górnym Śląsku. Powyższa ustawa jest krokiem naprzód do upodobnienia stosunków na Górnym Śląsku do stosunków w reszcie Polski. Po zniesieniu podziału na klasy będzie Rada Wojewódzka dążyć do tego, by kupiectwo Śląskie uczynić zdolnym do zaoprowizowania Śląska bez pomocy czynników rządowych, a gdy się to stanie, do zwinięcia rządowego aparatu aprowizacyjnego.

W tym celu wniesioną będzie w swoim czasie odpowiednia ustawa.

Wniosek nagły

posłów S z u ś c i k a i tow. w sprawie podwyższenia
poborów emerytów Śląska Cieszyńskiego.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu swym w dniu 24. stycznia br. rozpatrywała petycję związku urzędników i emerytów w Cieszynie o podwyższenie dotychczas pobieranych emerytur i powzięła uchwałę, by do czasu uregulowania poborów emerytalnych Rzplitej Polskiej przez Sejm Warszawski w drodze ustawowej, Sejm Śląski przyznał, począwszy od 1. stycznia 1923 r. emerytom Śląska Cieszyńskiego podwyżkę 100 %.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie podwyższenia poborów emerytalnych dla emerytów
Śląska Cieszyńskiego.

Art. 1.

Aż do czasu uregulowania poborów emerytalnych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwała się dla emerytów, wdów i sierót po funkcjonariuszach wojewódzkich Śląska Cieszyńskiego 100 % podwyżkę od obecnie pobieranych poborów emerytalnych.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1923 roku.

Art. 3.

Wykonanie powyższej ustawy poleca się Wojewódzic Śląskiemu

/-/ J. Szuścik. /-/ Dr. Rakowski. // Onańkowska.

/-/ Mędlewski. /-/ Ed. Rybarz. /-/ Lathoe.

/-/ L. Grajek. /-/ Szymkowiakówna /-/ Szeneponik.

/-/ Dr. Pant.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej

/-/ Węgrzyk.

/-/ Sikora.

S p r a w o z d a n i e

63

Komisji Socjalnej w sprawie ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej.

R e z o l u c j a

Na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego zasadniczo obowiązują dotychczas:

- 1/ austriacka ustawa o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej.
- 2/ austriacka ustawa o ubezpieczeniu od wypadków,
- 3/ polska ustawa o Kasach Chorych.

Na górnośląskiej części obowiązują niemieckie ustawy ubezpieczeniowe.

Sprawa ubezpieczenia pensyjnego funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej jak i ubezpieczenia od wypadków nie jest w Polsce przez jednolite ustawy państwowe jeszcze uregulowana, zaś austriackie ustawy ubezpieczeniowe nawet uzupełnione przez ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie zmiany przepisów ustawy z dn. 16 grudnia 1906 r. o ubezpieczeniu pensyjnym funkcjonariuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonariuszy w służbie publicznej /Austr. Dz.U. z r. 1907, nr. 1./ w brzmieniu - ustalonym rozporządzeniem cesarskim z dn. 25. czerwca 1914 r. o ubezpieczeniu pensyjnym /Austr. Dz.U. nr. 138./, i z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustaw austriackich o ubezpieczeniu robotników od wypadków obowiązujących na terytorjum b. zaboru austriackiego, oraz o rozciągnięciu obowiązujących tam ustaw o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków na terytorjum przyłączone do Polski a należące poprzednio do Królestwa Węgierskiego, są w swych zasadach ubezpieczeniowych niekorzystniejsze od niemieckich ustaw ubezpieczeniowych,

Wobec tego Sejm Śląski powołując się na art. VII. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statutu organicznego Województwa Śląskiego żąda od Rady Wojewódzkiej przedłożenia projektu ustawy o rozciągnięciu ustaw ubezpieczeniowych niemieckich o funkcjonariuszach i od wypadku na cieszyńską część Województwa Śląskiego.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 grudnia 1922 r. uchwała Kasy Chorych na cieszyńskiej części poddać nadzprowie okręgowemu Urzędowi Ubezpieczeń w Krakowie.

Okręgowy Urząd Ubezpieczeń jest po części władzą administracyjną. Według art. 4 ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego zastrzeżono ustawodawstwo o ustroju śląskich władz administracyjnych Sejmowi Śląskiemu. W Województwie istnieje wyższy Urząd Ubezpieczeń w Mysłowicach, który ustawą sejmową jest zatwierdzony i Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, który tak samo ma być ustawą sejmową zatwierdzony.

Z przedłożonego stanu rzeczy wynikałoby, że do rozstrzygnięcia spraw ubezpieczeniowych w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego byłyby powołane rozmaite władze, a to w sprawach Kas Chorych. Urząd Ubezpieczeń w Krakowie, zaś w sprawach ubezpieczeń pensyjnych i od wypadków władzę administracyjną wedle obowiązujących przepisów.

By na terenie Województwa Śląskiego ujednolicić w postępowaniu w sprawach ubezpieczeń i położyć kres niepewności prawnej, jest Komisja Socjalna zdania, że koniecznem jest podporządkować sprawy ubezpieczeniowe z części cieszyńskiej nadzorowi i orzecznictwu Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego w Mysłowicach i Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeniowemu w Katowicach.

Sejm Śląski stwierdza, że konflikt z Rządem Centralnym powstać nie może, gdyż Sejm opiera swoją właściwość na wyżej wymienionych postanowieniach Statutu Organicznego i to tem mniej, że delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej p. Adamczak na konferencji dnia 7. II. 1921 r. odbytej w Województwie Śląskiem oświadczył, że nie neguje uprawnień Sejmu Śląskiego w sprawie ubezpieczeń od wypadku i ubezpieczeń pensyjnych na cieszyńskiej części Województwa Śląskiego. Ażeby atoli uniknąć wszelkich dalszych nieporozumień i konfliktów z Rządem Centralnym, aby tylko mogło wyjść na szkodę ubezpieczonych, Sejm Śląski wzywa Radę Wojewódzką, aby odniosła się jeszcze raz w powyższej sprawie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o wyrażenie swego stanowiska, a tymczasem aby przedłożyła projekt ustawy, dotyczącej rozstrągnięcia ustaw niemieckich ubezpieczeniowych na część cieszyńską i podporządkowanie instytucji ubezpieczeniowych pod Urzędy Ubezpieczeniowe, istniejące w Województwie Śląskiem, oraz o przyłączenie biura pensyjnego w Bielsku do Zakładu Ubezpieczeń w Król.-Hucie.

Tobac tego Komisja Socjalna wycofuje projekt ustawy 157. aż do oświadczenia się Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

/-/ G r a j e k .

Wniosek nagły

posłów Polarczyka i tow.

Wysocki Sójn zechce uchwalić: udzielenia kredytu zwrotnego w kwocie do 20 milionów marek polsk. " Związkowi lekarzy weterynaryjnych Województwa Śląskiego na zakupno szczepionek i surowisk.

Uzasadnienie.

Nabycie dostatecznej ilości szczepionek i surowio względnie instrumentów, wymaga większego nakładu pieniężnego i nie wszyscy lekarze weterynaryjni posiadają środki na zakupno tych rzeczy. W przedłożeniu budżetowym w dziale administracji wewnętrznej pod nagłówkiem kultura krajowa jest wprowadzono kwota pod nazwą nabycie szczepionek i surowio, jednakże według zaciągniętych informacji nie jest w kwocie tej objęte nabycie szczepionki i surowicy przeciwko różycy świń. Zaraza ta jednakowoż jest bardzo rozpowszechnioną i tysiące sztuk świń ginie corocznie u nas na tę chorobę. Najskuteczniejszom środkiem zaradczem przeciwko tej zarazie jest szczepienie świń, które też znajduje coraz to szersze zastosowanie. Szczepienie nastąpić powinno z nastaniem pory cieplejszej, dlatego z dostarczeniem szczepionek i surowio zwlekać nie można, chcąc warstwy trudniące się wychowem świń od nieobliczalnych strat uchronić. Wobec tego podpisani wnoszą o udzielenie kredytu Związkowi Weterynarzy Województwa Śląskiego, ażeby tenże natychmiast mógł przystąpić do zamówienia dostatecznej ilości szczepionek i surowio.

Wniosekodawcy:

Szuścik, Machoj, Jamicki, Dr. Rakowski, Polarczyk,
Rybarz, Fojkis, R. Wydra, Łukaszczyk.

T n i o s e k

posłów Małchoja i tow. w sprawie udzielenia Powiatowej Kasie Chorych w Bielsku kredytu w wysokości jednego miljarða marek polskich na budowę.

U z a s a d n i e n i e.

Z dniem 1. lipca 1921 roku wprowadzono w powiecie bielskim na Śląsku Cieszyńskim ustawę Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19. maja 1920 roku o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby. Z chwilą wejścia w życie wymienionej ustawy, 18 Kas chorych działających w powiecie bielskim połączono w jedną powiatową Kasę Chorych. Skutkiem połączenia kas, Powiatowa Kasa Chorych w Bielsku wzrosła w potężną instytucję społeczną, liczącą zgórą 25.000 członków. Obecnie chodzi o odpowiednie pomieszczenie dla tej instytucji.

Z istniejących przed połączeniem Kas Chorych, dwie tylko kasy posiadały swoje własne — stosunkowo skromne realności. Obecnie w jednej z wymienionych realności nieści się ambulatorjum dla chorych tejże kasy, w drugiej zaś pomieszczona jest bardzo skromnie administracja Kasy.

Celom dogodniejszego pomieszczenia administracji Kasy, ambulatorjum dla chorych, ambulatorjum dentystycznego i innych potrzebnych Kasie Chorych działów połączonych z ubezpieczeniem, potrzebnem jest koniecznie wybudowanie odpowiedniego gmachu.

Noboc tego podpisani wnoszą:

W y s o k i S e j m raczy uchwalić kredyt dla Powiatowej Kasy Chorych w Bielsku w wysokości 1 000 000 000 marek na budowę gmachu dla pomieszczenia tej ubezpieczalni i proszą o przekazanie tego wniosku Komisji Budżetowej, która po wysłuchaniu rzeczoznawców z Wydziału Pracy i Opieki Społecznej i Wydziału Zdrowia przedłoży Sejmowi projekt ustawy na udzielenie żadanego kredytu.

// J. Biniszkievicz.

// J. Małchoj.

// Mokry.

// Tichuła.

// Borys.

// Czajor.

// Rumpfelt.

W n i o s o k

Komisji Socjalnej w sprawie ubezpieczenia funkcjonariuszy
prywatnych na wypadek choroby.

U z a s a d n i e n i e.

Ponieważ w dniu 10. marca b.r. robotnicy i funkcjonariusze prywatni dostaną wypłatę w markach polskich, która wynosi 75% więcej, jak w markach niemieckich, dla tego podwyższenie granicy wysokości dochodu w ubezpieczeniu na wypadek choroby, staje się koniecznie potrzebnem.

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Sejm wzywa Radę Wojewódzką, żeby odpowiednio do potrzeby rozporządzeniem Rady Wojewódzkiej podwyższała granicę w wysokości dochodu przy zabezpieczeniu na wypadek choroby u funkcjonariuszy prywatnych.

Sejm Śląski swego czasu uchwalił ustawę ramową, na mocy której Rada Wojewódzka ma prawo takie rozporządzenia wydawać.

/-/ H. Grajek.

/-/ Wiochuła.

L.dz. RM. 192.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego,

K a t o w i c e .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy niemieckiej z dnia 14. sierpnia 1876. dotyczącej zarządu lasów należących do gmin i zakładów publicznych, na lasy prywatne położone na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, uchwalony przez Stale na posiedzeniu dnia 6. marca 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący

// S c h u l t h i s .

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy niemieckiej z dnia 14. sierpnia 1876 roku dotyczącej zarządu lasów, należących do gmin i zakładów publicznych na lasy prywatne, położone na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 14. sierpnia 1876 roku o zarządzie lasów, należących do gmin i zakładów publicznych w prowincjach Prus Zachodnich, Brandenburgji, Pomorza, Poznania, Śląska i Saksonji /Zb.U.Pr.str.373/ rozciąga się również na lasy prywatne, położone na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 2.

§§ 8 i 9 tejże ustawy nie mają zastosowania do lasów prywatnych, o których mowa w art. 1.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzic.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

M a r s z a ł e k .

U z a s a d n i c n i o

Edyktem z dnia 14.7.1811. w przedmiocie poparcia kultury krajowej zniesione zostały w państwie Pruskim wszelkie ograniczenia ustawowe, którym podlegałyby dotąd gospodarstwo leśne prywatnej własności. Na miejsce reglamentacji przepisami prawnymi postawiona została zasada, że władze administracyjne nie powinny ani pośrednio ani bezpośrednio mieszać się w sprawy ekonomiczne, którym przyznano pod wpływem ducha liberalnego, cechującego ówczesne reformy społeczne, naturę czysto prywatną. Z biegiem czasu okazała się jednakże mylną lub co najmniej przedwczesną przyjętą maksymę, a to w miarę pojawienia się w jasnym świetle wynikających z tego liberalizmu szkód i niebezpieczeństw, grożących krajowi i społeczeństwu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że interes jednostki nie zawsze daje utożsamiać się z interesem Państwa lub społeczeństwa. Pozostawienie jednostkom niezajętej niekrepowanej swobody działania przy prowadzeniu gospodarki leśnej doprowadza w całym szeregu wypadków do postępowania nie mającego nic wspólnego z prawidłowym użytkowaniem przestrzeni zalesionych. Kierując się dążeniem do osiągnięcia chwilowego wprawdzie wysokiego zysku, przystępuje nierozważny właściciel lasu do trzebieży niestosownej, pozostawia przestrzenie оголоcone bez zalesienia lub zalesia je dopiero po upływie szeregu lat, nie rażąc się w międzyczasie smutnym wyglądem nieużytku. Stosowanie takich metod, które właściwie zasługują jedynie na nazwę lekkomyślnej bezplanowości i braku poczucia odpowiedzialności, nie odbija się jednakże wyłącznie na mieniu właściciela lasu lub jego spadkobierców, lecz wywołuje również szkody i straty dla osób trzecich. Wiadomym jest, że klimat danej okolicy stoi w ścisłej zależności od obszaru zalesionego. Zmiany klimatu zaś na niekorzyść pociągają liczne straty dla uprawy rolnej bezpośrednio, a następnie dla życia ekonomicznego. Wystarczy przypomnieć fakt, że sposób odprowadzenia wód opadowych zawisły jest w znacznej mierze od wielkości przestrzeni pokrytej lasami. Dzięki użytkowaniu lasów, dyktowane li tylko konjunkturą na rynku drzewnym, a lekceważenie wymagań umiętego i roztropnego planu gospodarowania spowodowały, że państwo pruskie przystąpiło w roku 1876 do częściowego zerwania z zasadą liberalizmu, podając ustawą z dnia 14. 8. 1876 r. lasy gniajne i lasy należące do zakładów publicznych nadzorowi państwowemu. Dalszym krokiem ograniczającym swobodę było wydanie ustawy z dnia 14. 3. 1881 r., która rozciągała nadzór państwowy również na lasy wspólne, należące do właścicieli, których prawo własności nie opiera się na osobnym tytule natury prywatnej prawnej. Ustawa zaś z dnia 6. 3. 1876 r. pożytkowana jest troską o zabezpieczenie przestrzeni zalesionych tam, gdzie tego wymaga się interes osób trzecich w celu zapobieżenia grożącym z wycięcia lasów szkodom i strat, oraz troską o zapewnienie celowego użytkowania parcelowych posiadłości leśnych lub o zalesienie drobnych nieużytków za pomocą spółek leśnych. Czynność ustawodawcza państwa Pruskiego w rzeczonych gałęziach gospodarczych ograniczyła się do ustanowienia wyżej wykazanych przepisów.

Sprawą drugorzędną jest zbadać, jakie przychyty miarodajne były dla zachowania zasady liberalizmu w stosunku do posiadłości leśnych /z wyjątkiem odtowionych zastrzeżeń/ znajdujących się w rękach prywatnych.

Poruszone na wstępie szkody i niekorzyści dla kraju i społeczeństwa, wynikające z nieogłędnego i nieroztropnego prowadzenia gospodarki leśnej występują w spotęgowanym stopniu przedwzrostem w czasach nadwyrężonego położenia gospodarczego w kraju. Na miejsce planowego i rozważnego korzystania z posiadłości leśnej wstępuje w tych wypadkach bezplanowość i niesumienność, poddyktowana, albo niezdrową chęcią zysku, rozumowaniem spekulacyjnym albo — a to w licznych wypadkach — niemożliwością wprowadzenia bilansu gospodarczego w równowagę. Ujemne oddziaływanie takich objawów na dobro kraju wymaga stanowczo założenia tany, czy drogą wydania przepisów, ukra-

Przyznać należy, że dowastacja lasów z winy właściciela nie wystąpiła dotychczas w rozmiarach zagrażających mimo tego jest jednakże wydanie przepisów prawnych na miejscu choćby tylko w celu zapobiegawczym, gdy się zważy, że przestrzeń zalosiona na górnośląskiej części Województwa obejmuje przeszło 100 000 ha. Wychodząc prawdopodobnie z analogicznych założeń rozciągnął już Rząd Centralny uchwałą Rady Ministrów z dnia 26. IX. 1922 r. /Dz.U.nr.92/ nadzór państwowy przewidziany ustawą z dnia 14. 8. 1876 r. na lasy prywatne położone na obszarze Województwa Poznańskiego i Pomorskiego.

Ustawa z dnia 14. 8. 1876 r. w przedmiocie zarządu lasami należącymi do gmin i zakładów publicznych, której moc obowiązująca rozciągnięta na być zakłączoną w projekcie ustawy również na lasy prywatne, uchyla całkowicie zasadę liberalizmu w gospodarstwie leśnym. Najważniejszym postanowieniem tejże jest przepis § 3. stanowiącego, iż użytkowanie lasów odbywać się winno na podstawie zatwierdzonego przez Wojewodę /dawniej prezesa rejencji/ planu. Przy zatwierdzeniu planu należy w miarę możliwości uwzględnić życzenia właściciela lasów. Wysokość rocznego cięcia ogranicza się do ustalonej w zatwierdzonym planie ilości.

Odmienne postępowanie dopuszczalne jest względem drobnych parcel, gdzie w danym razie wystarczy przedłożenie danych odnoszących się do stosunków miejscowych i gospodarczych oraz czasu cięcia i sposobu zalosienia.

Zamierzony ustawą cel wykuszczony jest w § 2., który powiada, że używanie i gospodarowanie lasami winno odbywać się w granicach zapewniających trwałą korzyść, a zachowanie stosownych rodzajów drzew i metod gospodarowania nie może zagrożone być przez użytkowanie uboczne.

§ 5. stanowi, że odchylenia od zatwierdzonego planu gospodarczego wymagają zezwolenia Wojewody. Na wypadek, gdy odchylenia takie nastąpią bez zgody Wojewody, władny jest także zarządzić wskazaną zmianę planu, a w szczególności zalesienie оголощеноj przestrzeni.

W celu zbadania, czy zatwierdzony plan jest przestrzegany, przewiduje § 5 perijodyczne rewizje, powtarzające się co najmniej każde 10 lat. W razie, gdy przeprowadzona rewizja wykaze, że sposób użytkowania nie odpowiada wytycznym planu gospodarczego lub niezgodny jest z celem zamierzonym w ustawie, może Wojewoda zażądać przedłożenia corocznych planów cięcia, zalesień i ubocznego użytkowania /§6/.

§ 7. zaś nakłada na właściciela lasu obowiązek starania się o należyłą ochronę i użytkowanie lasów za pomocą osób dostatecznie uzdolnionych.

§§ 8 i 9. /wykluczone projektem ustawy/ przewidują udzielenie pomocy ze strony Skarbu Państwa przy zakładaniu kultur oraz przepisują zalesienie nieużytków, które według orzeczenia znawców nie nadają się na użytkowanie rolnicze, a zapewniają natomiast trwałe korzyści z ewentl. zalesienia.

§ 10 daje Wojewodzie upoważnienie zarządzić w ramach postanowień ustawy uskutecznienie przez osoby trzecie na koszt właściciela lasu, których także mimo zawezwania nie wykonał.

Odwołanie się od zarządzeń Wojewody unormowane jest w § 11, który w logicznym zastosowaniu na obszarze Województwa Śląskiego przewiduje rekurs do Sądu Administracyjnego.

Urzednicy, znajdujący się w państwowej służbie leśnej zobowiązani są do wykonania otrzymanych ze strony Wojewody zleceń wydanych w celu wykonania powołanej ustawy. /§ 12/.

§ 13. traktuje o prowincji Poznańskiej. Koszta powstałe z tytułu wykonywania nadzoru państwowego ponosi według § 14 w niniejszym wypadku Skarb Wojewódzki.

Śląska Rada Wojewódzka

L.dz. RW. 207.

Katowice, dnia 13.marca 1923r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ujednolajnienia opodatkowania węgla na obszarze Województwa Śląskiego i przedłużenia mocy obowiązującej ustawy o podatku od węgla, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 9.marca 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s.

U z a s a d n i e n i e.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 30.października 1922r. Dz.Ust.Rz.P. nr. 99.poz.909 rozszerzono na cały obszar Rzeczypospolitej obowiązującą dotychczas na Górnym Śląsku niemiecką ustawę o opodatkowaniu węgla. Reskryptem zaś z 15. grudnia 1922r. L. 3813/VI. wystosowanym do Województwa Śląskiego oznajmiło Ministerstwo Przemysłu i Handlu, że w debatach Rady Ministrów nad tą ustawą, zaliczono pierwotnie kopalnię węgla "SILEZJA" w Czechowicach na Śląsku Cieszyńskim, do grupy kopalń Zagłębia Krakowskiego i wyznaczono jej podatek w wysokości 12% ceny węgla. Wobec jednak brzmienia art. 4. i 5. statutu autonomicznego Województwa Śląskiego według których regulowanie podatków w tem Województwie należy do kompetencji Sejmu Śląskiego. Pozostawiono kwestję opodatkowania kopalni SILEZJA otwartą, wskutek czego zaistniał stan prawny tego rodzaju, że Kopalnia ta nie została dotąd poddana żadnej ustawie węglowej.

Jakkońwiek Rzeczpospolita Polska przyjęła w ogólnych zarysach obowiązującą na G.Śląsku niemiecką ustawę węglową, jednak w rzeczywistości istnieją dwie i to różne ustawy, albowiem:

1/ niemiecka ustawa nie przewiduje dla kopalń śląskich żadnych zniżek podatkowych, zaś powołane rozporządzenie Rady Ministrów obniża 40% dodatek węglowy,

a/ dla Zagłębia Dąbrowskiego oprócz węgla z odkrywek na 20%,

b/ dla Zagłębia Krakowskiego i odkrywek Zagłębia Dąbrowskiego na 12%,

c/ dla reszty kopalń poza Województwem Śląskiem 5%.

2/ Niemiecka ustawa została zmieniona ustawą z dnia 21 listopada 1922 r. ogłoszoną w/Dz.Ust.Śl. nr. 35. z r.1922. / zasadniczo co do terminu zapłaty i co do wysokości kar i grzywien, które według polskiej ustawy są niższe.

Teoretycznie może kopalnia "Silesia" podlegać tylko postanowieniom ustawy polskiej, ponieważ na obszarze Śląska Cieszyńskiego, nigdy ustawa niemiecka węglowa nie obowiązywała. Wówczas jednak:

1/ Zapanować muszą w Województwie dwie z powodów wyżej przytoczonych równe i nie pokrywające się ustawy,

2/ przez podanie tej kopalni niższym stopom podatkowym stworzyć się musi w Województwie nierównomierne traktowanie licznych kopalń górnośląskich, które /jak Zach.Czeskie Tow.Górnice, Bona, Gott - mit - uns itd./znajdują się w tem samym położeniu rozbudowy i w następstwie tego.

3/ Stworzyć się musi nieunikniony precedens do ustępstw dla tych kopalń bez żadnych gwarancji, że kopalnie te wyzyskałyby tylko do ustępstwo na swą korzyść, liżąc konsumentom ceny węgla wedle stopy 40% podatku, a odwołując do Kasy Wojewódzkiej tylko 12% podatku

Z drugiej strony przemawiałyby za podaniem kopalń Silesia polskiej ustawy węglowej,

a/ względy konkurencyjne, albowiem wysokość podatku wpływa bezwątpienia na wysokość ceny węgla, oraz

b/ znaczne a niepewne co do wyniku inwestycje, jakkolwiek w rozbudowie będąca kopalnia musi jeszcze długi czas przedsiębrać.

Te jednak względu usunięte zostały orzeczeniem wyższego urzędu górniczego, oraz wynikiem dwukrotnych badań komisyjnych na miejscu, wedle których kopalnia "Sylezja" w Czechowicach, jakkolwiek w bardzo trudnych znajdującą się warunkach jest jednak aktywną w tych wszystkich miesiącach, w których nie ma zbyt wielu świąt, lub strajków robotników.

Wobec tego należy na cały obszar Śląska Cieszyńskiego rozciągnąć ustawę niemiecką, ze zmianą wprowadzoną Dziennikiem Ustaw Ślōskich nr. 35./2 a tylko z uwagi na trudności walutowe i na polski rynek gbytu na odmienne warunki pracy i odmienne umowy robotnicze przyznać kopalni SILEZJA pewne ulgi w płaceniu podatku węglowego, co z-resztą zależnie od potrzeby uwzględnione będzie przez Wojewodę ewentualnie w porozumieniu z Radą Wojewódzką na mocy upoważnienia z art. 3. noweli.

U s t a w a - - - - -

z dnia 1923r.

w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania węgla na obszarze
Województwa Śląskiego i przedłużenia mocy obowiązującej ustawy
o podatku od węgla.

Art. 1.

Na podstawie artykułu 4. ust. 17. i art. 5. ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego rozszerza się na cały obszar cieszyńskiej części Województwa Śląskiego moc obowiązującą niemieckiej ustawy o podatku od węgla z dnia 8. kwietnia 1917r. Dz.Ust.Rz.Niem. str. 340, obowiązującej obecnie w górnos Śląskiej części Województwa Śląskiego ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 8. grudnia 1917r. Dz.Ust.Rz.Niem.str.9./18/ ustawą z dnia 20. kwietnia 1920r. Dz.Ust.Rz.Niem.str.378, wreszcie ustawą z dnia 21. listopada 1922r. Dz.Ust.Śl. nr.35.poz.122. z wyłączeniem postanowień § 30. ustęp 2. § 35. powyższej ustawy z dnia 8. kwietnia 1917 r. tudzież postanowień art. 1. ustęp 4. od wyrazów " z podatku tego " do końca tego ustępu, ustęp 6. ustęp 7. ustęp 8. wreszcie ustępów 2 i 3 § 37.a., ustępu 9. tegoż srt. powyższej ustawy z dnia 20. kwietnia 1922r.

Art. 2.

§ 38. ustawy z dnia 8. kwietnia 1917r. Dz.Ust.RZ.Niem. str. 340 w brzmieniu zmienionem punktem 10. art. 1. ustawy z dnia 20. kwietnia 1922r. Dz.Ust.Rz.Niem. str. 378 otrzymuje następujące brzmienie:

" Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 31. marca 1923r. "

Art. 3.

Wszelkie uprawnienia przewidziane w powyższych ustawach dla Rady Związkowej względnie Rady Rzeszy tudzież Rady Węgłowej przenosi się w Województwie Śląskiem na Radę Wojewódzką, uprawnienia zaś przewidziane dla Rządu Rzeszy, Kanclerza Państwa albo Ministra Skarbu Rzeszy przenosi się na Wojewodę.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1923r.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy powierza się Wojewodzie Śląskiemu.

L.dz. RP. 209.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

W załączeniu mam zaszczyt przedłożyć Panu Marszałkowi⁶ odpis reskryptu Ministerstwa Skarbu z 19.II.1923 r. L. 455/W./Adm.,- którym polecono mi spowodowanie zniesienia ustawy z dnia 3.II.1922 r. Dz.Ust. Śl.Nr.31 poz.114. w przedmiocie uposażenia urzędników w części dotyczącej 40% dodatku ekonomicznego, z prośbą o dalsze zarządzenia

Wojewoda Śląski:

/-/ S c h u l t h i s .

O d p i s .

T e l e g r a m .

Wicewojewoda

Katowice.

Ministerstwo Skarbu uważa przyznanie 40% dodatku pracownikom Wojewódzkim niezgodne z przepisami uprasza reasumcję ustawy

Ministerstwo Skarbu L.455 W Adm

O d p i s .

Ministerstwo Skarbu
L.dz. 455/W./Adm.

Warszawa, dn. 19 lutego 1923 r

Panu Wojewodzie Śląskiemu

w K a t o w i c a c h .

do wiadomości, przyczem Ministerstwo Skarbu nadmienienia co następuje:

Zdaniem Ministerstwa Skarbu przyznanie urzędnikom i funkcjonariuszom Województwa Śląskiego 40% dodatku ekonomicznego za czas od 1. września 1922 r. nie jest uzasadnione w obowiązujących w tej mierze przepisach. W szczególności z uwagi na obowiązywanie w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego tego samego uposażenia, co na pozostałym obszarze Państwa.

Wobec tego Ministerstwo Skarbu uprzejmie prosi P.Wojewodę o spowodowanie zniesienia ustawy z dnia 3. listopada 1922 g. /Dz.Ust. Śl.Nr.31.poz.114/ w części dotyczącej pomienionego dodatku.

Za Ministra Skarbu:

/-/ podp.niecz.Dyrektor Departamentu.

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Wniosek nagły ks. Brzuskich i tow. w sprawie drogowego dla księży, nauczycieli i nauczycielek, poddała Komisja Budżetowa rozpatrywaniu i uznała go jako bardzo na czasie.

Drogowe ustalone swego czasu nie odpowiada z powodu spadku waluty ani w przybliżeniu, dzisiejszym warunkom. Komisja Budżetowa wnosi przeto o przyjęcie ustawy w brzmieniu poniższem.

U s t a w a

z dnia 1923 roku
w przedmiocie drogowego dla księży, nauczycieli, nauczycielek i nauczycielek koniecznych robót ręcznych w publicznych szkołach powszechnych cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Drogowe w wypadkach, przewidzianych śląską ustawą szkolną z dnia 8. kwietnia 1914 r., Sl.Dz.U. i R.K.Nr. 16, lub oznaczonych przez Radę Wojewódzką, wynosi za każdy kilometr odbytej drogi dla księży i nauczycieli i nauczycielek 100 mkp., dla nauczycielek kobiecych robót ręcznych 70 mkp.

W wypadkach używania kolei lub tramwaju zalicza się księżom, nauczycielom i nauczycielkom bilet klasy II, nauczycielkom kobiecych robót ręcznych bilet klasy III, przyczem potrąca się zniżki na podstawie legitymacji.

Art. 2.

Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych Rada Wojewódzka na wniosek Wydziału Oświecenia Publicznego ustalać będzie w miesiącach styczniu i sierpniu każdego roku mnożnik, przez który wyszczególnione w art. 1. kwoty mają być pomnożone, jako mnożne w miesiącach następnego półrocza szkolnego.

Mnożnik na półrocze II roku szkolnego 1922/23 wynosić będzie trzy.

Art. 3.

Drogowe wypłacać się będzie każdego miesiąca z dołu.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od 1. września 1922 r. Od tego terminu traci moc obowiązującą rozporządzenie Tymczasowej Komisji Rządowej Śląska Cieszyńskiego z dnia 1. maja 1921 r. Dz.Urz.T.K.Rz. nr. 22, poz. 481, oraz inne przepisy, objęte przedmiotem ustawy.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzcie Śląskiemu.

Sprawydzawca Komisji:

// Kędziór.

Sejm Śląski

L. dz. R.W. 209.

Katowice, dnia 11 marca 1923 r.

Druk nr. 181.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

W załączeniu mam zaszczyt przedłożyć Panu Marszałkowi odpis reskryptu Ministerstwa Skarbu z 19. 2. 1923 r. L. 455/W./Adm., - którym polecono mi spowodowanie zniesienia ustawy z dnia 3.11.1922 r. Dz.Ust.Śl.nr. 31.poz.114. w przedmiocie uposażenia urzędników w części dotyczącej 40% dodatku ekonomicznego, z prośbą o dalsze zarządzenia.

Wojewoda Śląski:

/-/ S c h u l t h i s .

O d p i s .

T e l e g r a m .

Wicewojewoda

Katowice.

Ministerstwo Skarbu uważa przyznanie 40% dodatku pracownikom wojewódzkim niezdogne z przepisami uprasza reasumcję ustawy.

Ministerstwo Skarbu L.455/W ADM

Ministerstwo Skarbu
L. dz. 455/W/Adm.

O d p i s .

Warszawa, dn. 19 lutego 23 r.

Panu Wojewodzie Śląskiemu

w K a t o w i c a c h .

Do wiadomości, przyczem Ministerstwo Skarbu nadmienia, co następuje:

Zdaniem Ministerstwa Skarbu przyznanie urzędnikom i funkcjonariuszom Województwa Śląskiego 40% dodatku ekonomicznego za czas od 1 września 1922 r. nie jest uzasadnione w obowiązujących w tej mierze przepisach, w szczególności z uwagi na obowiązki w częścią Śląskiej części Województwa Śląskiego tego samego uposażenia, co na pozostałym obszarze Państwa.

Tobac tego Ministerstwo Skarbu uprzejmie prosi Pana Wojewodę o spowodowanie zniesienia ustawy z dnia 3. listopada 1922 r./Dz.U.Śl. nr. 31. poz.114./ w części dotyczącej pomienionego dodatku.

Za Ministra Skarbu:

/-/ Podpis nieczytelny.

Dyrektor Departamentu,

Sejm Śląski.Wniosek

posł. ks. Brzuski i tow. w przedmiocie rozszerzenia granic powiatu miejskiego miasta Katowice wcielenie do gminy miejskiej przyległych gmin i obszarów dworskich.

Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się p^o Wojewodę i Radę Wojewódzką do rozszerzenia granic powiatu miejskiego miasta Katowice przez winkomunowanie do Katowice:

- 1/ gminy Bogucice-Zawodzie,
- 2/ gminy Załęże,
- 3/ obszaru dworskiego Załęże,
- 4/ gminy Dąb-Józefowiec,
- 5/ obszaru dworskiego Bytków,
- 6/ gminy Brynów,
- 7/ obszaru dworskiego Brynów,
- 8/ resztę obszaru dworskiego Katowice Zamek,
- 9/ gminy Ligota, pow. Pszczyński,
- 10/ obszaru dworskiego Ligota,

Uzasadnienie.

Położenie gospodarcze gmin zagrożono jest poważnie z powodu braku odpowiednich dochodów. Nietylko gminy miejska Katowice, ale nawet inne gminy wymienione znajdują się w trudnym położeniu. Względy ustawy publiczno-prawne przemawiają za przeprowadzeniem proponowanej inkomunalizacji, która nową, powiększoną gminę miejską niewątpliwie wzmocni pod względem gospodarczym. Już za dawniejszych czasów rozważano projekt podobnej inkomunalizacji, która nie doszła do skutku z powodów politycznych.

Katowice, dnia 16. marca 1923r.

B. Szyrkowiakówna, E. Ryberz, Mathea, Omaszkowska, Jan

Kędzior, Ks. Brzuska, R. Wydra, Polarczyk, Lubos.

Katowice, dnia 16.marca 1923r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego...

w m i e j s c u.

Sprawozdanie Komisji Petycyjnej w przedmiocie odbudowania mostu przez Wisłę w gminie Ochaby na Śląsku Cieszyńskim.

Z nakazu Dowództwa Wojsk Polskich został most w Ochabach spalony dnia 30-tego stycznia 1919 r. Wspomniany most był jedynym połączeniem gminy, która leży po prawem i lewem brzegu Wisły, również drogą powiatową łączącą Skoczów i Strumiń. Komunikacja jednej części gminy z drugą - /do szkoły, kościoła na cmentarz/ bardzo utrudniona lub zupełnie uniemożliwiona. Używanie drogi przez Drogomyśl z powodu odległości 24 km. prawie wykluczone. Zdarzyły się wypadki i nawet często, że ludzie chcąc oszczędzić czasu puszczając się przez wodę przyczem potopili konie i wozy sami zaś załodwie przez innych wyratowani zostali.

Komisja Petycyjna po zbadaniu sprawy proponuje, ażeby Sejm Śląski przedłożył Wojewódzie Śląskiem rezolucję w celu poczynienia odpowiednich kroków do odbudowania mostu przez Wisłę w gminie Ochaby, który dla zdrowego rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego jest niezbędny.

Przewodniczący Komisji Petycyjnej

/-/ C z a j o r, M ę d l o w s k i.

Katowice, dnia 14. marca 1923 r.

Do Pana

Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie udzielenia gminom miejskim i wiejskim, jak i powiatom w części górnośląskiej Województwa Śląskiego dla uzdrowienia budżetów bezprocentowych zaliczek zwrotnych z wpływów podatkowych w roku 1923. uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 13. marca 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

U s t a w a

z dnia 1923 roku
w przedmiocie udzielenia gminom miejskim i wiejskim, jak i powiatom w części górnośląskiej Województwa Śląskiego dla uzdrowienia budżetów bezprocentowych zaliczek zwrotnych z wpływów podatkowych w roku 1923.

Art. 1.

Przyznaje się gminom miejskim, wiejskim i powiatom, które z bieżących dochodów nie są w możności pokryć wydatków na administrację, kredyt w kwocie czterech miliardów marek polskich bezprocentowe zaliczki zwrotne z wpływów podatkowych w roku 1923.

Art. 2.

Zaliczki udzielać będzie Rada Wojewódzka na wniosek Wojewody tym gminom i powiatom, które wykazą konieczność przyjscia im z pomocą finansową, oraz przedstawić prawomocnie powziętą uchwałę Zarządu Gminnego względnie Wydziału Powiatowego, stwierdzającego, że tenże przyjmuje zobowiązanie zwrotu przyznać się mającej zaliczki.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek.

Załącznik do druku nr.184.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej /dotyczy druku 184, kredyt dla
gmin i powiatów./

Projekt Rady Wojewódzkiej żąda 4 miljarów marek polskich dla udzielenia kredytu gminom i powiatom, które wykazują konieczność przyjscia im z pomocą finansową.

Aczkolwiek Komisja Budżetowa uważa, że gminy i powiaty winne prowadzić swoją gospodarkę finansową tak, aby z własnych dochodów pokrywały rozchody - że względu jednak na spadek marki i niemożność szybkiego zorganizowania ściągnięcia podatków, Komisja Budżetowa proponuje Sejmowi przyjęcie projektu Rady Wojewódzkiej bez zmian.

Aby jednakże nareszcie uzdrowiono gospodarkę gmin i powiatów Komisja Budżetowa prosi o przyjęcie następującej rezolucji.

Wzywa się p. Wojewodę i Radę Wojewodzką o przedłożenie Sejmowi w jaknajkrótszym czasie projektu sanacji finansów powiatów i gmin.

Sprawozdawca

/f/ Edward Rybarz.

ślaska Rada Wojewódzka.

L.dz. R.W. 234.

Katowice, dnia 17 marca 1923 r.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie roku obrachunkowego administracji gminnej i powiatowej w części górnośląskiej Województwa Śląskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 16. marca 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ Schulthis.

Do Pana Marszałka Sejmu

Śląskiego

Katowice.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie roku obrachunkowego administracji gminnej i powiatowej w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Par. 93 ustawy o podatkach komunalnych z 14. lipca 1893 otrzymuje następujące brzmienie:

Rok obrachunkowy administracji gminnej rozpoczyna się z dnia 1. stycznia i kończy się z dniem 31. grudnia każdego roku.

Rok obrachunkowy 1923 łączy się z okresem obrachunkowym z roku 1922. Zamknięcie rachunkowe będą sporządzane z dniem 31. grudnia 1923 za okres od 1. kwietnia 1922 do 31. grudnia 1923 r.

Art. 2.

Par. 18 ustawy o podatkach powiatowych i prowincjonalnych z 25. kwietnia 1906 otrzymuje następujące brzmienie:

"Rok obrachunkowy administracji państwowej rozpoczyna się z 1. stycznia i kończy się z dniem 31. grudnia każdego roku.

Rok obrachunkowy 1923 łączy się z okresem obrachunkowym z roku 1922. Zamknięcia rachunkowe będą sporządzane z dniem 31. grudnia 1923 za okres od 1. kwietnia 1922 do 31. grudnia 1923 r.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Rok budżetowy wszystkich związków publicznych w Polsce schodzi się z rokiem kalendarzowym. Jedyny wyjątek od tej zasady stanowiłyby gminy i powiaty w górnośląskiej części Województwa na podstawie przepisu ustawy o podatkach komunalnych, jaki niniejszemu musi być zmieniony chcąc uniknąć nierównomierności i chaosu ze względu na obrachunki z Skarben Państwa /Skarben Wojewódzkim/. Odnosnie do par. 32 ustawy o podatkach powiatowych i prowincjonalnych oznaczającego rok obrachunkowy prowincji i rejencji na okres od 1. kwietnia do 31. marca, to Rada Wojewódzka nie uważa zmiany tego postanowienia ustawowego za potrzebną, albowiem gospodarstwo prowincjonalne i rejencyjne zbiega się obecnie z pojęciem gospodarstwa w górnośląskiej części Województwa i jest ustawa skarbową dostosowaną do okresu budżetowego od 1. stycznia do 31. grudnia

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie organizacji Drukarni Wojewódzkiej uchwalony przez Siebie na posiedzeniu z dnia 13. marca 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadane go jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący

/ - / S c h u l t h i s

U s t a w a

z dnia 1923 roku.

w przedmiocie organizacji Drukarni Wojewódzkiej.

Art. 1.

Istniejąca obecnie a zakupiona przez Tymczasową Radę Wojewódzką drukarnia nosi nazwę: "Drukarnia Wojewódzka" i stanowi własność Skarbu Śląskiego.

Art. 2.

Drukarnia Wojewódzka jest administrowana przez Kierownika na sposób przedsiębiorstw prywatnych. Czysty zysk ma być uwidoczniiony w budżecie Śląskim.

Kierownika drukarni mianuje Rada Wojewódzka.

Art. 3.

Statut organizacyjny drukarni określi sposób wykonywania kontroli, mianowania innych funkcjonariuszy drukarni i inne szczegóły Zarządu.

Statut organizacyjny zatwierdza Rada Wojewódzka.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e .

Na mocy uchwały Tymczasowej Rady Wojewódzkiej została w swoim czasie zakupiona drukarnia, która już od dłuższego czasu pracuje dla Województwa. — Zachodzi wobec tego konieczna potrzeba uregulowania stosunków prawnych tego przedsiębiorstwa. — Rada Województwa przyszła do przekonania, że najbardziej da się zrobić w formie statutu organizacyjnego wzorowanego na statucie dla drukarni państwowych.

Projekt niniejszy nie ma celu stworzyć podstawę prawną do wydania przepisów organizacyjnych przez Radę Wojewódzką.

Marszałek:

W n i o s e k n a g ł ę

Komisji Socjalnej o udzielenie pożyczki Zakładowi Ubezpieczeń
Społecznych w Królewskiej Hucie.

U z a s a d n i e n i e .

Ustawa niemiecka podwyższyła świadczenia w ubezpieczeniu
od wypadków od 1. 1. 1923 r.

Zakład ubezpieczeń społecznych, chcąc dać te same świadczenia
w ubezpieczeniu od wypadków na polskim G. Śląsku potrzebuje na pokry-
cie tych podwyższonych świadczeń.

a/ jednorazowo do wypłaty w dniu 1. 4. 1923 r. około 880 mil-
jonów.

b/ każdego miesiąca od 1.5.1923 r. po 250 milionów marek,
czyli do końca bież. roku około 2 miljarów, tak, że suma potrzebna
na pokrycie tych świadczeń do końca b.r. wynosiłaby około 3 miljarów.

Nadto zakład potrzebuje na pokrycie urządzeń potrzebnych dla z
zakładu /lecznic¹ewewnętrzne urządzenia/ około 1 miljarów.

Suma zatem ogólna, którą należałoby zakładowi wyasygnować
tytułem pożyczki wynosiłaby około 4 miljarów marek.

Na podstawie powyższego

W y s o k i S o j n

raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

/-/ G r a j e k .

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie udzielenia dalszej pożyczki Zakładowi Ubezpieczeń
Społecznych Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia ze Skarbu Śląskiego
pożyczki w wysokości czterech miljarów marek niemieckich Zakładowi
Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego na cele ustawowych
świadczeń podwyższonych od 1. stycznia 1923 roku.

Art. 2.

Wypłata waluty pożyczkowej nastąpi do rąk Zarządu Zakładu
ratami. Pierwsza rata w wysokości jednego miljaru marek płatna jest
natychmiast. Wysokość zaś dalszych rat i termin ich płatności ozna-
cza Wojewoda za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 3.

Pożyczka jest oprocentowana na trzy od sta rocznie, winna
być spłacona w przeciągu trzech lat od dnia wyasygnowania. Pożyczka
winna być zabezpieczona na całym majątku Zakładu.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej w sprawie rozporządzenia Wojewody z dnia 3. października 1922 r. w przedmiocie zmiany pruskiego ministerjalnego rozporządzenia z dnia 18. lutego 1902 r. o prowadzeniu aptek.

Komisja prawnicza uchwaliła przedłożyć Sejmowi rozporządzenie Wojewody z dnia 3. października 1922 r. do przyjęcia w formie ustawy Dz. Ust. Nr. 27. poz. 99 z następującymi zmianami:

Art. 1. do pierwszego zdania dodać należy wyrazy "z napisem polskim "Dzwonek nocny"

Art. 2. uchwaliła komisja pozostawić bez zmiany,

Art. 3. uchwaliła komisja skreślić.

Art. 4. ma brzmieć "Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Następnie uchwaliła dodać.

Art. 5. który ma brzmieć: "Sprzeciwiające się powyższej ustawie przepisy dotychczasowe niemieckie i austriackie znosi się. Również z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać rozporządzenie Wojewody z dnia 3 października 1922 r. /Dz. Ust. Śl. nr. 27. poz. 99.

Nad to uchwalono dodać art. 6.

Wykroczenia przeciw art. 1 i 2. podlegają grzywnie 200 000 marek polskich. W razie niemożności ściągnięcia grzywny stosuje się §§ 28, 29 niem. prawa karnego.

Art. 7. ma brzmieć:

"Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie."

Referent /-/ Obrzut.

U s t a w a
z dnia 1922 r.

o prowadzeniu aptek na terenie Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Dom, w którym mieści się apteka, musi na zewnątrz nosić napis "Apteka" i mieć obok wejścia do apteki przeznaczony dla niej dzwonek nocny z napisem polskim "Dzwonek nocny". Oznaczenia w języku niemieckim są obok tego dopuszczalne.

Art. 2.

Wskazówka musi zawierać w języku polskim wyraźnie i czytelnie: a/ oznaczenie wydawającej apteki, b/ dzień przyrządzenia lekarstw, c/ przepis użycia lekarstwa.

Przepis użycia wolno pozatem umieścić także w języku niemieckim. Oprócz tego na wskazówce muszą być podane części składowe lekarstwa oraz nazwisko chorego, o ile to z przepisu wynika.

Art. 3.

Sprzeciwiające się powyższej ustawie przepisy dotychczasowe znosi się. Również przestaje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązywać rozporządzenie Wojewody z dnia 3 października 1922 r. /Dz. Ust. Śl. Nr. 27. poz. 99./

Art. 4.

Wykroczenie przeciw art. 1 i 2 tej ustawy podlegają grzywnie do 200 000 marek polskich. W razie niemożności ściągnięcia grzywny stosuje się §§ 28, 29 niem. prawa karnego.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

niniejszej Art. 6.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Wniosek Rządu

w sprawie kontroli handlu zagranicznego?

Rozporządzenie

Rady Ministrów z dnia.....1923 r.w przedmiocie zmiany niemieckiego rozporządzenia o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20 grudnia 1919 r./Zbiór ustaw Rzeszy niemieckiej str.2128/

Na zasadzie § 6 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 r.o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian o ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązujących/Dz.U.R.P.No.46 poz. 388/i za zgodą Sejmu Śląskiego, Województwa Śląskiego zarządza się co następuje.:-

§ 1.

Uprawnienia przyznane w §§ 1,2,3 rozporządzenia niemieckiego z dnia 20 grudnia 1919/Dz.U.Rzeszystr.2128/Ministrowi gospodarski Rzeszy,względnie Komisarzowi Państwa dla zezwoleń wywozu i przywozu przeznaczą na Min.Przemysłu i Handlu,zaś uprawnienia przyznane w§9 powyższego rozporządzenia niemieckiego Rządowi Rzeszy wspólnie z Radą Rzeszy przeznaczą na Rady Ministrów.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P r o j e k t .

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia1923r. w przedmiocie ustalenia przepisów obowiązujących dla obrotu towarowego przez linię celną dzielącą ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego od pozostałej Państwu Niemieckiemu części Śląska Górnego i od Republiki Czechosłowackiej

Na zasadzie § 9 niemieckiego rozporządzenia o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20 grudnia 1919/Zbiór ustaw Rzeszy str.2128/ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia...../Dz.U.R.P.No.poz...../jakoteż zgodnie z art.1. § 2 ust.Konwencji górnośląskiej zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922/Dz.U.R.P.No.44.poz.371/oraz za zgodą Sejmu Śląskiego zarządza się co następuje:

§ 1.

Do obrotu towarowego przez odcinek linii celnej Rzeczypospolitej Polskiej,dzielącej ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego od pozostałych przy Państwie Niemieckiem ziem górnośląskich i od Republiki Czechosłowackiej,stosuje się przepisy o obrocie towarowym z zagranicami obowiązujące na pozostałych odcinkach linii celnej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2.

Zwalnianie poszczególnych partji towarów przeznaczonych do przeróbki lub zużycia na obszarze G.Śląska z wyjątkiem cieszyńskiego,od obowiązujących zakazów przywozu,jakoteż zwalnianie poszczególnych partji surowców,wyrobów przemysłowych i produktów gospodarstwa rolnego wytworzonych na obszarze Województwa Śląskiego od obowiązujących zakazów wywozu,przekazuje się Województwu Śląskiemu.

§ 3.

Przy zwalnianiu poszczególnych partji towarów od obowiązujących zakazów przywozu na zasadzie par. 2. przestrzegano będą postanowienia polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej zawartej w Genewie, dnia 15. maja 1922r. /Dz.U.nr.44 poz.371/, oraz instrukcji wydanej w tym przedmiocie przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 4.

Istniejące na zasadzie obowiązujących przepisów o obrocie towarowym z zagranicą zakazy przywozu, nie będą stosowane w wypadkach, określonych w art. 240 i 241 konwencji górnośląskiej, zawartej w Genewie, dnia 15. maja 1922r. /Dz.U.P.nr.44.poz.371./

§ 5.

Rozporządzenie o reglamentacji przywozu z dnia 16. stycznia 1919r. /Dz.U.Rzeszy str. 334/a ze wszystkimi rozporządzeniami wydanymi na ich podstawie traci swoją moc.

§ 6.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierze się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu.

§ 7.

Rozporządzenie niniejszego wchodzi w życie z dniem

Motywy do projektu.

A/ Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1922 w przedmiocie zmiany niemieckiego rozporządzenia o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20. grudnia 1919 /Zbiór ustawy Rzeszy niemieckiej strona 2128/.

B/ Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1922r. w przedmiocie ustalenia przepisów obowiązujących dla obrotu towarowego przez linię celną dzielącą ziemię górnośląską Województwa Śląskiego od pozostałej przy Państwie Niemieckim części Śląska Górnego jakoteż od Republiki Czechosłowackiej.

Po objęciu ziemi Górnego Śląska przez Rzeczypospolitą Polską, okazuje się potrzeba ujednolinit przepisów, normujących sprawę wywozu i przywozu towarów oraz związanych z tem opłat manipulacyjnych.

Państwo Polskie, hołdując zasadzie przejścia w jaknajkrótszym czasie z dystonu wojennej gospodarki państwowej do gospodarki pokojowej jest obecnie w dalekim stadium znoszenia wszelkich więzów strudniących wolny obrót towarami. W myśl wydanego w tym duchu rozporządzenia Ministerstwo Przemysłu i Handlu i Ministerstwo Skarbu i Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 23. czerwca 1921 /Dz.U.nr.57 poz. 364 i następnych dodatkowych rozporządzeń pozostawiona są na liście towarów, do których wolny obrót z zagranicą jest ograniczony tylko nieliczne towary, głównie artykuły spożywcze.

Innymi zupełnie drogami szła w tej mierze polityka gospodarcza Rządu Niemieckiego. Po krótkim czasokresie roku 1919, w którym przeważała myśl szybkiego przejścia z gospodarki wojennej do gospodarki pokojowej ujęła Rzesza niemiecka przeważnie, ze względów politycznych obrót towarowy z zagranicą jeszcze silniej w żółtą kleszcze niż poprzednio. Powołała do życia olbrzymi aparat kontroli obrotu zagranicznego towarami postanowiła oznaczyć ceny wywozowe itp. Wszystkie to rozporządzenia niemieckie ograniczająco oprócz towarów, obowiązują w obecnej chwili na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego.

Poniżej między polskim Górnym Śląskiem a resztą Rzeczypospolitej Polskiej niema żadnej linii ołowej, musi być ustawodawstwo dotyczące obrotu towarami dla całego obszaru Rzeczypospolitej Polskiej, Ujednolajnione.

Wprowadzamy polskich przepisów dotyczących wywozu i przewozu na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego biera się na rozporządzeniu niemieckim w przedmiocie kontroli handlu zagranicznego z dnia 20. grudnia 1919r. /Z.U.R.P.str.2126/ Rozporządzenie powołuje powierze władzę Wykonawczą Ministromi Gospodarki Rzeszy /*Reichswirtschaftsminister*/ komisarzowi Państwa dla rozwoju wywozowych i przewozowych /*Reichskommissar für den Verkehrswesen*/, zaś w § 9. rozporządzenie to przenosi władzę postawioną wykonawczą przez Rząd Rzeszy /*Reichsregierung*/ wspierając z Rada Rzeszy /*Reichsrat*/.

Projekt A. rozporządzenia Rady Ministrów p.w. merytorycznie rozporządzenia niemieckiego z dnia 16. grudnia 1919r. /Z.U.Rzeszy nie zmienia przystosowuje on tylko wymienione w rozporządzeniu niemieckim władze analogicznych władz istniejących w Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ten zatem jest zgodny z postanowieniami § 6. ustawy z dnia 16. czerwca 1922r. Dz.U.R.P.nr.46.poz.385.

Ad. B./Projekt rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1922r. w przedmiocie przepisów obowiązujących dla obrotu towarowego przez linię celną dzielącą ziemię górnośląskie Województwa Śląskiego od pozostałych przy Państwie Niemieckim części Górnośląska i od Państwa Czechosłowackiego opiera się na rozporządzeniu Rady Ministrów wymienionem ad A./

Projekt rozporządzenia ad B. wprowadza w par 1. naaz/ ziemię górnośląskie Województwa Śląskiego z powodów uprzednio wyszczególnionych przepisy w obrocie towarowym zagranicą, obowiązujące na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej i znosi równocześnie w par. 5. te ustawy i rozporządzenia niemieckie, które uniemożliwiają wykonanie polskich przepisów o obrocie towarowym na tych ziemiach.

Zo względu na odrębne stosunki gospodarcze panują na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego, oraz ze względu na postanowienia Konwencji Genewskiej jest konieczne, by wykonanie przepisów dotyczących o obrocie towarów pochodzących z Górnego Śląska i przechodzących dla potrzeb Górnego Śląska oddane zostały Województwu Śląskiemu, które do tego celu ma już zorganizowane osobne instytucje a mianowicie Wydział Przemysłu i Handlu w Katowicach. Przewiduje to § 2. projektu rozporządzenia ad. B.

Postanowienie § 3. i § 4. tego projektu rozporządzenia są konieczne również ze względu na konwencję genewską z 15. maja 1920r. a mianowicie ze względu na postanowienia części V-tej tej konwencji, której uregulowany jest specjalnymi postanowieniami obrotu pewnych grupami towarów potrzebnych dla utrzymania życia gospodarczego na całości byłego terenu plebiscytowego górnośląskiego w czasie przejściowym.

Sprawa z dnia

Komisji Agrarnej z dnia 23. marca 1923 roku.

I. Pożyczka do 20 milionów marek polskich dla Związku lekarzy
weterynaryjnych na ~~zakupno~~ zakupno szczepionek i surowicy.

Komisja rozpatrując wniosek nagły p. Palarczyka i tow. Druk nr. 174., przysłała do przekonania, iż weterynarzom Województwa Śląskiego ze względu na wysoką cenę szczepionek i surowicy należy udzielić pożyczki do 20. milionów marek polskich, gdyż wydatek tak znaczny nie może być pokryty przez poszczególnych weterynarzy, zaś brak surowicy mógłby hodowlę nierogacizny narazić na poważne straty.

W tym celu przekłada się ~~projekt~~ projekt odnośnej ustawy z prośbą o uchwalenie tejże przez Wysoki Sejm.

II. Rozdział reglamentowany nawozów sztucznych.

Komisja Agrarna zajmowała się wnioskiem górnośląskich firm kupieckich w sprawie nieskutecznej reglamentacji nawozów sztucznych i postanowiła na posiedzeniu z dnia 23. marca rb., co następuje:

a/Komisja zgadza się na reglamentację nawozów sztucznych pod warunkiem, że zapotrzebowania rolnictwa Województwa Śląskiego zostanie rzeczywiście zaspokojone i że aparat rozdzielczy będzie należycie i na czas funkcjonował.

b/Przydział otrzymać winny tylko kooperatywy i organizacje rolnicze z wykluczeniem firm prywatnych. Kontrolę nad rozdziałem obejmuje Wydział dla Handlu i Przemysłu przy Województwie Śląkiem. W sprawie przydziału nawozów dla poszczególnych firm powinny organizacje rolnicze wydać swą opinię.

Sekretarz:

/-/ S z a ś c i k.

Przewodniczący:

/-/ P a l a r c z y k.

S e j m Ś l ą s k i .

U s t a w a ,

z dnia 1923r.

w przedmiocie udzielenia kredytu Związkowi Lekarzy Weterynaryjnych
Województwa Śląskiego na zakupno szczepionek i surowki.

§ 1.

Sejm Śląski udziela Związkowi Lekarzy Weterynaryjnych
Województwa Śląskiego na zakupno szczepionek i surowki.

§ 2.

Rada Wojewódzka ustali warunki pożyczki oraz jej
zwrotu.

§ 3.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

§ 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

W n i o s e k

Wydziału Zdrowia Publicznego Województwa Śląskiego
w sprawie uzupełnienia budżetu na rok 1923.

Powołując się na załącznik L.Wydz.IV.255/13 z dnia 3. lutego r.b., wnosimy o uzupełnienie budżetu część VIII /Zdrowia Publicznego/, dział I., § 5., poz. 1. o 4 miliony marek niemieckich. Według okólnika Wydziału Skarbowego L.dz. 2294/372 wyraża się wniosek Wydziału IV. w liczbach następujących:

- A. Zapotrzebowanie w wysokości 4 907 200 mk.niem.
- B. Kredyt otwarty 100 800 x 9 = 907 200 mk.niem.
- C. Kredyt dodatkowy w wysokości 4 000 000 mk.niem.

Ponieważ rewizja drogerji są konieczne potrzebne, przeto prosimy traktować wniosek nasz jako pilny.

Dr. ...

Dr. ...

U n o t y w o w a n i e

W preliminarzu budżetowym na rok 1923, część VIII, Zdrowie Publiczne, Dział I., § 5., poz.1. ustanowiliśmy dla podróży służbowych kwotę 100 800 marek niemieckich /stotysięcy marek niem./ przy czem mieliśmy przedewszystkiem na myśli rewizje szpitali, aptek i drogerji. Rewidując bowiem apteki, chcieliśmy po drodze zrewidować także jedną lub dwie drogerje w tym samym dniu. Przekonaliśmy się jednak, że w aptekach i drogerjach są obecnie tak wielkie nieporządki, że rewizja apteki trwa 10 godzin, a drogerji 5 do 6 godzin. Nie możemy przeto, znajdujących się na obszarze Województwa Śląskiego około 300 drogerji zrewidować w przeciągu roku sami, lecz musimy czynność tę zlecić lekarzom powiatowym i dobranym przez nich aptekarzom, według rozporządzeń niemieckich z dnia 22.X.1901 /22.XII.1902/ 13.1.1910 i 5 lipca 1898. Licząc diety dzienne według grupy XI. na 5355 mk.i ewentualną podróż na przeciętnie 500 marek od rewizji, otrzymamy kwotę 5855 marek, która dla 300 drogerji, składów aptecznych, składów farb i tp. będzie wynosiła rocznie najmniej 1.756 500 marek niem. według stanu waluty z dnia dzisiejszego dla jednej osoby.

Upraszamy przeto o uzupełnienie wymienionej pozycji naszego preliminarza budżetowego o kwotę c z t e r e c h m i l i o n ó w m a r e k, jako wydatek zwyczajny, osobowy.

// Dr. R o s t e k,

Naczelnik Wydziału IV.

Katowice, dn. 20. marca 23 r.

Druk nr 192.

S e j m Ś l ą s k i .

L.dz. R.W. 23/3.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W K a t o w i c a c h .

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie Wojewódzkiego Instytutu Hygienicznego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 19.12.1922. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art.23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Zastępca Przewodniczącego.

/-/ Z u r ą w s k i .

U s t a w a

w przedmiocie Wojewódzkiego Instytutu Hygienicznego.

Art.1.

Dla potrzeb Województwa Śląskiego tworzy się Wojewódzki Instytut Hygieniczny z siedzibą w Pszczynie, obejmujący na razie oddział badania żywności i przedmiotów użytku publicznego.

Ustrój Instytutu określi osobne rozporządzenie Rady Wojewódzkiej.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

M a r s z a ł e k .

HG.

Druk nr. 193.

Sejm Śląski.

Śląska Rada Wojewódzka.

L.dz. R. . 103.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

Wykonując wezwanie zawarte w rezolucji Sejmu Śląskiego dnia 18. stycznia 1923r., a zakomunikowane pismem Pana Marszałka z 19. stycznia 1923r. L.dz. 106, Rada Wojewódzka przedkłada w załączeniu uchwalony przez siebie na posiedzeniu z dnia 13. marca 1923r. projekt ustawy w przedmiocie dzierżaw.

Przy tem Rada Wojewódzka pozwala sobie nadmienić, że projekt przedkłada na wyrażne wezwanie Sejmu, że jednak stoi na stanowisku, iż ustawodawstwo śląskie nie jest kompetent-
nem do uchwalenia ustawy o której mowa, gdyż materiał^{ten} nie ja podpada pod kompleks uprawnień ustawodawczych wymienionych w art. 4.9. i 14. statutu organicznego.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

S c h u l t h i s.

U s t a w a
- - - - -

z dnia 1923r.

w przedmiocie ochrony dzierżaw.

Art. 1.

Ochrona dzierżaw po myśli niniejszej ustawy przysługuje kontraktem dzierżawy lub bezpłatnego używania, których przedmiotem są grunty przeznaczone na cele rolnicze pod uprawą owoców lub na cele zarobkowe ogrodnictwa. Na równi z dzierżawami uważa się wszelkie umowy, na podstawie, których przenosi się prawo pobierania użytków z gruntu na inne osoby za opłatą. Okoliczność, że umowa obejmuje także budynki mieszkalne lub gospodarcze, nie wpływa na właściwość sądu. Właściwość innego urzędu jest ~~kakiegx~~ w takim wypadku wykluczona.

Art. 2.

Ochrona dzierżaw polega na tem:

a/ dla gruntów poniżej 10 ha:

- 1/ że można unieważnić wypowiedzenie i przedłużyć wypowiedzianą umowę do dwóch lat,
- 2/ że umowy kończące się bez wypowiedzenia można przedłużyć do dwóch lat,
- 3/ że umowy można rozwiązać przed upływem czasu, na który były zawarte.

b/ dla gruntów każdej wielkości:

że oznacza się w inny sposób świadczenia, które z powodu zmiany stosunków gospodarczych nie odpowiadają zasadom słuszności. Postanowienia po myśli ustępu poprzedniego można wydać tylko w tym wypadku, jeżeli i o ile utrzymanie postanowień umowy przedstawia się albo jako wyzyskiwanie przymusowego położenia, albo jako rażąca niesłuszność ze względu na zmianę stosunków gospodarczych albo jeżeli o ile utrzymanie postanowień umowy mogłoby wywołać ten skutek, żeby jedna albo druga strona popadła w gospodarczą nędzę, lub jeżeli dzierżawy daje Państwo, gmina, kościół, fundacje i zakłady użyteczności publicznej i ciała zbiorowe publiczno-prawne.

Art. 3.

O ile dzierżawca lub użytkowca nie/prowadzi szczególnie złej gospodarki postanowienia art. 2. ustawy l. a/ L. 1. i 2. należy z reguły stosować wtedy, jeżeli dzierżawcy lub użytkowcy nie pozostaliby w całości na pola do prowadzenia gospodarstwa, przy tem dolicza się pole własne lub używane na innej ~~pod~~ podstawie. Umowę, którą wypowiedziano, lub której termin upłynął, można więcej razy przedłużyć.

Do zmiany czynszu dzierżawnego w pieniądzu na czynsz w płodach naturalnych lub na czynsz, obliczony według wartości płodów naturalnych, albo na odwrót, potrzeba zgody obóh stron.

Art. 4.

Postanowienie niniejszej ustawy stosuje się bez względu na wielkość gruntu także do takich umów, które obejmują równocześnie obowiązek pracy, jakoteż do umów dzierżawnych w takich wypadkach, jeżeli dzierżawca grunt dzierżawnego lub jego znaczną część a zmienil swą pracę na rolę, albo jeżeli to uczynili jego przodkowie podczas ostatnich lat rzydzieści.

Do umunięcia z umowy dzierżawnej postanowień o obowiązku pracy potrzeba zgody obu stron.

Art. 5.

Praw, przysługujących stronom na podstawie niniejszej ustawy, nie można się zrzec. Zgoda na orzeczenie sędziego polubownego jest dopuszczalna. Zastrzeżenie w umowie, że wykonanie spraw, przysługujących na podstawie niniejszej ustawy, naraża stronę na szczególną kikerzyści jest bezskuteczne.

Art. 6.

Do rozstrzygania sporów na podstawie niniejszej ustawy będą właściwe urzędy rozjemcze dla spraw dzierżawnych, czynno przy starostwach. Urzędy te składać się będą z prawnika, posiadającego kwalifikację na urząd sędziowski, jako przewodniczącego oraz dwóch ławników, z których jeden musi należeć do kategorii dzierżawców, a drugi do kategorii dających w dzierżawę właścicielei posiadłości ziemskie

Przy wyborze członków winno się uwzględnić wielkość gruntu dzierżawnego, będącego przedmiotem umowy, tak, aby ławnicy pochodzili, o ile możliwości z tej samej kategorii dzierżawców, względnie dających dzierżawę. - Za takie kategorie uważa się wielkie, średnie i małe dzierżawy.

Urzędnika w odle swobodnego uznania

Art. 7.

Od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw dzierżawnych służy środek prawny zażalenia do wyższego urzędu rozjemczego dla spraw dzierżawnych w Katowicach. y Urząd ten utworzony będzie przy Województwie Śląskim a w skład będzie wchodziło trzech ławników, posiadających kwalifikację na urząd sędziowski, z których najstarszy wiekiem jest przewodniczącym.

Art. 8 .

Zażalenie winno być wniesione do urzędu, którego orzeczenie ulega zaczepieniu w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni po doręczeniu żalącym się zaczepionego orzeczenia.

Art. 9.

Zażalenie ~~nix~~ jest tylko z tego powodu dopuszczalne, że zaczepionem orzeczeniem narusza się prawo.

Art. 10.

Bliższe przepisy o powołaniu przewodniczącego i ławników urzędu rozjemczego dla spraw dzierżawnych oraz przewodniczącego i członków Wyższego Urzędu dla spraw dzierżawnych o postępowaniu, o krokach postępowania oraz o egzekucji ustalone będą w rozporządzeniu wykonawczym.

Art. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 12.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i o.

Projekt wzorowany jest, o ile chodzi o przepisy materialne na pruskim materiale ustawodawczym. Odnosne rozporządzenie, pruskie, które na Górnym Śląsku nie obowiązuje, jest bardzo postępowe, zastosowane do obecnych warunków gospodarczych. Z powodu spadku waluty uregulowanie sprawy dzierżaw jest potrzebne z tego powodu, że dzierżawy zaniża się z reguły na dłuższy okres czasu, w przeciągu którego warunki gospodarz a w szczególności walutowe ulegają takiej zmianie, jakiej nik nie mógł przewidzieć. Wywołuje to odnośnie do dzierżaw niebezpieczeństwo szkodliwej spekulacji względnie wyzysku. Przedmiotem ochrony muszą być nie tylko dzierżawy za opłatą, ale i użytkowanie bezpłatne, bo ze względu na gwałtowny spadek waluty może zajść również wypadek, że ktoś, kto mógł odstąpić dawniej grunt bezpłatnie, obecnie na to już sobie nie może pozwolić i musi dla tego żądać zniesienia lub zmiany bezpłatnego użytkowania.

Granicy 10 ha została przyjęta, gdyż wydaje ona się bardziej wskazaną niż przyjęta przez polskie ustawy o ochronie drobnych dzierżawców z 3.7.1919r. /Dz.Pr.nr.57.poz.345./ i z 2.7.1920r. /Dz.U.Rz.P. nr. 56.poz.346./ granicę 6 mórg, jako maksimum dzierżawy, potrzebującej specjalnej ochrony. Ustawy polskie chronią przedewszystkiem drobnego dzierżawcę, podczas gdy ustawy pruskie biorą w obronę również tego, który daje dzierżawę. To też ta granica, do której sięga ta specjalna ochrona według ustaw pruskich, jest z jednej strony niezależną od wielkości gruntu, o ile zaś chodzi o wielkość gruntu, to granica ta jest o wiele wyższa i dosięga 10 ha. t.j. obejmuje także gospodarstwa średnio, których dochód przeznaczony jest przedewszystkiem na utrzymanie dzierżawcy i jego rodziny. 10 hektarów - 17. 3 morga sutr. stanowi bowiem jeszcze gospodarstwo, którego przyrzek pożytki używa się głównie na własne utrzymanie gospodarza. Granica ta może być zatrzymana tak w cieszyńskiej i w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, ponieważ tu ^{nie} panuje takie rozdrobnienie ziemi, jak w innych dzielnicach Polski, a ustawa na n

¶

celu, aby ochronić: nie tylko drobnych dzierżawców, lecz także także dzierżawy, które są główną podstawą bytu dla gospodarującego. Najbardziej na czasie jest przepis, że ochrona dzierżaw ma wszędzie zastosowanie, gdzie ze względu na zmianę w stosunkach gospodarczych zachodzi rażąca niesłuszność, co się z powodu gwałtownego spadku waluty bardzo często zdarza. - Przy układaniu projektu powstały wątpliwości, czy ustawodawstwo śląskie, przyjmąwszy, że jest ono wogóle właściwe do wydania niniejszej ustawy - jest właściwie do ustanowienia urzędów rozjemczych przy sądach powiatowych. Z tego powodu urzędu te zaprojektowano przy starostwach.

Zresztą kierowano się wytycznymi rozporządzenia pruskiego z tą zmianą, że zmniejszono liczbę ławników.

S p r a w o z d a n i e
- - - - -

Komisji Budżetowej w sprawie zakupu kamienicy dla założenia bursy w Mysłowicach.

Wniosek nagły Komisji Szkolnej o przyznanie Komitetowi Obywatelskiemu zapomogi w wysokości 15 miljonów marek polskich po zbadaniu przez Komisję Budżetową uległ o tyle zmianie, że Komisja budżetowa proponuje ~~przyznanie~~ pożyczki bezprocentowej.

Pożyczki udziela się "Klubowi Obywatelskiemu w Mysłowicach" /stowarzyszenie zapisane w Mysłowicach/ na zakupno realności.

Tobec tego art 1 otrzymuje następujące brzmienie:

Art. 1.

"Na zakupno domu dla założenia bursy w Mysłowicach przyznaje się "Klubowi Obywatelskiemu" w Mysłowicach, stowarzyszeniu wpisanemu w rejestrze towarzystw pożyczkę bezprocentową w wysokości 15 milionów ~~nów~~ marek polskich w celu założenia bursy."

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

/-/ Edward R y b a r z .

Śląska Rada Wojewódzka.

L.dz. R.W. 366/1

ZL.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie ustalenia płac miejscowych i przeciętnego rocznego zarobku z pracy robotników rolnych, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 6. kwietnia 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

Uzasadnienie.

Według § 151 i 936 Niem. Ordynacji Ubezpieczeniowej ustalono dotychczas płace miejscowe i przeciętny roczny zarobek z pracy na przeciąg 4 lat. Z powodu częstej zmiany stosunków ekonomicznych, czasokresy te są nieodpowiednie, wobec czego saszka konieczność zmiany odnosnych przepisów ustawowych. Zauważyć należy, że w Niemczech przeprowadzono zmianę wyżej wspomnianych paragrafów Niem. Ordynacji Ubezpieczeniowej ustawę z dnia 26 stycznia - R. G. Bl. 1923 . nr. 7 z dnia 2.II.1923 r.

Ustawa

z dnia 1923 roku
w przedmiocie ustalenia płac miejscowych i przeciętnego rocznego zarobku z pracy robotników rolnych.

Art. 1.

§ 151. Niem. Ordynacji Ubezpieczeniowej otrzymuje następujące brzmienie:

" Płace miejscowe ustala się w górnośląskiej części Województwa Śląskiego na czasokresy, które oznaczy Wojewoda. Zmiany w międzyczasie obowiązują tylko do przyszłego ustalenia; obowiązują one od dnia wyznaczonego przez Wyższy Urząd Ubezpieczeń".

Art. 2.

§ 936a Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej w brzmieniu Ustawy o zmianach w ubezpieczeniu od wypadków z 11 kwietnia 1921 roku - R. G. Bl. str. 467 - otrzymuje następujące brzmienie:

" Przeciętny zarobek roczny z pracy ustala się w części górnośląskiej Województwa Śląskiego na czasokresy, które oznaczy Wojewoda. Zmiany w międzyczasie obowiązują tylko do przyszłego ustalenia; obowiązują one od dnia wyznaczonego przez Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy".

Art. 3.

Ustawa niniejsza wejdzie w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1. marca 1923 roku. Zmiany płac miejscowych i przeciętnego zarobku rocznego z pracy, ustalone przez Wyższy Urząd Ubezpieczeń przed 1. marca 1923 roku, które atoli do dnia tego w myśl dotychczasowych przepisów § 151 ust. 2. § 936a ~~ust.~~ ust. 2 nie weszły w życie, obowiązują od dnia 1. marca 1923 roku.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie przyłączenia gminy Gierałtowice do powiatu rybnickiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 27. marca 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

Uzasadnienie. // Schulthis.

Gmina Gierałtowice pow. Ruś pismem z dnia 2. sierpnia 1922 r. l. 342 prosiła o przyłączenie jej do pow. Rybnik. przyczem uzasadniła podanie lepszym połączeniem komunikacyjnym z Rybnikiem.

Wydział Powiatowy w Rudzie początkowo był przeciwny odłączeniu, następnie jednak wyraził swą zgodę, o ile to ze względów technicznych jest pożądanem.

Gmina Gierałtowice leży w okręgu Sądu Powiatowego w Rybniku.

Na podstawie ordynacji powiatowej z dnia 19. marca 1881 r. § 3. i art. 4 ust. 2. statutu organicznego Województwa Śląskiego kompetentnym do zmiany granic powiatów jest Sejm Śląski.

Wobec tego przedkłada Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie wyłączenia gminy Gierałtowice z powiatu Ruś i wcielenia jej do powiatu Rybnik.

U s t a w a.

z dnia 1923 roku

w sprawie przyłączenia gminy Gierałtowice do powiatu Rybnik.

Art. 1.

Gminę Gierałtowice wyłącza się z powiatu ruńskiego i włącza się do powiatu rybnickiego.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek.

Komisja Szkolna.

Sprawozdanie

z posiedzenia Komisji Szkolnej w sprawie założenia seminarjum żeńskiego w Nowej Wsi.

Na podstawie udokumentowanego podania obywateli Zarządu gminnego Nowej Wsi, w którym wspomniani proszą o utworzenie tamże seminarjum nauczycielskiego żeńskiego lub męskiego, celem zbadania budynku i warunków, w których to seminarjum miałyoby być utworzone wyjechała do Nowej Wsi Komisja sejmowa, złożona z posłów: ks. Brzuski i pp. Wydry, Ulitza, Ob-
rzuta, jakoteż wizytator seminarijnego p. Wysockiego, jako przedstawiciela Wydziału oświecenia Publicznego. Na następnym odbytem posiedzeniu Komisji Szkolnej sejmowej przedstawił wizytator p. Wysocki z ramienia W.O.P. opinię tegoż Wydziału w tej sprawie i warunki sprzyjające założeniu seminarjum.:

"Na prośbę wniesioną przez Zarząd gminy Nowa Wieś z dnia 25 października 1922 r. o założenie Seminarjum męskiego lub żeńskiego w danej miejscowości udała się dnia 10. stycznia 1923 r. Komisja złożona z 4 posłów i wizytator Witolda Wysockiego z ramienia Wydziału Oświecenia Publicznego do Nowej Wsi, celem zbadania, czy ofiarowany budynek przez gminę nadaje się na założenie w tej miejscowości seminarjum nauczycielskiego.

Jako wizytator seminarjum w Województwie Śląskiem stwierdza, że budynek nadaje się pod każdym względem na utworzenie seminarjum. Sal w budynku jest 22, jasne, obszerne, wyposażone w ławki, szafy, katedry, pomagające pomieścić około 40 uczniów w klasie. Jest również w budynku dosyć miejsca na utworzenie z biegiem rozwoju seminarjum szkoły świczeń. Prócz tego Zakład uposażony jest dobrze w przyrządy, gabinet przyrodniczy, fizyczny i geograficzny tak, że na początek Województwo Śląskie nie poniesie żadnych wydatków przy tworzeniu tego zakładu, co w dzisiejszych czasach wobec ogromnych kosztów adaptacji jest rzeczą ogromnie ważną. Prócz tego jest jeszcze kuchnia, która może służyć, jako związek szkoły gospodarstwa domowego.

Nadto gmina na posiedzeniu swoim odbytem dnia 25 października 1922 r. uchwaliła w razie założenia w tej miejscowości wyższego zakładu naukowego ofiarować prócz budynku opał, wolne oświetlenie i usługę. Obok budynku znajduje się obszerny dziedziniec, przeznaczony na gimnastykę, gry i zabawy. Ujemną stroną byłoby tylko to, że miejscowość ta leży na uboczu, połączenia komunikacyjne są niedogodne, jednak i ta zła strona odpada, jeżeli się zwzględni, że do gminy tej przytykają inne gminy, których oddalenie jest niewielkie tak, że dzieci i z pobliskich gmin mogą korzystać z mającego się założyć zakładu. Gminy same dostarczą potrzebnego do zakładu materiału uczniom /nie/ tak, że niema obawy, by trzeba dopiero przeznaczać do zakładu młodzież z oddalonych miejscowości. Wskutek tego odpada potrzeba założenia internatu, którego utrzymanie w czasach dzisiejszych pochłania ogromne sumy. Wydatek Województwa Śląskiego będzie ograniczony do utrzymania personelu nauczycielskiego, drobnych wydatków, a z biegiem czasu na powiększenie zbiorów naukowych.

Wobec powyżej przytoczonych argumentów Wydział Oświecenia Publicznego ze swej strony przychylił się do prośby gminy Nowa Wieś o założenie w tej miejscowości seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, gdyż według przedłożonego wykazu, ilość uczennic, które są w wieku lat 14., w wieku potrzebnym do zapisania się do seminarjum wynosi 10%, z których znajdzie się z pewnością liczba najmniej 30 uczennic potrzebnych do utworzenia kursu I. i tym sposobem da się możliwość dzieciom górniczym do kontynuowania dalszej nauki, której z powodu oddalenia od środowisk naukowych z braku funduszy ze strony rodziców, nie mogłyby pobierać.

Narazie należałoby utworzyć z dniem 1. września 1923 r. kurs I., a następnie z każdym rokiem nowym przybywałby kurs dalszy aż do utworzenia całkowitego seminarjum w przeciągu lat 5, a nadto z chwilą przybycia kursu III, co nastąpi w roku 1924. /25/ należałoby utworzyć narazie 3 klasową szkołę ćwiczeń. Nadto celem umożliwienia dzieciom przygotowania się do wstąpienia z dniem 1. września 1923 r. należy utworzyć od dnia 1. lutego 1923 r. kurs przygotowawczy, niezmiernie potrzebny ze względów na niedostateczną znajomość jęz. Polskiego, historii polskiej, powtórzenia materiału z religji, matematyki i historii naturalnej, a nadto, by przyzwyczaić je do nauki systematycznej i zająć je przez przeciąg 5 miesięcy, nim się zakład otworzy.

Jeden jeszcze warunek należałoby gminie postawić, a mianowicie:

1/ ma parter przyprowadzić do porządku, 2/ budynek, wzgl. salę i korytarze wybielić, by budynek wewnątrz od ogrzewania centralnego zakopcony, rozweselić, co się również przyczynia do ożywienia uczennic.

Narazie zakład ten nie wymaga osobnego dyrektora. Można ustanowić tylko kierownika w osobie dyrektora tamt. szkoły, który za pewnem wynagrodzeniem będzie prowadził zakład. Sił nauczycielskich potrzeba dwie: języka do języka polskiego, niemieckiego, geografji i historii, drugą, do matematyki, fizyki, historii naturalnej, rysunków i robót ręcznych. Do innych przedmiotów, jak religja, śpiew i muzyka można narazie wziąć siły z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych za odpowiedniem wynagrodzeniem.

Wydatki przewidziane:

Na utrzymanie mającego powstać zakładu należy wstawić następujące kwoty:

1/ renumeracja dla kierownika po 20 000 mkn. miesięcznie od dnia 1. września do dnia 31. grudnia 23 r.	80.000 mkp.
2/ Utrzymanie dwóch nauczycieli w gr. X. stopień 4. /żonaty, 2 dzieci/ wraz z przewidzianych 100% podwyższeniem /pensję wzięto z 1. stycznia 1923 r. à 480 000 mkp. miesięcznie.	7,824.320 "
3/ za godziny nadliczbowe 16 tygodniowo à 3000 mkp. za godzinę/ wraz 100% podwyżką	3,840.000 "
4/ Na opał, światło, wodę	5,600 000 "
5/ na utrzymanie terejasa	56.000 "
6/ Na portorja, kancelarje, druki, wydatki biurowe	800 000 "

Razem: 18,704.320 "

Poseł Obrzut, jako referent Komisji Szkolnej w myśl wywodów p. Wysokiego po referacie postawił wniosek, by z początkiem roku szkolnego 1923/24. utworzono w Nowej Wsi seminarjum żeńskie. Celem przygotowania uczennic, które się zgłosiły do seminarjum zostanie przez Wydział Oświecenia Publicznego utworzony kurs przygotowawczy. Następnie Komisja szkolna uchwaliła przedłożyć odpowiednią ustawę Wysokiemu Sejmowi w przedmiocie utworzenia wspomnianego powyżej seminarjum żeńskiego.

Referent Komisji Szkolnej:

/-/. Obrzut

Katowice, dnia 23. marca 1923 r.

/-/. Ks. Eug. Brzuska, prezes.

S e j m Ś l ą s k i.

U s t a w a

z dnia 1923r.

w przedniocie utworzenia seminarjum nauczycielskiego żeńskiego
w Nowej Wsi w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Tworzy się 5-cio letni seminarjum nauczycielskie żeńskie
w Nowej Wsi z dniem 1. września 1923 roku.

Art. 2.

Koszta utrzymania seminarjum ponosi Skarb Województwa
Śląskiego.

Art. 3.

Przy seminarjum tworzy się odpowiednią szkołę ćwiczeń
pod kierunkiem Dyrektora seminarjum.

Art. 4.

Wykonanie tej ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1. września 1923 roku.

Komisja Budżetowa na posiedzeniu swem z dnia 22.marca 23r. rozpatrzyła wnioski nagły posła Szućnika i tom. w sprawie poszkodowanych przez gradobicie, druk 42, i postanowiła jednomyślnie takowy odrzucić z następujących powodów:

- 1/ Referent rządowy Dr. Gunia nie mógł udzielić dokładnych informacji, ponieważ sam takowych nie posiadał, mianowicie, wyszczególnienia rzekomych strat.
- 2/ Podobnym gradobiciom zostały dotknięte i inne jeszcze gminy, które podobnego wniosku nie stawiały, a które zgłosiłyby się niewątpliwie, gdyby wymienionym gminom na wnioski zapomogi i ulgi podatkowe przyznano.
- 3/ Każdy rolnik powinien ubezpieczyć się od gradobicia, zwłaszcza na podkarpaciu, gdzie takowe jest dosyć częste, a więc nie jest nieprzewidzianą klęską przyrody.

Przez żądane wsparcia nie przyznawa się bynajmniej ludności do ubezpieczeń. Zaś przez zwolnienie od podatków, które i tak niedostatecznie wpływają do kasy wojewódzkiej, oddziaływa się ujemnie na obywateli państwowych.

Katowice, dnia 14.kwietnia 1923 r.

Referent:

/-/ St.Janicki.

Katowice, dnia 14.kwietnia 1923:

Sprazozdanie Komisji Regulaminowej.

Sąd powiatowy w Katowicach przesłał akta w sprawach

a/ Jana Duroka i Jana Krocza przeciwko posłowi

Rumpfeldowi o obrazę czci - 18 B 28/22,

b/ Nikodema Sobika przeciwko posłowi Rumpfeldowi

o obrazę czci - 18 B 30/22.

Sąd zapytuje się, czy Sejm Śląski wydaje p.posła Rumpfelta celem dalszego przeprowadzenia postępowania.

ad a:

Durok i Krocze utrzymują, iż " Gazeta Robotnicza " pisała, że się w czasie pochodu P.P.S. w dniu 23. 7. 22r. bili i obili ludzi. Pan Poseł Rumpfelt był wtedy odpowiedzialnym redaktorem " Gazety Robotniczej ".

ad b:

" Gazeta Robotnicza " z dnia 10.8.22r. pisała:

Rybnik./ 1½ miliona za interes spedycyjny./ Tutejszy interes spedycyjny "ornera nabył za 1½ miliona marek p. Nikodem Spik. Wyżej wspomniany Sobik był baonowym w pułku żorskim podczas powstania. Sam pochodzi z biedniejszej rodziny z Rownia.

Pan Sobik skarży posła Rumpfelta jako odpowiedzialnego redaktora o obrazę.

W y s o k i S e j m zechce uchwolić:

W sprawach prywatnych Durok i Krocze c/a Rumpfelt i Sobik c/a Rumpfelt - 18 B 28/22 i 18 B 30/22 - zechce Sąd powiatowy w Katowicach postępowania aż do wygaśnięcia mandatu posła Wiktora Rumpfelta zawiesić.

Referent:

R. n y d r a.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

Pan Minister Skarbu -któremu przedłożyłem do wiadomości odpis mego pisma z 11. marca 1923 roku L.R". 209 wystosowanego do Pana Marszałka w przedmiocie zniesienia ustawy z 3-ego 11. 1922 r. Dz.U. Śl. nr. 31. poz. 114, - przesłał mi reskryptem z 23. marca 1923 roku. Nr. 671/D.B./8. - następujące uwagi:

"Po przejęciu władzy państwowej na Górnym Śląsku i utworzeniu autonomicznego Województwa Śląskiego ustalono, że uposażeniu służbowe zarówno funkcjonarjuszów Wojewódzkich, jak i państwowych /resortów wyłączonych z autonomii Województwa/ będzie normowane na zasadzie przepisów prawnych obowiązujących tamże w chwili przejęcia władzy tj. w górnośląskiej części Województwa zgodnie z niemieckimi /pruskimi/ ustawami i odnosnemi rozporządzeniami, w cieszyńskiej natomiast części Województwa Śląskiego na podstawie ustaw o uposażeniu z dnia 13. lipca 1920 r. /Dz.U.R.P. nr. 65/ oraz rozporządzeń Rady Ministrów wydanych w wykonaniu tychże ustaw.

Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 31. lutego lipca 1922 r. Dz.U.Śl. nr. 10. poz. 32/ oraz ustawą z dnia 3. listopada 1922 r. /Dz. U.Śl. nr. 31. poz. 114/ przyznano "bezpośrednim i pośrednim urzędnikom i funkcjonarjuszom władz i urzędów podległych Województwu Śląskiemu, mających swą siedzibę w części górnośląskiej Województwa " oraz "urzędnikom i funkcjonarjuszom w części cieszyńskiej Województwa" specjalny dodatek ekonomiczny.

Ponieważ funkcjonarjusze nie wojewódzcy zajęci w górnośląskiej części Województwa Śląskiego korzystają z wszelkich podwyżek uposażenia, przyznawanych urzędnikom Wojewódzkim. przyznanie pomienionym funkcyjuszom ponadto specjalnego dodatku ekonomicznego bez uprzedniego porozumienia się z władzami centralnemi nie było uzasadnione. Przyznanie tego dodatku w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego, gdzie obowiązuje ten sam system uposażenia, co na pozostałym obszarze Państwa, przez co stworzono niejako odrębną klasę drożyznianą, bez uprzedniego porozumienia się z władzami centralnemi, postanowił Rząd przez fakt dokonany i wywołało niezadowolenie i rozgoryczenie pozbawionych tego dodatku pracowników państwowych, co wszystko z punktu widzenia celowej polityki administracyjnej stanowi bardzo niepożądane zjawisko.

Stanowisko

Stwierdzu, jakie w powyższej sprawie zajął Sejm Śląski, utrudnia ponadto w znacznym stopniu prowadzenia, w życie nowej ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, której projekt zgodnie z opinią Sejmu Rzeczypospolitej i życzeniami pracowników państwowych nie przewiduje wogóle stref drożyznianych."

Powyższe uwagi stosownie do polecenia mam zaszczyt podać do wiadomości Pana Marszałka z uprzejmą prośbą, ażeby zechciał poczynić kroki celem zniesienia wymienionej wyżej ustawy.

Wojewoda Śląski:

-/ Schult his .

S e j m Ś l ą s k i .

L. dz. RF. 446.

Katowice, dnia 11 kwietnia 1923 r.

Druk nr. 201.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Rada Wojewódzka uprasza Pana Marszałka o przedstawienie Sejmowi Śląskiemu do możliwie rychłej uchwały następującą rezolucji:

"Rada Wojewódzka zechce przy rozciągnięciu na górnośląską część Województwa ustan i uchwał o Prokuratorji Generalnej poruczyć po myśli art. 3. pkt. 9. ustawy z 31. 7. 1920 r. DZ.U.Rz.P. nr. 65. poz. 390 Prokuratorji Generalnej zastępstwo Skarbu Śląskiego, a mianowicie, o ile chodzi o cieszyńską część Województwa Śląskiego, - tymczasowo oddziałowi Prokuratorji Generalnej w Krakowie, a o ile zaś chodzi o górnośląską część Województwa, oddziałowi Prokuratorji Generalnej w Poznaniu."

Motywy tego wniosku Rady Wojewódzkiej widoczne są z załączonego tu pisma Rady Wojewódzkiej, wygotowanego równocześnie do Rady Ministrów.

Rada Wojewódzka prosi o zawiadomienie jej o powyższej uchwale.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ S c h u l t h i s .

Sejm Śląski.

L. dz. R. 446.

S/P.

Do

Prezydjum Rady Ministrów

w W a r s z a w i e .

Obrona prawna i zastępstwo prawne prywatno - prawnych i publicznych interesów Państwa i podmiotów prawnych pod względem opieki prawnej na równi ze Skarbem Państwa stojących nie jest w górnośląskiej części Województwa sprawowana przez jednolity organ -, lecz każda władza musi się dać zastępować przez swego własnego syndyka, co wobec braku wykwalifikowanych ludzi prowadzi do tego, że poszczególne władze wogóle albo nie należą przed sądami są zastępowane. Pod tym względem stanowi tylko górnośląska część Województwa wyjątek w całym Państwie, gdyż ziemie Śląska Cieszyńskiego stanowiące część składową Województwa Śląskiego przydzielono rozporządzeniem Rady Ministrów z 20. 6. 1921 r. Dz.U.Nr. 56.poz. 352. - tymczasowo do okręgu terytorjalnego oddziału Prokuratury Generalnej w Krakowie.

Wobec tego Rada Wojewódzka uchwaliła dnia 10 bm. zwrócić się do Prezydium Rady Ministrów z prośbą

1/ o rozszerzenie w drodze ustawodawczej mocy obowiązującej ustawy z 31. 7.1919r. w przedmiocie utworzenia Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej /Dz.Pr.Nr. 65.poz. 390/na część górnośląską Województwa Śląskiego, oraz

2/ gdy się to stanie,

a/ o rozszerzenie na te ziemie uchwał i rozporządzeń a mianowicie: uchwały Rady Ministrów w przedmiocie ustroju i czynności Prokuratury Generalnej z 28.8.1919 r.Dz.Pr. nr. 75.poz.433 uchwały Rady Ministrów z 17.6.1920 r. Dz.U.Rz.P. nr. 73.poz. 502. w przedmiocie ustroju i czynności oddziału Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

b/ o poddaniu górnośląskiej części Województwa Śląskiego tymczasowo właściwości oddziału Prokuratury Generalnej z Poznania, a zatem o odpowiednią zmianę uchwały Rady Ministrów z 17.6.20.Dz.U.Rz.P.Nr.73. poz. 503.

Rada Wojewódzka wnioskuje rozszerzenie terytorjalne właściwości oddziału w Poznaniu na górnośląską część tutejszego Województwa dlatego, że wydaje się jej narazie niepraktyczne tworzenie w Katowicach osobnego oddziału dla całego Województwa Śląskiego/tj.części górnośląskiej i cieszyńskiej/ ze względu na różnorodność ustawodawstwa w obydwu tych częściach, Również uważa Rada Wojewódzka za zbędne narazie ze względów finansowych stworzenie osobnego oddziału dla górnośląskiej części Województwa. Rozszerzenie zaś terytorjalnej właściwości oddziałów w Krakowie na górnośląską część Województwa natrafiłoby musieć na trudności z powodu braku znawców ustawodawstwa pruskiego w tym ostatnim oddziale.

Czy jednak ze względów praktycznych nie zajdzie z czasem potrzeba utworzenia w Katowicach ekspozytury Oddziału Poznańskiego, to przyszłość okaże.

Po wprowadzeniu powyżej oznaczonych ustawa i uchwał pozostanie jednak bez obrony prawnej podmiot prawny nazwany Skarbem Śląskim w ustawie konstytucyjnej z dnia 15.7.1920 r. Dz.U.Rz.P.Nr. 73.poz.497. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego .- Rada Wojewódzka jest zdania przeto, że Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej należałoby zlecić również zastępstwo Skarbu Śląskiego

Ztego powodu Rada Województwa zwraca się równocześnie do Pana Marszałka Sejmu Śląskiego z prośbą, ażeby Sejm uchwalił następującej treści uwagę:

S/P.

"Rada Ministrów zechce przy rozciągnięciu na górnośląską część Województwa ustat. i uchwał o Prokuratorji Generalnej poru-
czyć po myśli art. 3. pkt. 9. ustawy z 31. 7.1920 r. Dz.U.Rz.P.Nr. 65.
poz. 390. Prokuratorji Generalnej zastępstwo Skarbu Śląskiego,
a mianowicie o ile chodzi o czeszyńską część Województwa Śląskiego,
- tymczasowo oddziałowi Prokuratorji Generalnej w Krakowie - o ile
zaś chodzi o górnośląską część Województwa, oddziałowi Prokurato-
rji Generalnej w Poznaniu . — "

Skoro tylko rezolucja ta zostanie uchwaloną, Rada Wojewódz-
ka przedłoży ją Radzie Ministrów z prośbą o uczynienie jej zadość.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ S c h u l t h i s .

Sprawozdanie Komisji Budżetowej.

Komisja Budżetowa po rozpatrzeniu wniosku Rządu przysłała do przekonania, że ustawę austriacką w przedmiocie opodatkowania oleju skalnego należy rozszerzyć także na część górnośląską Województwa. Ustawa ta obowiązuje już na cieszyńskiej części Województwa, słusznem jest, że obowiązywać będzie także na tutejszej części.

Ponieważ w międzyczasie wprowadzono u nas markę polską zachodzi potrzeba skreślenie stawek i kar podanych w markach niemieckich.

Komisja Budżetowa wnosi przeto następujące poprawki:

W art. 2. skreśla się cały ustęp drugi rozpoczynający się od słów: kwoty podatku wyszczególnione w § 3 itd. W art. 5. skreśla się ostatnie słowa: względnie jednego miliona

trzystu tysięcy marek niemieckich.

W art. 6. skreśla się w ustępie drugim słowa: względnie dwieście sześćdziesiąt tysięcy marek niemieckich.

W art. 7. skreśla się słowa: względnie jednego miliona trzystu tysięcy marek niemieckich.

Art. 11. zmienia się na art. 10. i nadaje mu się następujące brzmienie:

Art. 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa w 45 dni po ogłoszeniu. Postanowienia §§ 7.8. i 9. austriackiej ustawy uzyskują moc obowiązującą w 14 dni po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Z wyjściem w życie tej ustawy traci moc obowiązującą Rozporządzenie Rady Wojewódzkiej z dnia 20. lutego 1923r. w przedmiocie podwyższenia podatku od oleju mineralnego /Dz.U.Śl.nr.11.z dnia 2. marca 1923r. poz. 74./

Art. 11 zmienia się na art. 11.

Komisja proponuje przyjęcie ustawy przy uwzględnieniu podanych wyżej poprawek.

Sprawozdawca Komisji Budżetowej:

K ę d z i o r.

Śląska Rada Wojewódzka.
L.dz. R. 216/1.

Katowice, dnia 7 kwietnia 1923 r.

Z/L.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W myśl artykułu 3. ustawy z 6 lutego 1923 r. Dz. U. Śl. nr. 9 poz. 60. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych Rada Wojewódzka w załączeniu przedkłada do zatwierdzenia przez Sejm Śląski 7 rozporządzeń wydanych na podstawie artykułu 1. wymienionej ustawy, a mianowicie:

- 1/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od wina musującego /Dz. U. Śl. z 1. 3. 1923 r. nr. 10, poz. 67/.
- 2/ Rozporządzenie z 13 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od spirytusu /Dz. U. Śl. z 1. 3. 1923 r. nr. 10, poz. 69/.
- 3/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od cukru /Dz. U. Śl. z 1. 3. 1923 r. nr. 10, poz. 70/.
- 4/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od piwa /Dz. U. Śl. z 2. 3. 1923 r. nr. 11 poz. 71/.
- 5/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie ujednostajnienia podatku od kart do gry /Dz. U. Śl. z 2. 3. 1923 r. nr. 11 poz. 72/.
- 6/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od drożdży /Dz. U. Śl. z 2. 3. 1923. nr. 11, poz. 73/ i
- 7/ Rozporządzenie z 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od oleju mineralnego /Dz. U. Śl. z 2. 3. 1923 r. nr. 11 poz. 74/.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od wina musującego.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. U. 31. nr. 9. poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Niemiecką ustawę o opodatkowaniu win musujących z dnia 26. lipca 1918 r. /Dz. U. Rzeszy Niem. str. 1064/ obowiązującą w górnosląskiej części Województwa, a na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1921 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej /Dz. U. R. P. nr. 95 poz. 700/ także w cieszyńskiej części Województwa zmienia się w następujący sposób:

Podatek od wina musującego wynosi:

- a/ od wina musującego wyrobionego z wina owocowego bez dodania wina gromowego osnset marek pol. od każdej flaszki,
- b/ od innych win musujących albo od podobnych do wina musującego napoi tysiąc sześćset marek pol.

Dopóki w górnosląskiej części Województwa Śląskiego jest waluta niemiecka ustawowym środkiem płatniczym, wolno kwotę podatku płać w markach niemieckich po kursie ustalonym w sposób przewidziany w art. 307 § 4. polsko-niemieckiej konwencji górnosląskiej.

Art. 2.

Wino musujące, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajduje się poza fabryką wina musującego, magazynem celnym lub wolnym składem wina, podlega dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową, a oznaczoną w art. 1. niniejszego rozporządzenia kwotą podatku.

Od dodatkowego opodatkowania wolne jest wino musujące, znajdujące się w posiadaniu gospodarstw domowych, które wina nie sprzedają, ani nie szynkują, jeżeli łączny zapas wina musującego nie przekracza dziesięciu całych flaszek.

Art. 3.

Kto w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia posiada zapas podlegający dodatkowemu opodatkowaniu, jest obowiązany w przeciągu 3 dni zgłosić właściwemu Urzędowi Kontroli Skarbowej ilość i wielkość flaszek oraz gatunek wina musującego, dozwolić zbadania zapasów, a wreszcie uiścić dodatkowy podatek.

Zaniechanie zgłoszenia stanowi ukrocenie podatkowo podlegające ukaraniu.

Art. 4.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Województwu Śląskiemu.

Art. 5.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

// S c h u l t h a.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 13. lutego 1923 r. w przedmiocie
podwyższenia podatku od spirytusu.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. Ust. Śl. nr. 9. poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Ustanowiony w górnośląskiej części Województwa Śląskiego w art. 1. ustawy z dnia 18 stycznia 1923. w przedmiocie podwyższenia podatku od spirytusu /Dz. U. Śl. nr. 5. poz. 35/, oraz w cieszyńskiej części Województwa Śląskiego w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 roku w przedmiocie opodatkowania spirytusu i wyrobów wódczanych /Dz. Ust. R. P. nr. 86 poz. 628/ podatek od spirytusu podwyższa się w następujący sposób:

Podatek spożywczy od ilości alkoholu wyrobionego w gorzelniach rolniczych i owocowych wynosi 2.500 mk. pol., a wyrobionego w gorzelniach przemysłowych 2.650 mk. pol. za jeden litr alkoholu.

Art. 2.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w górnośląskiej części Województwa Śląskiego z dniem ogłoszenia, w cieszyńskiej części z dniem 1. stycznia 1923 r.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 20. lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od cukru.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. U. Śl. nr. 9. poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Ustanowiony w § 1. obowiązującego w cieszyńskiej części rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26. września 1921 r. /Dz. U. R. P. nr. 83, poz. 584/ oraz w § 1. obowiązującej w górnośląskiej części Województwa Śląskiego niemieckiej ustawy z dnia 8. kwietnia 1922 r. /Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej str. 335/ podatek spożywczy od cukru podwyższa się do kwoty 60.000 mk. pol. od 100 kg. wagi netto.

Dopóki w górnośląskiej części jest waluta niemiecka ustawowym środkiem płatniczym wolno kwotę podatku płacić w markach niemieckich po kursie ustalonym w sposób przewidziany w art. 307 § 4. polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej.

Art. 2.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewodzie Śląskiemu.

Art. 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e.

Rady Wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od piwa.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6. lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz.U.Śl. nr. 9 poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Art. 3 ustawy z dnia 23 listopada 1922 r. w przedmiocie opodatkowania piwa /Dz. U. Śl. nr. 37. poz. 136/ zmienia się w następujący sposób:

W górnosląskiej części Województwa Śląskiego pobierać się będzie połatek od piwa w tej wysokości, jaka ustanowiona jest dla cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Dopóki w górnosląskiej części Województwa Śląskiego będzie waluta niemiecka ustawowym środkiem płatniczym, wolno kwotę podatku płać w markach niemieckich po kursie ustalonym w sposób przewidziany w art. 367 § 4 polsko-niemieckiej konwencji górnosląskiej.

Art. 2.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewódzie Śląskiemu.

Art. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie ujednolnienia podatku od kart do gry.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. U. Śl. nr. 9 poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

§ 1 niemieckiej ustawy o opodatkowaniu kart do gry z dnia 10 września 1919 /Dz.Ust.Rzeszy Niem. str. 1643/ zmienia się w następujący sposób:

Karty do gry podlegają opłacie w kwocie 300 mk. pol. od talji. Dopóki w górnosląskiej części Województwa Śląskiego będzie walutą niemiecką ustawowym środkiem płatniczym wolno kwotę podatku płać w markach niemieckich po kursie ustalonym w sposób przewidziany w art. 307 § 4 polsko-niemieckiej konwencji górnosląskiej.

Art. 2.

Przedsiębiorcy, jakoteż osoby prywatnie posiadające w górnosląskiej części Województwa w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia więcej, jak dwie talje kart winny zgłosić je do ostomplowania i uiścić dodatkowej opłaty.

Art. 3.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewódzie Śląskiemu.

Art. 4.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie
podwyższenia podatku od drożdży.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6. lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. U. Sl. nr. 9, poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Ustanowiom, w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 1921 r. w przedmiocie ujednolajnienia opodatkowania drożdży prasowanych /Dz. U. R. P. nr. 50 poz. 307/, obowiązującego w cieszyńskiej w cieszyńskiej części Województwa, oraz w art. 3. rozporządzenia z dnia 22 sierpnia 1922 r. w przedmiocie opodatkowania drożdży /Dz. Ust. Sl. nr. 18, poz. 62/, obowiązującego w górnośląskiej części Województwa, opłatę podatkową od drożdży prasowanych podwyższa się na kwotę dwieście czterdzieści marek pol. od 1 kg. wagi.

Dopóki w górnośląskiej części Województwa jest waluta niemiecka ustawowym środkiem płatniczym, wolno kwotę podatku płać w markach niemieckich po kursie ustalonym w sposób przewidziany w art. 307 § 4. polsko niemieckiej konwencji górnośląskiej.

Art. 2.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewódzcie Śląskiemu.

Art. 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący

// S c h u l t h i s.

R o z p o r z ą d z e n i e

Rady Wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie
podwyższenia podatku od oleju
mineralnego.

Na podstawie art. 1. ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie regulowania podatków spożywczych /Dz. U. Sl. nr. 9, poz. 58/ zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Moc obowiązująca § 1, 2, 3, i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od oleju mineralnego /Dz. U. R. P. nr. 116 poz. 1054/ w brzmieniu podanem w przyłączym załączniku do rozporządzenia, rozszerza się na obszar Województwa Śląskiego z ważnością od 1. stycznia 1923 r.

Dopóki waluta niemiecka będzie w górnośląskiej części Województwa ustawowym środkiem płatniczym wolno kwotę podatku płać w walucie niemieckiej po kursie ustalonym w sposób przewidziany w polsko niemieckiej konwencji górnośląskiej.

Art. 2.

Wykonanie rozporządzenia porucza się Wojewódzcie Śląskiemu.

Art. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący

// S c h u l t h i s.

Załącznik do rozporządzenia Rady Wojewódzkiej.

R o z p o r z a d z e n i e

Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej

Na zasadzie postanowienia art.1.i 2 ust.z 10 maja 1921 r./Dz. U.R.P.Nr.41 poz.248/i art.1 ustawy z 4 sierpnia 1922 r./Dz.U.R.P.Nr.67 poz.607/o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zarządza się co następuje:

§ 1.

Wyrażenie "olej kopalinny" i "podatek konsumcyjny" używane w austriackiej ustawie z 26 maja 1882 r./aust.Dz.U.- P.Nr.55/, której moc obowiązującą rozszerzono rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r./Dz.U.R.P.Nr.100 poz.717/ na cały obszar Rzeczypospolitej zastępuje się wyrażeniami "olej mineralny" i "podatek od zużycia"

§ 2.

Uchyla się moc obowiązującą § 1 powyższej austriackiej ustawy z dnia 26 maja 1882 r./aust.Dz.U.P.Nr.55/ wraz z zmianami dokonanymi w części VI cesarskiego rozporządzenia z dnia 17 lipca 1899 r./aust.Dz. U.P.Nr.120/

§ 3.

Podatek od zużycia oleju mineralnego przewidziany w § 2 austriackiej ustawy z dnia 26 maja 1882 r./aust.Dz.U.P.Nr.55/ podwyższony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r. do kwoty 4.000 mk. od 100 kg. wagi netto zmienia się w następujący sposób.

- a/ oleje mineralne o gęstości do 750° Areometra przy -12° R/-15° C/ od 100 kg. 15.000n.
- b/ oleje mineralne o gęstości ponad 750° do 865° Areometra przy 12° R/-15° C/ od 100 kg. 10.000 n.
- c/ oleje mineralne o gęstości ponad 865° do 885° Areometra przy 12° R/-15° C/ od 100 kg.
- 1/ nierafinowane. 1.000mk.
- 2/ rafinowane 2.000 "
- D/ oleje mineralne o gęstości ponad 885° Areometra przy - 12° R/-15° C/ tudzież ropa i wazelina od 100 kg. 3.000mk.
- e/ parafina i świece od 100 kg. 6.000 "
- f/ asfalt miękki i twardy, koks i gudron /wag/ od 100 kg. 1.000 "

§ 4.

Minister skarbu uprawniony jest do obniżenia podatku od zużycia olejów mineralnych wymienionych w § 3 lit.a/, b/, c/, przeznaczonych do poruszenia motorów w przemyśle, do wzbyszczania szybów naftowych, do nawęglania gazu świetlnego na potrzeby wojska, władz i przedsiębiorstw państwowych, wreszcie jako środek opałowy rozszczyniający lub wyciągowy w przemyśle na warunkach określonych w rozporządzeniu wykonawczem.

Również uprawniony jest Minister skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu zwalniać wszelkie oleje mineralne przeznaczona na wywóz za granicę Rzeczypospolitej w całości lub w części od podatku od zużycia przewidzianego w § 3.

§ 5.

Zapasy oleju mineralnego wymienionego w § 3 pod lit.a/i b/ znajdujące się poza rafinerjami nafty w ilości ponad 100 kg. podlegają zgłoszeniu i podatkowemu opodatkowaniu ~~kazwzxb~~ w ciągu trzech dni wedle stanu z dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia-

§ 6.

Oleje mineralne wymienione w § 3. przywożone z obszaru wolnego miasta Gdańska lub z obszaru Województwa Śląskiego na obszar obowiązującego niniejszego rozporządzenia podlegają podatkowi od zużycia w wysokości wymienionej w § 3.

§ 7.

Niezgłoszenie posiadanego zapasu olejów mineralnych, wymienionych w § 3 lit. a/ i B/ w całości lub w części w terminie oznaczonym w § 5 celem dodatkowego opodatkowania podlega ukaraniu a/ na obszarze b. zaboru austriackiego narówni wywozem oleju mineralnego z Anglii i finerji i nafty bez przepisanej oznajmienia i zapłaty przypadającego podatku, b/ na obszarze b. zaboru rosyjskiego wedle art. 1254 zbioru ustaw o akcyzach /tom V zbioru praw rosyjskich według wydania z r. 1901 i dalszego ciągu z r. 1912.

§ 8.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyłączeniem Województwa śląskiego.

Prezes Rady Ministrów

/-/ W. S i k o r s k i.

Minister Skarbu

/-/ J a s t r z e b s k i.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie podwyżki czynszu najmu za mieszkania i lokale, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 13. kwietnia 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ Schultze.

Ustawa.

z dnia.....1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 15. stycznia 1923 r. Dz.U.Śl.Nr.7.poz. 41, dotyczącej zmiany rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 28 czerwca 1922 r. i z dnia 3 października 1922 r., w przedmiocie ochrony lokatorów oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

-o-o-o-

Art. 1.

§ 1 art. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 1923 r. Dz.U.Śl.nr.7 poz.41. o-
trzymuje następujące brzmienie:

Dodatek do czynszu mieszkaniowego wynosi od dnia 1. kwietnia 1923 r
aż do dalszego zarządzenia:

I. przy mieszkaniach, 150 krotny czynsz podstawowy z dnia 1. lipca
1914 roku.

II. przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu, 300 krotny
czynsz podstawowy z dnia 1. lipca 1914 roku.

Unormowane niniejszą ustawą czynsze najmu, mają również zastosowanie
przy długoterminowych kontraktach najmu, zawartych przed dniem 1. kwietnia
1923 r.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

Uzasadnienie.

Powszechne zjawisko braku pomieszczeń zaczyna w ostatnich czasach przybierać zatrważające rozmiary, doprowadzając do ogólnej nędzy mieszkaniowej. Jedyną możliwość zapobieżenia temu przez założenie dostatecznej ilości nowych budowli jest z powodu braku potrzebnych na ten cel kapitałów względnie kredytów oraz materiałów i robotników budowlanych na razie wykluczona.

Należałoby dążyć przynajmniej do tego, ażeby istniejące mieszkania zachować bezwarunkowo dla celów mieszkalnych.

Obeorny wymiar dodatków czynszowych, niewystarcza na przeprowadzenie choćby najskromniejszych robót oboło utrzymania domów mieszkalnych w dobrym stanie. Wprawdzie pewna część wynajmujących stara się na własne koszty o zachowanie zamieszkalności mieszkań, jednakowoż nie można spodziewać się, aby zamieszkalność mogła być zachowana nastale, jeśli właściciel domu nie otrzymuje środków, aby i poza pojedynczym mieszkaniem leżące części budynku utrzymać w dobrym stanie budowlanym.

Według doniesień Magistratów, napływają do miejskich policji budowlanych ustawiczne zażalenia lokatorów o budowlanym upadku mieszkań, połączonym nieraz z okolicznościami zagrażającymi życiu. Policja budowlana, które przed wojną były w stanie zmuszać właścicieli domów do utrzymania swych nieruchomości w dobrym stanie, są obecnie wobec tych stosunków bezsilne. Usunięcie bowiem braków budowlanych, wymaga tak wielkich kosztów, że przy obecnych niskich dodatkach, które nie wystarczają na pokrycie bieżących wydatków /publiczno podatki, czyszczenie kominów, oświetlanie domu, ubezpieczenie od ognia, wywóz śmieci/ musiałaby policja budowlana zajmować cały czynsz na przeciąg lat.

Należałoby więc zerwać z dotychczasowym systemem zbyt tanich czynszów i dać skuteczną i prawdziwą ochronę lokatorom w ten sposób, by starać się wystkiami środkami istniejącą pojemność i dobry stan mieszkań utrzymać. Konieczne do tego koszty mogą być pokryte tylko przez odpowiednią podwyżkę czynszów.

Niniejszy projekt przewiduje 150 krotną podwyżkę czynszu postawowego z roku 1914 przy mieszkaniach, a 300 krotną przy lokalach przemysłowych, poczynając od dnia 1. kwietnia 1923 r.

Art. 2. projektu rozciąga nowo unormowane czynsze najmu także na bieżące, t. j. długoterminowe kontrakty najmu. Dotychczas sprawa ta nie była uregulowaną i mieszkaniowe urzędy rozjemcze w wypadkach spornych widziały się zmuszone uznawać i nadal te długoterminowe umowy. Jedynkowoż, z racji słuszności, należałoby i w tym wypadku przyznać właścicielom domów odpowiedni do stosunków czasu czynsz.

S p r a w o z d a n i e Komisji Budżetowej.

Dnia 17. 4. 23 roku Komisja Budżetowa rozpatrywała wniosek nagły posłów Palarczyka i towarzyszy w sprawie udzielenia kredytu 20 milionów marek polskich Związkowi Weterynarzy Województwa Śląskiego. Komisja wniosek ten jednomyślnie odrzuciła z następujących powodów:

1/ Sprawa walki z chorobami zwierzęcymi podlega według statutu autonomicznego Województwa Śląskiego, artykuł 4. ustęp 3. Władzom Centralnym.

2/ Zwalczanie chorób zaraźliwych u świń dotyczy bezpośrednio samych hodowców świń - rolników. O ile ci chcą by Związek weterynarzy miał pieniądze na zakup surowicy, powinni samiz zagwarantować temu związkowi pieniądze. Jest pewnem, iż gdyby związek rolników dał gwarancję, uzyskałby na ten cel w każdym polskim banku krótkoterminową pożyczkę na 20 milionów marek polskich.

3/ Z wniosku nie wynika, czy Związek weterynarzy jest osobą prawną i czy może dać gwarancje za udzielenie mu pożyczki.

Referent:

/--/ St. J a n i c k i .

MW.
SP.

S e j m Ś l ą s k i.

Druk nr.206.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie udzielenia pożyczki na budowę szkoły w Brzeszczach pow.pszczynski /druk 142/:

Wniosek o pożyczkę na wybudowanie szkoły stawiała gmina Brzeszcze.

Komisja budżetowa uchwaliła polecić udzielenie pożyczki i zapomogi gminie kościelnej czyli parafji Brzeszcze, a Komisja Szkolna proponuje jako otrzymującego pożyczkę i zapomogę Związek Szkolny

Szkoła w Brzeszczach stoi na gruncie gminy kościelnej. Szkoła ta spaliła się w roku 1915. Do odbudowania szkoły, jako budynku parafjalnego, mającego pomieścić organistę i ubikację dla nauki religji musi patron dopłacić 2/3 kosztów.

Zależy na tem, aby szkoła jaknajprędzej została wybudowaną. Ustawa o utrzymywaniu szkół ludowych z dnia 28 lipca 1906 r. nie przeszkadza wybudowaniu szkoły na gruncie należącym do gminy kościelnej. Tylko § 27 tej ustawy przewiduje, że o ile gmina kościelna była piastunem ciężaru utrzymania szkoły ludowej, majątek przeznaczony na cele szkolne, ma być przekazany związkowi szkolnemu na takie same cele. To przekazanie w Brzeszczach jeszcze nie nastąpiło. Obecnie, kiedy szkoła spalona, takie przekazanie nie jest wskazane i wymagałoby bardzo wiele czasu. Przekazanie i rozliczenie to nastąpić może i powinno po wybudowaniu szkoły, która jeszcze w tym roku powinna być wykonana.

Komisja prawnicza proponuje więc przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia.....
w przedmiocie udzielenia gminie Brzeszcz w pow.pszczynskim zapomogi i pożyczki na budowę szkoły ludowej:

Art.1.

Upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania gminie Kościelnej Brzeszcze na budowę trzyletniej szkoły ludowej z budżetu mieszkaniem dla 2 nauczycieli żonatych i 1 samotnego, 50 milionów marek polskich tytułem zapomogi i 30 milionów marek polskich tytułem bezprocentowej pożyczki.

Art.2.

Warunki wyasygnowania zapomogi i spłaty pożyczki ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art.3 i 4 jak w druku 142,

Katowice, dn.17/IV.1923r.

Sprawozdawca:

/-/ K a t e j a.

/-/ K o n p k a.

przew.

MW.
SP.

S e j m Ś l ą s k i.

Druk nr.206.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej w sprawie udzielenia pożyczki na budowę szkoły w Brzeszczach pow.pszczynski /druk 142/:

Wniosek o pożyczkę na wybudowanie szkoły stawiała gmina Brzeszcze.

Komisja budżetowa uchwaliła polecić udzielenie pożyczki i zapomogi gminie kościelnej czyli parafji Brzeszcze, a Komisja Szkolna proponuje jako otrzymującego pożyczkę i zapomogę Związek Szkolny.

Szkoła w Brzeszczach stoi na gruncie gminy kościelnej. Szkoła ta spaliła się w roku 1915. Do odbudowania szkoły, jako budynku parafjalnego, mającego pomieścić organistę i ubikację dla nauki religii musi patron dopłacić 2/3 kosztów.

Zależy na tem, aby szkoła jaknajprędzej została wybudowana. Ustawa o utrzymywaniu szkół ludowych z dnia 28 lipca 1906 r. nie przeszkadza wybudowaniu szkoły na gruncie należącym do gminy kościelnej. Tylko § 27 tej ustawy przewiduje, że o ile gmina kościelna była piastunem ciężaru utrzymania szkoły ludowej, majątek przeznaczony na cele szkolne, ma być przekazany związkowi szkolnemu na takie same cele. To przekazanie w Brzeszczach jeszcze nie nastąpiło. Obecnie, kiedy szkoła spalona, takie przekazanie nie jest wskazane i wymagałoby bardzo wiele czasu. Przekazanie i rozliczenie to nastąpić może i powinno po wybudowaniu szkoły, która jeszcze w tym roku powinna być wykonana.

Komisja prawnicza proponuje więc przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia.....
w przedmiocie udzielenia gminie Brzeszcze w pow.pszczynskim zapomogi i pożyczki na budowę szkoły ludowej:

Art.1.

Upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania gminie Kościelnej Brzeszcze na budowę trzyczasowej szkoły ludowej z terenem mieszkaniowym dla 2 nauczycieli żonatych i 1 samotnego, 50 milionów marek polskich tytułem zapomogi i 30 milionów marek polskich tytułem bezprocentowej pożyczki.

Art.2.

Warunki wyasygnowania zapomogi i spłaty pożyczki ustali Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art.3 i 4 jak w druku 142,

Katowice, dn.17/IV.1923r.

Sprawozdawca:

/-/ K a t e j a.

/-/ K o m p k a.

przew.

MF.

S e j m Ś l ą s k i.

Druk nr.207.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej z dnia 22.marca 1923 roku.

Komisja budżetowa postanowiła jednomyślnie projekt ustawy w przedmiocie zmiany pruskiej ustawy o podatku przemysłowym z dnia 24.czerwca 1891 r.przyjąć.

W art.6 projektu ustęp.3.postanowiono skreślić wyrazy " i Polski Bank Krajowy" a to z tego powodu, ponieważ bank takowy jeszcze nie istnieje.

Katowice, dnia 23.marca 1923 r.

Referent

/-/ St. J a n i c k i.

S/P.

S p r a w o z d a n i e
- - - - -

Komisji Prawniczej w przedmiocie zmiany pruskiej ustawy
o podatku przemysłowym /procederowym/ z dnia 24 czerwca
1891 /Zbiór ustaw Nr. 205.

Na posiedzeniu z dnia 20/IV. zauważyła Komisja, że projekt
o zmianie ustawy o podatku przemysłowym nie uwzględnił zmiany stawek
podatkowych, Komisja nie zna żadnej ustawy, któraby regulowała
wysokość stawek. Są one jądrem ustawy i Komisja Budżetowa będzie
się musiała projektem koniecznie zajmować.

W art. V. Komisja proponuje miast słów: "Wydział Skarbowy
Województwa Śląskiego" stawić słowa: "Urząd Wojewódzki" i skreś-
lone słowa w nawiasach dodać. Nie wypada na Wydział Skarbowy
Województwa przenieść jakich kompetencji, choćby na samodzielną
i niezależną instancję, bo to nie odpowiada systemowi administracji.

W art. VI. kwestjonuje Komisja zwolnienie Rządu Polskiego
i Urzędu Wojewódzkiego od podatku przemysłowego ze względu na to,
że w § 28 L.6. ustawy w przedmiocie podatku komunalnego zwolnienia
rządu pruskiego od podatku zostało uchylone. Urząd Wojewódzki
trzeba uważać, co do tej ustawy następcą prawnym rządu pruskiego,
więc zasługuje na równe traktowanie. To samo zastrzeżenie robi
Komisja wobec PKKP.

W art. VI. zmienia się w pierwszym zdaniu §§ 3 ust. 1" na
§ 3 L 1. i w drugim zdaniu "Ust. 2" na "L 2" w ^{ostatniem} zdaniu tegoż
artykułu skreśla się słowo "męskiej" ze względu na dzisiejsze
równouprawnienie.

/-/ M a t e j a

Przewodniczący Komisji i Referent.

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej w przedmiocie Stypendjów dla młodzieży śląskiej druk nr.156.

Rada Wojewódzka uznając potrzebę przyjęcia z pomocą kształcącej się młodzieży przedłożyła Sejmowi projekt ustawy o stypendjach proponując stworzenie 110 stypendjów dla kształcącej się na wyższych uczelniach, w zakładach średnich, liceach i w szkołach zawodowych. Projekt Rady Wojewódzkiej przewidywał ilość stypendjów dla uczniów poszczególnych zakładów naukowych, wysokość stypendjów stałe budżetowanie potrzebnych na ten cel sum, oraz żądać kredytu na bieżący rok w wysokości 28 milionów marek polskich.

Komisja szkolna, która projekt K. . . w pierw rozpatrywała zmieniła projekt ustawy skreślającej ogólną ilość i wysokość stypendjów, polecając tę sprawę Radzie Wojewódzkiej, oraz stałe budżetowanie kwot na ten cel, a podwyższyła sumę kredytu na rok bieżący z 28 na 100 milionów marek polskich.

Komisja budżetowa po rozpatrzeniu projektu jednomyślnie przywróciła po części pierwotne zasady projektu, mianowicie ilość i wysokość stypendjów wychodzące z założenia, że bez określenia tak ilości, jak i wysokość stypendjów Rada Wojewódzka nie miałaby podstaw do podziału i przydziału funduszu stypendjalnego. Zgodziła się także jednomyślnie na stałe wstawienie do budżetu na ten cel odpowiednich sum. Komisja budżetowa zgodziła się jednomyślnie na podwyższenie kwoty stypendjalnej na rok 1923 w myśl propozycji komisji szkolnej a mianowicie na podniesienie sumy z 28 milionów marek polskich na 100 milionów marek polskich.

Pozatem komisji budżetowa zgodziła się na propozycję komisji szkolnej skreślenia art.2-go projektu K. . . i dokonała szeregu zmian stylistycznych, które po poniższym projekcie odznaczone są podkreśleniem.

S e j m Ś l ą s k i.

- - - - -

U s t a w a

z dnia..... 1923r.

w przedmiocie stypendjów dla młodzieży śląskiej, studjującej w szkołach średnich, zawodowych oraz wyższych zakładach naukowych.

Art. 1.

Ustanawia się sto dziesięć stypendjów dla kształcącej się niezamężnej młodzieży, zamieszkałej stale w Województwie Śląskiem, a mianowicie:

a/ trzydzięci stypendjów dla zwyczajnych słuchaczy wyższych zakładów naukowych.

b/ piećdziesiąt stypendjów dla uczących się w szkołach średnich/ gimnazjach i szkołach realnych/

c/ trzydzięci stypendjów dla uczniów szkół zawodowych.

Art. 2.

Stypendyści winni się zobowiązać rewersem zeznanym notarialnie, że po ukończeniu zakładu naukowego będą służyli w służbie państwowej, autonomicznej lub prywatnej w obrębie Województwa Śląskiego przez tyle lat, przez ~~tych~~ ile jako słuchacze wyższych zakładów naukowych względnie przez połowę tych lat, przez które jako kształcący się w szkołach średnich względnie w szkołach zawodowych stypendja pobierali.

Art. 3.

Wysokość stypendjów oznacza się co roku w tym stosunku, że stypendja wymienione w art.1. pod liczbą a/ mają być dwa razy wyższe od stypendjów wymienionych w tymże art. pod liczbą b/, c/ z tem, że stypendja pod a nie mogą przekraczać dwóch milionów marek polskich a pod b i c jednego miliona marek polskich.

Potrzebny na wypłatę stypendjów wydatek należy wstawić co roku do preliminarza budżetowego.

Na wypłatę stypendjów w r.1923 /dziś się miesiąc nauki/ przyznaje się kredyt: sto milionów marek polskich/

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

S e j m Ś l ą s k i.
- - - - -U s t a w a
- - - - -

z dnia 1923r.

w przedmiocie stypendjów dla młodzieży śląskiej, studjującej w szko-
łach średnich, zawodowych oraz w wyższych zakładach naukowych.

Art. 1.

Ustanawia się sto dziesięć stypendjów dla kształcącej się
niezamożnej młodzieży, zamieszkałej stale w Województwie Śląskiem, a
mianowicie:

a/ trzydzieści stypendjów dla zwyczajnych słuchaczy wyższych zakła-
dów naukowych,

b/ piećdziesiąt stypendjów dla uczących się w szkołach średnich
/ gimnazjach i szkołach realnych/

c/ trzydzieści stypendjów dla uczniów szkół zawodowych.

Art. 2.

Stypendyści winni się zobowiązać rewersem zeznanym notarialnie,
że po ukończeniu zakładu naukowego będą służyli w służbie państwowej,
autonomicznej lub prywatnej w obrębie Województwa Śląskiego przez tyle
lat, przez ile jako słuchacze wyższych zakładów naukowych względnie
przez połowę tych lat, przez które jako kształcący się w szkołach śred-
nich względnie w szkołach zawodowych, stypendja ~~ni~~ pobierali.

Art. 3.

Wysokość stypendjów oznacza się co roku w tym stosunku, że sty-
pendja, wymienione w art. 1. pod liczbą a/ mają być dwa razy wyższe od
stypendjów wymienionych w tymże art. pod liczbą b/, c/, z tem, że sty-
pendja pod a nie mogą przekraczać dwóch milionów marek polskich, a pod
b i c jednego miliona marek polskich.

Potrzebny na wypłatę stypendjów wydatek należy wstawić co roku do
preliminarza budżetowego.

Na wypłatę stypendjów w r. 1923 /dziesięć miesięcy nauki/ przysnaje
się kredyt: sto milionów marek polskich.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzko w porozumieniu z Radą
Wojewódzką.

Sejm Śląski.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Budżetowej w przedmiocie Stypendjów dla młodzieży
śląskiej szkolnej druk nr. 156.

Rada Województwa uznając potrzebę przyjscia z pomocą kształcącej się młodzieży przedłożyła Sejmowi projekt ustawy o stypendjach proponując stworzenie 110 stypendjów dla kształcącej się na wyższych uczelniach, w zakładach średnich, liceach i w szkołach zawodowych. Projekt Rady Wojewódzkiej przewidywał ilość stypendjów dla uczniów poszczególnych zakładów naukowych, wysokość stypendjów, stałe budżetowanie potrzebnych na ten cel sum, oraz żądać kredytu na bieżący rok w wysokości 28 milionów marek polskich.

Komisja Szkolna, która projekt R.W. pierw rozpatrywała, zmieniła projekt ustawy skreślając ogólną ilość i wysokość stypendjów, polecając tę sprawę Radzie Wojewódzkiej oraz stałe budżetowanie kwot na ten cel, a podwyższyła sumę kredytu na rok bieżący z 28 na 100 milionów marek polskich.

Komisja Budżetowa po rozpatrzeniu projektu jednomyślnie przywróciła po części pierwotne zasady projektu, mianowicie ilość i wysokość stypendjów wychodzące z założenia, że bez określenia tak ilości, jak i wysokości stypendjów Rada Wojewódzka nie miałaby podstaw do podziału i przydziału funduszu stypendjalnego. Zgodziła się także jednomyślnie na stałe wystawienie do budżetu na ten cel odpowiednich sum. Komisja Budżetowa zgodziła się jednomyślnie na podwyższenie kwoty stypendjalnej na rok 1923 w myśl propozycji Komisji Szkolnej a mianowicie na podniesienie sumy z 28 milionów marek polskich na 100 milionów marek polskich.

Pozatem Komisja Budżetowa zgodziła się na propozycję Komisji Szkolnej skreślenia art. 2-go projektu R.W. i dokonała szereg zmian stylistycznych, które po poniższym projekcie odznaczone są ~~przekreśleniami~~ podkreśleniem.

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej z dnia 20/4. 1923 roku.

Komisja Prawnicza rozpatrywała reskrypt Ministerstwa Skarbu w sprawie zniesienia ustawy z dnia 3. listopada 1922 r. dotyczącego 40% dodatku ekonomicznego dla urzędników wojewódzkich i doszła jednomyślnie do tego przekonania, iż ustawy tej zmieniać nie można, a to z następujących powodów:

1/ Ustawa Konstytucyjna Sejmu Ustawodawczego dla Śląska z dnia 15. 7. 1920 r, art. 4. ust. 2 - 7 dała Sejmowi Śląskiemu prawo regulowania spraw urzędników wojewódzkich według własnego uznania i potrzeb.

Ustawa ta nigdzie nie przewiduje, że normowanie płac urzędników wojewódzkich musi być podporządkowane płacy urzędników państwowych.

2/ Do przyznania urzędnikom wojewódzkim 40% dodatku ekonomicznego skłoniły Sejm Śląski następujące powody:

1/ Wskutek dwóch walut, spekulacja na G. Śląsku była o wiele wyższą niż w reszcie Polski; a co zatem idzie także i wszystkie artykuły pierwszej potrzeby były o 25% - 40% droższe niż w reszcie Polski.

2/ Położenie geograficzne Śląska sprawia, iż frachty za towary sprowadzane z Polski są droższe, niż w innych dzielnicach Polski, oraz towary przechodzą przez więcej rąk niż w środku kraju.

3/ Podatek obrotowy wynosi na G. Śląsku 2% tymczasem w reszcie Polski 2 od tysiąca, przez co na każdym tysiącu towar jest 50 - 70 marek droższy, niż w reszcie Polski.

4/ Tielu urzędników wskutek przeprowadzki musi wydawać na swoje nowe umieszczenie więcej, niż gdyby się przeprowadzać nie musieli.

5/ Część urzędników musi się sama dokształcać i ma wskutek tego większe, niż zwykłe wydatki.

6/ Wskutek przebytego plebiscytu praca urzędnicza stała się dla urzędników cięższą, niż w reszcie Polski.

7/ Urzędnicy kresowi, a zwłaszcza na G. Śląsku mają cięższe zadanie, niż urzędnicy w środkowych województwach i wobec tego muszą być lepiej opłacani, niż ci ostatni. Najlepszy dowód tego, że Rząd Centralny opłaca lepiej swoich urzędników na kresach wschodnich.

Uznała z tych powodów Komisja prawnicza, że ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 3. 11. 1922 r. zmieniać nie można, tembardziej, iż byłoby wprost niepodobienstwem odejmować urzędnikom wojewódzkim część już pobieranej pensji, nie chcąc wywoływać rozgoryczenia tych urzędników.

Komisja prawnicza poleca zatem Panu Wojewodzie porozumieć się z Rządem centralnym i przekonać go o ważności tych przyczyn, które spowodowały Sejm Śląski do powzięcia uchwały dnia 3. 11. 1922 r.

Referent:

/-/ St. J a n i c k i .

L.dz. R.W.392/2.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego,

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie kredytu spółdzielniom spożywczym w Województwie Śląskim, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 20. kwietnia 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu, jako wniosku nagłego. Tem samym załatwia się pismo P. Marszałka z dnia 23 marca b.r. L.O.562/23.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

// S c h u l t h i s.

U z a s a d n i o n i e

do ustawy w przedmiocie kredytu 3 miliardów marek polskich dla Spółdzielni Spożywczych.

Wskutek interwencji delegatów Związków Zawodowych Województwa Śląskiego u Władz Centralnych w dniu 5 lutego b.r. uchwaliła Rada Ministrów tegoż dnia kredyt trzech miliardów marek polskich do dyspozycji Wojewody na cele aprowizacyjne z przeznaczeniem specjalnym na udzielenie kredytów miejscowym kooperatywom.

Równocześnie prosiko Ministerstwo Skarbu w swoim piśmie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 7 lutego 1923 r. L.447/D.B./I., by spowodowało w Sejmie Śląskim przeprowadzenie ustawy w przedmiocie zabezpieczenia powyższej pożyczki otrzymanej przez Województwo Śląskie od Rządu tudzież zwrotu jej w całości w terminie przed 1. lipca 1923 r.

Sejm Śląski uchwalił odrębną ustawę dnia 27. lutego b.r. ogłoszoną w Dz.U.Śl. nr. 12 poz. 82. Wyszedł jednak z założeń, iż Rząd jest udzielającym pożyczkę, a Sejm Śląski przejmuje jedynie gwarancję za terminową spłatę tej pożyczki w sumie trzech miliardów marek polskich i to w terminie jednorocznym.

Wskutek odmiennego stanowiska Ministerstwa Skarbu, które przekazało uchwaloną przez Radę Ministrów dnia 5. lutego b.r. sumę 3 miliardów marek polskich tylko jako dotację kasową do dyspozycji Wojewody, uważając kwestję udzielania pożyczek kooperatywom za sprawę czysto wewnętrzną Województwa, a stanowiska Sejmu Śląskiego, który przyjął jedynie gwarancję za pożyczkę, którą uważał jako pożyczkę udzieloną kooperatywom przez Rząd.

Władze Wojewódzkie nie mogły przystąpić do akcji rozdzielczej, nie mając wyraźnego postanowienia, kto jest udzielającym kredyt i na czyj rachunek pożyczki mają być udzielane.

Władze Wojewódzkie interwenjowały więc ponownie u Władz Centralnych, gdzie otrzymały wyjaśnienie, iż Województwo Śląskie jako dłużnik winno zwrócić przyznany kredyt trzech miliardów marek polskich przed 1. lipca b.r. bez względu na terminy zwrotu udzielonych kooperatywnym pożyczek, że te terminy podane ogólnie w ustawie Śląskiej z 27. lutego 1923 r., czy też określone w każdym poszczególnym wypadku przy udzielaniu pożyczek, dotyczą jedynie stosunku między Województwem, a kooperatywnymi i nie odnoszą się do zobowiązania Województwa wobec Skarbu Państwa wskutek udzielenia powyższego kredytu.

Wobec takiego wyjaśnienia, potwierdzającego pierwotne stanowisko Władz Centralnych i wobec szeregu wniosków pisemnych i osobistych interwencji ze strony interesownych kooperatyw Władze Wojewódzkie widziały się zmuszone wystąpić wobec Sejmu z nowym wnioskiem w powyższej sprawie.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie kredytu współdzielniom spożywczym w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Władzom Wojewódzkim przyznaje się kredyt w wysokości 3 000 000 000, - mkp. słownie: trzech miliardów marek polskich na udzielenie pożyczek współdzielniom spożywczym działającym na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Warunki, na jakich pożyczki będą udzielane, ustali Rada Wojewódzka z tem jednak zastrzeżeniem, że mają one być analogiczne z warunkami ustalonymi przez Rząd Centralny dla pożyczek udzielanych spółdzielniom z kredytu przeznaczonego Rządowi w wysokości 5 miliardów marek polskich.

Art. 3.

Znosi się moc obowiązującą ustawy z dnia 27. lutego 1923r. Dz. U. Śl. nr. 12 poz. 82.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Postanowienie art. 3. wchodzi w życie z dniem 10. marca 1923 r.-

M a r s z a ł e k.

U s t a w a

przyjęta w drugim czytaniu dnia 21. czerwca r.b.

z dnia 1925 roku

w przedmiocie kredytu współdzielniom spożywczym w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Władzom Wojewódzkim przyswaja się kredyt w wysokości 5 000 000 000,-- mlp. szbennie: trzech miljarłów marek polskich na udzielenie pożyczek współdzielniom spożywczym działającym na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Pozdział i warunki pożyczki pomiędzy poszczególne k o- peratywy spożywcze ustali Rada Wojewódzka, która weźmie pod uwagę opinię komisji siedniu.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Województwo Śląskie
w Katowicach.

Katowice, dnia 21 kwietnia 1923 r.

L.dz. 453/1.

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie prowizorium
budżet. dla Wojew. Śl. za
czas od 1.IV. do 30.VI.
1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego
w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie prowizorium budżetowego dla Województwa Śląskiego za czas od 1.kwietnia do 30 czerwca 1923 r., uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 17.kwietnia 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art.23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący

// S c h u l t h i s.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie prowizorium budżetowego dla Województwa Śląskiego za czas od 1.kwietnia do 30 czerwca 1923 roku.

Art. 1.

Upoważnia się Władze Wojewódzkie do uskutecznienia wydatków wojewódzkich w czasie od 1.kwietnia do 30 czerwca 1923 r. w wysokości
26,850.402.000.- mkp. na wydatki osobowe,
222,662.555.000.- mkp. na wydatki rzeczowe.

Łączną sumę wydatków na okres od 1.kwietnia do 30.czerwca 1923 roku ustala się na 249,512.555.000.- mkp.

Art. 2.

Przekroczenie kredytów prowizorycznych w podanej w art.1. sumie i otwieranie kredytów nowych może nastąpić tylko za zgodą Sejmu wyjednana, na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Wyjątek stanowi przekroczenia kredytów i kredyty nowe, o ile znajdują pokrycie w zaoszczędzeniach budżetowych, oraz przekroczenia kredytów i kredyty nowe, niezbędne dla zapewnienia oraz utrzymania normalnego toku administracji Województwa Śląskiego.

Te ostatnie zmiany budżetowe mogą nastąpić tylko za uprzednią zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 3.

Wydatki Województwa Śląskiego wymienione w art.1 i 2 mają być dokonywane na poczet budżetu na rok 1923, zatwierdzić się mającego po myśli art.4. punkt 16 ustawy konstytucyjnej z 15.lipca 1920 r. Dz. U.R.P.nr.73,poz.497, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Upoważnia się Władze Wojewódzkie do pokrywania wydatków Wojewódzkich w okresie od 1.kwietnia do 30.czerwca 1923 r. dochodami śląskimi, opartymi na obowiązujących tytułach prawnych w r.1922, oraz dochodami opartymi na tytułach prawnych nowych.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1.kwietnia 1923 roku

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewodzie.

PC.

SEJN ŚLĄSKI.

Województwo Śląskie
w Katowicach
L. RT. 216/2.

Druk Nr. 212.

Dotyczy nr. 115.

Katowice, dnia 23. kwietnia 1923r.

Dotyczy: Ustawa z 6.2.
1923 r. w przedmiocie ro-
gulowania podatków spo-
żywczych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

W n i e j s c u.

W wykonaniu polecenia Prezydium Rady Ministrów z dnia 22.3. 1923. Nr. 5479 mam zaszczyt przesłać w załą-
czeniu ./.. projekt ustawy w przedmiocie zniesienia
ustawy z 6.2. 1923. z prośbą o przedłożenie go Sejmowi
Śląskiemu.

Motywy, które skłoniły Prezydium Rady Ministrów do
dania mi tego polecenia są następujące:

Ustawa z 16.3.1923. Dz.Ust.Rz.P.Nr.30 poz. 183 przy-
wraca moc obowiązującą ustawie z dnia 10. maja 1921 r. o
regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie pro-
dukcji na obszarze R.P. / Dz.U.R.P.Nr.41, poz.248/, a
zarazem rozciąga moc obowiązującą postanowień ustawy na
Województwo Śląskie. W ten sposób ustawa uchwalona przez
Sejm Śląski z dnia 6. lutego br. stwarza konflikt z uchwa-
loną już przez Sejm i Senat ustawą ogólną - państwową
i narusza postanowienia art. 23 ust.3 ustawy konstytucyj-
nej śląskiej.

Wchodząc w merytoryczną ocenę ustawy należy stwier-
dzić nadto, że upoważnienia nadane w art. 1 Radzie Woje-
wódzkiej, rozszerzają kompetencję tej Rady w sposób nie-
zgodny z postanowieniami i tendencją ustawy z dnia 15.
lipca 1920 r.

W o j e w o d a Ś l ą s k i :
/-/ Schultis.

U s t a w a
z dnia 1923 r.
w przedmiocie zniesienia ustawy z dnia 6. lutego 1923 r.
Art. 1.

Ustawę z dnia 6. lutego 1923 r. w przedmiocie regu-
lowania podatków spożywczych /Dz.U.Śl.Nr. 9, poz.60/
znosi się.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia
a obowiązuje z dniem 24. marca 1923 r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie Śląskiemu.

Marszałek.

PC.

W n i o s o k

posłów Grajka i towarzyszy o wprowadzeniu polskiej ustawy o stowarzyszeniach zarobkowo - gospodarczych z r. 1920 w Województwie Śląskiem.

Na terenie Województwa Śląskiego /Górny Śląsk/ obowiązuje do dnia dzisiejszego niemiecka ustawa o stowarzyszeniach zarobkowo - gospodarczych, /kooperatywach/, które ~~na~~ całym szeregu przepisów krępuje swobodny rozwój ruchu spółdzielczego.

Między innymi zawiera wspomniana ustawa przepis zapisania każdego członka osobno do rejestru handlowego w sądzie, co wywołuje olbrzymią pracę i nakład tak w sądach handlowych jak i spółdzielniach i powoduje bardzo dotkliwe koszty dla spółdzielni.

Tak samo według staro niemieckiego prawa podatkowego ściągają urzędy podatkowe od spółdzielni spożywczych podatek obrotowy. W całym Państwie polskim nietylko oleszyńskiej części Województwa Śląskiego ustawodawstwo podatkowe nie zna tego systemu podatków. Jedynie tylko kilku spółdzielni, i to najmłodszych, rozwijających swą działalność na dawniejszej części pruskiej Górnośląska, przyłączonej do Polski, podlega systemowi podatku obrotowego. Już ten sam fakt przemawia za szybką zmianą systemu podatkowego stosowanego do pełnej części spółdzielni spożywców, gdyż podatek obrotowy stosowany do Spółdzielni Spożywców jest prawem wyjątkowym obliczonym na tamowanie ruchu spółdzielczego.

Sejm wzywa Wojewodę:

aby poczynił natychmiast starania u Rządu Centralnego w Warszawie i spowodował Radę Ministrów do jaknajspieszsze go wprowadzenia polskiej ustawy o stowarzyszeniach zarobkowo-gospodarczych z r. 1920 w Województwie Śląskiem, i aby podatek obrotowy, który płacić mają spółdzielnie, został natychmiast wstrzymany.

Katowice, dnia 20. kwietnia 1923 r.

Grajek,
Guźdź, Sikora, Szusick, Pronobis, Obrzut, Mędlewski.

Sejm Śląski.

Katowice, dnia 20 kwietnia 1923.

Województwo Śląskie
w Katowicach.

L.dz. R.7.227//2.

Dotyczy: Projektu ustawy r
przedniocie zasilenia finan-
sów gminnych w górnośl. części
Województwa Śląskiego.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego,

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedniocie zasilenia finansów gminnych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 17. kwietnia 1923. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jeft art. 23 statutu organicznego, z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// S c h u l t i s.

U z a s a d n i e n i e.

Wędrza finansowa gmin wymaga gwałtownych środków ratunkowych. Pomiędzy temi środkami najważniejszym byłby udział w podatku dochodowym, który jednakowoż wymaga ustawowego uregulowania i nie da się tak szybko przeprowadzić ze względu na skomplikowane zadania wymaganej ustawy, aby sanacje finansów gminnych mógł czynić zawisłą od uwzględnienia na udziały o podatku dochodowym. Pozostaje zatem otwarte pytanie o podatkach komunalnych. Rzecz jest ujęta w formie nowelizacji tej ustawy, albowiem ustawa ta jako całość przedstawia się jeszcze dzisiaj na ogół korzystnie i jest podstawą wielu gmin gospodarki gminnej. Niestety do ustawy o podatkach komunalnych wyszło szereg nowel niemieckich oraz przepisów wykonawczych, tak, że obok wyraźnego zniesienia pewnych paragrafów trzeba było koniecznością ustawić art. 10. Zajęte stanowisko w projekcie ma na celu nie naruszać gminom żadnych podatków, lecz umożliwić im stosownie do indywidualnych warunków gmin zaprowadzenie tej lub owej ustawy. Należałoby pozostawić ingerencji Województwa, jako władzy nadzorczej przeciw działaniu temu, iaby np. miasto Katowice zaprowadziło tak wysokie podatki od napojów spirytusowych, aby się opłacało szmaglować je z Tarnowskich Gór, lub Król. Kuty /§ 3 projektu/.

Zresztą każde źródło podatkowe w projekcie wymieniono przemawia same za sobą, a pewnego objaśnienia wymaga tylko art. 7. Udział gmin w podatku od nabycia nieruchomości oraz istotnie wysoki podatek od przyrostu wartości obciąża wszystkie nieruchomości, które, czy to drogą sprzedaży, czy to drogą spadku przechodzą z ręki do ręki. Wyłączone od tych podatków pozostają nieruchomości w rękach spółek akcyjnych, fundacji, kościołów i t.d. pozostające, wreszcie najgorzej. Dlatego należałoby dać gminom możność ściągnięcia equivalentu ze podatku w ten sposób utracony, a należy właśnie od ludzi, względnie podmiotów prawnych, w których ręku wielkie fortuny są skoncentrowane.

obok sprawiedliwości podatkowej przemawia też sprawiedliwość społeczna za umożliwienie wprowadzenia takiej opłaty. Nazwa daniny zastępczej uzasadniona jest charakterem podatku.

Co do podatków od czynszów w art. 9 unormowanego zauważa się że jeżeli weźmie się pod uwagę, iż stosunek marki złotej do papierowej ma się jak 5 000 - 1, to można powiedzieć, że lokatorzy należą i tak do uprzywilejowanych. Lokale przemysłowe, nie cieszące się taką ochroną prawną, jak mieszkanie, wytrzymują atoli stosunkowo większe obciążenie zawsze w tym samym procencie obliczone, jak obciążenie mieszkań.

Na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej odbytem w końcu marca r.b. projekt ustawy o sanacji finansów gminnych postanowiono usgodnić z Związkiem Gmin.

Posiedzenie Związku Gmin odbyte w celu narady nad projektem Województwa zakończyło się wyrażeniem zgody na wszystkie postanowienia projektu z wyjątkiem art. 9. Co do tego postanowienia gminy stoją na stanowisku, że wszelkie opłaty o charakterze grosza czynszowego mają służyć do stworzenia specjalnego funduszu budowlanego, celom zaradcznictwa bieżącej mieszkaniowej. Gminy proponowały zamiast takiej opłaty podwyższenie podatku gruntowego od gruntów zabudowanych, z możliwością przerzucenia tegoż ze strony właściciela na lokatorów. Gminy nie uświadamiały sobie należycie, że przy takim stawieniu sprawy zmiana zachodzi tylko w nazwie podatku, a nie w jego istocie. Z powodu że projekt niniejszy jest ustawą ramową, otrierającą gminom możność wprowadzenia u siebie wyłączonych tam podatków, przeto nie nie stoi na przeszkodzie, by gminy z grosza czynszowego utworzyły fundusze budowlane, względnie, by zrezygnowały z tego podatku, skoro im się wydaje niekłaściwym. Nie można było atoli zrezygnować zgóry z takiego źródła dochodów, które np. dla jednego z mniejszych miasteczek Górnośląskiego Śląska dałoby 12 milionów marek rocznie. Rezultatem dyskusji z gminami jest art. 6. uchwalający uwolnienie od podatku gruntowego, służbowe grunta i mieszkania duchownych, służby kościelnej i nauczycieli ludowych. Z powodu, że ustawy uposażeniowe przewidują odpowiadanie potrącenia za grunta i mieszkania służbowe, przeto w razie zniesienia wolności podatkowej potrącenie się zmniejszy. Zupełnie nie na czasie będące i nieuzasadnione uwolnienia nieraz bardzo pokąźnych przestrzeni od podatku gruntowego zostają usunięte.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie zasilania finansów gminnych w górnośląskiej części
Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zmieniając przepisy § 2 ustawy o krajowych podatkach z 30 marca 1920 r. oraz § 13 i 14 ustawy o podatkach komunalnych z 14 marca 1923 r. upoważnia się gminy w górnośląskiej części Województwa Śląskiego do zaprowadzenia podatków od piwa, wina, wódki i innych napojów spirytusowych w gminie spożywanych lub do spożycia sprzedawanych. Wszelkie ograniczenia według dotąd obowiązujących ustaw lub rozporządzeń w tym względzie nałożonych znosi się.

Art. 2.

Podatek od napojów spirytusowych powinien być z reguły pobierany od jednostkowej ceny drobnej sprzedaży, przyczem wysokość podatku nie może przekroczyć

5%	tej ceny	dotyczy	do piwa, boku, portera,	
10%	"	"	"	wina, ryżu i podobnego,
20%	"	"	"	win, naleśajców, koniaku, wódki, likieru i innych napojów spirytusowych.

Art. 3.

W gminach pobierających podatek od napojów spirytusowych obowiązany jest każdy drobny sprzedawca napojów spirytusowych prowadzić księgi magazynowe na przychód i rozchód towaru w ten sposób, by z ksiąg tych zawsze ilość rozsprzedanej w pewnym okresie ilości napojów spirytusowych dała się stwierdzić oraz księgę kasową, wykazującą przychód ze sprzedaży napojów spirytusowych. Organom administracji gminnej przysługuje prawo wglądu do powyższych ksiąg.

Art. 4.

Podatek od napojów spirytusowych płatny jest miesięcznie zawsze od przychodu ze sprzedaży w poprzedzającym miesiącu. Blizsze postanowienia celem przeprowadzenia tej zasady zawierać będą ordynacje podatkowe poszczególnych gmin.

Art. 5.

Podatek od napojów spirytusowych mogą gminy pozatem pobierać także na podstawie ugody ryczałtowej, zawartej corocznie z ogółem drobnych sprzedawców w danej gminie. Przy ryczałtowym poborze podatku utworzy ogół drobnych sprzedawców w gminie stowarzyszenie podatkowe, które wybiera przedstawicielstwo upoważnione do zawarcia w jego imieniu z gminą, co do wysokości terminów płatności i t.d. podatku oraz rozdziału ryczałtowej sumy podatku na stowarzyszeniach. Za ugodową ryczałtową sumę podatku odpowiadają wszyscy stowarzyszeni solidarnie. Płatnicy przybywający w ciągu roku, na który zawarto ugody, będą aż do końca tego roku opodatkowani w myśl ogólnych zasad art. 2 - 4.

Art. 6.

Utolnienie od podatku gruntowego, przewidziane dla gruntów wliczonych w § 24 Lit. k, ustawy o podatkach komunalnych z 14.VII. 1893 roku znosi się.

Art. 7.

Upoważnia się gminy górnośląskiej części Województwa Śląskiego do zaprowadzenia daniny zastępczej za podatek od nabycia nieruchomości i za podatek od przyrostu wartości.

Podmiotowo podlegają daninie:

- 1/ fundacje z wyjątkiem fideikomisów, kościoły, klasztory, gminy wyznaniowe, stowarzyszenia i inne związki osób, których zrzeszenie nie ma celu zarobkowego.
- 2/ majoraty i inne fideikomisy,
- 3/ towarzystwa akcyjne i inne spółki, których celem jest prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, a których statut nie przewiduje rozwiązania spółki wskutek śmierci lub wystąpienia poszczególnych wspólników. Należenie państwa lub innych związków publicznych do danej spółki nie uchyla obowiązku do płacenia daniny zastępczej.

Przedmiotowo podlega daninie majątek nieruchomy w gminie położony, należący do zobowiązanych wyżej pod 1 - 3 wymienionych z wyłączeniem tych części majątku nieruchomego, jakie wolne są od podatku gruntowego. Daninę zastępczą wymierza się na podstawie wartości szacunkowej majątku daniny podlegającego w roku podatkowym. Wysokość daniny wynosi według wartości szacunkowej:

od podatników pod 1 wymienionych		$\frac{1}{2}$ %	wartości
" " " 2	"	1 $\frac{1}{2}$ %	"
" " " 3	"	3 %	"

rocznie.

Gminom wolno uchylić niższe stawki daniny zastępczej, atoli tylko w stosunku 1 - 3 - 6 odwołanie do trzech kategorii podmiotowo zobowiązanych do płacenia daniny.

Art. 8.

Uchwalone w myśl art. 1 - 4 i 6 gminne ustawy podatkowe wymagają do swej ważności zatwierdzenia przez Radę Wojenódką, która poweźmie decyzję po wysłuchaniu Wydziału Skarbowego Województwa.

Art. 9.

Obok podatku gruntowego pobieranego po myśli §§ 24 - 27 ustawy o podatkach komunalnych z 14 lipca 1893 roku mogą gminy miejskie wprowadzić z ważnością od 1 stycznia 1923 roku podatek od czynszu najmu nie wysokości 25% czynszu najmu płaconego właścicielowi, w razie zaś, jeżeli lokal przemysłowy lub mieszkanie, lub inna część realności pozostaje w używaniu właściciela, lub jest wynajęta nie ze umówionym czynszem pieniężnym względnie nie w całości za czynszem pieniężnym, należy za podstawę podatku przyjąć wartość użytkową mieszkania lub lokalu wedle przeciętnych miejscowych czynszów z uwzględnieniem położenia i przeznaczenia lokalu. Za podatek od czynszu odpowiadają solidarnie właściciel gruntu i lokatorzy oraz inni użytkownicy, ci ostatni odnośnie do sumy podatkowej przypadającej bądź to od płaconych przez nich czynszów, bądź to od wartości użytkowej dzierżonej przez nich części nieruchomości.

Art. 10.

Wszystkie postanowienia ustaw niemieckich, pruskich, względnie statutów ordynacji i t.d. sprzeczne z przepisami tej ustawy się znosi.

Art. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 12.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

S p r a w o z d a n i e

komisji szkolnej w sprawie udzielenia komunom na terenie
Województwa Śląskiego subwencji, celem utrzymania komunalnych
szkół średnich w charakterze publicznym.

Komisja szkolna, rozpatrując petycję miasta Katowic o udzielenie subwencji, celem utrzymania komunalnych szkół średnich, przysłała do przekonania, że miasto Katowice słusznie żąda zapomogi. Pruski minister wiedzy, sztuki i ośw. publ. wydał dnia 10/10.1920 r. i 16/3. 1921 r. rozporządzenia, na mocy których rząd pruski udzielał zapomogi, celem utrzymania komunalnych szkół wyższych /średnich/ w charakterze publicznym, aż do 60% wszelkich niedoborów. Te rozporządzenia obowiązują jeszcze w górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Jako ekwiwalent, przypada Województwu prawo obsadzenia połowy posad profesorskich, wpływ na budżet i kontrola rozliczenia rocznego tych szkół.

Ze względu na to, że komuny ponoszą przez utrzymanie szkół średnich znaczną część kosztów w dziedzinie szkolnictwa wojewódzkiego i ze względu na trudne położenie finansowe miast i gmin województwa naszego, prosi komisja szkolna Wysoki Sejm o przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia 1923 roku.

w przedmiocie udzielenia komunom na terenie Województwa Śląskiego, posiadającym komunalne szkoły średnie, subwencji, celem utrzymania tych szkół.

Art. 1.

Wszelkim komunom na terenie Województwa Śląskiego, posiadającym komunalne szkoły średnie, w charakterze publicznym, przyznaje się tytułem zapomogi, stosownie do rozporządzeń pruskiego ministra wiedzy, sztuki i ośw. publ., z dnia 10/10.1920 r. U.II. 1464 i 16/3.1921 r. U.II. 291 - 60% /sześćdziesiąt procent/ wszelkich niedoborów, celem utrzymania tych szkół.

Art. 2.

Układy, na mocy których komuny pobierają, względnie pobierać będą zapomogi, muszą zostać zawarte z Radą Wojewódzką.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Referent ks. poseł. Brzuska.

/-/ R. Wydra, sekr.

S p r a w o z d a n i e

- - - - -

komisji szkolnej w sprawie petycji Kuratorjum Okręgu Szkolnego krakowskiego o udzielenie subwencji na zbudowanie Domu Wycieczkowego dla młodzieży szkolnej.

Kraków, posiadający dużo pamiątek historycznych, był, jest i będzie miejscem wycieczek dla młodzieży szkolnej z całej Polski. W czasie przedwojennym liczne komitety obywatelskie zajmowały się chętnie oprowadzaniem, ugaszczaniem i pomieszczaniem wycieczek szkolnych. Obecnie, gdy stan średni zubożał, zwiedzanie pamiątek starożytnego Krakowa jest bardzo utrudnione. Inicjatywę Kuratora Okręgu Szkolnego w Krakowie, dążącą do zbudowania Domu Wycieczkowego dla młodzieży szkolnej, należy nie tylko przywitać, ale także gorąco poprzeć.

Dlatego prosi komisja szkolna Wysoki Sejm o przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

- - - - -

z dnia 1923 roku

w przedmiocie udzielenia Kuratorjum Okręgu Szkolnego krakowskiego subwencji na zbudowanie Domu Wycieczkowego dla młodzieży szkolnej.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia ze Skarbu Śląskiego subwencji w wysokości 50,000 000 mkp. /pięćdziesiąt milionów marek polskich/ Kuratorjum Okręgu Szkolnego krakowskiego na zbudowanie Domu Wycieczkowego dla młodzieży szkolnej.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Referent poseł Szuścik.

Komisja szkolna:

/-/ R. W y d r a , sekr.

ZL

S p r a w o z d a n i e

Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego w przedmiocie zatwierdzenia Rozporządzeń Wojewody odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego /Dz.U.Śl. nr. 12, poz. 42 i nr. 24 poz. 82. /Druk nr. 170, wzgl. 81/.

Komisja Prawnicza proponuje przyjęcie następującej ustawy:

Ustawa z dnia

w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody z dnia 1 sierpnia 1922 roku i 19 września 1922 roku odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego /Dz.U.Śl. nr. 12, poz. 42 i nr. 24 poz. 82./

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie z dnia 1 sierpnia 1922 roku w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego /Dz.U.Śl. nr. 12, poz. 42/ z następującymi zmianami:

- § 1. W art. 1. cyt. rozporządzenia skreśla się słowo "cały".
- § 2. Do tegoż art. 1. dodaje się następujące ustępy:

Sprawy, dla których przepisy prawne części górnosłaskiej Województwa nie przewidują wogóle postępowania sporno - administracyjnego, lecz jedynie postępowanie uchwałowe wyłącza się z właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W sprawach tych rozstrzyga odtąd Rada Wojewódzka w postępowaniu uchwałowym.

O ile Rada Wojewódzka jest powołana na mocy art. 27 ustawy z dnia 15 lipca 1920 roku /Dz.U.Rz.P. nr. 73, poz. 497/ do rozpatrywania danej sprawy także w instancji wyższej, uchyla się tenże środek prawny.

Sprawy rozstrzygane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w postępowaniu uchwałowym, a następnie na wniosek stron w postępowaniu sporno administracyjnym będą należały do kompetencji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego aż do chwili uregulowania nowego toku instancji w odnośnych ustawach.

§ 3. Po ustępie 3 art. 3. cyt. rozporządzenia umieszcza się następujący ustęp:

W sprawach spornych pomiędzy związkami dla spraw ubogich wystarcza obecność przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego względnie innego sędziego zawodowego, oraz dwóch sędziów niezawodowych.

Art. 2.

Zatwierdza się rozporządzenie z dnia 19 września 1922 roku /Dz.U.Śl. nr. 24, poz. 82/ o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 1 sierpnia 1922 roku /Dz.U.Śl. nr. 12, poz. 42/ w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewódzie.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Zatwierdzenie rozporządzeń Wojewody z dnia 1. sierpnia i 19 września 1922 roku odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, okazało się zależnem od równoczesnego rozpatrzenia i ustalenia kompetencji Rady Wojewódzkiej. Według art. 30. Rada Wojewódzka miała pełnić aż do innego uregulowania sprawy ustawą lub w drodze przewidzianej w art. 39 funkcje Wydziału Regencji /czyli Wydziału Obwodowego/; drogą przewidzianą w art. 39 było utworzenie Sądu Administracyjnego, to utworzenie nastąpiło właśnie rozporządzeniami Wojewody z dnia 1.VIII i 19.IX. 1922 roku

Obecnie Rada Wojewódzka ma objąć część agend Wydziału Obwodowego, a z drugiej strony Wojewódzki Sąd Administracyjny powinien przejąć wszystkie agendy Wydziału Obwodowego stanowiące sądownictwo administracyjne. Z tego powodu należało przekazać z funkcji Wydziału Obwodowego Radzie Wojewódzkiej te czynności, które nie są właściwem sądownictwem administracyjnem, ale tylko czynnością administracyjną. Dlatego przekazuje się sprawy, dla których przepisy prawne nie przewidują wogóle postępowania sporno-administracyjnego, lecz jedynie postępowanie uchwałowe Radzie Wojewódzkiej, natomiast Wojewódzki Sąd Administracyjny zatrzymuje wszystkie sprawy, w których przepisy prawne przewidują postępowanie sporno-administracyjne albo postępowanie uchwałowe przed Wydziałem Obwodowym, a następnie na wniosek stron postępowanie sporno-administracyjne w tejże instancji.

// K e m p k a,

Sprawozdawca.

S p r a w o z d a n i e

komisji prawniczej Sejmu Śląskiego w sprawie projektu ustawy
o kompetencji Rady Wojewódzkiej /Druk nr. 170, względnie 81./

Komisja prawnicza proponuje przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a tymczasowa

z dnia 1923 roku

w przedmiocie kompetencji Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Aż do chwili uregulowania kompetencji Rady Wojewódzkiej w poszczególnych ustawach zastrzeżonych ustawodawstwu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, względnie Sejmu Śląskiego obejmuje Rada Wojewódzka oprócz agend Rady Prowincjonalnej, Tydziału Prowincjonalnego i Tydziału Krajowego, oraz innych agend przyznanych jej przez Statut Organiczny Województwa Śląskiego następujące kompetencje:

Art. 2.

Na Radę Wojewódzką przechodzą upoważnienia nadane w dotychczas obowiązujących ustawach i rozporządzeniach austriackim, niemieckim i pruskim władzom centralnym i związkowym, o ile te ustawy i rozporządzenia dotyczą spraw zastrzeżonych ustawodawstwu śląskiemu.

Art. 3.

Na Radę Wojewódzką przechodzą także sprawy wyłączone z kompetencji Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na mocy § 2. art. 1. ustawy z dnia w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody, odnoszących się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Art. 4.

Powszechnie obowiązujące rozporządzenia wykonawcze Wojewody, zawierające zasadnicze i ogólne normy, będą wymagały zgody Rady Wojewódzkiej, jeśli one dotyczą:

- 1/ ustawodawstwa o używaniu języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów,
- 2/ ustawodawstwa o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podziału administracyjnego Śląska.
- 3/ ustawodawstwa o organizacji sił policyjnych i żandarmerji,
- 4/ ustawodawstwa w zakresie szkolnictwa,
- 5/ ustawodawstwa w sprawach ryżnaniowych,
- 6/ ustawodawstwa przeciwko lichwie i spekulacji,
- 7/ ustawodawstwa zakładów użyteczności publicznej, względnie w sprawach robót publicznych, wykonanych na koszt Skarbu Śląskiego tudzież w sprawie dotowanych ze Skarbu Śląskiego Spółek Akcyjnych i kooperatyw,
- 8/ Ustawodawstwa skarbowego,
- 9/ ustawodawstwa socjalnego.

Art. 5.

Jeżeli w sprawach zastrzeżonych ustawodawstwu śląskiemu przysługiwał w myśl dotychczasowych ustaw i rozporządzeń środek prawny zażalenie lub rekursu do władz centralnych, wstępuje w miejsce władz centralnych Rada Wojewódzka, jako instancja zażalenia lub rekursowa.

O ile Rada Wojewódzka była powołana do rozpatrywania sprawy w instancji niższej, uchyla się środek prawny zażalenia lub rekursu.

Art. 6.

Uchwały Rady Wojewódzkiej wykonuje Wojewoda.

Art. 7.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 8.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Komisja prawnicza proponuje, jak z porównania powyższego projektu z drukiem nr. 170 /załącznik/ wynika tylko nieliczne i niewielkie zmiany, względnie poprawki projektu druk nr. 170. W art. 1. powiedziano zamiast słów: "... obejmują Rada Wojewódzka agendy Rady Prowincjonalnej, Wydziału Prowincjonalnego i Wydziału Krajowego", jak następuje: "obejmuje Rada Wojewódzka oprócz agend Rady Prowincjonalnej, Wydziału Prowincjonalnego i Wydziału Krajowego, oraz innych agend przyznanych jej przez Statut Organiczny następujące kompetencje". Komisja Prawnicza uważała, tę poprawkę za potrzebną ze względu na to, że pierwotne brzmienie byłoby niezgodne z art. 27 Statutu Organicznego według którego Rada Wojewódzka przecież już korzysta z praw nadanych ustawami pruskimi Radzie Prowincjonalnej, względnie Wydziałowi Prowincjonalnemu, a względnie z praw nadanych statutem krajowym lub innymi ustawami austriackimi Wydziałowi Krajowemu, a oprócz tego z praw Statutem Organicznym i późniejszymi ustawami państwowymi lub śląskimi jej nadanych.

Pierwotne brzmienie art. 1. byłoby więc ograniczało kompetencje Rady Wojewódzkiej i temsamem byłoby zawierało zmianę art. 27 Statutu Organicznego.

W art. 2, komisja prawnicza uważała za konieczne wstawienie słowa "austriackim" przed słowami: "niemieckim i pruskim władzom centralnym i związkowym".

Art. 4. projektu druk nr. 170 należy zdaniem Komisji prawniczej skrócić, gdyż jest zbyteczny, albowiem postanowienia niniejszej ustawy nie mogą uchylać żadnych artykułów Statutu Organicznego, a jeżeliby je jednak uchylały, to takie zapewnienie, że tego nie czynią, nieby nie pomogło. Wobec skrócenia art. 4. zmienia się liczbowanie następnych artykułów: 5 - 9 na 4 - 8.

Z art. 7 pierwotnego projektu proponuje Komisja pozostawić jako nowy art. 6. tylko słowa: "Uchwały Rady Wojewódzkiej wykonuje Wojewoda", ponieważ określenie, że miałyby to mieć miejsce tylko do chwili wydania ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa Śląskiego jest zbyteczne, pozbawiając Komisja nie widzi potrzeby podkreślenia, że wykonanie uchwał nastąpić ma przez Wydziały ustanowione przy Urzędzie Wojewódzkim. Wydziały te nie stanowią bowiem samodzielnych jednostek administracyjnych w rodzaju Ministerstw Resortowych, są raczej aparatem, którym Wojewoda się posługuje przy wykonywaniu swoich funkcji. Czy Wojewoda sam osobiście, albo za pomocą stojącego mu do dyspozycji aparatu urzędniczego wykonuje ustawy lub uchwały, nie potrzebuje być wymienione w ustawach.

// K e m p k a,
Sprawozdawca.

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej z dnia 2. 5. 1923 roku.

/Do druku nr. 163./

Komisja budżetowa na posiedzeniu w dniu 2/5.1923 roku przyjęła projekt Rady Wojewódzkiej druk nr. 163. w przedmiocie przevalutowania stawek podatkowych z tą zmianą, że w artykule 13. projektu skreśla się słowa: "i uiszczają", a to z powodu, że obliczanie podatku w markach niemieckich nie powinno wykluczać uiszczania go w markach polskich.

/-/ St. H a n i c k i
Referent.

/ Do druku nr. 171. /

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej z dnia 2.5.1923 roku.

Komisja budżetowa zgodziła się jednomyślnie ~~z~~ projekt ustawy Rady Wojewódzkiej Druk nr. 171. w przedmiocie zmiany systemu cproizycyjnego przyjął z tą zmianą, że artykuł drugi otrzymuje następujące brzmienie: "Na udzielenie wsparć dla niezamożnej ludności, której dotychczas przysługiwało prawo poboru maki i cukru po niższej cenie, przyznaje się władzom wojewódzkim, sz do odwołania, kredyt miesięczny do jednego miljaru marek polskich".

W zasadzie komisja jest tego zdania, żeby wsparcia na makę i cukier otrzymywali tylko ci biedni, którzy żadnych wsparć nie pobierają, lub też pobierają za mało wsparcia i żadnych innych dochodów nie mają.

/-/ St. J a n i c k i
referent.

S.P.

S p r a w o z d a n i e

komisji prawniczej w sprawie projektu zmian niektórych postanowień ustaw gminnych w Cieszyńskiej części Województwa Śląskiego.

Dnia 4 maja 1923 roku rozpatrywała komisja prawnicza projekt ustawy tyczący zmian niektórych postanowień ustaw gminnych w Cieszyńskiej części Województwa i uchwaliła w art.3. ustępie trzecim skreślić ostatnie słowa brzmiące: "pełnego składu Rady gminnej".Inne artykuły projektu pozostawiono bez zmiany.

Prezes:

/s/ Mateja.

Sprawozdawca:

/-/ Obrzut.

Województwo Śląskie
w Katowicach.

Katowice, dnia 20, kwietnia 1923 r.

L.dz. RW. 213/2.

Dotyczy: projekt ustawy
w przedmiocie zmiany
ustawy o ubezpieczeniu
funkcjonarj. prywatnych.

Do
Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu funkcjonarjuszów prywatnych uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 17. kwietnia 1923. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organicznego oraz w załatwieniu interpelacji klubu niemieckiego, przesłany pismem Pana Marszałka z 15. marca 1920. L.A.O. 497/23. z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ W. Z. Żurawski.

U S T A W A

z dnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy o ubezpieczeniu funkcjonarjuszów prywatnych.

Art. 1.

Ustawę z dnia 20. XII. 1911 r. o ubezpieczeniu funkcjonarjuszów prywatnych /R.G. Bl. 989/ zmienia się jak następuje:

1/ - § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 1.

Na wypadek niezdolności do pracy zawodowej /§ 25/ i starości, jakoteż na korzyść pozostałych rodzin podlegają ubezpieczeniu funkcjonarjusze prywatni na podstawie przepisów tej ustawy, a mianowicie:

- 1/ funkcjonarjusze na kierowniczych stanowiskach,
- 2/ urzędnicy przedsiębiorstw, wókmistrzowie i inni funkcjonarjusze na równym albo też wyższym stanowisku,
- 3/ biuraliści, o ile wyłącznie nie są zatrudnieni posyłkami, czyszczeniem, uprzątnianiem i podobnymi robotami, z włączeniem uczniów biurowych i pisarzy warsztatowych,
- 4/ pomocnicy i uczniowie handlowi, inni funkcjonarjusze dla usług kupieckich nawet wówczas, jeżeli przedmiotem przedsiębiorstwa nie jest proceder handlowy, pomocnicy i uczniowie w aptekach,
- 5/ członkowie sceny i muzycy bez względu na wartość artystyczną ich usług,
- 6/ funkcjonarjusze w zawodach, których przedmiotem jest wychowanie, nauka i opieka, pielęgnacja chorych i dobroczynność.

Warunkiem ubezpieczenia dla wszystkich tych osób jest, aby za wynagrodzeniem znajdowały się w pewnym stosunku służbowym, aby ich roczny zarobek z pracy nie przekraczał granicy ustalonej na mocy § 1a. i aby przy objęciu zatrudnienia podlegającego obowiązki ubezpieczenia nie miały ukończonych lat 60-ciu.

Do wynagrodzenia w myśl niniejszej ustawy należą obok pensji i płacy także udział w zyskach, pobory w naturaljach i inne, które ubezpieczony, choćby tylko zwyczajowo, zamiast pensji lub płacy lub obok nich od pracodawcy lub osoby trzeciej pobiera. Wartość

tych pobrań oblicza się według cen miejscowych, które ustala Urząd Ubezpieczeń.

Wojewoda może rozporządzeniem wykonawczem po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń bliżej określać grupy zawodowe, należące do oznaczonych w ustępie 1 2/ - Po § 1 dodaje się następujący § 1 a.:

§ 1 a.

Wojewoda ustala za zgodą Rady Wojewódzkiej granice zarobków rocznych w myśl § 1 ustęp 2 niniejszej ustawy.

3/ - § 2 utrzymuje następujące brzmienie:

§ 2.

Na równi z osobami wymienionymi w § 1 ustęp 1 są postawieni samodzielni nauczyciele i wychowawcy, którzy w swoim przedsięwzięciu - biorstwie nie zatrudniają funkcjonariuszy.

4/ - §§ 4 i 9 otrzymują następujące brzmienie:

§ 4.

Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej rozszerzyć obowiązek ubezpieczenia także i na inne osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności, jak osoby wymienione w § 1, i nie zatrudniają w swoim przedsiębiorstwie funkcjonariuszy.

§ 9.

Zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach albo w służbie Państwa Polskiego, Województwa Śląskiego, Związku gmin, gminy, albo też instytucji ustawowego ubezpieczenia socjalnego, jeżeli mają zagwarantowane prawo do emerytury i rent dla pozostałych co najmniej w takiej wysokości, jaka odpowiada ich służbowym dochodom.

To samo dotyczy duchownych stowarzyszeń religijnych, uznanych za korporacje prawnie - publicznie, jakoteż nauczycieli i wychowawców przy publicznych szkołach i zakładach.

Czy ekspektatywę należy uważać za zagwarantowaną, rozstrzyga Rada Wojewódzka.

Przyznanie tego prawa powoduje zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia od dnia, w którym ono zostało przyznane. Zwolnienie nie działa wstecz.

5/ - w § 10 ustęp 1 otrzymuje:

a/ nr. 4 następujące brzmienie:

Osoby, które dla własnego wykształcenia naukowego do przyszłego zawodu są zatrudnione za wynagrodzeniem.

b/ nr. 5 znosi się.

6/ - Po § 10 dodaje się następujący § 10 a.

§ 10 a.

Nie podlega ubezpieczeniu ten, kto jest niezdolny do pracy zawodowej, lub kto pobiera emeryturę albo rentę dla wdowców w myśl przepisów niniejszej ustawy albo rentę inwalidzką dla wdów lub wdowców z ubezpieczenia inwalidzkiego.

7/ - § 15 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 15.

Kto z zatrudnienia, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia występuje a płacił wkładki najmniej przez cztery miesiące na mocy obowiązku ubezpieczenia, może ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować /ubezpieczenie dalsze/.

Pod tymi samymi warunkami można ubezpieczenie dobrowolnie kontynuować podczas pobytu ubezpieczonego za granicą.

8/ - Po § 15 dodaje się następujący § 15 a.

§ 15 a.

Do dobrowolnego wstąpienia do ubezpieczenia /własnowolne ubezpieczenia/ są uprawnione stosownie do swego dochodu aż do ukończenia 40. roku życia:

- 1/ osoby, które wykonują na własny rachunek podobne czynności jak osoby wymienione w § 1.
- 2/ osoby, które w myśl §§ 7, 8 i 10 nr. 4 zwolnione są z obowiązku ubezpieczenia.

Jeżeli odpadną warunki do własnowolnego ubezpieczenia, osoby te mogą ubezpieczenie własnowolno kontynuować, o ile uiszczyły wkładki za co najmniej cztery miesiące, na podstawie własnowolnego ubezpieczenia.

9/ - § 16 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 16.

Według wysokości rocznego zarobku ustala się dla ubezpieczonych następujące klasy pobrań:

klasa 1 do	7 200 mk. czyli mies.	600 mk.
" 2 od więcej niż 7200-	14 400 mk.	" " 600 - 1 200 mk.
" 3 " 14 400-	28 800 mk.	" " 1 200 - 2 400 mk.
" 4 " 28 800-	50 400 mk.	" " 2 400 - 4 200 mk.
" 5. " 50 400-	72 000 mk.	" " 4 200 - 6000 mk.
" 6. " 72 000-	108 000 mk.	" " 6 000 - 9 000 mk.
" 7. " 108 000-	144 000 mk.	" " 9 000 - 12 000 mk.
" 8. " 144 000-	216 000 mk.	" " 12 000 - 18 000 mk.
" 9. " 216 000-	324 000 mk.	" " 18 000 - 27 000 mk.
" 10 " 324 000-	432 000 mk.	" " 27 000 - 36 000 mk.
" 11. " 432 000-	576 000 mk.	" " 36 000 - 48 000 mk.
" 12 " 576 000-	720 000 mk.	" " 48 000 - 60 000 mk.
" 13. " ponad	720 000 mk.	" " 60 000 i więcej.

10/ - § 17 znosi się.

11/ - § 18 znosi się.

12/ - § 19 ~~znosi się~~ skreśla się.

13/ - Po § 24 dodaje się następujący § 24a. .

§ 24 a.

Jeżeli ubezpieczony opłacał wkładki do ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych i do ubezpieczenia inwalidzkiego /ubezpieczenia przechodni/ i nabył prawa zarówno do emerytury z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, jakoteż do renty inwalidzkiej z ubezpieczenia inwalidzkiego, to może, jeżeli prawo nie zgasło, wybrać albo emeryturę albo rentę inwalidzką. Wybór jednego lub drugiego rodzaju ubezpieczenia jest dla ubezpieczonego i jego pozostałych trwale wiążący.

Jeżeli ubezpieczony pociągnięty sam żadnego wyboru nie dokonał, to może jego pozostała rodzina, jeżeli nabyła prawo do renty dla pozostałych, tak w ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych, jakoteż w ubezpieczeniu inwalidzkim, wybrać rentę dla pozostałych z jednego z tych ubezpieczeń. Prawo wyboru przysługuje wdowie lub wdowcowi.

Jeżeli pozostały tylko sieroty, to przysługuje im wspólnie prawo wyboru; jeżeli mają one kilku ustawowych zastępców, wówczas rozstrzyga zastępcę najbliższej sieroty.

Bliższe szczegóły co do wykonania tych przepisów określa Wojewoda.

14/ - § 41 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 41.

Spory pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego i ubezpieczonym, które powstały z przepisów §§ 37 - 40 a nie będą załatwione przy ustalaniu rent, rozstrzyga ostatecznie na skutek zażalenia Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

- 15/ - § 48 otrzymuje następujący ustęp 3.:
Czas wyczekiwania dla dobrowolnego ubezpieczenia wynosi we
wszystkich wypadkach 180 miesięcy wkładkowych.
- 16/ - §§ 49 i 50 otrzymują następująco brzmienie:

§ 49.

Ekspertyzyna gaśnie, jeżeli po roku kalendarzowym, w którym opłacono pierwszą wkładkę miesięczną, w następnych 10 latach kalendarzowych, uiszczono mniej aniżeli 8, a po tym czasie mniej niż 4 miesięcznych wkładek w każdym roku kalendarzowym.

§ 50.

Ekspertatytę odżywa, nienaruszając możliwości późniejszej wpłaty w ryśł § 187, jeżeli ubezpieczony uisłi dodatkowo zalogło dobro- wolne wkłádki w ciągu 2 lat kalendarzowych, następujących po roku kalendarzowym płatności wkłádki.

Ekspektatywa odżywa także i wówczas, jeżeli ubezpieczony na nowo uiszczył wkładki na podstawie zatrudnienia podlegającego obowiąz-
kowi ubezpieczenia lub dobrowolnego ubezpieczenia, a to
o ile przed wygaśnięciem ekspektatywy był wypłacony czas wy-
czekiwania, co najmniej za 24 miesiące wkładowych,
2 przeciwnym razie co najmniej za 48 miesięcy wkładowych.

Ekspertyzę uważa się za nieczytelną, jeżeli czas pomiędzy wstąpieniem do ubezpieczenia a wypadkiem ubezpieczeniowym, jest pokryty conajmniej w 3/4 tych wkładkami lub okresami czasu zastępowanymi wkładkami w myśl obliczenia z dnia 26. VIII. 1915 r. i 2. VIII. 1917 r. o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych podczas wojny /D.G.Bl. str. 531 i 680/.

- 17/ - §§ 51 i 52 znoszą się.
18/ - § 55 otrzymują następujące brzmienie:

§ 55.

Emerytura roczna składa się z kwoty zasadniczej i dodatku.
Kwota zasadnicza wynosi we wszystkich klasach 720,- rln.

Jako dodatek ustanawia się:

5,40	mk.	za	każdy	miesiąc	wkładkowy	7	klasa	1
10,80	"	"	"	"	"	"	"	2
21,60	"	"	"	"	"	"	"	3
39,60	"	"	"	"	"	"	"	4
61,20	"	"	"	"	"	"	"	5
90,00	"	"	"	"	"	"	"	6
126,00	"	"	"	"	"	"	"	7
180,00	"	"	"	"	"	"	"	8
270,00	"	"	"	"	"	"	"	9
378,00	"	"	"	"	"	"	"	10
504,00	"	"	"	"	"	"	"	11
648,00	"	"	"	"	"	"	"	12
792,00	"	"	"	"	"	"	"	13

Za miesiąc składono przed 1. stycznia 1923 r. liczy się jako
knotę wzrostu:

Przebieg choroby					
Przebieg choroby					
0,55 mk.	za każdy miesiąc	wkładkowy	w	dotychczasowej	klasie
0,85 "	"	"	"	"	"
1,15 "	"	"	"	"	"
1,50 "	"	"	"	"	"
2,00 "	"	"	"	"	"
2,50 "	"	"	"	"	"
3,00 "	"	"	"	"	"
4,00 "	"	"	"	"	"
5,00 "	"	"	"	"	"
10,00 "	"	"	"	"	"
15,00 "	"	"	"	"	"
30,00 "	"	"	"	"	"
50,00 "	"	"	"	"	"

75,00 mk.za każdy miesiąc wkładkowy = dotychczasowej klasie 0
190,00 " " " " " "

19/ - Po § 55 dodaje się następujący § 55 c.

\$ 55 a.

Do świadczeń z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych dolicza się jako uzupełnienie, dodatki z ubezpieczenia inwalidzkiego za za -
liczalne wkładki tygodniowe tegoż ubezpieczenia.

Jeżeli ubezpieczony po ustaleniu emerytury opłacał składki do ubezpieczenia inwalidzkiego, to należy jego emeryturę uzupełnić orzeczeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego podług ustępu 1, jeżeli staje się inwalidą w myśl § 1255 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej.

Sposób, w jaki kłota tego dodatku ma być przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarechowana, oznaczy Wojewoda.

20/ - §§ 56 do 58 otrzymują następująco brzmienie:

§ 56.

Jeżeli pobierający emeryturę na dzieci poniżej 18 lat, to emerytura pokrywa się dla każdego z nich rocznie o 960 mk. Na równi z dziećmi są przedstawiciele nie mający rodziców młodzi poniżej 18 lat, których utrzymanie pokrywał pobierający emeryturę całkowicie lub przeważnie.

§ 57.

Wzrost wdowa i renty wdowca wynosi $\frac{2}{5}$ emerytury obliczonej dla ubezpieczonego według §§ 55, 55 a i 56.

Sieroty otrzymują po 2/5, sieroty bez ojca i matki po 2/3 renty wdowioj lub wdowca wymienionej w uściepie 1-yu.

§ 58.

Do emerytury, renty wdowiej, wdowca i sieroczej, dolicza się jako podwyżkę rentową dodatek drożyzniowy. Jest on częścią wkładową renty i wynosi przy emeryturze, rencie wdowiej i wdowca rocznie 9 000 mk. przy rentach sierocych rocznie 4 500 mk.

Jeżeli pobierający renty otrzymują równocześnie rentę z ubezpieczenia invalidzkiego, to nie udziela się podwyżki rentowej podług niniejszej ustawy. Opatrzajacym za granicą nie udziela się podwyżki rentowej. Wojewoda może za zgodą Rady Wojewódzkiej zoznolić na wyjątek od tego przepisu.

21/ - § 60, ustęp 1

- a/ część zdania "albo renty osobistej" /oder einer Leibrente/
skreśla się,
b/ słowo "wpłaconych" /eingezahlten/ zastępuje się przez
"uiszczonych" /entrichtet/.

22/ - § 62 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 62.

Jeżeli wychodzi żonę ubezpieczona pō upływie okresu wyczekiwania do emerytury, to przysługują jej prawo do zwrótu położy wpłaconych dla niej wkładek do czasu zamężpójścia. Pretensja ta przepada, jeżeli jej nie podniesiono w przeciągu roku po zamężpójściu. Zwrót wkładek wyklucza dalsze pretensje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu zuroczonych wkładek.

23/- \$ 63 gross inc.

24/ - W §§ 68 i 69 zastępuje się słowa "Wydział Rentowy" słowami "Zakład Ubezpieczeń Społecznych".

25/- 68 73 i 74 220.1 r. 10.

26/ - W § 75 zastępuje się słowo "Wydziału Rentowego" słowami:
"Zarządu Ubezpieczeń Społecznych".

- 27/ - W § 79 zastępuje się słowo "Wydział Rentowy do ponownego ustalenia spowodować" słowami "przedsięwzięć nowe ustalenia".
28/ - § 85 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 85.

Protekcję do zwrotu należy zgłosić w Zakładzie Ubezpieczeń Spół -
tecznych. On rozstrzyga z zastrzeżeniem spornego postępowania ad -
ministracyjnego /§ 89/.

29/ - § 95 znosi się.

30/ - Nagłówek przed § 97 otrzymuje następujące brzmienie:

Zdolność prawną i nadzór.

31/ - § 97 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 97.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiada zdolność prawną. Jest
on urzędem Publicznym.

Rząd wykonuje nadzór nad Zakładem.

32/ - W § 98 znosi się nr. 3.

33/ - §§ 100 i 101 otrzymują następujące brzmienie:

§ 100.

Dyrektorjum dla Wydziału trzeciego Zakładu Ubezpieczeń Spół -
tecznych składa się z Dyrektora, jego następcy i jednego dalszego
członka urzędniczego, jakoteż po dwóch zastępców ubezpieczonych i
ich przeodawców /honorowi-członkowie/. Ilość honorowych członków
nie być większą aniżeli urzędniczych. Jeżeli wszyscy członkowie honoro -
wi na posiedzeniu zarządu się nie stawią, to wyłącza się przy gło -
sowaniu odpowiednią ilość członków urzędniczych.

Dyrektorjum uchwała większością głosów. Przy równości głosów
rozstrzyga głos przewodniczącego. Zresztą tok czynności określa
instrukcja służbowa, którą wydaje Rada Administracyjna w porozu -
mieniu się z dyrektorzum.

Instrukcja taka wymaga zatwierdzenia Wojewody.

§ 101.

Zamianowanie członków urzędniczych Urzędu Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych pełniących funkcje Dyrektorjum dla Wydziału trzeciego
i innych wyższych urzędników etatowych następuje w myśl rozporzą -
dzenia z 12. września 1922 r. Dz.U.81. 22 poz. 75 na propozycję
Rady Wojewódzkiej na dożywocie. Poprzednio należy wysłuchać opinję
Rady Administracyjnej.

W hańbacjach członków urzędników Dyrektorjum może być za -
strzeżono odwołanie w pierwszych trzech latach służby.

34/ - § 104 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 104.

Wszystkich innych urzędników i funkcyjnarjuszów mianuje dy -
rektor w porozumieniu z Zarządem. Zarząd wydaje za porozumieniem
z Radą Administracyjną regulamin służbowy, w którym należy uregu -
łować wytyczne dla ustanowienia przyjmowania urzędników i funkcyj -
narjuszów, zwolnienia ze stosunku służbowego, zabezpieczenia prac
emerytalnych i praw do opieki nad pozostałymi członkami rodziny
urzędnika lub funkcyjnarjusza,

35/ - § 106 odpada.

36/ - § 108 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 108.

Rada Administracyjna na następujące zadanie:

- 1/ zastępuje Wydział dla ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wobec Dyrektorjum,
- 2/ zatwierdza budżet z zastrzeżeniem przepisów § 102, ustęp 2,
zdanie 2.

Na wydatki, które w ciągu roku ~~na wydatki~~ prze-
widziane w budżecie, potrzebna jest zgoda Rady Administracyjnej. Je-
żeli zgoda ta przecieć nie była możliwa, to należy uzyskać bez-
względnie zezwolenie Rady Administracyjnej dodatkowo.

- 3/ Zatwierdza zamknięcie rachunków, /§ 105/ i bilans /§ 174/, czyn-
ność ta obejmuje prawo do badania dochodów, wydatków i donosów.
 - 4/ Jest upoważniona wyglądać przez upoważnionych ze swego grona
każdego czasu w tok czynności administracji. Upoważniony może
przywołać rzeczoznawców i siły pomocnicze.
 - 5/ Określa wspólnie z dyrektoryum zasady lokaty majątku. Instrukcja
służbowa może zawierać przepis, że do zakupu gruntu i dyspozycji
gruntem potrzeba zgody Rady Administracyjnej lub jakiego Wydziału.
 - 6/ Ma wydawać swoją opinię przy przygotowaniu ważnych postanowień
zarządu.
- 37/ - Po § 109 dodaje się następujący § 109.a:

§ 109 a.

Rada Administracyjna może z grona członków utworzyć dla poszcze-
gólnych pól działania Wydziały i poszczególne sprawy z wyjątkiem
ustalenia budżetu i zatwierdzenia zamknięcia rachunkowego i bilansu
powierzyć takiemu Wydziałowi.

- 38/ - § 110, ustęp 1, zdanie 2, otrzymuje następujące brzmienie:
Pozatem tak czynności reguluje się instrukcją służbową, którą
wydaje Rada Administracyjna. Instrukcja ta wymaga zatwierdzenia
przez Wojewodę.
- 39/ - W § 121 słowa "nieurzędniccy członkowie Dyrektorjum" zastąpie-
ne przez słowa "honorowi członkowie Dyrektorjum".
- 40/ - §§ 122 - 142 znosi się.
- 41/ - § 144, zdanie 1, zastępuje się następującym zdaniem:
Urząd Ubezpieczeń może dla swej pomocy wydawać zlecenia nieżon
zaufania.
- 42/ - Rozdział czwarty znosi się i zastępuje się następującymi prze-
pisami.

R o z d z i a ł 4.

Władze Ubezpieczeniowe.

**1 Ogólna.
§ 156.**

Władzami orzekającymi dla ubezpieczenia funkcjonariuszów pry-
watnych są:

- 1/ Urzędy Ubezpieczeniowe,
- 2/ Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy,
- 3/ Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy.

2. Urzędy Ubezpieczeń.

§ 157.

Urzędy Ubezpieczeń, właściwo dla ubezpieczenia funkcjonariuszów
prywatnych, oznacza Wojewoda, po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Przy tych Urzędach Ubezpieczeń tworzy się jeden lub więcej Wy-
działów dla ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych. Składają się
one z przewodniczącego i przedstawicieli ubezpieczenia funkcyjaru-
szów prywatnych a mianowicie po jednym zastępcy ubezpieczonych w
Ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych i ich pracodawców.

§ 158.

Kierownikiem Urzędu Ubezpieczeniowego jest zarządcą przewodniczą-
cy Wydziału dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, o ile
nie zostanie na osobę przewodniczącą dla tego Wydziału naznaczony.
Ustanowiony przewodniczący i zastępcy powinni być teoretycznie i
praktycznie wyszkoleni na polu ubezpieczenia społecznego. W szcze-
gólności powinni oni mieć specjalne wiadomości teoretyczne i prak-
tyczne o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych.

Przewodniczącą i jego stałych zastępców mianuje Wojewoda.

§ 159.

Liczba ławników w ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych, stojących Urzędowi Ubezpieczeń do dyspozycji, musi wynosić przynajmniej 20. Liczba ta może być podwyższona przez Urząd Ubezpieczony za zezwoleniem Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego, jakoteż przez ten ostatni po wysłuchaniu Urzędu Ubezpieczeniowego.

Zastępca Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych nie może być równocześnie płatnym urzędnikiem Ubezpieczeniowego, zastępcą Ubezpieczeń przy innym Urzędzie Ubezpieczeń, ławnikiem przy Wyższym Urzędzie Ubezpieczeń albo niestałym członkiem Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

§ 160.

Ławników pracodawców w Ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych wybierają zastępcy pracodawców z pośród mężów zaufania, ławników ubezpieczonych ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych wybierają zastępcy ubezpieczonych z pośród mężów zaufania w drodze pisemnego głosowania. Uprawnieni do wyboru są mężowie zaufania okręgu, dla którego Wydział przy Urzędzie Ubezpieczeń jest kompetentny.

§ 161.

odpowiada dotychczasowemu § 134.

§ 162.

odpowiada dotychczasowemu § 135, w ustępie 3, w miejsce "Rada Wniązkowa" /Bundesrat/ następuje "Rada Wojewódzka".

§ 163

odpowiada dotychczasowemu § 136.

§ 164

odpowiada dotychczasowemu § 137, w ustępie 4 po słowach "Wyższy Urząd Ubezpieczeń" następuje "Izba uchwalająca" /Beschlusskammer/.

§ 165

odpowiada dotychczasowemu § 138, w ustępie 2, po słowie "Wyższy Urząd Ubezpieczeń" następują słowa "Izba uchwalająca" /Beschlusskammer/.

§ 166

odpowiada dotychczasowemu § 139, w ustępie 3, po słowach "Wyższy Urząd Ubezpieczeń" następują słowa "Izba uchwalająca" /Beschlusskammer/.

§ 167.

Jak długo i o ile wybór do skutku nie dojdzie, albo wybrani wzbraniają się wykonywać swe obowiązki, powołuje przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń zastępców z grona wyborców.

§ 168.

Zastępcy ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych sprawują swój urząd bezpłatnie jako urząd honorowy.

Urząd Ubezpieczeń zwraca im ich gotówkowe wydatki.

Oprócz tego wypłaca on zastępcom ubezpieczonych odszkodowanie za utracony zarobek albo zamiast tego ryczałt za stracony czas. Taki ryczałt może także przyznać zastępcom pracodawców. Kwoty ryczałtowe muszą być zatwierdzone przez Wyższy Urząd Ubezpieczeń /Izbę uchwalającą/.

§ 168 a.

Wojewoda może postanowić, o ile Urząd Ubezpieczeń może powołać urzędników technicznych państwowych i gminnych tego okręgu jako doradców z głosem doradczym w sprawach postępowania w drodze uchwały.

§ 168 b.

Koszta Wydziału dla ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych pokrywa Województwo, a o ile Urząd Ubezpieczeń przy władzy gminnej jest urządzony, Związek Gminny, którego obwód obejmuje okręg Urząd Ubezpieczeń; jeżeli Urząd Ubezpieczeń jest wspólnie urządzony dla powiatów kilku niższych władz administracyjnych, wówczas oznacza Wojewoda, w jaki sposób koszty pokryte zostaną.

Koszta zwraca Zakład Ubezpieczeń Społecznych podług zasad, które ustanowi Wojewoda po wysłuchaniu Rady Wojewódzkiej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na końcu każdego kwartału kalendarzowego wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych odpowiednie kwoty.

Do kasy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpływają grzywny i należone koszty postępowania.

§ 168 c.

Urząd Ubezpieczeń udziela wyjaśnień w sprawach ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych.

3. Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

§ 168 d.

Przy Wyższym Urzędzie Ubezpieczeń tworzy się Izbę dla spraw ubezpieczeń funkcyjnarjuszów prywatnych.

§ 168 e.

Izba dla spraw ubezpieczeń funkcyjnarjuszów prywatnych składa się z członków Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i z ławników.

§ 168 f.

Przynajmniej jeden z członków Wyższego Urzędu Ubezpieczeń musi być ustanowiony równocześnie jako zastępca dyrektora Izby dla ubezpieczeń funkcyjnarjuszów prywatnych; dla każdego takiego członka musi być ustanowiony przynajmniej jeden zastępca dla Izby dla spraw ubezpieczeń funkcyjnarjuszów prywatnych. Ustanowiony przewodniczący i zastępcy muszą być teoretycznie i praktycznie wyszkoleni na polu ubezpieczeń społecznych. Muszą posiadać specjalne wiadomości i praktyczne doświadczenie w ubezpieczeniu funkcyjnarjuszów prywatnych.

§ 168 g.

Wojewoda może postanowić, że dyrektorowi mogą być przekazane jeszcze inne czynności służbowe i że pozostali członkowie Izby dla ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych wykonują swój urząd jako zawód poboczny.

§ 168 h.

Ławnicy Izby dla spraw ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych są wybierani w połowie z zastępców ubezpieczonych w ubezpieczeniu funkcyjnarjuszów prywatnych i z ich pracodawców.

Liczba ogólna tychże musi wynosić co najmniej 12. Może ona być przez Wojewodę podwyższona.

Ławnik nie może być równocześnie niestałym członkiem Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.

§ 168 i.

Co do wyboru, praw i obowiązków ławników i ich zastępców, mają zastosowanie §§ 160 - 168. Zakończenie jednakże idą do Urzędu Wojewódzkiego. Kary pieniężne mogą być ustanowione aż do 3 000 mk.

§ 168 k.

Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy tworzy jedną lub więcej izb dla ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych, dla tych spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych, dla których niniejsza ustawa przewiduje postępowanie orzekające.

Izba orzekająca składa się z przewodniczącego, i po 2 ławników z grona ubezpieczonych i pracodawców.

§ 168 l.

Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy tworzy jedną lub więcej izb uchwalających dla ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, dla tych spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, dla których niniejsza ustawa przewiduje postępowanie w drodze uchwały.

Izba uchwalająca składa się z przewodniczącego, drugiego członka /§ 168 f. ustęp 2/ i dwóch ławników.

Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 168 m.

Wojewoda sprawuje nadzór nad izbami dla ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych przy Wyższym Urzędzie Ubezpieczeniowym.

Wojewoda przydziela im potrzebne siły pomocnicze i lokale urzędowe.

Urzednicy biurowi, kancelaryjni, i niżsi urzednicy mają prawo i obowiązki urzedników państwowych, jeżeli mają zatrudnienia główne w tym urzędzie, a nie przejściowe, albo też przygotowawcze do zawodu. Bliższe postanowienia określa Rada Wojewódzka.

Przewodniczący Wyższego Urzędu Ubezpieczeń odbiera od nich przyrzeczenie sumiennego spełnienia obowiązków służbowych, o ile nie składali już przysięgi służbowej.

§ 168 n.

Co do kosztów Izby dla Ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych mają zastosowanie przepisy § 168 b.

4. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy.

§ 168 o.

Dla spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych, które są przekazane Wojewódzkiemu Urzędowi Ubezpieczeniowemu, tworzy się przy Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeń Senaty dla spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych.

§ 168 p.

Ich rozstrzygnięcie jest ostateczne.

§ 168 q.

Senat dla spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych składa się ze stałych i niestałych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego według szczególnych postanowień tej ustawy.

§ 168 r.

Stalych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń czynnych w senatach dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych powołuje Wojewoda. Winni oni mieć specjalne wiadomości i praktyczne doświadc-

w sprawach ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych.

§ 162 s.

Liczbę niestałych członków Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń z grono pracowników i pracobiorców ustanawia się na 12. Wybiera się ich w połowie z zastępców, ubezpieczonych w Ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych i ich pracodawców.

Co do wyboru, praw i obowiązków tych ławników i ich zastępców mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 160 - 168. Do nałożenia kary i do złożenia urzędu jest właściwy Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń /Senat uchwalający/ Kary pieniężne ustanawia się do wysokości 5 000 mk.

Za udział w pracach i posiedzeniach Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego otrzymują niestali członkowie z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych rocznie wynagrodzenie, i o ile mieszkają poza Katowicami, oprócz tego zwrot kosztów podróży według norm dla urzędników grupy 13 - tej. Zastępcy otrzymują te same koszty podróży i diety podług przepisów Ordynacji Ubezpieczeniowej.

§ 168 t.

Rada Wojewódzka oznacza z liczby przez nią wybranych niestałych członków tych, którzy wstępują do Senatów dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych. W razie potrzeby może ona w tym celu najwyżej dwóch niestałych członków dobrać, odpowiednio podwyższoną jest liczba członków, których deleguje Rada Wojewódzka.

§ 168 u.

Wojewoda przyjmuje przyrzeczenia sumiennego spełniania swych obowiązków od niestałych członków, wybranych przez Radę Wojewódzką do Senatu dla spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych, a Prezes Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń od pozostałych członków i ich zastępców przez rozpoczęciem służby.

§ 168 v.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń tworzy Senat orzekający dla ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, dla tych spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, które ustawa przekazuje postępowaniu orzekającemu.

Senat orzekający składa się z przewodniczącego, z jednego przez Radę Wojewódzką wybranego niestałego członka /§ 168 t/, jednego stałego członka /§ 168 r./ dwóch dobranych sędziowskich urzędników i po jednym zastępcy ubezpieczonych w Ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych i ich pracodawców. W miejsce wybranego przez Radę Wojewódzką może wstąpić stały członek. /§ 168 r./

§ 168 w.

W senacie orzekającym przewodniczy Prezes albo dyrektor /§ 168 z, albo jeden z prezosów Senatu /§ 168 r./ Wojewoda może poruczyć przewodnictwo innemu stałemu członkowi przewodnictwa.

Rada Wojewódzka powołuje sędziowskich urzędników do Senatów orzekających.

§ 168 x.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy tworzy Senaty uchwalające dla ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych dla tych spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, dla których ta ustawa przewiduje postępowanie w drodze uchwały.

Senat uchwalający składa się z prezesa, jednego dyrektora, /§ 168 albo jednego prezosa Senatu /§ 168 r/ jako przewodniczącego jednego przez Radę Wojewódzką wybranego niestałego /§ 168 t/, jednego stałego członka /§ 168 r/ i po jednym zastępcy ubezpieczonych z ubezpieczenia

funkcjonariuszów prywatnych i ich pracodawców. W miejsce wybranego przez Radę Wojewódzką może wstąpić stały członek /§ 168 r./

§ 168 y.

Co do kosztów Sonatu dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych w Wojewódzkim Urzędzie Ubezpieczeniowym, mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 168 b.

43/ - Rozdział 5 otrzymuje pod I. następująco brzmienie:

I. Dostarczanie środków.

1. Ogólne postanowienia.

§ 170.

Pracodawcy i pracownicy składają środki dla ubezpieczenia. Oni uiszczają opłatę po równej części za czas zatrudnienia podlegającego obowiązkom ubezpieczenia i za czas choroby, w którym ubezpieczeni pobierali płacę.

§ 171.

Jako miesiące wkładowe liczy się tylko miesiące kalendarzowe, za które uiszczono wkładki, o ile w § 50 ustęp 3, § 172 nie innego nie postanowiono.

§ 172.

Jako miesiące wkładowe do utrzymania ekspektatywy /§ 49/ i jako miesiące do ubezpieczenia dobrego /§ 15/ czasu zastępczo /Ersatzzeiten/ liczy się po opłaceniu najmniej jednej wkładki także bez uiszczenia dalszych wkładek, miesiące kalendarzowe, w których ubezpieczony:

- 1/ z powodów choroby, czasowo był niezdolny do pracy i udowodnił, że nie mógł wykonywać swojej czynności zawodowej a żadnego wynagrodzenia nie pobiera.
- 2/ celem zarodowego wykształcenia uczęszczał do uznanego przez Państwo Zakładu Naukowego. Wojewoda oznacza uznane przez Państwo Zakłady Naukowe w myśl tego przepisu.
- 3/ w czasie mobilizacji lub wojny pełnił służbę wojskową, lub dobro - wolną służbę sanitarną przy polskiej sile zbrojnej.
- 4/ w czasie mobilizacji lub wojny pełnił przymusowo służbę wojskową w obcej armii. Tak samo jak czas choroby liczy się także czas rekonwalescencji i aż do 2 miesięcy niezdolność do pracy spowodowaną ciężką lub prawidłowem roznieśaniem.

Nie liczy się choroby, którą spowodował ubezpieczony rozryślnie, albowież skutkiem zbrodni, ustalonej przez wyrok karny, albo przez zwiniony udział w bijatykach i zamieszaniach.

Jako czas wkładowy ze względu na wygaśnięcie i odzyskanie ekspektatywy §§ 49 i 50/ liczy się także tygodnie, za które uiszczono wkładki do ubezpieczenia inwalidzkiego jako jeden miesiąc wkładowy w ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych. Pomijając § 50 ustęp 3- ci nie liczy się takich tygodni wkładowych ubezpieczenia inwalidzkiego, które całkowicie schodzą się z miesiącami wkładowymi, przebytymi w ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych.

2. Wysokość wkładek.

§ 173.

Miesięczne wkładki wynoszą:

w klasie zarobkowej	1	60 mk.
"	2	100 "
"	3	170 "
"	4	280 "
"	5	420 "

w klasie zarobkowej 6		600 mk.
"	"	7 820 "
"	"	8 1150 "
"	"	9 1690 "
"	"	10 2340 "
"	"	11 3100 "
"	"	12 3970 "
"	"	13 4840 "

§ 174.

Do rewizji opłat zestawia Zakład Ubezpieczeń Spółecznych asur-
racyjno - techniczny bilans w czasach pięcioletnich poraz pierwszy
za czas do 31. grudnia 1926 r. Wojewoda może wydać co do tego bliższe
przepisy.

Stopę procentową do techniczno - asuracyjnych obliczeń ustala
Wojewoda. Zresztą obowiązują również §§ 40 i 241 ustawy handlowej. Je-
śli bilans wykaze niedobór, to ustawa należy wkładki odpowiednio po-
wyższyć. Jeżeli zaś wykaze nadwyżkę, to w ten sam sposób mogą być po-
niższe świadczenia podwyższone.

Wynik rewizji należy podać Sejmowi Śląskiemu do wiadomości, Sto-
sownie do wyniku rewizji może Rada Wojewódzka ustalić opłaty na dalsze
5 lat zatrzymać.

3. Postępowanie wkładowe.

§ 175.

Postępowanie wkładowe reguluje Wojewoda, po wysłuchaniu Zakładu
Ubezpieczeń Spółecznych, o ile w następnych §§ nie innego nie postanowiono.

a. z n a c z k i.

§ 176.

Do uiszczenia opłat wydaje Zakład Ubezpieczeń Spółecznych znaczki

b. Karty ubezpieczeniowe.

§ 177.

Opłaty uiszcza się przez wlepianie znaczków w kartę ubezpieczenio-
wą. Wyjątki od tej procedury może ustanowić Wojewoda, po wysłuchaniu
Zakładu Ubezpieczeń Spółecznych.

§ 178.

Ubezpieczony daje sobie wystawić kartę ubezpieczeniową i przed-
kłada ją na czas pracy do wlepiania znaczków. Miejscowa władza
licyjna może go zmusić do tego karą pieniężną aż do 1000 mk.

Jeśli ubezpieczony nie ma karty ubezpieczeniowej, albo wzbrania
się ją przedłożyć, to może pracodawca postąpić się o nią i koszt
otrzymania tejże, skoro mu są wiadome przy najbliższej wypłacie potr-
cić.

§ 179.

Wojewoda postanawia po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Spółecz-
nych za zgodą Rady Wojewódzkiej, kto karty ubezpieczeniowe wystawia,
wymienia, zastępuje nowymi i zalicza /miejscę wydawania kart/.

§ 180.

Kartę ubezpieczeniową należy w przeciągu 3 lat po dniu wystawie-
nia przedłożyć do wydania. Ubezpieczony, który zaniedba tego, musi
w razie sporu udowodnić, że ekspektatywa jest używana.

§ 181.

Karta ubezpieczeniowa może zawierać tylko podania ustawowo przepisane, nie wolno zawierać pozatem żadnych dopisków; przedewszystkiem nie może z niej nie wynikać o prowadzeniu się właściciela i wartości jego usług.

Dozwolona jest tylko uwaga zarządu wyborczego, że wyboru dokonano

§ 182.

Nie wolno nikomu karty ubezpieczeniowej wbrew woli właściciela zatrzymywać. Wykraczający przeciw temu przepisowi obowiązany jest do nagrodzenia szkody uprawnionemu. Policyjna władza miejscowa odbiera mu kartę i wręcza ją uprawnionemu.

Przepis ten nie ma wtemczas zastosowania, jeżeli kartę ubezpieczeniową zatrzyma Urząd właściwy celom wyznaczone lub dla innych czynności urzędowych.

c. Opłacanie wkładek przez pracodawców.

§ 183.

Pracodawca, który ubezpieczonego przez cały miesiąc kalendarzowy zatrudnia, winien za siebie i ubezpieczonego wkładki uiścić.

§ 184.

Zobowiązany do ubezpieczenia musi zezwolić, ażeby mu ściągnięto przy wypłacie połowę wkładki, a kto się ubezpiecza ponad ustawową klasę płacy /§ 185 ustęp 2/ bez umówienia się z pracodawcą o wyższą klasę płacy także i nadwyżkę tej płacy. Pracodawca może tylko na tej drodze część wkładki ubezpieczonego ściągnąć. Potrącenia należy rozdzielić równomiernie na termin wypłat. Kwoty częściowe należy zaokrąglić dla pracodawców w górę na pełną markę dla funkcjonariuszy zaś w dół.

Zaniechane potrącenia mogą być odcinane tylko przy zapłacie następującej bezpośrednio po tej, przy której miało miejsce zaniechanie. Przy dalszych zapłatach odcinane można dawniej zaniechane potrącenia tylko wtedy, jeżeli pracodawca wkładki dodatkowo uiścza bez zaniechania.

Pracodawca, przeciw któremu wydano zarządzenie urzędu ubezpieczeń w myśl § 398 Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej, może potrącać z płacy tylko za ten czas, za który może udowodnić, że wkładki już uiścił.

Odplaty ratami nie uważa się jako wypłaty poborów w myśl tych przepisów.

d/ Opłacanie wkładek przez ubezpieczonych.

§ 185.

Zobowiązani do ubezpieczenia zatrudnieni tylko część miesiąca kalendarzowego u pracodawcy lub zatrudnieni w jednym miesiącu kalendarzowym u kilku pracodawców częściowo zatrudnieni /Teilbeschäftigte/, winni obowiązki pracodawców sami spełniać. Mogą oni przy wypłacie od każdego z poszczególnych pracodawców żądać stosunkowego udziału w połowie wkładki uiśzzonej przez pracodawcę jako jego udział w wkładce. Zdanie pierwsze dotyczy także zobowiązanych do ubezpieczenia w myśl § 2 nr. 2 i § 4, zdanie 2-gie odnosi się także do zobowiązanych do ubezpieczenia w myśl § 2 nr. 2.

Nadto może funkcjonariusz zobowiązany do ubezpieczenia sam pełną wkładkę uiścić. Może wybrać klasę poborów wyższą, niż ustawowo przepisano, pracodawca jednak winien mu tylko zwrócić połowę ustawę przepisanych wkładek, połowę zaś wkładek wyższych li tylko, jeżeli ubezpieczenie w wyższej klasie zostało umówione.

Protensja do zwrotu istnieje tylko wtedy, jeżeli jest przepis uniemożliwiający i to do części wyłączonej, jeżeli tylko wówczas, jeżeli ubezpieczony bez własnej winy wkładki później uiszczył.

§ 185 a.

Ubezpieczenie dobrowolnie nie jest dopuszczalne poniżej tej klasy płacy, która odpowiada przeciętnej ostatnich 6 wkładów obowiązkowych lub jest jej najbliższą. Jest ono jednakowoż w niższej klasie płacy wówczas dopuszczalne, jeżeli ubezpieczony udowodni, że klasa ta odpowiada jego dochodom.

§ 186.

Dobrowolnie ubezpieczeni znajdujący się na stanowisku płatnym tylko w naturaljach lub pracujący tylko przejąciowo (§§ 7 - 3/ mają prawo do części wkładki pracodawcy. Pracodawca nie potrzebuje więcej smieć, aniżeli by to musiał uczynić ze czynność podlegającą ubezpieczeniu.

o/ Wkładki nieradne.

§ 187.

Nieradne są wkładki obowiązkowe uiszczone po dwóch latach, jeżeli jednakowoż płacenia wkładów zostało zaniesione bez winy ubezpieczonego po czterech latach od ich płatności.

Ubezpieczony nie ponosi żadnej winy, jeżeli pracodawca kartę ubezpieczeniową przechowuje i nie zaniesił jej przepisowo na czas.

§ 188.

Dobrowolne wkładki i wkładki ponad ustawowo przepisana klasę pobór nie wolno płacić dalej, jak za rok wstecz, tak samo nie po nastaniu niezdolności do pracy zawodowej.

§ 189.

Uiszczeniu wkładów w myśl §§ 187 i 188 różni się:

- 1/ zawracanie kompetentnej strony skierowane do pracodawcy,
- 2/ oświadczenie gotowości pracodawcy lub ubezpieczonego do dodatkowego uiszczenia, złożone w kompetentnym miejscu, o ile wkładki w odpowiednim czasie zostaną uiszczone.

Czasokresy, w których spory o wkładki (§§ 193 i 194/ lub postępowanie rentowe się toczy, nie ulicza się do czasokresów w myśl §§ 180 i 188.

Fakta takie przerywają także przedawnienie zaległych wkładów.

§ 190.

O ile znaczki należycie wystawionej i na czas do zmiany oddanej karty ubezpieczeniowej zostały przepisowo zużyte, to przypuszcza się, że w czasie obłożonym wkładkami stosunek ubezpieczeniowy istnieje. Nie przypuszcza się tego, jeżeli znaczki wlepione przeszło miesiąc po płatności wkładów lub wlepiono je za rok kalendarzowy w większej ilości aniżeli on na miesiące wkładkowych. Jeżeli Zakład Ubezpieczeń Spółecznych uznał obowiązek ubezpieczenia lub uprawnienie do ubezpieczenia, wówczas nie można odrzucić pretensji do renty z tym uzasadnieniem, że znaczki nieskutecznie zostały zużyte.

Ubezpieczony może od Zakładu Ubezpieczeń Spółecznych zarządzać ustalenia ważności zużytych znaczków.

f/ Wylnie opłacono wkładki.

§ 191.

Wkładki opłacone wylnem nie stanowią, że obowiązek ubezpieczeniowy istnieje, a nie zażądane z pozostawieniem, liczy się jako wkładki ubezpieczeniowe.

czenia dalszego /*Zeiterversicherung*/ lub ubezpieczenia własnowolnego /*Selbstversicherung*/ jeżeli istniało do tego prawo w czasie płacenia wkładów. Ubezpieczony może wkładki w przeciągu 10 lat po wpłaceniu żądać z powrotem, o ile nie została mu już prawnie przyznana emerytura lub inna renta, i znaczki nie zostały zużyte w zamiarze oszukawczym.

Pracodawca nie może wkładki żądać z powrotem, o ile ubezpieczony zwrócił mu wartość jego udziału, lub o ile od czasu ich zapłacenia upłynęły 2 lata.

g/ Postępowanie ściągania wkładów.

§ 192.

Wojewoda może po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Spółecznych za zgodą Rady Wojewódzkiej zarządzić postępowanie ściągania /*Ein - zugsvorfahren*/ §§ 1447 i następne Niemieckiej Ordynacji Ubezpieczeń tam gdzie ono istnieje dla ubezpieczenia inwalidzkiego, lub je też znieść.

Zakład Ubezpieczeń Spółecznych winien Urzędowi ściągającym dać odszkodowanie. W razie sporu ustala je Wojewoda.

h/ Spory w sprawie składek.

§ 192 a.

Powstaje między instytucjami ubezpieczeniowymi dla funkcjonariuszów prywatnych a instytucjami ubezpieczenia inwalidzkiego poza postępowaniem ustalającym świadczenia /*Leistungsfeststellungsverfahren*/ spór o to, czy zobowiązanego do ubezpieczenia należy poddać ubezpieczeniu dla funkcjonariuszów prywatnych, czy ubezpieczeniu inwalidzkiemu. Wówczas miarodajnym jest oświadczenie wspólne pracodawcy i pracownicy, które winno zażądane być pisemnie. O ile nie nastąpi na wzajemie obu instytucji ubezpieczeniowych oświadczenie w oznaczonym do tego czasie lub o ile pracodawca i pracownik nie mogą się pogodzić co do poddania jednemu lub drugiemu ubezpieczeniu, rozstrzyga się w postępowaniu spornym /*Beitragsstreitverfahren*/.

§ 193.

- a/ otrzymuje brzmienie dotychczasowego § 210 z następującymi zmianami: do ustępu drugiego dodaje się przed zdaniem końcowym: Oddanie może nastąpić także i bez wniosku. Winno nastąpić bez wniosku z urzędu, jeżeli Wyższy Urząd Ubezpieczeń zamierza odstąpić od urzędowo ogłoszonego zasadniczego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.
- b/ W ustępie 3 zdanie 1 zastępuje się słowa "w myśl niniejszej ustawy /nach diesem Gesetze/ słowami "ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych" a w ustępie 3 zdanie 2 słowa "według ordynacji ubezpieczeniowej /nach der Reichsversicherungsordnung/ słowami "ubezpieczenia inwalidzkiego".
- c/ W ustępie 4 zdanie 1 zastępuje się słowa "według ordynacji ubezpieczeniowej /nach der Reichsversicherungsordnung/ słowami "ubezpieczenia inwalidzkiego" a w ustępie 4 zdanie 2 słowa "według niniejszej ustawy" /nach diesem Gesetze/ słowami "ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych".
- d/ Ustęp 5. Jeżeli zostanie uznany obowiązek ubezpieczenia w postępowaniu ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych lub ubezpieczenia inwalidzkiego, rozstrzygnięcie to jest wiążącym dla postępowania drugiego rodzaju ubezpieczenia. Każda z interesowanych instytucji ubezpieczeniowych może w czasokresie wyznaczonym dla zażalenia środków prawnych założyć środki prawne i stawić wniosek na oddanie w myśl ustępu 2.

§ 194.

Wszelkie inne spory między pracodawcami a pracownikami dotyczące obliczenia i zaliczenia oraz wynagrodzenia i zwrotu wkładów rozstrzyga urząd ubezpieczeń ostatecznie.

§ 194 a.

O ile spór jest rozstrzygnięty ostatecznie, stara się urząd ubezpieczeniowy o to, aby za mało wpłacone wkładki zostały przez właścicieli znaczków uzupełnione. Za wiele pobrane wkładki, których zwrot może być jeszcze żądany /§ 191/, ściągają na wniosek od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zwraca je interesowanym. Znaczki zostaną zniszczone i rozliczenie sprostowane.

Wojewoda może tę sprawę ostatecznie uregulować.

§ 194 b.

Zamiast zniszczyć znaczki może urząd ubezpieczeniowy kartę ubezpieczeniową ściągnąć i to, co uiszczone, dać przenieść na nowo wystawioną kartę.

Wojewoda może wydać w tej sprawie odpowiednie przepisy.

§ 194 c.

Jeżeli niezastąpienie obowiązku lub uprawnienia do ubezpieczenia zostało ostatecznie ustalone, otrzymują interesowani wkładki jeszcze przypadko na wniosek z powrotem, przepisami nie narusza się § 191.

i/ Nadzór.

§ 195.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych czuwa nad punktualnością i całkowitą wpłatą wkładek.

§ 196.

Pracodawcy winni Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i urzędowi ubezpieczeń, jakoteż pełnomocnikom tychże we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia dawać wyjaśnienia, mianowicie co do liczby i personalii zatrudnionych, oraz co do miejscowości, rodzaju i czasu zatrudnienia i wysokości zarobku. Księgi przedsiębiorstwa i listy, z których wynika potrzebne dla nadzoru fakty winni oni urzędnikom nadzorującym Zakład Ubezpieczeń Społecznych na żądanie możliwie w czasie pracy na miejscu przedłożyć.

Również i ubezpieczeni winni we wszystkich sprawach dotyczących ubezpieczenia udzielić wyjaśnienia, mianowicie dotyczącego ich personalii, miejscowości, rodzaju i trwania zatrudnienia i ich zarobku.

Pracodawcy i ubezpieczeni są zobowiązani przedłożyć owym władzom i ich pełnomocnikom na żądanie karty ubezpieczona do zbadania i do sprostowania i wydać je za pokwitowaniem.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może pracodawców i ubezpieczonych zmusić do spełnienia tych obowiązków karami do 3000 mk. dla ubezpieczonych a 6000 mk. dla pracodawców. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

§ 197.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może za zezwoleniem Wojewody wydać przepisy dotyczące nadzoru. Wojewoda może wydanie takich przepisów zarządzić lub sam je wydać. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może pracodawców i ubezpieczonych zmusić do wykonania takich przepisów karami do 6000 mk. dla pracodawców, a 3000 mk. dla ubezpieczonych. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

§ 198.

Powstałe przez nadzór wydatki w gotówce można nałożyć pracodawcy, jeżeli zawinił on przez zaniedbanie obowiązku. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie. Koszta ściągają się jak opłaty grunne.

L/ Zaległości w wkładkach.

§ 199.

Zaległości w wkładkach ściągają się jak opłaty gminne. Według krajowych ustaw regulują się także odraczające skutki zarzutów wniesionych przeciw obowiązkom zapłaty.

Postępowanie egzekucyjne winno być poprzedzone postępowaniem upomnieniem, o ile nie jest już przepisane krajową ustawą. Za upomnienie wolno pobierać opłatę. Należność za upomnienia ściągają się jak zaległości. Ustanowienie jej wysokości wymaga zezwolenia Wojewody.

Zaległości mają prawo pierwszeństwa z § 61 nr. 1 Ordynacji Upadłościowej.

§ 200.

Pretensja o zaległości przedawnia się, a ile nie zostały one wcześniej oszacowane nie zapłacone, w dwóch latach po upływie roku kalendarzowego ich płatności.

Pretensja o zwrot wkładów przedawnia się w 6 miesiącach po upływie roku kalendarzowego, w którym one zostały niszczone, z zastrzeżeniem § 191 ustęp 2 i §§ 194 a i 194 c.

M/ Przepisy szczególne.

§ 201.

Wojewoda może dla załogi zagranicznych statków obsługi rzecznej zastąpić przepisy niniejszego rozdziału za zgodą Rady Wojewódzkiej innymi przepisami. 44 / Za § 219 dodaje się następujący § 219 a:

§ 219 a.

Celem zwrotu nakładów za nadwyżki rentowe dla funkcjonariuszów prywatnych, którzy pobierają świadczenia z ubezpieczenia invalidzkiego, przekazuje Wydział dla funkcjonariuszów prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Wydziałowi Invalidzkiemu pewną kwotę. Rada Wojewódzka postanowi w jakiej wysokości mają być przekazane fundusze. Przekazanie to nastąpi dopiero po upływie 5-letnia.

45/ - §§ 227 i 228 ustęp 1 i 2 znosi się.

46/ - Rozdział 6 część I, II, III, znosi się i zastępuje się następującymi przepisami.

R o z d z i a ł VI.

Biog urzędowania i postępowania.

I. Przepisy wspólne.

§ 228 a.

O ile ustawa niniejsza nie reguluje toku urzędowania i postępowania reguluje je Wojewoda w drodze rozporządzenia po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

II. Postępowanie stwierdzające. /Feststellungsverfahren

1. Postępowanie do czasu wydania orzeczenia.

§ 229.

Wnioski o świadczenia należy skierować do Urzędu Ubezpieczeniowego dokumenta dowodowe winny być załączone.

Wniosek można stawić prawomocnie w jednym z organów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub jakiegokolwiek innej władzy państwowej. Winno one natychmiast pisać takie skierować do odpowiedniego urzędu ubezpieczeń.

Małoltni, którzy ukończyli 16 rok życia, mogą sami dla siebie stawić wnioski i go dochodzić.

§ 230.

Właściwy jest ten Urząd Ubezpieczeń, w którym ubezpieczony w czasie stwienienia wniosku mieszka lub pracuje.

O ile jest więcej urzędów ubezpieczeń właściwych, wówczas ma ten pierwszeństwo, do którego podanie najprzód zostało wniesione.

§ 231.

O ile ubezpieczony nie ma żadnego miejsca zamieszkania ani miejsca zatrudnienia w kraju, lub o ile zmarł, albo zaginął, wówczas mierzadaj jest ostatnie jego miejsce zamieszkania lub zatrudnienia w kraju.

W razie braku takiego mierzadaj jest siedziba przedsiębiorstwa, w którym jest lub ostatnio był zatrudniony.

§ 232.

O ile urząd ubezpieczeń uważa inny za kompetentny, przekazuje je sprawę.

O ile i ten urząd ubezpieczeń uważa się za niekompetentny, rozstrzyga przewodniczący Wyższego Urzędu Ubezpieczeń.

Rozstrzygnięcie jest ostateczne i wiąże instancje.

§ 233.

Przewodniczący urzędu ubezpieczeń przygotowuje sprawę i stwardza według własnego uznania, co jest potrzebne do wyjaśnienia sprawy. Może on przeprowadzić przewdy, mianowicie według własnego uznania przekona się naocznie, przesłuchać świadków i rzeczoznawców, mianowicie współ-pracowników mioskodawcy także pod przysięgą, zaciągać opinii lekarsk lub jakiegkolwiek informacji urzędowej oraz zaważać także i inne instytucoje ubezpieczeniowe.

O ile postępowanie dowodowe przed urzędem ubezpieczeń jest połączo z znacznymi trudnościami, mianowicie s powodu wielkiej odległości zamieszkania osób, mających być przesłuchanymi, od siedziby urzędu ubezpieczeń, może on poprosić o to inny urząd ubezpieczeń, a o ile postępowanie dowodowe przed innym urzędem ubezpieczeń sprawia także trudności inną władzę, przy przesłuchaniu pod przysięgą, tylko urząd ubezpieczeń lub sąd powiatowy. Tak samo postępuje się, jeżeli zwłoka grozi niebezpieczeństwem.

Przy naocznem przekonaniu się i przesłuchaniu świadków i rzeczoznawców należy Zakładowi Ubezpieczeń Spółocnych i mioskodawcy dać możliwość brania udziału.

§ 234

odpowiada dotychczasowemu § 242.

§ 235

odpowiada dotychczasowemu § 243.

§ 236

odpowiada dotychczasowemu § 244.

§ 237

odpowiada dotychczasowemu § 245 ustęp I.

§ 238.

Świadkowie i rzeczoznawcy otrzymują to samo nalożytości co przy przesłuchaniu przed sądem zwyczajnym w cywilnych sprawach spornych. W razie zażalenia przeciw naznaczeniu nalożytości rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

§ 239.

Przepisy § 235 ustęp 2 i § 236 obowiązują także dla postępowania przed uproszonym sądem. Pozatem znajdują odpowiednio zastosowanie przepisy ustawy o postępowaniu cywilnem.

§ 240.

Wnioskodawcy należy donieść treść a na żądanie odpis rozpraw dowodowych. Zakładowi Ubezpieczeń Spółecznych oświadczyć przebieg sprawy.

Przewodniczący rozstrzyga jak dalece należy wnioskodawcy podać do wiadomości świadectwa i orzeczenia lekarskie.

§ 241.

Wywiady winne się rozciągnąć na wszelkie kwestje, ważne dla decyzji Zakładu Ubezpieczeń Spółecznych, mianowicie na kwestje dotyczące obowiązku lub uprawnienia do ubezpieczenia, niezdolności do pracy i do jej powstania, wieku sierót, niezdolności i niezdolności zarobkowania o ile chodzi o rentę wdowczą.

Na wniosek uprawnionego należy zaciągnąć opinii lekarza przez niego podanego, jeżeli opinja ta według uznania urzędu ubezpieczeń może mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia. Koszta winien uprawniony przedtem zapłacić.

W razie odmowy opinii przez lekarza, którego urząd ubezpieczeń o to prosił rozstrzyga urząd ubezpieczeń, czy i od którego innego lekarza należy zażądać wydanie opinii.

§ 242.

Na żądanie uprawnionego należy we wszelkich wypadkach, jeżeli koszt naprzód uisoi, przesłuchać lekarza przez niego wyznaczonego w roli opiniodawcy. O ile koszt nie da się naprzód oznaczyć, może urząd ubezpieczeń żądać kwoty ryczałtowej jako zabezpieczenia tych kosztów.

O ile uprawniony przedłoży ze swym wnioskiem, wtenczas należy mu koszt zwrócić, o ile słuszność tego wymaga. W razie sporu o zwrot rozstrzyga na zażalenie Wyższy Urząd Ubezpieczeń ostatecznie.

§ 243.

Urząd Ubezpieczeń rozstrzyga, jak dalece należy nowemu lekarzowi opiniodawcy §§ 241 i 242/ dać do wiadomości dawniejsze orzeczenia lekarskie. Wgląd w resztę rozpraw przedwstępnych należy mu udzielić na żądanie.

§ 244.

Po zakończeniu badań przez przewodniczącego przychodzi sprawa do ustnej rozprawy przed urzędem ubezpieczeń z dozwoleniem po jednym zastępcy ubezpieczonych funkcjonariuszów prywatnych i ich pracodawców, o ile § 262 nie przewiduje niczego innego.

§ 245.

Dla przygotowania rozprawy ustnej obowiązują przepisy §§ 233 do 243. Zwalaszcza może przewodniczący przed ustną rozprawą zarządzić badanie wnioskodawcy i zopiniowanie jego zdrowia przez lekarza oraz zażądać osobistego stawienia się wnioskodawcy do ustnej rozprawy. Na rozprawę może on zwołać świadków i racjonalistów.

§ 246.

Przewodniczący oznacza czas rozprawy i zawiadamia o tem strony.

§ 247.

Przewodniczący Wydziału wyznacza kolejność przedstawicieli ubezpieczonych, mających być przyzwanych na rozprawę. Wyższy Urząd Ubez-

pieczeń może w tej sprawie wydać ogólne przepisy.

§ 248

odpowiada dotychczasowemu § 233.

§ 249

odpowiada dotychczasowemu § 234.

§ 250

odpowiada dotychczasowemu § 235.

§ 251

odpowiada dotychczasowemu § 236.

§ 252

odpowiada dotychczasowemu § 237.

§ 253

~~ustawa~~ Ustawa rozprawa nie jest jawna.

§ 254

odpowiada dotychczasowemu § 256.

§ 255.

Urząd Ubezpieczeń może nie dopuścić pełnomocników i doradców, którzy zastępowanie przed władzami uprawniają zawodowo.

Nie dotyczy to adwokatów i takich osób, którym rozprawianie przed sądem jest dozwolone /§ 157 ustawy o postępowaniu cywilnym/, pozatem nie takich osób, które dopuszczone są do zawodowego zastępstwa prawnego przed urzędami ubezpieczeń i Wyższym Urzędem Ubezpieczeń, oraz zastępców zjednoczeń gospodarczych pracodawców lub pracowników.

O dopuszczeniu rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń, na zażalec wojewody.

Dopuszczenie może li tylko wtenczas zostać odmówione, o ile za-
chodzi ważny powód; nie można odmówić z powodów, ~~które~~ które
opierają się na religijnej lub politycznej działalności wnioskodawcy.

§ 256.

Przepisy ustawy o ustroju sądownictwa; dotychczas utrzymania
porządku podczas posiedzenia /§§ 176 - 182, 184/ obowiązują odpowied-
nio.

Zażalenie przeciw grzywnom porządkowym rozstrzyga Wyższy Urząd
Ubezpieczeń ostatecznie.

§ 257.

Jeżeli Urząd Ubezpieczeń uważa sprawę za niedostatecznie wyjaś-
nioną, natenczas uchwala potrzebny dowód. Wykonanie uchwały może
złożyć przewodniczącemu.

Dla postępowania dowodowego obowiązują odpowiednio przepisy
§§ 233 - 243.

§ 258.

odpowiada dotychczasowemu § 260.

§ 259.

O ile wnioskodawca na zarządzenie przewodniczącego stawia się d-
ustacj rozprawy, zwraca się mu na sądanie tygodni w gotówce i zastę-
tę czasu. Mogą one również zostać zwrócone, jeżeli stawia się niezau-
ważany a Wydział uzna przybycie za potrzebne.

Na zażalenie przeciw zarządzeniu ustanawiającemu lub odrzucającemu wynagrodzenie, rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń, ostatecznie. O ile wnioskodawca stawiał się niezadowolony, uważa się wynagrodzenie za odrzucone, o ile Wydział nie stwierdził wyraźnie, że stawienie się było potrzebne. W tym wypadku zażalenie nie ma.

§ 260.

Z ustnej rozprawy spisuje się protokół.

§ 261.

Urząd Ubezpieczeniowy wydaje opinię. Opinia winna wypowiedzieć się o wszystkim, co według zdania urzędu ubezpieczeń jest ważne dla powzięcia uchwały przez instytucję ubezpieczeniową.

Jeżeli można z powodu zbrodni lub roznysłnego przestępstwa §§ 24/ lub z powodu oporu /§ 39/ pretensję całkowicie lub częściowo odmówić, lub kogoś pretensji pozbawić, wówczas winna opinia także o tem się wypowiedzieć, jak dalece należy z tego prawa korzystać.

O ile opinia nie polega na zgodzie przewodniczącego Wydziału i zastępców ubezpieczeniowych, należy zdania odmienne zaznaczyć z podaniem powodów.

§ 262.

Ustna rozprawa nie odbywa się, jeżeli chodzi o rentę emerytalną za starość, rentę wdowią lub sierocą, odprawę lub zwrot /Abfindung der Erstattung/, wypadki, w których instytucja ubezpieczeniowa i u uprawnieni są zgodni.

Przepisy o biegu urzędowania i postępowania /§ 228 c/ może oznaczyć dalsze wypadki, w których ustna rozprawa się nie odbywa.

O ile ustna rozprawa się nie odbywa, wydaje opinię przewodniczący Wydziału.

§ 263.

Przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń przesyła protokół rozprawy i opinię instytucji ubezpieczeniowej.

§ 263 a.

§§ 233 - 263 obowiązują odpowiednio, o ile chodzi o pozbawienie lub zatrzymanie renty emerytalnej lub innej renty.

Co do właściwości Urzędu Ubezpieczeń obowiązują §§ 230 - 232 odpowiednio.

Ustna rozprawa się nie odbywa, jeżeli chodzi o spoczywanie renty emerytalnej lub jakiegobądź innej renty.

§ 264.

Urząd Ubezpieczeniowy powiadamia Zakład Ubezpieczeń Spółecznych, jeżeli się dowie,

że ubezpieczony przez leczenie może być uratowanym od niezdolności do wykonywania zawodu,

że pobierający rentę emerytalną przez leczenie może się znów stać zdolnym do wykonywania zawodu,

że rentę emerytalną lub inną rentę należy oddać,

że renta emerytalna lub inna renta powinna spoczywać.

2/ Wydawanie orzeczenia.

§ 265.

Zarząd Wydziału dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Spółecznych ustala świadczenia z Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych.

§ 266.

W razie uznania lub odrzucenia zgłoszonego roszczenia należy udzielić orzeczenia pisemnego. Należy je uzasadnić i podpisać. Wystarczy podpis dyrektora lub członka zarządu. Zarząd może upoważnić

do podpisu także i innych urzędników wyższych Wydziału dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wojewoda może po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydać bliższe przepisy w przedmiocie udokumentowania uchwał ustalających /Feststellungsbeschlüsse/ jak i podpisywanie i wygotowanie orzeczenia.

W razie odrzucenia pretensji otrzymuje uprawniony na wniosek bezpłatny odpis opinii urzędu ubezpieczeniowego. Dalej otrzymuje na wniosek odpisy protokołu z przesłuchaniu świadków i rzeczoznawców oraz podpisy opinii lekarskich, koszty winien poprzednio zapłacić. Wszystkich odpisów udziela się tylko o tyle, o ile to ze względu na uprawnionego okaże się za dopuszczalne. W razie zażalenia rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

O ile przyzna się rentę, należy w orzeczeniu podać wysokość i rozpoczęcie i sposób jej obliczenia.

Orzeczenie winno zawierać wzmiankę, że staje się prawomocnem, o ile uprawniony nie wniesie apelacji do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w ciągu miesiąca od doręczenia orzeczenia. Dla marynarzy, przebywających poza Europą, wyznacza termin ten organ, który wydał rozpoczęte orzeczenie. Musi on wynosić co najmniej 3 miesiące od daty doręczenia.

§ 267.

O ile Zakład Ubezpieczeń nie chce się stosować do opinii wydanej przez porośniętego urzędu ubezpieczeń i przyznającej rentę, należy sprawę oddać urzędowi ubezpieczeniowemu z powrotem do rozpatrzenia i zaopiniowania, o ile chodzi o obowiązek ubezpieczenia, uprawnienie do ubezpieczenia lub niezdolność do pracy zawodowej.

§ 268.

§§ 265 - 267 obowiązują odpowiednio, jeżeli renta ma być odebrana lub wstrzymana, lub jeżeli ma być stwierdzone jej spożywanie.

§ 269.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może na wniosek urzędu ubezpieczeniowego zainteresowanemu w orzeczeniu nałożyć koszty, które spowodował przez swą wolę, przewleknięcie lub wprowadzanie w błąd.

Koszty te wpływają do Kasy Wydziału dla Ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 269 a.

Jeżeli wniosek o rentę emerytalną ostatecznie został odrzucony, ponieważ nie można było udowodnić trwałej niezdolności do pracy zawodowej, lub jeżeli renta emerytalna została prawomocnie odebrana, ponieważ niezdolność do wykonywania zawodu już nie istniała, to można wniosek ponowić dopiero w rok po otrzymaniu decyzji, a przedtem tylko wówczas, jeżeli zostanie wiarogodnie poświadczone, że w międzyczasie zaistniały okoliczności udowadniające niezdolność do pracy zawodowej.

Niedostarczenie tego poświadczenia pociąga za sobą odrzucenie przez Urząd Ubezpieczeń wniosku przedwcześnie ponowionego. Orzeczenie to nie można zacząć.

§ 269 b.

Wnioski o leczenie należy skierować do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3/ Postępowanie przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeniowym.

§ 270.

Przeciw orzeczeniom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dopuszcza się środek prawny apelacji do Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego /izba orzekająca /Spruchkammer/.

§ 271.

O apelacji rozstrzyga Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy.

§ 272.

Apelację spóźnioną lub niedopuszczalną może przewodniczący odrzucić bez ustnej rozprawy.

Wnioskodawca może w ciągu tygodnia od doręczenia orzeczenia odwołać się do izby orzekającej. Orzeczenie powinno na to wskazywać.

§ 273.

Decyzję wydaje się na mocy ustnej rozprawy przed izbą orzekającą.

§ 274.

Dla postępowania apelacyjnego mają przepisy o postępowaniu przed urzędem ubezpieczeniowym odpowiednie zastosowanie, o ile §§ 275 i następne nie przepisują nic innego.

§ 275.

Jeżeli ubezpieczony lub pozostali członkowie jego rodziny wniosą o zaoopinowanie przez pewnego lekarza, może Wyższy Urząd Ubezpieczeń, o ile zamierza zadośćuczynić temu wnioskowi, zaciągnąć tej opinii odpowiedzialność od tego, że wnioskodawca wyłoży koszty, i o ile Wyższy Urząd Ubezpieczeń nie rozstrzygnie inaczej, ostatecznie je ponosi.

§ 276.

odpowiada dotychczasowemu § 277.

§ 277.

Ławników powołuje się na rozprawy izby orzekającej według porządku z góry ustalonego. Bliższe szczegóły wydaje Wojewoda. Ławników wybranych do izby uchwalającej /Beschlusskammer/ należy odpowiednio radzkiej powoływać do rozpraw w izbach orzekających.

O ile przewodniczący chce z pewnych powodów odstąpić od porządku ustalonego, powinien powody te w aktach zaznaczyć.

§ 278.

odpowiada dotychczasowemu § 249.

§ 279.

Wyrok izby orzekającej ogłasza się publicznie także wtedy, gdy jawność rozprawy była wykluczona.

Wyrok musi być uzasadniony, podpisany przez przewodniczącego, wygotowany i doręczony stronom.

Wyrok powinien posiadać wzmiankę, że staje się prawomocnym, o ile uprawniony nie wniosie w ciągu miesiąca od doręczenia rewizję /Revision/ do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego. Dla marynarzy, przebywających poza Europą, wyznacza czasokres ten Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy; musi on wynosić co najmniej 3 miesiące od daty doręczenia. Wyrok zostaje wydany po ustnej rozprawie.

§ 280.

Rozprawa ustna jest jawna.

Jawność można ze względu na dobro publiczne i obyczajność wykluczyć; uchwała winna być publicznie ogłoszona.

§ 281.

Błędy pisarskie i rachunkowe, oraz inne podobne omyłki oczywiste zachodzące w wyroku, należy każdej chwili na wniosek lub z urzędu sprostować.

O sprostowaniu decyduje przewodniczący bez ustnej rozprawy.

Sprostowanie zaznacza się na oryginale wyroku i na wygotowanych egzemplarzach. Przeciwnie sprostowaniu może zainteresowany mieć zażalenie do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego.

Zarządzenie odrzucające sprostowanie, nie podlega zaoczeniu.

§ 282.

odpowiada dotychczasowemu § 265.

§ 283.

Jeżeli izba orzekająca zniósł orzeczenie zacepione lub zacepiony wyrok, ponieważ postępowanie wykazuje braki istotne, to może ona sprawę odesłać z powrotem do instancji poprzedniej lub do instytucji ubezpieczeniowej.

W tym wypadku może ona zarządzić udzielenie świadczenia tymczasowego.

§ 284.

odpowiada dotychczasowemu § 279.

§ 285.

O ile Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy w wypadku, gdzie wykluczona jest rewizja, /§ 287/, chce odstąpić od urzędowego ogłoszonego zasadniczego orzeczenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego lub, o ile chodzi w takim wypadku o nieustaloną jeszcze wykładnię przepisów ustawowych o znaczeniu zasadniczym, wtenczas winien on oddać sprawę z uzasadnieniem swego poglądu prawnego do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy rozstrzyga w tych wypadkach w miejsce Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego. O oddaniu sprawy należy interesowanych powiadomić.

4/ Postępowanie przez Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy

§ 286.

Od wyroku Wyższego Urzędu Ubezpieczeń dopuszczalna jest rewizja.

§ 287.

Wykluczona jest rewizja, jeżeli chodzi o

- 1/ wysokość, rozpoczęcie i kończenie się renty emerytalnej lub innej renty,
- 2/ rentę na korzyść pozostałych członków rodziny,
- 3/ odpłatność lub zwrot.

§ 288.

Jeżeli skądinąd dopuszczalna rewizja jednej ze stron dotyczy także rozstrzygnięć, dla których ten środek prawny jest wykluczony, można o nich tylko wtenczas rozstrzygać, jeżeli dopuszczalnym miotkiem rewizyjnym w całości lub częściowo zadosyćuczyniono.

§ 289.

O rewizji rozstrzyga Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy /Sąd Orzekający./

§ 289 a.

Rewizję należy wnosić pisemnie; winna ona podać powody rewizji. Wyłączenie może być także zniósł z innych powodów, niż podanych w rewizji.

§ 290

odpowiada dotychczasowemu § 236.

§ 291.

odpowiada dotychczasowemu § 287 /bez przytoczonych w nim §§/.

§ 292.

Wyrok wydaje się na mocy ustnej rozprawy na jawnym posiedzeniu.

§§ 293, 293 a.

odpowiada dotychczasowym §§ 289 i 290.

§ 294.

Dla postępowania restrykcyjnego obowiązują odpowiednio przepisy o postępowaniu przed Wyższym Urzędem Ubezpieczeniowym, o ile §§ 295 i następne nie przepisują nic innego.

§ 295.

O ile członkowi Senatu orzekającego zostanie odrzucony z powodu, który usprawiedliwia jego wykluczenie lub z obawy uprzedzenia, wówczas rozstrzyga o wniosku odrzucenia Senat Orzekający. Przy rozstrzyganiu nie wolno odrzuconemu brać udziału. Przy równych głosach wniosek uważa się za odrzucony.

§ 296.

Jeżeli wyrok zaczepiony zostanie skasowany, to może Senat albo sąd w tej sprawie rozstrzygać, lub odosłać ją z powrotem do instancji poprzedniej lub do instytucji ubezpieczeniowej. Może on w tym wypadku zarządzić udzielenie tymczasowego świadczenia.

Instancja, której sprawa zostanie przekazana, zrzeczona jest oceną prawną będącą podstawą do skasowania zaczepionego wyroku.

§ 296 a.

Senaty dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych publikują swoje orzeczenia, mające znaczenia podstawowe.
Sposób publikowania oznacza Wojewoda.

§ 296 b.

Jeżeli w zasadniczej kwestji prawnej nie się odstąpić od orzeczenia Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, lub jeżeli Senat dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych zamierza w takim wypadku odstąpić od orzeczenia innego Senatu, a nie z Senatu dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych odstąpić w Wielki Senat /§§ 101, 1917 Kieleckiej Ordynacji Ubezpieczeniowej/ na miejsce innych członków tej samej grupy członek nie stały, wybrany przez Radę Wojewódzką, jeden stały, jeden członek z kwalifikacją sędziowską i po jednym członku nie stałym z ubezpieczonych i pracodawców. O ile członek wybrany przez Radę Wojewódzką udziału brać nie może, wstępuje w jego miejsce dalszy stały członek Senatu dla spraw ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych w skład Wielkiego Senatu. Tak samo się postępuje, jeżeli Senat zamierza odstąpić od podobnego orzeczenia Senatu Wielkiego.

§ 296 c.

Wyroki Senatu podpisuje przewodniczący, referent i jeden dalszy członek Senatu.

O ile przewodniczący lub referent podpisać nie mogą, winien za nich podpisać inny członek Senatu.

§ 296 d.

Zarządzenie, proeutujące wyrok, wydaje przewodniczący i członkowie Senatu, którzy wyrok podpisali; zarządzenie nie jest zaczepialne.

III. Postępowanie uchwalające.

§ 296 e.

O ile nie chodzi o ustalenie świadczeń, to rozstrzygnięcia władz ubezpieczeniowych wydane zostają w drodze uchwały.

§ 296 f.

Rozprawy w postępowaniu uchwalającym nie są jawne.

§ 296 g.

Rozprawa ustna odbywa się tylko wówczas, o ile przewodniczący uważa to za potrzebne lub o ile wniesie o to jedna ze stron. O ile rozprawa ustna się nie odbywa, rozstrzyga przewodniczący sam. Zresztą obowiązują przepisy wydane dla postępowania orzekającego.

§ 296 i.

Władza kompetentna do rozstrzygania na zażalenie może odroczyć wykonanie zaczepionego rozstrzygnięcia.

§ 296 k.

O ile zażalenie jest dopuszczalne i na czas wniesione, przeszukuje się intercesowanych.

§ 296 l.

O ile zażalenie jest uzasadnione, może władza powołana do rozstrzygania albo sama w tej sprawie rozstrzygać, lub też przekazać ją do instancji poprzedniej albo do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Władza, do której sprawę przekazano, związana jest oceną prawą będącą podstawą zniesienia wyroku zaczepionego.

§ 296 m.

O ile niniejsza ustawa nie przepisuje nic innego, dopuszczalne jest przeciwnie rozstrzygnięciu, które Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy na skutek zażalenia powziął dalsze zażalenia do Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń. Do postępowania stosuje się te same przepisy co do zażalenia.

§ 296 n.

Jeżeli Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy zamierza, w wypadku, gdzie po-
winno być ostatecznie rozstrzygnięte, odstąpić od urzędowo-opublikowanego
zasadniczego rozstrzygnięcia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń, lub o
ile rozchodzi się w wypadku takim o nieustaloną jeszcze wykładnią prze-
pisów ustawowych znaczenia zasadniczego, należy postąpić według § 285.

§ 296 o.

Przepisy w przedmiocie publikowania rozstrzygnięć zasadniczych mają
zastosowanie także do spraw na uchwałę..

464/- §§ 309 i 310 otrzymują następujące brzmienie:

§ 309.

Wznowienie postępowania może Wojewoda odmienne od powyższych prze-
pisów uregulować.

§ 310.

Obec prawomocnego orzeczenia można wniość o ponowne zbadanie o ile
zachodzi jeden z warunków §§ 297 i 298.

§§ 299 i następnio mają odpowiednio zastosowanie.

47/- § 313 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 313.

Wydział dla Ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych Zakładu
Ubezpieczeń Społecznych płaci na zlecenie zarządu przez Urząd Pocztowy.

O ile Wydział dla Ubezpieczenia funkcyjnarjuszów prywatnych zamierza
wypłacać przez Urząd Pocztowy jako miejsce płatnicze, wówczas reguluje
bliższe postępowanie w tym zakresie.

48/- §§ 315, 316, 317, 318 brzmią:

- a/ część zdania "die Beiträge abzuführen oder" oraz nawias" /§§ 185, 187/" znosi się.
 - b/ między pierwsze a drugie zdanie wstawia się następujące zdanie:
Ukazywanie i stosowanie jest dopuszczalne, jeżeli odpowiednio znaczki użyto ze spóźnieniem,
 - c/ w ustępie pierwszym dodaje się następujące zdanie 4-to:
Wojewoda może wykroczenia przeciwko przepisom w sprawie unioważnienia znaczków obłożyć karami.
- 50/ - W § 347 znosi się ustęp I.
- 51/ - § 365 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 365.

Kasy fabryczne, przemysłowe, domowe, kasy dla marynarzy i podobne kasy dla jednego lub więcej przedsiębiorstw mogą, na podstawie statutu przepisane świadczenia z pomocy dla invalidów i na wypadek starości lub dla pozostałych członków rodziny, którzy udzielają swym członkom ubezpieczonym w myśl niniejszej ustawy, zaliczyć świadczenia emerytalne i świadczenia dla pozostałych członków rodziny według niniejszej ustawy pod warunkiem, że kasy te są założone tylko dla osób wyliczonych w § 1 ustęp 1, lub że część majątku kas przypadająca na ubezpieczenie funkcjonariuszów prywatnych, jest wyodrębniona i oddzielnie administrowana, oraz że kasy płać wkładki z własnych funduszy i że pracodawcy dopłacają do kasy i to co najmniej w tej wysokości, która odpowiada połowie wkładki, jakie według przepisów niniejszej ustawy opłacane być powinny. Świadczenia przepisane statuten ustala się, o ile winno być pokryte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w postępowaniu według niniejszej ustawy.

Jeżeli chodzi o rachubę więcej kas, które uiściły wkładki dla uprawnionego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to zarządzenia on każ z poszczególnych kas o kwocie świadczenia przypadającej według niniejszej ustawy na kasę stosownie do uiszczonych wkładki.

To samo przepisy stosuje się do spółek brackich i kas brackich oraz do innych prawnie - publicznych instytucji pensyjnych i do kas przeznaczonych na opiekowanie się invalidami, starcami i pozostałymi członkami rodziny, dla których według statutu miejscowego istnieje obowiązek wkładkowania.

52/ - §§ 366 do 368 znosi się.

53/ - §§ 369, 370 otrzymują następujące brzmienie:

§ 369.

Celem przeprowadzenia przepisów § 365 należy zmienić statuty kas, zmiana wymaga potwierdzenia właściwej do tego władzy. Władza może na wniosek zmianę prawomocnie sama dokonać, o ile nie przyjdzie do skutku uchwała zmiany statutu. Wniosek może stawić większość pracodawców lub członków zabezpieczonych w myśl § 1 ust. 1.

§ 370.

§§ 365, 369 należy zastosować odpowiednio do instytucji dobroczynnych i do instytucji ubezpieczeniowych założonych dla osób oznaczonych w § 1 ust. 1, § 2.

Instytucje administrowane przez związki gminne mogą działalność swą i na inne osoby rozciągnąć.

54/ - § 371 odpada.

55/ - W miejsce § 372 do 387 wstępują następujące przepisy:

§ 372 a.

Udział w kasie zastępczej dopuszczony na zasadzie ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych z 20 grudnia 1911 r. /Dz.U.Rz.Niem. str. 985/ stoi na równi z zabezpieczeniem w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

§ 372 b.

Do kasy zastępczej muszą należeć wszyscy zobowiązani do ubezpieczenia tego przedsiębiorstwa, dla którego została założona, o ile ona nie jest zwolniona z opłacania wkładki w myśl § 390.

§ 372 c.

Świadczenia muszą być zagwarantowane conajmniej w tej samej wartości i wysokości, jak świadczenia przepisano ustawą. Świadczenia dla celów leczenia uważa się za równoważące, jeżeli kasa zastępcza zużyje tę samą kwotę jak Zakład Ubezpieczeń Społecznych według ostatni publikowanego zamknięcia rachunków ze swych wpływów wkładowych na leczenie zużył.

Władza nadzorcza właściwa dla kasy zastępczej czuwa nad wypełnieniem tego przepisu.

§ 372 d.

Jeżeli dopuszczenie kasy zastępczej zostanie cofnięte lub jeżeli kasa zastępcza zostanie rozwiązana, to obowiązek do zaspokojenia ustaw przepisanych roszczeń przechodzi na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Z majątku kasy zastępczej należy Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przekazać potrzebne środki pokrycia dla przejętych ustaw przepisanych świadczeń. Bliższe zarządzenia w tej sprawie wyda Wojewoda.

W razie sporu rozstrzyga Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń.

§ 372 e.

Wkładki pracowników do kas muszą być conajmniej równe wkładkom pracowników ustawowo określonym, a jeżeli wkładki ubezpieczonych są wyższe, tym ostatnim.

Wkładki szczególne ponoszone przez pracowników należy równomiernie zaliczyć na wkładki ubezpieczonych i wkładki pracowników.

§ 372 f.

Ubezpieczonym winien być przyznany udział w administracji i kasy w ustaleniu świadczeń kasy, odpowiadający przepisom niniejszej ustawy. Wybory są tajne.

§ 372 g.

Przepisy §§ 93, 94 o przekazaniu /Uebortragung/, daniemu w zastępstwie i rozliczeniu roszczeń z ubezpieczenia obowiązują odpowiednio dla roszczeń do kas zastępczych. Nie obowiązują one, o ile świadczenia kasy zastępczej przekraczają świadczenia ustawą przepisane.

Wojewoda wyznacza instancję kompetentną do wydawania zezwolenia w myśl § 93 ust. 2.

§ 372 h.

Dla obliczenia czasu oczekiwania, emerytury i rent obowiązują w stosunku do ustaw przepisanych protensji przepisy niniejszej ustawy. Czas ubezpieczenia w kasie zastępczej stoi na równi z czasem ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczenia Społecznych.

§ 372 i.

Ustawą przepisane świadczenia kas zastępczych ustala, o ile w § 1 nie innego nie postanowiono Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Interesom kasy zastępczej należy poprzednio wysłuchać. Orzeczenie należy im do ręczyć. Każda z nich może wnieść środki prawne.

Na koszt Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń winna kasa zastępcza płacić pełną sumę ryczałtową, którą ustala Wojewoda w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

§ 372 k.

Pobór uprawnionego jest zobowiązany do świadczeń Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Kasy zastępcze winno przypadający na nie kapitał na pokrycie ze ustawą przepisane świadczenia najpóźniej w ciągu dwóch tygodni po nadejściu wezwania przekazać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może termin ten za policzeniem odsetek zwłoki przedłużyć.

Spór o wysokość kapitału na pokrycie rozstrzyga Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń.

Kapitał na pokrycie ściega się jak opłaty gminne. Wojewoda przepi-
sując wytyczne dla obliczeń kapitału na pokrycie po wysłuchaniu Za-
kładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 372 l.

Każda kasa zastępcza winna w razie wystąpienia członka podlegają-
cego przymusowemu ubezpieczeniu, w ciągu miesiąca po wystąpieniu Za-
kładowi Ubezpieczeń Społecznych przesłać poświadczenie, z którego wy-
ka liczba i wysokość wkładów uiszczonych w myśl przepisów niniejszej
ustawy. Takie same poświadczenie należy przesłać, jeżeli członek kasy
stał się niezdolnym do pracy zawodowej, lub zmarł.

Wojewoda przepisze formę i treść poświadczenia po wysłuchaniu Za-
kładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jeżeli zaświadczenie nie zostanie nadesłane na czas, to może Za-
kład Ubezpieczeń Społecznych ukarać znikającą organy kasy grzywną,
do dwustu marek.

§ 372 n.

Conajmniej czwarta część majątku kasy, przeznaczonego dla ubez-
pieczenia funkcjonariuszów prywatnych, winna być umieszczona w pol-
skich pożyczkach państwowych lub pożyczkach Województwa Śląskiego.
Właściciel władza nadzorująca czuwa nad wykonaniem tego przepisu.

Dopóki kasa nie umieszcza jeszcze czwartej części swego majątku
według ust. l, winna ona rocznie conajmniej jedną trzecią część przy-
rostu majątku umieścić w takich pożyczkach.

§ 372 n.

Kasy zastępcze winno za każdego członka, podlegającego przymus-
owemu ubezpieczeniu, i za każdy rozpoczęty lub pełny miesiąc wkładki -
wy płać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę trzydziestu marek
najpóźniej do dnia piętnastego po upływie miesiąca wkładowego. Zakład
Ubezpieczeń Społecznych może przedłużyć termin płatności.

56/ - Rozdział III /§ 387, 388, 389/ odpada.

57/ - Nagłówek przed § 390 otrzymuje nr. III.

58/ - § 390 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 390.

Funkcjonariusze, którzy przy wstąpieniu w zatrudnienie podlegają
obowiązkowemu ubezpieczeniu przekroczyli trzydziesty rok życia, i
których zawarty jest od przynajmniej trzech lat kontrakt asekuracyjny
publiczny lub prywatny przedsiębiorstwo asekuracyjnym na życie, §
ustawa o prywatnych przedsiębiorstwach asekuracyjnych z dnia 12. marca
1901 r. R.S.Bl. str. 139/, mogą na własny wniosek zostać zwolnieni
z opłacania przypadających na nich wkładów, o ile kwota roczna wkładki
dla tego ubezpieczenia przy wstąpieniu w zatrudnienie podlegające
obowiązkowemu ubezpieczeniu równa się conajmniej wkładowi odpowiadają-
cym ich stosunkom poborowym i jakie według niniejszej ustawy ponosić po-
winni /w połowie ubezpieczeni/ Halbvorsichert/.

Spór o zwolnienie rozstrzyga się według § 193.

59/ - § 391 odpada.

60/ - §§ 392, 393 otrzymują następujące brzmienie:

§ 392.

Dla w połowie ubezpieczonych /Halbvorsichert/ uiszczą pracodawca
do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wkładkę w klasie poborowej
połowy zarobków rocznych, conajmniej jednak w najniższej klasie po-
borowej, o ile połowa zarobku rocznego pozostaje poniżej tej sumy.

W połowie ubezpieczony sam winien Zakładowi Ubezpieczeń Społecz-
nych przysłać miesięcznie piętnaście marek jako udział rozrachunkowy
/Anteil an Abgeltungsbetrag/ który winien być przekazany instytucji
ubezpieczenia inwalidzkiego w myśl § 219 c. Zakład Ubezpieczeń Spo-
łecznych może dozwolić i na inne terminy płatności.

O ile pracodawca dopłacał do zabezpieczenia na życie w połowie
ubezpieczonego, może on dopłaty te ukrócić o tę sumę, którą winien
płacić do ustawowego ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych.

§ 398.

O ile typowi ubezpieczeniowi nie są w pierwszej piątce lat – tach po 1 – stycznia 1913 r., a nie można dochodzić prawa do świadcze-
nia z tytułu niniejszej ustawy lub ubezpieczenia indywidualnego, wówczas
mogą w razie śmierci ubezpieczonego pozostała wdowa lub wdowiec lub o-
talich nim, pozostałe dzieci poniżej lat osiemnastu prawo do czterech
dziesiątych wkładów wpłaconych za zmarłego. Rozstrzeżenie przepada, o ile
nie zostanie dochodzone w ciągu roku po śmierci ubezpieczonego.

Artykuł II.

Wkłady za czas przed 1. stycznia 1913 r. ziszczą się według do-
tychczasowych przepisów.

Artykuł III.

Funkcjonariusze prywatni, którzy z zarobkami rocznymi ponad setkę
milionów osiemset tysięcy marek staną się na mocy § 1 niniejszej ustawy
zobowiązani do ubezpieczenia, a nie mają dotąd bieżącej ekspektatywy z
dawniejszego ubezpieczenia obowiązkowego /nowo ubezpieczeni/ /Kouven-
sicherheit/ zostaną na mocy § 11 zwolnieni z obowiązku ubezpieczenia z in-
ną wstecz działającą na czas jego rozpoczęcia, o ile wniosek o uwol-
nienie wpłynie w ciągu sześciu miesięcy po wejściu w życie niniejszej
ustawy – urządnie ubezpieczeń lub w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych
i o ile zresztą już wtenczas istniały ustawa przepisane warunki do
uwolnienia.

Charakteru nowoubezpieczonego nie traci się przez to, że ubezpie-
czony dobrowolnie nie kontynuował dawniejsze ubezpieczenie obowiązkowe.

Artykuł IV.

Dotychczas prowadzone konta ubezpieczeniowe Wydziału dla Ubez-
pieczenia funkcjonariuszów prywatnych należy zamknąć z skutkiem od 31.
grudnia 1922 r. O zamknięciu należy donieść interesowanym, i staje się
ono obowiązującym, o ile nie zostaje podniesiony w ciągu dwóch mie-
sięcy zarzut do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Funkcjonariuszowi na-
leży przy zawiadomieniu o zamknięciu zwrócić na to uwagę. Przeciw orz-
czeniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dopuszczalne jest postępowanie
sporne według § 193.

Artykuł V.

Ubezpieczeni, posiadający już kartę ubezpieczeniową, przedkładają
ją miejscu wydawania i dają sobie wystawić nową kartę ubezpieczeniową.
Otrzymuje ona nr. 1.

W połowie ubezpieczeni otrzymują nową kartę ubezpieczeniową z uw-
gą, że uwolnienie jeszcze istnieje.

Artykuł VI.

Dotychczasowy § 201 otrzymuje następującą zmianę:

Część zdania: lub podtrzymywanie nabytej ekspektatywy" /oder der
Aufrechterhaltung der erworbenen Anwartschaft/ oraz część zdania "lu
opłata uznawana" /oder die Einkommensgebühr/ skróciła się.

Artykuł VII.

Kasę zastępczo dopuszczoną na mocy §§ 372 a do 372 n ustawy ubez-
pieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych winno do 31. grudnia 1925
wnieść u Wojewody o dalsze dopuszczenie na mocy ich statutów zmienio-
nych. Uważa się jako nowo dopuszczona, dopóki Wojewoda nie wyda decyzji.

Na wniosek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może Wojewoda zarządzić
że winno one w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych celom zabezpieczenia
ustawą przepisanych świadczeń wkładkowych w razie niedopuszczenia zło-
żąc zabezpieczenia.

O ile wniosek o dalsze dopuszczenie zostanie odrzucony, należy
wkładki należne od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy dopłacić
z 51/2, od reszty wraz z odsetkami o tych odsetkach. W razie sporu o
wysokość kwoty, która winna być dopłacona, rozstrzyga Wojewódzki Urząd
Ubezpieczeń.

Artykuł VIII.

Dla sędziów i sędziów statutowych prawniczych i publicznych kas pensyjnych w myśl § 307 do 309 mają przepisy artykułu VII odnośnie zastępowanie.

Artykuł IX.

Funkcjonariuszom, którzy byli obowiązani do ubezpieczenia a z powodu podwyższenia rocznego wydatku z pracy z obowiązku ubezpieczenia wystąpili, a później na mocy §§ 1, 2 niniejszej ustawy znów stanęli zobowiązani do ubezpieczenia /ponownie ubezpieczeni/ i odzwierciedlono w kalendarzowym między czasie zaliczyć jako miesiące wkładowe w myśl § 15, 49.

O ile funkcjonariusz taki zrobił lub też zrobił użytek z prawa do brzo nego ubezpieczenia w myśl § 15 za czas przeszły, w którym nie był zobowiązany do ubezpieczenia, wówczas wkładki dobrowolne, które za ten czas uiszczył lub uiszcza dodatkowo uiszczał, uważa się za wkładki obowiązkowe w myśl § 48. Dobrowolne ubezpieczenie na skutek ubezpieczenia obowiązkowego tylko o tyle, o ile jego wkładki zostały uiszczono lub uiszcza dodatkowo uiszczono co najmniej w klasie pracy ostatniej wkładki i obowiązkowej przed owym wystąpieniem funkcjonariusza z obowiązkowego ubezpieczenia.

Artykuł X.

Poszczególnym nowoubezpieczonym może Zakład Ubezpieczeń Społecznych w pierwszych trzech latach po wejściu w życie niniejszej ustawy po poprzednim lekarskim zbadaniu dozwolić na skrócenie czasu wychekiwania do pobierania świadczeń niniejszej ustawy dla funkcjonariuszów przez wypłacenie odpowiednich środków pokrycia /Deckungsmittel/. Wojewoda oznaczy po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wytyczne dla obliczenia środków na pokrycie.

Artykuł XI.

Nowoubezpieczeni, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy ukończyli już lat pięćdziesiąt i pięć zostaną na wniosek zwolnieni z obowiązku ubezpieczenia, o ile skrócenie czasu wychekiwania nie jest im dozwolone lub nie może być od nich wymagane.

Artykuł XII.

Dla nowoubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przekroczyli już lat pięćdziesiąt i pięć, obowiązują § 397. Wniosek o uwolnienie należy stać w ciągu pierwszych trzech lat po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Artykuł XIII.

Jako miesiącu wkładowe dla utrzymania ekspektatywy /§ 49/ i jako miesiące przedwstępne /Vormonats/ dla ubezpieczenia dobrowolnego /§ 15/ liczy się miesiące kalendarzowe, w których ubezpieczony był zaciągany do wojska celom spełnienia obowiązku służby wojskowej w czasach pokoju, mobilizacji lub wojny lub w czasach mobilizacji lub w przed wejściem w życie niniejszej ustawy dobrowolnie spełniał służbę wojskową, o ile nie należał już zastosować obwieszczenia z dnia 26. sierpnia 1915 i 2. sierpnia 1917 r. w przedmiocie ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych w czasie wojny [P.S.B. str. 591 i 680.]

Artykuł XIV.

Renty osobiste, ustalone już przed wejściem w życie niniejszej ustawy, zamienia się w odpisy kapitałowe /Kapitalabfindung/. Wytyczne do obliczenia odpisy ustala Wojewoda po wysłuchaniu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Artykuł XV.

Rozrachunki do świadczeń, co do których toczy się postępowanie ciągłe w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy, podlegają jej przepisom.

Nieostanowienie ich uważa się wówczas za powód do rewizji, jeżeli sąd powołany dla spraw ubezpieczenia funkcjonariuszów nie mógł ich jeszcze zastosować.

Jeżeli po 31. grudnia 1918 r. zwrot wkładów lub świadczenia z powodu straty okopaktatny zostało prawomocnie odrzucone, należy na wniosek zbadać, czy przepisy niniejszej ustawy nie są dla uprawnionego korzystniejsze. W razie pozytywnego wyniku lub na żądanie uprawnionego należy wydać nowe orzeczenie. Wniosek o ponowne zbadanie można składać tylko do dnia 30. września 1923 r.

Jeżeli renty inwalidzkie lub renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia inwalidzkiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy były już prawomocnie ustalone i jeżeli w tym czasie toczy się postępowanie o przeniesienie do renty emerytalnej lub renty dla pozostałych członków rodziny z ubezpieczenia funkcjonariuszów prywatnych, lub o ile po upływie tego czasu orzeczenie takie zostanie podniesione, wówczas przysługują uprawnionemu prawo wyboru według § 24a, o ile czas wycofania został przebyty według przepisów niniejszej ustawy. Bliższe szczegóły o przeprowadzeniu tego przepisu wyda Wojewoda.

Artykuł XVI.

Spory o obowiązki ubezpieczenia, w których toczy się postępowanie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, rozstrzyga się według przepisów niniejszej ustawy.

Artykuł XVII.

Spory toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przed władzami dotąd właściwymi, przechodzą z tym dniem na nowo kompetentne według niniejszej ustawy władze. To samo odnosi się do wniosków o świadczenia, które w Urzędzie rentowym w tym dniu są w toku.

Artykuł XVIII.

Z orzeczeniami Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego stoją co do zastosowania §§ 193, 285, 296 b, 296 n na równi orzeczenia dotychczasowego *Oberschiedsgericht für Angestelltenversicherung*.

Artykuł XIX.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie, o ile chodzi o obowiązki ubezpieczenia, klasy płacy, wysokość wkładów i świadczeń, od dnia 1. listopada 1922 r. zresztą od dnia 1. stycznia 1923 r. Z dniem 1. listopada 1922 r. traci moc obowiązującą artykuł 1 ustawy o zmianie ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych z dnia 25. lipca 1921 r. Dz.U.Pz.W. str. 1173/.

Jeżeli po 31. października 1922 r. zostanie ustalona renta emerytalna lub renta dla pozostałych członków rodziny za czas przed 1. listopada 1922 r. to obowiązują w tej sprawie przepisy dotychczasowe.

Jeżeli renta emerytalna lub renta dla pozostałych członków rodziny została ustalona przed 1. listopada 1922 r. to pozostaje się przy tym ustaleniu; w stosunku zaś do ustawy o zmianie ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych z dnia 25. lipca 1921 r. Dz.U.Pz.W. str. 1173/ wstępuje jednak od 1. listopada 1922 r. pod względem rentowym w myśl § 53 niniejszej ustawy.

Artykuł XX.

Upoważnia się Wojewodę do ustalenia w paragrafach bliżej nie określonych ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów prywatnych do sporządzenia i uzupełnienia go zgodnie z ustawami obowiązującymi na obszarze Województwa Śląskiego i z niniejszą ustawą i do ogłoszenia go pod nazwą "Ustawa Ubezpieczeniowa dla funkcjonariuszów prywatnych".

U z a s a d n i o n i e

do projektu ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.

Dnia 10 listopada 1922 r. uchwalił Parlament niem. ustawę o zmianie ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych, ogłoszoną w *Dzien. Ust. Niem.* - R.G.Bl. Nr. 76 z dnia 18. listopada 1922 r. Przez ustawę tą zostało ubezpieczenie funkcjonariuszy prywatnych zupełnie przeistoczone. Na miejsce dotychczasowego sposobu ściągania wkładek wprowadzono znaczki ubezpieczeniowe podobnie jak w ubezpieczeniu inwalidzkim. Samorząd w ubezpieczeniu tym został rozszerzony. Ubezpieczonym i ich pracodawcom przyznano większy udział w zarządzie. Dotychczas we sądy wojenne dla spraw z ubezpieczenia funkcjonariuszy prywatnych zastąpiono urzędami ubezpieczeniowymi, przy których tworzy się odpowiednie Wydziały, izby, czy senaty.

Załączony projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych zamierza wprowadzić w Województwie Śląskim te same zmiany, jakie zostały wprowadzone przez niem. ustawę. Opiera on się na wspomnianej ustawie i jest tłumaczeniem tej ustawy niem. do stosowanym tylko do tutejszych stosunków. W celu tem przeprowadzono szereg zmian.

1. W artykule I Nr. 3 § 2 opuszczono część pierwszą, w której mowa jest o ubezpieczeniu policji i żołnierzy, a to z tego powodu, że policja u nas ma zapewnione prawa emerytalne, a żołnierze pełnią obowiązkowo służbę w wojsku, nie zaś jak w Niemczech tylko jako żołdacy.
2. Uproszczono też § 9 ustęp 2 w ten sposób, że rozstrzyganie nad tem, czy emerytalna została przyznana, czy też nie, przekazano Radzie Wojewódzkiej.
3. Bardzo ważną zmianę stanowi Nr. 44 art. 1 w § 219a, którego brzmienie zupełnie zostało zmienione. Paragraf ten bowiem reguluje odszkodowanie za wypłacone przez instytucję ubezpieczenia inwalidzkiego podwyżki rentowe funkcjonariuszom, którzy pobierają świadczenia z ubezpieczenia inwalidzkiego. Z powodu, że Zakład Ubezpieczeń Spółkowych Województwa Śląskiego znajduje się jeszcze wciąż w stadium organizacji, i że nie można zatem przeprowadzić jeszcze obliczeń statystycznych w najbliższych latach, projektuje się regulowanie tej sprawy przekazać Radzie Wojewódzkiej. Przekazanie tych funduszy nastąpić na dopiero po upływie pięciolecia.
4. W artykule III zmieniono kwotę granicy ubezpieczeniowej na cztery miliony osiemset tysięcy marek w rytek rozporządzenia Wojewody z dnia 23. lutego 1923 r. o dalszym rozszerzeniu onociażku ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu funkcjonariuszy prywatnych.
5. W artykuli XIX pozostawiono na życzenie Zakładu Ubezpieczeń Spółkowych te same daty wejścia w życie ustawy jak w ustawie niem. i to 1 - go listopada 1922 r. i 1-go stycznia 1923 r.

- - - - -

SP.

S e j m Ś l ą s k i.

Województwo Śląskie.

L.dz. RW. 495.

Katowice, dnia 7. maja 1923 r.

Druk nr. 222.

Do

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie sankcji
karnych w ordynacjach
podatkowych.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie sankcji karnych w ordynacjach podatkowych uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 4 maja 1923 r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej artykułem 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ Schultis.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie sankcji karnych w ordynacjach podatkowych,
komunalnych.

Art.1.

Ustęp pierwszy § 82 ustawy o podatkach komunalnych z 14 lipca 1893. oraz ustęp pierwszy § 17 i § 31 a ustawy o podatkach powiatowych i prowincjonalnych z 23 kwietnia 1906 r. w brzmieniu ustawy z 26.8. 1921 r. Zb.U.Pr.str.495. otrzymują następujące brzmienie:

W ordynacjach podatkowych mogą być zagrożone grzywny za wykroczenia do wysokości 1 000 000 marek polskich. We wszystkich wypadkach gdzie ordynacje podatkowe już obowiązujące zagrażają grzywnami za wykroczenia, należy odtąd stosować kwotę 1 000 000 marek polskich jako najwyższą dopuszczalną grzywnę.

Art.2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art.3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

M o t y w y .

Najrozmaitsze ordynacje gminne zagrażają karami za wykonania Na mocy obecnie obowiązujących przepisów ustawowych kary nie mogły przekraczać 1 000 marek /niem./ Były to kary śmieszne, wprost zachęcające do bezprawia. Aby gminy nie musiały nowelizować wszystkich swych ordynacji, ujęto projekt w ten sposób, że podnosi na wszystkich już obowiązujących ordynacjach prawo kary do 1 000 000 marek polskich. Analogicznie postąpił ustawodawca niemiecki w noweli z 26 sierpnia 1921.

S e j m Ś l ą s k i.
-----S p r a w o z d a n i e

komisji socjalnej z dnia 9. Maja 1923 roku w sprawie
zmian kwot pieniężnych rent wojskowych i rent powstań-
czych i dodatków drożyznianych.

Komisja socjalna na posiedzeniu w dniu
9. Maja 1923r. po wysłuchaniu p. delegata Ministerstwa Skarbu
przyszła do przekonania, że odnośna ustawa wzniesiona do
Sejmu Śląskiego przez Radę Wojewódzką /R.W.177/ dnia 28.Lutego
1923 roku winna być jak najprędzej przeprowadzona.

Katowice, dnia 9. Maja 1923 roku.

R e f e r e n t:

/-/ P r o n o b i s.

ktos, kto mógł odstąpić dawniej gruntu bezpłatnie, obecnie na to już sobie nie może pozwolić i musi dla tego żądać wniesienie lub zmiany bezpłatnego użytkowania.

Granicy 10 ha została przyjęta, gdyż wydaje ona się bardziej wskazaną, niż przyjętą przez polskie ustawy o ochronie drobnych dzierżawców z 3.7.1919r. /Dz.Pr.nr. 57 poz. 345/ i z 2.7.1920r. /Dz.U.Rz.P. nr. 56, poz.346/ granica 6 mórg jako maksimum dzierżawy potrzebującej specjalnej ochrony. Ustawy polskie chronią przedewszystkiem drobnego dzierżawcę, podczas gdy ustawy pruskie biorą w obronę również tego, które dają dzierżawę. To też granica, do której sięga ta specjalna ochrona według ustaw pruskich, jest o wielkość gruntu, to granica ta jest wielka żywsza i dosięga 10 ha, tj. obejmuje także gospodarstwa średnie których dochód przeznaczony jest przedewszystkiem na utrzymanie dzierżawcy i jego rodziny. 10 hektarów - 17 $\frac{1}{2}$ morga autr. stanowi bowiem jeszcze gospodarstwo, którego pożytki używa się głównie na własne utrzymanie gospodarza. Granica ta może być zatrzymana tak w cieszyńskiej i w górnosląskiej części Województwa Śląskiego, ponieważ tu nie panuje takie rozdrobnienie ziemi, jak w innych dzielnicach polskich, a ustaw ma na celu, aby ochronić nie tylko drobnych dzierżawców, lecz także dzierżawy, które są główną podstawą bytu dla gospodarujących. Najbardziej na czasie jest przepis, że ochrona dzierżaw ma wszędzie zastosowanie gdzie ze względu na zmianę w stosunkach gospodarczych zachodzi rażąca niesłuszność, co się z powodu gwałtownego spadku waluty bardzo często zdarza. Przy układaniu projektu powstały wątpliwości, czy ustawodawstwo śląskie przyjmąwszy, że jest ono wogóle właściwe do wydania niniejszej ustawy - jest właściwie do ustanowienia urzędów rozjemczych przy sądach powiatowych. Z tego powodu urzędy te zaprojektowano przy starostwach.

Zresztą kierowano się wytycznymi rozporządzenia pruskiego z tą zmianą, że zmniejszono liczbę ławników.

Przewodniczący:

/ M a t h e a. /

R e f e r e n t:

/- / O b r z u t.

Komisja Prawnicza
Sprawa ustawy w przedmiocie
ochrony dzierżaw.S p r a w o z d a n i e
- - - - -

komisji prawniczej z dyskusji i uchwał w przedmiocie ustawy
o ochronie d z i e r ż a w.

Komisja prawnicza na posiedzeniu w dniu 27.kwiet-
nia 1923 roku po rozpatrzeniu projektu wniesionego przez Radę Wojewódzką
w przedmiocie ustawy o ochronie dzierżaw uchwaliła, projekt ustawy z
pewnemi małemi zmianami podać Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia. Zazna-
czyć należy, że Rada Wojewódzka przedłożyła wspomniany projekt uchwalony
na posiedzeniu owem z dnia 13. ~~maja~~ marca 1923 r. w myśl rezolucji
Sejmu Śląskiego uchwalonej dnia 13. stycznia 1923r. Rada Wojewódzka nad-
mienila przy tem, że stoi na stanowisku, iż ustawodawstwo śląskie nie jest
kompetentnem do uchwalenia ustawy, gdyż materiał ten nie podpada pod
kompleks uprawnień ustawodawczych, wymienionych w art. 4. 9. i 14.
statutu organicznego.

Komisja prawnicza przedyskutowała projekt ustawy, który przed-
kłada się w załączeniu uzasadniając przedłożenie go Wysokiemu Sejmowi
tem, że ze względu na specjalne warunki Śląsku taka ustawa jest konieczna.

Właściwość Sejmu Śląskiego do wydania ustawy o ochronie dzier-
żaw polega na art. 4. licz. 9. 14 statutu organicznego.

Sam projekt wzorowany jest, o ile chodzi o przepisy material-
ne na pruskim materiale ustawodawczym, Odnocznorozporządzenie pruskie,
które na Górnym Śląsku nie obowiązuje, jest bardzo postępowe, zastoso-
wane do obecnych warunków gospodarczych. Z powodu spadku waluty uregu-
lowanie sprawy dzierżaw jest potrzebne z tego powodu, że dzierżawy za-
wiera się z reguły na dłuższy okres czasu, w przeciągu którego warunki
gospodarcze a w szczególności walutowo ulegają takiej zmianie, jakie
nikt nie mógł przewidzieć. Wywołuje to odnośnie do dzierżaw niebezpie-
czeństwo szkodliwej spekulacji względnie wyzysku. Przedmiotem ochrony
muszą być nietylko dzierżawy za opłatą, ale i użytkowanie bezpłatne, bo
ze względu na gwałtowny spadek waluty może zajść również wypadek, że

SPRAWOZDANIE

Komisji prawniczej w dyskusji nad projektem ustawy w przedmiocie likwidacji administracji szkolnej na Śląsku Cieszyńskim.

Na posiedzeniu Komisji prawniczej w dniu 27. kwietnia 1923 r. w dyskusji nad sprawozdaniem Komisji szkolnej sejmowej w przedmiocie likwidacji Komisji szkolnej Księstwa Cieszyńskiego i nad projektem odpowiedniej ustawy wyłoniła się wątpliwość, czy ustawa taka /nie jest częścią ustawy o wewnętrznym ustroju Województwa, i nie wymaga podpisu prezydenta Rzeczp. Polskiej, czy nie należałoby przedtem porozumieć się z Rządem Centralnym. Komisja stanęła przed pytaniem, czy Rządowi Centralnemu można w zupełności odebrać prawo ogólnego nadzoru nad szkolnictwem. Nie byłoby to bowiem wskazane już ze względu na potrzebę ujednolajnienia przepisów o szkolnictwie dla całego Państwa. Komisja prawnicza uważa tę sprawę za niezbyt pilną i dlatego jest zdania, by zakatwić ją łącznie z ustawami o ustroju władz szkolnych na Śląsku. Zakatwienie tej sprawy wyprawko-
woko nie miałoby wielkiego znaczenia, a niezakatwienie nie komplikuje i nie utrudnia w niczem administracji szkolnej w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 8. maja 1923 r.

R e f e r e n t :

g-/ Obrzut.

SP./D.

Sejm Śląski.

Druk nr. 226.

Komisja prawnicza.

Dotyczy: wniosku nagłego
pp Szusćnika i tow. z dnia
10.IV 1923 r.

Sprawozdanie

komisji prawniczej w dyskusji nad wnioskiem nagłym posła
Szusćnika i tow. w sprawie regulacji Wisły na obszarze Ks.
Cieszyńskiego.

Na posiedzeniu komisji prawniczej w dniu 27 kwietnia rb. rozpatrywano wniosek nagły posła Szusćnika i tow., w którym powyżej wzmianceni posłowie żądają uchwalenie przez Sejm Śląski odpowiednich kredytów na regulację rzeki Wisły i jej dopływów, łącznie z utworzeniem osobnego oddziału regulacyjnego, któryby natychmiast opracował plany i rozpoczął bezzwłocznie roboty na najbardziej zagrożonych miejscach. Wniosek jest umotywowany tem, że Wisła w razie powodzi może wystąpić z koryta z powodu groźnego stanu brzegów i może zniszczyć leżące nad jej brzegiem miasteczka i wioski. Najbardziej z tych miejscowości ma być zagrożony Ustron, a następnie Wisła, Hermanice, Lipowice Skoczów, Kiszycze, Ochaby, Drogomyśl i Zarzecze. W niektórych gminach za nie wielkiem nawet podniesieniem się wody Wisła występuje z koryta i zalewa okoliczne pola, niszcząc je lub zasypując szutrem. Więcej wezbrana woda Wisły może być katastrofą dla istniejących nad nią osad ludzkich.

W dyskusji nad wnioskiem i umotywowaniem wniosku komisja prawnicza przyszła do przekonania, że Województwo Śląskie powinno zająć się tą sprawą, a Sejm Śląski powinien przystąpić do natychmiastowego uchwalenia odpowiedniej ustawy i odpowiednich kwot na cele regulacji rzeki Wisły. Ponieważ Województwo w myśl Statutu Organicznego jest obowiązane regulować tylko rzeki niespławne, gdyż spławne rzeki należą, pod tym względem do Państwa, zachodziła wątpliwość, jak nazwać rzekę Wisłę, jako rzekę śląską. I ta wątpliwość odpadła, gdyż na mocy polskiej ustawy wodnej z 19. 9. 1922 r. /Dz U. Nr. 102. poz. 936 / Wisła uważana była dopiero od ujścia Przemszy za rzekę spławną. Kompetencja Sejmu Śląskiego opiera się na art. 4. lit. 11. Stat. Org. w związku z art. 261. ustawy wodnej z dnia 19.9. 1922 roku. /Dz.U.Rz.P. Nr.102. poz. 933./

Po referacie p.Handzla uchwalono projekt ustawy o regulacji rzeki Wisły i jej dopływów na obszarze cieszyńskim, w załączonym brzemieniu przesłać na ręce p.Marszałka, celem przekazania go komisji budżetowej.

Katowice, dnia 8.maja 1923 roku.

/-/ Mateja,przew.

Referent /-/ Obrzut.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

o regulacji rzeki Wisły i jej dopływów na obszarze Śląska Cieszyńskiego.

Art. 1.

Staraniem i nakładem Województwa Śląskiego ma być dokonana regulacja rzeki Wisły i jej dopływów na obszarze Śląska Cieszyńskiego.

Art. 2.

Urząd Wojewódzki przystąpi bezzwłocznie do opracowania programu regulacji, który ma być przedłożony Sejmowi Śląskiemu do zatwierdzenia.

Art. 3.

Roboty przygotowawcze a w pierwszym rzędzie regulacja na najbardziej zagrożonych miejscach ma być rozpoczęta natychmiast.

Na pokrycie kosztów tych robót przyznaje się na rok 1923 kredyt do wysokości zł....., kwoty potrzebne na lata następne mają być wstawiane do preliminarza budżetowego Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Celem wykonania regulacji przysługuje Województwu Śląskiemu prawo wywłaszczenia nieruchomości po myśli obowiązujących w tej mierze przepisów.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewodzie.

Katowice, dnia 7. maja 1923 r.

Dotyczy: Sprawy rozszerzenia
terytorialnej właściwości
Sądu Wojewódzkiego Adm. w Warsza-
wie na Województwo Śląskie.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

Rozporządzenie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z 18. lipca 1922 r. Dz.U.Śl.Nr. 8 poz. 30 w przedmiocie utworzenia Śląskiego Trybunału Administracyjnego nie zostało z powodu braku sił dotychczas wykonane. Wskutek tego jakoteż z powodu, że według zapatrywania Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego po wejściu w życie ustawy z dnia 3/8 1922 Dz.Rz.P.Nr. 67 poz. 600 utworzenie Śląskiego Trybunału Adm. okazało się zbyt ciężkie, - wpływające do sądu Apelacyjnego w Katowicach skargi, wzgl. odwołań w sprawach Administracyjnych przesyłane są przez Prezesa Sądu Najwyższemu Trybunałowi w Warszawie.

Jakie stanowisko zajmie Plenum Najw. Trybunału Adm., nie jest wiadomo, niemniej zagadnienie nie jest jasne. Wobec tego Rada Wojewódzka zajęła się nim i powzięła na posiedzeniu dnia 4./5.1923. następującą uchwałę:

Rada Wojewódzka po wysłuchaniu opinii Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego:

I. Uznała ze względu na jednolitość orzecznictwa, że ustanowienie osobnego Śląskiego Trybunału Adm. jest niewskazane.-

II. Uchwaliła postawić do Sejmu wniosek o uchwalenie rezolucji następującej treści:

Sejm wyraża zgodę na rozszerzenie mocy obowiązującej ustawy o Trybunale Adm. z 3. sierpnia 1922 Dz.U.Rz.P.Nr. 67, poz. 600 na Województwo Śląskie i uprasza Rząd o spowodowanie wydania przepisów wykonawczych i przejściowych.

Motywa powyższej uchwały częściowo są w niej wyrażone, - zresztą do jej powzięcia spowodowała Radę Wojewódzką chęć uniknięcia trudności prawnych i faktycznych.

Rada Wojewódzka uprasza Pana Marszałka, by zechciał przedłożyć Sejmowi do uchwalenia rezolucję treści wyżej pod II. określonej i o tem ją zawiadomić.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/-/ Schultis.

SP.

S e j m Ś l ą s k i
Komisja prawnicza.

Druk nr. 228.

Dotyczy dr. nr. 185.

S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej.

Komisja prawnicza na posiedzeniu z dnia 8. 5. 23 r. rozpatrywała projekt ustawy w przedmiocie roku obrachunkowego administracji gminnej i powiatowej w górnośląskiej części Województwa Śląskiego wniesionej przez Radę Wojewódzką i przyjęła takowy w brzmieniu proponowanem przez Radę Wojewódzką.

Komisja prawnicza przy ustaleniu treści powyższego projektu miała na uwadze okoliczność, że rok obrachunkowy wszystkich związków publicznych w Polsce schodzi się de facto z rokiem kalendarzowym. Wyjątek od tej zasady stanowią co prawda gminy i powiaty górnośląskiej części Województwa Śląskiego na podstawie przepisów o podatkach komunalnych, których rok obrachunkowy zaczyna się z dniem 1 kwietnia, a kończy się z dniem 31 marca, ale zastosowanie się w tym wypadku do roku obrachunkowego związków publicznych w Polsce jest zgodne z pojęciem gospodarstwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Sprawozdawca:

/-/ F o j k i s .

Komisja budżetowa.

L. dz. C.676/23.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie petycji Śląskiej Spółki
Mleczarskiej o zapomogę.

W sprawie petycji Śl. Spółki Mleczarskiej odbyły się dwa posiedze-
nia mianowicie 7 lutego i 21 marca 1923 roku.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 7 lutego rozpatrywano petycję
o zwrot kosztów przewozu Śl. Spółka Mleczarska poniosła wskutek spadku
ceny w miesiącu styczniu, lutym i marcu składu, sprzedającego mleko
z Warszawy taniej od cen miejscowych. Wskutek tego nie zostały uiszczone
koszta przewozu.

Komisja budżetowa uchwaliła zaproponować plenum uchwałę w kierun-
ku upoważnienia Wojewody do wyasygnowania Śl. Spółce Mleczarskiej tytu-
łem zwrotu kosztów i to tylko za następujące miesiące.

za luty 150 mk. niem. od każdego litra.

" marzec 100" " " " "

" kwiecień 100" " " " "

pod warunkiem, że o te kwoty cena litra mleka w sprzedaży będzie niższa.

Na posiedzeniu 21 marca rozpatrywano ponownie przy udziale
przedstawiciela Wydziału Aproprowizacyjnego petycję Śl. Spółki Mleczarskiej
przy czem zniesiono uchwałę z dnia 7 lutego z zaznaczeniem, że zwrotu
kosztów przewozu ma się Spółce nie wypłacać.

Uchwalono natomiast Spółce udzielenie 29 milionów marek niem.
kredytu. Z kwoty tej ma być potrącona zaliczka wypłacona Spółce przez
Wydział Aproprowizacyjny w miesiącu marcu rb. /około 9 - 10 milionów marek

Oprocentowanie ma wynosić 6 od 100. Warunki i zapewnienia pożycz-
ki ma ustalić p. Wojewoda.

Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

Sprawozdawca komisji budżetowej:

/-/- Rumpfelt.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w sprawie petycji Śl. Spółki Mleczarskiej o zapomogę.

§ 1.

Upoważnia się Radę Wojewódzką do udzielenia Śl. Spółce Mleczarskiej
29 milionów marek niem. kredytu.

Z kwoty tej potrąca się zaliczkę wypłaconą Śl. Spółce Mleczarskiej
przez Wydz. Aproprowizacyjny w miesiącu marcu rb. /około 9 - 10 milionów
mk. /

Oprocentowanie kredytu wynosi 6%. Warunki zapewnienia i spłaty
pożyczki ustala Wojewoda.

§ 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

W a r s z a w a :

Sejm Śląski.

Druk nr. 230.

Śląska Rada Wojewódzka.

Katowice, dnia 14. kwietnia 1923.

L.dz. D.U. 75.

ZL.

Panu Marszałkowi Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

Rada Wojewódzka udziela do wiadomości.

Przesyłając w załączeniu projekty ustaw

- 1/ w sprawie policzenia lat służby względnie pracy zawodowej urzędnikom autonomicznej służby cywilnej w Województwie Śląskiem,
- 2/ o autonomicznej służbie cywilnej,
- 3/ o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom autonomicznym w Województwie Śląskiem,

uprasza Rada Wojewódzka o przedłożenie ich Sejmowi przy równoczesnym wycofaniu projektów w tej samej materji przesłanych Panu Marszałkowi pismem z 12.12.1922. L.dz. 2519/b.

Ze względu na to, że w razie rozciągnięcia na Województwo Śląskie ustawy o państwowej służbie cywilnej przepisy tej ustawy kolidować będą z przepisami statutu organicznego /art. 26, ustęp 2 i 33/, których racjonalność zresztą nie da się obronić, uprasza Rada Wojewódzka Pana Marszałka o przedstawienie Sejmowi do uchwały następującej rezolucji:

" Sejm Śląski wyraża po myśli art. 44 ustawy konstytucyjnej z 15.7.1920 r. Dz.U.Rz.P.nr.73 poz.497, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego swą zgodę na to, ażeby z chwilą rozciągnięcia na obszar Województwa Śląskiego ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17.2.1922. Dz.U.Rz.P.nr.21. poz.164 uchylono postanowienia art.26 ustęp 2 i art.33 ustawy konstytucyjnej z dnia 15.7.1920.Dz.U.Rz.P.nr.73 poz.497 o tyle, o ile sprzeczne są z postanowieniami ustawy o państwowej służbie cywilnej."

Po uchwaleniu tej rezolucji uprasza się o udzielenie jej do wiadomości Rady Wojewódzkiej, celem dalszego zakomunikowania Panu Prezesowi Rady Ministrów.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący

// S c h u l t i s.

1/ Proponowany projekt.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w sprawie policzenia lat służby względnie pracy zawodowej urzędnikom autonomicznej służby cywilnej w Województwie Śląskiem.

Art. 1.

Przy Śląskiej Radzie Wojewódzkiej ustanawia się odpowiednią ilość komisji weryfikacyjnych, których zadaniem będzie ustalić starszeństwo dla urzędników i funkcjonariuszów, wstępujących do autonomicznej służby cywilnej w Województwie Śląskiem na podstawie zaliczyć się mających lat poprzedniej służby państwowej polskiej, względnie zaborczej lub też pracy zawodowej.

Art. 2.

Komisja Weryfikacyjna składa się z przewodniczącego i 4 członków, których mianuje Rada Wojewódzka, która ustali również ilość komisji weryfikacyjnych.

Art. 3.

Uchwały komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględną większością głosów obecnych. Przewodniczący w razie równości głosów głosuje na końcu.

Art. 4.

Referentami sprawy są członkowie komisji, w razie jednak nawaku pracy mogą być przydani komisji referenci z głosem doradczym z grona urzędników. Referenci referują i składają wnioski na piśmie, nie mają jednak prawa do głosowania.

Z posiedzeń i uchwał komisji prowadzi się protokół. Protokulanta i referentów urzędników wyznacza Przewodniczący Rady Wojewódzkiej.

Art. 5.

Przy ustaleniu starszeństwa policzyć należy:

- a/ czas służby państwowej jednego z państw zaborczych,
 - b/ czas służby samorządowej państw zaborczych,
 - c/ czas służby państwowej względnie autonomicznej w Polsce,
 - d/ czas pracy zawodowej przed wstąpieniem do służby na terytorjum Województwa Śląskiego, jeżeli pracą tą urzędnik, względnie funkcjonariusz nieustannie był w kwalifikacji i doświadczenia, uzdolniających go do obecnego sprawowanego urzędu.
- Okresy czasu od a/ i b/ policzalne są w całości, zaś pod e/ według uznania komisji weryfikacyjnej, najwyżej jednak lat 20.

Art. 6.

Praca w Polskiej Komisji Arbitrażowej, przy Naczelnej Władzy i Naczelnej Radzie Ludowej na Śląsku uważana ma być za służbę państwową polską. Służba w wojsku powstańczym nie stanowi przerwy. Służbę wojskową zaliczyć z wyjątkiem czasu pełnienia normalnej powszechnej powinności wojskowej /t.zw. służby prezencyjnej/.

Art. 7.

Funkcjonariusze autonomiczni pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby polskiej względnie w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej winni złożyć należyte udokumentowane podanie na ręce swego bezpośredniego przełożonego, który je wraz z własną opinią składa w ciągu 3 dni przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej.

Art. 8.

Do podania dołączyć należy wszystkie osobiste dokumenty w oryginalnej lub w uwierzytelnionych notarialnie, względnie sądownie odpisach zawierające dowody poprzedniej służby, czy to w Polsce, czy to w państwach obcych lub pracy zawodowej.

Za wystarczające dowody danej służby państwowej w państwach obcych /tak cywilnej, jak i wojskowej/ i samorządowej lub pracy zawodowej będą uważane obok oryginalnych dokumentów służbowych /pism nominacyjnych,

wykazów stanu osobowego i tp./ uwierzytelnione ich odpisy, oryginalne poświadczenia władz, urzędów, instytucji i korporacji wydane na podstawie aktów urzędowych w wyjątkowych wypadkach np. zaginieniu lub zniszczeniu aktów zastąpić je mogą poświadczenia co najmniej dwóch wiarogodnych świadków, stwierdzające z największą dokładnością, ścisłością czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter.

Podpisy świadków winne być sądowo lub notarialnie legalizowane.

Art. 9.

Komisja weryfikacyjna bada złożone podanie i dołączone dowody, może w razie wątpliwości co do wiarogodności, autentyczności złożonych dowodów a także o ile uzna je za niewystarczające wezwać urzędnika za pośrednictwem jego władzy przełożonej do przedłożenia dalszych dowodów, uzupełnienia już złożonych, a w wyjątkowych wypadkach prosić powyższą władzę o przeprowadzenie dochodzeń celem stwierdzenia lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

Art. 10.

Praca zawodowa może być zaliczona do dodatków starszeństwa tylko wówczas, jeżeli funkcjonariusz wykonywał ją jako swój główny zawód, objętne jest przytem, czy za pracę swoją pobierał wynagrodzenie, czy nie.

Zawody poboczne, spełniane częściowo, lub przejściowo obok zawodu głównego, nie mogą być zaliczone do starszeństwa.

Cza sprawy zawodowej można zaliczyć dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia.

Art. 11.

Komisja weryfikacyjna po zbadaniu złożonych dowodów ewentualnie ich uzupełnień i wyniku dochodzeń, zalicza do starszeństwa wykazany czas służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej, o ile odpowiada ona warunkom ustawowym.

Poza powyższymi wypadkami komisja weryfikacyjna komunikuje swe uchwały, które są ostateczne, Wojewodzie, dołączając równocześnie akta sprawy.

Władza po otrzymaniu uchwały komisji sporządza dla aktów odpisy dokumentów złożonych w oryginale, lub zatrzymują złożone kopje wierzytelne i deklaracje świadków, a treść uchwały komunikuje petentowi, zwracając mu oryginalne dokumenty i wydając równocześnie zarządzenie celem przyznania i asygnowania stosownego dodatku za wysług lat /dodatków za trzechlecie/ odpowiednio do ilości lat, zaliczonych przez komisję weryfikacyjną, oraz lat dotychczasowego w służbie państwowej polskiej.

Władza przyznająca i asygnująca uposażenie obowiązana jest sporządzić i prowadzić dokładny wykaz terminów, wysługi funkcjonariuszów autonomicznych celem terminowego przyznawania w przyszłości wyższych dodatków za wysług lat /za trzechlecie/.

Art. 12.

Funkcjonariuszom państwowym, którzy przeszli, lub przejdą z państwowej służby polskiej do służby autonomicznej, a którym już w państwowej służbie zaliczono lata służby /na podstawie ustawy z 13.7.1920 r. Dz.U.Rz.P. nr.65 poz.429/ lata te zaliczone będą tak w tej samej wysokości przez władze przyjmujące funkcjonariuszy bez ponownego rozpatrywania sprawy przez komisję weryfikacyjną - jedynie na podstawie przedłożonego zaświadczenia władzy polskiej.

Art. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

2/ U s t a w a

z dnia 1923 roku
o autonomicznej służbie cywilnej w Województwie Śląskiem.

T y t u ł p i e r s z y .Postanowienia wstępne.Art. 1.

Stosunek autonomicznej służby cywilnej ma charakter publiczno-prawny, może być zmieniony, zawieszony, lub rozwiązany wyłącznie przy zastosowaniu przepisów prawa publicznego, a w szczególności postanowień ustawy niniejszej.

Art. 2.

Funkcjonariuszów autonomicznej służby cywilnej dzieli się na 2 kategorie:

- 1/ urzędników,
- 2/ niższych funkcjonariuszy autonomicznych.

T y t u ł d r u g i .O urzędnikach.Rozdział I.Postanowienie ogólne..Art. 3.

Stosunek służbowy urzędnika zawiera się przez mianowanie z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

W piśmie nominacyjnym wymienia się urząd, w którym mianowany urzędnik ma pełnić służbę, tytuł urzędowy i stopień służbowy.

O mianowaniu ogłasza się sposobem ustalonym dla obwieszczeń Rady Wojewódzkiej.

Art. 4.

Mianowanie może nastąpić na stałe, lub do odwołania. Mianowanie do odwołania /prowizorycznie/ winno być uwidocznione w piśmie nominacyjnym przy równoczesnem oznaczeniu albo terminu ustania stosunku służbowego albo terminu w jakim urzędnik zostanie zawiadomiony o mającem nastąpić odwołaniu /rozwiązaniu stosunku służbowego./

Art. 5.

Urzędnikiem może być mianowany jedynie obywatel polski, o nieskazitelnym przeszłości, posiadający zdolność do działań prawnych, oraz uzdolniony fizycznie i umysłowo do pełnienia odnośnych obowiązków służbowych, tudzież władający biegle językiem polskim w mowie i piśmie.

Przy przyjmowaniu do służby autonomicznej osób nieletnich i kobiet zamężnych władza będzie przestrzegać zasad obowiązujących ustaw cywilnych.

Art. 6.

Osoba, przeciw której toczy się postępowanie karno-sądowe, lub upadłościowe, albo też postępowanie o pozbawienie jej własnej woli, nie może być mianowana urzędnikiem, dopóki trwa powyższe postępowanie.

Art. 7.

Mianowanie na stałe urzędnika wymaga zezwolenia Rady Wojewódzkiej o ile kandydat:

- a/ nie ukończył 18 roku życia,
- b/ ukończył już 40 rok życia, lecz przedtem nie pracował w służbie autonomicznej, lub państwowej. Również wymaga zezwolenia Rady Wojewódzkiej mianowanie urzędnika, o ile kandydat był karany sądowo lub wydany ze służby państwowej lub autonomicznej.

Osoby karane za przestępstwa, pochodzące z chęci zysku nie mogą być wogóle przyjmowane do służby autonomicznej.

Art. 8.

Prócz wypadków wskazanych w art. 7. zezwolenia Rady Wojewódzkiej wymaga mianowanie takiej osoby, która przez mianowanie weszłaby w stosunek bezpośredniego przełożonego lub podładnego w służbie do swego małżonka, do swego krewnego wstępnego lub zstępnego w urodzenia albo przysposobienia, bądź też do krewnego w linii bocznej lub powinowatego, nie dalej, niż w trzecim stopniu pokrewieństwa, a w drugim powinowactwa

Art. 9.

Małżonkowie, krewni wstępnego i zstępnego w urodzenia lub przysposobienia, krewni w linii bocznej do trzeciego, oraz powinowaci do drugiego stopnia włącznie - nie mogą być urzędnikami tego samego urzędu /władzy/, do którego należą czynności kasowe, zarząd i dysponowanie materjami gospodarczymi oraz prowadzenie rachunkowości lub kontroli.

Osoby pozostające do siebie w wymienionym wyżej stosunku, również nie mogą jednocześnie być urzędnikami w urzędach kasowych lub gospodarczych z jednej, a w urzędach rachuby i kontroli z drugiej strony, o ile pierwsze podlegają drugim pod względem rachunkowości i kontroli.

Art. 10.

Pod względem poziomu wykształcenia, wymaganego od kandydatów na urzędników, dzieli się urzędników, względnie stanowiska służbowe w urzędach na następujące trzy kategorie:

- 1/ wymagające ~~xxx~~ wykształcenia wyższego, potwierdzonego złożeniem odpowiednich egzaminów;
- 2/ wymagające ukończenia wykształcenia średniego ogólnokształcącego lub zawodowego;
- 3/ wymagające ukończenia szkoły powszechnej lub niższych klas szkoły średniej.

Kandydaci, ubiegający się o nadanie stanowiska w urzędzie, obowiązani są złożyć dowód poziomu wykształcenia przepisanego dla jednej z powyższych kategorii.

Zaliczenia poszczególnych stanowisk w urzędzie do wyżej wymienionych kategorii, wskazania, jakie zakłady naukowe należy uważać za wyższe lub średnie w rozumieniu niniejszej ustawy, oraz jakie egzaminy za wystarczające, zarówno, jak ustalenia specjalnych wymagań od kandydatów na poszczególne stanowiska w urzędzie, - w tej liczbie wprowadzenie egzaminów praktycznych - dokonu osobnem rozporządzenie Rada Wojewódzka.

W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie Rada Wojewódzka może zezwolić na zamianowanie osoby, nie posiadającej poziomu wykształcenia przepisanego dla właściwej kategorii stanowisk w urzędzie.

Art. 11.

Mianowanie na stanowiska służbowe poprzedza jednoroczna służba przygotowawcza /praktyka/.

Osoby dopuszczone do służby przygotowawczej podlegają przepisom ustawy niniejszej ustalonym dla urzędników, o ile nie zawiera ona odrębnych dla nich postanowień.

W wypadkach wyjątkowych Rada Wojewódzka może przedłużyć lub skrócić jednoroczny okres służby przygotowawczej lub zezwolić na mianowanie urzędnika bez obowiązku odbycia służby przygotowawczej.

Na dowód dopuszczenia do służby przygotowawczej praktykant otrzymuje należyte zaświadczenie, do którego analogicznie stosuje się przepis art. 3 niniejszej ustawy.

Art. 12.

Objęcie służby następuje w dniu, który władza w tym celu wyznaczy; o ile zaś dnia takiego nie oznaczono, to w ciągu dni 15 od doręczenia pisma nominacyjnego lub stwierdzającego dopuszczenie do służby przygotowawczej.

W celu objęcia służby urzędnik /praktykant/ powinien zgłosić się do władzy służbowej, tj. do kierownika, który powołany jest do sprawowania nad nim bezpośredniego nadzoru służbowego. Władzę tę należy wymienić w piśmie nominacyjnym.

Objęcie służby władza służbowa stwierdza na piśmie nominacyjnym. W razie niezgłoszenia się nominata w przepisany termin /ust. /mianowanie lub dopuszczenie do służby przygotowawczej unieważnia się, o ile nowomianowany urzędnik /praktykant/ w dalszym ciągu dni 15 nie usprawni zwłoki.

Art. 13.

Czas służby liczy się zarówno przy pierwotnym jak przy ponownym mianowaniu na stanowisko służbowe /reaktywację/ od dnia rzeczywistego objęcia służby /art. 12. ust. 3.

W razie bezpośredniego przejścia z państwowej służby cywilnej, jak również ze służby wojskowej - czas służby liczy się od dnia zwolnienia od poprzednich obowiązków służbowych.

"Dla urzędników, którym w myśl ustaw o uposażeniu zaliczono do wysługi lat powien czas poprzedniej służby państwowej, samorządowej lub pracy zarodowej, czas ten uważa się za czas służby w rozumieniu ust. 1. art. niniejszego. Przepis ten nie dotyczy sposobu obliczenia wysługi lat przy wymiarze emerytury".

Czas służby prowizorycznej i przygotowawczej /praktyki/ wlicza się do czasu służby stałej, o ile urzędnik prowizoryczny lub praktykant uzyskał nominację na urzędnika stałego w czasie służby prowizorycznej lub bezpośrednio po odbyciu służby przygotowawczej, w razie bezpośredniego przyjęcia urzędnika z autonomicznej służby kontraktowej do autonomicznej służby stałej Rady Wojewódzkiej może zaliczyć w całości lub w części czas służby kontraktowej do służby stałej.

Art. 14.

Urzędnika mianowany stałym składa poprzednio w przepisanej formie przysięgę służbową wobec przełożonej władzy służbowej.

Szczególne przepisy mogą postanowić, że niektórzy urzędnicy składać będą przysięgę tę wobec Wojewody.

Urzędnicy mianowani prowizorycznie, oraz praktykanci przy objęciu służby składają w przepisanej formie przyrzeczenie służbowe, do którego stosują się analogicznie postanowienia o przysiędze służbowej.

Art. 15.

Władza służbowa prowadzi dla każdego urzędnika /praktykanta/ wykaz stanu służby, do którego wpisuje się wszystkie istotne dane, dotyczące urzędnika, oraz przebiegu jego służby, w szczególności zaś okoliczności, mające wpływ na przyznanie wyższego uposażenia służbowego, wymiar pensji emerytalnej, oraz zaopatrzenie wdowie, lub sierocie.

Urzędnik /praktykant / przy pierwotnym objęciu obowiązków służbowych składa władzy służbowej dokumenty osobiste, stwierdzające dane wymienione w ustępie pierwszym, w dalszym zaś ciągu służby obowiązkiem jest składać dokumenty, świadczące o wszelkich zmianach, zachodzących w tych stosunkach, o ile zmiany te nie wynikają z zarządzeń władz przełożonych.

Władza zatrzymuje w aktach urzędowych odpisy złożonych dokumentów, same zaś dokumenty zwraca ich właścicielowi.

Wzór wykazu stanu służby, jakoteż szczególne przepisy co do jego wypełnienia i prowadzenia - ustali rozporządzenie Rady Wojewódzkiej.

Urzędnik ma prawo przeglądać wykaz stanu swej służby i sporządzać jego odpisy.

Art. 16.

Do każdego stanowiska służbowego przywiązany jest stopień służbowy, oraz dział urzędowy, możliwie dokładnie określający właściwe czynności urzędowe.

Ustanawia się tyle stopni służbowych, ile przewiduje ustawa o państwowej służbie cywilnej dla urzędników państwowych z tem jednak ograniczeniem, że najwyższy stopień służby autonomicznej nie może być wyższy od trzeciego z rzędu stopnia państwowego z góry licząc.

Zaliczenie stanowisk służbowych do poszczególnych stopni służbowych i ustalenie tytułów przywiązanych do poszczególnych stanowisk służbowych - następuje z rozporządzenia Rady Wojewódzkiej.

Staż służby autonomicznej rozpoczyna się w myśl art. 10.

w I kategorii służbowej od VIII-go stopnia służbowego,

w II kategorii służbowej od X-go stopnia służbowego,

w III kategorii służbowej od XII-go stopnia służbowego.

Mianowanie na stanowiska służbowe przysługuje Radzie Wojewódzkiej od VII. stopnia służbowego z góry, a Wojewodzie do VIII-go stopnia.

Art. 17.

Starszeństwo służbowe urzędników równego stopnia służbowego ustala się na podstawie czasu służby na stanowisku służbowym w tym samym stopniu. Czas służby w tymże ostatnim stopniu służbowym liczy się o ile nie zachodzi wypadek unormowany w art. 13. od dnia mianowania.

Okresów czasu, których nie liczy się przy przyznaniu dodatków za wysługę lat, lub w ciągu których urzędnik był wyłączony od przyznania tych dodatków, nie uwzględnia się przy obliczaniu starszeństwa.

Celem ~~stwierdzenia~~ ustalenia starszeństwa służbowego w każdym razie bierze się kolejno pod uwagę:

1/ czas służby na stanowisku służbowym bezpośrednio w niższym stopniu służbowym,

2/ czas służby autonomicznej, a w braku takiej, czas innej służby publicznej lub pracy zarodowej, zaliczony do wysługi emerytalnej.

3/ Starszeństwo wieku.

O starszeństwie służbowym praktykanta rozstrzyga wyłącznie czas służby przygotowawczej, wymaganej do mianowania na urządnicę stałą tego w właściwej kategorii stanowisk służbowych /art. 10/ w odpowiednim dziale zarządu autonomicznego.

Art. 18.

Rada Wojewódzka zarządzi prowadzenie spisów swych urzędników wedle starszeństwa służbowego na listach osobnych dla każdego działu zarządu autonomicznego, rodzaju służby, kategorii urzędników, oraz stopnia służbowego. Władze i instytucje Radzie Wojewódzkiej podległe a przez nią wyznaczone, prowadzą spisy swoich urzędników w taki sam sposób.

Listy te należy corocznie zamykać według stanu w dniu 31. grudnia i przysyłać je władzom służbowym urzędników, umieszczonych na liście starszeństwa.

Władza służbowa ma obowiązek każdemu podwładnemu urzędnikowi dać do przejrzenia listę starszeństwa, na której jest umieszczony, a to do dni 30 po jej ustaleniu, względnie otrzymaniu listy starszeństwa od władzy przełożonej. Udzielenie listy do przejrzenia ma być przez urzędnika stwierdzone tegoż podpisem.

Urzędnik może w ciągu 15 dni po przejrzeniu listy zaskarżyć ustalony, co do jego osoby porządek starszeństwa do Rady Wojewódzkiej.

Art. 19.

Do wydania opinii w sprawach osobnych urzędników i praktykantów oraz osób ubiegających się o stanowiska urzędnicze, będzie utworzona przy Radzie Wojewódzkiej Komisja Kwalifikacyjna. Opinia tej komisji będzie uwidoczniona w tabelach kwalifikacyjnych, stale przez władze autonomiczne prowadzonych.

Skład i zakres działania tej komisji oraz sposób prowadzenia tabel kwalifikacyjnych określi Rada Wojewódzka.

Urzędnik jest uprawniony domagać się okazania mu jego kwalifikacji.

R o z d z i a ł II.

O b o w i ą z k i .

Art. 20.

Urzędnik obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej i przestrzegać ściśle ustaw i przepisów, wypełniać obowiązki swego urzędu gorliwie, sumiennie i bezstronnie, oraz dbać według najlepszej woli i wiedzy o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, coby mu mogło szkodzić.

2/

Art. 21.

Urzędnik obowiązany jest wypełniać każde zlecenie swoich przełożonych, o ile ono wyraźnie nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom ustawowym. O ile zlecenie służbowe jest w przekonaniu urzędnika przeciwne dobru służby, albo dobru publicznemu w ogólności lub też zawiera znamienne pomyłki co do faktu albo co do prawa — urzędnik obowiązany jest sprostować swoje wyrażenie władzy przełożonej, lecz w razie potwierdzenia zlecenia to wykonać. O ile zlecenie wydane było ustnie, może urzędnik w wyżej wymienionym wypadku żądać potwierdzenia go na piśmie.

W wypadkach, gdy zniesienie się z władzą przełożoną pociągnęłoby za sobą niewykonalność lub bezprzedmiotowość zlecenia nieprzeciwne go wyraźnie przepisom obowiązującym, urzędnik obowiązany jest zlecenie to wykonać, wyjąwszy wypadek grożącej stąd niepowetowanej szkody.

Art. 22.

W razie koniecznej potrzeby urzędnik obowiązany jest załatwiać czasowo na zlecenie władzy przełożonej również takie czynności urzędowe, które nie należą do jego zwykłych obowiązków służbowych.

Art. 23.

Urzędnik obowiązany jest zachować w ścisłej tajemnicy wszystkie sprawy, o których powziął wiadomość dzięki swemu stanowisku służbowemu, lub dowiedział się przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych, o ile sprawy takie wyraźnie uznano za poufne, lub gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne albo inne względy służbowe.

Urzędnik powinien zachować tajemnicę wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o tych sprawach służbowo, o ile jego przełożona lub bezpośrednio wyższa władza w poszczególnym wypadku nie uwolni go od tego obowiązku. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie czynnej służby, jakoteż po przejściu w stan nieczynnej służby i na emeryturę oraz po rozwiązaniu stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu.

Urzędnikowi niewolno wyrażać poza urzędem zdania o załatwianych w urzędzie sprawach interesantów i prawdopodobnym ich wyniku.

Art. 24.

Pod względem zachowania się obowiązują urzędnika następujące zasady:

1/ urzędnik powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poważanie i zaufanie, którego stanowisko jego wymaga; również po przeniesieniu w stan nieczynny /art. 53 i 54/ winien zachowywać się w sposób, któryby powadze jego stanowiska nie ubliżał.

2/ urzędnikowi niewolno wchodzić w związki lub zmywy, które mogłyby zakłócić należyty bieg zarządu państwowego lub autonomicznego lub normalnego toku urzędowania.

3/ wobec swych przełożonych urzędnik powinien zachowywać się z uszanowaniem, w stosunku zaś z innymi urzędnikami i podwładnymi z uprzejmością.

4/ w stosunkach urzędowych z interesantami powinien urzędnik, zachowując należytą powagę być bezstronnym, uprzejmym i w granicach dopuszczalnych służyć im radą i pomocą.

5/ wszelkie prośby, przedstawienia i zażalenia w sprawach osobistych i urzędowych, wynikające ze stosunku służbowego, urzędnik powinien nosić w drodze służbowej, a tylko w wypadkach, w których rodzaj sprawy tego wymaga, — bezpośrednio do wyższych władz przełożonych.

6/ urzędnikowi bez zezwolenia władzy służbowej niewolno w żadnej formie wytaczać w prasie spraw, związanych z jego urzędowaniem, jak również spraw, dotyczących jego stosunku służbowego.

Art. 25.

Urzędnikowi niewolno żądać ani przyjmować darów, ofiarowanych w związku z jego stanowiskiem urzędowym bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie, ani też jakimkolwiek sposobem wywoływać zaoferowanie takiego daru.

Również niewolno urzędnikowi przez wykorzystanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przyspożenie sobie lub rodzinie jakiegokolwiek korzyści.

Art. 26.

Urzędnik powinien załatwiać powierzone mu czynności możliwie szybko i celowo, jak również przestrzegać przepisanych godzin urzędowych a o ile tego wymagają według uznania władzy, ważne względy służbowe - sprawować czynności swe także poza przepisanymi godzinami zajęć służbowych. W każdym razie, o ile o to da się pogodzić z nieodzownymi wymogami służby należy umożliwić urzędnikowi odpoczynek niedzielny i pozostawić mu uroczyste święta wolne od służby.

Władza służbowa lub władza wyższa może z ważnych powodów czasowo uolnić urzędnika od przestrzegania godzin urzędowych.

Art. 27.

Urzędnik, obowiązany jest donieść natychmiast władzy służbowej o każdej przeszkodzie do pełnienia służby, wywołanej, czy to chorobą czy innemi uzasadnionemi powodami. Władza może żądać od urzędnika udowodnienia tej przeszkody w przypadku choroby oddać go badaniu lekarskiemu.

O ile stan zdrowia urzędnika wymagający odpoczynku lub leczenia nie wyklucza pełnienia obowiązków służbowych, urzędnik może wstrzymać się od pełnienia służby nie inaczej, jak po otrzymaniu urlopu. Prośba o taki urlop ma być bez zwłoki rozpatrzona i rozstrzygnięta.

Usprawiedliwiona nieobecność na służbie, a odnośnie do urzędnika kobiety również nieobecność spowodowana okresem połogu, nie pociąga za sobą ujemnych skutków służbowych ani co do pobierania uposażenia, ani co do innych praw urzędnika; urzędnik wszakże, którego nieobecność na służbie wskutek choroby, a także urlop z powodu choroby trwa dłużej, niż rok, może być jednostronnym zarządzeniem władzy przyniesiony na emeryturę na zasadach wskazanych w ustawie emerytalnej

Art. 28.

Urzędnikowi niewolno przyjąć żadnej posady ani stanowiska, ani też oddawać się poza urzędem takim zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z jego obowiązkami służbowymi, przeszkadza mu w ścisłym wykonywaniu czynności urzędowych lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Urzędnik powinien donieść swej władzy służbowej o każdym ubocznym zajęciu, przynoszącym mu jakiekolwiek korzyści materialne i zaniechać takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne w myśl powyższych postanowień.

Rozstrzygnięcie władzy w tej sprawie może urzędnik zaskarżyć do władzy bezpośrednio wyższej.

Ostatecznie decyduje w sprawach tych Rada Wojewódzka.

Urzędnik nie może zawierać transakcji gospodarczych z urzędami tego działu państwowego zarządu, w którym pełni obowiązki służbowe.

Art. 29.

Bez zezwolenia władzy służbowej niewolno urzędnikowi występować w charakterze rzeczoznawcy w sprawach pozostających w bezpośrednim związku z jego ~~zadaniami~~ zadaniami służbowymi, wyjąwszy wypadek, gdy opinii jego jako rzeczoznawcy zażąda sąd.

Władza służbowa udzieli zezwolenia o ile wydanie opinii ze względu na jej przedmiot oraz stanowisko i zakres działania urzędnika nie narazi dobra służby.

Art. 30.

Urzędnik powinien obrać sobie miejsce zamieszkania w ten sposób, by mógł czynić zadość wszystkim obowiązkom służby, ma wskazać władzy służbowej miejsce swego pobytu i donosić o każdej jego zmianie.

Urzędnik w czasie nieczynnym obowiązany jest podać tej władzy przy której ostatnio pełnił służbę każdorazowy dokładny adres pod którym należy przesyłać mu zawiadomienia urzędowe.

O ile szczególne stosunki służbowe tego niezbędnie wymagają, Rada Wojewódzka może zarządzić chwilowe ograniczenie wydalenia się urzędnika z siedziby urzędowej, nawet poza godzinami zajęć urzędowych. W okolicznościach nadzwyczajnych i niecierpiących zwłoki ograniczenie takie zarządzić może również władza służbowa.

R o z d z i a ł III.

Prawa urzędnika.Art. 31.

Urzędnika stały posiada wszystkie prawa zastrzeżone w ustawie niniejszej i może być wydalony lub usunięty ze służby jedynie prawomocne zarządzenie władzy, wydane na mocy niniejszej ustawy lub orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Pronizoryczne mianowanie nie może być podstawą do żądania nominacji na urzędnika stałego.

Art. 32.

Urzędnikowi służy przy pełnieniu służby prawo do szczególnej ochrony prawnej, określona w ustawach kartych.

Art. 33.

Urzędnik ma prawo do tytułu, przywiązanego do nadanego mu stanowiska służbowego, względnie stopnia służbowego.

Urzędnik ma prawo do noszenia munduru lub oznak służbowych, odpowiadających działowi zarządu autonomicznego i pastowanemu stopniowi służbowemu, o ile mundur lub odznaki służbowe wprowadzone zostaną specjalnymi przepisami.

Art. 34.

Urzędnik i praktykant, który przesłuży przynajmniej rok w służbie autonomicznej ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe.

Praktykanci i urzędnicy mają prawo do urlopu wypoczynkowego, a to do 10 lat służby przez 4, ponad 10 do 20 lat służby przez 5, ponad 20 lat służby przez 6 tygodni.

Do wymiaru urlopu dla wypoczynku władza może wliczyć wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi w ciągu roku, z wyjątkiem krótkich urlopów do załatwienia ważnych spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych nie przenoszących jednorazowo dni trzech.

Art. 35.

Urlop dla wypoczynku można w każdej chwili odwołać, o ile tego wymagają ważne i niecierpiące zwłoki względy służbowe.

Skoro jednak następnie służba na to pozwoli, należy urzędnikowi umożliwić wykorzystanie udzielonego urlopu, a nadto zwrócić mu koszt podróży tam i z powrotem, spowodowane nieprzewidzianym odwołaniem z urlopu według norm ustalonych dla podróży służbowych.

Jeżeli urzędnikowi odmówiono urlopu zupełnie lub skrócono jego należy to w miarę możliwości uwzględnić przy wymiarze urlopu dla wypoczynku w roku następnym.

Art. 36.

Urzędnik może otrzymać urlop w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych lub poratowania zdrowia.

Gdy urlop dla poratowania zdrowia trwa nieprzerwanie dłużej, niż 6 miesięcy, a urlop z innych powodów dłużej, niż dwa miesiące, to z dalszy czas urlopu wstrzymuje się uposażenie służbowe i czasu tego urlopu nie liczy się do czasu służby czynnej.

Czas trwania takiego urlopu bez uposażenia nie może przenosić lat dwóch.

Władza może od warunków tych odstąpić w całości lub części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

Przy obliczeniu półrocznego, względnie dwumiesięcznego czasu trwania urlopu liczą się jako przerwy tylko te okresy odbywania czynnej służby, które wynoszą przynajmniej połowę czasu, spędzonego bezpośrednio przedtem na urlopie. O ile służba czynna trwała krócej, nie stanowi ona przerwy, a poszczególne okresy urlopu liczą się razem.

Art. 37.

Uposażenie urzędnika normuje specjalna ustawa o uposażeniu.

Art. 38.

Praktykanci otrzymują na czas trwania służby przygotowawczej wynagrodzenie w następującej wysokości:

praktykanci I kategorii /art. 10/ według uposażenia X stopnia służbowego.

praktykanci II kategorii - według uposażenia XI stopnia służbowego.

praktykanci III kategorii - według uposażenia XII stopnia służbowego.

Art. 39.

Urzędnik awansuje do wyższych stopni służbowych według uznania władzy przełożonej, która przy obsadzaniu wakansu bierze przedewszystkiem podwładnych sobie urzędników bezpośrednio niższych stopni według starszeństwa służbowego.

Przy awansowaniu urzędnika władza powinna nadto uzzględnić uzdolnienie, użyteczność i stopień zaufania oraz szczególne ukwalifikowanie do danego stanowiska służbowego, a wśród równych warunków ~~kata~~ lata służby.

Obsadzenie wakującego stanowiska służbowego powinno nastąpić bez nieuzasadnionej zwłoki.

Art. 40.

W czasie którego nie zalicza się do czasu służby czynnej /ty-sługi lat/ urzędnik nie może awansować, a praktykant być mianowany urzędnikiem.

Art. 41.

W razie wdrożenia przeciw urzędnikowi /praktykantowi/ postępowania karnego lub dyscyplinarnego, albo zawieszenia go w pełnieniu służby, niemożna przed zakończeniem tego postępowania lub zniesienia zawieszenia przyznać mu dodatku za wysługę lat, awansować go do wyższego stopnia służbowego, ani też mianować praktykanta urzędnikiem.

Art. 42.

Urzędnikowi i jego najbliższej rodzinie zapewnia się opiekę lekarską i środki lecznicze w zakresie przewidzianym w osobnej ustawie.

Art. 43.

Urzędnikowi stażemu może właściwa władza w wypadkach, zasługujących na uzgodnienie, przyznać z funduszków państwowych bezprocentową zaliczkę w wysokości trzydziestego pełnego uposażenia, zwrotną w ratach miesięcznych najdalej w ciągu 2 lat.

Udzielenie większej zaliczki wymaga zezwolenia władzy naczelnej, która określi warunki zwrotu zaliczki, a w razie potrzeby jej zabezpieczenia.

Art. 44.

Urzędnikowi służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim do zaopatrzenia wdowiego i sierociego na zasadach unormowanych w osobnej ustawie /ustawa emerytalna/.

Art. 45.

Uposażenie urzędników ulega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu nie więcej, niż do wysokości 1/5 części sumy uposażenia lub wynagrodzenia przypadającego do wypłaty.

Art. 46.

Tytułem wyjątku od powyższej zasady ogólnej /art. 45/ uposażenie urzędników i wynagrodzenie praktykantów ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu za alimenty do wysokości 2/5 uposażenia lub wynagrodzenia, przy czem pozostałe 3/5 wolne są od wszelkich zapowiedzeń i zajęć.

Przy zbiegu zapowiedzeń za alimenty i za inne należności lub długi, 1/5 część uposażenia lub wynagrodzenia staje się przedmiotem stosunkowego podziału zarówno na alimenty, jak na inne należności lub długi, drugą zaś 1/5 część przekazuje się wyłącznie na zaspokojenie samych tylko alimentów, o ileby pierwsza 1/5 część na nie przy zbiegu innych wierzycieli nie wystarczała.

Art. 47.

Wyłącza się zupełnie z pod zapowiedzeń i zajęć określonych w art. 45 i 46.

- a/ diety oraz koszty podróży i przesiedlenia w sprawach służbowych
- b/ wsparcia i zapomogi, przyznawane urzędnikowi lub praktykantowi na leczenie jego lub jego rodziny, na pogrzeb jego rodziców, żony lub dzieci, albo też z powodu klęski elementarnej lub innego nieszczęśliwego wypadku.

Art. 48.

Ustępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do pobierania uposażenia, lub wynagrodzenia praktykantów jest wzbronione. Wszelka umowa przeciwna ~~temu~~ temu jest nieważna.

Art. 49.

Stosunki służbowe urzędników podczas pełnienia służby wojskowej normuje specjalna ustawa.

R o z d z i a ł IV.Zmiany w stosunku służbowym i rozrządzenie stosunku służbowego.Art. 50.

O ile dobro służby tego wymaga, Rada Wojewódzka może przenieść urzędnika do innej miejscowości i na inne stanowisko służbowe nie niższego stopnia służbowego w tej samej kategorii urzędników i w tym samym dziale zarządu autonomicznego.

Przy przeniesieniach z urzędu lub w drodze konkursu należą się urzędnikowi koszty przeniesienia.

Przy przeniesieniach na prośbę urzędnika przyznanie kosztów przeniesienia zależy będzie od decyzji Rady Wojewódzkiej.

Do przesiedlenia się należy urzędnikowi wyznaczyć odpowiedni termin i zwolnić go na odpowiedni czas od pełnienia służby, uwzględniając przy tem jego warunki osobiste i rodzinne.

Art. 51.

Za zezwoleniem Rady Wojewódzkiej może urzędnik przejść do innego działu zarządu autonomicznego.

Art. 52.

Gdy wskutek zmiany w organizacji władz i urzędów niema czasowo dla stałego urzędnika odpowiedniego stanowiska służbowego, tego samego stopnia służbowego w tym samym dziale zarządu autonomicznego, urzędnik przechodzi w stan nieczynny.

O ile zająd okoliczności niepozwalające ze względu na dobro służby na dalsze piastowanie przez urzędnika stałego stanowiska służbowego tego samego stopnia służbowego w tym samym dziale zarządu autonomicznego, Rada Wojewódzka może go przenieść w stan nieczynny, o ile ni nastąpi przeniesienie do innego działu zarządu autonomicznego na podstawie art. 51.

Art. 53.

Przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym urzędnik pobiera w pełnej mierze należne mu uposażenie służbowe.

Czas spędzony w stanie nieczynnym, zalicza się urzędnikowi tylko do wymiaru emerytury.

Art. 54.

też ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

" Urzędnik w stanie nieczynnym może być w każdej chwili powołany z powrotem do służby czynnej, o ile jednak powołanie takie nie nastąpi w ciągu pół roku od chwili przeniesienia urzędnika w stan nieczynny, należy go zwolnić ze służby państwowej przy zastosowaniu odnośnych postanowień postanowień ustawy emerytalnej."

Art. 55.

Urzędnika, wybranego do ciała ustawodawczego zwalnia się na czas trwania mandatu od sprawowania urzędu z równoczesnem wstrzymaniem mu na cały ten czas uposażenia służbowego.

Po wygaśnięciu mandatu urzędnik powraca do sprawowania swego urzędu, wzgl. urzędu równego stopniem służbowym w tym samym dziale zarządu autonomicznego.

Czas sprawowania mandatu do ciała ustawodawczego, zalicza się całkowicie do czasu służby /wysługi lat/

Działalność urzędnika w czasie wykonywania mandatu poselskiego nie może pociągnąć dla niego żadnych represji służbowych.

Art. 56.

Stosunek służbowy urzędnika stałego i prowizorycznego oraz praktykanta można rozwiązać poza wypadkami, przewidzianymi w rozdziale V. ustawy niniejszej przez dobrowolne wystąpienie urzędnika/praktykanta/ ze służby autonomicznej; Stosunek zaś służbowy urzędnika prowizorycznego i praktykanta - nadto przez jednostronne zarządzenie władzy pod warunkami wskazanymi w art. 60.-61 włącznie.

Art. 57.

Urzędnik zarówno w służbie czynnej, jak w stanie nieczynnym ma prawo zgłosić wystąpienie ze służby autonomicznej.

Zgłoszenie takie wnosi się na piśmie do władzy służbowej.

Art. 58.

Zgłoszenie wystąpienia wymaga przyjęcie ze strony tej władzy która urzędnika mianowała.

Przyjęcie zgłoszenia można uzależnić od nienależytego oddania urzędowania, ostateczną zaś decyzję, co do przyjęcia zgłoszenia odroczyć tylko wtedy, gdy urzędnik pozostaje w śledztwie karnym lub dyscyplinarnym, lub zalega z zobowiązaniami pieniężnymi, wynikłymi ze stosunku służbowego.

Art. 59.

O ile urzędnikowi nie zakomunikowano żadnej decyzji w sprawie jego zgłoszenia w ciągu 4 tygodni, zgłoszenie to uważa się za przyjęte.

Art. 60.

Rozwiązanie stosunku służbowego urzędnika, którego mianowano do odwołania /prowizorycznie/ może nastąpić w każdej chwili z zarządzeniem władzy przy zastosowaniu przepisów art. 4.

Służba prowizoryczna nie może trwać bez zgody urzędnika dłużej, niż lat pięć.

Art. 61.

Stosunek służbowy praktykanta można rozwiązać, gdy władza, która go przyjęła uzna, że nie jest zdolny do sprawowania urzędu, w którego zakresie służba przygotowawcza się odbywa.

O ile zachowanie się praktykanta było przez czas pełnienia służby przygotowawczej bez zarzutu, należy mu przyznać zasiłek w wysokości 1 - 2 miesięcznego wynagrodzenia.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego z powodu nie złożenia w przepisany termin egzaminów praktycznych, wymaganych do uzyskania nominacji na urzędnika stałego, rozstrzygać będą przepisy o egzaminach wydane dla właściwego działu zarządu autonomicznego i właściwej kategorii urzędników.

Art. 62.

Przez dobrowolne wystąpienie ze służby, jak również przez rozwiązanie stosunku służbowego, w myśl postanowień powyższych /art. 57 do 60 włącznie/ urzędnik /praktykant/ i jego rodzina traci wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

W razie ponownego wstąpienia do służby autonomicznej, przywrócenie praw nabytych poprzednią służbą, może nastąpić za zgodą Rady Wojewódzkiej.

Art. 63.

Mianowanie urzędnika będzie uznane za nieważne, a urzędnik wydalony ze służby, jeśli mianowanie uzyskał na podstawie dokumentów fałszytych lub nieważnych, albo wydał na jaw okoliczności, w myśl obowiązujących przepisów nie dopuszczające mianowania.

Orzeczenie o unieważnieniu nominacji i wydaleniu ze służby wyda właściwa władza na podstawie opinii komisji kwalifikacyjnej /art. 19/ co do zaistnienia okoliczności w ust. 1. przewidzianych.

2/.

R o z d z i a ł V.Odpowiedzialność służbowa.Art. 64.

Bezpośrednio i pośrednio przełożona władza ma prawo wytykać i ganić podległych urzędnikom niewłaściwości w urzędowaniu lub zachowaniu się, oraz niedbalstwo w służbie.

Art. 65.

Urzędników, którzy naruszają obowiązki swego stanowiska i urzędu w służbie lub poza służbą, przez czyn, zaniechanie lub zaniechanie pociąga się, niezależnie od ich sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej według przepisów ustawy niniejszej.

Art. 66.

Urzędnik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za występki służbowe, odpowiedzialność zaś porządkową za wykroczenie służbowe.

Art. 67.

Występkiem służbowym jest takie naruszenie obowiązków służbowych, które powoduje obrazę interesu publicznego, lub naraża dobro publiczne na szkodę.

Wykroczeniem służbowym jest każde naruszenie obowiązku służbowego, nie posiadające wyżej podanych znamion występkę służbowego.

Zbieg kilku wykroczeń służbowych lub ich portarzenie się jak również wykroczenie wśród okoliczności szczególnie obciążających uważa się za występęk służbowy.

Art. 68.

Postępowanie dyscyplinarne lub porządkowe z powodu naruszenia obowiązków służbowych, które posiada znamiona czynu karygodnego, ściganego ustawami karnymi, może się łączyć równocześnie z karnym postępowaniem sądowym w tej samej sprawie. Może być jednak zawieszona aż do ostatecznego zakończenia karnego postępowania sądowego.

Art. 69.

Urzędnik, skazany prawomocnym wyrokiem sądu karnego, podlega wydaleniu ze służby bez postępowania dyscyplinarnego, o ile skazanie pociąga utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego.

Art. 70.

Do postępowania porządkowego i dyscyplinarnego, nie należy rozstrzyganie o pretensjach cywilnych.

Art. 71.

Za wykroczenie służbowe nakłada się następujące kary porządkowe:
1/ upomnienie,
2/ skrócenie lub odmowa urlopu wypoczynkowego.

Art. 72.

Kary porządkowe nakłada władza służbowa lub przełożona władza wyższa, o ile sprawa nie została już podana orzeczeniu komisji dyscyplinarnej; może nakładać je również komisja dyscyplinarna.

Przed nałożeniem kary porządkowej należy dać obwinionemu urzędnikowi możliwość usprawiedliwienia się.

Art. 73.

O nałożonej karze porządkowej zawiadamia się urzędnika na piśmie z podaniem motywów. Kar porządkowych nie wciąga się do wykazu stanu służby.

Art. 74.

Orzeczenie o karze porządkowej nałożonej nie przez komisję dyscyplinarną i nie przez Radę Wojewódzką, urzędnik może zaskarżyć w ciągu dni 8 do władzy bezpośrednio wyższej, która sprawę rozstrzyga ostatecznie.

Od orzeczeń komisji dyscyplinarnych Rady Wojewódzkiej o nałożeniu kar porządkowych odwołanie nie służy.

Art. 75.
Za występki służbowe nakładają się następujące kary dyscyplinarne:

- 1/ nagana,
- 2/ Odliczenie lat służby od roku do trzech,
- 3/ obniżenie stopnia służbowego o jeden lub dwa z zerowaniem możliwości awansu na przeciąg jednego roku do lat trzech,
- 4/ przeniesienie w stały stan spoczynku z umniejszonym uposażeniem emerytalnym najwyżej do 50%,
- 5/ wydalenie ze służby.

Art. 76.

Kary dyscyplinarne nakładać może jedynie w drodze orzeczenia właściwa komisja dyscyplinarna na podstawie wyniku postępowania dyscyplinarnego przeprowadzonego zgodnie z ustawą o postępowaniu dyscyplinarnym. Przy wymierzaniu kar dyscyplinarnych wymienionych w art. 75 należy w każdym poszczególnym wypadku mieć na względzie doniosłość występków służbowych i powstałych z tego powodu szkód stopni i wysokości, jakoteż dotychczasowe zachowanie się urzędnika. Orzeczenia dyscyplinarnego nie można zmienić ani znieść zarządzeniem administracyjnym.

Art. 77.

Przy karze odliczenia lat służby nie zalicza się do czasu służby czynnej /wysługi lat/ okresu tej kary, wskazanego w orzeczeniu. Okres trwania tej kary odlicza się od czasu czynnej służby /wysługi lat/ niezależnie od okresów potrąconych z czasu służby czynnej /wysługi lat/ z innych powodów określonych postanowieniami ustawy niniejszej, lub ustaw specjalnych.

Art. 78.

Obniżenie stopnia służbowego może nastąpić tylko w obrębie tej samej kategorii stanowisk służbowych i tego samego działu zarządu autonomicznego.

Art. 79.

Przy karach dyscyplinarnych nagany i odliczenia lat służby urzędnik nie może awansować: przy karze nagany - przez rok 1, przy karze odliczenia lat - przez czas trwania tej kary.

Art. 80.

Wydalenie urzędnika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, z piastowaniem urzędu związanych, a w tej liczbie prawa do emerytury.

Art. 81.

Członkom rodziny wydalonego można w razie okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie, przyznać w orzeczeniu odpowiedni stały zasiłek na utrzymanie, który jednak nie może przewyższać normalnego ich zaopatrzenia wdowiego lub sierociego.

Zasiłek taki przysługiwać może albo już z chwilą wstrzymania wypłaty uposażenia urzędnika wydalonego, albo od chwili jego śmierci.

Do powyższego zasiłku mają zastosowanie postanowienia ustawy emerytalnej o utracie prawa do zaopatrzenia wdowiego i sierociego.

Art. 82.

Urzędnicy w stanie nieczynnym podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

- 1/ występków służbowych, którego dopuścili się w czasie czynnej służby,
- 2/ popełnienia w czasie trwania stanu nieczynnego takich naruszeń obowiązków, które noszą cechy występków służbowych.

Art. 83.

Na urzędników, pozostających w stanie nieczynnym, nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

- 1/ nagana,
- 2/ stałe lub czasowe zmniejszenie uposażenia w stanie nieczynnym najwyżej o 25%,
- 3/ w razie okoliczności, szczególnie obciążających, utratę wszelkich praw, wypływających z jego stosunku służbowego w tej liczbie i uposażenia i zaopatrzenia dla członków rodziny, z możliwością zastosowania analogicznego postanowień art. 83 ustawy.

Art. 84.

Urzędnika w stanie nieczynnym, na którego nałożono karę dyscyplinarną stałego zmniejszenia uposażenia w stanie nieczynnym, nie można powołać z powrotem do służby czynnej.

O ile powyższą karę dyscyplinarną orzeczono tylko na pewien oznaczony czas, urzędnik w stanie nieczynnym lub na emeryturze może być powołany z powrotem do czynnej służby dopiero po zupełnem odcierpieniu kary dyscyplinarnej.

Art. 85.

Ściganie występków i wykroczeń służbowych nie podlega przedawnieniu.

Art. 86.

Organizację władz dyscyplinarnych i postępowanie dyscyplinarne normuje osobna ustawa.

T y t u ł t r z e c i .

O autonomicznych funkcjonariuszach niższych.

R o z d z i a ł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 87.

Postanowienia art. 3 do 8 i art. 63 stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Art. 88.

Każdy ubiegający się o posadę funkcjonariusza niższego powinien umieć czytać i pisać po polsku.

Specjalne wymagania od kandydatów na poszczególne posady funkcjonariuszów niższych w obrębie poszczególnych władz i urzędów ustala Rada Wojewódzka.

Art. 89.

Postanowienia o objęciu służby i początku czasu służby, o przysiędze i przyrzeczeniu służbowem, jakoteż o wykazie stanu służby, zawarte w art. 12 do 15 niniejszej ustawy, należy stosować analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Art. 90.

Zaliczenie poszczególnych grup funkcjonariuszów niższych jak ustalenia ich tytułów dokona Rada Wojewódzka.

Mianowanie funkcjonariuszów niższych dokona Wojewoda.

Art. 91.

Starszeństwo służbowe funkcjonariuszów niższych oznacza się według czasu trwania służby /państwowej/ cywilnej, wojskowej i autonomicznej a w braku takiej według czasu innej służby publicznej lub pracy zawodowej, zaliczonego do lat wysługi emerytalnej; w razie równości lat zaliczonych do wysługi emerytalnej, rozstrzyga starszeństwo wieku. O ile jednak dla pewnych kategorii funkcjonariuszów niższych zostanie wprowadzony stosunek podziału jednych drugim, należy przy ustaleniu starszeństwa służbowego stosować analogicznie postanowienia art. 19.

Art. 92.

Przepisy o prowadzeniu spisów zawarte w art. 18 stosować należy analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

R o z d z i a ł II.Obowiązki.Art. 93.

Funkcjonariusz niższy obowiązany jest wiernie służyć Rzeczypospolitej, przestrzegać ściśle przepisów obowiązujących, wypełniać obowiązki swoje gorliwie, sumiennie i bezstronnie oraz dbać według najlepszej woli i wiedzy o dobro sprawy publicznej i spełniać wszystko, co temu dobru służy, a unikać wszystkiego, coby mu mogło szkodzić.

Art. 94.

Powinności służbowe funkcjonariusza niższego określać będzie regulamin lub instrukcja, wydana przez władze przełożone, a dopóki przepisów takich nie wprowadzono, wskazówki wydane na piśmie przez przełożonego tej władzy, lub urzędu, przy którym funkcjonariusz pełni służbę.

O ile zakres powinności służbowych funkcjonariusza niższego nie zostanie ograniczony wyraźnie do pewnych oznaczonych świadczeń służbowych, będzie on obowiązany obsługiwać urząd, przy którym pełni służbę.

Art. 95.

W czasie pełnienia służby funkcjonariusz niższy obowiązany jest zajmować się wyłącznie wykonywaniem poruczonych sobie czynności.

W razie koniecznej potrzeby służbowej funkcjonariusz niższy obowiązany jest czasowo pełnić służbę także poza wyznaczonymi mu godzinami urzędowymi, zarówno, jak spełniać czasowo inne powinności służbowe, onizeli te, które należą do zwykłego zakresu jego działania.

Art. 96.

Funkcjonariusz niższy ma obowiązek wykonywać wszelkie zlecenia służbowe przełożonego władzy lub urzędu, zajętych w nich urzędników i wogóle tych funkcjonariuszów, do których pozostaje w stosunku podwładności.

Art. 97.

Funkcjonariusz niższy obowiązany jest zachować najściślejszą tajemnicę co do wszystkich spraw służbowych bez względu na to, w jaki sposób powstała o nich wiadomość, wobec każdego, komu nie jest obowiązany donosić o sprawach takich służbowo, o ile jego służbowe lub bezpośrednio wyższe władze w poszczególnym wypadku nie zwolni go od tego obowiązku.

Niewelno funkcjonariuszowi niższemu wywiadywać się tajemnicę o sprawach służbowych lub umożliwiać to osobom trzecim.

Art. 98.

Funkcjonariusz niższy obowiązany jest:

- 1/ zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej, unikać wszystkiego, co mogłoby obniżyć poszanowanie, którego wymaga jego stanowisko,
- 2/ przestrzegać postanowień art. 24 ust. 2, 5 i 6.
- 3/ zachowywać się wobec swego przełożonego, urzędników i funkcjonariuszów niższych, do których pozostaje w stosunku podwładności z uszanowaniem, w stosunku zaś do funkcjonariuszów, zajmujących równorzędne z nim, lub podrzędne mu stanowisko być zawsze uprzejmym.

W stosunkach urzędowych z interesantami funkcjonariusz niższy powinien być zawsze uprzejmym.

Art. 99.

Postanowienie art. 26 stosuje się analogicznie do funkcjonariusza niższego z następującymi zmianami:

- 1/ czas służby funkcjonariusza niższego należy ustalić w ten sposób, aby w zasadzie nie przetrwał 8 godzin dziennie,
- 2/ w razie konieczności pełnienia służby w niedzielę przez cz. przepisany normalnie w dniu poprzednim należy funkcjonariusza zwolnić w tygodnia następującym po tej niedzielę, na jeden dzień od służby lub przyznać mu stosowne wynagrodzenie, którego wysokość ustala przepisy o należnościach szczególnych.

Art. 100.

Postanowienia art. 27, 28 i 30 stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Art. 101.

Funkcjonariuszowi niższemu niewolno żądać za spełnienie czynności służbowych albo wykonywać ofiarowanie jakichkolwiek korzyści lub darów, jak również przez wysyskiwanie swego stanowiska urzędowego przysparzać lub starać się o przysporzenie sobie lub innym osobom jakichkolwiek korzyści.

R o z d z i a ł III.Prawa.Art. 102.

Postanowienia art. 31, 32 i 33 stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Funkcjonariusz niższy mianowany prowizorycznie /do odwołania/, nie może, o ile posiada skończony lat 21, pozostawać dłużej w służbie prowizorycznej niż 2 lata.

Art. 103.

Funkcjonariusz niższy ma prawo, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe do corocznego urlopu dla wypoczynku.

Funkcjonariusz niższy, mający od jednego roku do lat 10 włącznie służby autonomicznej, ma prawo do 2 tygodni urlopu, od lat 10 do lat 20 włącznie służby państwowej – do 3 tygodni urlopu, wreszcie ponad lat 20 służby autonomicznej – do 4 tygodni urlopu.

Pozatem do funkcjonariuszów niższych stosuje się analogicznie postanowienia art. 34 ust. 3 i art. 35 i 36.

Art. 104.

Uposażenie funkcjonariusza niższego normuje specjalna ustawa o uposażeniu.

Art. 105.

O ile w poszczególnych kategoriach funkcjonariuszów niższych wprowadzony zostanie awans na posady służbowe, do których przywiązane są wyższe stopnie płacy, stosuje się przy awansie funkcjonariuszów niższych analogicznie postanowienia art. 39 i 40.

Art. 106.

Posady wymienione w art. 41 wstrzymują również przyznanie dodatku za wysługę lat, a w razie wprowadzenia awansu – również i awans.

Art. 107.

Funkcjonariuszowi niższemu i jego najbliższej rodzinie zapewnia się opiekę lekarską i środki lecznicze w zakresie przewidzianym w osobnej ustawie.

Art. 108.

Postanowienia art. 45 i 46 dotyczące na poczet uposażenia stosowane będą również do funkcjonariuszów niższych.

Art. 109.

Funkcjonariuszowi niższemu służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim – do zaopatrzenia wdowiego i sieroczego na zasadach, unormowanych w osobnej ustawie /ustawa emerytalna/.

Art. 110.

Postanowienia art. 45 do 49 włącznie obejmują także funkcjonariuszy niższych.

R o z d z i a ł I V .

Zmiany w stosunkach służbowych i rozwiązanie stosunku służbowego.

Art. 111.

Postanowienia art. 50 do 60 włącznie i 62 stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

R o z d z i a ł V .

Postanowienia o odpowiedzialności służbowej.

Art. 112.

Przepisy, zawarte w art. 64 do 68 ustawy niniejszej i w ustawie dyscyplinarnej stosuje się analogicznie do funkcjonariuszów niższych.

Art. 113.

Na przeciąg lat 5 od chwili wejścia w życie ustawy o służbie cywilnej Województwa Śląskiego zawieszają się postanowienia art. 10 ust. ostatni tej ustawy o tyle, że zezwolenia na mianowanie osób nie posiadających przepisanych w tym art. poziomu wykształcenia na wszystkie urzędy udziela Rada Wojewódzka. Do dnia 15 lipca 1926 /art. 6 ust. z 16.1.1923. Dz.U.Śl. nr. 5 poz. 34/ zawieszają się postanowienia art. 5 ust. 1. i art. 88 co do obowiązku władania językiem polskim w mowie i piśmie z tym, że po upływie tego terminu każdy urzędnik i funkcjonariusz niższy będzie obowiązany wykazać się dostateczną znajomością języka polskiego w mowie i piśmie.

T y t u ł I V .Przepisy przejściowe.Art. 114.

Do dnia 1 kwietnia 1924 r. zawieszają się postanowienia art. 31 powołanego także w art. 102 tej ustawy, o ile chodzi o osoby zajmujące stanowiska urzędników lub funkcjonariuszów niższych przewidziane w organizacji władz i urzędów autonomicznych lub mianowane w okresie powyższym na stanowiska służbowo i posady.

Urzędnik i funkcjonariusz niższy nabywa pełnię praw artykułami powyższymi zastrzeżonych dopiero wówczas, gdy otrzyma od władzy, która go mianowała, pismo ustalające go w służbie autonomicznej.

Ustalenie w służbie może Rada Wojewódzka uczynić zależnym od spełnienia przez urzędnika lub funkcjonariusza niższego pewnych warunków, jak to: odbycie służby próbnej, ukończenie specjalnych kursów, poddanie się egzaminom praktycznym i tp.

O ile urzędnik nie posiada poziomu wykształcenia przepisanego w art. 10 niniejszej ustawy, ustalenie go na zajmowanym stanowisku może nastąpić dopiero po zwolnieniu go od wykazania tego poziomu w sposób wskazany w ust. ostatnim cytowanego artykułu.

O ile urzędnik lub funkcjonariusz nie zostanie ustalony, należy go zwolnić od służby autonomicznej z zachowaniem nabytych praw do emerytury. O ile nie nabył praw do emerytury, otrzymuje przy zwolnieniu odprawę w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia.

Art. 115.

Stosunek obecnie w górnos Śląskiej części Województwa obowiązujący grup służbowych do stopni służbowych unormowanych niniejszą ustawą, ustala się w sposób następujący:

Grupa według ustaw niemieckich odpowiada
służbowemu według nowej ustawy.

stopniowi

1/ Urzędników.

	B 4		III
B 3 i	B 2		IV
B 1 i	XIII		V
	XII		VI
	XI		VII
IX i	X		VIII
VIII i	VII		IX
	VI		X
	V		XI
	IV		XII

2/ Funkcjonariuszów niższych.

Grupa poborów niemieckich.

- stopień służbowy.

I		1.
II		2
III		3
IV		4
V		XII st. służb.
VI		XI " "
VII		X " "

Art. 116.

O ile w ustawie o służbie cywilnej powołane się na postanowienia ustaw karnych /postępowania karnego/, należy stosować się aż do wprowadzenia jednolitych ustaw na całym obszarze Rzeczypospolitej przepisy dzielnicowych ustaw karnych /postępowania karnego/.

Art. 117.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Wojewódzcie.

Art. 118.

Z tym dniem tracą na obszarze Województwa Śląskiego moc obowiązującą ustawy i przepisy wydane w przedmiotach ujętych w tej ustawie.

3/

U s t a w a

z dnia 1923 r.

o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom autonomicznego Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Do orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych powołane są następujące komisje dyscyplinarne

1/Komisja dyscyplinarna przy Wojewódzie.

2/Komisja odwoławcza przy Radzie Wojewódzkiej.

Art. 2.

Każda komisja dyscyplinarna składa się z przewodniczącego, jego zastępców i potrzebnej ilości członków mianowanych na trzy lata. Rada Wojewódzka mianuje przewodniczącego, zastępców i członków, obojgu w art. 1. wymienionych komisji z pomiędzy urzędników autonomicznych.

Art. 3.

Pierwszą instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych jest komisja dyscyplinarna przy Wojewódzie dla wszystkich autonomicznych urzędników i funkcjonariuszów niższych;

Druga instancja zaś jest Komisja odwoławcza przy Radzie Wojewódzkiej dla takichże funkcjonariuszów. Członek komisji instancji I. nie może być członkiem Komisji odwoławczej.

Art. 4.

Członkowie Komisji dyscyplinarnych są w wykonywaniu swoich funkcji samodzielni i niezawisli.

Komplety dyscyplinarne.

Art. 5.

Komisje dyscyplinarne obradują i orzekają w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jego zastępcy i czterech członków. Przewodniczący i przynajmniej jeden członek kompletu muszą posiadać wykształcenie prawnicze.

Ogólne zebranie członków Komisji dyscyplinarnej przed końcem roku przeprowadza podzisk Komisji na stałe komplety, orzekając w ciągu roku następnego, a zarazem ustala porządek zastępstwa członków komisji także w kompletach orzekających.

Art. 6.

W kompletach dyscyplinarnych zapadają uchwały, bezwzględnie większością głosów. W wypadkach, gdy chodzi o zastosowanie punktu 5 art. 75 ustawy z dnia 1923 r. o autonomicznej służbie cywilnej w Województwie Śląskim, uchwała winna zapadć większością 4/5 głosów. Przewodniczący głosuje na ostatku.

Art. 7.

Komisje dyscyplinarne otrzymują potrzebne przedmioty i pomoc kancelaryjną od tych władz, przy których są czynne.

Władze te wyznaczają również protokolantów do rozpraw dyscyplinarnych z pośród podległych im urzędników.

Rzecznicy dyscyplinarni.

Art. 8.

W celu strzeżenia dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązków służbowym, Rada Wojewódzka wyznacza z grona podległych sobie urzędników rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców.

Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest przy przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego stać na straży godności i powagi stanowiska urzędniczego oraz ściśłego wykonywania obowiązków służbowych. Komisja dyscyplinarna przedsięwzięte każdą uchwałę nie inaczej, jak po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego.

3/.

Utrata zdolności do pełnienia funkcji członka Komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego.

Art.9.

Gdy w stanowisku służbowym urzędników, wyznaczonych na członków Komisji dyscyplinarnej, rzeczników dyscyplinarnych lub zastępców tych ~~wzł.~~ ostatnich zajdzie zmiana, wskutek której odpadają warunki do ich ustanowienia urzędnicy ci ustępują.

W czasie trwania postępowania sądowo - karnego lub dyscyplinarnego toczącego się przeciw takiemu urzędnikowi, nie można powoływać go do żadnej czynności urzędowej przy Komisji dyscyplinarnej. Gdy postępowanie takie zakończy się ukaraniem urzędnika, traci on swoje stanowisko w Komisji dyscyplinarnej, a na jego miejsce na resztę okresu czynności wyznacza się innego urzędnika.

Urzędnika, karanego dyscyplinarnie, nie można w przyszłości wyznaczać na członka Komisji dyscyplinarnej, ani na rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę.

O b r o n a.

Art.10.

Funkcjonariuszowi autonomicznemu pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnym obrońcę z pośród funkcjonariuszów autonomicznych pełniących obowiązki na obszarze, na który rozciąga się zakres działania Komisji dyscyplinarnej.

Na prośbę обвинionego może mu być przydany zamiast obrońcy z wyboru - obrońca, z urzędu, którego wyznacza szef władzy, przy której czynna jest Komisja dyscyplinarna z grona podwładnych sobie urzędników.

Funkcjonariuszowi autonomicznemu pełniącemu obowiązki, wolno nie podjąć się obrony, z wyjątkiem wypadku ustanowienia go obrońcą z urzędu. Nie wolno mu przyjmować wynagrodzenia. Koszty, istotnie poniesione przez obrońcę w interesie obrony, zwraca Skarb Śląski.

W razie sporu o wysokość tych kosztów decyduje ostatecznie właściwa Komisja dyscyplinarna.

Funkcjonariuszowi autonomicznemu spełniającemu zadanie obrońcy winny władze udzielić urlopu, nieodzownego do spełnienia tych czynności.

Art.11.

Obrońca na obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w tym celu za konieczne i przydatne, i zastosować przewidziane w ustawie środki obrony. Jest on obowiązany zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu z tytułu obrony.

D e l e g a c j a.

Art.12.

Jeżeli właściwa Komisja dyscyplinarna nie rozporządza chwilowo ilością członków, potrzebną do utworzenia kompletu orzekającego, wyższa Komisja dyscyplinarna przekazuje sprawę innej Komisji dyscyplinarnej.

W y k ł a c z e n i o,

Art.13.

Członków Komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego można wykląć od udziału w sprawie w wypadkach i na zasadach, przewidzianych w obowiązującej w górnos Śląskiej części Województwa ustawie postępowania karnego przy wyłączeniu sędziów i prokuratorów.

Ponadto na обвинiony funkcjonariusz autonomiczny prawo w ciągu dni 8 po dołączeniu uchwały przekazującej wykląć dwóch członków kompletu dyscyplinarnego bez podania powodów.

R o z d z i a ł II.

Postępowanie dyscyplinarne.

Obowiązek strzeżenia tajemnicy przy postępowaniu dyscyplinarnym.

3/.

Art.14.

Całe postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jak najściślejszą tajemnicą.

Szczegółów z postępowania dyscyplinarnego niewolno podawać do publicznej wiadomości, względnie ogłaszać.

Uchwały i orzeczenia Komisji dyscyplinarnej można ogłaszać jedynie za zezwoleniem Rady Wojewódzkiej wydanem na podstawie uchwały Komisji.

W d r d ż e n i o .

Art.15.

Władza służbowa lub przełożona władza wyższa, w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez podwładnego funkcjonariusza autonomicznego przeprowadza w razie potrzeby dochodzenie w celu wstępnego wyjaśnienia sprawy, poczem przesłuchawszy o ile możliwe obwinionego funkcjonariusza autonomicznego, odsyła w drodze służbowej doniesienie dyscyplinarne właściwej Komisji dyscyplinarnej.

Doniesienie dyscyplinarne powinno zawierać dokładnie wskazanie faktów, w których władza dopatruje się naruszenia obowiązków służbowych.

Art.16.

Komisja dyscyplinarna po odebraniu doniesienia i po zasięgnięciu zdania rzecznika bez udziału stron orzeka, czy sprawa wymaga wdrożenia śledztwa dyscyplinarnego, czy też nie; o ile przytem Komisja dyscyplinarna uzna, że w danym wypadku zachodzi jedynie wykroczenie służbowe - może równocześnie nałożyć karę porządkową. Przed rozstrzygnięciem można zarządzić przeprowadzenie lub uzupełnienie dochodzeń wstępnych, za pośrednictwem władzy przełożonej obwinionego.

Art.17.

Komisja dyscyplinarna może za zgodą rzecznika dyscyplinarnego zamiast uchwały o wdrożeniu śledztwa porządzić uchwałę o przekazaniu sprawy bezpośrednio do rozprawy dyscyplinarnej.

Do takiej uchwały stosuje się postanowienie art.28.

Art.18.

Obwinionemu funkcjonariuszowi autonomicznemu należy za pośrednictwem władzy służbowej doręczyć uchwałę o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego. Uchwała o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego nie podlega zaskarżeniu.

Przeciwko uchwale Komisji pierwszej instancji, odrzucającej wdrożenie śledztwa, rzecznik dyscyplinarny może wnieść w ciągu piętnastu dni zażalenie do instancji odwoławczej.

Art.19.

Jeżeli naruszenie obowiązku służbowego ma cechy czynu karygodnego, zagrożonego powszechnymi ustawami karnymi, władza lub Komisja dyscyplinarna czyni doniesienie karne. O ile doniesienie karne wystosowuje władza przełożona, zawiadanie o tem równocześnie właściwą Komisję dyscyplinarną.

Aż do ostatecznego zakończenia postępowania sądowo - karnego postępowanie dyscyplinarne może być zawieszone w myśl art.68.ustaw o służbie cywilnej.

Art.20.

Sądy karne zawiadamiają o wdrożeniu postępowania karnego przeciwko funkcjonariuszowi państwowemu, jako też o każdym następnym zarządzeniu sądowem władzę służbową obwinionego, która komunikuje o tem w drodze służbowej Komisji dyscyplinarnej. Po ostatecznem ukończeniu postępowania karnego sąd karne przesyła akta właściwej Komisji dyscyplinarnej. W tym wypadku o ile postępowanie dyscyplinarne, jeszcze nie wdrożono lub postępowanie to zostało zawieszone - odpada potrzeba osobnego doniesienia dyscyplinarnego. Komisja dyscyplinarna po zbadaniu akt sądowych wydaje zarządzenie, przewidziane w art.16.

~~xxxxxx~~

3/.

Art. 21.

W wypadku, przewidzianym w art. 69 ustawy o służbie cywilnej, Komisja dyscyplinarna odstępnie sprawę bez wszelkich dalszych dochodzeń właściwej przełożonej władzy funkcjonariusza państwowego do dalszego zarządzenia.

§ 1 o d z t w o.Art. 22.

O ile zapadła uchwała o wdrożeniu śledztwa dyscyplinarnego, komisja dyscyplinarna zwraca się do Rady Wojewódzkiej o wyznaczenie jednego lub więcej podległych jej urzędników do przeprowadzenia śledztwa.

Art. 23.

Prowadzący śledztwo nie może zasiadać w komplecie orzekającym lub być powołanym do innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnym. Zresztą, podlega on wszystkim postanowieniom art. 9 i 3 ust. 1.

Art. 24.

Prowadzący śledztwo przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby znawców, nie odbierając od nich przysięgi i bada wszystkie okoliczności potrzebne do wyjaśnienia sprawy, jako też środki dowodowe. O ile zachodzi potrzeba przesłuchania poszczególnych świadków lub znawców pod przysięgą, prowadzący śledztwo może zwrócić się do właściwego sądu karnego pierwszej instancji o przesłuchanie tych osób pod przysięgą.

Do przesłuchania i wynagrodzenia świadków i znawców, o ile przesłuchują ich sądy, należy stosować analogicznie przepisy ustaw postępowania karnego z tą różnicą, że koszty zalicza się nie na rachunek zarządu wymiaru sprawiedliwości, lecz na rachunek Rady Wojewódzkiej.

Art. 25.

Prowadzący śledztwo może żądać współdziałania władz administracyjnych i policyjnych, w szczególności wtedy, gdy świadkowie lub znawcy mieszkają poza obreębem powiatu, w którym przebywa prowadzący śledztwo, a nie czynią zażość jego wezwaniu lub bez ustawą przewidzianego powodu uchylają się od zeznań.

Władza administracyjna i policyjna stosują przy tem obowiązujące w postępowaniu administracyjnym przepisy o wzywaniu i przesłuchiowaniu stron.

Art. 26.

Prowadzący śledztwo winien dać obwinionemu zarówno w czasie śledztwa, jak po jego zakończeniu sposobność wypowiedzenia się co do wszystkich punktów obwinienia, jak również co do trybiku śledztwa; natomiast na przeglądanie akt śledczych tak obwinionemu, jak i jego obrońcy zezwala tylko o tyle, o ile uzna to za nieszkodliwe dla celów śledztwa.

Odnoga lub fizyczna niemożność współdziału ze strony obwinionego nie wstrzymuje postępowania śledczego.

Art. 27.

Rzecznik dyscyplinarny może postawić wniosek o uzupełnienie śledztwa, jak również wniesć nowe punkty obwinienia. Obwinionemu również służy prawo do postawienia wniosku o przeprowadzenie pewnych określonych dochodzeń.

O ile prowadzący śledztwo nie przychylił się do wniosku o uzupełnienie śledztwa, przedstawia sprawę do decyzji komisji dyscyplinarnej, której uchwała w tym wypadku nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.

Przekazanie i umocnienie.Art. 28.

Po ukończeniu śledztwa prowadzący je przesyła akta rzecznikowi dyscyplinarnemu, który kieruje je ze swojemi wnioskami do komisji dyscyplinarnej. Komisja dyscyplinarna bez udziału stron uchwała albo przekaza-

3/.

zenie sprawy do rozprawy dyscyplinarnej, albo umieszczenie postępowania dyscyplinarnego. W tym drugim wypadku komisja może również ponieść uchwałę w myśl art. 13/nałożenie kary porządkowej./

W uchwale przekazującej przytoczyć należy dokładne punkty obwinienia oraz wskazać zarządzenia, które komisja dyscyplinarna wydała ~~na podstawie~~ ~~na podstawie~~ celem przygotowania ustnej rozprawy.

Art. 29.

Po doręczeniu odpisu uchwały przekazującej obwinionemu lub jego obrońcy na prawo przegladania akt sprawy, z wyjątkiem protokołów obrad i sporządzać z akt potrzebne odpisy. Prócz tego zarówno obwiniony, jak i rzecznik dyscyplinarny mogą w ciągu 8 dni po doręczeniu im uchwały stawiać dalsze wnioski, które rozstrzyga komisja dyscyplinarna. Decyzje takie niepodlegają odrębnemu zaskarżeniu.

Odpis uchwały przekazującej sprawę do rozprawy dyscyplinarnej zarówno jak i uchwały o umieszczeniu postępowania - w obu wypadkach z uzasadnieniem - doręcza się w drodze służbowej, obwinionemu oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Art. 30.

Uchwała przekazująca niepodlega zaskarżeniu; natomiast przeciwko uchwałom, które umieszczają postępowanie, albo nałożone karę porządkową, rzecznik dyscyplinarny może wnieść w ciągu 15 dni zażalenie do instancji odwoławczej.

Rozprawa dyscyplinarna.

Art. 31.

Dzień rozprawy dyscyplinarnej wyznacza przewodniczący komisji dyscyplinarnej. Do rozprawy wzywa się obwinionego z równoczesnym doręczeniem uchwały przekazującej i udzieleniem mu listy osłonek kompletu orzekającego.

O ile ustanowiono obrońcę wzywa się go również do rozprawy.

Komisja dyscyplinarna może zarządzić, by obwiniony stawiał się na rozprawie dyscyplinarnej osobiście zastawiając, że w razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obrońca jego nie będzie dopuszczony do udziału w sprawie, a rozprawa ustna będzie przeprowadzona i orzeczenie wydane zaocznie.

Art. 32.

Komisja dyscyplinarna może wzywać do rozprawy dyscyplinarnej także świadków i znawców.

Art. 33.

Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób, niniejszą ustawą uprawnionych do udziału w sprawie.

Art. 34.

Rozprawę dyscyplinarną należy w miarę możliwości przeprowadzić w jednym ciągu z uwzględnieniem koniecznych przerw, można jednak uchwałą kompletu z ważnych powodów rozprawę odroczyć.

W razie odroczenia rozprawy dyscyplinarnej, o ile w składzie kompletu orzekającego zajdzie ~~zmiana~~ zmiana, postępowania dowodowe przeprowadza się ponownie.

Art. 35.

Rozprawa kieruje przewodniczącym, który przestrzega porządku wyjaśnienia replik i uwag oraz czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

Art. 36.

Rozprawę dyscyplinarną rozpoczyna się odczytaniem uchwały przekazującej, potem następuje przesłuchanie obwinionego, wezwanych świadków i znawców oraz w miarę potrzeby odczytanie protokołów dochodzeń wstępnych i śledztwa, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt i dokumentów.

Art. 37.

Uposażenie urzędnika normuje specjalna ustawa o uposażeniu.

Art. 38.

Praktykanci otrzymują na czas trwania służby przygotowawczej wynagrodzenie w następującej wysokości:

praktykanci I kategorii /art.10/ według uposażenia X stopnia służbowego.

praktykanci II kategorii - według uposażenia XI stopnia służbowego.

praktykanci III kategorii - według uposażenia XII stopnia służbowego.

Art. 39.

Urzędnik awansuje do wyższych stopni służbowych według uznania władzy przełożonej, która przy obsadzaniu wakansu bierze przedewszystkiem podkładnych sobie urzędników bezpośrednio niższych stopni według starszeństwa służbowego.

Przy awansowaniu urzędnika władza powinna nadto uzzględnić uzdolnienie, użyteczność i stopień zaufania oraz szczególne ukwalifikowanie do danego stanowiska służbowego, a wśród równych warunków ~~kata~~ lata służby.

Obsadzenie wakującego stanowiska służbowego powinno nastąpić bez nieuzasadnionej zwłoki.

Art. 40.

W czasie którego nie zalicza się do czasu służby czynnej /wysługi lat/ urzędnik nie może awansować, a praktykant być mianowany urzędnikiem.

Art. 41.

W razie wdrożenia przeciw urzędnikowi /praktykantowi/ postępowania karnego lub dyscyplinarnego, albo zarzещения go w pełnieniu służby, niemożna przed zakończeniem tego postępowania lub zniesienia zarzещения przyznać mu dodatku za wysługę lat, awansować go do wyższego stopnia ~~xx~~ służbowego, ani też mianować praktykanta urzędnikiem.

Art. 42.

Urzędnikowi i jego najbliższej rodzinie zapewnia się opiekę lekarską i środki lecznicze w zakresie przewidzianym w osobnej ustawie.

Art. 43.

Urzędnikowi stałemu może właściwa władza w wypadkach, zasługujących na uzgodnienie, przyznać z funduszków państwowych bezprocentową zaliczkę w wysokości trzydziestoletniego pełnego uposażenia, zwrotną w ratach miesięcznych napdalaj w ciągu 2 lat.

Udzielenie większej zaliczki wymaga zezwolenia władzy naczelnej, która określi warunki zwrotu zaliczki, a w razie potrzeby jej zabezpieczenia.

Art. 44.

Urzędnikowi służy prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowie i sierotom po nim do zaopatrzenia wdowiego i sierociego na zasadach unormowanych w osobnej ustawie /ustawa emerytalna/.

Art. 45.

Uposażenie urzędników ulega zajęciu administracyjnemu tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu nie więcej, niż do wysokości 1/5 części sumy uposażenia lub wynagrodzenia przypadającego do wypłaty.

Art. 46.

Tytułem wyjątku od powyższej zasady ogólnej /art.45/ uposażenie urzędników i wynagrodzenie praktykantów ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu za alimenty do wysokości 2/5 uposażenia lub wynagrodzenia, przy czem pozostałe 3/5 wolne są od wszelkich zapowiedzeń i zajęć.

Przy zbiegu zapowiedzeń za alimenty i za inne należności lub długi, 1/5 część uposażenia lub wynagrodzenia staje się przedmiotem stosunkowego podziału zarówno na alimenty, jak na inne należności lub długi, drugą zaś 1/5 część przekazuje się wyłącznie na zaspokojenie samych tylko alimentów, o ileby pierwsza 1/5 część na nie przy zbiegu innych wierzycieli nie wystarczała.

Art. 59.

Gdy funkcjonariusza autonomicznego skazano na karę dyscyplinarną, czas zawieszenia w służbie nie zalicza się do czasu służby czynnej /wysługi lat/.

W tych wypadkach oraz wówczas, gdy funkcjonariusza autonomicznego wydano w drodze administracyjnej wskutek zasadzenia go wyrokiem sądu karnego /art. 69^x ustawy o autonomicznej służbie cywilnej/ nie służy mu prawo otrzymania części uposażenia, której wypłatę wstrzymano na czas zawieszenia go w pełnieniu służby.

O ile natomiast postępowanie dyscyplinarne umorzono, funkcjonariusza autonomicznego obwinionego uwolniono od odpowiedzialności, lub nałożono na niego jedynie karę poządkową, czas zawieszenia liczy się do czasu służby czynnej /wysługi lat/, a oprócz tego należy wypłacić mu część uposażenia, które wstrzymano na czas zawieszenia.

R o z d z i a ł IV.Doręczenia, terminy i sposoby zaskarżenia.Art. 60.postanowienia

Wszelkie doręczenia, które mają nastąpić według ustawy niniejszej, są ważne i powodują bieg terminów, o ile uskutecznione są do rąk właściwych obwinionego, jego obrońcy, tudzież rzecznika dyscyplinarnego, lub jego zastępcy.

O ile miejsce pobytu obwinionego nie jest znane, a nie ustanowił on obrońcy, to za faktyczne doręczenie uważa się złożenie właściwego pisma u jego władzy służbowej.

Art. 61.

O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, zażalenie przeciwko zarządzeniom i uchwałom komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji lub przewodniczącego komisji dyscyplinarnej - można wnosić tylko łącznie z zażaleniem, podawaniem na ostateczne zarządzenie lub uchwałę, albo z odwołaniem od orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Zażalenie wnosić należy na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, który przesyła je wraz z aktami sprawy do instancji odwoławczej.

Instancja odwoławcza rozstrzyga zażalenie bez udziału stron.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po doręczeniu.

Niedziele i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia ani biegu terminów; o ile koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny; - kończy się termin następnego dnia powszedniego.

Przepisy obowiązujące sądy, postanawiają, które dni należy uważać za świąteczne.

Dzień nadania zażalenia lub odwołania na pocztę uważa się za dzień ich wniesienia.

Przywrócenie terminów.Art. 62.

W razie spóźnienia terminu do wniesienia zażalenia lub skargi, instancja odwoławcza może na prośbę obwinionego zezwolić na przywrócenie terminu, o ile obwiniony wykaze, że niezależnie od jego woli i winy okoliczności nie pozwoliły mu dotrzymać terminu.

Prośbę o przywrócenie terminu z równoczesnym złożeniem zażalenia lub skargi wnosić należy do właściwej komisji pierwszej instancji, która przesyła ją z wnioskiem rzecznika dyscyplinarnego do instancji odwoławczej.

Instancja odwoławcza, zezwalając na przywrócenie terminu, może zaraz wydać orzeczenie merytoryczne.

R o z d z i a ł V.Postanowienia specjalne.Art. 63.

O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, należy w postępowaniu dyscyplinarnym stosować analogicznie przepisy ustawy postępowania karnego

Art. 64.

Pisma dotyczące postępowania ~~karnego~~ dyscyplinarnego wolne są od wszelkich opłat skarbowych.

Art. 65.

Postanowienia ustawy niniejszej stosuje się analogicznie w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom autonomicznym w stanie nieczynnym.

R o z d z i a ł VI.Postanowienia przejściowe.Art. 66.

Postanowienia ustawy niniejszej stosuje się także do niezakończonych jeszcze ostatecznie postępowań dyscyplinarnych, a przy wznowieniu postępowania również do spraw już zakończonych według postanowień innych przepisów dyscyplinarnych, obowiązujących przed wejściem w życie tej ustawy niniejszej na obszarze Województwa Śląskiego, w stosunku do funkcjonariuszy autonomicznych.

Art. 67.

O ile w ustawie niniejszej powołano się na postanowienia ustaw karnych /postępowania karnego/, należy stosować aż do wprowadzenia jednolitych ustaw na całym obszarze Rzeczypospolitej przepisy dzielnicowych ustaw karnych /postępowania karnego/ uchwalone zostanie brzmienie ustawy polskiej.

Art. 68.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 69.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rada Wojewódzka może jednak odroczyć w drodze rozporządzenia ten termin wszakże najdłużej na 5 miesięcy od terminu wyżej oznaczonego.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Marszałek.

Śląska Rada Wojewódzka.

L.R.W. 240/2.

Dotyczy: Ustawy w przedmiocie
przyznania kredytów na utrzy-
manie dzieci chorych na gruźlicę
w sanatorjach i na kolonie wakacyjne dla młodzieży.
Do

Katowice, dnia 15. maja 1923 r.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ m i e j s c u.

W załączeniu ./, przesyła Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 15.5. 1923, w wykonaniu nadanego jej art. 23. statutu autonomicznego prawa inicjatywy ustawodawczej projekt ustawy w przedmiocie przyznania kredytów na utrzymanie dzieci chorych na gruźlicę w sanatorjach i na kolonie wakacyjne dla młodzieży, z prośbą o przedłożenie go jako wniosku nagłego Sejmowi.-

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

/-/ Schultis.

U S T A W A

z dnia

w przedmiocie przyznania kredytów na utrzymanie dzieci chorych na gruźlicę w sanatorjach i na kolonie wakacyjne dla młodzieży.

Art. 1.

Przyznaje się władzom wojewódzkim kredyt w wysokości 350 milionów marek polskich na utrzymanie w sanatorjach dzieci chorych na gruźlicę oraz na utrzymanie dzieci szkolnych na koloniach wakacyjnych.

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.-

Marszałek.

U z a s a d n i e n i e !

Wielka drożyzna i z nią połączone złe odżywianie ludności a w szczególności dzieci oraz rozszerzanie się gruźlicy i skrofulozy, nakłada na Województwo obowiązek wysłania w porze letniej większej ilości dzieci do kolonii letnich.

Z ogólnej liczby mniejwięcej 70 000 dzieci Województwa do lat 15 przypada na dzieci skrofuliczne przynajmniej 3500, na dzieci słabowite około 5000.

Spółka Bracka, miasta, starostwa, Czerwony Krzyż, wysyłają corocznie pełną ilość dzieci na letnisko, ale wobec nieumiar-
nych kosztów liczba wysłanych dzieci jest stosunkowo niska.

Rada Wojewódzka przewiduje pomoc dla około 300 dzieci skrofulicznych, na co przeznaczają się kwotę około 2 0 milionów mkp i około 700 dzieci potrzebujących wypoczynku, na co przeznaczają się kwotę około 100 milionów mkp.-

Sejm Śląski.

Druk nr. 232.
Dotyczy druku nr. 211.

ZL.

Sprawozdanie Komisji budżetowej.

Komisja budżetowa na swym posiedzeniu 16 maja b.r. przyjęła jednomyślnie projekt Rady Wojewódzkiej, druk nr. 211, w przedmiocie prowizorycznego budżetu dla Województwa Śląskiego za czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1923 r. z następującymi zmianami:

W art. 2. ustęp 2 za słowami: "w zaoszczędzeniach budżetowych" dodaje się następujące słowa: "jednego i tego samego paragrafu danego resortu".

Dalej w art. 2, ustęp 3. dodaje się na końcu tego ustępu następujące zdanie: "która winna uzyskać zgodę od Sejmu przez przedłożenie dodatkowego prelipinarza".

Komisja budżetowa stwierdziła, że wydatki Województwa Śląskiego w I. kwartale wynosiły niespełna 39 miliardów mk.pol.

Natomiast w II. kwartale wydatki wojewódzkie wynosić mają około 50 miliardów, zaś 200 miliardów zamierza Województwo spłacić Rządowi Centralnemu jako zaliczkę za przypadającą temuż Rządowi część dochodów wojewódzkich.

Referent:

// St. Janicki.

SF.

Sejm Śląski

Drak nr. 233.

Sprawozdanie

Komisji Regulaminowej w sprawie wydania przez Sejm Śląski
p.posła Szuścika sądowi okręgowemu w Cieszyńcu.

Komisja regulaminowa zajmowała się na trzech posiedzeniach
/9 marca, 7 kwietnia i 5 maja/ wnioskiem Sądu Okręgowego w Cieszyńcu
z dnia 10 lutego rb., który się domaga wydania p.posła Szuścika, za
rzekome przestępstwa w sprawach aprovizacyjnych.

Akt oskarżenia opiewa:

"ato, Jana Szuścika i Hugona Menschika o to, że w październiku 1921 r.
w Bielsku za przedmioty powszedniego użytku, a to za cukier żądali
cen oczywiście nadmiernych, przyczem nieprawny uzyskany zysk przekra-
cza kwotę 10 000 mk,

Nadto Jana Szuścika, oraz Emila Kirschnera, Bolesława Raczyńskiego
i Aleksandra Porąńskiego o to, że w tym samym czasie w Bielsku, względnie
w Krakowie przedsiębiorli nieuczciwe machinacje, mogące wywołać wyżkę
cen przedmiotów powszedniego użytku a to cukru.

Czyli te stanowią, jednośnie do Jana Szuścika i Hugona Menschika
występek z art. 19. ust. 2 ustawy z dnia 2/7.1920 r. L. 67. DZ.U., co do
Jana Szuścika, oraz Emila Kirschnera, Bolesława Raczyńskiego i Aleksandra
Porąńskiego zbrodnią z art. 24. ust. 4. powołanie już ustawy, co do Jana
Szuścika z zastosowaniem § 35. KK. i podpadają karze z art. 24. tejże
ustawy: wnosy się, aby zarządzo rozprawę główną przed Sądem Okręgowym
w Cieszyńcu jako Trybunałem orzekającym do niej zawnawany jako świadka."

Dr. Edwarda Stonawskiego Nr. 8. a w toku rozprawy odczytano akta
nr. XI. 957/21. i świadectwa urzędowe obwinionych. Ponieważ p.poseł
Szuścik z listem 14 marca prosił p.Marszałka o wydanie go jednośnie
władzom sądowym, na posiedzeniu 5 maja uchwalono, ponieważ Sąd Okręgowy
odmówił wydania aktów sądowych i wobec tego, że p.poseł Szuścik zażądał
swego wydania

p a n a p o s ł a S z u ś c i k a

wydać jednośnie władzom sądowym. Uchwałę powzięto jednogłośnie.

Referent komisji regulaminowej:

/-/ poseł Mokrzy.

S e j m Ś l ą s k i .
- - - - -

Druk nr. 234.
Dotyczy druku nr. 204.
- - - - -

S p r a w o z d a n i e .
- - - - -

Na ostatniem posiedzeniu komisji mieszkaniowej uchwalono większością głosów przyjąć wniosek Rady Wojewódzkiej, Druk nr. 204. w przedmiocie ochrony lokatorów, oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej uważając, że czynsz obecnie obowiązujący jest tak minimalny, że nie pozwala właścicielom domów na najpotrzebniejsze wydatki reparacyjne. Ażeby wyjaśnić sprawę kosztów administracyjnych, komisja poleca Wysokiemu Sejmowi przyjąć po artykule pierwszym projektu ustawy Rady Wojewódzkiej artykuł 2. który brzmi:

Art. 2.

- 1/ Tytułem dalszej podwyżki komornego właściciele domów mogą pobierać od lokatorów wzrastające opłaty dodatkowe w wysokości rozłożonej w stosunku do komornego zwyżki rzeczywistych ponad normy z czerwca 1914 r. wydatków, a to:
 - a/ w całości za opłaty światła do sieni, schodów, korytarzy itp. lokali wreszcie od wywozu śmieci,
 - b/ w miejscowościach, nie posiadających powszechnych urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub oświetleniowych, tudzież w domach, z takimi urządzeniami niepołączonych, również w całości za dostarczanie przez właściciela wody do urządzeń asenizacyjnych, za wywóz nieczystości kloacznych i śmieci i za oświetlenie wymienionych w tym artykule pod a/ lokali,
 - c/ w całości za czyszczenie głównych przewodów kominowych.

Art. 2. projektu Rady ~~Art. 2. projektu~~ Wojewódzkiej poleca komisja zmienić na art. 3. ,także art. 3. na art. 4,

/-/ w ę g r z y k ,referent.

S p r a w o d z a n i e

Komisja Prawnicza rozpatrywała na posiedzeniu w piątek, dnia 25. maja projekt ustawy Rady Wojewódzkiej znoszący ustawę Sejmu Śląskiego z dnia 6. lutego 1923r.

Rada Wojewódzka uczyniła to na żądanie prezydium Rady ministr. albowiem według zdania tego ostatniego ustawa z dnia 6. II. stwarza konflikt między ustawą Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1923r., która powraca moc obowiązującą ustawie z dnia 10. V. 1921 o regulowaniu podatków od spożycia i zużycia na całym obszarze Rzeczypospolitej, włącznie z Województwem Śląskiem.

Komisja prawnicza ~~zamiast~~ przyszła do przekonania, że uchwalenie przez Sejm Śląski odnośnej ustawy jest niepotrzebne a przynajmniej zbyteczne, ponieważ w ustawie z dnia 10. maja 1921r. w art. 2. liczba 3. uchyla się wszystkie zobowiązania w poszczególnych dzielnicach ~~Rzeczypospolitej~~ Rzeczypospolitej Polskiej sprzeczne ustawy i rozporządzenia w tej materji.

Przewodniczący:

/-/Ks. Matheo.

Referat:

/-/ Machoj.

Województwo Śląskie.

Katowice, dnia 29 maja 1923 r.

L.dz. R.T.491/1.

ZL. Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie prawa Władz Ślą-
skich do zagrożenia grzywnami
za niestosowanie się do prze-
pisów policyjnych.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy
w przedmiocie prawa Władz Śląskich do zagrożenia grzywnami za
niestosowanie się do przepisów policyjnych uchwalony przez
siebie na posiedzeniu dnia 29. maja 1923 r. w wykonaniu prawa
inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu orga-
nicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka.
Przewodniczący:

// S c h u l t i s.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie prawa Władz do zagrożenia grzywnami za niestosowanie się
do przepisów policyjnych.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody Śląskiego wydane w porozumieniu z
Tymczasową Radą Wojewódzką z 6. lipca 1922 r. Dz.Ust.Śl.5, poz.17,
otrzymuje następujące brzmienie:

Przepisy tytułu 6. ustawy o powszechnej administracji kraju
z 30. lipca 1883 Zb.U.Pr.str.195 nadające poszczególnym urzędom kom-
petencję do wykonania rozporządzeń policyjnych z sekcją karną zmie-
nia się o tyle, że granicę zagrożonej kary w § 137 oznacza się do su-
my 500 000 mkp., a w §§ 142 i 144 do sumy 250.000 mkp.

Art. 2.

§ 2 ustawy o zarządzie policyjnym w rejencji Opolskiej z 19.
czerwca 1912 zmienia się o tyle, że granicę zagrożonej kary oznacza
się do sumy 250 000 mkp.

Art. 3.

§ 5 ustawy o zarządzie policyjnym z 11. marca 1850 zmienia się
o tyle, że granicę zagrożonej kary w pierwszym ustępie tego §-fu ozna-
cza się do sumy 100 000 mkp.

Ustęp drugi tego §-fu ma brzmieć:

Zagrożenie wyższą karą niż do 250 000 mkp. wymaga zatwierdzenia
Wojewody.

Art. 4.
Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

M o t y w y

Rozporządzenie z 6. lipca 1922 przewiduje sankcje karne, dzi-
siaj już nie wystarczające, pozatem pomija kompetencję innych władz
policyjnych poza prezydentem kraju i starostą /dyrektorem policji/.
Dlatego wymaga uzupełnienia i zmiany.

Komisja prawnicza.

SP.

S p r a w o z d a n i e z dnia 25 maja 1923 r.

Komisja prawnicza na posiedzeniu dnia 25 maja 1923 r. rozpatrywała petycję wniesioną do Sejmu Śląskiego przez związek handlowców /Allgem. Freier Angestelltenbund/ na G. Śląsku w sprawie ustanowienia podwyższenia maksymalnych dochodów rocznych podpadających pod kompetencję sądów kupieckich.

Ponieważ art. 39 statutu organicznego mówi tylko o sądach administracyjnych, zaś art. 8 a. mówi o zmianie ustaw dotyczących górnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła za zgodą Sejmu Śląskiego, komisja przyszła do przekonania, że żądanie wyrażone w petycji nie należy do kompetencji Sejmu Śląskiego.

Biorąc pod uwagę Art. 8 a. statutu organicznego komisja poleca Sejmowi wyrażenie zgody zawartej w załączonej rezolucji na podwyższenie granicy dochodów rocznych na 24 milionów mkp. z równoczesną prośbą do Rządu Warszawskiego o wydanie odnośnej ustawy.

R e z o l u c j a .

Sejm Śląski wzywa Rząd Warszawski, aby ze względu na spadek waluty, która spowodowała znaczną zmianę w stosunkach zarobkowych przyspieszył wydanie ustawy zmieniającej § 4. niemieckiej ustawy kupieckiej z dnia 6 lipca 1904 r., która by podwyższyła granicę dochodów do 24 milionów marek pols.

Referent :

/-/ M a c h e j .

O d p i s.
- - - - -

U s t a w a

z dnia1923 r.

o rozszerzeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków.

§ 1.

Przepisy ustawy z dnia 28.grudnia 1921 r. o uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /R.G.Bl.1922 str.7/stosuje się nadal do obywateli,którzy od dnia 1.stycznia 1921 r.bez przerwy mają swe zwykłe miejsce zamieszkania w P o l s c e.

§ 2.

Instytucje ubezpieczeniowe mogą na wniosek według słusznego uznania Polakom przebywającym ~~xx~~ zagranicą,przyznać w całości lub częściowo dodatki na mocy ustawy z dnia 28.grudnia 1921r.

O ile wniosek zostanie odrzuconym,może w razie zażalenia urząd nadzorczy zarządzić udzielenie dodatku.

§ 3.

Ustawa obowiązuje od dnia 1.kwietnia 1922 r.

§ 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

-.-.-.-.-

Województwo Śląskie
w Katowicach

Katowice, dnia 29. maja 1923 r.

L. dz. R. W. 536.

Druk nr. 238.

Dotyczy: Projekt ustawy o roz-
szerzeniu dodatków w ubezpie-
czeniu od wypadków.

— — —

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

— — — — —

W załączeniu ./.. przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o roz-
szerzeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków uchwalony przez siebie
na posiedzeniu dnia 25. maja 1923 w wykonaniu prawa inicjatywy ustawo-
dawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłoże-
nie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący:

/-/ S c h u l t i s.

O d p i s

U z a s a d n i e n i e.

— — — — —

Na mocy art. 184-3 traktatu genewskiego, przeprowadza się refunda-
cję rent tak długo, dopóki na polskiej części obszaru plebiscytowego bę-
dzie obowiązywało jednokrotne prawo materialne i jak długo marka niem.
będzie środkiem płatniczym. Dlatego, że założona ustawa obowiązuje od
1. kwietnia 1922 r. w niemieckiej części Górnego Śląska, jest i w Woj-
ewództwie wprowadzenie takiej potrzebne. Przez wprowadzenie tej ustawy
materialnie będzie korzystało tylko kilka osób ale i to już dla intere-
sowanych wielką korzyścią, gdyż otrzymają zawsze wyższą kwotę jakoby nie
otrzymali z komunalnego Związku ubogich lub innych instytucji, które tak
już są wydatkami na ubogich obciążone, pozbędą się przez to ciężarów.

HG.

S e j m Ś l ą s k i .

Województwo Śląskie.
Katowice,

L.dz. 532/6 R.W.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmiocie
zmiany ustawy o nowem uregulowaniu
dodatków z ubez.p.od wypadków.

Katowice, dnia 29. maja 1923r.

D r u k nr. 239. str.1.

Do Pana

M a r s z a ł k a Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

W załączeniu ./.. przesyła

Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany
ustawy o nowem uregulowaniu dodatków z ubezpieczenia
od wypadków uchwalony przez siebie na posiedzeniu
dnia 25. maja 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy
ustawodawczej nadanego jej art. 23. statutu organów-
nego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu

Śląska Rada Wojewódzka.

Przewodniczący: .

/-/ S c h u l t h i s.

O d p i s .

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie zmiany ustawy o nowem uregulowaniu
dodatzków w ubezpieczeniu od wypadków.

Art. 1.

Ustawę o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków z 28. grudnia 1921r. - Reichsgesetzblatt 1922 str.7.- w brzmieniu rozporządzenia z dnia 16. sierpnia 1922r. o podwyższeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz.Ust.Sl.1922 nr.17, poz.58./ i rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 20-go marca 1923r. w przedmiocie podwyższenia dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /Dz.Ust.Sl.1923 nr.16, poz. 106/ zmienia się jak następuje:

I. § 1. otrzymuje następujące brzmienie: Obywatele polscy pobierają rentę na mocy ustawowego ubezpieczenia od wypadków, otrzymując tak długo, jak przebywają w kraju, dodatek do renty.

II. Do § 9. ust.1. dodaje się następujące zdanie3.: Za obco- krajowców uważa się także takim osoby, które nie mają żadnej przynależ- ności państwowej.

III. W § 11.ust.3. wykreśla się liczbę " 1522 "

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 18. lutego 1923r.

Art. 3.

Upoważnia się Wojewodę do ogłoszenia ustawy o nowem uregulowa- niu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków pod nazwą: " Ustawa o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków ", z wypuszczeniem §§ 7,8 w bieżącej numer- paragrafów w tem brzmieniu, jakie wynika z art. I. niniejszej ustawy.

U z a s a d n i e ,

Do projektu o zmianie ustawy o nowem uregulowaniu dodatku w ubezpieczeniu od wypadków.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o nowem uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków przewiduje wprowadzenie reszty przepisów niem. ustawy " Zweites gesetz über Erhöhung der Zulage in der Unfall- versicherung " z dnia 13. lutego 1923r. jakie niemożna było przyjąć do rozporządzenia Rady Wojewódzkiej z dnia 20.marca 1923r. /Dz.Ust.Sl. nr.16, poz.106/ Zmiany artykułu pierwszego są drobne, jednakowoż koni- ze względu na przepis art.184 nr. 3. konwencji genowskiej, który przewiduje, że kapitalizacja rent w myśl ust.pierwszego i drugiego tego samego artykułu obowiązujące tylko tak długo, jak przepisy prawa mater- nego w obu częściach Górnego Śląska będą zgodne jedne z drugimi.

Z tegoż samego powodu ustalono też w art.II. datę mocy obowiązującej ustawy na tą samą datę jak wyżej powołane niem.ustawa.

Artykuł III-ci zaś upoważnia Wojewodę do ustalenia nowego tekstu ustawy o dodatkach w ubezpieczeniu od wypadków.

HG.
Sejm Śląski.

Województwo Śląskie
w Katowicach.
L.dz. R.W. 521.

Katowice, dnia 29. maja 1923r.

Druk nr. 240. str. 1.

Dotyczy: Projekt ustawy w przedmiocie
zmiany ustawy w ogólnym zarządzie kraju
z dn. 30. lipca 1883 zb. praw pruskich str. 195.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883r. zbiór praw pruskich str. 195, uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 25. maja 1923r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej danego jej art. 23. statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Schulthis.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie zmiany ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883r. /Zbiór praw pruskich strona 195./

Art. 1.

§ 106 powyższej ustawy ~~xxxx~~ otrzymuje następujące brzmienie:
" Tytułem kosztów w postępowaniu sporno-administracyjnym przed Wydziałem Powiatowym i Wojewódzkim Sądem Administracyjnym pobiera się ryczałt, którego wysokość ustala Rada Wojewódzka osobnym rozporządzeniem. "

Art. 2.

Za § 106 wstawia się następujący § 106a.:
"Wartość przedmiotu sporu ustala Sąd według swobodnej oceny bez względu na wnioski stron.

Art. 3.

Wykonanie ustawy ~~xxxxxxxxxx~~ niniejszej porucza się Radzie Wojewódzkiej.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek.

U z a s a d n i e n i e.

Dotychczas obowiązujący § 106 ma następująco
brzmienie:

" An Kosten kommt ein Pauschquantum zur Hebung, welches im Höchstbetrage bei dem Kreisausschusse und bei dem Bezirks-
ausschusse sechzig Mark, bei dem Oberverwaltungsgerichte
einhundertfünfzig Mark nicht übersteigt. Für die Gebühren der
Zeugen und Sachverständigen gelten die in Zivilprozessen
zur Anwendung kommenden Vorschriften zu für die Berechnung des
Pauschquantums kann von den Ministern der Finanzen und des
Innern ein Tarif aufgestellt werden. "

Na mocy tego postanowienia wydał wymienieni ministrowie
z dnia 27. II. 1884r. t.zw. " Zirkular und Tarif für die Berec-
nung des Kostenpauschquantums im Verwaltungsstreitverfahren ",
który dotychczas obowiązuje.

Wyznane tam sumy są dla obecnych stosunków nieodpo-
wiednie i założyłoby potrzebę ich zmiany.

Załączony projekt przekazuje Radzie Wojewódzkiej prawo
ustalenia wysokości ryczałtu. Dla usunięcia wszelkich wątpli-
wości postanawia pozatem, iż wartość przedmiotu sporu sąd usta-
według swobodnej oceny bez względu na wnioski stron.

Ze względu na to, iż Rada Wojewódzka uznała ustanowienie
osobnego śląskiego Trybunału Administracyjnego za niowskazane
/Druk sejmowy nr.227/ odnosi się projekt ustawy jedynie do
postępowania sporno-administracyjnego przed Wydziałem powiato-
wym /I. instancja/ i Wojewódzkim Sądem Administracyjnym /II.
instancja/.

Kompetencja Sejmu Śląskiego wynika z art. 39. ustawy za-
wierającej Statut Organiczny.

S e j m Ś l ą s k i.

Komisja budżetowa.

D r u k n r . 241.

Dotyczy druku nr. 179.

Katowice, dnia 30 maja 1923 r.

ZL

S p r a w o z d a n i e z d n i a 30 m a j a 1923 r .

Komisja budżetowa na dzisiejszem posiedzeniu rozpatrywała wniosek nagły posłów G r a j k a i tow. w sprawie uzupełnienia ustawy z dnia 23 marca 1923 r. Dz.Ust.Śl. nr. 16, poz.112, w przedmiocie wynagrodzenia dla księży, udzielających nauki religji: w charakterze nauczycieli nieetatowych w publicznych szkołach powszechnych cieszyńskiej części Województwa Śląskiego i dla świeckich nauczycieli etatowych w tych samych szkołach i stwierdziła słuszność wniosku, wobec czego komisja wnosi o przyjęcie następującej ustawy:

Referent:

// Węgrzyk.

U s t a w a

z dnia
uzupełniająca ustawę z dnia 23 marca 1923 roku Dz.Ust.Śl. nr.16 poz.112 w przedmiocie wynagrodzenia dla księży, udzielających nauki religji w charakterze nauczycieli ~~etatowych~~ nieetatowych w publicznych szkołach powszechnych cieszyńskiej części Województwa Śląskiego dla świeckich nauczycieli etatowych w tych samych szkołach.

Art. 1.

W art.2 ustawy wstawia się między ustępem pierwszym, a drugim nowy ustęp następującej treści:

" Wynagrodzenie za każdą godzinę nauki religji w tygodniu wynosi dla nauczyciela świeckiego miesięcznie w szkole powszechnej - ludowej 1/32 części, w szkole powszechnej - wydziałowej 1/28 części każdorazowego pełnego jego uposażenia miesięcznego."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje od dnia 1. września 1922 r.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Sprawozdanie
Komisji mieszkaniowej i prawnozej.

Na posiedzeniu odbytem w dniu 5 czerwca b.r. rozpatrywały komisje mieszkaniowa i prawnicza Wniosek Rady Wojewódzkiej, druk nr. 204 i wniosek komisji mieszkaniowej celem uzgodnienia wniosków stawianych na plenum Sejmu dnia 30 maja 1923 r., które dało następujący rezultat:

Głosowano najpierw nad poprawką Klubu Ch.Z.L., która przewidywała rozciągnięcie mającej obowiązywać ustawy także na Śląsk Cieszyński.

Poprawka upadła.

Następnie głosowano nad wnioskiem P.P.S. i Ch.Z.L., który proponuje skreślenie art. 2 komisji mieszkaniowej przewidującego rozłożenie kosztów administracyjnych na poszczególnych lokatorów.

Wniosek został przyjęty.

Wobec tego upadł wniosek klubu niemieckiego, który domaga się wstawienia do art. 2. następującego ustępu:

" Wynajmujący powinien przedłożyć lokatorowi wszelkie dowody co do obliczenia przez wynajmującego kosztów mających być pobieranymi od lokatorów na podstawie art. 2."

Następnie głosowano nad wnioskiem Ch.Z.L. przewidującym 500-, względnie 750-krotne podwyższenie komornego. Wniosek upadł.

Przyjęto rezolucję Klubu Ch.Z.L., wzywającą Radę Wojewódzką do przedłożenia Sejmowi projektu ustawy przyznającej biednym i pobierającym renty dodatki do kwot czynszowych za mieszkania w formie analogicznej, jak to władze ze skarbu płacały do środków żywnościowych ludności biednej.

Został także przyjęty wniosek klubu niemieckiego przewidujący przewalutowanie marki niemieckiej na markę polską.

Ustalenie wysokości kwot czynszowych polecają komisje mieszkaniowa i prawnicza Wysokiemu Sejmowi.

// Węgrzyk

R e f e r e n t.

Projekt ustawy mieszkaniowej
w brzmieniu uchwalonym w 2. czytaniu.

U s t a w a

z dnia 13. czerwca 1923r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 15. stycznia 1923r. /Dz.Ust. Śl. nr.7.poz.41./, dotyczący zmiany rozporządzeń Wojewody Śląskiego z dnia 28. czerwca 1922r. i z dnia 3. października 1922r w przedmiocie ochrony lokatorów, oraz lichwy i spekulacji mieszkaniowej.

Art. 1.

§ 1. art.1. ustawy z dnia 15. stycznia 1923r. /Dz.Ust. Śl.nr.7.poz.41./ otrzymuje następujące brzmienie:

Dodatek od czynszu mieszkaniowego wynosi od dnia 1.czerwca 1923r. aż do dalszego zarządzenia:

I/ Przy mieszkaniach 500-krotny czynsz podstawowy z dnia 1.lipca 1914r.

II/ Przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu 750-krotny czynsz podstawowy z dnia 1. lipca 1914r.

Unormowane niniejszą ustawą czynsze najmu mają również zastosowanie przy długoterminowych kontraktach najmu, zawartych przed dniem 1.kwietnia 1923r.

Przy ustalaniu wartości czynszu podstawowego z dnia 1.Lipca 1914r. w walucie polskiej należy postawić markę niemiecką na równi z marką polską.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Tonadto zgłoszona jest następująca rezolucja:

" Żywa się Radę Wojewódzką do jak najprędzego przedłożenia Sejmowi projektu ustawy, przyznającej biednym i pobierającym renty dodatki do kwot czynszowych ze mieszkania, w formie analogicznej, jak to władze ze skarbu dopłacały do środków żywnościowych ludności biednej.

Larszałek: /-/ W o l n y.

W n i o s e k

p. Obrzuta i tow. w sprawie budowy domów.

W y s o k i S o j m raczy uchwalić następującą
rezolucję:

Brak mieszkań da się tylko usunąć przez budowanie nowych domów. Przystąpić do budowy domów mieszkalnych mogą instytucje finansowe, t.j. fabryki, banki, towarzystwa przemysłowe i handlowe. Należy budować domy mieszkalne dla siebie mogą ludzie mający wielkie dochody, a nie mający własnych domów mieszkalnych.

Wobec powyższego Rada Wojewódzka przedłoży w najbliższym czasie projekt ustawy, mocą której zmusiliby się powyżej wspomnianych do natychmiastowego budowania domów mieszkalnych, a w ten kolonji robotniczych i urzędniczych, by powiększyć ilość mieszkań w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 6. czerwca 1923 r.

Wnioskodawcy:

Obrzut,

Medlewski, Sikora, Grajek, Węgrzyk, Gwóźdź.

Wniosek nagły

p. Janickiego i tow. w sprawie upoważnienia Pana
Wojewody do podwyższenia rent dla wszystkich emery-
tów zamieszkujących w Województwie Śląskiem.

Rezolucja:

W y s o k i S e j m z z y w a Radę Wojewódzką, by ta
przedłożyła Wysokiemu Sejmowi w jaknajkrótszym czasie
projekt ustawy, któryby upoważnił Pana Wojewodę
do podwyższenia stopy rentowej dla wszystkich emery-
tów zamieszkujących w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 6. czerwca 1923 r.

Wnioskodawcy:

Janicki,

Termka, Kędzior, Palarczyk, Sobota, Wydra,

Rybarz, Szymkowiakówna, Brzuska.

Wniosek nagły

klubu niemieckiego w sprawie czynszu mieszkaniowego
na części Cieszyńskiej.

T y s o k i S e j m zechce uchwalić:

Art. I § 1, ustawy z dnia 14 lutego 1923 r. /Dz.Ust. .
Śl. Nr. 10, poz. 65/ zmienić się w następujący sposób:

§ 1 art. 1 brzmi: Dodatek do czynszu mieszkaniowego
wynosi:

- a/ przy mieszkaniach i ubikacjach dla szkół i urzędów
300 krotny czynsz podstawowy,
- b/ przy ubikacjach służących dla handlu i przemysłu
500 krotny czynsz podstawowy.

Jako czynsz podstawowy uważa się czynsz z dnia 1 lip-
ca 1914 r.

Katowice, dnia 6 czerwca 1923 r.

Wniosekodawcy:

Dr. Pant,

Goldmann, Schoppa, Kaczmarczyk, Fuchs, Ulitz,
Szczeponik, Jankowski.

Wniosek.

Komisja budżetowa na posiedzeniu swem w dniu 5 czerwca 1923 r. postanowiła zwrócić się do Sejmu Śląskiego z wnioskiem o wybranie uzupełniającej komisji, złożonej z pięciu osób, którejby komisja budżetowa mogła przekazać część swoich agend. Wniosek powyższy ~~u~~użyty jest ten, że przy znacznej nowale wniosków prace komisji obecnie nie posuwają się tak szybko, jakby komisja tego pragnęła.

W y s o k i S e j m przeto uchwalić raczy:

W celu wzmocnienia komisji budżetowej powołuje się podkomisję, z pięciu członków złożoną, która zajmie się rozpatrywaniem wniosków przekazanych jej przez prezydium komisji budżetowej.

Katowice, dnia 6 czerwca 1923 r.

Przewodniczący Komisji:

Dr. Rakowski.

Uzasadnienie.

Art. 3. statutu autonomicznego nadaje Sejmowi Śląskiemu w ust. 2. ustawodawstwo o samorządzie powiatowym i gminnym.

Wymogiem winna być Rada Wojewódzka najwyższą władzą w dziedzinie samorządu jako część administracji, poruczonej gminom i miastom /art. 24. statutu autonomicznego/, albowiem ustawa konstytucyjna zastrzegając bardziej podstawową rzecz, jak ustawodawstwo o samorządzie autonomii śląskiej. Niewątpliwie chciała i wykonanie tych ustaw, a więc najwyższą funkcję w dziedzinie samorządu i nadzoru nad samorządem zastrzedz władzy administracyjnej śląskiej, jaka jest Rada Wojewódzka. Ta tendencja wyrażona niezbyt ściśle w art. 28. stat. auton. koliduje z przepisami obowiązującego ustawodawstwa niemieckiego zastrzegającego szereg prerogatyw a między innymi i rozwiązywanie rad miejskich i gminnych " królowi ".

Celem usunięcia tego niejasnego stanu należałoby wprowadzić projektowane zmiany w obowiązujących ustawach o samorządzie miejskim i gmin wiejskich, przy czym analogicznej nowelizacji ordynacji powiatowej zaniechano, ze względu na obecny stan prawny /śląska ustawa o ustroju powiatowym/, oraz ze względu na potrzebę całkowitej reformy ustawodawstwa w tej dziedzinie.

Pozatem zmieniono też drugi ustęp § 79. ordynacji miejskiej a to ze względu, że łącznie z ustawą o właściwości § 17. nr. 3. przelewał funkcje rozwiązanej rady miejskiej na " Bezirksausschuss/, którego postępowanie uchwalone nie jest jeszcze ostatecznie uregulowane, a tak Sąd Administracyjny, jak Rada Wojewódzka są zbyt przepracowane, by móc się zadań podjąć, które najlepiej spełni komisaryczna rada miejska. Z natury rzeczy pilnym jest ucnrowanie postępowania przy rozwiązywaniu rad miejskich. O wiele mniej aktualna będzie ta kwestja w odniesieniu do gmin wiejskich. Tam też zmianę ustawy ograniczono do kompetencji, aby prawa Rady Wojewódzkiej w odniesieniu do gmin wiejskich nie ograniczyć w porównaniu z miastami.

HG.
S o j m Ś l ą s k i.

D r u k nr. 247.

Województwo Śląskie.
Katowice.

Katowice, dnia 30.maja 1923r.

L.dz. R.W.526.

Dotyczy: Projekt ustawy
w przedmiocie zmiany
ordynacji miejskiej z 30.V.
1853r. i ordynacji gmin
wiejskich z 3.VII.1891r.

Szyjko 3.V.23

Do Pana M a r s z ą ł k a Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt
ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji miejskiej z 30.V.1853r.
i ordynacji gmin wiejskich z 3.VII.1891r. uchwalony przez siebie
na posiedzeniu dnia 25.V.1923r. wykonaniu prawa inicjatywy ustawodaw-
czej nadanego jej artl. 23. statutu organicznego z prośbą o przedło-
żenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka:
Przewodniczący:

/-Schultis.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie zmiany ordynacji miejskiej z 30.maja 1853. i ordynacji
gmin wiejskich z 3.lipca 1891r.

Art. 1.

§ 79. ordynacji miejskich z 30.maja 1853 zb. u.261 otrzy-
muje następujące brzmienie:

Wojewoda może rozporządzeniem wydanym w porozumieniu z Radą Woje-
wódzką, rozwiązać radę miejską. Następnie należy zarządzić nowe wybory
w przeciągu 6.miesięcy od dnia zarządzenia rozwiązującego Radę Miejską.
Aż do wprowadzenia nowo wybranych radnych miejskich sprawuje funkcje
Rady Miejskiej komisaryczna Rada Miejska złożona dla miast stenowiających
osobny powiat z siedmiu dla innych miast i pięciu członków mianowanych
przez Wojewodę w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 2.

Pierwsze zdanie § 142 ordynacji gmin wiejskich z dnia 3.lipca 1891r
/zb.ust.233/ otrzymuje następujące brzmienie:

Reprezentację gminną może rozwiązać Wojewoda, rozporządzeniem
wydanym w porozumieniu z Radą Wojewódzką.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

M a r s z ą ł o k.

HG.

S e j m Ś l ą s k i.

D r u k n r . 248.

W n i o s k n a g ł y

posła A d a m k a i t o w. w sprawie udzielenia subwencji
w wysokości 500 milionów marek polskich / pięćset milionów
marek polskich / Związkowi Inwalidów Wojennych Rzeczypospo-
litej Polskiej na Województwo Śląski w Załężu.

W y s o k i S e j m r a c z y u c h w a l i ć :

Udziela się Związkowi Inwalidów Wojennych Rzeczypos-
politej Polskiej Województwo Śląskiego subwencji w wysokości
500 milionów /pięćset milionów marek polskich / na rozbu-
dowę warsztatów krawieckich i szewskich w Załężu.

W n i o s k o d a w c y :

/--/ Wiechuła, Czajor, Adamok, Lachej, Mokry, Rumpfelt,
Buchwald Kewoll.

W n i o s e k nagły
- - - - -

ks. posła Brzuski i towarzyszy.

Ludność powiatu pszczyńskiego cierpi bardzo z powodu braku mostów na Wiśle.

Most pod Goczałkowicami - Dziedzicami jest niewystarczający w czasie wylewu Wisły komunikacja pieszo i kołmi jest zupełnie przerwana. Most ten jest drewniany, prymitywny do utrzymania zobowiązany jest powiat pszczyński. Z zniknięciem granicy ruch na tym moście jest znaczny, gęsty pojejazd samochodów ciężarowych i osobowych rujnuje go i co roku musi być poważnym nakładem pieniężnym reparowany. Należy przeto rozważyć, czy nie przejąć na etat Wojewódzki szosy z Bielska do Kobióra i przystąpić do budowy mostu odpowiadającego potrzebom już kosztem Województwa.

Za czasów- austriacko-niemieckich były także mosty pod Grzawem - Kaniowem Górą - Jawiszowicami i Nowym Bieruniem - Oświęcinem.

Most pod Grzawem został podczas regulacji Wisły przed kilkunasty laty zniesiony. Był podobny plan pobudowania nowego mostu, lecz do tego nie przyszło.

Pokład mostu pod Górą - Jawiszowicami został podczas wojny zburzony. Most ten zbudowany został przed kilkunasty laty przez księcia na Pszczynie. Są starania, by przejął go powiat Pszczyński, lecz prawdopodobnie dla braku pieniędzy nie mógł tego dotychczas zrobić. Most ten dla ludności naszej szczególnie dla gmin: Góry, Zawadka, Wilowice, Frydek, Wola, Miedzna, i Grzawa jest koniecznie potrzebny, ponieważ znacznie oddalony od Pszczyny mają tuż za Wisłą dworzec Jawiszowice, przystępny dla ruchu osobowego i towarowego.

Most pod nowym Bieruniem a Oświęcinem należy do Województwa naszego a jest bardzo zrujnowany i zawczasu należy pamiętać o gruntownej restauracji wzgl. budowie nowego.

Potrzebne będą także mosty na Wiśle w kierunku Strumienia pomiędzy Łąką i Zembrzegiem, Wisłą i Zarczem. I tę kwestję poleca się rozważyć władz wojewódzkich.

W y s o k i S o j m zechce przeto uchwali:

Wzywa się Wojewodę by,

a/ poczynił starania w kierunku przejęcia szosy prowadzącej z Bielska do Kobióra etat Wojewódzki.

b/ Wygotował projekt budowy mostu na Wiśle pod Goczałkowicami a Dziedzicami.

c/ Zarządził na ten cel kredytów, którą to sprawę Sejm przechylnie rozpatrzyć gotów.

d/ By wpłynął na władze powiatu Pszczyńskiego w kierunku przejęcia mostu pod Górą-Jawiszowicami i udzielił powiatowi Pszczyńskiemu na ten cel subwencji,

e/ By władze Wojewódzkie pamiętały o gruntownej restauracji mostu pod Nowym Bieruniem, nieodzownie potrzebnego dla ruchu tamtejszego.

f/ By rozważono plan budowy mostów pod Łąką-Zembrzegiem, Wisłą i Zarczem.

/-/- Janicki St., Ks. Żug. Brzuska, Jan Kędzior, R. Wydra,

Sobota, Pelarczyk, Lubos Omańkowska.

SP.

S e j m Ś l ą s k i .
- - - - -

Druk nr. 250 dotyczy druku nr. 210.
i 145.

Komisja budżetowa.

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia odbytego dnia 24. maja, obradującego nad wnioskiem Rady Wojewódzkiej w przedmiocie udzielenia kooperatywom pożyczki w wysokości 3 miliardów marek polskich.

Komisja budżetowa w dyskusji nad wnioskiem Rady Wojewódzkiej wzięła pod uwagę wszelkie okoliczności, przemawiające za i przeciw uchwaleniu pożyczki 3 miliardów marek polskich dla spółdzielni. Członkowie komisji wzięli pod uwagę to, że wniosek powyższej wspomniany przedłożyła Sejmowi Rada Wojewódzka w chwili dla kooperatyw bardzo ciężkiej a mianowicie w czasie szybkiego spadania marki polskiej.

Zdaniem posła Janickiego, członka komisji budżetowej obecnie sytuacja uległa daleko idącej zmianie i stworzyła warunki wśród, których kooperatywy polskie winne dać sobie radę bez pomocy Rządu Wojewódzkiego, udzielonej im w formie pożyczki 3 miliardowej. Przeciwko udzieleniu pożyczki głosował także klub niemiecki.

Posłowie, reprezentujący kluby N.P.R. i P.P.S. nie mogli zgodzić się na wywody posła C.Z.L., który położenie finansowe kooperatyw śląskich przedstawił w barwnych kolorach.

Posek Węgrzyk w przemówieniu za uchwaleniem wniosku Rady Wojewódzkiej przedstawił ciężkie położenie finansowe kooperatyw które nie mogą uciec z powodu chwilowej a krótkiej stabilizacji marki polskiej i nie otrzymać pożyczki, którą tak długo im przyrzekano.

Mimo rzeczonych argumentów powyżej wspomnianych posłów wniosek przy głosowaniu upadł.

Komisja budżetowa większością głosów uchwaliła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek, by kooperatywom pożyczki nie udzielono.

Jako referent komisji budżetowej podaję wspomniany wniosek do dyskusji i przyjęcia lub odrzucenia.

Referent:

/--/ W ę g r z y k .

Komisja budżetowa.

Katowice, dnia 8 czerwca 1923 r.

ZL.

S p r a w o z d a n i e.

Na posiedzeniu odbytem w dniu 8. czerwca b.r. komisja budżetowa zajmowała się petycją kuratorjum Okręgu Szkolnego w Krakowie i wnioskiem komisji szkolnej, dotyczącym tejże petycji, zawierającej prośbę o udzielenie subwencji na budowę domu trzecieckiego, i uchwaliła większością głosów odrzucić wniosek komisji szkolnej, uważając, że na pierwszym miejscu jest zainteresowane tem miasto Kraków, mając przez odwiedzanie tegoż miasta gospodarcze korzyści.

Podnoszono, że tem samem prawem mogłoby się zwrócić miasto Tarszawa lub inne miejscowości do Wysokiego Sejmu o udzielenie subwencji.

/Węgrzyk

Referent.

Komisja budżetowa.

ZL.

Dotyczy: Petycja Izby Handl.
i Przem. w Bielsku o udzielenie kredytu w wysokości 50 milionów mkp.

S p r a w o z d a n i e.

Izba Handlowa i Przemysłowa, obejmująca w przeciwieństwie do Izby Handlowej w Katowicach także dział rzemieślniczy, zwróciła się do Sejmu Śląskiego z prośbą o przyznanie jej kredytu w wysokości 50 milionów marek polskich.

Kredyt ten potrzebny jest Izbie Handlowej i Przemysłowej na pokrycie bieżących wydatków administracyjnych, na zapłacenie urzędnikom pensji.

Zapotrzebowanie roczne według preliminarza Izby Handlowej i Przemysłowej wynoszą przeszło 145 milionów mkp. Na mocy polskich ustaw Izba Handlowa i Przemysłowa ma swoje źródła dochodu z dodatku do podatku przemysłowego. Przysługujące jej z tego tytułu wpływy na rok bieżący wyniosły niecałe 26 milionów mkp. Dochód ten nie pokrył ani szóstą część zapotrzebowania. Brak Izbie środków na opłacenie administracji, brak jej również środków na zapłacenie swych zobowiązań w dziedzinie szkolnictwa. Izba Handlowa i Przemysłowa płaci bowiem część kosztów utrzymania dokształcających szkół zawodowych. Z tych powodów udzielenie kredytu Izbie Handlowej i Przemysłowej jest wskazane tem więcej, że chodzi tu o kredyt krótkoterminowy.

Sejm Rzeczypospolitej uchwalił bowiem na rok 1923 nową ustawę, podwyższającą znacznie podatek przemysłowy. Ustawa ta, chociaż jest uchwaloną, nie została jeszcze ogłoszoną, a tem samem nie jest wprowadzoną w życie. Gdyby nowa ustawa już obowiązywała Izba Handlowa i Przemysłowa w Bielsku mogłaby także ściągać należące się jej dodatki do podatku przemysłowego /opłaty od patentów/ i nie potrzebowałaby kredytu.

Komisja budżetowa proponuje wobec tego, aby Wysoki Sejm zechciał Izbie Handlowej i Przemysłowej przyznać kredyt w wysokości 50 milionów marek pol., zaznaczając, że w proponowanej poniżej ustawie wojewódzkie władze skarbowe mają natychmiast umarzać pożyczkę z wpływów podatkowych, jakie przysługiwać będą Izbie Handlowej i Przemysłowej.

Proponowana ustawa ma następujące brzmienie:

U s t a w a

z dnia 1923 roku
w przedmiocie udzielenia Izbie Handlowej i Przemysłowej
w Bielsku celem sanacji budżetu bezprocentowej pożyczki
zwrotnej z wpływów z ustawowych dodatków do państwowego
podatku przemysłowego na rok 1923.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do wyasygnowania 50 milionów marek polskich tytułem bezprocentowej pożyczki zwrotnej z wpływów z ustawowych dodatków do państwowego podatku przemysłowego na rok 1923 dla Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku. Urząd Podatkowy w Bielsku będzie obowiązany wpać pożyczkę od dodatków do państwowego podatku przemysłowego za rok 1923 odtrącić.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawozdanie:

// Edward Rybarz.

Katowice, dnia 14 czerwca 1923 r.

Komisja budżetowa.

ZL.

S p r a w o z d a n i e.

Administracja Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach zwróciła się dnia 26 marca 1923 r. do Wysokiego Sejmu celem uzyskania długoterminowej bezprocentowej pożyczki.

Wniosek swój Spółka Bracka motywuje tem, że wskutek ciągłej dewaluacji jak marki polskiej, tak też i niemieckiej, nie była w stanie pomimo podwyższenia składek członkowskich do Kasy Chorych z 7% w czasie normalnych na 13½, obecnie pokryć obowiązujących świadczeń.

Utrzymanie szpitala i klinik specjalnych, jakoteż zaopatrywanie ich w medykamenty i materiały opatrunkowe pochłaniają olbrzymie sumy.

Ubrania i bielizna dla chorych jest zupełnie zużyta, gdyż podczas trwania wojny, aż do objęcia władzy przez Polskę, Obeschlesischer Knapschaftsverein nie zakupywał nic, na co pomieniona pożyczka ma służyć.

Przytem Spółka Bracka wskazuje na stan kasy, jaki był przy obrotu G.Śląska przez władze polskie.

Suma, którą otrzymała administracja Spółki Brackiej od Obeschlesischer Knapschaftsverein wynosiła 15 000 000 mk.

Komisja socjalna rozpatrywała wniosek ten na jednym ze swych posiedzeń i poleciła komisji budżetowej wniosek ten uwzględnić.

Komisja budżetowa zaważała celem zasięgnięcia bliższych informacji Spółkę Bracką do wydelegowania jednego eksperta. Na następnym posiedzeniu wysłuchano p.dra Czapłę w charakterze eksperta i postanowiono udzielić kredytu pod następującymi warunkami.

Spółce Brackiej udziela się pożyczki w wysokości 750 000 000 obliczonych na podstawie parytetu złotego polskiego na przeciąg 10 lat z tem, że spłata pożyczki nastąpić ma w czterech równych ratach rocznych.

Pierwsza rata płatną jest po upływie 7 lat, licząc od dnia wypłaty.

Pożyczka ma być oprocentowana na 3½% zgóry.

Komisja budżetowa prosi o przyjęcie wniosku i uchwalenie niżej uwidocznionej ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie udzielenia pożyczki Spółce Brackiej w Tarnowskich Górach.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do udzielenia Spółce Brackiej w Tarnowskich Górach terminowej pożyczki w wysokości 750 000 000 mkp. zwrotnej w czterech równych ratach rocznych.

Pierwsza rata płatną jest po upływie 7 lat, licząc od dnia wypłaty pożyczki.

Art. 2.

Pożyczka ma być oprocentowana na 3½% zgóry.

Art. 3.

Pożyczka jest zwrotną według parytetu złotego polskiego, obowiązującego w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu w dniu wypłaty tejże.

Art. 4.

Obliczenie każdorazowej rocznej kwoty raty i przypadających rocznych odsetek nastąpi w złotym polskim, spłata zaś może być uskuteczni w markach polskich według kursu obowiązującego w dniu uiszczenia raty, względnie też odsetek.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Referent // Węgryk.

Katowice, dnia 12 czerwca 1923 r.

Komisja budżetowa.

ZL.

Sprawozdanie.

Komisja budżetowa zgodziła się na udzielenie pożyczki dla miasta Lublińca w wysokości 600 milionów marek pol., za które ma być rozbudowana stara elektrownia miejska w Lublińcu pod następującymi warunkami:

Pożyczka ma być udzielona na przeciąg 4 lat. Procent wynosić ma 4 od sta. Pożyczka ma być udzielona według parytetu złotego polskiego t.j. miasto Lubliniec zwraca Województwu Śląskiemu taką samą wartość złota, jaką otrzyma w dniu wypłaty od Województwa. Jako gwarancję miasto Lubliniec oddaje Województwu w zastaw 5 000 mórg nowego lasu i folwark Zagłówek, obejmujący 720 mórg roli z zabudowaniami.

U s t a w a

z dnia

w przedmiocie przyznania dla miasta Lublińca pożyczki
w wysokości 600 milionów marek polskich.

Art. 1.

Przyznaje się miastu Lublińcowi kredyt w wysokości 600 milionów marek polskich zwrotnych w przeciągu 4-ech lat. Pożyczka jest zwrotną według parytetu złotego polskiego z dnia pobrania pożyczki, obowiązującego w myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu w dniu pobrania pożyczki. Jako gwarancję zastawia miasto Lubliniec Województwu 5 000 mórg lasu i folwark, obejmujący 720 mórg z zabudowaniami.

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Referent:

// St. Janicki.

PC.

S E J H S L A S K I.

Druk Nr. 255.

R e z o l u c j a

posłów Grajka i tom. w sprawie zmiany § 87 ustawy o
radach zakładowych.

Wzywamy p. Wojewodę, aby poczynił kroki u Prezesa
Centralnego w sprawie zmiany § 87 ustawy o radach
zakładowych, w myśl ustawy w Reichsgesetzblatt I.G.
258 z dnia 29. kwietnia 1923 r. i to w sposób następu-
jący:

W ustępie 2. między zdaniem 2 i 3. włącza się zda-
nie:

Pojedyncze części zarobku rocznego policza się
w tej kwocie, która odpowiada w czasie rozstrzygnię-
cia wysokości zarobku i poborów niarodajnej grupy za-
robkowej.

Katowice, dnia 14. czerwca 1923 r.

Grajek,

Pronobis, Grózdź, Obrzut, Iędlenski, Węgrzyk, Sikora.

SP.

S e j m Ś l ą s k i

Druk nr. 256.

T n i o s e k n a g ł y

Klubu niemieckiego w przedmiocie rozporządzenia Komisji Rządowej Śląskiej z dnia 19 sierpnia 1921 r., Prez. 661, w sprawie opisów i wpisów szkolnych dzieci w obowiązkowym wieku szkolnym na rok szkolny 1921 /22 i rozporządzenia Komisji szkolnej z dnia 12 czerwca 1922 l.II. - 838/1.

T y s o k i S e j m r a c z y u c h w a l i ć :

- 1/ Uchyła się ważność rozporządzenia Tymczasowej Komisji Rządowej Śląska Cieszyńskiego z dnia 19 sierpnia 1921 r. Prez. 661.
i rozporządzenia komisji szkolnej z dnia 12 czerwca 1922 r.
l,II. - 838/1.
- 2/ Wpis dzieci w obowiązkowym wieku szkolnym uskutecznia się przez Dyрекcję szkół.
- 3/ Rodzicom lub ich zastępcom przysługuje prawo do wybrania szkoły, do której chcą swoje dzieci posyłać, według swobodnego uznania i bez wywierania wpływu.

U z a s a d n i e n i e .

Powołane rozporządzenia mają ważność na rok szkolny 1922/23. Ponieważ rok szkolny zbliża się do końca, a nowe wpisy stają się koniecznymi, przeto należy nową odnośną ustawę uważać za niezbędną.

Katowice, dnia 13. czerwca 1923 r.

T n i o s k o d a w c y :

/-/ Dr. Pant, Schoppa, Fuchs, Ulitz, Reitzenstein, Szczeponik,
Sabass, Goldmann, Jawlas.

W n i o s e k n a g ł y

Wobec ujawniającego się braku cukru i niezwykłej drożyzny tegoż, niżej podpisani proponują, aby Wysoki Sejm zechciał uchwalić rezolucję następującą:

Poleca się Radzie Wojewódzkiej, aby z zapasów cukru Wydziału Aprowizacji sprzedała kupcom, a w pierwszej linii kooperatywnom na Śląsku odpowiednie ilości cukru w celu zapobieżenia braku i drożyznie tego artykułu. Na sprzedających winien być przytem ułożony obowiązek sprzedawania ludności cukru w mniejszych ilościach dla uniemożliwienia gromadzenia cukru w celach spekulacyjnych.

Katowice, dnia 26 czerwca 1923 r.

Wnioskodawcy:

Ks. Brzuska,

Orłowski, Kędzior, Wydr, Łukaszek, Rybacz, Sobota,

Szymonickówna, Janicki, Polarezyk.

Druk Nr. 257 B.

W n i o s e k n a g ł y

Klubu niemieckiego w sprawie drożyzny cukru.

Na górnosląskiej części Województwa Śląskiego cukier osiągnął niezmiernie wysoką cenę około 18 000 mk. za 1 funt, podczas gdy na reszcie obszaru Polski np. w Krakowie i Poznaniu cena z 1 funt cukru wynosi tylko około 6 500 mkp.

Czy p. Wojewoda może podać przyczyny, dlaczego na górnosląskiej części Województwa Śląskiego cukier doszedł do takich niezmiernie wysokich cen, a co p. Wojewoda zamierza uczynić, aby takim nieznośnym stosunkom zapobiedz.

Katowice, dnia 26 czerwca 1923 r.

Reitzenstein,

Pawles, Ulitz, Janowski, Dr. Pant. Schoppe, Szczołowski, Kaczmarek, Goldmann.

U n i o s e k

posłów Pronobis i tow. w sprawie przydziału cukru
spółdzielniom.

Obecnie jesteśmy świadkami niebywałego wprost spadku
walorów naszej. Nastęstwem tego jest naturalnie drożyzna, która trwo-
gą napawa już nie tylko robotnika i pracownika ludu, lecz każdego
obywatele.

Smalec, mięso, chleb drożeją zawrotną szybkością, soli
zabrakło, cukru brak zupełnie, pojawił się natomiast w handlu cukier
amerykański, którego pochodzenia jednakże nikt nie jest w stanie spraw-
dzić. Cena za ten cukier wynosi 16-18.000 mdp. za funt!

Celem częściowej naprawy stosunków, wobec faktu, że spe-
kulanci pochowali cukier krajowy, który przy sprzyjającej konjunkturze
sprzedają obecnie po lichwiarskich o porstę wlokających cenach, należy
przeznaczyć stały przydział cukru krajowego dla spółdzielni, aby one
przez podaż tańszego cukru krajowego powstrzymywały lichwiarskie za-
chwy spekulantów i obniżały w ten sposób ceny za cukier.

Sejm wyznacza Wojewodę do poczynienia kroków, aby z cukru
krajowego przeznaczono 100 ton miesięcznie dla kooperatywn, które to ilości
otrzymywać będą bezpośrednio z cukrowni miesięcznie przez Mini-
sterstwo Wskazanej.

/Podpis/

/-/ Pronobis	Obrzut	Silona
Łądek	Szuśc	Łęczyca

W n i o s e k n a g ł y
- - - - -

komisji szkolnej w sprawie dostarczenia kredytów na zakupno
książek szkolnych dla ubogiej dzietwy szkół ludowych i średnich
Województwa Śląskiego.

Szkolnictwo Wojewódzkie jak i średnie cierpi ogromnie wskutek braku książek szkolnych dlatego, też wyniki nauki i wychowania nie odpowiadają wymaganiom rodziców i władz szkolnych. Czasy powojenne spowodowały wielką drożyznę papieru i robót drukarskich tak, iż zakupno książek dla uczniów szkół ludowych wymaga kilkadziesiąt- dla szkół średnich kilkaset tysięcy marek polskich. Także liczba nakładców i wydawców książek szkolnych zmniejszyła się ogromnie do tego stopnia, że kierownictwa szkół pomimo usilnych starań nie mogą z początkiem roku zamówić względnie zakupić dostateczną ilość książek szkolnych.

Ażebym brakom tym zapobiedz i umożliwić uczniom najbiedniejszym nabycie książek szkolnych powinien Sejm Śląski uchwalić odpowiednie kredyty, któreby umożliwiły Wydziałowi Oświecenia Publicznego zamówienia natzas i wyłanianie do poszczególnych szkół dostatecznej ilości książek szkolnych dla ubogiej dzietwy. Licząc iż 1/5. uczniów względnie studentów uczęszczających do szkół ludowych i średnich nie potrafi z własnych środków nabyć książek szkolnych należy wstawić kwotę w wysokości co najmniej 1 Miljarda marek polskich na zakupno książek szkolnych i oddać kwotę tę do dyspozycji Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach.

Szuścik, Jelarczyk, Dr. Tent, Wiechuła, ks. Eug. Brzuska,
Obrzut, Ulitz, Lathen, Lachej.

Komisja Socjalna.

Dotyczy: Ustawy tymczasowej
o przekształceniu ustawy
o ubezpieczeniu funkcyjnar-
juszy prywatnych.

ZL

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia komisji socjalnej z dnia 23 czerwca r.b.
obradującego nad projektem Ustawy Ubezpieczenia Urzędników
Prywatnych.

Biorąc pod uwagę, że nowy projekt Ustawy Ubezpieczenia Urzędników i funkcyjnarjuszy prywatnych, musi być szczegółowo rozpatrzony w komisji, a następnie na pełnym posiedzeniu sejmowym i że z powodu tego ustawa ta nie będzie mogła być wprowadzona w życie przed upływem kilku tygodni, a może i miesięcy.

Komisja postanowiła przedłożyć Sejmowi projekt Ustawy tymczasowej, umożliwiającej Urzędowi Ubezpieczeń ściąganie składek od tych, którzy podlegają ubezpieczeniu /Druk nr. 221/.

Ponieważ nieuiszczanie składek może spowodować szkody dla ubezpieczonych, komisja socjalna prosi Sejm o jak najszybsze uchwalenie przedłożonego projektu Ustawy tymczasowej.

Referentka

// Omańkowska.

Ustawa tymczasowa

z dnia 1923 roku
w przedmiocie przekształcenia ustawy o ubezpieczeniu
funkcyjnarjuszy prywatnych.

Art. 1.

Ustawa o ubezpieczeniu funkcyjnarjuszy prywatnych z dnia 20.
12. 1911. R. G. Bl. str. 489 zostaje zmieniona, jak następuje:
§ 16 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 16.

Według wysokości rocznego zarobku ustala się dla ubezpieczonych z mocą obowiązującą od 1. stycznia do 28. lutego 1923 r. włącznie następujące klasy pobrań w markach niemieckich.

Klasa	1	do	7.200 mkn.	czyli	mies.	600 mkn.
"	2	od więcej niż 7 200	14 400	"	"	600 - 1 200
"	3	" 14 400	28 800	"	"	1 200 - 2 400
"	4	" 28 800	50 400	"	"	2 400 - 4 200
"	5	" 50 400	72 000	"	"	4 200 - 6 000
"	6	" 72 000	108 000	"	"	6 000 - 9 000
"	7	" 108 000	144 000	"	"	9 000 - 12 000
"	8	" 144 000	216 000	"	"	12 000 - 18 000
"	9	" 216 000	324 000	"	"	18 000 - 27 000
"	10	" 324 000	432 000	"	"	27 000 - 36 000
"	11	" 432 000	576 000	"	"	36 000 - 48 000
"	12	" 576 000	720 000	"	"	48 000 - 60 000
"	13	" ponad	720 000	"	"	60 000 - i więcej,

zaś z mocą obowiązującą od 1 marca 1923 nadal następujące klasy pobrań w markach polskich:

Klasa 1.	do	12 600	12 600 mkp.	czyli mies.	1050 mkp.
" 2.	od więcej niż	12 600	25 200 mkp.	" "	1050 - 2100 "
" 3	"	25 200	50 400	" "	2100 - 4200 "
" 4	"	50 400	88 200	" "	4200 - 7350 "
" 5	"	88 200	126 000	" "	7350 - 10500 "
" 6	"	126 000	189 000	" "	10500 - 15750 "
" 7	"	189 000	252 000	" "	15750 - 20100 "
" 8	"	252 000	378 000	" "	20100 - 31500 "
" 9	"	378 000	567 000	" "	31500 - 47250 "
" 10	"	567 000	756 000	" "	47250 - 63000 "
" 11	"	756 000	1008 000	" "	63000 - 84000 "
" 12	"	1008 000	1260 000	" "	84000 - 105000 "
" 13	"	przed	1260 000	" "	105000 - i więcej.

§ 172 otrzymuje następujące brzmienie:

§ 172.

Miesięczne wkładki wynoszą w okresie od 1 stycznia do 28. lutego 1923 r. łącznie w markach niemieckich:

w klasie zarobkowej	1	60 mkn.
" "	2	100 "
" "	3	170 "
" "	4	280 "
" "	5	420 "
" "	6	600 "
" "	7	820 "
" "	8	1150 "
" "	9	1500 "
" "	10	2340 "
" "	11	3100 "
" "	12	3970 "
" "	13	4840 "

zaś od 1 marca 1923 r. nadal w markach polskich.

w klasie zarobkowej	1	100 mkp.
" "	2	200 "
" "	3	300 "
" "	4	500 "
" "	5	700 "
" "	6	1100 "
" "	7	1400 "
" "	8	2000 "
" "	9	3000 "
" "	10	4000 "
" "	11	5500 "
" "	12	7000 "
" "	13	8500 "

Art. 2.

Do § 179 ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszy prywatnych dodaje się następujący drugi ustęp:

Wszelkie zaległe składki ewentl. należne dopłaty należy uiścić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego w Król.-Hucie w następujących terminach:

Za miesiąc grudzień,	styczeń i luty	ze składkami	lipcowymi
" "	marzec	" "	sierpniowymi
" "	kwiecień	" "	wrześniowymi
" "	maj	" "	październиковymi
" "	czerwiec	" "	listopadowymi.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie od dnia ogłoszenia z mocą obowiązującą od terminów wyznaczonych w §§ 16 i 172.

Art. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Merszałek.

S e j m Ś l ą s k i .

SP.

Katowice, dnia 14.VI.1923 r.

Druk nr. 260, ddt.dr.nr.188

Śląska Rada Wojewódzka
L.R. 582/1.

Dotyczy: projektu
zmiany rozporządzenia
Wojewody Śl. z 3. X.
1922 r. D.U.Śl. Nr. 27.poz. 99.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

Mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi w załączeniu ponownie projekt zmiany rozporządzenia Wojewody Śl. z 3. X.1922. D.U.Śl.Nr. 27.poz. 99. i opracowany na nowo przez Wydział Zdrowia Publ. Województwa, po podjęciu pierwotnego projektu z Komisji prawniczej Sejmu, w myśl ustnego porozumienia się naczelnika tego Wydziału z Panem Marszałkiem.

Zarazem mam zaszczyt zawiadomić, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia Publ. reskryptem z 5. VI.rb. Nr.Pr. 31547 oznajmiło mi, iż przeciwko projektowi ustawy zawartemu w druku sejmowym Nr.188 nie podano zasadniczych zarzutów.

Wojewoda Śląski:

~ /-/ Schultis.

Województwo Śląskie
w Katowicach.

Katowice, dnia 16.IV.23.

L. Wydz. IV. 798.

Dotyczy: uzupełnienia rozporządzenia austriackiego Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 27 maja 1911 /R.G.Bl.Nr. 103/ w przedmiocie prowadzenia aptek publicznych i zakładowych na obszarze cieszyńskim Województwa Śląskiego.

U s t a w a

Z dnia 1923 r. w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia austriackiego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 maja 1911 /R.G.Bl.No. 103/ o prowadzeniu aptek publicznych i zakładowych na obszarze cieszyńskim Województwa Śląskiego.

Art.1.

Art. 1.

§ 8. ustęp 2. przepisów o urządzeniu aptek, ogłoszonych jako załącznik do rozporządzenia austriackiego Ministra Spraw Wewnętrznych dnia 27 maja 1911 r. /Dz.U.P. Nr. 103/, otrzymuje brzmienie następujące:
"oficyna apteczna musi być odpowiednio wielka, sucha, oświetlona, łatwo ogrzewalna i mieć ponad drzwiami głównymi wyraźny napis "Apteka". Obok drzwi głównych winien być umieszczony przeznaczony dla apteki dzwonek z napisem "Dzwonek nocny".

Art. 2.

§ 8 rozporządzenia austriackiego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 maja 1911 /R.G.Bl.Nr.103/ uzupełnia się, jak następuje:
"Wskazówka sygnatura musi zawierać w języku polskim wyraźnie i czytelnie:

- a/ oznaczenie apteki, wydającej lekarstwo,
- b/ dzień przyrządzenia lekarstwa,
- c/ przepis użycia lekarstwa.

Oprócz tego na wskazówce sygnaturze muszą być podane części składowe lekarstwa oraz nazwisko chorego, o ile to z przepisów wynika.

Art. 3.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać rozporządzenie Wojewody z dnia 3 października 1922 /Dz.Ust. Śl.No. 27.poz. 99./

Art. 4.

Wykroczenia przeciw artykułowi 1 i 2 tej ustawy podlegają grzywnie do 200 000 marek polskich, w razie niemożności ściągnięcia grzywny stosuje się analogicznie § 41.Nr.3. ustawy z dnia 18 grudnia 1906 r., o ile nie powinny być zastosowane postanowienia ogólnej ustawy karnej.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dnia jej ogłoszenia na obszarze częszynskiej części Województwa Śląskiego.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Wojewodzie.

Śląska Rada Wojenódzka.
L.R.W. 610.

Dot: projektu ustawy w przed-
miocie zmiany artykułu 5 roz-
porządzenia z 14. czerwca 1922
/Dz.U.Śl.No.1.poz.9/ zatwier-
dzonego artykułu 3 ustawy z 22.
grudnia 1922 /Dz.U.Śl.No.2,p.10/.

Katowice, dnia 26 czerwca 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w/ Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojenódzka pro-
jest ustawy w przedmiocie zmiany artykułu 5 roz-
porządzenia z 14. czerwca 1922 /Dz.U.Śl.No.1,
poz. 9/ zatwierdzonego artykułem 3 ustawy z 22
grudnia 1922 /Dz.U.Śl. No 2 poz. 10/ uchwalony
na posiedzeniu dnia 26.VI.1923 w wykonaniu prawa
inicjatywy ustawodawczej, nadanego jej art. 23.
statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go
Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojenódzka:
Przewodniczący:

W. S.
/-/ podpis.

Ustawa

z dnia . . . 1923 roku
w przedmiocie zmiany art. 5 rozporządzenia z 14. czerw-
ca 1922 /Dz.U.Śl.No.1 poz. 9./ zatwierdzonego arty-
kułem 3 ustawy z 22. grudnia 1922 /Dz.U.Śl.No.2,poz.10/.

W ustępie pierwszym artykułu 5 rozporządzenia
z 14. czerwca 1922 /Dz.U.Śl.No.1, poz.9/ zatwierdzone-
go artykułem 3 ustawy z 22. grudnia 1922 /Dz.U.Śl.No.2/
23 poz. 10./ słowa "nie dłużej jak do upływu końca to-
go miesiąca, w którym minie rok od objęcia władzy
państwowej w Wojenództwie Śląskiem przez Rzeczpospolitą
Polską," zastępuje się słowami "nie dłużej niż do koń-
ca roku 1923."

Marszałek.

Uzasadnienie.

Na mocy art. 5 rozporządzenia z 14. czerwca 1922
/Dz.U.Śl.No.1 poz. 9/ funkcjonariusze państwowej służby
cywilnej, przeniesieni, względnie przydzieleni stale
do służby wojenódzkiej w gornosląskiej części Wojenództwa
Śląskiego, którzy z braku mieszkania lub innych bardzo
ważnych przyczyn nie mogą na swe miejsce stałe
sprowadzić swej rodziny /żony i dzieci/, otrzymali do-
tychczas, tytułem odszkodowania za straty wyrządzone ko-
niecznością prowadzenia dwóch odrębnych gospodarstw
domowych, miesięcznie 50 % pełnych poborów.

Z dniem 30. czerwca zgłosiła jednak moc obowiązująca
powyższego przepisu i funkcjonariusze ci stanęli wobec
groźby znalezienia się w najbardziej krytycznym polo-

finansowa. -

Nie ulega wątpliwości, że sytuacja urzędników ma być prowadzić pod względem gospodarczym jest trudna. -

Wyznaczając u siebie je w sposób, do którego przeprowadzenia z 17. czerwca 1922 przynależało o urzędników i funkcjonariuszy wojskowych zmuszając prowadzić pod względem gospodarczym, 50 % dodatków ustanowić liczyć więc z pensjami, nato, że do tej pory będą wszyscy mieli rodziny i mieszkali w Warszawie.

Wierunki, które się z nimi wiązały, wyłożyły, spowodowały, że wielu się to nie udało. Znaczna część tych, którzy z początku prowadzili dwa domy, udało się to właśnie istotnie uzyskać między innymi i rodziną, sprowadzić, wielu jednak z własnych przydzielonych względnie przeznaczonych później do służby w Wojsku Polskim, mimo to wielu, mieszkań do - tychczas nie otrzymało, a kilku dotychczas jeszcze musi mieszkać w hotelach.

Przydział mieszkań dla urzędników ciągle się odbywa, lecz wszystkie potrzeby natęża zaspokojenie być nie może.

Cyfra urzędników nie mających obecnie mieszkań w Warszawie, jest następująca:

W Urzędzie Wojewódzkim:	36
Pozostali urzędnicy wojewódzkiego /nie prowincji/	19
razem :	55.

Cyfra ta wskazuje mniej więcej się będzie ciagle tak, że należy się spodziewać, iż do końca roku będą wszyscy urzędnicy i funkcjonariusze mogli rodziny swoje do miejsc ich urzędowania sprowadzić.

Wadzeniem się, że ustawa, o której przedłożenie chodzi, nie uprawnia bezwzględnie każdego urzędnika prowadzącego dwa domy do poboru dodatków, lecz posortowania wojewódzkie prawo rozstrzygnięcia, czy w poszczególnym wypadku urzędnik uwzględnić funkcjonariusza do prowadzenia dwóch domów istotnie jest konieczne.

Komisja Socjalna.

ZL

W n i o s e k

komisji socjalnej w sprawie żądania Rządu Centralnego o zniesienie ustawy z dnia 3 listopada 1922 r., dotyczącej uposażenia urzędników wojewódzkich o 40% wyżej, jak w innych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Komisja socjalna Sejmu Śląskiego wzywa Pana Wojewodę Śląskiego do wypracowania jednolitej pragmatyki dla wszystkich urzędników wojewódzkich w łączności z wszystkimi udogodnieniami, jakie posiadają urzędnicy państwowi w innych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej.

// Pronobis.	// Wiechuła.	// Łukaszek.
// Omańkowska.	// Pawlas.	// Obrzut.

Katowice, dnia 27 czerwca 1923 r.

W n i o s e k

Klubu Niemieckiego w sprawie likwidacji niemieckiego gimnazjum w Cieszynie.

Rada Wojewódzka uchwaliła na swem posiedzeniu z dnia 15. czerwca b.r. likwidację gimnazjum cieszyńskiego, a uchwała ta ma być przeprowadzona takim sposobem, że wielka liczba tak uczni, jak i nauczycieli zostanie ciężko poszkodowana. Ponieważ sprawą tą zajmowała się tak komisja szkolna, jak i komisja budżetowa, a w obu komisjach wyrażono mniemanie, że można będzie uniknąć wszelkich bezwzględności, przeto

W y s o k i S e j m raczy uchwalić:

Znosi się uchwałę Rady Wojewódzkiej w przedmiocie likwidacji niemieckiego gimnazjum cieszyńskiego i przekazuje się ją Sejmowi do pownego rozpatrywania i przedłożenia plenum Sejmu Śląskiego.

Wnioskodawcy:

// Dr. Pant.	// Szczepońnik.	// Schoppa.
// Ulitz.	// Kaczmarczyk.	// Goldmann.
// Pawlas.	// v.Reitzenstein.	// Mayer.

SP.

Sejm Śląski.

Śląska Rada Wojewódzka

L.R.F. 597.

Dotyczy: założenie szkoły
budowlanej w Katowicach.

Katowice, dnia 23 czerwca 23

Druk nr. 264.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u .

Rada Wojewódzka przedkłada w załączeniu ^/. uchwalone przez siebie w wykonaniu nadanego art. 23. statutu autonomicznego prawa inicjatywy ustawodawczej na posiedzeniu dnia 22.VI.1923. projekt ustawy w przedmiocie uruchomienia szkoły budowlanej w Katowicach z prośbą o przedłożenie go Sejmowi.

Ze względu na konieczność otwarcia szkoły z dniem 1.9.1923. i potrzebę poczynienia już teraz przygotowań w tym celu uprasza Rada Wojewódzka o traktowanie niniejszego przedłożenia jako wniosku nagłego.

Śląska Rada Wojewódzka:

Przewodniczący:

/-/ Schultis.

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie uruchomienia szkoły budowlanej w Katowicach.

Art. 1.

Z nowym rokiem szkolnym 1923/24 reaktymuje się Baugewerkschule w Katowicach, jako "Szkołę Budowlaną" w Katowicach.

Art. 2.

Organizację Szkoły Budowlanej i plany naukowe oznaczy Rada Wojewódzka, biorąc za podstawę plany dawnej Baugewerkschule z uwzględnieniem zmian nakazanych nowymi stosunkami wynikłymi z przejęciem władzy na G.Śląsku przez Państwo Polskie.

Art. 3

W celu reaktymowania Szkoły Budowlanej przyznaje się władzom Wojewódzkim dodatkowy kredyt w części VI Dział 5. budżetu roku 1923 na wydatki osobowe i rzeczowe w kwocie 483.058.402,- mkp. w wydatku tym przyjmuje się stosunek 7.000,- mkp. za 1.złp. Przekroczenie kredytu może nastąpić w razie wzrostu drożyzny, lecz tylko w granicach równowartości wyżej wymienionej ceny w złotych polskich.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy porucza się Wojewodzie.

M a r s z a ł e k :

U z a s a d n i e .

Potrzeby rozbudowy szkolnictwa zawodowego w Województwie nie potrzeba bliżej uzasadniać. Konieczność uruchomienia szkoły budowlanej uznały władze centralne, a mianowicie Ministerstwo W.R. i O. P.K.Z. oraz P.i H. i zwróciły się do Wojewody Śląskiego o poczynienie kroków w tym celu. — Rada Wojewódzka uznaje ze swej strony nieodzowną konieczność otwarcia szkoły.

Szkoła budowlana będzie pracowała na podstawie tych samych planów naukowych, które obowiązywały w dawnej Baugewerkschule z tą atoli zmianą, że zamiast języka niemieckiego będzie wprowadzony język polski, jakoteż nauka teologii, geografii polski i nauka religji.

Przy szkole tej otworzy się:

- a/ jednoroczny kurs dla nauczycieli dokształcających szkół zawodowych,
 - b/ szkołę dokształcającą dla pracowników budowlanych, oraz
 - c/ sezonową szkołę dla podmajtrzych murarskich, —
- otwarcie szkół względnie kursów pod a.b. i c. wymienionych jest wskazanem, ponieważ dokształcające szkolnictwo zawodowe prawie zupełnie zamarło przedewszystkiem wskutek braku nauczycieli. Należy tedy szkolnictwo to rozwinąć jak najwięcej, co włącznie nastąpiło na kursach dokształcających.

Kursa te odbywać się będą w godzinach popołudniowych, tak że nauczyciele biorący w nich udział będą mogli przedpołudniem spełniać swe obowiązki w szkole, popołudniu zaś brać udział w kursie.

Z wyżej zorganizowanemi szkołami zawodowemi połączone są zwykle szkoły niżej zorganizowane ze względu na to, że ucza w nich nauczyciele fachowcy zakładu głównego i że kosztu tych szkół wskutek połączenia z inną szkołą się zmniejszają.

Dlatego też Rada Wojewódzka ma zamiar połączyć ze szkołą budowlaną dokształcającą szkołę dla pracowników budowlanych.

Z tych samych powodów Rada Wojewódzka ma zamiar otworzyć przy szkole budowlanej sezonową szkołę zawodową dla podmajtrzych budowlanych, w której nauka odbywa się od 1 listopada do 31 marca przez dwa semestra.

Dla wyżej wymienionych szkół i kursów potrzebne będą, potrzeba 3 stałych nauczycieli włącznie z dyrektorem w VII wzgl. VI stopniu służbowym pragmatyki polskiej oraz 1 terejan w 3. stopniu niższych funkcyjnarjuszów — a ponadto siły dochodzące, które będą udzielały nauki jako siły kontraktowe.

Szkołę zamierza Rada Wojewódzka pomieścić w będącej własnością Magistratu w Katowicach szkole Kleista, która na ten cel będzie częściowo przez Magistrat odstąpioną. — Ponieważ atoli szkoła ta jest zniszczoną, zachodzi potrzeba wydatnego jej remontu, — którego przeprowadzenie na koszt Województwa Magistrat stawia wnioski

I. Wydatki wynoszące będą na

1/ szkołę budowlaną	mkp. 60.253.402,—
2/ kurs dla nauczycieli szkół dokształcających	" 8.030 000,—
3/ szkołę dla podmajtrzych	" 6.745 000,—
4/ 2 klasy szkoły dokształcającej dla pracowników budowlanych	" 8.030.000,—

Suma mpk. 83.058.402,—

II. Remont budynku.

400 000 000,—

R a z e m mpk.

483.058.402.

Wydatki po I. są wyszczególnione w załączonych tu zestawieniach pod 1/ do 4/.

Wydatek zaś pod II/ przewidziano na podstawie kosztorysu Magistratu sprawdzonego przez Oddział Robót Publicznych.

Koszta utrzymania szkoły budowlanej w Katowicach od 1. IX.1927
do 31.XII.1923 r.

Zielał: § Rozdz. Poz. Wydatki:			Zwyczajne:	Nadzwyczajne:
5	1. X	Uposażenie	44,753.402.	15,500 000,-
	1.	Urzednicy		
		a/płaca	48.160	
		b/dodatki drożyzniane	21,340 55	
	2.	funkcjonariusze nizsi		
		a/płaca	2.250	
		b/dodatki drożyzniane	4,718.855	
		razem § 1	25,903.320.	
	2.	Inne wydatki osobowe		
	2.	renumeracje i zapomogi	10.082	
	3.	opłaty kas chorych	200.000	
	3.	Godziny nadliczbowe	2.340 000	
		razem § 2	2.550.082	
	3.	Pomieszczenie		
	1	Lokal		
	2	a/opłata	425.000	
		b/światło	200 000	
		c/utrzymanie porządku	2,000 000	
		razem § 3	2,625 000,-	
	4.	Wydatki biurowe		
	2	materiały pisarskie	125.000	
	3	Druki	1.000 000	
	4	Książki i pisma	2.000 000	5,000 000,-
	5	Pocztowe wydatki	50 000	-
		razem § 4.	3,175.000,-	5,000 000,-
	4 a	Środki naukowe	10,000 000	
	5	Koszta podróży i przesiedlenia		
	2	przesiedlenia		10.000 000,-
	3	przeniesienie inwentarza		500 000
		razem § 5.		10.500 000,-
	6.	Inne wydatki		
	7	Nieprzenidziane wydatki	500 000,-	

O b j a ś n i e n i a !

Stan personalny:

- 1 dyrektor VII stopnia płac urzęd. państw. ze średnią rodziną;
 2 nauczycieli VII st. pł. urzęd. państw. ze średnią rodziną,
 1 tercjan 3 stopnia płac niższych funkcjonarjuszów państw. ze średnią rodziną.

Poz. 1. § 1. Obliczono płacę dyrektora od 1.VIII.1923 r. płacę 2 nauczycieli od 1.IX.1923 r.

Poz 2. § 2. Płace tercjana obliczono od 1.VIII 1923 r.

Poz 1. Obliczono według instrukcji,

poz. 3. Opłatę kas chorych za 1 tercjana przez 5 miesięcy przyjęto w wysokości 40 000 mkp. przez 5 mies. według doświadczenia.

poz. 5. za 36 godzin nadliczbowych należać się będzie 2,340 000 mkp.

§ 3.
 Poz. 1. Za adaptację Szkoły Kleista należać się będzie 500 000 000 mkp. kwota ta jest kwotą pożyczkową, ściągą gąlną z tych, którzy szkołę zniszczyli.

poz. 2a. obliczono według instrukcji dla trzech lokali.

2b. obliczono na podstawie doświadczenia.

2c. obliczono po 500 000 mkp. miesięcznie.

§ 4.
 Poz. 2. obliczono według doświadczenia.

poz. 3. na nowe druki preliniuje się 1,000 000 mkp. w wydatkach zwyczajnych. Na zakupno nowych wydawnictw naukowych ~~500 000~~ 5 000 000 mkp. w wydatkach nadzwyczajnych.

Poz. 5. Na portorja pocztowe 50 000 mkp,

§ 4a

Przyjmując, że szkoła ma dostateczną ilość środków naukowych przeznaczających się na uzupełnienie konieczne zbiorów 1,000 000 mkp.

§ 5.
 Poz. 2. Na koszty przesiedlenia 2 nauczycieli, 1 dyrektora preliniuje się w wydatkach nadzwyczajnych 10 000 000 mkp.
 poz. 3. na przeniesienie potrzebnego inventarza z Urzędu Wojewódzkiego przeznaczają się w wydatkach nadzwyczajnych 500.000 mkp.

§ 7.
 Poz. 7. Na nieprzewidziane wydatki przeznaczają się 500000 mkp.

Koszta utrzymania kursu dla nauczycieli przy
Szkole Budowlanej w Katowicach od 1.IX.1923 r. do 31. XII.23.

Dział:	Rozdz:	§	Pozycja	Wydatki:	Zryczajne:	Nadzwyczajne:
5	2	5	Inne wydatki personalne	8,030.000,-		
	2		Godziny nadliczbowe	4,700.000,-		
	3		pomieszczenie			
			a/ opał	150 000		
			b/ światło	50 000		
			Razem § 3.	200 000,-		
	4.		Wydatki biurowe			
		2.	Materiały pisarskie	20 000,-		
		3.	druki	500 000,-		
		4.	Książki i pismo	500 000,-		
		5.	Pocztowe wydatki	10 000,-		
			Razem § 4.	1,050.000,-		
	4a		Pomoce naukowe	2,000 000,-		
	7.		Inne wydatki			
		7	Nieprzewidziane wydatki	100 000,-		

§ 2.

Poz. 5. Obliczone za 16 godzin tygodniowej w rachunku miesięcznym przez 4 miesiące nauki i 8 godzin wynagrodzenia Dyrektora szkoły za kierownictwo przez 4 miesiące.

§ 3.

Poz.2. a. obliczono według instrukcji,

2.b. obliczono na podstawie doświadczenia,

§ 4.

obliczono na podstawie doświadczenia.

§ 5 a. Przyjmuje się, że specjalne środki naukowe będzie trzeba tylko w bardzo drobnej mierze uzupełnić.

§ 7a Na nieprzewidziane wydatki przeznacza się 100 000 mkp.

Koszta utrzymania dokształcającej szkoły zawodowej dla
pracowników budowlanych przy szkole budowlanej w Katowicach.
od 1/IX.1923 r. do 31. XII.1923 r.

Dział:	Rozdz.	§	Poz.	Wydatki:	Zryczajne:	Nadzwyczajne:
--------	--------	---	------	----------	------------	---------------

Koszta utrzymania tej szkoły preliniuje się w tej samej wysokości co kursu dla kształcenia nauczycieli./2 klasy à 8 godzin nauki tygodniowo./

Koszta utrzymania szkoły
dla podmajstrzych przy Szkole Budowlanej w Katowicach
od 1/XI.1923. do 31/XII. 1923 r.

Dział.	Rozdział.	§	Poz.	Wydatki	Zwyczajne.	Nadzwyczajne.
	2			Inne wydatki osobowe	6 745 000.--	
		5		Godziny nadliczbowe	5 520 000.--	
	3			Pomoczenie		
		2/	a/	opak	120 000.--	
			b/	światło	40 000.--	
				Razem § 3	160 000.--	
	4			Wydatki biurowe		
		2		Materiały pisar.	10 000.--	
		3		Druki	250 000.--	
		4		Książki i pisma	250 000.--	
		5		Portorja	5 000.--	
				Razem § 4	515 000.--	
	4a			Pomoce naukowe	500 000.--	
	7			Inne wydatki		
		7		Nieprzewidziane wydatki	50 000.--	

O b j a ś n i e n i a .

- § 2. Poz.5. Obliczono za 40 godzin tygodniowej nauki przez 2 miesiące i 4 godziny wynagrodzenia dyrektora za kierownictwo przez 2 miesiące.
- § 3. Poz.2 a. obliczono za 60 dni według instrukcji.
Poz.2 b. obliczono na podstawie doświadczenia.
- § 4. Na wszystkie wydatki biurowe przez 2 miesiące preliminuje się 515 000 mkp.
- § 4 a. Przyjmuje się, że środki naukowe będzie trzeba tylko w małej mierze uzupełnić, stąd kwota 500 000 mkp.
- § 7. Poz.7. Na nieprzewidziane wydatki przeznacza się 50 000 mkp.

P r o t o k ó ł

z posiedzenia komisji regulaminowej z dnia 30 czerwca 23 r.

Na porządku dziennym: "Wniosek komisji budżetowej o powołanie podkomisji budżetowej". P. Poseł Wydra przedstawia prośbę komisji budżetowej o wyłonienie podkomisji. Poseł Rumpfelt jest zdania, że należy utworzyć obok komisji budżetowej osobną komisję skarbową, składającą się z 5 członków. P. poseł Szymkowiakówna i p. poseł Szopa zgadzają się na wyrody p. Rumpfelta.

Poseł Goldmann życzy sobie bliższego określenia kompetencji tych dwóch komisji.

Wniosek posła Rumpfelta został jednogłośnie przyjęty. W regulaminie do art. 42. dołącza się za słowami: "Komisji budżetowej" słowa "albo skarbowej". Sprawozdawca poseł Szymkowiakówna.

/-/ R. Wydra, prezes.

W. Rumpfelt, sekretarz.

SP.

SEJM Ś l ą s k i .

Druk nr. 266.
dotyczy dr. nr.197.

Komisja budżetowa.

Sprawozdanie komisji budżetowej
do druku 197 r przedmiocie założenia seminarjum
żeńskiego w Nowej Wsi.

Komisja szkolna uchwaliła projekt ustawy o założeniu seminarjum żeńskiego w Nowej Wsi. Projekt ten w art. 1. "tworzy" to seminarjum od 1 września rb., w art. 2. koszt utrzymania zakładu nakłada na skarb wojewódzki, a w art. 3. domaga się przy seminarjum odpowiedniej szkoły ćwiczeń.

Władze wojewódzkie w sprawie założenia seminarjum żeńskiego nie wypowiedziały swej opinii. Ze sprawozdania komisji szkolnej wynika, że przedstawiciel Wydz. Ośw. Publ. referował w komisji szkolnej o petycji gminy Nowa Wieś. Według tego referatu gmina chce oddać budynek na stworzenie seminarjum, i chce ponieść koszt opaku, oświetlenia i usługi. Wydz. Ośw. Publ. przychyliła się do petycji gminy Nowa Wieś.

Komisja budżetowa oświadczyła się jednogłośnie za stworzeniem seminarjum w Nowej Wsi i do uchwały komisji szkolnej przedkłada Sejmowi rezolucję, która by władze wojewódzkie upoważniła do przeprowadzenia rokowań z gminą Nowa wieś i ew. przejęcia gmachu ofiarowanego przez gminę na urządzenie seminarjum. Rezolucja ta ma takie brzmienie:

"Wzywa się Wojewodę do utworzenia z dniem 1 września 1923 r. pięcioletniego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Nowej Wsi, z organizacją podobną do już istniejących w Województwie Śląskiem i wstawienia potrzebnych kwot dotacyjnych do budżetu na rok bieżący.

Zarazem upoważnia się Pana Wojewodę do przejęcia gmachu w którym pomieszczać się ma seminarjum, ofiarowanego przez gminę Nowa wieś.

Sprawozdawca: /-/- Ed. Rybarz.

Śląska Rada Wojewódzka.
L. R.W.453/3.

Katowice, dnia 3 lipca 1923 r.

ZL

Projekt ustawy
o prowizorjum budżetowym
za czas od 1. lipca do 30
września 1923 r.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przedkłada Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 3. lipca b. r. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej z art. 23. statutu org. projekt ustawy o prowizorjum budżetowym za czas od 1. lipca do 30 września 1923 r. z prośbą o przedłożenie Sejmowi Śląskiemu jeszcze przed ferjami letnimi.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// S c h u l t i s.

U s t a w a

z dnia

o prowizorjum budżetowym za czas od 1. lipca do 30 września 1923 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do czynienia wydatków wojewódzkich w czasie od 1. lipca do 30 września 1923 roku według dołączonego zestawienia kredytów rzeczowych w ogólnej kwocie 341 972 576 000 mkp. oraz wydatków osobowych w ogólnej kwocie 36 088 776 000 mkp.

Łączną zatem sumę wydatków ~~na~~ na okres od dnia 1 lipca do 30. września 1923 r. ustala się na 378 061 352 000 mkp.

Art. 2.

Przekroczenie kredytów prowizorycznych ustalonych w art. 1. może nastąpić tylko w razie dalszego wzrostu drożyzny w granicach 50% tych kredytów.

Wyjątek stanowią: kredyty dodatkowe potrzebne na pokrycie wydatków rzeczowych zwiększonych skutkiem podwyżki taryf pocztowych, telegraficznych, telefonicznych, oraz kolejowych.

Zmiany budżetowe, o których mowa w ustępie poprzednim mogą być dokonane za zgodą Rady Wojewódzkiej ponad granicą ustaloną w ustępie pierwszym.

Otwieranie nowych kredytów może nastąpić tylko za zgodą Sejmu na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Art. 3.

Wydatki Województwa Śląskiego wymienione w art. 1 i 2 mają być dokonywane na poczet budżetu na rok 1923 zatwierdzić się mającego po myśli art. 4, punkt. 16, ustawy konstytucyjnej z 15 lipca 1920. Dz. U. R. P. nr. 73, poz. 497, zawierającej statut organoizny Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrywania wydatków wojewódzkich w okresie od 1 lipca do 30 września 1923. dochodami śląskimi opartymi na obowiązujących tytułach prawnych w roku 1922 oraz dochodami opartymi na tytułach prawnych nowych.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 lipca 1923.

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

U z a s a d n i e n i e

do ustawy o prowizorjum budżetowym na czas

od 1.7. - 30.9 1923.

Analogicznie, jak w kwartale II 1923 r. rozdzielono wydatki na dwie grupy, t.j. wydatki osobowe i wydatki rzeczowe.-

Wydatki osobowe prelimitowane w trzykrotnej wysokości wydatków zalikwidowanych do wypłaty w dniu 1 lipca 1923 r. Wydatek z tego tytułu przedstawia kwotę

36 088 776 000. - mkp.

Wydatki rzeczowe prelimitowane w ogólnej sumie

341 972 576 000. - mkp.

składają się z czterech grup:

1/ Z sumy dodatkowych świadczeń na rzecz wszystkich funkcyjnarjuszów śląskich, w szczególności:

a/ z tytułu opiski lekarskiej przyznanej przez ustawę państwową wszystkim funkcyjnarjom państwowym poza Województwem Śląskiem w kwocie 250 000 000.- mkp.

b/ z tytułu zasiłków dla tych funkcyjnarjuszów, którzy z braku odpowiednich szkół państwowych zmuszeni są utrzymywać swe dzieci w zakładach prywatnych - 20 000 000.- mkp.

c/ z tytułu 50% dodatku z powodu prowadzenia podwójnego gospodarstwa 340 832 000.- mkp.

2/ Z sumy normalnych wydatków administracyjnych przedstawiającej trzykrotny iloczyn takich wydatków w miesiącu czerwcu 1923.

3/ Z sumy takich wydatków, które mają być uskutecznione w ciągu III kwartału, a których nie czyniono w poprzednich miesiącach albo wcale, albo w znikomiej wysokości, jak np. remont drożby, główny, budowę i konserwację dróg, mostów, budowle rzeczne, zakupy inwentarza wskutek rozrostu Urzędów. Wydatki tego rodzaju przedstawiają kwoty 41 355 727 000.-

4/ Wreszcie z sumy udziału skarbu ogólnopolskiego o dochodach pobieranych na Śląsku, na co przewiduje się w III. kwartale 300 000 000 000 mkp.

Z doświadczenia ubiegłych miesięcy wynika, że i w III kwartale należy liczyć się z wzrostem drożyzny i z dostosowaniem wydatków do jej wysokości. Sposób postępowania w razie zaistnienia tych ewentualności przewiduje art. 2. ustawy, który daje możność Radzie Wojewódzkiej uzupełnienia kredytów w wypadkach, w których wydatki są oparte na przepisach ustawowym do granic potrzebnej wysokości /jak np. wydatki uposażeniowe/ opłaty pocztowe, kolejowe w innych wypadkach w granicach pierwotnego kredytu.

Nowe natomiast kredyty mogą być otwarte tylko za zgodą Sejmu na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Z a ł ą c z n i k

do ustawy o przewizerjum budżetowem na okres

od 1.VII. - 30.IX. 1923.

Ozqść	Nazwa cz.	Wydatki osobowe.	Wydatki rzeczowe. w wydatkach materialnych	R a z e m.
I.	Sejm Śląski	133 877	1 67 008	1 800 885
III.	Prezyd. Wojew.	532 342	425 803	958 225
IV.	Adm. Wewn.	11944 725	6 761 601	18 706 406
V.	" skarb.	5502 981	321 562 415	327 072 396
VI.	" przem. i handlu	883 885	326 038	1 279 923
VII.	Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	15 277 798	5 324 247	20 602 045
VIII.	Zdrowie publ.	892 409	1 790 413	2 682 822
IX.	Praca i Opie- ka Społeczna	920 759	4 037 091	4 958 650
		36 088 776	541 972 576	378 061 352

PC.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej do druku 261 w sprawie zmiany ustawy
o dodatkach dla urzędników za prowadzenie podwójnego
gospodarstwa.

Ustawa z 22 grudnia 1922 r. przyznała tym urzędnikom, którzy, wskutek braku mieszkań skazani byli na prowadzenie podwójnego gospodarstwa, dodatek w wysokości 50 %. Ustawa ta przewidywała dodatki te do dnia 30 czerwca 1923 r., mianowicie do końca miesiąca, w którym upływie rok od objęcia władzy państwowej przez Rzeczpospolitą Polską.

Rada Wojewódzka wnosi o przedłużenie mocy obowiązującej tej ustawy do końca roku 1923.

Komisja budżetowa uchwaliła jednogłośnie proponowaną zmianę ustawy w myśl projektu Rady Wojewódzkiej z następującym zastrzeżeniem:

"Sejm wzywa p.Wojewodę, aby, nim udzieli urzędnikom dodatki za prowadzenie podwójnego gospodarstwa, zbadał każdy poszczególny wypadek, mianowicie, czy dany urzędnik nie miał już przyznanego mieszkania, i czy urzędnik ten dobrowolnie z przyznanego mu mieszkania, nie zrezygnował. Jeśli urzędnik zrezygnował, nie należy mu płacić dodatku za prowadzenie podwójnego gospodarstwa".

Katowice, dnia 3 lipca 1923 r.

Sprawozdawca:

/-/ Rybars.

PC.

Sprawozdanie komisji budżetowej.

Na dzisiejszem posiedzeniu rozpatrywała komisja budżetowa wniosek nagły klubu niemieckiego domagającego się przedłużenia terminu zwrotu pożyczki dla burs młodzieży, uchwalonej ustawą z dnia 18 stycznia 1923 r.

Ustawa ta przewiduje zwrot udzielonej pożyczki do 1 lipca 1923 r.

Z względu na to, że bursy te pożyczkę tą zaledwie w ostatnim miesiącu podjęły i towary spożywcze zakupiły, a zwrot od uczestników nastąpić może dopiero na początku roku szkolnego 1923 - 1924, bursy nie byłyby w stanie, zwrotu tego uskutecznić. Pożyczka ta nie osiągnęłaby tego celu bez zmiany ustawy.

Przy temu trzeba nadmienić, że nie wszystkie bursy dotychczas odebrały na nie przypadające kwoty, wyrażając życzenie o przedłużenie wyżej wspomnianego terminu, aby móc z niego korzystać.

Wobec tego komisja budżetowa uważa konieczność przedłużenia terminu zwrotu i przychyliła się do wniosku klubu niemieckiego, prosząc o przyjęcie niżej podanej ustawy:

U s t a w a

z dnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 18 stycznia 1923 r.

/Dz.U.Śl.Nr. 7, poz. 42./

Art. 1.

W art. 1. ustania się słowo, zamiast 1 lipca - "31 grudnia".

Katowice, dnia 3 lipca 1923 r.

/-/ Węgrzyk,
referent.

Sejm Śląski.

Druk nr.270.

Komisja Prawnicza.

Sprawozdanie komisji prawniczej Sejmu Śląskiego,

w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 13.lipca 1922r.w sprawie
zniesienia obszarów dworskich na części górnośląskiej Województwa Śląskiego /Dz.Ust.Śląskich nr.7.poz.27./
Komisja prawnicza proponuje przyjęcie następującej ustawy:
Ustawa z dnia1923r.
w przedmiocie zniesienia obszarów dworskich na części górnośląskiej Województwa Śląskiego.

Art.1.

Zatwierdza się rozporządzenie z dnia 13.lipca 1922r.w sprawie zniesienia obszarów dworskich na części górnośląskiej Województwa Śląskiego/Dz.Ust.Śląskich nr.7.poz.29/z następującą zmianą:

W art.9.ust.2.skreśla się słowo:"obecnie".

Art.2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art.3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Oprócz tego komisja prawnicza proponuje przyjęcie następującej rezolucji:

Wzywa się Wojewodę, aby wydał rozporządzenie wykonawcze do powyższej ustawy i zarządził przyspieszenie zniesienia obszarów dworskich do jaknajkrótszego czasu.

U z a s a d n i e n i a

Komisja prawnicza uznaje, że sprawa zniesienia obszarów dworskich na górnośląskiej części Województwa Śląskiego jest sprawą bardzo pilną. Istnienie obszarów dworskich jako samodzielnych jednostek administracyjnych wzgl. Komunalnych obok gmin jest czemś przedawnionem i nie zgodnym z obecnym ustrojem administracyjnym. Mieszkańcy obszarów dworskich nie mają takich samych praw obywatelskich, co mieszkańcy gmin miejskich i wiejskich, gdyż nie mają prawa samorządu, prawa obierania sobie reprezentacji gminnej i zarządu gminnego. Tak-samo pod względem gospodarczym istnienie samodzielnych obszarów dworskich zwłaszcza w uprzemysłowionej górnośląskiej części Województwa Śląskiego nie ma słuszności. Największe zakłady przemysłowe, zwłaszcza kopalnie, stoją na terenie obszarów dworskich, a mieszkańcy tych obszarów korzystają z urządzeń komunalnych sąsiednich miast lub gmin, nie ponosząc ciężarów utrzymania tych urządzeń.

Przy rozpatrywaniu rozporządzenia z dnia 13.lipca 22r. Komisja do poszczególnych artykułów nie miała nic do nadmienienia, tylko do artykułu 2.nadmieniła, że wyrazy "zniesie się" i "połączy" przez użycie formy przyszłej w żaden sposób nie wskazują na to, że ugodowe łączenie się obszarów dworskich ze sąsiednimi gminami miejskimi lub wiejskimi na podstawie istniejących przepisów prawnoadministracyjnych miałyby być wykluczone.

W ustępie 2 art. 9.komisja prawnicza proponuje skreślić słowo "obecnie", gdyż zatrzymanie tego słowa mogłoby wyznać nieporozumienie, gdyby przed zniesieniem obszarów dworskich wydane zostały nowe przepisy o wyborach do rad i zarządów gminnych.

Uchwalenie rezolucji komisja prawnicza proponuje dla tego, że rozporządzenie w sprawie zniesienia obszarów dworskich z dnia 13. lipca 1922r. weszło w życie już nieomal przed rokiem, a jednak trybunały Powiatowe przepisane w artykule 4 generalnego planu regulacyjnego jeszcze nie ułożyły. Tak ludność górnośląska jak mieszkańcy obszarów dworskich, oraz przedewszystkiem gminy domagają się z coraz większem naciskiem przyspieszenia zniesienia obszarów dworskich.

/-/ K e m p k a.

/-/ M a t e j a.

Referent

przewodniczący.

S e j m Ś l ą s k i.

Druk nr. 271
dotyczy druku nr. 196.

Komisja prawnicza proponuje przyjęcie projektu ustawy o przyłączeniu gminy Gierałtów do powiatu rybnickiego w brzmieniu projektu Rady Wojewódzkiej druk nr. 196, uznając w zupełności uzasadnienie tego projektu przez Radę Wojewódzką w tymże samym druku.

/-/ K e m p k a.

Przewodniczący.

/-/ M a t e j a.

Przewodniczący.

Komisja Budżetowa.

PC.

S p r a w o z d a n i e!

Komisja budżetowa na posiedzeniu w dniu 4 lipca 1923 r. zajmowała się wnioskiem Rady Wojewódzkiej w przedmiocie sankcji karnych w ordynacjach podatkowych, komunalnych, druk nr. 222

Na zmianę wysokości grzywien przewidzianych w sankcjach karnych, komisja budżetowa zasadniczo się zgodziła. Nie mogła się jednakowoż zgodzić na proponowaną przez Radę Wojewódzką kwotę 1 000 000 mkp. Komisja budżetowa proponuje zamiast 1 000 000 marek polskich, wstawić 500 000 marek polskich,

Katowice, dnia 3 lipca 1923 r.

/-/ Węgrzyk,

referent.

Sprawozdanie komisji regulaminowej.

- - - - -

Komisja regulaminowa omawiała na ostatniem posiedzeniu wniosek komisji budżetowej w sprawie utworzenia podkomisji budżetowej, złożonej z 5 członków - któraby z powodu nawału pracy w komisji budżetowej załatwiała część jej agend.

Po ożywionej dyskusji, w której brali udział wszyscy członkowie, oświadczyła się komisja regulaminowa jednogłośnie przeciw utworzeniu podkomisji budżetowej.

Oświadczenie swoje komisja regulaminowa po wszechstronnem rozpatrzeniu uzasadnia, jak następuje:

"Członkowie podkomisji budżetowej byłiby uważani tylko za pomocników dla załatwiania spraw przez Prezydium komisji budżetowej im powierzonych. Nie mieliby prawa głosowania i decyzji, - co dla każdego posła wobec równości obowiązków i odpowiedzialności jest niezgodne z naszym pojęciem demokratycznym".

Z wymienionych względów powzięła komisja regulaminowa jednogłosną uchwałę i proponuje Wysokiemu Sejmowi powołać osobną komisję skarbową, złożoną z 5 członków, której zadaniem będzie załatwiać sprawy skarbowe łącznie z komisją budżetową.

Utworzenie komisji skarbowej wymaga uzupełnienia naszego regulaminu. Do art. 42. dołącza się za słowami: "komisji budżetowej", słowa: "albo skarbowej".

Sprawozdawca: /-/ Szymkowiakówna.

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia komisji prawniczej odbytego w d-niu

13 czerwca rb.

Komisja prawnicza dyskutując nad wnioskiem posłów Grajka i towarzyszy domagającym się wprowadzenia polskiej ustawy o stowarzyszeniach zarobkowo-gospodarczych z r.1920. w Województwie Śląkiem uchwaliła jednogłośnie przedłożyć Izbie sejmowej do uchwalenia rezolucję, zwróconą do Rządu Warszawskiego o rozszerzenie wspomnianej ustawy na terytorjum górnośląskiej części Województwa Śląskiego. Słuszność tej sprawy przedstawiona w następującym uzasadnieniu:

Ustawa pruska o spółkach zarobkowo-gospodarczych jest dla spółdzielni bardzo uciążliwą, gdyż każde wstąpienie czy wystąpienie członka musi być do rejestru handlowego w sądzi zapisana.

To daje spółdzielniom bardzo dużo pracy. Nadto wpisywanie i wykreślanie z rejestru handlowego poszczególnych członków połączone jest z dużymi kosztami spółdzielni. Polska ustawa o spółdzielniach nie zobowiązuje do powyżej wspomnianej rejestracji. Na podstawie polskiej ustawy o spółdzielniach spis członków prowadzą sobie we własnym zarządzie.

Nadto spółdzielnie względnie spółki zarobkowo-gospodarcze na Górnym Śląsku musiały płacić podatek obrotowy, którego nie ściągano od spółdzielni na reszcie ziem polskich. Ta niesprawiedliwość w traktowaniu nierównomiernem w jednym państwie równorzędnych instytucji zarobkowo-gospodarczych powoduje słuszne domaganie się jaknajszybszego rozciągnięcia wspomnianej ustawy na górnośląską część Województwa Śląskiego. Biorąc pod uwagę powyżej wymienione powody komisja prawnicza wnosi:

W y s o k i S e j m raczy uchwalić następującą rezolucję:

Ustawa o spółdzielniach z dn. 20 r. wydana przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje na ziemiach Rzplitej Polskiej łącznie z cieszyńską częścią Województwa Śląskiego, gdzie obowiązuje dotąd ustawa pruska o spółkach zarobkowo-gospodarczych. Ze względu na to, że przepisy ustawy pruskiej pod wieloma względami utrudniają rozwój spółdzielni i nie odpowiadają obecnym warunkom, wśród których spółdzielnie muszą egzystować, Sejm Śląski chcąc uczynić zadość życzeniom kooperatyw śląskich wnosi do Wysokiego Rządu Rzplitej Polskiej prośbę w formie niniejszej rezolucji o jaknajrychlejsze wprowadzenie ustawy z dn. 1920 r. na obszar górnośląskiej części Województwa Śląskiego, gdyż ta ustawa w zupełności uzględnia podstawy, na których oparte stowarzyszenia spółdzielcze mają możność właściwego rozwoju.

/z wyłączeniem górnośląskiej części Województwa Śląskiego,

Przewodniczący: /-/ Mathea.

Referent /-/ Obrzut.

Komisja prawnicza.

ZL.

S p r a w o z d a n i e

z posiedzenia komisji prawniczej, odbytego w dniu 25 maja 1923 r.

Komisja prawnicza, obradując nad rozporządzeniem Tymczasowej Rady Wojewódzkiej z 6 lipca 1922 r., po referacie p.sędziego Handzla, doradcy prawniczego, przysłała do przekonania, że to rozporządzenie Wojewody nie potrzebuje mieć zatwierdzenia Sejmu. Projekt ustawy o noszeniu broni, wypracowany przez Wydział Bezpieczeństwa Publicznego, nie został przyjęty, gdyż zabrania posiadania broni, co nie było wzbronione ani za czasów austriackich, ani pruskich. Uchwalono w końcu przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do ewentualnego zaakceptowania następującą uchwałę komisji prawniczej:

- 1/ Sejm Śląski nie jest kompetentny do wydawania ustawy karnej i to jest projekt wręczony komisji przez naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa /prywatnie/ w sprawie noszenia i posiadania broni.
- 2/ Wojewoda ma na podstawie §§ 137 i 139 ustawy o ogólnej administracji kraju i §§ 6, 12 i 15 ustawy administracji policji możliwość sprawy tych materji przez rozporządzenie policyjne załatwić. Uczynił to przez rozp. z 6. VII. 1922 r.
- 3/ Komisja prawnicza jest zdania, że w tem rozporządzeniu zakaz "posiadania broni" ustawy dzisiaj obowiązujące przekracza, że dla tego p. Wojewoda powinien wziąć to rozporządzenie jeszcze raz pod uwagę.
- 4/ Komisja prawnicza poleca zwrócić się do Warszawy, żeby tą całą materję o noszeniu i posiadaniu broni generalnie załatwiła, zwłaszcza dlatego, że stosunki wymagają wzmocnienia bezpieczeństwa.

Przewodniczący:

// M a t h e a.

Referent:

// O b r z u t.

PC.

W n i o s e k

klubu niemieckiego w sprawie rent dla inwalidów wojennych i ich pozostałych.

Z powodu panującej drożyzny najwięcej cierpią inwalidzi wojenni i ich pozostałe rodziny. Nędra ta powiększa się jeszcze skutkiem opóźnienia wypłaty uchwalonych podwyżek rentowych i dodatków drożyznianych do rąk pobierających rentę. Tak np. podwyższone dodatki drożyzniowe, które wstąpiły w życie w styczniu i marcu, zostały wypłacone dopiero pod koniec czerwca.

W Niemczech przed kilku dniami uchwalono nowelę do ustawy w sprawie zaopatrzenia, na podstawie której nastąpiła znaczna podwyżka rent od dnia 1 stycznia 1923 r. począwszy.

Już podczas obradowania nad tą nowelą wypłacono inwalidom wojennym i ich pozostałym na mocy osobnego rozporządzenia zaliczki na mające być podwyższone renty. Zaliczki te wynosiły w kwietniu dla wdowy po wojaku 65 000,- mk. a dla każdego dziecka 30 000 mk. Druga zaliczka, która wypłacono na początku czerwca, wynosiła 135 000 mk. dla wdowy po wojaku, a 54 000 mk. dla każdego dziecka.

Pomimo górnośląska część Województwa Śląskiego podlega jeszcze niemieckiej ustawie w sprawie zaopatrzenia, to jednak tutaj w sprawie wypłaty tych zaliczek na renty nie nie uczyniono.

W y s o k i S e j m przeto raczy uchwalić:

- 1/ Inwalidom wojennym i ich pozostałym powinno być jak najszybciej dodatkowo przyznane podwyższone wypłaty zaliczek rentowych.
- 2/ Każda dalsza podwyżka stawek rentowych powinna natychmiast być wykonana tak długo, jak niemiecka ustawa w sprawie zaopatrzenia posiada moc obowiązującą w Województwie Śląskiem.

Katowice, dnia 5 lipca 1923 r.

Wnioskodawcy:

Reitzenstein, Jankowski, Schoppa, Pawlas, Dr. Pant, Ulitz, Goldmann, Kaczmareczyk.

W n i o s e k

klubu niemieckiego w sprawie udzielenia subwencji dla ewangelickiej gminy kościelnej w Rybniku.

W nocy z dnia 25 na 26 czerwca br. popełniono w kościele ewangelickim w Rybniku kradzież z włamaniem się i zabrano kilka kosztownych rzeczy. Celem pokrycia powstałej szkody i zabezpieczenia kościoła przeciwko dalszemu włamaniu potrzebna jest większa kwota pieniędzy, którą mała gmina kościelna z własnej siły zebrać nie może.

W y s o k i S e j m przeto raczy uchwalić:

Przyznaje się ewangelickiej gminie kościelnej w Rybniku subwencję w kwocie 15 milionów mkp. na zakup najniezbędniejszego inwentarza kościelnego, jak również i na zabezpieczenie kościoła przeciwko włamaniu.

Katowice, dnia 5 lipca 1923 r.

Wnioskodawcy:

Reitzenstein,
Jankowski, Pawlas, Dr. Pant, Kaczmareczyk, Ulitz, Schoppa
Goldmann.

Sprawozdanie.

Komisja prawnicza na posiedzeniu dnia 3 lipca 1923 r. rozpatrywała ponownie swoją poprzednią uchwałę według druku 237 w sprawie ustawowego podniesienia granicy dochodów decydujących o kompetencji sądów kupieckich i procederowych według niemieckiej ustawy z dnia 6 lipca 1904 r.

Referent poseł Ulitz zastępował zdanie posła Sabassa, wypowiedziane na posiedzeniu plenum Sejmu, w tym kierunku, że Sejm Śląski powinien wydać odróbną ustawę we własnym zakresie działania. Ze jakkolwiek statut autonomiczny nie mówi dosyć wyraźnie o uprawnieniach Sejmu Śląskiego w tej sprawie, to jednak nie mówi także nic przeciwnego, a Sejm powinien traktować sprawę nie tylko ze stanowiska prawnego lecz należy uwzględniać stronę praktyczną, tj. celowość danej ustawy.

Po szczegółowej dyskusji, w której brali udział doradcy prawni komisji prawniczej, komisja uchwaliła pozostać przy poprzedniej uchwale z tem, że w rezolucji do Rządu centralnego należy wyrazić życzenie, aby przy zmianie wymienionej w wstępie ustawy, przyjęto postanowienie upoważniające Wojewodę Śląskiego do oznaczenia w przyszłości granicy dochodów oznaczonych w § 4. ustawy. Ze względu na stałe zmiany w dochodach interesowanych osób, komisja prawnicza nie stawia od siebie wniosku odróbnie do granicy dochodów, a pozostawia tę sprawę Rządowi centralnemu.

Piorąc pod uwagę Art. 8 a. statutu organicznego, komisja poleca plenum Sejmu Śląskiego wyrażenie swej zgody zawartej w załączonej rezolucji na zmianę § 4. ustawy niemieckiej z dnia 6 lipca 1904. oraz ustawy procederowej przez Rząd centralny.

Re z o l u c j a .

Sejm Śląski uwzględniając postanowienia Art. 8 a. statutu organicznego Województwa Śląskiego, wyraża swą zgodę na zmianę granic dochodowych w ustawie niemieckiej z dnia 6 lipca 1904. oraz ustawy procederowej z dnia 20 lipca 1890 r. i wzywa Rząd centralny, aby ze względu na stały spadek waluty, który powoduje nieuniknione zmiany w stosunkach zarobkowych, przyspieszył wydanie noweli do wymienionych powyżej ustaw podwyższających granicę dochodów decydującą o kompetencji sądów kupieckich i przenyszkowych.

Do noweli należy ustawić postanowienie upoważniające Wojewodę do zmiany granicy dochodów stosownie do wzrostu dochodów osób interesowanych.

/-/ Mathea, przewodniczący.

/-/ Józef Wachej, referent.

ZL

S p r a w o z d a n i e.

Wnieiony przez Radę Wojewódzką projekt ustawy o rozszerzeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków badała komisja socjalna i postanowiła ustawę tę Wysokiemu Sejmowi celom uchwalenia jej, przedłożyć.

Wprowadzie wobec tego, że marka niemiecka nie jest w województwie jedynym środkiem prawno-płatniczym, obowiązek przejęcia tej ustawy przez Sejm Śląski by kwestjonowanym być mógł, to jednakowoż, ponieważ wprowadzenie jej polepszy byt inwalidów, komisja socjalna się przeciw niej nie zastrzega. Zgodnie z Konwencją Genewską ustawa ta obowiązywać będzie najdalej do 31 grudnia 1926 r.

Referent // Łukaszek.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

o rozszerzeniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków.

Art. 1.

Przepisy ustawy z dnia 28 grudnia 1921 r. o uregulowaniu dodatków w ubezpieczeniu od wypadków /R.G.Bl.1922.str.7/ stosuje się nadal do obcokrajowców, którzy od dnia 1 stycznia 1921 r. bez przerwy mają swe zwykłe miejsce zamieszkania w Polsce.

Art. 2.

Instytucje ubezpieczeniowe mogą na wniosek według słusznego uznania polakom przebywającym zagranicą przyznać w całości lub częściowo dodatki na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1921 r.

O ile wniosek zostanie odrzuconym, może w razie zażalenia urząd nadzorczy zarządzić udzielenie dodatku.

Art. 3.

Ustawa obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1922 roku.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Komisja szkolna.

o sprawie otwarcia pol.
liceum żeń. w Pszczynie.

ZL

S p r a w o z d a n i e .

komisji szkolnej z dyskusji odbytej na posiedzeniu w dniu 5. czerwca 1923 r. w sprawie otwarcia polskiego liceum żeńskiego w Pszczynie i uchwalenia na ten cel odpowiedniej subwencji, jakoteż pożyczki.

Komisja szkolna, rozpatrując podanie Związku urzędników państwowych, samorządowych i komunalnych w Pszczynie, wniesione do Sejmu o otwarcie tamże polskiego liceum żeńskiego, stanęła jednogłośnie na tem stanowisku, że w Pszczynie polskie liceum żeńskie jest konieczne potrzebnem. Referent motywuje konieczności otwarcia tejże szkoły tem, że z chwilą objęcia G. Śląska przez Polskę do Pszczyny sprowadziło się wielu urzędników państwowych, którzy nie mają dokąd posyłać swych córek na dalsze wykształcenie. Dotąd istnieje prywatne liceum niemieckie, do którego jednak żaden z polaków córki swej posłać nie może. Rada miejska miasta Pszczyny, uznając również konieczność otworzenia wspomnianej powyżej szkoły, na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 1923 r. uchwaliła oddać gmach z wszelkimi przynależnościami używany dotąd przez liceum niemieckie na cele liceum polskiego do bezpłatnego użytku, a na żądanie na własność Skarbu Państwowego z tem zastrzeżeniem, iż w razie zniesienia liceum, gmach przechodzi znów na własność miasta Pszczyny. Nadto uchwaliła rada gminna miasta Pszczyny przyjąć 20% wszelkich kosztów utrzymania polskiego liceum na etat miejski. Magistrat wnosi prośbę o otworzenie liceum państwowego, lecz gdyby na to Sejm się nie zgodził, uchwała Magistrat założyć liceum miejskie. W tym drugim wypadku prosi Wysoki Sejm o przyznanie miastu ze skarbu wojewódzkiego na utrzymanie zakładu 80% subwencji kosztów utrzymania, a nadto na zakupienie potrzebnego urządzenia 60 milionów marek w formie subwencji, a 60 milionów marek w formie pożyczki opłacalnej w 10-ciu równych rocznych ratach. Prośbę o subwencję i pożyczkę motywuje Magistrat miasta tem, że położenie finansowe miasta jest tak ciężkie, że w żaden sposób nie jest ono w stanie wyłożyć tak dużej kwoty na cele szkoły. Przyjście z pomocą finansową Pszczynie, jak i założenie liceum jest koniecznem już i z tego tytułu, że już obecnie na wieść o mającom powstać liceum zgłosiło się 67 dziewcząt w wieku 11 - 14, które podzielić można na dwa kursy. Oprócz tych dwóch kursów zgłosiła się dostateczna ilość dziewcząt w wieku 9 i 10 lat, z których możnaby utworzyć kurs przygotowawczy.

Kobec powyższych danych referent zgłosił wniosek o utworzenie w Pszczynie państwowego liceum polskiego żeńskiego z dniem 1-go września 1923 r. Po referacie następnie przedstawiciela Wydz. Oświecenia Publicznego, ks. posła Brzuski i posła Szuścika uchwalono na wniosek p. Szuścika utworzyć liceum komunalne z tem, że Magistrat miasta otrzyma ze Skarbu Wojewódzkiego na pokrycie kosztów utrzymania liceum subwencję bieżącą, wynoszącą 80% tychże kosztów, a nadto 60 milionów jednorazowej subwencji łącznie z pożyczką 60 milionów marek na wydatki połączone z otwarciem zakładu.

Katowice, dnia 10 lipca 1923 r.

Referent

// O b r z u t.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

w przedmiocie subwencji i pożyczki dla miasta Pszczyny na pokrycie wydatków połączonych z otwarciem polskiego liceum żeńskiego.

Art. 1.

Upoważnia się Pana Wojewodę Śląskiego do wypłacenia ze Skarbu Województwa Śląskiego kwoty 60 milionów marek polskich tytułem subwencji i 60 milionów marek polskich tytułem pożyczki 5 % spłacalnej w 10-ciu równych rocznych ratach Magistratowi miasta Pszczyny na wydatki połączone z otwarciem polskiego liceum żeńskiego.

Art. 2.

Pożyczkę tę zabezpiecza się na majątku gminy miasta Pszczyny.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie tej ustawy poleca się Wojewódzie.

SP.

Sejm Śląski.

Komisja budżetowa.

Druk nr. 281.

dotyczy druku nr. 267.

Sprawy o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie prowizorium budżetowego

za czas od 1 lipca 1923 r. do 1 października 1923 r.

Komisja budżetowa rozpatrywała projekt prowizorium budżetowego na trzecie ćwierćrocze 1923 r. i uznała za niezbędne, aby Sejm zwrócił uwagę, że Rada Wojewódzka opiera w dalszym ciągu obliczenia budżetowe na marce papierowej, która jest podstawą zbyt chwiejną, aby na niej można było opierać obliczenia budżetu. Nie odpowiada to ani interesom skarbu, gdyż prowadzi do konieczności ciągłego przekraczania pozycji budżetowych, ani powtarzanym wielokrotnie uchwałąm Sejmu Śląskiego, który uznał za konieczne oprzeć pozycje budżetowe na perytecie złota i

Równocześnie komisja budżetowa stwierdziła, że z funduszy pierwszego i drugiego ćwierćrocza, zatwierdzonych przez Sejm na zaspokojenie licznych potrzeb kulturalno-oświatowych nie zostały wyasygnowane odpowiednie fundusze. Komisja budżetowa wyraża zdziwienie, że przewidziane w budżecie i przez Sejm Śląski zatwierdzone sumy, przeznaczone na remont budynków szkolnych, na pomoce szkolne i liczne inne potrzeby kulturalne, pozostały dotychczas nietknięte, jakkolwiek dostateczne zapasy gotówki istniały.

W zaniechaniu tegoż komisja budżetowa widzi brak zdrowego programu i uważa kapitalizowanie gotówki w większych zbiornikach z pominięciem zaspokojenia pierwszorzędnych potrzeb Śląska za poważny błąd. Wobec powyższego komisja wnosi, aby Wysoki Sejm zechciał przyjąć poniżej przytoczoną rezolucję, oraz zatwierdził prowizorium na trzecie ćwierćrocze 1923 r. w formie poniżej załączonej. /Rezolucja załączni nr. 1., projekt ustawy zał. nr. 2./

Sprawy o z d a n i e Komisji:

/-/ Dr. Rakowski. . .

R e z o l u c j a :

Sejm Śląski po wysłuchaniu sprawozdania komisji budżetowej stwierdza, że pomimo niejednokrotnych uchwał, ażeby obliczenia budżetowe zostały oparte na perytecie złota, Rada Wojewódzka w dalszym ciągu przedkłada Sejmowi prowizoria budżetowe oparte na walucie papierowej, a więc nie posiadające wartości obliczeniowej. Sejm wzywa Radę Wojewódzką, aby wydała odpowiednie zarządzenia, celem oparcia obliczeń budżetowych na perytecie złotym, stosownie do wskazówek Sejmu Śląskiego.

Sprawy o z d a n i e Sprawdzając zarazem, że zatwierdzone przez Sejm pozycje budżetowe w zakresie przedewszystkiem oświaty pozostały nietknięte pomimo obfitości gotówki w Skarbie Śląskim, Sejm wzywa Radę Wojewódzką, aby zechciała wydać niezwłocznie zarządzenia i położyć kres pomijaniu najżywniejszych potrzeb kulturalnych Śląska dla względów skarbowo-fiskalnych.

SP.

Sejm Śląski.

komisja budżetowa.

Załącznik do druku 231.
Dotyczy spraw. kom. Budż.
do roku 267.

U s t a w a

z dnia

o proizorjum budżetowem za czas od 1 lipca do 30 września 1923 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewódę do wydatkowania na potrzeby budżetu śląskiego kwoty, nie przekraczającej 1/4 części całego preliminarza budżetowego, przeliczonej na franki szwajcarskie według kursu z dnia 15 października 1922 r.

Art. 2.

Przekroczenie kredytów prowizorycznych w podanej w art. 1. sumie i otwieranie kredytów nowych, może nastąpić tylko za zgodą Sejmu wyjednaną na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Wyjątek stanowią przekroczenia kredytów i kredyty nowe, o ile znajdują pokrycie w zaoszczędzeniach budżetowych jednego i tego samego paragrafu danego resortu, oraz przekroczenia kredytów i kredyty nowe niezbędne dla zapewnienia oraz utrzymania normalnego toku administracji województwa Śląskiego.

Te ostatnie zmiany budżetowe mogą nastąpić za uprzednią zgodą Rady Wojewódzkiej, która winna uzyskać zgodę od Sejmu przez przedłożenie dodatkowego preliminarza.

Kwoty, niewydatkowane z pozycji, przewidzianych w preliminarzach zatwierdzonych na I. i II kwartał 1923 r. mogą być wydatkowane w kwartale III.

Zerazem zezwala się na uruchomienie w pełnej kwocie preliminarzowanych w okresie budżetowym 1923 r. wydatków rzeczowych, które muszą być zrealizowane przed początkiem IV. kwartału.

Art. 3.

Wydatki Województwa Śląskiego, wymienione w art. 1. i 2. mogą być dokonywane na poczet budżetu na rok 1923. zatwierdzić się mającego po myśli art. 4., punkt 16, ustawy konstytucyjnej z 15 lipca 1920 r. /Dz.U.Rz.P.Nr. 73.poz. 497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrywania wydatków wojewódzkich w okresie od 1 lipca do 30 września 1923 r. dochodami śląskimi, opartymi na tytułach prawnych nowych.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. lipca 1923 r..

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Ustawa przyjęta w drugim czytaniu dnia 12 lipca 1923 r.

U s t a w a

z dnia 1923 roku

o prowizorium budżetowym za czas od 1 lipca do 30 września 1923 r.

Art. 1.

Upoważnia się Wojewodę do wydatkowania na potrzeby budżetu śląskiego kwoty, nie przewyższającej 1/4 części całego preliniarza budżetowego, przeliczonej na franki szwajcarskie według kursu z dnia 15 października 1922 r.

Art. 2.

Przekroczenie kredytów prowizorycznych w podanej w art. 1. sumie i otwieranie kredytów nowych, może nastąpić tylko za zgodą Sejmu wyjednaną na wniosek Rady Wojewódzkiej.

Wyjątek stanowią przekroczenia kredytów i kredyty nowe, o ile znajdują pokrycie w zaoszczędzeniach budżetowych jednego i tego samego paragrafu danego resortu, oraz przekroczenia kredytów i kredyty nowe niezbędne dla zapewnienia oraz utrzymania normalnego toku administracji Województwa Śląskiego. Kredyty na budowę nowych szkół i remont starych z górnośląskiej i cieszyńskiej części traktuje się jako jeden paragraf, w ramach którego może Rada Wojewódzka przyznawać subwencje w wysokości, którą uzna za potrzebną.

Te ostatnio zmiany budżetowe mogą nastąpić za uprzednią zgodą Rady Wojewódzkiej, która musi uzyskać zgodę od Sejmu przez przedłożenie dodatkowego preliniarza.

Kwoty, niewydatkowane z pozycji, przewidzianych w preliniarzach zatwierdzonych na I. i II. kwartał 1923 r. mogą być wydatkowane w kwartale III.

Zarazem zezwala się na urachomienie w pełnej kwocie próci - minowanych w okresie budżetowym 1923 r. wydatków rzeczowych, które muszą być zrealizowane przed początkiem IV. kwartału.

Art. 3.

Wydatki Województwa Śląskiego, wymienione w art. 1. i 2. mają być dokonywane na poczet budżetu na rok 1923. zatwierdzić się mającego po ryśli art. 4., punkt 16, ustawy konstytucyjnej z 15 lipca 1920 r. /Dz.U.Rz.P.lit.73. poz. 497/, zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Upoważnia się Wojewodę do pokrywania wydatków wojewódzkich w okresie od 1 lipca do 30 września 1923 r. dochodami śląskimi, opartymi na tytułach prawnych nowych.

Art. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 lipca 1923 r.

Art. 6.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

Komisja budżetowa.

SP.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej.

Komisja budżetowa na posiedzeniu z dnia 19/7.23 r. zgodziła się większością głosów uwzględnić wniosek Ks. posła Brzuski i tow. w sprawie noweli do ustawy z dnia 6 lutego 23 r. w przedmiocie zaliczki na Administrację kościelną i proponuje przyjęcie wniosku bez zmiany.

W n i o s e k n a g ł y :

Ks. poseł Brzuski i tow. w sprawie noweli do ustawy z dnia 6 lutego 1923 r. w przedmiocie zaliczki na Administrację kościelną w górnośląskiej części Województwa Śląskiego /Dziennik ustaw Śl. z dnia 19.II. 1923 r. l.9.poz. 58./

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą nowelę do ustawy z dnia 6.2.1923 r. Dz. Ust. Śl. licz. 9.poz. 58.

§ 1. zmiana się w sposób następujący:

"Upoważnia się Wojewodę Śląskiego do udzielenia ze skarbu śląskiego na ręce Administratora Apostolskiego 40 milionów marek pol. miesięcznie na prowadzenie administracji kościelnej. W miarę spadku marki polskiej względnie będzie Wojewoda wypłacał dodatki odpowiednie w wysokości procentów, przyznawanych urzędnikom państwowym względnie wojewódzkim.

Art. 3. ma brzmieć: "Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje od 1 kwietnia/1923 r.

U z a s a d n i e n i e :

Rząd polski odrzucił projekt o uposażeniu duchowieństwa i administracji apostolskiej. Z tego powodu położenie Administratora apostolskiego jest niesłychanie trudne i uposażenie jest konieczne.

Wnioskodawcy:

/--/ Ks. Eud. Brzuska. Rybarz, Dr. Rakowski, Methen,
Janicki, Kempf, Czyżkowiakówna, Palarczyk, Lubos.

Śląska Rada Wojewódzka.
L: R.W. 634.

Katowice, dnia 11 lipca 1923 r.

Dotyczy: Projekt ustawy w przed-
miocie przyznania kredytów na bu-
dowę domu na pomieszczenie biur.

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w m i e j s c u.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka uchwalony przez siebie na posiedzeniu dnia 10 lipca 1923 projekt ustawy w przedmiocie przyznania kredytów na budowę domu na pomieszczenie biur w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej przyznanego art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi jako wnioskowi nagłego.

Śląska Rada Wojewódzka

Przewodniczący:

/-/ Schultis.

U s t a w a
z dnia 1923 roku
w przedmiocie przyznania kredytów na budowę domu na po-
mieszczenie biur.

Art. 1.

Na budowę domu na parceli budowlanej, będącej włas-
nością Skarbu Śląskiego a położonej przy zbiegu ulic
Francuskiej i Jagiellońskiej przyznaje się władzom woje-
wódzkim kredyt do wysokości 1.400.000.000.- mkp.

Art. 2.

Upoważnia się Władze Wojewódzkie do uzupełnienia po-
wyższego kredytu w miarę dalszego wzrostu cen materiałów
i robocizny jednak do maksymalnej kwoty 82.000,- złotych
polskich przedstawiających równowartość 1.400.000.000.-
mkp. w chwili sporządzenia kosztorysu.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewódzko.

Marszałek.

U z a s a d n i e n i e.

Wedle art. 7 Statutu organicznego - ustawodawstwa w sprawie zaopatrzenia inwalidów wojennych, wdów i sierót wojennych należy do Sejmu Śląskiego do czasu aż ustawodawstwo państwowe nie zapewni w całej Rzeczypospolitej lepszego lub przynajmniej takiego samego zaopatrzenia w ustawy na Śląsku obowiązujące.

Wykonaniem dotyczących ustaw zajmują się dwie instytucje: Urzędy rent wojskowych i Urzędy opieki społecznej przy Wydziałach powiatowych /Kreiswohlfahrtsamt: Fürsorgestelle für Kriegsinvaliden, Kriegsbeschädigte und Kriegshinterbliebenen/.

Stan ten jest wielce niepraktyczny już choćby z tego powodu, że trudną jest orientacja w jakim kierunku należy dążyć, aby na - prawdę zaopatrzenie osób wyżej wymienionych sprowadzić na właściwe tory.

Rada Wojewódzka korzystając z ustawy z 16 maja 1923 Dz.Ust. Śl. Nr. 21 p. 132, dąży do zreformowania nie tylko samego zaopatrzenia tak pod względem rent podstawowych jak i dodatków dożywiznianych jak również sposobu wypłacania lecz także projektuje reformę samych urzędów wypłacających.

Przedewszystkiem dąży do skoncentrowania wymiaru rent z dodatkami likwidacji i asygnowania w jednym Urzędzie, tj. Urzędzie Rent Wojskowych, jednym na całą górnośląską część Województwa. Obecnie są trzy Urzędy okręgowe /Rybnik, Świętochłowice i Tarnowskie Góry/ i Główny Urząd Rent Wojskowych w Król. Hucie.

Wobec okoliczności, iż sprawa po wprowadzeniu marki polskiej stała się szczególnie aktualną, Rada Wojewódzka podejmuje równocześnie akcję w obu powyższych kierunkach. Dla umieszczenia atoli Urzędu rent Wojskowych po zreorganizowaniu w Katowicach potrzeba odpowiedniego budynku.

Uzględniając fakt, że chodzi o stałą ewidencję, tj. wymiar, likwidację i asygnowanie 30 000 pozycji zaopatrzeń inwalidzkich miesięcznie, - zająć należy około 100 pracowników, dla których potrzeba pomieszczenie w budynku obejmującym około 50 ubikacji biurowych.

Obecnie jest praca rozdzielona pomiędzy 4 Urzędy pomieszczone w lokalach tymczasowych także szkolnych, gdzie pracuje około 300 pracowników. Cyfra nie jest podana szczegółowo, ponieważ pracownicy tych Urzędów często się zmieniają, przeczuwając zbliżającą się reorganizację rezygnując z miejsc służbowych.

Budynku odpowiedniego na pomieszczenie wspomnianego Urzędu na razie w Katowicach nie ma. Wobec tego konieczną jest rzecz, natychmiastowe przystąpienie do budowy, które ten łatwiej da się przeprowadzić, że Skarb Śląski jest właścicielem parceli budowlanej wchodzącej w kompleks gruntów budowlanych, na których już stoją częściowo gmachy Skarbu Śląskiego, tj. budynki przy ul. Francuskiej L: 47 - 51, obok których ma stanąć budynek Sejmu i Województwa. Koszta budowy według załączonego kosztorysu wynosić będą: kwotę 1.400.000.000.- mkp. okrągło licząc, co czyni 82.000.- złotych polskich przyjąwszy obecny kurs bonów złotych.

Według obliczeń Oddziału Robót Publicznych opartych na doświadczeniu nabytym przy budowie budynku przy ul. Francuskiej L: 49 dla Wydziału Starbowego czas budowy trwałby około 7 miesięcy. Ten czas wystarczy też na przeprowadzenie prac przygotowawczych jednego Urzędu Rent Wojskowych w Katowicach.

Na wypadek, gdyby w przyszłości Rząd centralny miał przenieść ten Urząd i pomieścić go ewentualnie w własnych ubikacjach, co zresztą ze względu na brak tychże nie będzie możliwe. Nowo wystawiać się mający budynek będzie przorobiony na dom mieszkalny, co nie natrafi na trudności, gdyż z taką możliwością liczone się przy sporządzaniu planów.

Kosztorys dołącza się.

- - - - -

Obliczenie szacunkowe

nowego gmachu biurowego - później dom mieszkalny - w Katowicach, przy ul. Francuskiej narożnik ulicy Jagiellońskiej.

Zabudowana powierzchnia.

$$17,55 \times 10,97 = 192,52 \text{ m}^2$$

$$11,60 \times 4,13 = \frac{2,10 \times 0,8}{2} /$$
$$. 1,30 / \quad \underline{46,02 \text{ "}}$$

$$\text{płaszczyna razem} \quad 238,54 \text{ m}^2$$

$$\text{Wysokość budynku: } 2,20 + 2 \times 3,50 + 3,30 = 12,50 \text{ m}$$

$$\text{objętość sześcienna: } 238,54 \times 12,50 = 2981,75 \text{ m}^3 =$$

$$\text{okr. } 3\,000,- \text{ m}^3 \text{ zabudowania sześciennego, ze } 1 \text{ m}^3 \text{ po } 18 =$$

$$\underline{54\,000,-}$$

$$54\,000,- \text{ mkzł.}$$

Katowice, 6 lipca 1923.

podp. Kaulich

Kierownik Oddz. Robót Publ.

Komisja siedmiu.

ZL

S p r a w o z d a n i e.

Zwołana w celu opracowania projektu podziału trzech miliardów pomiędzy kooperatywy spożywcze komisja siedmiu odbyła 4 posiedzenia. Komisja składała się z następujących członków: pp. Janicki, Omańkowska, Dr. Pant, Pawlas, Dr. Rakowski, Wiechuza i Sikora. Zastępczo brali udział pp. Brzuska i Szymkowiakówna. Przewodniczył Dr. Rakowski i sekretarzowała Omańkowska.

W dniu 3 lipca ukazało się ogłoszenie komisji w myśl którego podania o kredyt winny były zawierać: 1/ Liczbę członków spółdzielni, 2/ Wysokość udziału, 3/ Obrót w ostatnim miesiącu, 4/ Ostatni bilans roczny, 5/ Odpis protokołu ostatniego walnego zgromadzenia członków.

Zgłosiło się ogółem 53 istniejące na Śląsku Współdzielnie spożywcze. Z tej liczby odmówiono kredytów ósmu, przyznano kredyt 45 spółdzielniom. Ośmaście otrzymuje pożyczkę po raz drugi.

W przyznaniu kredytów kierowano się przede wszystkim liczbą zrzeszonych członków, zwłaszcza zaś wzrostem liczby członków, jako świadectwem żywotności danej kooperatywy.

Ponieważ kooperatywy liczą około 80 tysięcy członków, przypadałoby zatem 37.500 mp. kredytu na każdego członka. Mając na względzie, że przy podziale poprzednio udzielonych kredytów cieszyńska część Województwa została stosunkowo lepiej zaopatrzona w środki obrotowe, tym razem przyjęto jako normę - 30 000 mp. na każdego członka w części cieszyńskiej Śląska, zaś 40 000 mp. w części górnośląskiej. Niezależnie od tego postanowiono w niektórych poszczególnych wypadkach kredyty zmniejszyć lub podwyższyć stosownie do innych czynników, dających świadectwo zle lub dobre o danej kooperatywie, jak np. szybki wzrost liczby członków, podniesienie kwoty udziału, wielkie obroty towarów, dobre prowadzenie ksiąg, skuteczniejsza spłata poprzednio wydanej pożyczki itd.

Na podstawie tej oceny wyznaczono kwotę od 3 do 800 milionów mp. na ogólną sumę 2 miliardy i 900 milionów mp. Pozostałe 100 milionów mają stanowić pewnego rodzaju rezerwę dla uzupełnienia luk przy ostatecznej wypłacie, zwłaszcza dla spółek cieszyńskich nieuwzględnionych przy poprzednim podziale kredytów.

Wśród stowarzyszeń spożywczych, którym komisja przyznała kredyty stwierdzono poważny rozwój, rokujący najlepsze nadzieje dla ruchu spółdzielczego na Śląsku. Kilka kooperatyw, będących w stopniu organizacyjnym przy poprzednim podziale kredytów, obecnie już okazało wysoce rozwiniętą żywotność i znakomite rezultaty.

Odmówiono kredytu dwóm kooperatywom z powodu nienadesłania, czy niezastosowania się do warunków żądanych przez komisję - jednej - z przyczyny ujemnych referencji, jako o przedsiębiorstwie czysto spekulacyjnym, jednej - z powodu, że teren jej działalności nie leży na Śląsku, czterem - z przyczyny jawnie wykazanej błagi w podaniach i nieumiarowaniu w żądaniach /np. nowo założona spółka, nie wykazująca jeszcze żadnych cyfr realnych - żąda 800 milionów!

Motywowany spis kredytów komisja siedmiu przedłożyła Radzie Wojewódzkiej, jako projekt.

Komisja ustaliła następujące warunki kredytu: 1/ każda spółdzielnia winna w ciągu najdalej 2 miesięcy od dnia otrzymywania kredytu podwyższyć wysokość udziału na 50 000 mp. 2/ Każda spółka wystawi weksel /cala/ na sumę długu. O ile spółka posiada nieruchomość własną, weksel ten ma być zabezpieczony hipotecznie. Po bieżącym miesiącu od daty wydania pożyczki ulega spłacie 1/4 część tejże, a następnie co 3 miesiące dalsza ćwierć. 3/ procent /odsetki/ wynosić mają o jeden procent więcej, niż procent dzienny, pobierany przez P.A.K.P.

Oдноśnie do krytyk dotyczących poprzednio dokonanego podziału, komisja stwierdza, że spółka "Ziemia" w Cieszynie jest współdzielnią, otrzymała zaś ona obecnie tylko połowę normy dlatego, że handel artykułami spożywczymi stanowi tylko połowę jej obrotów. - Komisja z ubolewaniem stwierdza, że kilka stowarzyszeń, którym poprzednio został przyznany kredyt, niebrała zastosować się do warunków, mianowicie, nie podwyższyły rozmiaru udziałów. Jeden z wielkich konsumów niemieckich po dziś dzień ma udziały po 20 mk.!

Komisja w tych wypadkach stanęła bezwzględnie na stanowisku, że udzielenie kredytu w podobnych warunkach byłoby marnowaniem grosza publicznego i takie podania z całą surowością odrzuciła.

Komunikując Sejmowi o sposobie, w jaki podjęte zadanie wykonała, Komisja prosi o przyjęcie niniejszego sprawozdania do wiadomości i o udzielenie absolutorjum.

Katowice, dnia 12 lipca 1923 r.

Sprawozdawca

// Dr. Rakowski.

ZL

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej z dnia 12 lipca 1923 r. w sprawie wniosku nagłego p.ks. Brzuski i tok. w przedmiocie noweli do ustawy z dnia 6 lutego 1923 r., dotyczącej dodatku drożyznianego dla duchowieństwa katolickiego w Województwie Śląskiem /Dz.U. z dnia 19.2.1923. nr.9, poz.57/.

Komisja budżetowa, rozpatrzwszy wniosek nagły p.ks. Brzuski i tok. przyjęty w pierwszym czytaniu dnia 4 lipca 1923 r., proponuje Sejmowi uchwalenie następującej noweli do wspomnianej ustawy:

N o w e l a

do ustawy z dnia 6 lutego 1923 roku w przedmiocie dodatku drożyznianego dla duchowieństwa katolickiego w Województwie Śląskiem.

W art. 1. należy umieścić zamiast: "pięciokrotnej podwyżki" słowa: "piętnastokrotnej podwyżki" i zamiast: "z ważnością od 1. stycznia 1923 r." umieścić słowa: "z ważnością od 1. maja 1923."

Do art. 1. należy dodać następujący dodatek: "Do podwyższonych dodatków drożyznianych przyznaje się co miesiąc ten procent, który zostanie ustalony dla urzędników państwowych, względnie wojewódzkich. Dodatki drożyzniane płaci się łącznie z poborami zadadniczymi co miesiąc zgóry."

przez p. Rybarz r.z.

Referent

// J a n i c k i.

Sejm Śląski.

Druk nr. 286.

Komisja budżetowa.

Katowice, dnia 12 lipca 1923 r.

ZL

S p r a w o z d a n i e.

Komisja budżetowa na posiedzeniu swem w dniu 6 lipca br. zajmowała się wnioskiem Klubu C.Z.L. i N.P.R. w sprawie poborów wdowich i sierocych dla wdowy po ś.p. Józefie Rymerze, Wojewódzie Śląskim. Wniosek ten został przez komisję budżetową jednogłośnie przyjęty.

Komisja budżetowa prosi o przyjęcie ustawy w niżej podanem brzmieniu:

// Węgryk, referent.

U s t a w a

z dnia 1923 roku
w sprawie pensji wdowiej i sieroczej dla wdowy i sierót po ś.p. Józefie Rymerze, Wojewódzie Śląskim.

Art. 1.

Znosi się ustawę z dnia 15 lutego 1923 r. /Dz.U.Śl. nr. 10, poz. 66/ w sprawie pensji wdowiej i sieroczej dla wdowy i sierót po ś.p. Józefie Rymerze, Wojewódzie Śląskim.

Art. 2.

Wdowie i sierotom po ś.p. Józefie Rymerze, Wojewódzie Śląskim przyznaje się ze Skarbu Śląskiego tytułem zasiłku króte w wysokości takiej, aby łączna suma zasiłku z zaopatrzeniem wdowiem i sierotom na podstawie przepisów ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych, nie przekraczała dwóch trzecich każdorazowych czynnych poborów z dodatkami ś.p. Rymera przy uwzględnieniu 20-let wysługi z wyłączeniem dodatku reprezentacyjnego.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1. maja 1923 roku.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

S p r a w o z d a n i e

w sprawie wniosku nagłego komisji szkolnej o dostarczenie kredytów na zakupno książek szkolnych dla ubogiej dziatwy szkół ludowych i średnich Województwa Śląskiego, druk nr. 258.

Komisja szkolna przedłożyła nagły wniosek o dostarczenie kredytów w wysokości jednego miljarða marek polskich na zakupno książek szkolnych dla biednych dzieci tak dla szkół powszechnych jak i średnich. Wnosku swego komisja szkolna nie sformułowała, ani w formie rezolucji, wagiędnie upomnienia ogólnego dla Wojewody, ani też w formie ustawy. W motywach komisja szkolna wskazuje na drożyznę książek i biedę znacznej liczby dzieci, których rodzice nie mogą zakupić potrzebnych podręczników szkolnych i żąda co najmniej 1 miljarða marek polskich dla Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach, którzyby kwotą tą dowolnie dysponowali w celach zakupywania książek dla ~~xxix~~ dzieci książek powszechnych, jak i szkół średnich.

Z wywodów komisji szkolnej nie wynika jasno, czy ma to być kredyt, czy też subwencja i niewiadomo także, czy kwota ta ma być zwrócona Skarbowi Szkolnemu.

Komisja budżetowa proponuje odrzucenie wniosku nagłego z następujących powodów:

1/ Na obszarze Województwa Śląskiego istnieje fundusz wolnych kuksów, który co roku zaopatruje dzieci górników w potrzebne przybory szkolne. Ponieważ dzieci górników stanowią co najmniej połowę ogólnej liczby dzieci szkolnych, więc już znaczna liczba dzieci tem samem otrzymuje dalej potrzebne książki. Takiem położeniu nie znajduje się żadne inne województwo w Polsce. Ponieważ pomiędzy Polską a Niemcami nie nastąpiło jeszcze rozliczenie należytości z funduszu wolnych kuksów, umieszczono w preliminarzu budżetu śląskiego 800 milionów marek na wyasygnowanie, jako zaliczki w tym celu, aby fundusz wolnych kuksów mógł wobec dzieci górników wykonać swoje zobowiązanie.

2/ W preliminarzu budżetowym poza tem wyznaczono przeszło 100 milionów marek na zakupienie książek szkolnych dla dzieci najbiedniejszych, a nie będących dziećmi górników. Tem samem przez uchwalenie prowizoryjny budżetowy na podstawie preliminarza z otwarciem kredytów za ubiegłe kwartały w pomocogólnych tytułach dotąd nie-
tkniętych, lub niewyczerpanych, przyznane zostało przeszło 900 milionów marek na potrzeby, o które upomina się nagły wniosek komisji szkolnej.

3/ Uczniowie szkół średnich, o ile są biednymi, mają według dotychczasowych uchwał sejmowych, przyznane stypendja. Wobec tego już w tej formie przyznaliśmy ze Skarbu publicznego pomoc uczniom biednym na zakupno książek.

Sprawozdawca:

/-/ R y b a r z .

Komisja budżetowa.

SP.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie petycji T-wa Przyjaciół
Nauk na Śląsku o subwencję na uruchomienie Biblioteki Pu-
blicznej w Katowicach.

Towarzystwo Przyjaciół Nauk na Śląsku, posiadające około 22 000 tomów książek przeważnie naukowych pragnie w Katowicach otworzyć bibliotekę publiczną dostępną dla każdego bez względu na przynależność narodową i religijną.

Na otwarcie takiej czytelni Towarzystwo Nauk żąda subwencji. Wydatki swoje preliniuje na sumę 7 000 złotych, oraz 5 000 złotych na potrzeby inwestycyjne.

Komisja szkolna uchwałą swoją poleca uwzględnienie petycji T-wa Przyjaciół Nauk.

Komisja budżetowa po rozpatrzeniu petycji i uchwale komisji szkolnej, odrzuciła wniosek o subwencję w złotych, natomiast proponuje Wysokiemu Sejmowi przyjęcie następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia1923 r.

w przedmiocie udzielenia subwencji Towarzystwu Przyjaciół Nauk na Śląsku na urządzenie biblioteki publicznej w Katowicach.

Art. 1.

Przyznaje się Wojewódzie kredyt w wysokości 150 milionów marek polskich, celem udzielenia subwencji Towarzystwu Przyjaciół Nauk na Śląsku na urządzenie Biblioteki Publicznej w Katowicach.

Art. 2.

Towarzystwo Przyjaciół Nauk na Śląsku wypełni przed uzyskaniem subwencji następujące warunki:

a/ zapisze się w rejestrze sądowym, jako korporacja prawa,
b/ utworzy kuratorjum nad biblioteką publiczną, do którego to kuratorjum wejdzie przez Radę Wojewódzką delegowany przedstawiciel Władzy.

Oprócz tego Towarzystwo Przyjaciół Nauk na Śląsku zobowiązuje się uruchomić bibliotekę publiczną w ciągu roku 1923 r

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewódzie.

Sprawozdawca:

/-/ R y b a r z .

Komisja budżetowa.

(Prot.kom.budż.11.VII.23 r ✓

SP.

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej w sprawie zakupu strzelnicy.

Sprawę zakupu strzelnicy od Tor. Akc. Hohenzollern Werke komisja budżetowa postanowiła ewentualnie nabyć na własność województwa proponowane boisko i oddać go do częściowego użytkowania władzom wojskowym o ile podejmą się urządzenia boiska sportowego na koszt własny.

Proponuje się następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia1923 r.

w przedmiocie nabycia strzelnicy w Katowicach.

Art.1.

Upoważnia się Wojewodę do nabycia strzelnicy w Katowicach i do wypłacenia 210 000 000 mkp. na ten cel.

Art.2.

Upoważnia się Wojewodę do oddania strzelnicy do częściowego użytkowania wojsku, o ile władze wojskowe tam urządzą boisko sportowe.

Art. 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewodzie.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Katowice, dnia 11. lipca 1923 r.

Referent: /-/ R y b a r z .

Sprawozdanie Komisji Socjalnej.

Na ostatnim posiedzeniu obradowała komisja socjalna nad ustawami:

- a/ poz. 105 z dnia 16 marca 1923 dotyczącej zniesienia granic dochodu w ubezpieczeniu chorych u funkcjonariuszy prywatnych,
- b/ poz. 107 z dnia 12 stycznia 1923 dotyczącej obowiązku ubezpieczenia w wypadkach choroby,
- c/ poz. 108 z dnia 12 stycznia 1923 dotyczącej płac za - sadniczych w kasach chorych.

Ponieważ ustawa nr. 105 znosząca granicę dochodu w ubezpieczeniu chorych, krzywdzi tych, którzy, mając odpowiadające dochody, nie korzystają z lekarza kasowego a składki opłacać muszą, a ustawa z dnia 27 listopada 1922 r. /Dz. Ust. Śl. nr. 37, poz. 135/, wyżej podaną ustawę w zupełności zastąpi, okazała się ona niepotrzebną.

Również ustawy 107 i 108 okazały się zbędnymi, ponieważ ustawa z dnia 27 listopada 1922 r. poz. 135 i nakaz donosności tych ustaw obejmuje.

Komisja socjalna prosi wobec tego Wysoki Sejm o zniesienie tych ustaw.

Katowice, dnia 14 lipca 1923 r.

Referent /-/ Łukaszek.

U s t a w a
z dnia 1923 roku
w przedmiocie zniesienia ustaw poz. 105, /Dz. Ust. Śl. Nr 16/ z
16 marca 1923 r. i poz. 107, 108 z dnia 12 stycznia 1923 r.

Art. 1.

Znosi się ustawy:

- a/ poz. 105 z dnia 16 marca 1923, dot. zniesienia granicy dochodu w ubezpieczeniu chorych u funkcjonariuszy prywatnych,
- b/ poz. 107 i 108 z dnia 12 stycznia 1923 r. dot. płac sadniczych w kasach chorych i obowiązku ubezpieczenia w wypadkach choroby.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy poleca się Wojewódzie.

Sprawozdanie komisji aprowizacyjnej.

Komisja aprowizacyjna wysłuchawszy opinję eksperta Rządu na interpelację klubów /C.Z.L., Klub niem. i H.P.F./ w sprawie braku cukru oraz połączonej z tem drożyzny tegoż artykułu poleca Wysokiemu Sejmowi przyjęcie następującej rezolucji:

"Wobec zapotrzebowania cukru przynajmniej 125 wagonów miesięcznie przez Województwo, o przydziału niżej 50 % tegoż, wyzwa się Rząd Rzeczypospolitej do pełnego zapotrzebowania Śląska w cukier ze względu na wiadomy brak już Rządowi mianowicie w Województwie i wyższą przez to konsumcję cukru, niżeli w innych dzielnicach Rzeczypospolitej Polskiej".

Katowice, dnia 17 lipca 1923 r.

/-/ C z a j o r,
referent.

Komisja prawnicza.

PC.

S p r a w o z d a n i e.

komisji prawniczej z dyskusji nad petycją gminy miasta Bielska przedłożonej Sejmowi Śląskiemu o wydanie ustawy w przedmiocie zwolnienia funkcjonariuszy gminnych miasta Bielska od należności za nadanie posad służbowych względnie od awansów.

Komisja prawnicza rozpatrując petycję miasta Bielska na posiedzeniu w dniu 6 lipca br. wzięła pod uwagę ustawę austriacką, na mocy której funkcjonariusze państwowi i komunalni zmuszeni byli do opłat stemplowych w razie stabilizacji i w razie awansu. Komisja porównywała ustawy dotyczące tej kwestji tak pod panowaniem pruskim jak i rosyjskim i przysłała do przekonania, że ustawa austriacka nakłada największe opłaty służbowe z okazji stabilizacji lub awansu funkcjonariuszy państwowych kategorii i orzekła następnie, że ta nierówność w opodatkowaniu w różnych dzielnicach Polski powinna być usunięta przez odpowiednią ustawę państwową. W petycji odwołuje się magistrat miasta Bielska na rozporządzenie byłego austriackiego Ministra Skarbu z dnia 11 września 1918 r. Dr.n.p.Nr.333, który postanowie, że co względu na wywołane przez wojnę nadzwyczajnie stosunki przejmie państwo na siebie na czas aż do końca czerwca 1919 r. podatki, taksy służbowe, należności za nadanie posad służbowych, za kwity i ustawowe składki pensyjne, które według przepisów należało ściągnać z góry od ustawowych poborów urzędników państwowych, o ile paragraf § 9 min. rozporządzenia nie zostaną wydane inne postanowienia w sprawie poborów wymienionych tamże kategorii funkcjonariuszy państwowych.

Z tej ulgi korzystają dotąd wszyscy urzędnicy mimo, że termin, który rozporządzenie powyższe określało, minął. Z tego rozporządzenia niekorzystają tylko urzędnicy gminni, mimo, że ci urzędnicy w Bielsku zostali zrównani pod każdym względem z urzędnikami państwowymi. Opłaty te gmina musi ponosić chcąc odciążyć skromnie wynagradzanych swych urzędników. Na pierwszym posiedzeniu komisja prawnicza uznała uchylenie od powyższych opłat za konieczne i z przychylnym wnioskiem przesłała petycję komisji budżetowej.

W dniu 6 lipca 1923 r. po otrzymaniu tego aktu z powrotem komisja prawnicza wzięła jeszcze raz wniosek Magistratu Bielskiego pod obradę i po referacie p. doradcy prawniczego Handzla postanowiła przedłożyć Wysokiemu Sejmowi następującą rezolucję do uchwalenia:

Ustawa austriacka w przedmiocie należności za nadanie posad służbowych awansów i innych podatków, względnie opłat stemplowych dotąd obowiązująca, powinna ulec zmianie w tym kierunku, by funkcjonariusze państwowi całej Polski byli równo traktowani.

Wzywa się Wojewodę, by poczynił starania u Rządu Centralnego, by także poczynił odpowiednie kroki w sprawie przeprowadzenia tej sprawy odpowiednich zmian ustawowych. Do czasu wydania takiej ustawy przez Sejm Rzeczpospolitej musi pozostać w Województwie Śląskiem dotychczasowy stan.

Katowice, dnia 17 lipca 1923 r.

/-/ Obrzut, referent.

Śląska Rada Wojewódzka.

P i l n o !

L.dz. R.W. 659/5.

Dotyczy: o pierwszym dodatkowym
provizorjum budżetowym za czas
od 1. lipca do 30 września 1923.

Do

2L.

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w Katowicach.

W załączeniu przesyła Rada Wojewódzka projekt ustawy o pierwszym dodatkowym provizorjum budżetowym za czas od 1. lipca do 30 września 1923. uchwalony przez siebie na posiedzeniu w dniu 18. lipca 1923. w wykonaniu prawa inicjatywy ustawodawczej nadanego jej art. 23 statutu organicznego z prośbą o przedłożenie go Sejmowi Śląskiemu.

Śląska Rada Wojewódzka
Przewodniczący:

// S c h u l t i s.

U s t a w a

z dnia

o pierwszym dodatkowym provizorjum budżetowym za czas od 1. lipca do 30. września 1923.

Art. 1.

Upoważnia się Władze Wojewódzkie do otwarcia w provizorjum budżetowym za czas od 1. lipca do 30 września 1923. na wydatki nowe, których uskutecznienie winno nastąpić w powyżej podanym okresie czasu, następujących nowych kredytów:

tysiący marek polskich.

W części III Prezydium Województwa	2 095 000. -
x/ " IV Administracja wewnętrzna	3 685 000. -
" " VI Administr. Przem. i Handlu	101 000. -
" " VII Oświecenie Publiczne	2 241 000. -
" " VIII Zdrowie Publiczne	1 595 000. -
" " IX Praca i Opieka Społ.	6 538 514. -
x/ " V Administracja skarbową	1 161 000. -

Art. 2.

Wydatki Województwa Śląskiego wymienione w art. 1. mają być dokonywane na poczet budżetu na rok 1923. zatwierdzić się mającego po myśli art. 4. punkt 16. ustawy konstytucyjnej z 15. lipca 1923. Dz.U.R.P. nr. 73 poz. 4; 7. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 4.

Wykonanie ustawy powierza się Wojewodzie.

M a r s z a ł e k.

Uzasadnienie

do ustawy o pierwszym dodatkowym prowizorjum budżetowym
za czas od 1.VII do 30.IX. 1923.

Wskutek rozwoju agend urzędowych zaszła konieczność rozszerzenia biur przyjęcia nowego personelu, co pociąga za sobą nieprzewidziane w przedłożonym w grudniu ub. r. preliminarzu budżetowym nowe wydatki osobowe, lecz także nowe wydatki rzeczowe. Ponadto zachodzi konieczność przeprowadzenia szeregu prac technicznych, jak wykończenie rozpozetych przez Województwo budowli, przeprowadzenie remontu budynków wojewódzkich, a w pierwszym rzędzie budynków szkolnych, a wreszcie na cele socjalne, jak utrzymanie zakładów dla umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu, tudzież na wydatki połączone z zaopatrzeniem inwalidów.

Wysokość potrzebnych kredytów w poszczególnych częściach budżetu Województwa Śląskiego urwidocznił w art. 1. projektu ustawy.

W części III Proszym Województwa preliminarzowy dodatkowy kredyt przeznaczony jest na pokrycie nowych wydatków spowodowanych rozwojem biur Rady Wojewódzkiej Wydziału Proszym, Sądu Administracyjnego, wydatków tak osobowych, jak i normalnych, rzeczowych, a nadto wydatków rzeczowych o charakterze ogólnym, dotyczącym całego Województwa, a nie specyficznie jednej gałęzi administracji.

W części IV potrzebne są nowe kredyty na utrzymanie ubogich krajowych /300milionów/, na uzbrojenie policji, remont budynków, posterunków policji w Bańowie, Pawłowicach, Nowym Bieruniu i innych, /320 milionów/, na roboty techniczne /konserwacje dróg i mostów, budowę nowego mostu na drodze Goczałkowice - Dziadziwo, wykończenie obwałowania Wisły, kontynuowanie regulacji rzek, wykończenie domów przy ulicy Krasieńskiego i wykończenie baraków, 3 miljarde 65 milionów/.

W części V, administracja skarbowa, preliminarzuje się nowe kredyty na wydatki rzeczowe i osobowe spowodowane zwiększeniem personelu, ponadto na wewnętrzne urządzenie dalszych biur w nowo wybudowanym gmachu przy ulicy Francuskiej 1.49 /40 pokoi/ na 50% dodatek z tytułu prowadzenia podwójnego gospodarstwa.

W części VI, administracja przem. i handl. preliminarzuje się nowy kredyt na remont szkoły przemysłowej w Bielsku i szkoły handlowej w Cieszyńcu, tudzież na wakacyjny kurs rysunkowy w szkole przemysłowej w Bielsku dla nauczycieli, mających udzielać nauki rysunków w szkołach uzupełniających.

W części VII, oświecenie publiczne, preliminarzuje się nowe kredyty na remont wojewódzkich budynków szkolnych, tudzież na nowe wydatki osobowe i rzeczowe spowodowane kreowaniem nowych szkół z początkiem zbliżającego się nowego roku szkolnego.

W części VIII, zdrowie publ. preliminarzuje się nowe kredyty dla zakładów umysłowo chorych w Rybniku i Lublińcu. Obydwa wymienione zakłady znajdują się w opłakanym stanie, nie tylko pod względem ich gospodarstw rolnych, lecz także pod względem samego zakładu, a przede wszystkim bielizny i odzieży dla chorych.

W części IX, praca i opieka społeczna, preliminarzowano na dopłaty żywnościowe, na urządzenie urzędów uboższych, tudzież na wydatki administracyjne i rzeczowe z tytułu zaopatrzenia inwalidzkiego.

L:

S p r a w o z d a n i e.

Przekazany przez Wysoki Sejm komisji prawniczej projekt ustawy w przedmiocie zmiany ordynacji miejskiej z 30 maja 1853 r. i ordynacji gmin wiejskich z 3 lipca 1891 r. - druk 247 - rozpatrywała wspomniana komisja na posiedzeniu swem w dniu 18 lipca r.b.

Po przeprowadzonej szczegółowej dyskusji komisja stwierdziła że Sejm Śląski jest z tytułu art. 4. l.2. Statutu Organizacyjnego uprawniony do zmiany powołanej ordynacji w brzmieniu projektowanej ustawy.

Jedynie miała poważne wątpliwości co do mianowania komisarycznych Rad Miejskich i przyszła do przekonania, że mianowanie Komisarycznych Rad kryje w sobie zarzewie walk i wywoływałyby musiało zawsze niezadowolenie pewnego odłamku społeczeństwa danej gminy. Komisja jest więc zdania, że należy zatrzymać dotychczasowy stan normowany powołaną ordynacją, to znaczy, że w razie rozwiązania Rady miejskiej sprawuje funkcje takiej Rada Wojewódzka.

Wobec tego komisja proponuje przyjęcie następującej poprawki do art. 1.: "Aż do wprowadzenia nowo wybranych radnych miejskich sprawuje funkcje Rady miejskiej Rada Wojewódzka."

Pozatem komisja stwierdza jednogłośnie, że obecne składy Rad miejskich i wiejskich nie odzwierciedlają dzisiejszego stanu narodowościowego, czy społecznego danych gmin, ponieważ wybory odbyły się w listopadzie 1919 r. pod zupełnie odmiennymi warunkami.

Zachodzi przeto konieczna potrzeba rozpisania nowych wyborów do Rad miejskich i gminnych, tudzież Sejmików powiatowych.

Komisja prawnicza wnosi przeto o przyjęcie następującej rezolucji:

Wzywa się Wojewodę, aby przedłożył w jak najkrótszym czasie projekt ustawy zarządzającej nowe wybory do ciał samorządowych w górnośląskiej części Województwa, tak, aby nowe wybory do 15 grudnia r.b. się odbyły.

Komisja prawnicza.

// M a t h o e,

Przewodniczący.

// K ę d z i o r,

Sprawozdawca.

Katowice, dnia 19 lipca 23 r.

S p r a w o z d a n i e .

Na podiedzeniu z dnia dzisiejszego uchwalono załatwić wniosek Rady Wojewódzkiej w przedmiocie przyznania kredytu na budowę domu na pomieszczenie biur - druk sejmowy nr. 283 - równocześnie z wnioskiem Rady Wojewódzkiej o pierwsze dodatkowe prowizorium budżetowe - druk sejmowy dr. 293. -

Komisja budżetowa uznaje za słuszne uzasadnienie Rady Wojewódzkiej dodane do swego wniosku, druk nr. 283. A zatem przyznano wydatek 1 400 000 marek polskich. Przyznanie kredytu tego następuje przez podwyższenie kwoty 3 685 000,- w projekcie ustawy, druk nr. 293 na 5 085 000,- mkp.

Uchwalono równocześnie fundusz dyspozycyjny na nieprzewidziane wydatki Sejmu lub Marszałka, ponieważ na wydatki takie w budżecie część I § 7. kredytów nie przewidziano, kredyt dla Marszałka lub Sejmu do wysokości 300 000 000 mkp. Komisja budżetowa wnosi zatem:

I. W art. 1. projektu ustawy, druk nr. 293., zastąpić drugą z góry liczbę 3,685 000 liczbą 5 085 000,-

II. Do art. 1. wyżej podanego projektu ustawy dodać następujące słowa:

" h. w części I. Sejm Śląski § 7. poz. 3....,.. 300 000.
komisja budżetowa prosi, by po przyjęciu pierwotnej poprawki uznano wniosek Druk nr. 283 za załatwiony.

Referent : /-/ J a n i c k i .

Sejm Śląski

Komisja budżetowa.

Katowice, dnia 19 lipca 23

Druk nr. 296.

Sprawozdanie.

Ustawą z dnia 16 maja 1923 r. /Dz. U. Śl. nr. 21, poz. 130/ przyznał Sejm Śląski przy zlikwidowaniu aprowizacji na pomoc doraźną dla ~~by~~ biednej ludności Województwa Śląskiego jeden miliard marek polskich.

Wniosek nagłym z dnia 18 bm. pp. Biniszkiewicza i tow. wniesiono o podwyższenie kwoty na pomoc doraźną przyznanej z jednego miljarða na 2 miljarðy.

Zważywszy, że marka polska w ostatnim czasie straciła bardzo znacznie na wartości, przychyliła się Komisja budżetowa do wniosku powyżej podanego. Komisja budżetowa proponuje następującą ustawę:

U s t a w a

z dnia 20 lipca 1923 roku
w przedmiocie zmiany systemu sprowizacyjnego.

Art. 1.

Przewidziany w artykule 2. ustawy z dnia 16 maja 1923 roku w przedmiocie zmiany systemu aprowizacyjnego /Dz. U. Śl. Nr. 21, poz. 130/ kredyt miesięczny do 1 miljarða marek polskich podwyższa się do 2 miljarðów marek polskich.

Art. 2.

Ustawa niniejsza obowiązuje od 1 lipca 1923 r. i wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Referent : /~~z~~/ Edward Rybarz.

Sejm Śląski

Komisja budżetowa.

Katowice, dnia 19 lipca 1923

Druk nr. 297.

Sprawozdanie

Na wniosek nagły komisji socjalnej i petycję Spółki Brackiej w Tarn. Górach w przedmiocie zapomogi dla Spółki Brackiej na wysyłkę chorobliwych dzieci do letnisk komisja budżetowa do następującego przyszła przekonania:

Sejm Śląski uchwalając 350 milionów marek polskich na wysłanie dzieci chorych do letnisk, miał zamiar kwotę tę przyznać dla wszystkich bez wyjątku dzieci chorych na obszarze Województwa. Spółka Bracka powinna była zgłosić dzieci chore, członków Spółki Brackiej do Czerwonego Krzyża. Gdyby wtedy fundusz przyznany Czerwonemu Krzyżowi nie był wystarczający także na pokrycie kosztów chorych dzieci członków Spółki Brackiej, byłby mógł Sejm kwotę przyznaną Czerwonemu Krzyżowi podwyższyć.

Komisja budżetowa wnosi więc:

by Wysoki Sejm raczył wniosek odrzucić.

Sprawozdawca: /~~z~~/ Węgryk.

Sejm Śląski.

Druk nr. 298,

dotyczy nr. 246, 265 i 273.

Komisja regulaminowa.

ZŁ.

S p r a w o z d a n i e.

Komisja regulaminowa rozpatrywała ponownie na dwóch posiedzeniach wnioszek komisji budżetowej w sprawie rozszerzenia tejże do 11 członków.

Jednogłośnie oświadczyła się komisja regulaminowa przeciwko powiększeniu komisji budżetowej.

Oświadczenie swoje motywuje tem, że przez rozszerzenie komisji do 11 członków — nie odciąży się nawału pracy. Komisja regulaminowa przyszła do przekonania, że tylko przez powołanie osobnej komisji skarbowej nastąpić może normalny podział pracy.

Komisja skarbowa załatwiłaby wszelkie dotychczasowe czynności komisji budżetowej związane z wydatkami w budżecie nieprzewidzianymi, jak udzielanie kredytów i zapomóg, jakoteż opracowałaby ustawy podatkowe.

Komisja budżetowa, nie ~~będąc~~ będąc przeciążona drobnymi pracami, mogłaby przygotować nie prowizorium — ale stały budżet na rok następny.

Do art. 42. Regulaminu dodaje się za słowami: "komisji budżetowej" słowa: "albo skarbowej".

Sprawozdawca

// Szymkowiakówna.

U s t a w a

z dnia 20 lipca 1923 r.

w przedmiocie zlikwidowania żądań uchodźców polskich z Rze-
szy Niemieckiej i Czechosłowacji.

Art. 1.

Przyznaje się Województwu Śląskiemu kredyt w wysokości trzech milionów marek polskich na doraźną pomoc dla uchodź-
ców celem zaopatrzenia ich w niezbędne urządzenia domowe i
warsztaty pracy.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie ustawy porucza się Województwu.

R e z o l u c j a .

Wzywa się Wojewodę i Radę Wojewódzką, aby niezwłocznie
porozumiono się z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie
ustalenia kwoty potrzebnej na zlikwidowanie kwestji uchodź-
ców z Państwa Niemieckiego i Czechosłowacji na obszarze Wo-
jewództwa Śląskiego, oraz w sprawie ustalenia zasad defini-
tywnego zlikwidowania kwestji uchodźców.

Delegat

Ministerstwa Skarbu

Katowice, dnia 25. lipca 1923 r.

okręg Województwa Śląsk.

w Katowicach.

L.Dz: 129/23.

Do

J. Śnie Wichnożnego Pana

Marszałka Sejnu Śląskiego,

w/ Katowicach.

Na posiedzeniu komisji budżetowej Sejnu Śląskiego w dniu 5. lipca 1923r. zinterpelował mnie przewodniczący tej komisji pan poseł Dr. Rakowski, przy sposobności rozważania wniosku Związku Gmin Śląskich o użyczenie ze Skarbu Śląskiego długoterminowej pożyczki w kwotę 20 miliardów Mkp. na cele utrzymania gospodarki komunalnej, czy Sejm Śląski może uchwalić taką pożyczkę bez porozumienia z Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, czy ten Rząd wchodzi ewentualnie w udziału tej pożyczki udział przez zwołanie na zaliczenie tejże w całości lub części na poczet tangenty; następnie, jakie jest w ogóle stanowisko Rządu w sprawie udziału w tych zaliczkach ze Skarbu Śląskiego – wreszcie, jak się zapotrzebuje Rząd na sprawę prowincjonalnej Śląskiej instytucji dla kredytu długoterminowego, jeżeli by ona miała być ufundowana lub dotowana z funduszy Skarbu Śląskiego.

Po zasięgnięciu informacji w dniu 20. lipca 1923 r. w ministerstwach rządowych w Warszawie, mam zaszczyt oznajmić – z prośbą o zekwalifikowanie Pana Pion. kierownikowi komisji budżetowej Sejnu Śląskiego, że stanowisko pana R.P.K. w powyższych kwestiach jest następujące:

a/ Sejm Śląski nie może bez uprzedniej zgody Rządu Polskiego, a w szczególności Ministerstwa Skarbu, udzielić pożyczek Związkowi komunalnym, kooperatywnym i t.d. z funduszy Skarbu Śląskiego, ponieważ te fundusze pochodzą niemal wyłącznie z państwowych podatków i opłat pobieranych ze Śląska, które według art. 5. Statutu Org. Województwa Śląskiego wpływają wprawdzie do Skarbu Śląskiego, nie stoją się jednak ipso facto własnością wyłączną tego Skarbu – choćby dlatego że z tych dochodów obowiązany jest Skarb Śląski oddać Skarbowi Państwa na ogólne potrzeby państwowe część /tangenty/ określoną w dodatku do wymienionego artykułu 5. Statutu.

• Rozporządzenie zatem jednostronne Sejnu Śląskiego powyższymi dochodami budżetowymi niema uzasadnienia prawnego i Ministerstwo Skarbu z zadowoleniem stwierdza, że takta komisja budżetowa Sejnu Śląskiego doszła do przekonania, iż udziałem w pożyczkach Związku komunalnego etc. ze Skarbu Śląskiego przekroczył Sejm Śląski swe kompetencje.

Z przyczyn powyższych nie może Ministerstwo Skarbu zgodzić się na jakiegokolwiek obciążenie należnej Skarbowi Państwa tangenty, ponieważ ona służyć ma według litery prawa na ogółne – państwowe potrzeby.

b/ Sprawę ewentualnego udziału Skarbu Państwa w kredycie 20 miliardów dla Związku gmin Śląskich można wnieść pod uwagę dopiero po rozpatrzeniu podania Związku i sblżenia położenia gospodarczego gmin w nim zrzeszonych oraz gwarancji spłaty pożyczki.

c/ Ponieważ w toku tego Stagnacji uchwały Komisji budżetowej Sejnu Śląskiego z dnia 5. lipca 1923 r. nie jest wyrażone, z których funduszy projektowany Śląski Bank Prowincjonalny ma być ufundowany względnie dotowany, a nadto nieznane są bliższe szczegóły zamierzonej działalności Banku /projekt statutu/ – przeto nie ma właściwie podstaw rzeczowych do zajęcia stanowiska.

O ile by jednak ten Bank miał być ufundowany lub dotowany, jako prowincjonalna instytucja kredytu długiego terminowego z celem objęcia całokształtu gospodarki finansowej Województwa Śląskiego, wyłącznie lub przeważnie ze Skarbu Śląskiego, natenczas nie może się to stać z mocy jednostronnej ustawy Sejmu Śląskiego, ponieważ w tym razie przekroczyłby ten Sejm zasadnicze postanowienia ustawy Konstytucyjnej Sejmu Ustawodawczego R.P.P. z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego /Dz. Ust. R.P.P. Nr. 73, poz. 497 z roku 1920/.

Ze Skarbu Śląskiego bowiem, na który składają się w przeważnej części dochody z państwowych podatków i opłat pobieranych na Śląsku, mają być według art. 5. Statutu Organicznego zaspokojone nie tylko prowincjonalne potrzeby śląskie lecz także potrzeby państwowe, wobec czego dysponuje tym Skarbem i na nad nim oraz nad gospodarką finansową Województwa Śląskiego pełne prawo kontroli również Rząd Polski.

Eventualna przeto ustawa Sejmu Śląskiego, chcąc powołać do życia Śląski Bank prowincjonalny, oparty na funduszach t. zw. Skarbu Śląskiego, byłaby pogwałceniem wyraznym przepisu ustępu trzeciego art. 23. Statutu Organicznego i Rząd Polski byłby zmuszony zakazać wykonania takiej ustawy Panu Wojewodzie Śląskiemu. Zasadnicze nie widzi Ministerstwo Skarbu obecnie ani konieczności ani potrzeby utworzenia Śląskiego banku prowincjonalnego z funduszy państwowych i prowincjonalnych na Śląsku.

/L.S./

/-/ O b r z u t .

Załącznik do druku nr. 300.

Do

Delegata Ministerstwa Skarbu na okręg Wojew.Śl.

w K a t o w i c a c h .

Na list z dnia 25. lipca 1923r. w sprawie pożyczki dla gmin i w sprawie banku donoszę uprzejmie, że list rozdałem jako druk wszystkim pp. posłom. Komisję prawniczą poproszę o zbadanie sprawy i prawdopodobnie się Sejm Śląski sprawą tą zajmie. Uważam to za potrzebne, ponieważ próba skrepowania nas co do wydatków uchwalonych na koszt Województwa jest podług mego zdania sprzeczna z statuten organizacyjnym i ściśnięciem autonomii.

Niech Pan Delegat raczy przyjąć zapewnienie, że Sejm Śląski tangentę naruszyć nie myśli i że Rzeczpospolita otrzyma wszystko, co Jej się należy.

Odręcznie do Komisji Prawniczej z prośbą o zaopiniowanie.

Katowice, dnia 29. lipca 1923r.

M a r s z a ł o k .

Do

Pana Marszałka Sejmu Śląskiego

w K a t o w i c a c h .

Wzorem otrzymanym druk sejmowy Nr.300, zawierający odpowiedź p.Delegata Min.Skarbu z dn.25.lipca 1923r.na zapytania postawione mu w dn.5.lipca b.r.przez komisję budżetową.

Z odpowiedzi tej przekonuję się, że p.Delegat odpowiada na kwestje, które mu wcale postawione nie były /komisja nie zamierzała nigdy pytać Rządu Centralnego o to czy Sejmowi Śląskiemu wolno dysponować funduszami śląskimi/; pozatem widzę, że p.Delegat podsuwa mi enuncyacye, których nie wygłosikiem/ jakoby komisja budżetowa doszła do przekonania, że Sejm Śląski przekroczył swe kompetencye/.

Pagnąc uchronić siebie, oraz komisję budżetową, której nam zaszczyt przewodniczyć, od możliwych nieporozumień w rodzaju powyższego, byłem o tyle ostrożny, że zaprosiwszy na posiedzenie dn.5.lipca b.r.pana delegata Min.Skarbu, przywołałem stenografistkę, w celu dokładnego sprecyzowania oświadczenia komisji.

Stenogram załączam i proszę aby kancelaria Sejmowa rozesłała go niezwłocznie pp.posłom jako niezbędne uzupełnienie, a raczej punkt wyjścia dla oświadczenia p.Delegata Min.Skarbu.Stenogram ten stanowi całość z listem p.Delegata.Ubolewam, że o liście tym dowiedziałam się dopiero dzisiaj.

Zarówno w imieniu komisji budżetowej, jak w imieniu własnem energicznie protestuję przeciwko imputowaniu mi przez p.Delegata Min.Skarbu zapatrywań niezgodnych z istotnie wygłoszonymi, a utrwalonemi stenograficznie słowami.Wydało mi się to tem dziwniejsze, że stenogram mego oświadczenia osobiście wręczyłem p.Delegatowi na posiedzeniu.

O zakomunikowanie niniejszego mego listu wraz ze stenogramem wszystkim pp.posłom upraszam.

/--/ Dr.Kazimierz Rakowski

przewodniczący komisji budżetowej:

Zapytanie komisji budżetowej zgłoszone do Rządu Centralnego dnia 5 lipca 1923r.

Stenogram.

Przerodniczący Kom.Budżetowej p.żr.Rakowski /C.Z.L./streścił według stenograficznych zapisków stanowisko Komisji następującymi słowami:

tu/
Dla informacji władz centralnych rekapitułuję zatem wyrażone w komisji budżetowej poglądy streszczając je w poniższych trzech punktach.

1/Rozpatrywanie podań Związku Gmin o 20 miliardów pożyczki niezbędnej dla utrzymania gospodarki gmin śląskich doprowadziło nas na pytanie, czy możemy taką pożyczkę wydać bez porozumienia się z Rządem centralnym, a to z tego względu, że być może, wydając te 20 miliardów pożyczki, naruszilibyśmy ten samą kwotę należną Rządowi z tytułu tangenty, t.j. kwot przypadających Warszawie od Śląska z tytułu repartycji podatków.

Pragnęlibyśmy zatem wiedzieć, czy i jaki udział Rząd Centralny weźmie w tej pożyczce. Od tego czynimy zależnem dalsze stanowisko nasze. Nie ulega wątpliwości, że leży w interesie ogólnopństwowym, nie zaś tylko naszej dzielnicy, aby gminy miejskie nie zostały doprowadzone do bankructwa. Z tego tytułu sądzimy, że władzę centralną winnyby wziąć pewien udział w wydaniu pożyczki miastom śląskim.

Pragnęlibyśmy dalej, wiedzieć, czy skarb centralny ewentualnie zgodziłby się część lub całość takiej pożyczki zaliczyć na poczet tangenty, bo w razie przeciwnym obawiamy się, że wydając pożyczkę gminom uchronilibyśmy wprowadzić te gminy od grożącego im bankructwa, ale sami moglibyśmy się stać niewypłacalni wobec Rządu centralnego.

2/Punkt drugi, który wyłaniał się niejednokrotnie w rozważaniach komisji, jest niejako rozszerzeniem punktu pierwszego.

Wydałibyśmy już pokatną ilość takich pożyczek inwestycyjnych na dość długi termin, których wydanie bez wątpienia leżało nie tylko w interesie dzielnicy śląskiej, ale i w interesie ogólnopństwowym. Pragnęlibyśmy wiedzieć jakie stanowisko władze centralne zajmują wobec tych pożyczek przez nas już wydanych, i czy skłonne są przyjąć je na poczet tangenty w całości lub w części.

Komisja budżetowa w toku detychczasowych prac swoich doszła do przekonania, że nie jest w możności nadal zalegać Sejmowi przyjęcie roznych uchwał i uchwały kredytowej na najbliższej pilnej i nagłej sesji. Wobec władz centralnych w tych ciężarach nie brakuje udziału, bo niejednokrotnie doprowadziliśmy do niewypłacalności skarbu śląskiego wobec władz centralnych, a ten samemu zastrzeżeniu autonomii.

3/Punkt trzeci, który w związku z temi poprzednimi punktami niejednokrotnie następczek się komisji jest to kwestja, czy nie należałoby powołać do życia instytucji finansowej śląskiej, którejby zostało zlecone wydawanie kredytów i pieczę nad tem, co się z temi kredytami robi.

Jakkolwiek stanowisko władz centralnych w tej sprawie nie mogłoby być nieodzowne dla decyzji Sejmu Śląskiego, to jednakowoż byłoby niezmiernie pożądanem, abyśmy byli poinformowani, jak się Rząd na to zapatruje, bo współudział Rządu w tej kwestji doprowadziłby nas do prawidłowego rozwiązania trudności zaspokojenia kredytu.

Zarówno teoria, jak i praktyka uczy nas, że długoterminowych pożyczek udzielić na potrzeby gmin cni z kredytów państwowych, ani ze skarbu prowincjonalnego nie można, lecz winny one być pokryte za pomocą odpow. instytucji finansów, którym się porucza zmobilizowanie długoterminowych kredytów.

O ile Rząd centralny zajmie nieżyczliwe stanowisko w sprawie powołania do życia instytucji kredytowej, którejby między innymi uregulowanie potrzeb kredytu komunalnego, mogłoby być powierzzone; - jeżeliby liby dalej nie okazał gotowości przejęcia na rzecz tangenty części, lub całości, już wydanych pożyczek, to nasza komisja budżetowa musiałaby Sejmowi śląskiemu zalecić przerwanie wydawania jakichkolwiek kredytów, poza budżetem normalnym, co doprowadziłoby Śląsk do bardzo ciężkich zaburzeń gospodarki samorządowej i gospodarki społecznej wogóle.

Pragnęlibyśmy, aby Rząd centralny zdawał sobie dobrze sprawę, że jestemy przeciążeni nadmiernie potrzebami i żądaniami, które są tutaj skierowane tak, jak gdyby skarb śląski był w stanie im wszystkim podołać.

Ta kwestja musi być postawiona dziś przez nas lojalnie i otwarcie.

P.Łęczyński /N.P.F./: Podzielaam oświadczenie wygłoszone przez p. Prezesa komisji.

P.Pant., /Klub Niem./: Ja również w imieniu mojego klubu oświadczam zgodę.

P.Rumpelt, /P.P.S./: Ja również przyłączam się do tego oświadczenia.

Delegat Ministerstwa Skarbu
na okręg
Województwa Śląskiego
w Katowicach.

Katowice, dnia 6 września 1923 r.

L. dz. 211/23.

Do

~~Pana Marszałka Sejmu Śląskiego~~

Katowicach.

Na pismo Pana Marszałka L.dz. 1233/23 będące odpowiedzią na moje pismo z dnia 25 lipca 1923 r. L. 129/23 mam zaszczyt oznajmić co następuje:

1/ Pismo Pana Marszałka noszące datę 29 lipca 1923 doszło mnie w dniu dzisiejszym tj. 6. września 1923 r. Strata czasu w ten sposób powstała jest wielce pożałowania godną, gdyż zarządzenie Pana Marszałka na skutek mojego, wyraźnie jako "tajne" oznaczonego pisma będzie wymagać zapewne zajęcia stanowiska przez te instancje, w wykonaniu poleceń, których miałem zaszczyt wystosować do Pana moje pismo z dnia 25 lipca 1923 r. L. 129/23.-

2/Pragnę bowiem przypomnieć, że w moim będącym pismo przesłałem Panu Marszałkowi, jako odpowiedź na zapytania skierowane do mnie na posiedzeniu Komisji budżetowej Sejmu Śląskiego w dniu 5 lipca 1923 r. ze strony p.przewodniczącego tej komisji. Odpowiedź ta nie zawierała mego subiektywnego zapatrywania, lecz, jak to wyraźnie zazaczyłem wyłuszczyła stanowisko Rządu Rzeczypospolitej w pewnych przez p.przewodniczącego komisji budżetowej poruszonych sprawach.-

3/ Temsamem słowa listu Pana Marszałka o rzekomej "próbie skrepowania /Sejmu Śląskiego/ co do wydatków uchwalonych na koszt Województwa, sprzecznej ze statutem organicznym" mogą się tylko odnosić do stanowiska Rządu Rz.P., słusznie zatem należy dać Rządowi Rz.P. możność rozważenia i decyzji co do kroków wskazanych wskutek takiego pojmowania jego stanowiska.-

4/ Przyznaję, że nie uświadamiłem sobie, jakie słowa mojej odpowiedzi skłoniły Pana Marszałka do wyrażenia zapewnienia zawartego w ostatnim ustępie jego pisma z dnia 29 lipca 1923 r. L. 1233/23.-

Pozwolę sobie jednak wyrazić zapatrywanie, w tym wypadku czysto subiektywne, że obliczenie tangenty przypadającej według statutu na potrzeby ogólnie państwowe wydawało się Delegatowi Ministerstwa Skarbu kwestją niezmiernie trudną, ile że ogólne pojęcie o tej kwestji można sobie wyrobić dopiero po dokładnem obeznaniu się z wysokością wpływów z podatków i opłat pobieranych na Śląsku i zapoznaniu się z innymi materiałami statystycznymi dającymi substrat do ustalenia wysokości tangenty i dlatego wysoce cennem jest zapewnienie Pana Marszałka, które dał wyraz przekonaniu, że Sejm Śląski przy każdej uchwale treści finansowej uświadamił sobie obowiązek nie nadmierzenia tangenty i kieruje się zasadą, by nie uchwalać wydatków, któreby zdolność Śląska do odprowadzenia tangenty po myśli statutu mogły nadmierzyć. Odpis Pana Marszałka i niniejszego przedkładam równocześnie moim władzom przełożonym w Warszawie.

Delegat Ministerstwa Skarbu:
wz. /-/ Cyrus Sobolewski.

/L.S./